

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Catherine Chanter

Kuyu

Çeviren: Lâle Akalın

ROMAN

CATHERINE CHANTER • Kuyu

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

YAPI KREDİ YAYINLARI

KUYU

Catherine Chanter İngiltere'nin güneybatısında doğup büyüdü. Radio Four için metin yazarlığı yapan Chanter'ın şiirleri ve öyküleri pek çok antolojide ve dergide yayımlandı. Oxford Brookes Üniversitesi'nden yaratıcı yazarlık alanında lisansüstü derecesi alan Chanter uzun süre öğretmenlik yaptı. 2010'da şiir kategorisinde Yeovil Edebiyat Ödülü'nü kazandıktan sonra, 2013'te *Kuyu*'yla Cambridge Üniversitesi'nden Lucy Cavendish Yayınlanmamış Kurgu Eser Ödülü'nü aldı.

Lale Akalın 1946 yılında Ankara'da doğdu. 1967 yılında Ankara Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olduktan sonra Hacettepe Üniversitesi'nden yüksek lisans derecesini aldı. Çeşitli üniversitelerde öğretim görevlisi ve okutman olarak çalıştı, 2003 yılında emekli oldu. Bir süre daha çeviri dersleri verdikten sonra 2014 yılında üniversiteden tamamen ayrılarak yalnızca çevirmen olarak çalışmaya devam etti. Evli, iki kızı var, İstanbul'da yaşıyor.

Başlıca çevirileri: Robert Owen, *Yeni Toplum Görüşü ve Lanark Raporu* (Kaynak Yayınları); *Britanya Edebiyatından Öyküler* (Esra Melikoğlu ile birlikte; Notos); *Amerikan Edebiyatı Öykü Antolojisi* (Esra Melikoğlu ile birlikte; Dünya Yayınları); Roald Dahl, *Tek Başına* (Can Yayınları); Ruth Rendell, *Portobello* (Doğan Kitap); Jeanette Winterson, *Günüşiği Kapısı* (Doğan Kitap).

CATHERINE CHANTER

Kuyu

Roman

Çeviren
Lâle Akalın

Y K Y
YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4686
Edebiyat - 1335

Kuyu / Catherine Chanter
Özgün adı: The Well
Çeviren: Lâle Akalın

Kitap editörü: Berna Akkıyal
Düzeltili: Azad Ziya Eren

Kapak tasarımı: Nahide Dikel
Sayfa tasarımı: Mehmet Ulusel
Grafik uygulama: İlkur Efe

Baskı: Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi
A Blok Kat: 2 34310 Haramidere / İstanbul
Telefon: (0 212) 412 17 00
Sertifika No: 12026

Çeviriye temel alınan baskı: Canongate Books, Edinburgh, 2015
1. baskı: İstanbul, Ağustos 2016
ISBN 978-975-08-3718-0

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2014
Sertifika No: 12334
Copyright © Catherine Chanter, 2015
Türkçe çeviri © Lâle Akalın, 2016

Bu kitabın telif hakları AnatoliaLit Ajans aracılığıyla alınmıştır.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeralı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Simon, Christopher, Jeremy ve Jessica'ya

Güzeldir gökyüzü, hem de ovalar,
Bilirim ki ben, daha güzeli de var:
Hepsinden güzeldir tartışmasız
Suyun içinde olanlar;

Göller, nehirler yıkar tertemiz eder,
Ağaçları, bulutları ve havayı,
Dünyada böyle temizlik her şeye yeter,
Bir tek üzüntüm, ben de görsem orayı.

A. E. Houseman,
Shropshire'lı Bir Delikanlı

Kuyu beni geri aldı. Bu gece, ev hapsinde ilk gecem olacak. Kaç gecenin ilki? Geri dönmeme izin vereceklerini hiç ummuyordum, ama birimdeki son gecem olunca, kalmak için umutsuz bir çabayla uyku ilaçlarına ve zihinsel hastalık düzenlemelerine sığındım. Güvenlik. Ulusal güvenlik. Güvenli konaklama koşulları. Güvensiz bir mahkûmiyet. Beni muhafaza ediyor olabilirler ama dünyanın tüm güvenlikleri bir araya gelse, hayaletlere mani olamazlar; eğer ben eve gidiyorsam, onlar da gelecektir.

Karabasanlar ara verdiğinde, hayalimde üç aylık zorunlu aylaklık dönemimin izini sürüyorum: bir hapishane aracından indirilip eve getirildiğimi görüyorum; düğünümüzde hediye edilen yarım ay biçimindeki masanın üzerindeki tozların arasında parmaklarımı gezdiriyorum; burasını gördüğümüz ilk gün çekilen fotoğrafımızı elime alıyorum; üçümüz birlikteyiz; ben, nemli toprağı parmaklarımın arasında ufalayarak gülüyorum. Yatak odalarının pencerelerini ardına kadar açıp ısrarlı şahini dinleyebileceğimi, ilerideki dağların çatlamış topraklarına gözlerimi dikip nasıl oldu da bu hale geldiler diye şaşabileceğimi düşündüm. Muslukları açayım ve suyun, musluğun deliğinden, sıvılaşmış gümüş gibi akıp gidişini, kayboluşunu izleyeyim diye düşündüm. Ne yapmayacağımı biliyordum: dua etmek, yazmak ve toprağı işlemek.

Bu senaryoya uymuyorum. Eninde sonunda, daha hareketli ve akılcı bir şey üstün geliyor. Belki sinirdendir. Dış kapının önünden ayrıldığımızdan beri ağzımın kuruduğunun ve çocukken yaptığım gibi tırnaklarımın kenarındaki etleri kopardığının farkındayım. Tabii etrafı göremiyorum; camlar karartılmış. Acaba oturduğum sıranın altında bir çuval var mıdır, diye merak ediyorum, kırılan saçlarımin ve fersiz gözlerimin üzerini örtmek için, tıpkı tecavüzçülere ve sübyancılara yaptıkları gibi. Yüzleri görünmeyince korkunçlukları azalmaz, daha korkunç olurlar; bekleyen basın mensupları yalnızca çocuğu boğan ellerini ve arka sokaklarda kaçan bacaklarını görüntülediğinde.

Bu avular bir azizeye mi yoksa bir g nahk ra mı ait? Ellerimi bir kere daha, bir kere daha yoluyorum, belki uyanırlar da bana bunu söylerler diye.

Geri g nderilmeme dair hüküm bile devam eden dava hakkında açıklama yapılamaz  erhiyle verildi. Bu ifadeyi çok seviyorum. Açıklama yapılamaz. Eğer yeterince iki arada bir derede idare edebilersen, hukuk işleyecek ve herkes mutlu olacak.

“Eğer Hızlı Yürütme Yönetmelikleri kapsamında hareket etmeyi kabul edersek, bizimle anla acaklar. Tek yapacağımız, yasadışı işgal gerekçesiyle h k mete dava açma giri imimizden vazgeçmek, o zaman onlar da cezayı ev hapsinde tamamlamana izin verecekler. Anlaşma tamam.” Avukatım bana böyle söyledi. Ona, devletin bundan ne çıkarı olacağını sordum, dolup taşan hapishanelerden ve aleyhte kamuoyu oluşmasından, kuraklıktan ve bilimsel araştırmalardan söz etti. Lafını kestim ve benim çıkarımın ne olacağını sordum. Cevabı çok basitti.

“Eve gideceksin, Kuyu’ya,” dedi.

• • •

Kadınlar koğuşundan yola çıkıldığında, yolculuğun ilk kısmı yavaş geçiyor gibi geldi bana; arka plandaki polis sirenleri kesilmek bilmedi. Karneye bağlanan benzin satışları ba kentın trafik sorununu  zmi , ama kimse trafik lambalarına haber vermemiş görünüyor. Derken, yolculuk kuzeye giden evreyolunda dayanılmaz derecede tekdüze bir ilerlemeye d n  yor. Bu yolu o kadar iyi biliyorum ki, dümdüz giden hat bitip de insanı dağların üstünden a ırarak vadiye indiren virajlar ve yalpalamalar başlayınca nefesim yava lıyor ve t k r ğ m n, zımpara kağıdı hissi veren dilime doğru aktığını fark ediyorum. Uzun yoku u yavaş yavaş çıkıp Little Lennisford Kilisesi’ni gei imiz on be  dakika;  erbetiotu tarlalarının direklerinin yanındaki düz, yassı yola varmamız yirmi-be  dakika alıyor (sollamak için son şans derdik burası için); kırk dakika daha ve sonra Martin’in çiftliğini geçince sağa doğru keskin dönüş, vitesler arasında, sık sık da bulutlar arasında ıkına sıkına çıkılan tepenin alnı, dünyanın tepesi. Ve en sonunda, sola doğru bir virajla 500 metre kadar itsiz, engebeli bir yolda topraklarımın arasından geçilerek varılan Kuyu.

“Neredeyse geldik.”

Muhafızın sözleri gereksiz.

Minibüs, yoldaki çukurlara aldırmadan hızla gidiyor. Bu çukurlar için bir şey yapmamış olmaları şaşırtıcı, ama düşününce, biz de vakit bulamamıştık ki bir türlü. Çukurlar suyun taşı aşındırmasıyla açılır ve Kuyu, su birikintilerini göğse takılan şeref madalyaları gibi taşırdı. Duruyoruz. Kafes çekilip açılıyor.

“Birkaç dakikalık işimiz var, etrafı kontrol edip geleceğiz. Siz orada rahat mısınız?”

Bana bunu sormaları nezaket gereği tabii, ama cevabımın ne olmasını bekledikleri açık değil. Adı çıkmış cennetime bir hapis-hane aracıyla geri getirilmiş olmaktan dolayı son derece huzurlu olmamı mı bekliyorlar?

“Ben iyiyim, teşekkür ederim.”

Hiç hareket etmeden oturuyorum. Bir parçam, hakkımda verilen hükme hâlâ inanmıyor. Eski savaş filmlerinden çıkma tuhaf fikirler kelepçeli ayaklarımın altındaki lastik paspası çekiştiriyor ve kendimi minibüsten alınıp sevgili meşe ağacıma götürülürken ve orada kurşuna dizilirken hayal ediyorum. Geçen yıldan kalma kurumuş meşe palamutlarının ve koyun pisliklerinin arasına buruşuk bir yığın halinde düşünüyorum. Askerler şimdi kapıları artlarından hızla kapatarak dışarı çıkıyorlar.

“İnanılmaz, değil mi?” Bu, Birmingham aksanlı kadın. “Tam dedikleri gibi, tam web sayfasındaki gibi.”

“Web sayfasındaki gibi olan ne?” Şoför. Yolda yaptığı müzik seçimlerinden biliyorum ki hiç sezgi yeteneği yok.

“Bu işte. Sanki üç yıl öncesine gitmişiz gibi. Yeşil çayırlar. Böyle çayır en son ne zaman görmüştün?”

Demek çayırlarım hâlâ yeşil.

Yeni yeni sesler. Selamlaşmalar. Hafif resmî. Sonra genç bir adam konuşuyor.

“Buranın yerlileriyle konuşmalısınız. Gazetelerde yazılanların doğru olduğunu söylüyorlar. Kadın buradayken yağmur yağıyor-muş; kadın tutuklanınca, yağmur durmuş.”

“Nerede olmuş olay?” diye soruyor şoför.

“Aşağıda, ormanda.”

“Ben yaşlı cadalozun cadı olduğunu düşünenlerdenim, kurtarıcı değil.”

“Yine de oldukça seksi bir cadı.”

Eve doğru yürüyor olmalılar; çünkü konuşmanın gerisini duyamıyorum. Dışarıdaki geniş mekânı biliyor olmak nasılsa içimi sıkıştırıp beni nefessiz bırakıyor ve midem bulanıyor. Şimdi olmasın, diye düşünüyorum. Artık o hayaller, o boğulmalar olmasın. Alnımdan ter fışkırıyor; kelepçelerin ağırlığını unutup elimi kaldırıp teri silmeye çalışıyorum. Ben de suyun altına doğru çekiliyorum. Deli değilim. Bayılmamak için başımı dizlerimin arasına sokuyorum. Minibüsün karanlığı yavaş yavaş sabitleniyor, çakılların üzerinde yürüyen ayak sesleri gitgide yaklaşır, minibüsün arka kapısı açılırken, yükselmiş olan su çekiliyor ve tekrar kendime geliyorum.

“Sonunda evine geldin!” diyor sesini duyduğum kadın. “Çık dışarı!”

Kör edici parlaklıkta bir güneş yok, onun yerine, Nisan başlarında bir öğleden sonrası aydınlığının mavisi tıpkı bir paletin üstündeki renklerin suyla karışıp gri bir orta nokta bulmaları gibi, minibüsün kasvetli havasıyla iç içe geçiyor. Zorlukla dışarı çıkmaya çalışıyorum: Minibüsün tavanı alçak olduğundan, başımı eğip, tuhaf bir ibadet duruşuna geçer gibi kelepçeli ellerimi önde tutuyorum.

“Bak ne diyeceğim,” diyor Birminghamlı kadın, “şu kenara otur da onları çıkarayım. İnsanın evi gibisi var mı! Umarım birileri temizlik yapmıştır. Ben akşamları eve döndüğümde hep bunu dilerim.” Kollarıma ve bacaklarıma takılı olan tuş takımlarına bazı sayılar giriyor.

Şoför yanımıza geliyor. “Umarım süt beyazı ellerini bulaşıkla ıpıslak yapıp pisletmezsin.”

“Sana bir şey söyleyeceğim, söylemem lazım. Eskiden bulaşık makinesi su saatini deli gibi döndürürdü. Yine de, insanın başına gelen her kötü şeyin bir de iyi tarafı vardır derler; bugünlerde bulaşık yıkamak banyo niyetine geçiyor.” Çirkin prangamla oynuyor. “Bu kalacak, biz buna ev etiketi diyoruz.”

Minibüsün arka kapısının kenarına oturuyorum, çocuklar gibi. Ellerim serbest kalınca her iki bileğimi de yokluyorum ve kararsızlıkla durup muhafızlardan birkaç adım uzaklaşıyorum. Önümde, evin taş cephesi duruyor, düz ve sabit; bu benim ruhsal düzeyim. Dönüyorum ve o zaman, önümde yükselen ve alçalan tarlalarımla yüz yüze geliyorum, aralarındaki çitler dünyanın kadim enerji

hatları gibi çerçeveyi belirliyor, ormanlar, kadife gibi açılıp vadiye dönüşüyor. Bir el dirseğimi tutuyor. Silkeleyip kurtuluyorum ama yine de muhafızı izleyerek ön kapıya doğru gidiyorum. Az kalsın, bu kapıyı kullanmayız, diyecektim. Arka kapıyı kullanırız. Çamur tabakasıyla kaplanmış botlarımızı oradaki fayans kaplı yer döşemesine fırlatırdık bir zamanlar; olta çubuklarını orada, yağmurlukların üzerindeki çengellere asardık bir zamanlar. Biz. Ben ve Mark. Ben ve eski kocam. Ön kapı. Arka kapı. Nehir. Eski koca. Sözcükler.

“Bizden buraya kadar,” diyor şoför. “İş tamam. Her şeyi imzaldıktan sonra, herhalde yeni dostlarınız kendilerini tanıtırlar size.” Evle meyve bahçesi arasındaki çitin orada belirivermiş olan ve arkaları bize dönük, silahları Galler yönünü gösteren üç üniformalı delikanlıya el sallıyor. Ev hapsine onay vermelerinin sebeplerinden biri buydu anlaşılan; halihazırda ekinlerin başında nöbet tutan hükümet askerlerinin bulunması.

“Eve gelmek güzel bir his olmalı,” diye fikrini söylüyor Birmingham’lı muhafız, ben de başımı sallıyorum; çünkü insani davranmak için çok çabalıyorum, tıpkı onun gibi. Diğer muhafızın askerlerin yanına gitmesini bekledikten sonra, daha alçak bir sesle devam ediyor, “Bu kadar güzel bir şey hayatımda hiç görmedim. Böyle bir şeyin size olması özel bir kadın olduğunuzu gösteriyor.”

Bir şeyler mırıldanıyorum, belki de, ya da bilmem, gibilerden. Bana tapıyor gibi görünen insanlara güvenmekten çoktan vazgeçtim.

“Minibüs, kelepçeler ve diğer her şey için özür dilerim. Bunların hiçbiri olmamalıydı. Geri döndüğünüze göre, umarım mutlu olursunuz ve...”

“Ve?”

“Ve umarım buraya yine yağmur yağar, gerçekten bunu ümit ediyorum ve ...”

“Ve?”

“Ve hâlâ dua ediyorsanız, benim için de edin.”

Elimi tutmaya çalışıyor. Ağladığını görüyorum. Gözyaşları ve dualar Kuyu’da dengesizdir hep; bugünden sonra, hak yerini bulacak ve duadan çok ağlama olacak. Ellerimi çekiyorum. Kısa bir an için, boşta kalan ellerine bakakalıyor, sonra aniden dönüp minibüse doğru hızla ilerliyor. Minibüsün içine giriyor, kapıyı çarpıyor, öne eğiliyor ve kornaya basıyor. Çitin orada duran şoför telefonunun

tuşlarına basıyor ve gönülsüzce askerleri selamlıyor. Tam minibüse binecekken, sanki yere bir şey düşürmüş gibi eğiliyor ve yerden bir avuç toprak alıyor, bahçıvanmışçasına inceliyor. Kafasını kaldırıyor, onu izleyen askerleri görüp yüksek sesle gülerek elindekileri çalışlara doğru fırlatıyor, sonra ellerini haki renkli asker pantolonuna silip minibüse atlıyor ve arabayı çalıştırıyor. Hapishane aracını meşe ağacına doğru geri geri alırken kornaya basıyor ve pencereden dışarı bağıyor. “Merak etmeyin arkadaşlar, cephe görevinizde yüzünüz kara çıkmasın diye dua edeceğiz!”

Birminghamlı muhafız şoförün yanındaki koltukta oturuyor ve onu buradan götürecek olan yola bakıyor, dümdüz. Şoför müziği açıyor ve gidiyorlar. Geriye sessizlikten başka bir şey kalmıyor, üç asker ve ben. Çiti kocaman botlarıyla bir tekmede açıyorlar, biri bir sigara yakıyor ve ben birden, İkinci Dünya Savaşı’nda Rusya’da çekilmiş bir resmi hatırlıyorum: Çorak bir kır manzarası önünde genç adamların silüetleri; ufka bakıyor ve yardım bekliyorlar. Biz başka türlü bir saldırıyla karşı karşıyayız. Bir bacağım evin içinde, diğeri dışarıda, bitkinlikten titriyorlar.

“İçeri girebilir miyim?” diye sesleniyorum ve zayıflığımdan hemen pişman oluyorum. “Yani demek istiyorum ki, tamamlanacak başka işlem var mı?”

Üçü de, sanki konuşabildiğimi görüp hafifçe şaşırmışçasına bana dönüyor. Kısa boylu olanın üstünde, yakın zamanda ufak çaplı bir iktidar payesi verilmiş olanlara mahsus bir çokbilmişlik var. Bana doğru uygun adım yürüyor; diğer ikisi hafif geride kalıyor.

“Sizinle birlikte gözden geçirmemiz gereken birkaç yönetmelik ve işlem var. Bu nedenle, sizinle hmmm... şeyde... karşılıklı oturalım derim.”

“Mutfak masasında olur mu?” diye öneride bulunuyorum.

“Evet, olur, evet – orada, bir saat sonra.”

“Kapıyı vurup hatırlatmanız gerekebilir.”

“Kapıyı vurmamız gerekmez,” diye cevap veriyor.

Diğer iki askerden ince olanı saat altıda içilen içkiler konusunda bir şaka yapmaya kalkıyor. Pek anlamıyorum ama yine de gülümsemeye çalışıyorum. *Diğerlerine cesaret vermek için.*

Şimdi ne yapacağım? Eski alışkanlıkları hatırlamaya çalışıyorum. Ürkek bir gelin gibi kendimi zorlayarak eşikten içeri atlıyorum, sonra pabuçlarımı fırlatıp mutfığa gidiyorum. Eski mutfığın kılık

girmiş hali gibi, eski karman çormanlığı ve hafifletilmiş. Sırf emin olmak için soğuk su musluğunu açıp suyu akıtıyorum ve çaydanlığı dolduruyorum. Su kaynarken, en sevdiğim kupamı alıyorum ve porselen nehirde yüzerek kupanın sapına dolanan gölge balığı, alabalık ve levreğin narin resmini parmağımla izliyorum, parmağımın ucuyla kupanın ağzındaki tozları alıyorum. İçgüdüsel olarak, normal bir şekilde çalışmakta olan buzdolabına gidiyorum. Son birkaç yıldır rüzgârda bir azalma olmamıştı. Bizim için, rüzgâr türbini çalışıyorsa, pompa da çalışıyor demektir ve eğer pompa çalışıyorsa, Kuyu'dan su gelecektir. Su var ama süt yok. Süt yerine süttozu kullanmaktan nefret ediyorum; şehir kokuyor, ama kuraklık şu ya da bu şekilde, birçok şeyin yerine başka şeyleri geçirmeye mecbur bıraktı insanları: yağmur yok, ot yok, inek yok; inek yok, süt yok. Rüyamızın üçüncü yılında bir inek alacaktık, ama o noktaya gelemedik.

Keloğlan'ın annesinin dolabındakilerin çoğu yok olmuş; fakat tezgâhın üstünde yarısı boşalmış bir kutu poşet çay duruyor, bu yüzden onlardan birini kullanıyorum. Boş mutfak masasında otururken ahşabın damarlarını izliyorum. Nasıl bir sessizlik. Ürperiyorum; Rayburn marka gazlı kuzine yakılmamış. Bir faydası olurdu, diye düşünüyorum, burasını biraz ısıtabilirdim, ama kibritler, şifonyerin sol üst çekmecesindeki yerlerini terk etmişler ve nereye gittiklerini bilmiyorum. Yenilgiyi kolayca kabul ederek perdeleri çekilmiş olan oturma odasına doğru yürüyorum, elim pencerede duraksıyor, ama şöyle bir çekivermek bile mızrak gibi bir gün ışığının içeri dalmasına yol açıyor; bu yüzden kapalı tutuyorum, şimdilik. Merdivenlere doğru yürüyüp tek ayağımı en alt basamağa atıyorum, ama tam o anda yukarı bakma hatasına düşüyorum. Bu, şimdi tırmanamayacağım kadar yüksek bir dağ.

Kanepe nemli gibi geliyor. Sehpa da bir gazete duruyor; çıplak bir modelin fotoğrafının üstünde bir kahve kupasının yuvarlak izi kalmış. "Kuraklığa göre giysi!" Yan sayfadaki avurtları çökmüş solgun yüzlü kadın bana Angie'yi hatırlatıyor, ama bu benzetme tabii kızımın hoşuna gitmeyecektir. Gazetenin sayfalarını çevirirken sanki bir bekleme salonunda gibiyim, darbenin etkisini hafifletecek olan bir arkadaşımı yanımda getirmemiş olmaktan dolayı pişmanım adeta.

Birileri adımı söylüyor, ama hemen cevap veremiyorum. Birkaç dakika boyunca, evyeye dayanıp yayıldıklarını ve mutfağın her

yerine döküldüklerini gördüğüm bu adamların kim olduklarını hatırlayamıyorum. Ben terbiyeli terbiyeli dimdik oturuyor, zayıf kalçalarım da mutfak iskemlesinin tahtalarını hissediyorum. Bu adamlar soruşturma için mi gelmişler? Yok, o uzun bir zaman önceydi ve onlar polisti, bu genç irisi askerler değildi.

Haki renkli manşetli yüzüksüz bir el, üstünde adımın yazdığı bir dosyayı önüme koyuyor, sonra dizüstü bilgisayarını açıp, şifresini pat pat tuşluyor. Toplantının amacı bana hukuki durumumu, bu hukuki durumun sebebini, bu hukuki durumun özelliklerini ve bu hukuki duruma tabi olduğum sürece sahip olduğum hakları hatırlatmak olmalı herhalde.

Kuraklık Acil Durum Düzenlemesi Yasası üçüncü bölüm şartlarının (i) Hayati malların ya da hizmetlerin teminini, özellikle de Kuraklık Acil Durum Düzenlemesi Yasası, 4. Bölüm'de ana hatlarıyla belirtilmiş olan muafiyetlere tabi olmayan, içme, sulama, imalat ya da ticarete kullanılacak olan suyu engellemeye, kullanımına müdahale etmeye veya herhangi bir şekilde yönlendirmeye yönelik bir davranış gösterdiği bilinen ya da gösterdiğinden kuşkulanan veya gösterme ihtimali olan şahısların tahdidini veya gözaltına alınmasını öngördüğü üzere, Ruth Ardingly ev hapsine tabidir.

Majestelerinin krallığında, suya sınırsız şekilde ulaşımı olan ve bu suyu kendi amaçları için çekmeye ihtiyacı olmayan tek şahıs olduğundan, bu söylenenleri komik buluyorum. Karşımdaki yargıç ve jüri mizah duygusuna sahip değil. Bu kadar eğlenceli olmayan ise, gözaltı süresinin “belirsiz ancak belli aralıklarla mahkemece gözden geçirilmeye tabi” olarak tanımlanmasıydı ve bunun uygulamada ne demek olduğuna dair sorularım cevapsız kaldı.

Ruth Ardingly, aynı zamanda, olayın unsurları itibariyle de, Kuraklık Acil Durum Düzenlemesi Yasası muvacehesinde, adaletin süratle yerine getirilebilmesi amacıyla, aşağıdaki fiillerden de yararlanmıştır:

(i) Ruth Ardingly, ciddi bedensel hasar ya da ölüme sebebiyet verme maksadıyla bir dizi yangın çıkarmış;

(ii) Ruth Ardingly, reşit olmamış bir şahsa karşı görevlerinde ilgisiz davranarak şahsın ölümüne sebebiyet vermiştir.

Ellerimle kulaklarımı kapadım. Bunu dinlemeyeceğim. Böyle söylenmesini kabul edemem.

Küçük adam tekdüze sesiyle devam ediyor.

Kuraklık Acil Durum Düzenlemesi Yasası hükümleri uyarınca Kuyu adıyla bilinen mülk Ruth Ardingly'nin esas ikamet yeri olarak kalacaktır, ancak İşgal Hükümü No. 70/651 gereğince, Ruth Ardingly adı geçen mülkün, toprak örnekleme; ürün dikme, bakım ve toplama; Kullanım için Kaynak Sağlama Yasası (Değiştirilmiş) uyarınca yer altı sularını çıkarma ve örnekleme ancak depolamama; birikmiş yağmur suyunu toplama, örnekleme (ancak dağıtım yapmama) dâhil olmak ama bunlarla sınırlı kalmamak üzere araştırma ve geliştirme amacıyla geçici olarak kullanılmasını kabul eder.

Faust'vari antlaşmamın küçük puntolu yazılarına rağmen, Kuyu'nun mülkiyetine sahip değiller. Bu kadarlık bir kazanımım oldu. Burası hâlâ bana ait; dikenli tellerin, helikopterlerin ve kahverengili adamların altında bir yerlerde, derinlerde, Kuyu hâlâ benim. Yarıısı benim. Mark'ın payına ne olduğunu bilemiyorum.

“Yasal durum bu. Sormak istediğiniz bir şey var mı?” diye soruyor.

Biraz aşağı kayıp omuz silkiyorum. Herhalde bundan sonra ev hapsinin zor taraflarıyla uğraşacak olan adı belirsiz şişman adama elindekileri uzatıyor. Şişman adam, bitmek bilmez düzenlemelerin anlamına varmakta zorlanarak dura dura okuyor. Sanki yabancı bir dilde bir şeyler dinler gibiyim, ama genel mesaj açık. Bunlar benim muhafızlarım. Burası benim evim. Sözcükler, yazılı metinden sıyrılıp gelişigüzel odaya dağılıyorlar; evyeden aşağı kayıyor, soğuk bacaya tırmanarak uçuşuyorlar; reçel kavanozundan çıkmaya uğraşan sinekler gibi kaçıyorlar. Baharda çekip mutfak penceresinin yanına astığımız Helgian Bahçeleri'nin fotoğrafı eğrilmiş ve bu da gölü, kenarlarından dışarı taşmak ve krem rengi duvarlardan aşağı süzülüp birkaç kahverengi, zar gibi soğan kabuğu dışında bomboş olan sebze sepetine akmak üzereymiş gibi gösteriyor

Dışarı çıkma yasağı

Ekmek

Elektronik

Haklar

Talep

İdman

Önüme serilen ve adları sayılan ve önümden kaldırıldıktan sonra adlarını aklımda tutmamı bekledikleri bir tür izci dikkat oyunu gibi bir şey bu.

“Bunlar için bu akşamlık endişe etmenize gerek yok.” Gözlüklü zayıf olan, oturduğumuzdan beri ilk defa konuşuyor. O, aynı zamanda gözümün içine bakmış olan tek kişi.

“Endişelenmem,” diye cevap veriyorum.

“O zaman, iyi geceler,” diyor. Anlaşılan yatma vakti.

“İyi geceler,” diye cevap veriyorum.

Arkalarından bakakalıyorum. “Affedersiniz, nerede kalıyoruz demiştiniz?” diye soruyorum.

Kısa boylusu kapının ağzında duruyor. “Bir şey demedik,” diyor ve Bay Adıbelirsizle birlikte çıkıyorlar.

Daha zayıf, miyop olan birkaç saniye oyalanıyor. “Ambardayız,” diyor. “Çok uzakta değiliz.” Bu daha çocuk. Ona Çocuk diyeceğim.

Ambarı onarıp yenilemek için para ve zaman harcarken kendi muhafızlarıma kışla inşa ettiğimizi bilemezdim. Oraya taşınıp beni denetlemeye çalışan ilk kişiler bunlar değil; bunlar Mark’ın izinden gidiyorlar. Mark’ın izleri dış kapıdan çıktı ve sabah oluncaya kadar dümdüz ilerledi ve o zamandan beri onu görmedim. Muhafızların beni bu kadar kolayca unutacaklarından kuşkuluyum.

Şu benim muhafızlar, bütün gün ne yapacaklar? Ne yerler? Ben ne yerim? Emirleri ortadan kaybolduğunda, onların yerinde sorular beliriyor: Battaniyeler ve internet ve yiyecek ve telefonlar ve çocuklar ve domates fideleri ve koyunlar ve banyolar ve kitaplar ve çim biçme ve Tanrım, her şeyle ilgili sorular. Tekrar, yeni yürüyen bir bebek olmuştum. Arkalarından koşup, dizlerine sarılarak neden, ne zaman, nasıl, kim diye sormak istiyorum. Kendi evimdeyim ve nasıl yaşayacağıma dair en ufak bir fikrim yok.

Yatma vakti. Yukarı çıkmak için kendimi zorlamam gerekecek galiba. Parmaklarım elektrik düğmelerinin yerini hatırlıyor, ama ben karanlığı tercih ediyorum, el yordamıyla yatağımı buluyorum ve üstümü başımı çıkarmadan, hapishane kokmayan ama ev de kokmayan çarşafarla yorganın arasına yavaşça kayıyorum. Hava soğuk olsa da, panjurları Montford Ormanı’nı görebilecek kadar açık bırakırım. Burada yatacağım ve Kuyu’ya henüz bitmiş olan gün hakkında ne düşündüğünü soracağım ve bir sonuca varacağız. Uykudan kaçınmanın bir yolu olarak kaybettiğim koyunları

sayacağım, çünkü uyku benden kaçıyor. Artık burada olmayanlara mektuplar d  şeneceğim, çünkü onlar artık uzaktalar. Artık duymazlar. Bu kafiye hoşuma gidiyor. Arada sırada bu t  r kafiyelerden haz alma zevkini kendime tanıyorum. Mark,   rneğ  n. Yokluğunu kanıtlamak i  in adını   ok y  ksek sesle s  yl  yorum. Terk ile kafiye. Muhakkak ile uyumlu. Sessizliğıne rağımen,   l   bir   ocuğun yatak odasının dipsiz boşluğıyla aramda sadece bir duvar olmasına rağımen, mutluluktan aniden iki yana savruluyorum,   nk   geri geldim.

Acaba yağımur yağıacak mı?

Kirli giysilerimin içinde her yanımlı tutulmuş vaziyette uyanıyorum. Burada bütün gün, bütün hafta, bütün yıl yatabilirim ve tenimdeki tüyler uzayarak kazağımın deliklerinden çıkabilir, tıpkı ormanda düşürülmüş el örgüsü yeşil bir kazağın içinden uzayan sarmaşık filizleri gibi. Güneş, yatağın üstünde asılı eski panayı yeri resminden şifonyere, mavi, boyalı aynaya ve aynı yolu geriye dolaşarak günlük turunu tamamlar ve ben hâlâ burada olurum, düşünerek ve gitgide zayıflayarak, ta ki bir gün cevapları buluncaya dek; fakat o zaman da benden geriye bir şey kalmamış olur, sadece bir iz, yazın araba yolunu kaplayan yaban havucunun içi boş filizleri kadar kırılğan, dik ve boş, uzun boylu bir kadının dışı kabuğu, olsa olsa...

• • •

Aramanızda 83 sonuç bulundu.

Tık. "Severn kıyılarında küçük bir cennet..."

Tık. Her şeyden uzaklaşmak mı istiyorsunuz? Üç yatak odası, iki salonu olan bu..."

Tık. "Bir proje mi arıyorsunuz? Bu ambarı şatonuz yapın ve efendisi olun..."

İşte böyle başlamıştı. Mark'la ikimiz, fareyi denetim altında tutmaya çalışan, dizüstü bilgisayarların kambur köleleri, saniyede karşımıza gelen tuğlalarla sıvanın, yirmi iki yıllık evlilikten sonra zırhlarımıza dönüşmüş olan didişmeleri ve anlaşmazlıkları kökünden söküp atacağını sanmıştık.

"Bir yer bulmak o kadar da zor olmamalı," dedi okuldaki meslektaşlarım.

"Burayı sattıktan sonra..." dedi komşularımız.

Londra'dan taşınmak, geçimimizi topraktan sağlamak, hayalimiz buydu. Bu hep Mark'ın hayali olmuştu, ama rüyasını benim için ipotek ettirmişti ve hiçbir zaman bu şekilde ifade etmemiş olsa da, malını geri almak istiyordu. O kadar uzun süre borç ödemişti ki artık iflâs etmişti. Öte yandan, ben durmadan insanlar, iş ve yaşam

tarzları üzerine yatırım ve birikim yapmıştım ve dolayısıyla şimdi satıp savmak en hafif ifadeyle korkutucu görünüyordu.

Tramplenin ucunda duran bir çocuk gibi atlamak istiyordum ama bir yandan da atlamaktan ödüm kopuyordu; tırabzanlara tutunup tekrar aşağı inmek istiyordum, ama aşağıdaki soğuk beton dünya da korkuyla kayganlaşmıştı. Yepyeni, tertemiz suyla dolu bir havuza atlayıp, nefretle kirlenmemiş bir dünyada değişik bir enerjiyle yaşamak ve sonunda hava almak için yüzeye çıkmak; Mark gibi ben de bütün bunlardan kurtulmak ve kırlarda her şeye yeniden başlamak fikrine kapılmıştım. Ama bir de ayağımız takılıp düşecek olursak, çok çok yüksekte düşecektik ve bizi tanıyan, can yeleği atabilecek kişilerden çok uzakta olacaktık. Mark'a göre, doğru zamanda doğru bir iş yapıyorduk. Ben tezimi savunmakta zorlanıyordum ve onun umutsuzluğu demesek bile coşkusu karşısında endişelerimi dile getirmekte tuhaf bir şekilde güçlük çekiyordum. Başlıca savı ikna ediciydi; adil şekilde yargılanabilir, masum bulunabilirdi, ama eğer Londra'da kalırsak insanların önyargılarından uzak bir gelecek ümidi hiç yoktu. Kaçması gereken şeyler vardı; benim ise kalmak için sebeplerim vardı. Ve moralimin en bozuk olduğu anlarda, kimin suçu bu, diye düşünüyordum, ama bu doğru da değildi, mantıklı da.

Mark'ın dağarcığında fikrini destekleyecek görüşler de vardı: Evet, bir süredir bir yağmur sıkıntısı olabilirdi, ama bu döngüler bir düzen içinde kendilerini düzeltiyorlardı, öyle değil mi? Şehrin dış mahallelerindeki bahçeli evimiz, İngiltere'nin batısında bir kır evi ve çevresindeki arazinin fiyatını karşılardı ve üstüne para bile artardı, üstelik yerel yönetimdeki işinden haksız yere çıkarılmış olduğu için aldığı tazminat ile bana babamdan kalan para da bir süre geçimimizi sağlamaya yetecekti; birikimimiz de vardı. Angie dünyanın en masrafsız ergeni olduğunu göstermişti: Onun sorunu parayla çözülebilecek bir şey değildi ve Ulusal Sağlık Kurumu, Sosyal Hizmetler ve Devlet İslahevi onunla bizden çok meşgul oldu. Biz, tabii ki torunumuz Lucien'i şımarttık, ama bu sözcüğü düşündüğümde, çift taraflı anlamı bana pişmanlık veriyor. Her neyse, hesabımıza göre, eğer dikkatli davranırsak, devam edip edemeyeceğimizi anlayıncaya kadar, birkaç yıl pekâlâ idare edebilecektik. Devam edip edemeyeceğimiz şey de görünürde küçük çiftliğimizdi, gerçekte ise, ilişkimiz.

Kuyu ile ilgili ayrıntıları öğrenme zahmetine hemen hemen hiç girmedik. İnternette burasıyla ilgili video linki yoktu ve o anda internetten başka bir yerden araştırma yapmaya halimiz yoktu. Cennete derhal göz atmak istiyorduk, randevu almadan.

“Gidip bakmaya değeceği kesin,” dedi Mark.

“Ancak aynı gün göreceğimiz iki ya da üç yer varsa,” diye cevap verdim.

Vardı, ama biri iki gün önce satılmıştı, diğeri de satıştan kaldırılmıştı. Böylece geriye Kuyu kalmıştı. Tartışma çıktı, ama yine de gittik. Lucien de yanımızdaydı. Angie bir kere daha aklını toplama çabası içinde olduğundan, Lucien iki ya da üç haftadır bizimleydi. O sırada dört yaşında olmalıydı. “Sizin gibi anneanne ve dedesi olduğuna göre şanslı sayılır.” Lucien yine bizimle kalmaya başlayınca arkadaşlarımız böyle diyorlardı. Şu anda böyle söylediklerini sanmıyorum.

Olağanüstü sıcak bir sonbahar günüydü, yine tatsız, kurak bir kışın ardından gelen, yine tatsız, kurak bir yazdan sonraki bir tür vahşi bir direnişti güneşe karşı; kurak, yani o zamanki meteorologların elindeki istatistiklere göre. Güneydoğuda uygulanan çeşitli kısıtlamalar daha Nisan ayından itibaren ülkenin geri kalan bölgelerinde de uygulanmaya başlamıştı ve ciddi gazeteler yeni su saatlerinin kullanılmasının zorunlu olacağından söz eden başmakaleler yayınlarken, boyalı basın Mahşer günü tehditleriyle cehennem sıcaklığında üstlerinde çok az giysiyle dolaşan ünlülerin yakın çekim resimleri arasında gidip geliyordu. Yağışların düşüş grafiklerindeki en alt noktanın neresi olacağına dair kimsenin bilgisi yoktu.

Harita çok cazipti. Kuyu, yolları gösteren kırmızı ve sarı çizgilerin kenar kısımlarda dolaştığı ve geri kalan her yerin üzerine kalemle dağ yollarının işaretlenerek bembeyaz bırakıldığı sayfalardan birindeydi: Çoktan ölmüş olan arazi sahibi asillerin özel mülklerinin çevresinden dolaşan köy yolları; büyük kavisler çizerek eski, taş köprülerin izini süren, bir kasaba pazarından diğerine yük beygirlerinin rotasını izleyen köy yolları. Mark navigasyon aletini tercih ediyordu, ama hedefe yaklaşırken alet onu yarı yolda bıraktı.

“Hangi cehennemdeyiz? Harita sende.”

“Bana bağıрма. Tanrının unuttuğu yerlerde gezinip bir köstebek deliğini aramak senin fikrindi!”

Sessizlik.

Ben. “Özür dilerim. Onu kastetmemiştim.” Haritayı ters çevirdim ve gözlerimi kısarak inceledim. “Galiba geldiğimiz yöne geri gitmemiz lazım.”

Mark, iki yanında da birer hendek olan bir bahçe kapısını arkasına alarak üç manevralı bir dönüş yapmaya çalıştı. Onu tanıdığım da asabi bir insan değildi (diğer insanlar onu azimli sözcüğüyle tanımlarlardı), ama işten atılmasına yol açan iddialar onu gerçekten zıvanadan çıkarmıştı ve tahammülsüz biri olmuştu, daha o zamandan. Tepeyi yavaş yavaş tırmadık ve sırt çantalı ve elinde baston tutan adam simgesi çizilmiş ama adı falan yazmayan bir patika işareti gördük.

Buraya saptık ve Mark arabayı durdurdu, ellerini direksiyondan çekti ve bir rahip gibi havada birleştirdi. Görünürde kır evi yoktu: Sebep bu değildi, dünyanın mavi bir çember gibi, nefesimizi keserek etrafımızda çepeçevre dönüyor olmasıydı etkileyici gelen. Uzakta, art arda sıralanmış dağların gölgeleri birbirinin üstüne düşerek kuzeye ve batıya doğru uzanıyordu, ta ki gözden uzakta bir yerde Atlantik’in içine gömülene dek. Vadinin diğer yanındaki daha yakın sırtlar ise ormanlıktı ve o ağır sonbahar ışığında kozalaklı ağaçlar, altlarındaki yeni biçilmiş tarlaların altın sarısına karışan karakalem çizimler gibiydi. Doğuya doğru, kehribar rengi toprakların büyük kısmı kavrulmuş otlaklardı; yüzlerce yıllık tarım geleneğine uygun olarak çitlerle kare kare parçalara bölünmüşlerdi, ardımızda ise sarp kayalıkların eteklerine dökülmüş kasvetli taşlar uzanıyordu.

“Artık geldik mi R büyükanne?”

“Evet, Lucien, geldik.”

Önümüzde, doldurmamız gereken noktalardan oluşan bir patika vardı. İşte, dedik birbirimize, önce ambarı sonra da Victoria tarzı taş kır evinden yükselen farklı tonlarda kırmızı tuğlalardan yapılmış bacaları görünce. Ve birden arabanın arka koltuğunda ağız dalaşı ederek tatile giden çocuklara dönüştük; biri denizi görünce çığlık atar ve kavga kesiliverir ya, öyle. İşte! Bak! Geldik! Arabadan dışarı adımımızı attığımız anı kaydettik ama ne amaçla olduğunu bilmiyorduk.

Emlakçı bizi parlak kırmızı jipine dayanmış sigarasını tüttürerek bekliyordu.

“Bunu içmemek lazım aslında,” dedi, sigarayı spor keten pa-buçlarının altında ezerek, “günümüzdeki yangın tehlikesini göz önüne alınca.”

El sıkıştık. Mark’a biraz fazlaca uzun baktı ve sonra elini biraz fazla hızlı çekti gibi geldi bana. Kalp atışlarımda o tanıdık hızlanmayı hissettim; Mark’ın mahkemesi devam ederken, insanların yapabileceği şeylerden çok korktuğum zamanlar olmuştu. Basına, başka şehirlerde açılan onunki gibi davalar yansımıştı ve halk olağan süreci izlemeyi bir yana bırakıp olaya müdahil olmuştu. Omzumun üstünden, geriye, araba yoluna doğru baktım. Belki de kaçacak yer yok, diye düşündüm.

Ama emlakçı dikkatini tekrar arabasına çevirmişti ve o an uçup gitti. “Bunun gibi bir şeye ihtiyacınız olacak,” diye takıldı sesini biraz fazlaca yükselterek. Arabasının kaputunu okşayarak durumundan dolayı özür diledi; araba yıkama yerleri kapalıydı ve hortum kullanma yasağı vardı.

Sesimi kontrol etmek için derin derin soluyarak onun hoşuna gidecek bir şey söylemeye çalıştım. “Büyük olasılıkla bir eşek satın alırsız herhalde. Benzin fiyatları bu yıl yüzde kaç arttı diyorlardı?”

“Yüzde yüz yirmi!” Sözcükleri dart oyunu sonuçlarını anons edermiş gibi söylüyordu. Mark emlakçıyla vites dişlileri arasındaki boşluk ve düşük rasyolu vitesler hakkında erkek erkeğe bir sohbete girmişti; etrafı kolaçan etmek için sabırsızlandığını görebiliyordum ama bu işi iyi yapıyordu, başkalarının kendilerini rahat hissetmelerini sağlamak için zahmete girme işini. Sevimliliği emlakçının içine düşmüş olabileceği kuşkuları dağıtıyordu. İlk tanıştığımızda bana da aynı şeyi yapmıştı; mezuniyet yılının son döneminde, sınavlar bittikten sonra gittiğim bir partinin sabahında. Geleceğim, bankaya borçlandığım parayla, ödediğim depoziti geri almak için beklerken temizlediğim buzdolabının ötesinde bir yerlerdeydi. Bir koltukta uyumuş kalmışım, çıplak omuzlarımı bir başkasının paltosu örtüyor ve uyandığımda karşımda uzun boylu, esmer, hafifçe yabancı görünümlü bir beyefendi bana kahve getirmeyi teklif ediyordu. Gitti, geldi ve bir daha beni hiç bırakmadı. O geceyi birlikte geçirdik, o dönemin geri kalan kısmını da birlikte geçirdik ve planlarımızı değiştirip o yazı da birlikte geçirdik. Dört ay sonra, beş aylık hamileydim ve kendimizi nikâh dairesinde bulduk. Gençlikten yaşlılığa çok çabuk geçtik.

Bir kapının çarpılmasıyla kendime geldim. Emlakçı, arabasından gerekli kâğıtları çıkarıyor, bahçe kapısının yanındaki, geç çiçek açmış kelebek çalılarının üzerine yerleşmiş olan beyaz, yalnız bir kelebeği rahatsız ediyordu. Bu yıl hiçbir şey mevsiminde olmuyor, diye düşündüm ve bak vakit nasıl geçti, diye hayret ettim geçmişe dalarak, biz de orta yaşlı insanlar gibi kırsala taşınıyoruz işte. Tuhaf, içgüdüsel bir davranışla elimi karnımın üstüne koydum. “Çocuklara bayılırım,” dediğini hatırlıyorum Mark’ın, hamile olduğumu söylediğim zaman.

Lucien parçalanmış çikolata ve sıcak ten kokarak arabanın arka tarafından dışarı fırladı. Hâlâ uykulu bir şekilde elimi tuttu ve korkakça meşe ağacının gövdesinin üst kısımlarına doğru tırmanmakta olan gri renkli bir sincabı gösterdi. Gözlerimizle onu ağacın dallarında izledik, ama sonunda, ışık ayağımızın dibindeki kuru toprağın üzerine alacalı renklere bulanmış bir su birikintisi gibi düşerken, kenarı yaldızlı yaprakların arasında onu gözden kaybettik. Bir polis arabası ya da ambulans Middleton’a doğru yokuşu çıkıyordu.

“Yolun sesleri her zaman duyulmaz,” dedi emlakçı, hayalimizi pazarlamakta kararlı. “Rüzgâra bağlı.”

“Bu batı rüzgârı olmalı,” diye karar kıldım, bir yandan güneşin konumuna diğer yandan Galler tarafındaki tepelere bakıp.

“Batı rüzgârı mı? Herhalde,” diyerek sözümü onayladı. “Ağırlıklı olarak o yönden rüzgâr alır zaten. Ama bahse girerim, geceleysin yere bir iğne düşürseniz duyulur.”

Çılgık atan baykuşlar, diye düşündüm ve havlayan tilkiler.

En yakın komşu nerede oturuyor, diye sordum. O-oo, dedi, kilometrelerce ötede, çevrede tek bir ev göremezsiniz; ama aslında burasıyla dünyanın geri kalanı arasındaki mesafeyi hissetmeye başlamıştım bile ve bunu kaldırılabiliyor muyum diye merak ediyordum. Belki ona insanlardan kaçmak isteyen biri gibi görünmüştüm. Çok daha sonraları, Amelia Hemşire beni görür görmez aynı sonuca varacaktı.

Ön kapının içinde, emlakçının geçmemiz için, sahne görevlisi gibi yana doğru çekerek tuttuğu ağır, kadife bir perde asılıydı. Etrafa göz atmamız uzun sürmedi. 1960’lardan beri değişmemiş olan yapının arkasında bir koridor, ayrıca mutfak ve Rayburn marka gazlı kuzine, Mark’ın çalışma odası – yani çalışma odasına dö-

nüştürdüğü oda ve bir de içinde baca yangınından sonra yenisini almak zorunda kaldığımız bir odun sobasının bulunduğu oturma odası vardı. Oradan yukarı çıkıp küçük yatak odasına ve minicik banyoya doluştuk. Oradan da buraya, manzaralı, bu manzara simyasına sahip ana yatak odasına geçtik. İyi eğitilmiş olan emlakçı bizi yalnız bıraktı. Mark elimi tutup beni öptü, bir kez, yavaşça, yanağımdan. Derin derin soluduğunu hissettim, sanki çok uzun süredir içine ilk kez oksijen çekiyormuş gibi.

“Tam Angie ve Lucien’e yetecek kadar yer de var,” dedim Mark’a, birbirimizden ayrılırken. Evimizin onların ikisini de alacak kadar büyük olması gerektiğini bilecek kadar tanıyorduk kızımızı, üstelik bu yalnız fiziki anlamda da değildi.

“Bayıldım,” dedi Mark. Mahkeme öncesinden beri onun herhangi bir şey hakkında bu kadar coşkulu olduğunu duymamıştım. “Yeniden başlanacak bir yer,” dedi.

Lucien de bayılmıştı buraya, bir aşağı bir yukarı inip çıkıyor, merdivenleri gıcırdatıyor, mutfaktaki dolapları açıp kapatıyor, şöminenin içini dikizliyordu. Oturma odasının büyük pencerelerinden gelen ışık tırabzanlardaki çatlakları, halıdaki lekeleri, tavandaki ıslaklıkları gösteriyordu, ama evin kendisi sağlam görünüyordu, sanki içine ne atarsak atalım kaldıracak gibiydi.

“Dışarıya göz atmaya hazır mısınız?”

Emlakçının “Elektriği ve suyu olan, şu anda garaj ve ambar olarak kullanılan taş müstemilat. Geliştirmeğe müsait” dediği yere kadar izledik. Eğer yaşlı hanımın bir arabası var idiyse bile portatif merdivenler, kürekler, kırık şezlonglar ve sapsız kömür kovalarıyla dolu bu karmakarışık yere koymadığı açıktı. Burasını tatil için kiraya verilecek bir eve dönüştürmek hiç sorun olmaz diye fikir birliğine vardık; evinden çıkmış bir ailenin geçici olarak kalabileceği bir yere dönüştürmek hiç sorun olmayacaktı.

Kısa süre önce kırılmış odunlar ambarın bir köşesine özenle yerleştirilmişti.

“Yaşlı hanım burada ne kadar yaşadı?” diye sordu Mark.

Emlakçı bu sorunun cevabını bilmiyordu, ama bildiği kadarıyla, kocasının ölümünden beri toprağın büyük bir kısmı hanıma odun kesmede falan yardımcı olan bir çiftçiye kiralanmıştı.

“Buralarda oturanlar içlerine kapalıdırlar, ama zorda kalırsanız Taylor’lar her zaman yardımcı olurlar, kesinlikle.”

İçe kapalı olmakla eşanlamlı ifadeleri bulmak ilginç olacak, diye düşündüm. Geri kafalı, yabancı düşmanı? Yalnız kendi içlerinde sıkı fıkı olmak hangi noktada düşmanlığa dönüşür? Emlakçı kira anlaşmasının gelecek yılın 31 Martında biteceğini açıklıyordu.

“Otuz dönüm arazi ve ormanlık alan. En uygun boyutlar,” diyerek fikrini söyledi Mark, sanki bir cennet parçası için en uygun boyut diye bir şey olurmuş gibi. Sebep olduğu tahribat düşünülürse, otuz dönüm küçük görünüyor insana. Meyve bahçesini gezdik, solucanlara yem olan elma ve armutları yerden topladık; çalı tutamlarının içindeki sopalar eski moda saç tokaları gibi tuhaf açılarla dışarı taşmıştı; onların üzerine atılmış eski meyve kafeslerine merakla baktık, bir kenara atılmış saç fileleri gibi görünüyordlardı. Sebze bahçesi daha yakın zamandan kalma emek belirtiler gösteriyordu.

“Şuna bak, Mark.” Lucien küçük ellerini kendisini diken kişinin ölümünden habersiz şişmeye devam etmiş gibi görünen şişman bir sakız kabağına dolamıştı. Kabak muazzam bir güçle bitkiden koptu ve Lucien arkası üstü yere düştü. “Eve götürebilir miyiz? Yiyebilir miyiz?”

“Bize ait değil ki, Lucien,” dedim.

“Ne kadar az yağmur yağdığını düşünürsek büyüklüğü fena değil,” dedi Mark.

“Kimin için sakıncası olacak ki? Güzelce çek kopar ve annen taşıyıversin,” dedi emlakçı.

Alışkın olduğumuz bu hatayı Lucien düzeltti. “Bu benim büyükannem. Annem şu anda uzakta.”

“Ooo, büyükannen kesinlikle büyükanne olacak yaşta görünüyor,” diyerek haddini aştı emlakçı.

Lucien adama aksi aksi baktı. “Pekâlâ da o yaşta,” diye ısrar etti. “Herkes böyle yapıyor,” dedi bana, parlatılmış koruları bir resim galerisini gezen bir sanatsever gibi içine çeken, zihninde dikenli bitkileri temizleyen, kavakları incelten, kuvvetli bir rüzgârda devrilip karanlık bir sınıfta yerlere dağılmış kurşunkalemler gibi duran çamların yerine İspanyol kestanesi diken Mark’ın yanına ele ele giderken.

Emlakçıya eğer onun için bir sakıncası yoksa, sandviçlerimizi meşe ağacının altında yiyeceğimizi söyledik. Telefon edeceğimize sözü verdik, o da bize, geleceğe güven duyulmadığı için donmuş olan ev piyasasındaki hızlı satışlardan ve başka bildik saçmalıklardan söz etti.

Mark adamın arkasından seslendi; sormayı unuttuğu tek bir şey kalmıştı. “Peki, su işi nasıl oluyor?”

“Kendi su kaynağı var. Şehir suyuna bağlı değil ve zaten ihtiyacı da yok. Birkaç yüz yıldır buranın ihtiyaçlarını bir kuyuyla karşılamışlar. Şu anda da işe yaramaması için bir sebep yok.”

Ona şu sıralar kuyu işe yaramazsa şaşırmayacağımı, çünkü ne zamandır son derece az yağış olduğunu ifade ettim.

“Öyle olduğu açık,” dedi haklılığımı kabul ederek, “bu işte uzman olan birinin fikrini almalısınız. Ama buranın adına Kuyu denmesi boşuna değil.” Sonra yeraltı suyunun seviyesinden söz etti. Toprağı bu kadar iyi yapan buymuş. Bir bakın. Aslında, onun fikrine göre burada, kendi su stokumuzun olması, şehir suyuna bağlı olmamızdan ve son bir kaç yazdır herkesin başına dert olan kesintilerle, dikme borularla ve su dağıtım saatleriyle uğraşmaktan çok daha iyiydi.

“Zaten,” diyerek bulutları kaçırın rüzgârı işaret edip batıya doğru baktı, “çoğu meteorolog kuraklığın bitmek üzere olduğunu düşünüyor. Bu kışın kayıtlardaki en yağışlı kışlardan biri olacağını tahmin ediyorlar.”

Ona inandık çünkü inanmak istiyorduk.

Emlakçı gözden kaybolduktan sonra arkasında bıraktığı toz uzun süre havada kaldı. Arabanın arkasından, benzin istasyonundan satın aldığımız sandviçler ve cipslerin olduğu bir torba çıkardım. Bir kilimin üstüne oturduk. Lucien bağdaş kurdu, Mark da her zamanki gibi, neredeyse yirmi yıl boyunca bir masanın altında yaşamaya zorlanmış olan uzun bacaklarını ne yapacağını şaşırdı. Küçük küçük yudumlar alarak bir su şişesini aramızda dolaştırdık, koyunların ve karatavukların bizi kovan ısrarlı seslerini dinledik ve sonra birden, aynı anda ikimiz de kahkaha patlattık.

“Buna inanamıyorum.” Mark gözlerini ovuşturup kapattı ve sanki her şey bir duman bulutu içinde yok olacaktı şçasına tekrar açtı. “Eee?” diye sordu.

“Önce sen,” diye cevap verdim.

“Hayır, sen.”

“R Büyükanne, önce sen söyle.”

“Bilmem ki,” dedim. “İnanılmaz bir şey. Şuna bakın. Aradığımız her şey var.”

“Her şey,” diye tekrarladı Mark, “Sütten nehirler, muhallebiden duvarlar.”

“Evet, çok güzel,” diye devam ettim. “Toprak da tam istediğimiz gibi. Manzara ise cennetten çıkma. Bir tek...”

“Üstelik bizi burada, dağın tepesinde kimse tanımaz. Beni tanımaz. Bakkaldaki bakışlar, otobüste veletlerin kıkırdaması falan sona erecek. Tertemiz bir sayfa, Ruth.”

“Muhtemelen haklısın...” diye cevap verdim.

“Bu kadar güzellik gerçek olamaz diye mi düşünüyorsun?” diye tahminde bulundu Mark.

“Evet. Hayır. Bilmiyorum.” Nefes kesiciydi. Oranın güzelliğinden benim de başım dönmüştü, ama biraz durup düşünmeye ihtiyacım vardı. Ayağa kalktım, kilimin üstünden dışarı adım attım ve araziye açılan ahşap bahçe kapısının üstünden etrafa baktım. Eğer insan kırık bir yerlere kaçmak istiyorsa bundan iyisini bulma ihtimali pek yoktur. “Eğer,” diye söze başladım.

“Eğer ne?” dedi Mark.

Mark’ın umudunun ılıklığını sırtımda hissediyordum, arkama bakıp yüzünde görmeme gerek yoktu. Buraya taşınırsak ne kaybedebileceğimi hesap ettim. Bunlar ya elimde tutabileceğim ya da yerine başka bir şeyler koyabileceğim şeylerdi – iş, bağlantılar ve dostluklarım muhakkak aradaki mesafeye rağmen canlı kalabilecek kadar güçlüydü. O zaman, Londra’da kalırsak kaybedebileceklerimi hesapladım. Mark. Ve Kuyu – kırk yılda bir rastlanabilecek bu mucize yeri, bu Kuyu’yu kaybedecektim.

“Öylesine büyük bir sorumluluk gibi geliyor ki.” Kilimin ucuna oturmuş, bir sopayla çakıl taşlarının arasındaki karıncaları dürten torunuma baktım. “Ne dersin, Lucien?”

“Burası dünyanın en güzel yeri diye düşünüyorum,” dedi torunum.

Pazartesi sabahı, talep edilen fiyattan bir hayli düşük olan tek-lifimizi sunduk. Sanki, bir yanımız bu rüyanın gerçekleşmesini kaldıramayacakmış gibiydi. “Teklifiniz kabul edildi,” dedi emlakçı ve ben, elimde telefon, şehrin sıcaklığına teslim olmuş arabaların egzozlarından çıkan dumanı koklayarak, Heathrow için alçalan tepedeki uçağın sesini işiterek, karşıdaki yaşlı adamın Alman köpeğinin pisliğini mavi bir naylonla kaldırımdan temizleyişini izleyerek, evin dış kapısının önüne oturdum ve üstüme rezil bir kayıp duygusu çöktü. Olup bitmiş bir şey geri döndürülemez. Mark eve geldiğinde, onun hatırı için kendime hâkim oldum ve yeni evliler gibi geleceğe

kadeh kaldırdık. Sevdığımız eski müzikleri çaldık, Mark mutfakta babalara has dansını yaptı ve rezilce sarhoş olduk. Kır evi satıştan çekildi, o gün kamerayı tripodun üzerine koyup çektiğimiz resim internete kondu ve Londra çevresinde oturan bizim gibi çilekeşlerin koro halinde bildirdikleri kıskançlıklarıyla selamlandı.

“Umarım bir veda partisi verirsiniz, çünkü kesin bir daha geri gelmezsiniz” gibi yorumlar yapıldı.

Resmi, anımsatıcı olsun diye, Londra'daki evin mutfağındaki ekmek kızartma makinesinin yanına iğneledik. O da bizimle birlikte taşındı, bir çerçevenin içine terfi ederek oturma odasında duran yarım ay şeklindeki masanın üzerine kondu.

• • •

Merdivenlerden aşağı sessizce iniyorum ve resme komünyon ayininde İsa ikonasına yaklaşır gibi yaklaşıyorum, ışığa tutuyorum. Evrenin başlangıcında Kuyu vardı.

Bir hafta. Bir yaz. Bir gece. Bütün iyi niyetimin boşa çıkması için bir hafta yetmişti. Özgürlüğüme karşı yaptıkları saldırıya karşı sağlam duracaktım, ama gerçekte ben ezik ve bastırılmış, saatlerce, saatlerce yatakta yatan bir miskinim. Hayalimizin, koparılmış bir çuhaçiçeği gibi kenarlarından doğru kıvrılmaya ve solmaya başlaması için bir yaz yetmişti. Hayatları yutup yok etmek için bir gece yeterlidir.

Dışarıda, artık insani hiçbir işaret taşımayan bir boşluk var. İçeride, bu, noktalama işaretleri olmayan bir tümce. Kimse gelmiyor. Kimse gitmiyor. Hiçbir şey olmuyor. Muhafızları Adsız, Çocuk ve Üç diye adlandırdım. Şimdiki zamanın sahibi onlar: Kaydediyorlar, izliyorlar, imzalıyorlar. Bu durumda bana da geçmiş zaman kalıyor, bir de ne olabilirdi düşüncesinin kurşun gibi ağırlığı, insanlık halinin temel ilkeleri.

Ev hapsinin gerçekliği bilincime nüfuz ediyor. Çarşafım kefenim, burada yatıyorum ve sona ne kadar zaman kaldı diye merak ediyorum. Yazmayacağım. Müzik zihnimdeki gel-git gibi çarpıyor. Önceleri, kafesteki hayvanların neden çok gezindiğini biraz daha iyi anlıyor, çok dolaşılıyor, nöbetçilerimin masanın üstüne bıraktıkları yiyecekleri tırtıklıyordum, ama şimdi yataktan çıkmıyorum. İlaçlarımı almıyorum. Bugünlerde, bir anılar ırmağında sürükleniyorum, kıyıya nadiren çıkıyorum, bazen, uzakta, canlı kalabilmek için yiyeceğe ihtiyacım olduğunu bana hatırlatan bir ışık yanıp sönüyor, ama bütün bunlar bana karanın derinliklerindeymiş gibi geldiğinden, yine suya dönüp geçmişin akıntısıyla buluşuyorum.

Dün, muhafızlardan birinin çöpe attığı bir yerel gazeteyi gördüm. “Kuyu’nun Müridi Evine Hoş geldin!” yazıyordu manşette ve bir de resim vardı: Elllerinde güller olan kadınlar Lenford Caddesi’ne dizilmişler, önlerinden beyaz bir hapishane aracı geçiyor. Kadınların yüzlerini inceliyorum, hemşirelerden hiçbiri yok aralarında. Kuyu ilk kez gazete manşetlerine çıktığında, burada bir

yıldır yaşıyorduk. İlk yılımız, hatırımdan çıkmayan mavi tepelerim ve hatırımdan çıkmayan bir tane yaz.

Evimizi kolayca satmıştık; bizim gibi gelecek için planlara gebe –yarı yaşamızda– bir çifte kayıp gitmişti elimizden ve son Noel’imizi “iyi bir kurumda” kalmakta olan Angie ile birlikte geçirmiştik, tabii senaryoya sadık kalmak böyle tanımlanabilirse. Lucien’e istediği mavi bisikleti aldık ve ona bisikleti Kuyu’ya götürceğimizi, böylece oraya kalmaya geldiğinde onunla oynayabileceğini söyledik. Polis, soruşturmalarının bir parçası olarak alıp götürmediyse bisiklet ambarda çürüyor olmalı. Son Noel, dönemin son günü ve son çalışma günü. Sonra da aptalca sonlar: kitap kulübünün son toplantısı, Balti House’dan alıp paket ettirdiğimiz yemeklerle evde, televizyonda gece 10.00 haberlerini dinleyerek pek çok olaya sahne olmuş olan oturma odasında geçirdiğimiz son gece; kızlarla birlikte (çünkü kızlar her şeyde yanımda durmuşlardı ve onlarsız ben ne yapacaktım?), George and Dragon’da gürültülü bir sarhoşlukla, gülmekten kendimizi kaybederek yemek yediğimiz son gece. Garajın kapısına spreyle boyanmış küfürlerin sonuncusu, yerel basındaki manşetlerin sonuncusu ve markette kasanın önündeki kuyrukta üzerimde hissettiğim yan yan bakışların sonuncusu. Salıncaklar ve atlıkarıncalar.

Taşınma hazırlıkları içinde evde çalışırken son yirmi yılı ayıkladık. En başta kitaplar: Mark’ın hiç sevmediği hukuk dergileri; benim okuldaki derslerde kullandığım, o zamanlar çığır açıcı gibi gelen ama şimdi modası geçmiş ve solmuş görünen romanlar; Fas’ta kanguru bebek askısı, Granada’da bebek arabası içinde, Normandiya’da bisikletin arkasında görünen, Roma’da hiç görünmeyen Angie ile beraber tatile çıktığımız yerlerle ilgili rehber kitaplar. Hiç girişmediğimiz, evlatlık almayla ilgili, hiç beceremediğimiz, sorunlu çocukları yönetmekle ilgili ve nasıl olduysa –Tanrı bilir nasıl– becerdiğimiz, evli kalabilmekle ilgili kitaplar. Bu kitabın kapağını, elinde bir sörf tahtası ve tahtakurusu yenikleriyle dolu bir uyku tulumuyla çatı arasından inmiş olan Mark’a gösterdim.

“Saklayayım mı?” diyerek güldüm.

“Bu kadar götürdük, hem de Tanrı biliyor ya, her türlü zorluğa karşı,” dedi. “Çöpe at.”

Tatil işi olarak bir otelde garsonluk yapan bir ergenken, işinden zamanında çıkmayı, çocuğuna bakacak birini ve gerekli pa-

rayı bulmayı, yer ayırtmayı başarabilmiş ve birlikte akşam dışarı çıkabilmiş çiftleri hemen tanıyordum. Dünyanın, her birine ayrı ayrı yüklediği her bir zorluğu yenerek ayakta kalabilmiş ve şimdi ünlü yar manzarasına karşı, çok değerli iki kişilik masalardan birine oturmuş, o gecenin sonunu nasıl getireceklerine dair en ufak bir fikirleri olmadan, beyaz sofrâ örtüsünün üstünden uzattıkları elleri birbirlerine değerek otururlar, hâlâ birbirlerini sevdiklerine dair bir güvence hissetmeye çalışırlardı. Eh, diye düşündüm kendi kendime, kutuları bantlayıp siyah torbaları çöpe atarken, biz yerimizi ayırttık.

En zalim ayın ilk gününde taşındık. Angie ile Lucien Londra'daki son sabahımızda bize uğrayıp güle güle diyecek, el sallayacaklardı.

Telefonumu kontrol ettim.

“Gelmeyecek. Ona hiç güvenilmez. Hadi, gitmemiz lazım.” Mark şoför mahallinde oturuyor ve parmaklarıyla direksiyonda ritim tutuyor, kutulanmış eşyalar minibüse yüklenmiş ve ben, boş bir bebekevinin içinde plastikten bir bebek gibi duruyorum.

“İki dakika daha?” diye yalvardım.

Yola çıktığımda –yani yola çıktığımızda geriye bakmak için boynumu uzatıp durdum. Angie ortalarda yoktu ve sokak, sanki biri biraz önce bizim öykümüzü beyaz tahtadan silip temizlemiş gibi bomboştu.

O akşam, nakliyeciler gittikten ve biz de yeni evimizdeki ilk gün için elimizden gelen her şeyi yaptıktan sonra Mark bana iki armağan verdi: biri cam balıkçıl kuşuydu – gagası bir buz sarkıtı kadar keskin, boynu italik yazıyla yazılmış bir metin gibi, o zaman bile inanılmaz kırılğan görünüyordu; ikincisi ise, yıllar önce bize Londra'da armağan edilmiş olan ve gümüş yıldönümümüze kadar el sürmemeye karar verdiğimiz yıllanmış şampanyaydı.

“Biraz erken davranmıyor muyuz sence? Geçen ay daha yirmi-ikinci yıldönümümüzdü,” diyerek güldüm.

“Boş ver. Kutlama yapmak için bundan daha büyük bir nedanimiz olmayacak.”

Ellerimi kazağıma sildim. “İnsanı iflas ettirecek bir şişe kabarık su. Bu meret bir servet değerindedir. Üstelik giyimim böyle bir duruma pek uygun değil.”

“Poponun, tozla kaplı taytının altında ne kadar güzel görüldüğü

ve özellikle karmakarışık saçlarıyla ne kadar cazip olduğun hakkında en ufak bir fikrin yok,” diye cevap verdi Mark ve kutulardan birini kurcalayıp iki bira bardağı çıkardı.

“Kasıtlı olarak bırakılmadığından emin olduğum kirli sakalını saymazsak.” İhtiyaç sahiplerine giysi dağıtan bir dükkâna devrettiği dar kesim takım elbiselerini geçmişte bırakmış olan bu adam, o anda, kot pantolonu, pis ve bol kazağı içinde bana muhteşem göründü.

“Hadi gel, dışarı çıkalım,” diye seslendi.

Angie mesaj da atmamıştı. Mark beni telefonu kontrol ederken yakalamasın diye hemen elimden bıraktım.

Bardakları meşe ağacının altındaki çitin direğinin üstünde güç bela yerleştirdi ve şişenin tıpasını attırarak kuzuları soğuk tepe yamacına doğru kaçırttı.

“Bize!” dedi Mark.

“Ve Kuyu'ya!”

Dışarıya ayazdı, bu yüzden şişenin geri kalanını ilk âşık olduğumuz zaman yaptığımız gibi yatakta bitirdik ve birden her şey güllük gülistanlık göründü gözüme, en zor kısmı geride bıraktığımıza ve geleceğin, ekran koruyucusu olarak seçtiğim fotoğraftaki gibi yemyeşil ve masmavi ve güzel olduğuna gerçekten de inanıyordum. Yeniden bulduğum, içine can gelmiş erkeğime, kocama, Mark'ıma sarıldım.

Hiç yeni mesajınız yok, dedi telefonum.

En iyi yılımızdı, kuruluş yılımız. Londra'da hayalimizi programlayarak saatler, saatler geçirmiş ve birinci yıl biraz ağırdan almaya, biraz öğrenmeye ve hayalimizi yaşamaya karar vermiştik. Emlakçının sözünü ettiği Taylor ailesi, tanımadığımız yeni kırsal camia ile aramızda bir tür göbek bağı gibi olmuş, bize aynı cömertlikle hem araç-gereç hem bilgi vermeyi seve seve üstlenmişti. İlk kuzularımız, yokuş aşağı kayarak ve bizim de ilk zamanlarda başımıza geldiği gibi, etraftaki güzelliklerle büyülenerek bizim araziye giren Tom Taylor'dan geldi. Kuzuların masumiyeti beni öylesine büyülemişti ki çitin kapısını zamanında kapamayı az daha unuttuyordum; sürüklenen kapılardan çok ofis ıvır zıvırına aşına olan Mark, kilitleri tamir etme konusunda zorlandı. O günlerde kent yorgunuyduk ve gücümüzü sokaklarda yitirmiştik. Sonra tabii bir de güzel yavru köpeğimiz Bru vardı, Tom'un dişi Border Collie'sinin yavrularından

biri; bir zıplayışta hayatımıza girdiği ve eldivenlerimi parçaladığı andan itibaren bizim sağaltıcı köpeğimiz oldu, ta ki iyileştirici gücünü de kendisiyle birlikte götürdüğü ana kadar.

Kendime bile pek itiraf edemediğim bir şey var: Londra'dayken kapıda Angie'yi görünce perdeleri kapatıp evde değilmişim gibi yapmak istediğim zamanlar olmuştu, ama Kuyu'ya taşındığımızda, bir İngiliz Bayrağına sahip olsaydık eğer, şatomuzda olduğumuzu göstermek için bayrak direğine çekerdim, nöbetçiye onun için kapıları ardına kadar açması talimatını verirdim. Angie sonunda, panayırın başlamasından birkaç hafta önce, bir süre kalmak üzere geldi ve Lucien'e öksüz kuzuları biberonla beslemeyi, onlar biberonun emziğine asılırken biberonu sıkıca tutmayı öğreten yine Tom oldu. Gece olunca tavukları kümese sokma işi, yani tavuklardan daha fazla kol-kanat çırpmayı gerektiren bu uzun ve gülünç uğraş da Lucien'in en sevdiği şeylerden biriydi. Kümese sokulması gereken tavuklar almıştık, ama tavukların hapishane deneyimleri onları dış dünyayla hiçbir şekilde başa çıkamayacak hale getirmiş görünüyordu; kapatılmaya kararlı bir şekilde direnç gösteriyorlardı ve bir daha asla yumurtlamayacak gibilerdi. Ama yine de eğlenceliydi.

Mark her sabah elinde kahve kupasıyla kapının eşiğinde durur, uzaktaki tepeleri gösterirdi. Sanki bir şiirin nakaratını tekrarlar gibi, "Kilometrelerce, kilometrelerce, kilometrelerce kimse yok," derdi. Etrafta tanıdık kimse olmaması Angie için pek sorun değildi. Bunun sebebi yalnızca Lucien'in olması ve dünyanın her yerinde çocukların konuşma açmak için mükemmel birer vesile olmaları değil, aynı zamanda, anlaşılan, böyle bir aracınız varsa, koca bir tanıdık ağına da sahipsiniz demekti. Uğraşıp didinen, bir sosyal hayat kurmak için ilk sarsak adımları atan bendim: Lenford'daki postanede çalışan müthiş şişman iki kadın ve nehir kenarındaki kocaman evde *au pair* olarak çalışan bir Portekizli kızla beraber şehir kulübünde yoga yapan; Halk Eğitim'deki sinema kulübüne devam eden; yağış olmamasından pek etkilenmemiş görünen birkaç yerden biri olan yerel bir bağdaki şarap tadım grubuna katılmış olan hep bendim.

"Zaman tanı," derdi Mark, yeni arkadaşlar edinme umudum kırıldığında, "küçük küçük adımlar."

Lord ve Lady Donaldson tarafından Cudecombe'a akşam yemeğine davet edilmemiz bu küçük adımlardan biriydi. Bu, anlaşılan,

yeni gelen herkese uygulanan, test niteliğinde bir kabul ayini gibi bir şeydi; fakat yaşadıklarımızı düşünürsek, biz kesinlikle çuval-ladık. Upuzun yemek masasının etrafında, kurak yaz aylarında bahçelerin durumu ve atların sulanmasının ne Tanrının belası bir iş olduğu hakkında bir sürü havlama ve kişnemenen sonra konuş-ma yakında tertiplenecek olan Lenford Tilki Avı Balosu'na geldi.

Lord cenapları Mark'a dönerek, "Söyleyin bakalım, kiminle birlikte avlanıyorsunuz?" diye sordu.

Mark masanın üstünden gözlerimin içine bakıp göz kırparak "Karımla ve köpeğimle," diye cevap verirken, diğer konuklar şaka olmasını umut ettikleri sözler karşısında sinirle kıkırdadılar.

"Bu sözünü sosyal medyada duyurmalıyız," dedim, dönüş yolu boyunca kahkahalara boğulurken. "Eminim Lord Donaldson sosyal medyayı kullanmıyordur."

Esasen Londra'daki tanıdıklarımızla haberleşmemizi kolaylaştı-rır düşüncesiyle Ardingly Kuyusu başlıklı bir *Facebook* sayfası açmış-tık, çünkü düşündüğümüz kadar sık telefonda konuşamaya-cağımızı anlamıştık. Fotoğraf albümümüzün adı pekâlâ "Cennet'ten Resimler Sergisi" olabilirdi, ama tabii bize Âdem ile Havva gözüyle bakılamazdı. Mark da ben de bir saman balyasını sırtlayabilecek kadar kuvvetli değilsek de, hem boyca hem ence geliyor; hem birey olarak hem de bir çift olarak sağlamlaşıyorduk. Bunu bir gün Lucien'i mutfak kapısının doğramalarının önüne getirip bir kurşunkalemle burada ilk kaldığı geceden bu yana ne kadar büyü-müş olduğunu yanına tarih atarak işaretlediğim zaman fark ettim. Şaka olsun diye Mark'ı da kapının içinde tutup artık epey vahşi bir hale gelmiş olan saçlarını *Sebze Bahçeleri El Kitabı*'mla bastırdım.

"Mark da büyümüş mü?" diye sordu Lucien.

"Aaa, evet."

"Nereden biliyorsun?"

"Çünkü onu öpmek için artık parmaklarımın üstüne kalkmam gerekiyor. Ayrıca, rengi de değişti," diye ekledim. Lucien'in kafası epeyce karışmış gibiydi. "Londra'dayken biraz sarı görünüyordu," diye açıkladım.

"Ama şimdi kahverengi olmuş," diyerek gözlemini aktardı Lu-cien. "Tıpkı benim gibi."

Teknik becerilerimiz ten rengimiz ve kaslarımız kadar hızlı gelişme göstermedi. Mark, Londra'nın güneybatısında park etme

kralı olmasına rağmen, römorkla nasıl geri geri gidileceğine dair hiçbir fikri yoktu. Benimse minyatür bir fino köpeği boyutlarındaki bir domuz yavrusunun saldırısına uğrayışımı kaydetmişlerdi. Beceriksizliğimizi limonluk inşa etme çabalarımız sırasında her yönüyle ortaya koyduk. Evde eşya monte etme işini çok büyük bir ölçeğe uyarlamış gibiydik. Mark sinirden kudurdu.

“Orada öyle durup gülme. Bak, ne yapmama sebep oldun!” Kanan beyaz tişörtüne damlamasını engellemek için parmağını emdi.

“Çerçeveyi sağlamlaştırdım dememiş miydin?”

“Hayır, bunu eğdiğimiz için yenisini almamıza imkân yok. Bu bize pahalıya patlıyor. Para konusunda ayakların bir türlü yere basmıyor.”

Sonunda limonluk kuruldu, pencereler hiçbir zaman doğru dürüst açılmadı ve kapıların hep açık kaldığı ama tavşanların içeri giremediği bir sistem uydurmak zorunda kaldık; limonluk belki de uzun süre dayanamayacak kadar kırılgan olduğunu biliyordu. Sosyal medyaya ilk saksılarımız ve fidelerimizle birlikte muzaffer görüldüğümüz resimler koyduk; tabii, neden olduğu kavgaların resimlerini koymadık, sadece “limonluk başarısının yarattığı anlaşmazlık üzerine Mark’ın pazartesi günü ofisine geri dönmesi bekleniyor” tarzında esprili notlar yazdık. Bütün bunlar Kuyu sayfasında herkesten beğeni aldı, ama bütün iyi niyetlerine rağmen, dostlarımız bizi gitgide daha az ziyaret ediyorlar, yolculuk masraflarının katlanarak artmasını mazeret gösteriyorlardı. Eski dünya ile ilişkimiz gitgide Londra’da eskiden gittiğimiz meyhanede bir bardak biranın fiyatının ne kadar arttığı ve sokaklardaki lağım kokusu hakkında yazılmış, onlardan gelen ve bunlara karşılık yanlış elektrikli testere yağı kullanımı ve ağza sürülmeyecek şehriye çorbasına dair bizden giden alçakgönüllü elektronik posta mesajlarından ibaret olmaya başladı. Şansımızın yaver gitmesinden dolayı bayram etmek giderek daha fazla yanlış gelmeye başladı ve biz de elimizden geldiği kadar kendini beğenmiş gibi görünmemeye çalıştık. İnternet üzerinden bunu yapmak mümkündür: Evir, çevir, seç ve işleri olduğundan biraz farklıymış gibi göster.

Yavaş yavaş, Kuyu’nun çevresindeki yerleri keşfe çıktık, giderek büyüyen daireler çizerek annelerinden uzaklaşma cesareti gösteren bebelerdik; çit yaparken kullanacağımız direkleri Lenford’un diğer yakasındaki kereste bölgesinden veya çitin kenarına dikeceğimiz

fidanları borçlarını ödemeye çalışan bir fidanlıktan satın alıyorduk. Bizden epeyce uzaktaki bir çiftçinin eşyalarını sattığına dair bir ilan görüp, ondan bir hızar bir de biçerdöver satın almak için anayoldan adamın çiftliğine gittik. Hoş bir adamdı ve kendine özgü gevşek şivesiyle artık her şey pahalı olduğundan nasıl ucu ucuna geçinmek için mücadele ettiğini, mandıranın koyunlarını sattığını çünkü su faturasının bir servet tuttuğunu anlattı. Adamcağızın arazisinin yolundan engebeleri aşarak inerken onun adına üzülyorduk, ama onun batışını ve bizim çıkışımızı doğal bir süreç olarak görüyorduk ve Land Rover'ımızın arkasına attığımız yeni oyuncaklarımız neşemiz yerindeydi.

"Hadi, başka bir yoldan dönelim," dedi Mark. Montford Ormanı'nın kozalaklı siyah ağaçlarının arasından yukarı tırmanan eski yola sapınca terk edilmiş görünen bir piknik alanında durdu. Bir ilan tahtasının üstünde solmuş bir yürüyüş haritası ve bölgede turizmin hızla geliştiği döneme ait eski bir faaliyet takvimi vardı. Ziyaretçi olmayışı oldukça hoşumuza gitti, ama o günlerde cahil ve bencildik.

"Sanıyorum, tepedeki manzaralı noktaya kadar tırmanırsak, geriye bakınca Kuyu'yu görürüz," dedi Mark. Tırmanış sandığımızdan uzun sürdü. Bru önümüzden koşuyor, karaçamların önünden, ardından dolaşarak avlanıyordu ve biz, önceleri biraz rahatsızca, el ele yürüyorduk; bu tür şeyleri insanların filmlerde yaptığını düşündüğümü hatırlıyorum. Konuşmamıza gerek yoktu. Ayaklarımızın altındaki yapraklar yumuşacıktı ve çam kokusunu içimize çekiyor, geceleyin tilkinin patikayı aşıp geçtiği yerdeki kokuyu fark ediyor, varlığımızdan rahatsız olan şahinin kanat çırpışını hissediyorduk. Sonunda, sık, kuru ormandan çıktık ve tepenin üstündeki açıklıkta durduk. Karşımızdaki manzara harikuladeydi; önümüzdeki vadinin öteki tarafına yayılmış, sanki sonbahar gelmiş gibi binlerce kahverengi ve altın tonuna boyanmış muhteşem dünya sahnesi manzarası. En tepe noktada durup kerteriz aldık, artık alışmaya başladığımız küçük işaret noktalarını fark ettik: Tanners gölünün orada tekrar geriye kıvrılan keskin viraj; akşam güneşini alan Nel-worthy'deki ünlü beyaz kilise; sonra oradan yap-boz bulmacası gibi uzanan tarlaların, çiftliklerin ve mezraların arasından geçen patikaları izleyerek Kuyu'nun hemen altında yer alan vadideki eski elma şarabı çiftliğinin hemen yanında uzanan tanıdık meyve bahçeleri.

“Buna göre, şimdi biraz doğuya doğru dönersek tam Kuyu'nun karşısındayız,” dedim. İşaret ederek, doğru tahmin ettiğimizi düşünerek, işte bizim ambar, bu da Birinci Tarla olmalı diyerek, sonra fark edip, yok, fazla aşağı, fazla yakına bakıyoruz diyerek dakikalar geçirdik. Sonunda tanıdık tabii; kenar çizgilerinin ritmine uymayıp aşarak kendini belli eden tek baca yüzünden değil, sinir bozucu bir şekilde dimdik duran yapayalnız meşe ağacının güzelliğinden de değil, parlıtısından – Kuyu'muzu, dansın sonlarına doğru yorgun düşmüş yaşlı bir hanımın göğsüne iğnelenmiş tek bir minik yakut gibi yemyeşil parlamasından tanıdık.

“Dostlara, komşulara kimin ihtiyacı var ki,” dedi Mark, “tüm dünya bizim yanımızdayken.”

Anlaşılan bunlara ihtiyaç duymayan bizlerdik, çünkü evimizle ve birbirimizle ilgili sevecek şeyleri birbirine ekledikçe, çevredeki insanlardan gitgide daha az davet alır olduk, başkalarıyla birlikte gitgide daha az dışarı çıkmaya başladık. Bir keresinde ben tavuk kümesinden gelirken, Mark, çamur setin üstünde ayağımın kaydığını görünce gülmüştü – bütün yumurtalarını tek sepete koymuş görünüyorsun, işte böyle demişti. Galiba haklıydı, ama bunu ikimiz de bilmiyorduk. Yalnızca verimkâr tavuklarımız değil, sebze bahçemiz de sosyal hayatımızdan daha verimliydi. Lucien her gece sihirli çorba kâsesi masalını seçiyordu; çünkü ona, kendimize ait bir sihirli çorba kâsesi sebze bahçemiz olduğunu, içinden ne kadar sebze alırsak alalım bahçenin daha çok sebze verdiğini söylemiştik: sonsuz ıspanak, fasulye, bezelye, yalnızca yeterli sayıda ağzımız ya da zamanımız olmadığından sakız kabağı haline gelen dolmalık kabak. Kendimizi içinde bulduğumuz dünya bizi çocuklar gibi şaşkına çevirmişti ve her sabah bize pencere açıyordu. Biz de birbirimize bütün bunları hiç ama hiçbir zaman olağan kabul edip burun kıvrımayacağımıza dair söz veriyorduk.

Ağustos sonlarında, Middleton Tarım Panayır'ında çeşitli sebzeler sepetimizle üçüncülük ödülü bile aldık.

“Bizim güneyimizde çiftçilik yapan Martin'e “İki tane şehir çocuğu için hiç de fena değil,” diyerek şaka yaptım.

“Sizin de kendinize özgü sırlarınız vardır herhalde.”

“Sır mı?”

“He ya. Toprağınıza ne koyuyorsunuz bilmem ama bu herhalde

bizlerin kasaba dükkânlarından satın alabileceğimiz bir şey olmasa gerek, bu kesin.”

Bölgeye göçenlerin başarılı olmasına duyulan hincin gerçekte de anlatıldığı gibi olduğunu keşfettim. Panayırın başından sonuna, kuraklıktan başka şey konuşulmadı. Hâlâ koyun besleniyor olmasına rağmen, bodur çalılıklarda ve kıraç arazide yaşayabildikleri için Exmoor tipi katırlar daha çok tercih edildiğinden, mandıra bölümü boşaltılmıştı. Herkes durumun önceki yıllar gibi olmadığını söylüyordu – katılanların sayısı azdı, şakalar daha tatsızdı ve bira çadırında dolanan para miktarı da pek fazla değildi.

O gece eve döndüğümüzde, Mark “Gel bir bak. Görmeni istediğim bir şey var,” dedi.

Birinci Tarla’yı geçtik, korunun kenarındaki kadim ağaçlara doğru ilerledik ve bizim topraklarımızla Taylor’larınkinin arasında sınır oluşturan dereye vardık. Küçük akarsularda olduğu gibi, alçak su seviyesi, akarsuyun yeni oluşmuş adacıkların etrafında çatallanması anlamına geliyordu ve bizden uzaktaki kenarda hayvanların su içmek için geldiklerine dair hiçbir iz, akşamın ışığında parıltıdan hiçbir ıslak çakıl yoktu, sadece birbirleriyle hafifçe birleşen çamur gölcükleri vardı. Ama tüm dere boyunca, bizim tarafımız bambaşkaydı. Dere çağılıyordu. Tepemizdeki dişbudak ağacı Kuyu’nun ardındaki görüntüye erken bir sonbaharın renklerini getirmekte olan sıkıntıya dair bir emare taşımıyordu ve ayaklarımızın altındaki vıcık vıcık bataklıkta solucanlar, sinekler, tırtıllar ve her türlü mikroskobik canlı organizma vardı.

“Bu Lenn’e kadar bütün dere boyunca böyle mi?” diye sordum.

“İzlemeye çalıştım, ama aramızdaki sınır çitinden hemen önce dere yer altına iniyor.”

“Hayret verici bir şey bu,” dedim. “Boşuna Martin bizim sahtekâr ya da büyücü ya da daha beter bir şey olduğumuzu düşünmüyor. Mantıksız bir şey.”

O zaman mantıksız gelmişti. Hâlâ öyle.

Mark her şeyin Kuyugölü’nde yeryüzüne çıkan kaynaktan ileri geldiğini söyledi. Kaynak yoldan kilometrelerce içeride olduğu ve saklı olduğu için şanslıydık; yoksa insanların oradan su çekmeye çalışması işten bile değildi. Bir bak, dedi, çok değişik bir şey. Bu sefer şanslı olma sırası bizde, diye ekledi ve bu kadarla kaldı.

Keats'in şiirlerindeki gibi bir sonbahardı bizim için. Kırsal alanın tamamında, kökleri yağış almamış olan ağaçlar rüzgârın darbele-riyle yıkılmışlardı, ama bizim meyve bahçesinde yere düşen tek şey elmalar, can erikleriyle mürdüm erikleri ve armutlardı. Uzamış, nemli otların üzerinde toplanmadan yatan olgun meyvelere ayakla-rımız takılıyor, sendeliyorduk; çünkü onları toptasak depolayacak yerimiz yoktu. Keyfimiz yerinde, köyün hasat yemeğine bilet aldık. Bu, gönüllüsü olduğumuz cemiyet ruhunu göreceğimizi düşündü-ğümüz türden bir olaydı. Mark'la ikimiz uzun masalardan birine oturduk, ama yeni gelenler başka masalara oturdular. Öfkeden çılgına döndüm ve Mark'a, aralarına karışmak için gösterdiğim bütün çabalara rağmen cüzamlı muamelesi görmemizin çok gülünç olduğunu söyledim.

"Acaba sebebi..." Elma sırasından kocaman bir yudum aldım ve aklımdan geçeni söyledime o anda pişman oldum.

Mark gözlerimin içine baktı. "Sebebi benim sübyancı olduğumu düşünmeleri mi? Yo, Ruth, öyle olduğunu sanmıyorum. Bizde su olduğu, onlarda olmadığı için diye düşünüyorum. Bu yüzden, bırak," dedi, "bu şekilde bir yere varmazsın."

Ama ben salonun öbür yanına kadar gidip, on-on beş çiftçinin sıkıştığı sekiz kişilik masanın yanında durdum. Erkekler, taş gibi durgun, gri suratlarını kaldırıp bana baktılar, karılarının kırmızı yüz-lerinde utanç seziliyordu. En azından bir-iki tanesi çatal bıçaklarını düzeltmeye girişmeden önce zar zor bir merhaba demeyi başardı.

Epey sıkışık oturduklarını, bizim masada çok yer olduğunu söyledim. "Bulaşıcı hastalık taşımıyoruz," dedim.

"Bazılarımız keşke öyle olsaydınız diye düşünüyor," dedi Mag-gie. Birisi bana Maggie'nin yalnızca birkaç yıl önce, maydanoz tarlası nedeniyle Yılın Yerel Çiftlik Girişimcisi ödülünü aldığını söy-lemişti. Şimdi iflas durumundaydı. Söyleyecek bir şey bulamadım.

İçkisini dışarıda içen Mark'ı izledim. Diğer masalarda sesler kesildi, sonra, beni dinlemediklerini göstermek için biraz fazla-

ca yüksek sesle tekrar konuşmaya başladılar. Civardaki çiftçiler, Jean'in kız kardeşinin sekreterlik yaptığı köy okulundaki çocuklarca tasarlanmış ve Alice Pudsley'in çalıştığı postanedeki fotokopi makinesinde çoğaltılmış olan menülere gözlerini dikmişlerdi; bizim araba yolundan aşağı inip sola sapınca varılan evin sahipleri Alton'ların mısırdan yaptıkları çelenkler ve eskiden pub'ı işletirken yakınlarda emekliye ayrılan Clardle'ların düzenlediği buketler de menülerle birlikte masalara yerleştirilmişti; pub'ı, pek de bir işlevi olmayan Lenn Nehri Balıkçılık Derneği'nin başkanlığını da yürüten Perry devralmıştı. Bu verimli toprakları hak etmek, elde etmek ya da yaratmak için hiçbir şey yapmamış olduğumuzu anlatmak istedim onlara: Gübreye hiçbir şey katmamıştık, onların akarsularının yönünü değiştirmiyorduk, onların bulutlarını kendi tepemize doğru çekeştirecek ve kurşun renkli yağmur çuvallarını kendi topraklarımıza boşalttıracak bir yöntemle sahip değildik. Özünde mantıklı insanlardı ve durumun böyle olması gerektiğini biliyorlardı. Köyün papazı teşekkür konuşması yaptı, hanımlar, dumanı tüten yaban havucu çorbası dolu çanakları ve ev yapımı ekmekleri yerleştirdikleri tepsileri getirdiler, elma şarabı su gibi aktı ve Mark'la ikimiz çıktık. Bizim hasadımız en bereketlisiydi, ama anlaşılan, kutlamak için en az şeye sahip olan bizdik. Yorgun düşmüş olan somon balıklarının, sığ gölcükten çıkıp kendilerini tekrar tekrar damla damla su sızan dalyana vurdukları, sonunda titreyen bedenlerini, üzerine düştükleri kuru taşların üzerinden, balıkçıl kuşlarının topladığı nehir boyunca yürüyerek eve döndük.

Toplum dışına itilmenin ne olduğunu biliyorduk. Kocanızın, yerel yönetim ofisindeki dizüstü bilgisayarında çocuk pornografisi saklamakla suçlanması, toplumdan dışlanmışların paranoyak dünyasına hızla dalmak için birebirdir. Ama o zamandan beri başımıza gelenleri düşününce, o zamanlar toplum dışı ifadesinin anlamını bile bilmediğimiz ortaya çıkıyor. Vebayı arkamızda, Londra'da bıraktığımıza ve Kuyu'nun bizi tedavi edeceğine inanmayı o kadar istiyorduk ki, tekrarlayan hastalık belirtilerini ciddiye almadık. Doğru, sonbaharda toprağı sürme işinde ve ilk kış buğdayı ekimimizde Tom, Mark'a hâlâ yardımcı oluyordu; on tane dişi kuzuyu da ondan satın almıştık. Fakat bütün bunları içine sindirememiş olacak ki, bir akşam onu matkapla ilgili bir sorun nedeniyle çağırmak için telefonuna mesaj bıraktığımızda cevap vermedi. Geriye

baktığımda komşularımız tarafından dışlanmamızın izini bu tür olaylara kadar sürebiliyorum; ancak bunlar çok daha ciddi bir hastalığın yalnızca deri üstünde bir çizik olarak görünen belirtileriydi.

Şimdi artık tüm bayramların en kasvetlisi olan Noel, o zamanlar hâlâ parıltı ve yıldızlar demekti. Ambar oturulabilecek hale gelmiş, odun sobası tam Noel'den önce kurulmuş ve ilk ve son konuklarımız, tüm iddialar sırasında bizim yanımızda olmuş olan Londralı dostlarımızdı ve onlara şükranlarımızı sunmak istercesine, iyi bir temsil sahneye koyduk. Onlar çalışma saatlerinin azaltılmış olmasından, suç oranındaki artıştan, bahçelerin betonlaşmasından, süt kıtlığından, metronun çalışmasındaki kısıtlamadan, marketlerdeki yarı boş raflardan söz ederken, biz onları kendi tavuklarımız, kendi patateslerimiz, kendi brokolimiz, kendi havucumuz, sosunu kendi yabanimersinimiz ile yaptığımız yemeklerle ağırladık; herkes Kuyu'ya kadeh kaldırdı ve Londra'dan tam zamanında kurtulduğumuz konusunda fikir birliği etti. Sonra, onlar henüz gitmişken ve ben yeni günlüğümün boş yapraklarına boş boş bakarken, Angie yine habersizce çıkageldi, bu sefer yanında Lucien ve Des adlı bir adamla. Des kışın kısa günlerini, Mark'ın baharda içinde domuz yavrularının koşmasını planladığı alanın çevresine tahta çit dikmede Mark'a yardım ederek, uzun gecelerini de fazlaca elma şarabı içerek geçirdi.

“Burası cennetin ta kendisi, Angie. Neden burada kalmıyorsunuz? Sen ve Lucien. Lucien bu cennette büyüse keşke,” dedi Des.

“O zaman da hiçbir beklentisi kalmazdı, öyle değil mi?”

Angie'nin her şeye cevabı hazırды. Öğretmenleri zeki olduğunu ama dikkatini toplayamadığını söylerdi. Ben ona hayalci derdim. Sonra isyankâr dedim. Sonra da, bağımlı. Bazen kızım derdim. Ocak bitip de Şubata girdiğimizde hâlâ bizimleydiler ve ben artık yalnızlık hissetmiyordum; çünkü o kışı Lucien'le geçiriyordum: Sülünlerin peşinden koşan, onların üzerinde sahip olduğu gücü görüp mutluluktan çılgınlık atan, onları ağır bedenlerini kaldırıp çitlerin üstünden atlamaya ve hamarat hamarat kanat çırparak don tutmuş koruya doğru gitmeye zorlayan Lucien; her tarafı eldiven, yün şapka ve atkıyla kaplanmış, Mark'ın ikinci el traktörüne oturup dünyanın öbür ucuna gidip gelen Lucien; kütükleri testereyle kesen ben, onları birer birer odun yığınınına taşıyan ve ağırlıkları altında sendeleyerek ve yatma vakti gelmeden çok önce yorgunluktan, ateşin

karşısında kucağımda uyuyakalan Lucien. Hepimiz fiziksel varlığımızın farkına varmıştık; yorulmak, bedenın sızlaması, göğüslerimde Mark'ın yeni oluşmuş nasırlı ellerini hissetmek öyle iyi geliyordu ki. O yıl yeniden sevişmeye başladık, her gece. Bedenim yeniden kendini iyi hissetmeye başlamıştı; sarhoş Des bile bir gece bana asıldı: "Benim Bayan Robinson'ım olabilirdiniz," diye ağzından salyalar akıttı. Mark'a söyledim ve güldük ve Mark ellerini kazağımın altından sokup Bayan Robinson filminin müziğini mırıldandı.

Angie'nin Des'in bu söylediklerini duyduğunu tahmin ediyorum, çünkü birdenbire ambardan gelmiş, Lucien'in eşyalarını toplamaya başlamıştı.

"Gidiyor musunuz?"

"Hı-hı."

"İkiniz de mi?"

"Tabii." Lucien'in giysilerini epeyce eskimiş bir seyahat çantasına tıktırıyorodu, hiçbirini katlamadan, hiç saymadan.

"Eğer yine yolculuk yapmak istiyorsan, Lucien'i burada bırakabilirsin, biliyorsun."

"Niye isteyeyim böyle bir şeyi?"

Lucien'e yeni terlikler almıştım ve bunları Angie'ye doğru tutarak "Sen daha serbest olursun, Lucien de burada okula gider, arkadaşlar edinir," dedim.

Angie terlikleri elimden kaptı. "Sanki sizin köylülerle çok iyi ilişkileriniz var da, Lucien'i oynamaya evlerine çağıracaklar. Hiç dikkat etmedin mi anne, hiçbirisi sizin yakınınızda olmak istemiyor artık."

"Bunun o kadar da doğru olduğunu sanmıyorum."

Angie odadan çıktı. Banyoda tangur tungur sesler çıkararak dolandığını duyuyordum. "Çünkü anlamak istemiyorsun. Ama ben bir sürü şey duyuyorum. Siz burada yemyeşil tarlalarınızda oturuyorsunuz, onlar ise işlerini kaybediyorlar. Bir yerde bir sorun olduğunu düşünüyorlar," diye bağırdı duvarın öte yanından ve sonra tekrar yatak odasına geldi. "Diş fırçasını hangi cehenneme koymuş?"

Oda ikimizi birden almayacak kadar küçük geldi birden. Yolundan çekilip pencereden dışarı bakmaya başladım. "Konudan uzaklaşıyorsun, Angie. Sadece Lucien'e biraz istikrarlı bir hayatı olsun diyorum. Burayı seviyor. Bütün bunlar bir gün onun olabilir."

“Orta sınıflara özgü pastoral şiirin senin olsun. Her şey kendin için. Her zaman bir çocuk daha istedin. Bir erkek çocuk istedin. Aslında her zaman istediğin şey Lucien’di...”

Arkama dönüp Angie’ye baktım. “Angie on yedi yaşında yoktun bile. Eğer biz devreye girmemiş olsaydık, bulunduğun durumda Lucien’e sahip bile çıkamazdın. Sosyal Yardım, evlatlık vermekten söz ediyordu.”

Ben konuşurken Angie bir yandan ağzında bir sürü söz geveliyor. “Tabii, tabii, sanki bütün bunları daha önce hiç duymadım. Ve Sosyal Hizmetler görevlileri çok sevindiler tabii, Mark suçlanınca, öyle değil mi?” Seyahat çantasının fermuarını çekti.

“Angie bu kadar alçalma. Sen de benim kadar iyi biliyorsun ki Mark tamamen temize çıktı. Bu yüzden bir daha hiç, ama hiçbir zaman bu numarayı çekme.”

“Tamam. Tanrı aşkına, bu kadar gerilme. Mark düze çıktı. Her şey düzeldi. Her şey değişti. Ben değiştim.”

“Gerçekten değiştin mi?” diye seslendim arkasından.

Yapılmamış yatağın üzerinde otururken, yorganı çekip düzelttim. Mark’ın masumiyetinden hiçbir zaman kuşkulanmamıştım, bu rezil olay boyunca, bir kez bile. Böyle bir şey yapmasının imkânsız olduğunu bir şekilde biliyordum – sadece bildiğimi düşünüyordum. Duruma başka bir açıdan yaklaşmam mümkün değildi. Angie’nin arka kapıyı vururken çıkardığı ses beni o âna geri getirdi. Kırılmış tırnaklarımı fark ettim. El arabasından dolayı parmaklarımdaki su toplamış yerlere acıyınca kadar bastırdım ve ağladım. Güneş battığında gitmişlerdi bile, ama Angie Lucien’e, boyama kitabından bir sayfa yırttırmış, kocaman, düzensiz ve yarısı ters tarafa bakan harflerle bir not yazdırmıştı. Bu Angie’nin özür dileme şekliydi – bu ve Mark’ın cüzdanındaki paranın yalnızca yarısını alması.

Sevligi Büyü R bizi kabulettiğin için sagol. Kuzzulara iyi bak. Bru-ya söyle onu çok sevyom. XXXXX Lucien.

Bu notu, açmaya cesaret edemediğim tuvalet masası çekmecesinde, bu fani dünyanın hatırlatıcısı olarak saklıyorum.

Şubat ayının ikinci yarısı soğuk, gri ve zordu. Kuyu’da bir ya da iki kez kar yağdı, ama ancak Lucien gittikten sonra.

“Lucien buna bayılırdı,” dedim Mark’a.

“Kim olsa bayılır,” diye cevap verdi Mark. Kara tarlalar ve ar-

dındaki ormanlara doğru uzanan, üstüne şeker serpilmiş gibi parıldayan sürülmüş topraklara bakıyorduk.

Ayın sonunda, Çevre Bakanlığı'ndan bir konuşmacının katılacağı toplantıya kadar Londra'dan ya da Lenford'dan, sözcüğün tam anlamıyla hiç kimseyi görmedik. Kilise bölgesine ait salon, kuzulayan koyunlardan dolayı bitkin düşmüş, uykusuzluk kokan çiftçilerle doluydu, pencereler buhar içindeydi. Su gibi, sabır da kıttı.

Yörenin Ulusal Çiftçi Birliği başkanı konuşmacıyı tanıttı. "Kendisinin bizim Cebrail'imiz olacağını ve bize iyi haberler vereceğini umuyorum"

Fakat Kuraklık Acil Destek Komitesi'nden (KADK) gelen kişinin adının ardından bir sürü harf yazılıyor olmasına rağmen kanatlarının olmadığı en baştan belli oldu. Onun yaptığı, paniği yatıştırma ve bir şeyler uydurma talimiydi ve dinleyiciler ardı ardına bunaltıcı sorular sormaya başladı.

"Bu konuda ne yapacaksınız?"

"Bu ülke yiyecek temin edemeyecek mi?"

"Bu konuda birisinin bir şeyler yapması lazım."

"Ne yapabilir?" dedi Mark bana. "Tanrı değil ya,"

"Ve Kuyu gibi yerler konusunda ne yapacaksınız? Yerin dibine batası bir depo yapacak kadar suları var."

Yetkili, bazı cevaplara sahip olabilecek bu tür arazi sahiplerinin 816 ... numaralı Kuraklık Yardım ve Danışma hattını aramasını önerdi.

Kalçasının üstüne dayadığı bir bebekle arkada ayakta duran yaşlı bir kadın "Büyü," diyerek araya girdi.

"Kimyasallar."

"Başkalarının suyunu alıyorlar."

Komşularımız öneriden yana sıkıntı çekmiyorlardı.

Mark dirsekleriyle kalabalığın arasından kendine yol açarak geçti ve ben arkasından beklemesi için bağırırken kendimizi paldır küldür park yerinde bulduk. Hiç konuşmadan tek sıra halinde eve yürüdük, hiç konuşmadan yattık, hiç konuşmadan ışığı söndürdük. Buraya taşındığımızda, kavgaları uzatmayacağımıza dair birbirimize söz vermiştik; kararlarımıza sadık kalmaya çok çaba gösterdik, ama büyük lokma ye, büyük söz söyleme demişler, insanın sözünden dönmesine yol açacak bin bir sebep çıkabiliyor.

Ertesi sabah önce ben kalktım, panjurları açtım ve pencereden dışarı baktım. “Dayanamıyorum,” dedim Mark’a.

“Neye dayanamıyorsun?”

“Yalnızlığa. Tüm gece yağan yağmurun kokusuna.”

“O zaman, muhteşem Birleşik Krallığımızda bu şekilde hisseden tek insan sensin,” diye cevap verdi Mark. Yatağın kenarına oturmuş, kot pantolonunu üstüne çekerken soğuktan titriyordu. O soğuğa rağmen, bütün gece, birbirimize dokunmamaya çok dikkat etmiştik. O kadar ki, benim dizim onun sırtına değdiği zaman ikimiz de, yabancılar gibi, irkilip geri çekilmiştik.

“Bak ne diyeceğim: Kamuoyunun suçlamalarının hep hedefi olmaktan artık gına geldi. Londra’da da böyleydi ve hiç de eğlenceli değildi. Artık herkes gibi olmak istiyorum. Aslında, onların şu kahrolası kuraklığının bir parçası olmayı tercih ederdim.”

Mark bana doğru geldi, kolunu bana doladı. Geri çekilmek istedim ama hayır, diye düşündüm, şimdi böyle yaparsam bundan geri dönüş olamaz. Bir gece, dizüstü bilgisayar konusunda polisle uzun bir görüşmeden sonra bana şunu sormuştu: “Beni itici buluyor musun?” O noktaya geri dönemezdik. Ama Kuyu’ya gelince – Mark’ın verecek cevabı yoktu, yalnızca boş sözler. Boşuna adına Kuyu dememişler. Tarih. Coğrafya. Jeoloji. Mantık. Avukat ve çiftçi, öteki beniyle anca-beraber, kanca-beraber geçinip gidiyorlardı, ama şizofrenik boş sözleri bana göre değildi. Mark’ı ittim ve gözlerini kullanmasını, yemyeşil çimenlerimize, çalılarımızın altındaki yağmur damllarına, dallanıp budaklanan ağaçlarımıza bakmasını söyledim. Bizim sınırlarımızdan öteye, hastalığında direten, demirkırı manzaraya bir bak. Bu normal değil, dedim. Bu mantıklı değil, Mark. Yağmur da değil.

“Yağmura ne olmuş?”

“Yağmur. Mesela dün gece yağmur yağmış olmalı. Biz yağmurun yağdığını pek görmüyoruz, ama çok açık ki yağmış. Ve yalnızca burada. Muhteşem ülkemizin başka hiçbir yerinde, neredeyse iki yıldır doğru dürüst yağmur yağmadı ama burada yine yağdı, dün gece. Burada biz, en iyi dostumuz Yağmur Tanrısı’na serbestçe ulaşma hakkına sahibiz ve bunun için tam-tam çalmamız bile gerekmiyor.”

Mark cevap vermeden fırtına gibi aşağı indi; kahvaltı hazırlamaya gittiğini düşünerek merdivenlerdeki küçük sahanlık penceresinden onu izledim. Sırtındaki yeşil kazağıyla, yanında ona

koşulsuz bir sadakatle bakan Bru, yeni yeni baş vermiş dizi dizi kış buğdaylarının arasında duruyordu. Yere çömeldi, yerden bir kuş tüyü aldı ve tıraş olmamış yüzüne sürdü. Mutfağa geldiğinde, yanaklarındakinin gözyaşı mı yağmur damlaları mı olduğunu anlamadım, ama hangisi olursa olsun, bu yaşları öperek silmek geldi içimden, ama aramızda bir mesafe vardı ve sevgim, arada köprü kuracak kadar uzağa erişemiyordu.

Bunun yerine, kendi gözlerimi sildim ve bir öneride bulundum. Belki de, KADK'tan gelen adamla ilişkiye geçmeli ya da kendi başımıza hareket edip bir izin belgesi alarak diğer çiftçilere bir boru döşemeliydik; işte o zaman, buranın yerlileri, şansımızı olağan kabul edip ötesini hiç düşünmediğimizi sanmazlardı.

“Senin ‘buranın yerlileri’ dün akşam o kadar inanılmaz derecede kaba davrandılar ki, cehenneme gitseler umurumda değil,” dedi Mark ve sonra kendini masanın çevresindeki sandalyelerden birine bıraktı ve başını elleriyle ovaladı. “Bak şimdi, bir drenaj borusu onların kuraklık sorununu çözmeyecektir, Ruth.” Yemeğe başlayacakmış gibi kaşığı eline aldı, ama duraksadı ve kaşığı yüzüne doğru tutarak bir an, kaşığın üstüne yansımış olan yüzünün bozuk görüntüsünü inceledi. “Biz buraya bunun için gelmemiştik, ellerindeki ölçüm aletleriyle toprağımızda fink atan bir sürü devlet memuru ve meteoroloji istasyonları ve şu izin, bu izin için formlar. Ardından, bir bakarsın, burası için bir zorunlu satış kararı çıkarıp yüzüne fırlatmışlar. Biz buraya bütün o saçmalıklardan kurtulmak için geldik ve o kadar da iyi gidiyordu ki, o kadar da iyi gidiyordu ki,” dedi, kahvaltılık tahıl gevreği dolu tabağını kaşığıyla karıştırıp durarak. Katılmış yulaf lapası. Lop yumurtalar. Yanmış kızarmış ekmek. Bütün o saçmalıkların bizi burada da bırakmadığını ifade ettim. Mark iskemlesini geriye itti, atkısını yakaladığı gibi, biraz düşünmeye ihtiyacı olduğunu söyledi. Ben de, çok güzel, istediğin kadar zaman tanı kendine, eminim hiç acil değildir, dedim ve sonra kızarmış ekmeği köpeğe verdim, yumurtaları öğle yemeği için bir yana ayırdım, yulaf lapasını çöp tenekesine sıyırıp atacakken, öfkem, gözyaşlarım ve yüzümdeki saçlar yüzünden hedefi tutturamayınca etrafı berbat ettim. Temizlemeye girişmedim bile. Çöp tenekesine tekme attım. Yulaf çanağını evyenin içine fırlattım, kırıldı.

Kuraklık İzleme ve Gözlem Kurumu'ndan ilk mektup ertesi gün geldi. Havadan çekilmiş resimler bizim arazimizdeki toprakta

normalden daha yüksek düzeyde su tutulduğunu gösteriyordu ve deneme amaçlı küçük bir delik açmak istiyorlardı. Hemen üç gün sonra ikinci mektup geldi. Belirtilmiş olan tarihe kadar birinci mektuba itiraz etme hakkımızı kullanmadığımız için delme işlemi kısa bir süre içinde başlayacaktı. Üçüncü, dördüncü, beşinci ve sayısız mektup, toprağımızla ilgili olarak, devletin kullanma, alma, delme, işgal, el koyma hakkı olduğunu belirtiyordu. Mark zarfları parça parça etti, çalışma masasına oturup formları dosyaladı. Bir avukat olarak, gerekli süreçlerin göz ardı edilmesinden dolayı öfkeden çılgına dönmüştü; bir insan olarak ise haklarına saygı gösterilmesinden dolayı avaz avaz bağıırıyordu. Savaşacağını söylüyordu, öfkesini haykırırken masayı yumrukluyordu, savaşacağım, savaşacağım, savaşacağım. Ellerimi yumruklarının üzerine koyarak onu yatıştırmaya çalıştım. Ona belki de yasanın yanımızda olmasının yeterli olmayacağı bir dünyaya girmekte olduğumuzu hatırlattım.

Olaylar beni haklı çıkardı, tabii. Bizim gibi, alışılmadık türde bir yağış aldığı anlaşılan Devon'daki Duccombe adlı küçük bir çiftlikte olan biteni önce inanamadan, sonra da korkuyla izledik. Zorunlu satış kararı tahliye kararına dönüştü ve tahliye kararı icra memurları ve buldozerlerle uygulamaya kondu ve çiftlikte oturan yaşlı çifti savunmak için çadır kurmuş olan protestocular, polis işe karışınca, kafaları kan içinde, pankartları çamura bulanmış şekilde haberlere çıktı. Eve bir ambulans yanaştı ve daha sonra kesinleştiğine göre, çiftçi anlaşılan kalp krizinden ölmüştü. İki gün sonra çiftlik evi yanıp kül oldu ve evin saman örtülü damını yutan alevler kadar hızla ve şiddetle, komplo teorileri interneti kıldı geçirdi. Ulusça çıkarılan gürültü sağır ediciydi. Çevreyle, insan haklarıyla, çiftçilikle, hukuki destekle en ufak bir ilgisi olan herkes bir dilekçe yazdı. Duccombe, bu kuraklığı kimin nasıl yöneteceğine dair içten içe kaynayan karmaşayı alevlendirecek bir kıvılcım etkisi yapmıştı. Hapsedilmiş olan çılgın öfke patladı: Huzurevlerine kısıtlı bir şekilde su verilirken ve acil olmayan ameliyatlar iptal edilmese bile ertelenirken, su ticareti yapan büyük şirketlerin büyük kârlar elde etmesine karşı öfke; otomobil fabrikalarındaki işçilerin çalışma düzeni haftada dört güne indirilirken bakanların Chaquers'taki yemyeşil çimenlerde oturmuş şarap içerken çekilen filmine karşı duyulan öfke; ülkenin güneydoğusunda elektrik tasarrufu için bazı yerlerde çocuklar yalnızca sabahları okula giderken, Hükümet üyelerinin önerilen 5.

Seviye kuraklık kısıtlamalarından muaf tutulmalarına karşı öfke. Hükümet, su krizini yönetme sürecindeki tutumu nedeniyle bir güvenoyu ile karşı karşıyaydı. Lord Baddington'ın arazilerindeki özel su deposunda polisle çıkan çatışmada üç kişi öldü.

"Bizim başımıza neler gelecek?" diye sordum Mark'a, dizlerimi sıkı sıkıya birleştirmiş haberleri izlerken. Soru tanıdıktı; aynı soruyu Londra'da daha farklı bir saldırı altındayken de sormuştum, ama Mark bu yansımayı duymazdan geldi.

"Böyle şeyler gelmez," dedi televizyonu uzaktan kumandayla susturarak. "Bizi Kuyu'dan zorla çıkaramazlar. Artık buna cesaret edemezler. Anlaşma sağlamaya çalışacaklardır. Duccombe nedeniyle biz daha güçlü durumdayız, mahkemeye gidecek olsak bile."

"Umarın sen haklısındır," dedim. "Ben yatmaya gidiyorum!" Ateşe su atarak söndürdüm, Bru'ya bir bisküvi verip bir iyi geceler öpücüğü kondurdum.

Mark kısmen haklıydı. Bize yöneltilen resmi saldırı biraz yatıştı, ama yerel halk çok daha haince bir savaş yürütüyordu. Dışarıda avlanan Bru akşam yemeğini yemeğe gelmedi. Alacakaranlık karanlığa dönüşürken ona seslenerek, madeni bir kaşıkla madeni mama kâsesine vurarak dışarıda onu bekledik. Her an, böğürtlen çalılarını hışkırtarak, avlanmaktan bitkin, geç kaldığı için bizden azar işitmeyi beklediği için kuyruğunu sallayarak sessizce yaklaşacağından emindik. Arka kapıyı onun için açık bıraktık. Mark, eve döneceğini söyledi, ama iyi uyuyamadım, loş ışıkta onun Rayburn'ün yanında uyuyakalmış olan yumuşak bedenine temas etmeyi umarak gece yarısı yavaşça aşağı süzöldüm, ya da güvende olduğunu bize bildirmek için yukarı çıkarken patilerinin ahşap zeminde çıkardığı tıkırtıyı duyduğumu sandım. Mark gözlerini açar açmaz evdeki boşluğu hemen hissetti. Beni uyandırdı ve üstümüze çabucak kalın kazaklar ve ayaklarımıza botlarımızı giyip aramaya devam etmek üzere tarlalarda ayrıldık. Kalın çamur tabakası yüzünden bacaklarımızı hızlı hareket ettiremiyor, kuvvetle esen doğu rüzgârına karşı omuzlarımızı kamburlaştırarak yürüyorduk. Her olasılığı gözden geçirdim – dikenli tele takılmış, bir porsuk yuvasına saplanmış, araba çarpmış olabilirdi. Uzaktan, hamile dişi koyunların arasında görülüp de çoban köpeği sanılarak vurulmuş olabilir mi diye de aklıma geldi, ama bu topraklarda rastlayabileceği insanlar yalnızca Taylor'lar olacağından ve onlar da Bru'yu tanıyacaklarından, bu da

pek mümkün görünmüyordu. Kuyu'nun sınırlarını aşarak tekrar tekrar adını çağırdım. Sonradan birisi bana arama yaparken aralıksız seslenmemek gerektiğini söyledi; çünkü o çılgınca haykırışlar o sırada amaca yönelik gibi gelse bile, aslında yardım çağırısını insan ancak sessizlikte duyabilir.

Bru için fark etmeyecekti. Sırılsıklam yaprakların ve ölü dalların arasında, ormandaki kışa özgü ormanaltı bitkileri ve çalılarla gizlenmiş şekilde yatıyordu, çevresindeki humuslu ve samanlı toprağın üstüne beyaz bir sülünün yumuşak tüyleri kar gibi düşmüştü. Ön ayaklarından biri ekleminden bükülmüş yumuşacık patisi bana doğru dönmüştü, diğeri ateşin önünde rüya görüp ürperirken olduğu gibi düz duruyordu. Başı öne doğru tuhaf bir açıyla uzamıştı, gözleri açıktı ama içlerinde sevgi kalmamıştı. Hiçbir yerinde iz, yara, bere yoktu, her zamanki gibi kusursuzdu. Yalnızca incinmiş olmasını dileyebilir, başını kaldırması için yakarabilir, soluk aldığını gösterecek bir ahenkle kaburgalarının hareket ettiğini kendime telkin edebilir, beni görünce kuyruğunu kıpırdattığına yemin billah edebilirdim – tüm bunları yapabilirdim ve tüm bunları diledim, ama hepsi anlamsızdı, çünkü Bru ölmüştü.

Belki insanlar sevdiklerinin ölü bedenlerinin üstüne kapanarak onların dikleşmiş, soğuk tüylerine gözyaşlarını akıtırlar, ama ben ona elimi sürmeye cesaret edemedim. Haykırarak Mark'ı çağırdım. Korunun sınırına koştum ve avaz avaz seslendim. Mark duyamayacak kadar uzaktaydı. Sendeleyerek geri döndüm, ama aceleyle gerek yoktu. Bru hâlâ oradaydı, hiçbir değişiklik yoktu, ölmüştü. Nasıl öldüğü pek belli değildi. Sonunda, kadife gibi kulağını parmaklarımın arasına alma, genç bedenini boydan boya okşama cesaretini buldum, ama hiçbir yara bere hissetmedim. Ağlayarak kaldırmaya çalıştım ve kaldırmaya çalışırken ağladım. Ağırdı. On beş şeker paketi; ölü köpeğimi şeker paketleriyle tartıyordum. Ve hantal, kaskatı. Ona doladığım kollarımın arasından kayıp pat diye yere düştü ve her şeye baştan başlamak zorunda kaldım, sanki uyandırmamaya çalışır gibi, usul usul hareket etmeye çalışıyordum. George'un korusu vahşidir, bakımsızdır; ağaçlar kuşaklardır budanmamıştı ve kaderlerine terk edilmiş çalılar sık ve çetin bir duvar hale gelmişti. Bögürtlen çalıları bıçaklarını çekmiş, kökler çelme takmak için kabarmışlardı. O kollarımdayken çiti aşmam imkânsızdı; bu yüzden onu telin öbür yanına

bırakmam gerekti. Hiçbir değeri yokmuşçasına yere düştü. Mark, diye bağırdım yine, defalarca, buldum onu, buldum onu. Evden görünecek kadar yakına geldiğimde, Mark beni gördü, koşarak geldi, Bru'yu aldı ve Rayburn'ün önüne yatırdı, güzelim siyah beyaz başını bir yastığın üstüne koydu ve birbirimize sarıldık, hiç konuşmadık, ağladık.

Veteriner Bru'nun kasıtlı olarak öldürüldüğünü söyledi, hemen hemen kesin olarak, özel olarak hazırlanmış, striknin bazlı bir böcek ilacıyla zehirlenmiş ölü bir kuş ile. Koruyu taramamızı ve bu tür başka zehirli tuzak varsa imha etmemizi tavsiye etti.

Mark mezarı acılı bir sessizlik içinde kazdı. Küreği sanki acıyı söküp atabilecekmiş gibi toprağa saplıyordu, bense sesli sesli ve çaresizce ağladım. Mark porsuklar rahatsız etmesin diye Bru'yu naylona saracağını söyledi, ama gömü işleriyle ilgili böyle bir bilgiyi nereden edinmiş olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. Kömürlükte, ambarın çatısının yapıldığı zamandan kalma, rulo halinde bazı naylonlar vardı, ama gidip bunlardan birini alıp getiremedim. Sonra Mark'a, bu hantal örtüyü Bru'nun sertleşmiş bacaklarına dolamakta yardım etmeye çabaladım, naylonu, yapışkan şeritle, kurumuş burnunun üstünde sabitlemeye çalışırken şeridin ucunu bulamadım, makası zaptedemedim. Midem dibinden doğru kasıldı; ölümün böyle acı koktuğunu bilmiyordum. Bizi koşulsuz seven, yalnızca aramızda olmasıyla bizi iyileştiren Bru'yu, ailemizin hiç kimseyi yargılamayan üyesini, bahçenin en tepe noktasına gömdük.

Bru'nun ölümü bende felaket etkisi yaptı. Evde, gündüz vakti kendi başımayken, sabah bizi beklediği merdivenin alt basamağında ve ben yemek pişirirken ayağıma dolandığı mutfakta sendeler oldum; sessizlik içinde oturduğum ve içeri girmek için havlamasını duymaya çalıştığım sırada yalnızlık içime işledi.

Akşamları yine sadece ikimiz vardık, bize yalnızca, Batı Londra'daki gecelerin anısı refakat ediyordu; ön kapıyı çifte kilitle kilitlediğimiz ve garaj kapısındaki güvenlik ışıklarının sebepsizce yanıp söndüğü gecelerin.

Geceleyn dışarıda çalıları hışırdatan ve arkamdan ambar kapısını vurarak kapayan, korkuydu.

"Sanki birisi her şeyi zehirledi," dedim. "Dışarıda, bizden bu derece nefret eden insanlar olduğunu bilmek."

Bizden ne kadar nefret ederlerse etsinler, Mark'ın onlara duy-

duğu nefretin yanına yaklaşamazlardı. O zamana kadar Mark'ın gözlerinde nefreti görmemiştim.

• • •

Birisi bir zamanlar bana ölüleri zihinde canlandırmanın çok zor olduğunu söylemişti. Bende böyle olmadı: Ölüler hep benimle birlikte – ama ya yaşayanlar? Angie'yi çok net canlandırabiliyorum zihnimde, yokluğu o kadar acı veriyor ki, onun zihnimdeki varlığı neredeyse elle tutulur gibi. Mark'ın ise yüzünü zihnimde canlandırmak için çabalıyorum. Zihnimde ona dair Empresyonistlerin ya da Kübistlerin portreleri gibi bir imge var, Mark'ın birbiriyle bağlantısız parçaları, tuval üzerinde, birbirlerine yaslanmış halde ama çatışma içinde duruyorlar: Yunan melezi kayıp annesi sarı benzinde, gür, koyu renk saçlarında, parmaklarımı koyduğum muntazam ağzında, o gözlerde, o çukur, kahverengi gözlerde gizli. Ama tüm bu şeyler bir yüz oluşturmuyor, belki cenazeden beri beni bir kere bile ziyaret etmediğı için, belki de o gözlerde yansıdığını görebileceklerimden korktuğum için. Sesini de duyamıyorum ve eğer konuşacak olsa neler söyleyebileceğini tahayyül etmeye cesaretim yok. Sonra bir de hem görebildiğim hem de göremediğim Amelia Hemşire de var. Hologramı, elimi uzatıp tutamayacağım bir noktada yanıp sönüyor; onu hatırlamak istesem de istemesem de bir yolunu bulup başını dışarı çıkarıyor.

Battaniyeyi başımın üstüne çekip saklanıyorum.

Çocuk mutfak kapısının önünde duruyor ve ekranı kontrol etmesi gerektiğine dair bir şeyler söylüyor. Tam olarak kapıyı vuruyor denemez ama diğerlerinden farklı olarak, en azından biraz duraksıyor. “Çocuksu coşku” geliyor akla, basmakalıp bir söz ama bu duruma uyuyor, galiba. Ciddi görünmesi gereken zamanlarda bile gözleri çokça gülüyor ve eklemlerinden her yana oynayan zayıf, kol ve bacakları var, taylarda olduğu gibi biraz. Boyu 1.80’in üstünde olmalı ama yine de yetişemiyor, bu yüzden odanın öteki yanından bir iskemle alıp kameralardan birinin asılı olduğu köşeye çekerek getiriyor, iskemleye çıkıp bir teli yerinden söküyor.

“Belki bilmek istersiniz diye düşündüm,” diye söze başlıyor, “psikiyatr telefon etti. İlacınızın artırılması gerekiyor mu diye soruyordu.”

“Bunun cevabı, hayır,” diyorum ona, siyah tırnaklarımı yiyerek.

Hâlâ iskemlenin üzerinde, elinde pil, dimdik taranmış saçlarını bastıran sütun nedeniyle başı tuhaf bir açıyla uzamış vaziyette, aşağı doğru, bana bakıyor. “Demek istiyorum ki, eğer ilacı almadığınızı düşünürlerse, o zaman yapışkan bantlara ya da iğne yapmaya çevirirler işi. Hâlâ hastanede psikiyatrik tedavi altında görünüyorsunuz ve anlaşılan, isterseniz de istemeseniz de bildiklerini yaparlar.” Duraksıyor ve biraz utanmışçasına dikkatini ekrana çeviriyor. “Bilmek hakkınızdır diye düşündüm, o kadar.”

Teli tekrar bağlamak için yukarı uzanıyor.

“Öyleyse gidip yıkanayım ve giyineyim,” diyorum.

İskemleden aşağı iniyor, kameraya arkasını dönüyor ve başparmağını yukarı kaldırarak, ‘tamamdır’ işareti yapıyor. Ağzında “İyi fikir,” diye geveliyor ve çıkıyor.

Koktuğum dank ediyor kafama, ama bunu bana söyleyecek kimse yok yanımda. Her neyse, bu çocuk-asker, bu yıkanmamış kadın için bazı tehlikeleri göze almış görünüyor ve bu bende kendimi toparlamak için bir dürtü yaratıyor. Beynimi mantıklı olmaya zorluyorum: Beni ilaçla doldurmalarını ya da hastaneye yatırma-

larını istemiyorum, çünkü burada olmam gerek ve düşünmem gerek; burada kalmam gerek, çünkü ne olduğunu anlayabilmemin mümkün olabileceği tek yer burası; çok önemli bazı şeyler vardı ki burada hiçbiri bulunamadı – kazak, gül ve gerçek gibi şeyler.

Ancak gerçeği bulduğum zaman cezam bitecek.

Bu yüzden kendimi toparlamalıyım.

Kendimle giriştiğim tartışmayı kazanınca, bir saldırı planı yapıyorum: Adsız üzerinde yoğunlaşacağım, çünkü kişiliksiz olduğundan, üçü arasında en zayıf olan o. Muhafızlar Mark'ın çalışma odasına el koydular ve Adsız şimdi tek başına orada. Ayaklarını masaya dayamış fal açıyor, kapının ağzına geldiğimde, botlarını savurarak ayaklarını aşağı indirirken iskambil kâğıtları yerlere saçılıyor. İri yapılı adamlardan oldum bittim hazzetmem.

“Bir sorun mu var?”

Yere eğilerek maça serisini elime alıp masanın üzerine seriyorum. “Sekizli, dokuzlu, onlu, vale, papaz, as. Kız yok.”

“Hiç sonuna kadar açamam,” diyor, kartların hepsini toparlayıp karıştırarak tekrar deste yaparken. “Genellikle sonunda hile yaparım.”

Hafif Amerikan aksanlı konuşuyor, ama eminim bunun sebebi, ona verilen rolün bir Amerikan askeri rolü olduğunu düşünmesi.

“Bugün Pazar, değil mi?” diye soruyorum.

“Tabii.”

“Düşünüyorum da, kiliseye gitmek isterdim.”

Sessizlik. Üçü de fikir bildirmeme konusunda iyi eğitilmişler; belki de temerküz kampları siyaseti, uygulaması ve psikolojisinde birinci adım budur.

“Anlatabildim mi?” diye üsteliyorum, “Komünyon ayinine katılmak, yani. Bunun sahip olduğum insan haklarından biri olduğunu sanıyorum, ibadet etme hakkı, öyle düşünmüyor musunuz?”

Adsız, paketten bir sigara çekiyor, evimin kurallarını hatırlar gibi oluyor ve sigarayı tekrar yerine koyuyor. “Müracaatta bulunabilirsiniz sanırım. Bir müracaat formu isteteyim.”

“Ayrıca, koruya da gitmek isterdim. Herhalde sorun olmaz?”

“Hangi koruya gideceğinize ve orada ne yapacağınıza bağlı.” Adsız, ceketini iskemlenin arkasından alıyor.

“Kuyu Ormanı,” diye belirtiyorum, yardımcı olmaya istekli bir edayla, “Birinci Tarlanın hemen altındaki.”

Boş bakışlar beni kandıramaz. Geldiğimizin ikinci gününde Üç, önüme Kuyu'nun bir haritasını sermiş, nerelere gitmeme izin olduğunu, nerelere izin verilmediğini kesin olarak anlatmıştı. Bu toprakların tarihinde nerede ne geçtiğini biliyorlar.

Adsız saatine bakıyor, bana bakıyor, pencereden dışarı bakıyor.

"Bir dakika," deyip arka kapıdan çıkıp gidiyor. Üç'e seslenip bir şey konuşmak istediğini söylediğini duyuyorum. Rütbeleri henüz pek anlamıyorum, ama Üç'ün diğerlerine göre daha yetkili bir durumu var. Adsız ona Çavuş diyor, ama bu Adsız'ın yakıştırması mı yoksa Üç'ün gerçek rütbesi mi, kim bilir? Göle gitmek istiyor, diyor Adsız ve Üç cevap veriyor; sonunda biri küçücük, diğeri kocaman, birlikte bir pantomim ikilisi gibi yürüyüp gidiyorlar ve kulağıma çalınan sözcüklerden aynı fikirde olmadıkları anlaşılıyor: çanak yalayıcı, mezar, sittiret, ağzına ..., yaşlı, sonra gayet tuhaf bir şekilde, ses soluk kesiliyor. Bu beni gülümsetiyor.

Daha sonra Çocuk, elinde bazı kâğıtlarla, ayağını sürüye sürüye (uygun adım yürümek hiç onun tarzı değil) eve geliyor. "Bunları doldurmanız gerekecek," diyor, "göl şu andaki kararlaştırılmış sınırlar içinde değil."

"Her iki talebimi de aynı forma mı yazacağım? Tarlalar ve rahip?"

"Ciddi ciddi rahip istiyor musunuz? Şaşırdım. Acaba Adrian şaka falan mı yapıyor diye düşündüm."

"Şaka değil. Evet, istiyorum."

"O da böyle dedi. Onun için ben de size iki tane form getirdim. Kararı verecek olan ben olsaydım..."

Bu beş sözcük, korkakların arkasına sığındıkları bir perdedir. Kendini iyice mahcup hissetsin diye biraz bekledim. Teninin rengi yüzünün kolayca kızarmasına uygundu. İntikamcı cadının tekiyim ben.

Çocuk sessizliği bozuyor. "Karışık bir şey yok." Hangi kutucukları dolduracağımı gösteriyor. Son zamanlarda bu kadar yakınima sokulan pek kimse olmamıştı ve tıraş sabununun kokusunu alıyorum, pamuklu gömleğine işlemiş olan erkekliğini içime çekiyorum.

"Her zamanki bürokratik saçmalıklar. Tarih, isim, imza," diyor. Kâğıtları masaya koyarken eli benimkine değiyor ve sanki bu kısa normallik anı elimde bir iz bırakmışçasına, o gittikten sonra elimi inceliyorum.

İstenilen yerlerin hepsini imzaladıktan sonra ve beni prangalardan veya zincirlerden daha etkili bir şekilde hapseden sıkıcı işlemlerden yılmış bir şekilde, evin önündeki araba yolunun başına kadar çıkıyorum. Buradan, tepedeki tarlalara şeritler halinde, geometrik şekiller oluşturarak deneme bitkileri diken devlete bağlı işçileri görebiliyorum. Anlaşılan, benim evden çıkarıldığım günden tam tamına bir gün sonra, seyyar kabinleri, genetiği ile oynanmış ürünleriyle buraya taşınmışlardı. Toprak hâlâ yeterince verimli görünüyör; sanki toprağın kabuğunun altındaki kaynakların sızıntıları hâlâ tılsımlı etkilerini sürdürüyorlardı, ama benim yokluğum iki aydan çok daha fazla sürmüştü ve anlaşılan bu süre içinde buraya bile pek yağmur yağmamıştı. Şimdiyse ben döneli iki haftadan fazla olmuştu ve hâlâ yağış yoktu. Bunu neye yoracağımı bilmiyorum. Belki de bulutlar bu haki giysili çiftçilerden hoşlanmıyor ve ekim-dikimi benim ele almamı bekliyor, ama aynı oyuna ikinci kez gelmeyeceğim. Eve girince, ekim-dikimi değil, kalemi alıyorum elime. Topraklarımı dolaşmak için müracaat edeceğim, ekim-dikim yapmak için değil. Formu doldururken bazen Cuma öğleden sonraları öğrencilerime verdiğim ödevler aklıma geliyor, hiçbir yaratıcılığı olmayan. Bunlara boşluk doldurma alıştırmaları deniyordu, belirli aralıklarla metin içindeki sözcüklerin boş bırakılmasından oluşuyordu ve öğrencilerin tek yapması gereken doğru sözcüğü doğru yere yerleştirmekti. Bu sersemce bir alıştırmaydı ve başka şeyler yanında davranışları denetlemeyi de amaçlıyordu. Sonra, ödevleri hafta sonu okumak için toparlayıp metroyla eve gidiyordum. Boşluklara dikkat. Boşlukları doldur. Ağzı açık boş boş bakan deliklere gözünü dikip bakmak. Benim işim artık bu.

İzin, en sonunda, ev hapsi koşullarına ve hükümlerine yapılan eklemeler şeklinde veriliyor ve Üç bu bilgiyi istemeye istemeye benimle paylaşıyor. Canımın parçası sebze bahçeme, cennet meyve bahçeme girme iznim var; meşe ağacıma yaslanarak oturmaya ve ona dayanmaya iznim var ve dal ve yaprak örgüsü arasından yukarıdaki el değmemiş gökyüzüne bakma iznim ve Kuyupınarı'nı görmeğe gitme iznim var.

Yürüyüp giderken birden arkasına dönüyor ve önemsiz bir şey söylemiş gibi, "Ha – size bir mektup var. Daha sonra yollarım," diyor.

“Mektup alma hakkım olduğunu bilmiyordum,” diyorum kuşkuyla.

“Eğer doğru değerlendirdiysem, bu, size iletmemiz için yollanmış. Eğer size hitaben mektup gelirse önce biz okuruz. Size iletilip iletilmeyeceğine ben karar veririm. Ama,” diye gülümsüyor, Üç, “bütün bunlar farazi; çünkü şimdiye kadar kimse doğrudan size hitaben mektup yazmadı, öyle değer mi?”

Mektubu bekleyiş tahammül edilemez bir şey. Angie’den gelmiş olabilir. Şöyle başlar: “*Sevgili Anneciğim, Seni affediyorum ...*” Mark’tan gelmiş olabilir – itiraflar ya da suçlamalar, kim bilebilir? Ya da hemşirelerden birinden; aslında, hiçbirini yazmasa, Amelia Hemşire yazar diye düşünmüştüm. Amelia Hemşire. Eğer yine karşılaşacak olsak, birbirimize ne derdik? Döndüğümden beri, tekrar tekrar benimle ışık arasında durmaya teşebbüs eden onun gölgesiyle mücadele ediyorum, ama onunla dolaysızca ve hemen bugün-yarın irtibat kurulması fikri fazlaca sarsıcı ve onu düşünmek umut ve korku ve gündeğümünde çığlık atarak karanlıkta dağılıp kaybolan kargalar gibi vahşice düşüncelerle ağızımın kurumasına neden oluyor.

Nefes al, diyorum kendime yavaşça, nefes al, tek bir uzun nefesle bir doğum günü mumunu üflediğini hayal et. İşte oldu. Amelia Hemşire şimdilik kayboldu. İlkbahar güneşi gökyüzünde milim milim yol alıyor ve ben korku ve umutlu bir bekleyiş ile kendimi kaybetmişim.

Sonunda Çocuk pencereye vuruyor. “Posta,” diyor içeri girerken. Onu birinin oğlu olarak tahayyül edebiliyorum ya da kız arkadaşına yazdığı doğum günü kartını uzatırken. “Okuyun.”

“Yunanlılardan korkuyorum” diyorum ve Çocuk’un “Armağan getirmiyorum, korkacak bir şey yok, bu maaşla armağan mı alınır!” esprisine şaşırıyorum. *Aeneis*’i okuyan bu çocuklar Parlamentoda çok tartışılrsa da, sonunda kuraklık yüzünden “mecburiyet durumunda” diye ifade edilen son derece zayıf bir gerekçeyle yürürlüğe konularak “toplum görevlisi” adı altında askere alınan yeni nesilden olmalılar. Muhtemelen askere alındığında üniversiteyi bitirmişti ve bugünlerde bir erin Vergilius’tan alıntı yapmaması için hiçbir neden yoktu, ama ben bir avcıya dönüşmüştüm ve onda yalnızca konuşabileceğim bir insan değer, aynı zamanda dış dünyadan haber alabileceğim muhtemel bir bilgi kaynağı da gördüm. Ancak, şu

anda mektupla ilgili beklenti beni teslim almış durumda ve yırtıp açmak ile daha saygı uyandırıcı bir yaklaşımla o ânın uzamasına izin vermek arasında bölünmüş durumdayım.

Middle Sidding, The Pumphouse Kilisesi'nden Rahip Hugh Casey Cezaevi Yardımlaşma Bürosu'nun, bir rahiple görüşme talebimle ilgili olarak kendisini aradığını söylemek üzere yazıyordu. Onlara, beni ziyaret etmekten mutluluk duyacağını belirtmiş. Angie değil. Mark değil. Amelia değil. Hayal kırıklığı mideme bir yumruk gibi iniyor.

"İyi haber, değil mi? Rahip efendi Pazar günü gelecek."

"Demek bu Pazar." Kimsenin, Çocuk'un bile, nasıl da zaman hesabının ucunu kaçırdığımı bilmesini istemiyorum.

"Aynen. İki gün sonra. Bize de değişiklik olacak. Belki de parti yapsak iyi olur." Çocuk parmaklarını şıklatarak mutfakta dans ederek dolaşiyor. "Kırmızı şarap ..." diye şarkı mırıldanıyor. Sanıyorum bu çocuk başkalarının mutsuzluğuna tahammül edemeyip onları neşelendirmek konusunda sorumluluk hissedenlerden. Sırf onun için üzüldüğümünden gülmeyi başarıyorum: buradaki işi onun için biçilmiş kaftan.

Burası, üç genç adam için sıkıcı bir görev olmalı. Kuşkusuz anneleri çocuklarının sokaklarda güvenlik gücü olarak protestoculara plastik mermi atmak veya devam ediyor olduğundan emin olduğum –heyecanlı ve çılgın tiplerin kararlı adımlarla yağmur talep ederek ve ayaklarını yere vurarak Başbakanlık binasının önünü bir aşağı bir yukarı arşınladıkları– yürüyüşlerde polislik yapmak yerine, İngiltere kırsalında, suyu akan bir yerde kimseye bir zararı olmayan bazı ekinleri muhafaza etmekte ve bir tarlanın ortasındaki orta yaşlı bir kaçığa nöbetçilik yapmakta oldukları için memnundurlar. Cezaevindeki gündüz odasında, duvarın fazlaca yüksek bir yerine asılmış olan televizyondan sürekli olarak avaz avaz bağırان haberler yayınlanırdı: su depolarında nöbet tutan askerlerin resimleri, Cumbria'daki göller, ilk tuzdan arındırma tesislerinin inşa edilmekte olduğu inşaat sahaları ya da helikopterlerin içinde vızırdayarak dolaşan Kraliyet Hava Kuvvetleri askerlerinin açtığı ateş, eğitilmiş personelin karadaki beklenmeyen faaliyetleri karşılamaya hazır olduğunu gösteren görüntüleri – elinde bir kova olan yaşlı bir kadın, hortum tutan bir siyahi çocuk, kaçak bir fabrikada dolum yapan, kanunsuz faaliyetlere

karışmış bir grup adam. Tüm bu işler, bu çocukların yaptıkları işten çok daha risklidir, eminim. Buradaki riskler insanın kendi kurumuş ruhuna dalmasıdır ve bu da kimsenin annesini fazlaca endişelendirmez.

Terk edilmişliğin tadını silmek için bir şeyler yapma ihtiyacı içinde, bir kahve kupasını tutup kaldırıyorum ve Çocuk lütfen diyor.

Havadan sudan konuşmak. Bunun faydası olur. “Burada herhalde çok sıkılıyorsunuzdur,” diye başlıyorum.

“Görev tanımı epeyce sıkıcı,” diye itiraf ediyor, “ama yer, işte ona sıkıcı denmez. Bununla ilgili bilimsel çalışma, yani.”

“Ne bilimsel çalışması?”

“Burada görev yapmak üzere askere alınmamızın nedeni hepimizin çeşitli fen dallarında diplomamızın olması. Tipik ordu. Şöyle düşünmüşler: Ha, demek partikül fiziği dalında diploması var, o zaman yağışölçer okuma işinde iyidir, ama tabii biz buraya geldiğimizden beri hiç yağmur yağmadı, o da başka.”

“O halde, senin partikül fiziği üzerine diploman var?”

“Ben coğrafyadan mezunum,” diye anlatıyor. “Bu benim bursumu geri ödeme yılım. Fen dallarından mezun olanları arıyorlardı ve bir grup insan olarak bizi bulunca, aktif hizmette bir yararı olmayacak olanları seçtiler. Biz üçümüz seçildik. Kör, sağır ve dilsiz.”

“Sen hangisisin?”

“Kör. Mercek var – çok kalın. Sizin hiç de nazik olmayan bir şekilde Adsız diye adlandırmakta ısrar ettiğiniz Adrian, astımlı. Aslında, bugünlerde astımlı olmayan birine rastlamak zor, tozlar falan.”

“Kiloları durumu daha da beter hale getiriyordur,” diye ekliyorum. “O zaman, Üç de dilsiz olmalı.”

Çocuk başını çeviriyor. “Pek değil. O zaten Gönüllülerdenmiş anlaşılan, dolayısıyla da bir adım önde, her zamanki gibi. İhtiyat gücü olarak gösterilerde polislik tecrübesi olduğunu söyleyiydi. Ben de ona, muhtemelen benim de yürüyüşçüler arasında olduğumu söyledim.”

“Niye yürüyordunuz? Benim için değil, umarım?”

“Yok, maalesef değil. Ben dindar değilim. Başka konular. Esas olarak insan hakları. Kuraklıkla başa çıkmak için bütün temel hak-

larımızı budamaktan başka yolların da olduğunu düşünüyorum. Ayrıca toprak da tabii, iklim koşullarını ne biçim berbat ediyoruz. Berbat ettik, geçmiş zaman, aslına bakarsanız. Ben boşuna coğrafya okumadım.” Kameraya bir göz attı. “Her neyse, eğitimimin geri kalan kısmını da futbol ve bira konusunda yaptım.”

Bir oğlum olsun isterdim. Arkamı dönüp kahvemın kalanını musluğa döküyorum.

Dışarıda, sırtım evin arkasındaki taş duvara dayalı oturmuş, hapishanede solmuş yüzümü onarması için bahar güneşini davet ederken, bugün bir ziyaretçim olacağının bilinciyle yüreğim biraz daha hızlı çarpıyor. Yarı umut, yarı korkuyla bekliyor, dakikaları sayıyorum. Sonra, pusun arasından, araba yolunun tepesinde, hantal hantal yürüyen kara bir şekil seçiyorum. Bir an için, bir Frizya sığırı ipini koparmış diye düşünüyorum ama hemen hatırlıyorum ki buralarda artık hiç inek yok. Birkaç saniye sonra inek, koyu renk bir takım elbise, siyah bir şapka ve savrulan siyah bir yağmurluk giymiş, elinde de beyaz bir plastik torba taşıyan bir adama dönüşüyor. Adam hafifçe topallayarak patikada zar zor yol alıyor ve pek çok insan gibi, tepenin en üst noktasına varınca durup etrafına bakıyor, ama orada başka insanlardan çok daha uzun süre kalıyor. Birkaç dakikalığına, su türbininin altındaki yükseltilmiş eşige oturuyor, sonra ağır ağır ayağa kalkıp pantolonunun üstünü silkeliyor ve torbasını alıp eve doğru yürümeye devam ediyor. İşte benim rahibim. Rahip Hugh Casey sahneye girer.

Tanrı bilir ya, beni bir şeylere ikna etmeye uğraşacak yeni bir dindar, hele de erkek cinsinden olanı, şu anda ihtiyacım olan son şey. Erkeklere karşı bu güvensizlik Amelia ve hemşirelerinden bana miras, diyorum kendi kendime: Bu önyargıdan kurtulmalısın. Eve girerken, araba yolunun kenarına yayılmış olan ayrık otları ormanından birkaç nergis koparıp, artık kullanılmayan bir sütlüğün içine gelişi güzel daldırıyorum ve masanın tam ortasına koyuyorum; buraya döndüğümünden beri hiç yapmadığım bir şey, ama bugün misafir ağırlıyorum.

Çocuk, rahibin gelişini sanki bir başgarson gibi anons ediyor. "Ruth, bu beyefendi Rahip Hugh Casey. İçeri buyurun efendim."

"Yok, yok, ev sahibesi hanımefendinin beni içeri davet etmesini bekleyeyim."

Hafif İrlandalı aksanına çalan, nazik, kültürlü bir ses. Bu sese eşlik eden beden kocaman, yüz ise kızarmış, ama yürüdüğü yol

yüzünden mi yoksa mahcubiyetten mi, bilmem. Ben kendi rolümü oynuyorum ve ona hoş geldin diyorum; zayıf elimi sıcak avuçlarının içine alıyor ve kendimi hazırladığım süreden biraz daha uzunca tutuyor. Mutfağa girince kendini tekrar tanıtıyor, pardösüsünü ve şapkasını çıkarıp bir iskemlenin kenarına asıyor.

“Maalesef sizin yörenin rahibi değilim. Aslında emekliyim, ama bu iş için arayıp çağırdılar. Tahmin edebildiğim tek neden, görelî olarak yakın bir yerde oturmam ve yıllar önce bir askerî hastanede askerî rahip olarak çalışmış olmam. Bunun hiçbir anlamı yok, ama onların kafası böyle çalışıyor olmalı.”

“Yine de, geldiğiniz için teşekkür ederim.” Ona çay arzu eder miydiniz, diye soruyorum.

“Hmm, işte ben burada yararlı olmaya başlıyorum,” diyor ve naylon torbasının içini karıştırmaya başlıyor. Torbadan bir İncil (ondan da bu beklenirdi), içinde okunmuş kutsal ekmek olduğunu söylediği, kapağında haç bulunan ahşap bir kutu ve bir de küçük şişe çıkarıyor. “Sanıyorum, gerekli olan su sizde var,” diyor, “ben de sütü sağlayabilirim.”

Bu, bildiğimiz süt, çocukken ağız dolusu, kocaman yudumlar halinde içtiğimiz süt, şenlik ateşi bayramında kakaonun üzerine döktüğümüz süt. Kokusu zihnime boşalıyor ve anılarıyla sarhoş oluyorum.

“Bir ineğim var,” diye açıklıyor. “Jersey tipi. Adı Annalisa.”

Küçükken kilisede kıkırdamak benim en belli başlı özelliğimdi ve mutfağımdaki bu rahiple ilgili bir şeyler beni çocuksu davranışlarıma döndürüyordu. Ya bu, ya da isteri. Kafamı çekmeceye sokuyor, görünüşte, çay kaşığı arıyorum.

“Eminim, görseydiniz çok severdiniz. Çok özel bir güzelliği vardır. Şunu söylemeliyim ki, Annalisa benim hayatımın aşkıdır.”

“Onu yanınızda tutmaya izin veriyorlar mı?” Şimdi, şeker arışıyordayım; çünkü ruhban sınıfının âdetlerine aşina olmamakla beraber, Rahip Casey’in çayına şeker (çok şeker) koyan bir rahip olduğunu tahmin ediyorum.

“Hele bir izin vermeyin, dedim onlara. Gerçeği söylemek gerekirse, kilise kartını oynadım. Köyün rahibi, köyün ortak çayırında inek otlatmak için çok eskilere dayanan bir hakka sahiptir, dedim ve eğer ineği almaya çalışırlarsa olayı Lordlar Kamarası’na kadar götüreceğimi söyledim. Tanrı, anlaşılan, bunların acil durum ted-

birlerinden muaf, dolayısıyla, çok rezil olurlardı; bu yüzden, sonunda, bütün zalimler gibi arkalarına baka baka gittiler.”

Bu düşünce tarzı bana epey ilginç gelse de, gerçek sütle içeceğim çayın keyfini çıkarmama engel olacak hiçbir şey istemiyorum; bu nedenle, birlikte masaya oturuyor, tiryakiler gibi sessizce çayımızı yudumluyoruz. Tahmin ettiğim gibi, çayına şekeri boca ediyor ve mutfağı tarayarak etrafına bakınıyor. Acaba porselen bir tabağa çepeçevre yerleştirilmiş salatalıklı sandviçler ve çikolata kremalı kurabiyeler mi bekliyor diye merak ediyorum; çünkü rahibim yalnızca yaşlı değil, aynı zamanda eski-moda, bir tür yanlış tarihte yaşar gibi. Ama onun da görüldüğü gibi olmama ihtimali var diye düşünmeliyim. Konuşmayı onun bıraktığı yerden tekrar yakalıyorum.

“Ben bunu bilmiyordum. Kuyu’yla ilgili olarak, Kilise vasıtasıyla yasal yollara başvurmamı öneren olmadı. Ne de olsa ben tutuklandığımda, Kuyu bir bakıma dinsel bir yer haline gelmişti.”

“Hiç aynı şey değil, canım, onların kitabında aynı şey değil. Tanrı korusun, ya insanlar sonsuz yaşama Anglikan Kilisesi’nden başka yollarla ulaşmaya başarlarsa? Hadi bakalım, bana etrafı gösterecek misiniz?”

Mahkûmiyetimin sınırlarını kendisine açıkladıktan sonra yola koyuluyoruz, arka bahçe kapısını geçiyoruz (“Nergisleri buradan toplamışsınız,” diyor, “bugünlerde mutfak masasının üstündeki vazoda gerçek çiçekler görmek mucize”); fidanlığın içinden yürüyüp, ardından Birinci Tarlayı geziyoruz. Sanki Paskalya’yımış gibi tekrar Tanrı’ya övgüler düzerek aynı şeyleri tekrarladığı için özür diliyor. “Ama benim açımdan ne harikulade bir şey olduğunu anlamalısınız, bu mucizeyi görmemeniz mümkün mü? Çayır yeşili ve ağaçlar tomurcuklandığında görülen o pembemsi renk?”

Rahip Casey biraz yatıştıktan sonra yavaş yavaş yürüyoruz ve özgürce konuşuyoruz. Domates türlerinden söz ediyoruz, toz topraktan söz ediyoruz, Kutsal Topraklar’dan ve sudan ve ikimizin de ortak çocukluk anısı olan, çakıl taşlarının dalgalarla birlik olup denizin insanı içine çektiği Exmoor sahili açıklarında yüzme deneyiminden söz ediyoruz. O savaş esiri olduğu zamanı anlatıyor; dikenli teller ve projektörlerle de özgürlüğün mümkün olduğu konusunda görüş birliğine varıyoruz. Kendimizi, herhalde kaçınılmaz olarak, Kuyuormanı’na doğru bakarken buluyoruz. Demek

her şey burada oldu, diyor ve ben de evet, burası işte, diyorum, ama oraya gitmiyorum. Dua etmesinin bence bir sakıncası olup olmadığını soruyor. Gözlerini kapatıyor ve başını eğiyor ve sessizce dua ediyor; benim duam ise suyun üzerinde görünmez bir yerlere, ağaçların altına akıp giden kuru yapraklara yazılı. Hiç soru sormamasını, cevaplar bulmaya kalkmamasını takdirle karşılıyorum. Eve doğru tepeyi tırmanırken, bir deri bir kemik kalmış olduğumun ve kendimi sağlıklı hissetmediğimin bilincine varıyorum ama fark ediyorum ki bu yol onun için gerçekten ağır bir egzersiz, kesinlikle aşırı kilolu ve yüzü mor. Doktor değilim, ama yüksek tansiyonu olduğunu anlamak ve temelindeki neden konusunda bir tahminde bulunmak zor değil: Çok uzun yıllardır, sac pidesinin üstüne aşırı miktarda Jersey İneği sütünden yapılmış kaymak koyarak, bunu reddetmenin kabalık olacağını düşünmek.

“Rahip istemenize şaşırdım,” derken pufluyor, duraklıyor ve tekrar pufluyor. “Burada Eriha Gülü Hemşireleri’yle olanlardan sonra. Neydi onun adı? Amelia Hemşire, değil mi? Dinle haşır neşir olduğunuz yetmedi mi?”

Rahibin soruları, ondan hoşlanma niyetiyle işe başlamadığımı hatırlatıyor bana. “Bir ziyaretçim olsun istedim,” diyorum.

“Ziyaretçi olsun da kim olursa olsun, mu?”

“O kadar çok seçeneğim yok. Siz, reddedemeyecekleri bir seçenektiniz.”

“Rahip istemenizin başka bir nedeni yok, öyleyse?”

Gerçeği söylerken biraz dikkatli davranmaya karar verip duraksıyorum. “Başıma üşüşen hayaletler var,” diyorum, “bunlara bir açıklama getirirsiniz diye düşünmüştüm.”

“Kimin hayaletleri üşüştü başınıza?”

“Burada çok sayıda hayalet var. Nerede olduğuma, ne yaptığımıza bağlı. Hemşireler var, sonra ...” Kendimi tutuyorum, diğerlerinin adını söylemeyeceğim. “Başkalı da var, eminim her şeyi duymuşsunuzdur.” Tepenin en üstünde duraklıyor, araziye ve ardındaki aşiboyası renkli tepelere bakıyoruz ve ben konuşmamı sürdürüyorum: “Ama burada, tam bu noktada, bir çiftçinin hayaleti yakamı bırakmıyor. Bizim komşumuzdu, Tom. Taşındığımızda, bizim için can simidi olmuştu. Onsuz nasıl hayatta kalırdık bilmiyorum, sıradan şeyler, gündelik işler. Açıklaması zor ama tüm başımıza gelenlerden sonra, bizim için çok şaşırtıcı oldu, onun

yardımseverliği, nezaketi. Böyle bir şeyin gerçek olabileceğine bile inanamıyorduk.”

Tom’un eski süt sağma odası buradan görünür; çatısını yamak için kullandığı oluklu sac levhalar öğlen güneşinde parlıyor. Ahmak altını.

“Bazen ben burada otururken; sınırdaki çitleri dolaşırken, kuzulara bakarken görürüm onu. Kapı babalarının etrafına balya sicimi dolayıp düğümlemek gibi bir huyu vardı. Orada asırlarca kalırdı, turuncu renkli ip parçaları; bir kazadan sonra insanların lamba direklerine bağladıkları şu rengârenk çiçekler gibi. Sonra, gevezelik etmek için bana doğru gelir gibi oluyor, ama bakışları beni delip geçiyor, kendisi de beni aşıp geçiyor. Benim tek ziyaretçilerim hayaletler.”

“Çiftçiler için zor zamanlar,” diye kabul ediyor rahip, ama ben onu dinlemiyorum. Ben öykünün hem anlatıcısı hem de dinleyicisiyim.

“Yardımcı olmayı teklif ettik. Kuyu’nun toprağını işlerlerdi biliyorsunuz, biz taşınmadan önce. Zaman içinde, Kuyupınarı’ndan, Tom’un ve Martin’in topraklarından geçecek borular çıkarmayı teklif ettik, ama o zamana gelinceye kadar bizden çok kuşkulandırmışlardı. Bundan bizim ne çıkarımız olacağını öğrenmek istediler, su vermek için izin belgemizin olmadığını belirttiler. O zaman da Mark izin belgesi almak için müracaat etmek istemedi, çünkü böyle bir şey yapmayı zaten istemiyordu ve böylece bütün fikir çöktü.”

“Eminim o zamanlar elinizden geleni yapmışsınızdır.”

“Yeterli olmadı, öyle değil mi? Bir gece, akşam yemeğinden sonra, karısı mutfakta bulaşıkları yıkarken, kahverengi zarflar büfenin üstünde yığılmış dururken, Tom terliklerini çıkarıp botlarını, hırkasını çıkarıp tüvit ceketini giymiş, Pazar günleri giydiği kepinin başına takmış. Sonra, anlaşılan, evden yavaşça çıkmış, bahçedeki açıklık alanı geçmiş, ambar kapısının ardına yirmi sterlinlik iki plastik çuval dolusu tavuk yemi dayamış. Herhalde kendisini ancak bir erkeğin bulmasını garantiye almak istemiş, öyle değil mi?”

Rahip Casey kollarını yarı yola kadar kaldırıyor, elleri boş; fikrini söylemeye çalışmıyor, hazır cevapları yok. “Sanıyorum, öykünün nereye varacağını biliyorum, Ruth, bunu yapmak zorunda

değilsin.” Bana dokunacakmış gibi elini uzatıyor, ama çekiliyorum. Yanılıyor. Bunu yapmak zorundayım.

“Yeni bir ipmiş, biliyor musunuz, yepyeni, meşe ağacından yapılmış kırışın üstünden geçirip ucunu dört tekerli motosikletinin gidonuna bağlamış. Motor için çok borçlanmışlardı. Bir düşünün, yavaş yavaş bütün bu işleri yapıyor, eski iskemlenin üzerine çıkıp dengesini buluyor, kırık arkalığına yapışıyor ve yavaş yavaş, ip cambazı gibi dikleşiyor, ipin ucunu yakalıyor ve ilmeği atıyor. Çok iyi düğüm atardı, bundan söz etmiş miydin? Onu bulduklarında, kepi hâlâ başındaydı; bu onun için önemliydi.”

“Çiftçiler arasındaki intihar oranı çok korkunç, huzur içinde yatsınlar.”

Rahip haç çıkarıyor ve sessizce çayıra oturuyor. Sessizliği iyi başaranlara saygı duyarım. Lennisford'da iki tane cenazeye katıldım; Tom'un ki ilkiydi. İkincisi kadar zor değildi ama kolay da olmadı. Her ikisinde de suçluluk ve keder el eleydi.

Sonunda, dinleyicimden bir soru geliyor. “Bütün bunları bana neden anlattığınızı söyleyebilir misiniz? Ruhları kovanlardan olabileceğimi mi düşündünüz?”

“Bunun için artık çok geç. Belki biriniz –herhangi biriniz– daha önce gelseydiniz. Ama yardıma ihtiyacım olduğunda ve bu yüzden kandırıldığımda, bütün o dinî senaryo sahnelenirken orada değildiniz ve artık çok geç.” Ayağa kalkıyorum. Onun ayağa kalkması daha uzun sürüyor. Yardım etmeyi önermekle debelenmesini seyretmek arasında kararsız kalıyorum.

“O zaman, hata bizim mi?” diye soruyor, en sonunda ayağa dikildiğinde.

“Kimin?”

“Yardıma ihtiyacınız olduğunda orada olmayanların.”

Cevap vermeden bir köstebek yuvasına tekme atıyorum.

Devam ediyor. “Tanrı orada bir yerlerdeydi. Sizin için. Tom için. Hayaletlerle yüzleşmek için hiçbir zaman çok geç değildir aslında.” Adımlarını bana uydurmaya çabalarken artık nefesi hırıltılı çıkıyor ve bahçe kapısına vardığımızda nefes nefese. “Hadi hadi, bir rahibi çaya çağırıp da vaaz dinlemeyeceğini sanmak olmaz, değil mi?” “Kendi kendime vaaz vermeğe alıştım,” diyorum ona. Muhtemelen, bu işi diğer şarlatanlar kadar iyi becermişimdir. Çünkü eninde sonunda olay bu, öyle değil mi? Her şey ışık ve aynadan ibaret.

Ayrıca, hayatın anlamı artık beni ilgilendirmiyor. Kendi hesabıma, cevaplanması gereken tek bir soru var, bulunması gereken tek bir gerçek var. Başka hiçbir şeyin önemi yok.”

“Kendi torununuzu kimin öldürdüğünü bilmemeniz korkunç bir şey. Bilmemenin verdiği acıyı ancak tahayyül edebilirim,” diyor.

Üç, saatine bakarak bizi bekliyor. “İzniniz saat 5’te bitiyor,” diyor.

Rahip keyifle gülümsüyor. “Zamanın ne zaman dolduğunu yalnızca Tanrı bilir.”

Kilise: bir – ordu: sıfır. Söylemeye dilim varmıyor, ama rahibin meşrebi hoşuma gidiyor.

“Misafirperverliğinizi sömürmek istemem, tekrar gelme fırsatını tehlikeye atmayı da; bu yüzden artık gitsem iyi olur. Yalnız, cemaatimin üyesiyle bir dakika yalnız kalabilir miyim?” Rahip sessizliğini ısrarla sürdürüyor ve bu baskı karşısında Üç geriliyor. “Şimdi, gelelim Aşayi Rabbani’ye ...”

Ellerimi ceplerime sokuyorum. “Şimdiye kadar anlamışsınızdır sanıyorum, ben aslında ...”

“Tam düşündüğüm gibi.” Rahip Casey evin içine giriyor ve Üç ile ben, birbirimizden uzakta, konuşmadan beklerken, mutfak penceresinden, naylon torbayla, İncil’le, küçük kutuyla, şişeyle meşgul olduğunu görebiliyorum. Rahip dışarı çıkıyor ve beklemekte olan askere müşfik bir ifadeyle gülümsüyor. “Ruth ile ikimiz bugün burada çok özel anlar paylaştık.” Bana bakarken alaycı bir şekilde tek kaşını kaldırıyor.

Anlaşılan seçme hakkım var, alışılmadık bir duygu, ama kararı-
mı vermem uzun sürmüyor. Her şey bir yana, bu yaşlı rahip kolayca yönlendirilebileceğe ve yararları olacağı benziyor. “Teşekkürler, Sayın Rahip,” diyorum yüksek sesle. “Gelecek haftaki görüşmemizi dört gözle bekleyeceğiz.”

“Eğer yine geleceksem, bana Hugh diye hitap etmelisiniz. Gelecek hafta aynı saatte burada olurum. Her ikinize de Tanrı esenlikler versin.”

Rahip (ona Hugh demeye alışmalıyım) patikayı yavaş yavaş tırmanmaya başlayarak dönüş yoluna koyuluyor. Tepenin altında tekrar duraklıyor ve sağ elinin haç işareti şeklinde inip kalktığını gördüğümü sanıyorum, ama belki de yalnızca şapkasını düzeltiyordu.

“Çok muhterem bir zat,” diyorum Üç’e.

“Ben anlamam,” diye cevap veriyor Üç.

Ben de anlamam.

Ev bütününüyle farklı gibi geliyor bana, hava bile gevşek gevşek asılı duruyor: Hiçbirimiz ziyaretçiye alışık değiliz. Ölmekte olan ışıktaki bahçemde dolaşıyorum ve ona tekrar sahip çıkıyorum. Bir başka insanoluyla kurduğum ilişkinin aklımı nasıl karıştırdığına şaşıyorum. Rahip bir konuda haklıydı: Burada yüzleşilmesi gereken hayaletler var. Geri dönüp içeri giriyorum, ama merdiven sahanlığına kadar varmam vakit alıyor. Beni Lucien’in odasından ayıran kapalı kapıya gözlerimi dikiyorum ve sessizliğin ardını dinlemek için kendimi zorluyorum. Başparmağım kapının sürgüsünde, parmaklarım siyah madeni kulpu kavramış. Bastırıyorum ve kilidin dilini serbest bırakarak kapıyı açıyorum, yalnızca bir-iki santim, sadece gece uykusunda nefesini kontrol etmeye yetecek kadar. İçeri girmeden kapının kasasına doğru uzanıp, elektrik düğmesi bulmak için elimi oynatıyor, geri döndüğümde beri ilk kez odaya adımımı atıyorum. Polisin bize iade ettiği, Lucien’e ait giysilerle dolu, hiçbir zaman açamayacağım bir düğüm atılmış, siyah bir çöp torbası hariç, oda sözcüğün tam anlamıyla bomboş. Yatağın üzerindeki şilte nemrut ve çirkin, uzanmış yatıyor – üzerinde çarşaf yok, yorgan yok, yastık yok. Yastığın üstünde baş yok. Başın üstünde saç yok. Deriden bir ipe boynunda asılı tahtadan oyulmuş bir gül yok. Torununuzu kimin öldürdüğünü bilmemek korkunç bir şey. Yalnızca tahta gülü bulsaydım, bunu bilmeye bir adım yaklaşmış olurum.

Normalde bozuk paralar yastıkların arasındaki boşluklara girer, ya da küpeler döşeme tahtalarının arasına sıkışır ya, ben de sanki gül kolye hemen lambanın arkasına düşmüş olabilirmiş gibi, yatağın kenarındaki lambayı oynatıyorum, ama tabii hiçbir şey yok. Yüzüstü yatıp, ısırp kopardığım tırnaklarımı döşeme tahtalarının arasına sokmaya çalışıyor, yüzükoyun, tozları yalayarak yatıyor, gözlerimi kısarak karanlığın içine bakıyorum; dizlerimin üstünde yatağa doğru emekliyorum ve yatağı duvardan uzaklaştırmak için çekiyorum, örümcekler süpürgeliklere doğru kaçıyor. Bu odada değil, demek ki, burada değil, ama mutlaka bir yerlerde, boynunda deri ipin ucuna takılmış tahtadan bir gül var ve eğer bulunursa, ardından gerçek de ortaya çıkacak.

Muhafızlar banyodaki ilaç dolabını boşaltmışlar, tüm temizlik malzemeleri kilit altında, ama yerdeki halıyı yırtıp, su borularını gizleyen elyaf levhadan yapılma duvarı yerinden sökebiliyorum, bu arada alçıdan dışarı fırlamış olan vidalar kolumu kesiyor. Alt kattaki perdeleri çekiştirip kornişlerinden çıkarabilirim, bunu yapıyorum da; kovanın içindeki kömür külünü yerlere boşaltabilir, oturma odasını baştan aşağı siyaha boyayabilirim, böylece onu da yasa sokabilirim, bunu da yapıyorum; büfenin boşaltılmış çekmecelerini çıkartabilir, kenar tahtalarını ön ve arka tahtalarından, pirinç tutacakları ön tahtalardan ayırabilirim ve bunu da yapıyorum. Bunları yapmam lazım, çünkü torunumun taktığı ve hiç bulunmamış olan tahtadan gül bir yerlerde olmalı ve onu bir bulsam, onu bir bulsam... Hiçbir şey aramamın önüne geçemez, hiçbir şey, hiçbir şey.

• • •

“Benimle konuşabilecek misin, Ruth?”

Tutsan kırılıverecek gibi olan kollarımın, çöp gibi kalmış bacaklarımın üstünde adamlar var, üstümde adamların ağırlığı. Amelia Hemşire beni erkeklerin ağırlığı konusunda uyarmıştı; artık nefes alamayacağınız hale gelinceye kadar yüklenirler üzerinize. Küçük, karton bir bardaktan bir şeyler içmem öneriliyor ve dilimi uyuşturmaya başladığı andan itibaren bunun zehir olduğunu anlıyorum.

Uyku kötücül bir güçtür. Hasta bir köpek gibi gizli gizli yatağımın kenarlarına sığınyor, pis kokan nefesi gecenin soluğuna tutunuyor. Yapmış olabileceğim şeylerin birçok açıklaması olabilir. İnsanların, güpegündüz, tamamen uyanikken, zihinlerinde yarattıkları ve kendi elleriyle gerçekleştirdikleri iğrenç eylemleri sonradan hatırlayamamaları çok olağandışı bir şey değildir. Bir de uyurken korkunç şeyler yapanlar var. Ayrıca, tarih boyunca, uyumakta mı, uyanık mı, yoksa ara bir yerde mi oldukları belirsiz bir halde oldukları bilim adamlarınca henüz belirlenememiş, hem iyi hem kötü çok önemli şeyler yapan kişiler de olmuştur. Şimdiye kadar düşünmemiş olduğum cümlelerden biri daha. Bana ne olmuş olabileceği, neler olmuş olabileceği üzerinde düşünüp duruyorum, ama şimdi zihnim ne olmuş olması gerektiğine kayıyor.

Baldırıma Gül işareti dağlanmış. O son gecelerden birinde, bir gece, kuzinenin üstüne eğilip, metal amblemi akkor oluncaya kadar ısıtıp, fırın eldiveniyle tutarak kendi etime bastırmış olmalıyım, yanık kokusunu hissetmiş, milyonlarca iğnenin içime işlediğini duyumsamış olmalıyım. Ertesi sabah Amelia Hemşire yanığı kutsadı ve bal sürüp bakımını yaptı, bunu kesinlikle hatırlıyorum. İzi şimdi burada, engebeli şeklini parmaklarımla hissediyorum ve bana kendimi kaybettiğim bir hazzın içinde duyumsayabileceğim acıyı ve verebileceğim acıyı hatırlatıyor.

Uygulanan psikiyatrik değerlendirmeler sonucunda, uyku durumundayken korkunç yıkım eylemlerine girme ihtimalimin düşük olduğu ortaya çıkarılsa da, Lucien'in hâlâ çözülememiş olan ölümünü buna bağlamaya meyledenler hâlâ mevcut ve ben de bunların arasındayım. Tabii, basın buna bayıldı.

“Aziz: Cinayeti işlerken uyurgezer miydi?”

“Düşsel bir ölüm mü?”

Bir başkasının suçu kanıtlanmadıkça bu olasılığı aklımdan silemem ve bu oluncaya kadar uyuyamam. En sonunda gün aydınlanırken uyuyakaldığımda (silinmekte olan karanlık, kendisiyle birlikte

yıkıcı eylemlere girişme olasılığını da götürüyormuş gibi) genelde rüyamda Kuyupınarı'nın diğer kıyısında, demirden dökülmüş bir balıkçıl kuşunun sazlara doğru giden ayak izlerini görüyorum. Yalnızca devletin değil, kendi kendimin de mahkûmu haline gelmemek için Kuyupınarı'na tekrar gitmem lazım.

Birinci Tarla'daki otlar seyreliyor, devedikenleri ayak bileklerini çiziyor ve pabuçlarının tabanının altındaki taşları hissedebiliyorum. Buradaki yeraltı suyunun seviyesinin hep yüzeye yakın olduğunu düşünürdük, ama ülkenin geri kalan kısmında kanıtlandığı üzere, su bitmez tükenmez bir şey değil. Bu boş tarlada tuhaf bir sessizlik hüküm sürüyor. Muhafızlar, devletin geri kalan canlı hayvan stokunu da elden çıkardığını söylediler. Bu da kuzulamamış koyunlarım, kuşbeyinli tavuklarım, Mark'ın yaban domuzu yavruları demek oluyor. Elden çıkarıldı. Vuruldu. Bu tarlalar yüzlerce yıldır koyunlara, sütten ağırlaşmış ineklere, arpa başakları arasından fısıldayarak geçen rüzgâra ev sahipliği yapmış, ama şimdi hepsi çorak, tabii muhafızların nöbet tuttuğu, programlı ekim ürünlerinin ekili olduğu verimsiz şeritleri saymazsak. Ben onları zaten saymıyorum. Tepenin en yüksek noktasına tırmanınca duruyorum. Çevremdeki manzara Lenn Nehri'nin tarihini özetliyor: Kilisenin köprüye yakın konumu, kuraklıktan dolayı zayıf düşmüş ağaçların fırtınayla yıkılmış olması nedeniyle artık açıkça seçilebilen Normanlar döneminden kalma kulesi; nehir boyunca kurdele gibi uzayan kır evleri, sanayi geçmişimiz yılan gibi Galler'e doğru kıvrılarak uzarken arkada bıraktığı nehri izleyen demiryolunun yanında uzanan karayolu görüntüsü. Sonra, kuzeye doğru bakınca karşınıza çıkan Kayalık, sırtı kan ovanın üstünden doğru kel kafasını boğa gibi uzatmış olan sert ve sarp bir yükselti. Gözlerimi ufuktan, yakındaki manzaraya ve tepeden aşağı, korudaki çit merdiveninden, çalılar ve sürgün vermekte olan dişbudak ağaçlarının alçak dalları arasından daha da aşağılara, ta Kuyupınarı'na doğru inen önümdeki patikaya doğru çeviriyorum.

Öğleden sonra güneşinin eğik ışınları tüm bu örtülerin arasından geçerek suya ulaştığı halde, su siyah görünüyor ve üç dört tane yaban ördeği yiyecek bulmak için kafalarını koyulaşan batağa sokunca, çevredeki ağaçların sudaki yansıması bulanıyor. Amelia Hemşire olsa, bu kadınlık havuzundaki erkek kuşların atılgan baskınlığından, sessizliğe mahkûm dişi kuşları taciz etmelerinden

hoşlanmazdı. Yalıçapkını fırlayıp gözden kaybolurken sarının üstüne mavi bir ışıltı görünüp kayboluyor ve sonra, ağaç tepelerindeki kaba kargaların ara ara çıkardıkları cayırtılı feryatlar dışında her yer durgunluğa ve sessizliğe gömülüyor. Su seviyesi düşük ve eskiden yosunla kaplanmış olan taşlar kısmen açıkta kalmış, ama su seviyesinin genellikle nerede olduğunu gösteren işaretleri belleklerinde tutmuşlar. Maddenin belleği vardır, derler; eğer bu doğruysa, bunların hali yürekler acısı. Gölcüğe yaklaşıyorum, diz çöküyorum, parmaklarımı suya batırıp suyun serinliğini hissediyorum, avuçlarımı açıp yüzümü yıkıyorum ve bırakıyorum damlalar gömleğimin önünden aşağı aksın. Sonra onların kollarımın iç tarafındaki damarlardan aşağı akışını izliyorum. Karanlık aynaya bakarken sanki onun yüzünü görür gibiyim, sanki bana bir şey söylemek üzereymiş gibi.

Gözlerimi kapatarak, Hemşirelerin gölcüğün etrafında dönerek dua edişlerine dair imgeyi kafamdan def etmeyi başarıyorum. Yok. Bu dua değil. Daha çok, söylenmesi gereken şeylerin yüksek sesle söylenmesi, ama kimsenin beni duymasını ya da bana cevap vermesini beklemiyorum. *Bana onun nasıl öldüğünü anlatın.*

Taşları atmanın da bir vakti var, toplamanın da. Ormanın zeminden, toprak kaplı kupkuru taşlardan üç tanesini alıyorum. Birincisini suya fırlatıp suyun kusursuz haleler halinde dalgalanarak capcanlı bahar yeşili özgüvenleriyle kafalarını suyun üstüne henüz kaldırmaya başlamış olan sazlara doğru nabız gibi atarak ulaşmalarını izliyorum. Ördekler gıcırtilı çığlıklar atarak kaçıyorlar ve kocaman kanat çırpışlarıyla ve velveleyle havayı savuruyorlar.

Belki Hemşirelerdi.

İkinci taşı fırlatıyorum, bu sefer biraz daha kuvvetle; taş merkez dışına düşerek dalgacıkların yolunu kesen dalgalar yaratıyor ve bu anarşiden zevk alıyor.

Belki Mark'tı.

Üçüncü taş elime uygun. Keskin ucunu bileğimin ince, saydam derisi üzerine sürüyorum ve üstünde çok minik kan damlacıklarının belirdiği kırmızı bir iz oluşuyor, damlacıklar pıhtılaşıyor, akıyor.

Belki de bendim.

Ayağa kalkıyorum ve son taşı da bütün kuvvetimle göle fırlatıyorum. Su da unutmaz. Suyun karalığı başımı döndürüyor ve

bayılacak gibi oluyor, eskiden üstünde derin düşüncelere daldığım kütüğe elimi uzatıyorum, bir ölçüde dengeme kavuşuncaya ve ördükler orada hiçbir şey olmamışçasına suyun yüzeyine çıkana kadar öylece bekliyorum. Adımlarım beni tekrar eve doğru götürürken, esinti güneybatıya, ufka doğru, Edward Kalesi'nin ve Cadogan Zirvesi'nin çok ötelere kadar savruluyor. Bulutlar toplanıyor, kocaman ışık sütunları vadinin diğer tarafındaki ormanların üzerinde ahmak altınından yansıyan çizgiler çekiyor.

Dün gece uyudum. Bu sabah uyandım ve baktım yağmur yağmış. Kuyupınarı'na gittim. Yağmur yağdı. Cümleleri bağlamak için hangi bağlacı seçeceğiniz duruma bağlıdır. Bana sorarsanız, bu, Kuyu'nun bir gün bana cevapları vereceğinin belirtisidir, ama başkalarına göre, bu topraklara bunca öteberinin ekilmesinin ne kadar isabetli olduğunun ispatıdır. Yoldan aşağı doğru bir araba konvoyu zıngırdarak iniyor. Devlet görevlileri arabalardan çıkıp, ellerindeki sondaj aletleri, elektronik göstergeler ve ileri teknolojik gereçleriyle, tarlalarda, yerlerde sürünmeye başlıyorlar; öte yandan basın mensuplarıysa ürünlerin fotoğraflarını çekmek için davet edilmişler. Üç, tam yerini bulmuş, spor bayramlarındaki fen öğretmeni gibi, park yerini hizaya sokuyor.

“Eskiden böyle miydi burası?”

“Evet,” diyorum. “Biraz yağmur işte, buraya yağardı, başka yere yağmazdı. Her şey buradan başladı.”

“Yağmur yağacağını biliyor muydunuz?”

“Tekrar yağar mı?”

Benim de bir sorum var: Hayaller ve sesler olmadan yağmur olabilir mi? İşte o zaman bu her şeye değer.

Hiç beklemediğim bir başka duygum daha olduğunu fark ediyorum. Kendimden memnunum. Yaa, sadece, kendine büyüklük vehmeden, orta yaşlı, dengesiz bir kadını koruduğunuzu sanıyordunuz, değil mi, ama şimdi her şeyi yeniden gözden geçirmeniz gerekiyor, kaz kafalılar.

Yağ yağ yağmur. Teknede hamur. Tarlada çamur. Oturma odasının dört bir yanında büyücüler gibi dans ediyorum.

Çocuk, kafasını kapı aralığından uzatıyor, hafif şaşalamış görünüyor, ben de gülerek iskemleye çöküyorum. “Size söylemeyi unutmuşum,” diyor. “Yarın izne çıkıyoruz. Bir ay görev, bir hafta izin.”

Yağmur geliyor. Duccombe yanıyor. Çocuk gidiyor. Ben kalıyorum. Dünya dönüyor. Bir kez daha denetim dışındayım, gizlice yatağıma sığıyorum.

Üç tane yedek muhafız gelmiş, rahatsız görünüyorlar. Biri kadın ve bunu neye yoracağımı bilemiyorum. Üst katın penceresinden onu gözlüyorum gizlice, saçının nasıl sıkıca geriye taranmış ve şapkasının altında toplanmış olduğunu, nizami botların içinde ayaklarının nasıl erkeklerinki kadar büyük göründüğünü fark ediyorum. Elektronik kelepçelerimin pilinin ötüp ötmediğini kontrol etmek için eve girdiğinde suratı asık ve ters davranıyor; konuşma açma çabalarım karşı verdiği tek heceli cevaplar beni rahatlatıyor. Bir kadınla ahbaplık etmeye bir ölçüde hazır olduğumu sanıyordum ama yanılmışım. Her üçü de, görev yapmadıkları sırada ambardan dışarı çıkmıyorlar, görev esnasında da harfi harfine kurallara uygun davranıyorlar; araziye geziyor, alarmları kontrol ediyor, evi denetliyorlar. Erkek olsun, kadın olsun, üç asker tarafından biliniyor olmak yetmiyor. Eskiden arkadaşlarım vardı, bir ailem vardı; komşularım vardı, müritlerim bile vardı – dalga geçmiyorum. Bir ağın tam ortasında bulunan bir kadındım. Ama her şey tek bir bıçak darbesiyle kesildi ve işte şimdi yalnızım, yalnızca kendime özgü bir Gordion düğümünü yaşamaktayım. Her şeyden daha da kötü olan, beni arayıp sormaya çalışanların olup olmadığını bilmemem. Bu rejimden gitgide daha fazla kuşkulaniyorum; bir yerlerde birileri beni düşünüyor olmalı.

Bazen insanların sesini, yolda bir kamyonun geri geri gittiğini ve birinin yüksek sesle talimat verdiğini işitiyorum. Bir keresinde silah sesi duydum ve sonra iki adamın Büyük Nunton Yolu ile eski maydanoz tarlası arasındaki çit boyunca yürüdüğünü gördüm. Elllerinde silahlar vardı ve arada bir duruyor, nişan alıyorlardı ve onlar ateş ederken vadi inliyordu. Hayvan sürücülerini olmayınca kuşların uçmak için bir sebebi kalmıyor, bu yüzden bu adamların neyi vurmaya umduklarını bilmiyorum. Bugün köyde düğün çanlarının çaldığını duyuyorum. Bizim düğünümüzde çan çalmamıştı. Nikâh dairesinde evlenmiştik ve ruhsuz bir odanın bir köşesinde, Porgy ile Bess müzikalinden en sevdiğimiz düet CD'si çalıyordu. Yeminler edildi, Mark'ın takım elbiseli omuzlarına annesinin bir ömür süren yokluğu çökmüştü. Mark'ın amcasının nasıl her zaman Mark'ın onların çiftliğinin idaresini ele alacağını düşündüklerini,

unk ocukken iftliği çok sevdiğini ve bütün tatillerini orada, onlarla geçirdiğini söylediğini, sonra da babamın, çiftçilikte hiç para olmadığını, avukat olarak çalışmanın yolda bir bebesi olan bir adam için en iyi yol olduğunu söyleyerek Mark'ın amcasını onayladığını işittim. İkisi de otelin dışında durmuşlar, ayaklarını yere vuruyorlar ve kızıl küllerini cıvı mış kara silkeliyorlardı.

Dğnmzde kar yağmıştı, o gün amaçsız gökyüzünden düşen gelişigüzel bir kar, sanki artan şeylerden kurtulmanın tek yolu buymuş gibi ve fark ettim ki Mark'ın şimdiye kadar tasarlamış olduğu her şey beyazın içinde boğuluyordu.

an sesleri vadide yankılanmaya devam ediyor, ama bu şarkı bile beni dua etmeğe razı edemiyor. Doğumlar, düğünler, lmler. Angie düğünden  ay sonra doğmuştu ve bundan  yıl sonra yine bir başka ruhsuz odada oturmuş, Mark'ın hiçbir zaman kendi dlnden ocuk sahibi olamayacağının doğrulanmasını dinliyorduk. Ne ifti ne de baba. Soruşturma sırasında bunu çok kullandılar; sanki kendi çocuğunun olamaması başkasının çocuğunu taciz etme ihtimalini artırırmış gibi, herhalde. O zamanlar bu çok saçma bir teori gibi görünmüştü, ama bir adam hayallerini kaybederse ne olur, hem de bir kez ya da iki kez değil, durmadan, st üste?

an sesleri sustu. Sessizlik kalıcı olamaz. an seslerinin yerini yedek muhafızların haftalık alarm testi aldı; siren sesleriyle kaçışan kargalar ağaçların tepelerinde cayırtılı feryatlarla daireler çizmeye koyuldular. Bizim topraklar ğruna kuşlar bile kavgada (narbl-blleri dağblbllerine saldırıyor, aylaklar kaçarken şahinlerin kanatlarını didikliyor), ama hiçbiri helikopterlerle kapışmayı göze alamıyor. Metal pervaneleri gündüz uykusu anılarımı karıştırıyor.

• • •

Soğuk ellerimin içinde ılık yumurtaların mükemmel şekillerini hissettim. Kuyu'ya gelişimizin birinci yildnmn kutlamaktan söz etmiştik, ama kutlama vakti geçmiş görünüyordu. Öyle bile olsa, sufle hazırlayacağım özel bir akşam yemeği tasarlıyordum, bir sürpriz ya da kurtarma operasyonu olarak; hangisi olduğundan tam emin değilim. Sabah gğn şahrem şahrem yaran keskin metal pervanelerin çıkardığı ses kafamı kaldırmama neden oldu ve karşımda havada asılı bir helikopter ve elinde bir fotoğraf makinesiyle dışarı sarkmış bir adam gördüm. Ses beni sıçrattı, sanıyorum ve

dengemi bulmak için çamaşır iplerinin bağlı olduğu direğe tutunduğum sırada yumurtaları kırdım, bunu hatırlıyorum. Ardından, birkaç saniye sonra, mutfakta ellerimi yıkar, pantolonumu süngerle silerken Mark içeri girdi ve gazeteyi masanın üstüne fırlattı.

“Harikalar Kuyusu. Tanrı aşkına, şu manşete bak, Ruth, bir bak!”

• • •

O kupürü hâlâ saklarım. Önemli şeyler, tekrar göz attığınızda göze küçük görünür ya, bu da öyle.

• • •

Harikalar Kuyusu ha? Havadan çekilmiş renkli bir resimdi. Öyle olması da lazımdı; çünkü tek amacı bizim topraklarla çevredeki kırsal alan arasındaki farkın altını çizmekti. Süt ve bal diyarına karşı Sodom ve Gomora diyarı. Hafif bir eğimle duran evimiz fotoğrafın merkezindeydi ve üstten bakılınca eğim pek belirgin görünmese de, iki tepe üstündeki tarlaların arasını yarıp geçen araba yolunu görebiliyordunuz. Land Rover, bir nedenle, tavukların oraya park edilmiş; genelde hiç orada durmazdı. Bunu yapmayı gerektirecek neler oluyordu bilmiyorum; o sıralarda birçok tavuğumuzu tilkilere kaptırmış olduğumuzdan, belki de çit için yeni direkleri sürükleyip getirmekteydik.

“Nereden çıktı? ..” Fotoğrafa bakakaldım. “Ne yazıyor?”

“Bilmiyorum. Daha okumadım. Kıymetli devlet danışmanına koşup gitmeye gerek yok artık, öyle değil mi? Bütün dünya arka bahçemize hayran kalacak nasıl olsa.”

“Peki, basın nasıl?..”

“Her zaman yaptıkları gibi. Burunlarını her bir halta sokarak.” Mark çıktı, kapı çarpıldı ve birkaç saniye sonra, motorlu testerenin vızıltısını ve testerenin dişleri kütüklere saplanırken çıkan çığlık sesini duydum. Mark, mahkemenin medya tarafından ele alınması sırasında dayanabileceği kadar dayanmıştı; bir de bunun eklenmesiyle baş edemeyecekti. Onun duygularını anlamakla birlikte, benim deve hörgüçlerimin, Mark’ın bardağını taşıran daha kaçınıcı damlayı da sırtlayabileceğini merak ediyordum. Gazeteyi masanın üstüne yaydım ve okumaya başladım. Alt başlıkta, Duccombe’da çıkan karışıklıklardan sadece iki hafta sonra, gazetenin araştırmacı

gazetecisinin, kuraklıktan etkilenmemiş olan bir başka yeri daha açığa çıkardığını söylüyordu: Kuyu. Okuyucuları haberin 4. ve 5. sayfalardaki devamını okumaya davet ediyordu.

Derken telefon çaldı.

Acımasızca yürütülen telefon bombardımanının ilk adımıydı bu: *The Mail, The Express, The Scotsman, Figaro, New York Times, Phnom Penh Post*. Gelen kutusu, daha ben bakarken doldu; okunmamış mesajları gösteren koyu renk puntolar, petrol sızıntısı gibi sayfayı doldurdu. Mutfağın köşesindeki telesekreter eski dostları, basını, kafadan çatlakları, halkla ilişkiler ajanslarını uslu uslu kaydederek kendi başına bir hayat sürmeye başladı, ta ki makine doluncaya kadar. Sonunda, ben bir hışım evin dört bir tarafını dolaşıp kabloları prizlerden çekerek dış dünya ile bizi bağlayan yeşil iletişim ışıklarının göz kırıp sönmesini izledim. Cep telefonlarını sessize aldık ve sonra çılgınca titreşerek yaptıkları dans bizi delirtince tamamen kapadık. Dışarıda, helikopterler tepemizde vızırdamaya devam ediyorlardı. Mark defolup gitmeleri için bağırdı onlara, onlar da başüstüne der gibi eğilip, başlarını salladılar, canları istediği zaman gittiler.

Burası artık Kuyu değil, elek olmuştu. Onlara mani olamıyorduk. İlk araba yoldan aşağı sarsılarak indi. Gelenler, oğullarını ziyarette gitmekte olan Birmingham'lı bir çiftti: Bu sabah öyle erken yola çıkmışlar, radyoda duymuşlar, biraz da boş vakitleri varmış, gelip nasıl bir yer olduğunu görmek istemişler, böyle olacağını nereden bilsinler? Virajı dönerken iki arabayla daha karşılaşmışlardı: Biri yerel bir gazetede muhabir, diğeri de ta Essex'ten arabayla gelmiş olan, çubukla yer altı suyu arayan bir adamdı. Arkalarında da bir sürü başka araba. Çaresiz ve nutkum tutulmuş bir durumda mutfak penceresinin arkasına saklanıp, Mark'ın sürücülerin pencerelerine doğru eğilip onlarla konuşmasını, anayolu işaret edip başını sallamasını izledim. Yabancıydılar, hepsi de. Keşke bir tanesi Angie ya da tanıdığım, konuşabileceğim biri olsaydı; keşke Kuyu'muzun dışından gelen herkesten ve her şeyden bu kadar korkmasaydım.

Saat dörtte araba yolunun olduğu yokuşun üst başındaki kapıyı kilitlemiştik bile. Ahşabı biraz çürümüş olan kapıyı etrafını saran uzun otlardan ve ayrıklardan sıyrıp kapamaya çalışırken en alttaki çubuk kırıldı. Kapıyı madeni direğe asma kilitle bağladık, ama bunun yeni meraklılar ordusuna karşı zayıf bir önlem olduğunun farkındaydık. Bu ilk barikattı.

Sonraki birkaç gün içimize işledi; hem soğuk hem de işgal tehlikesi nedeniyle gergindik. Oturma odasındaki soba fazla mesai yapıyordu, günde bir sepetten fazla yün elde ediyorduk ve son doğan kuzumuz, üstünde durmakta güçlük çektiği bacaklarıyla karşılaştırıldığında ağır çeken kafasıyla, zayıf-nahif bir yavru, kuzinenin önündeki bir karton kutunun içine yerleşmişti. Dişi koyunlar hâlâ ambardaydı; Mark tedirgindi, koyunları ve kuzularını bir an önce bahar çayırılarına geçirmek istiyordu, ama orada güvende olmazlar diye kaygılanıyordu. Onların ambarda olması benim hoşuma gidiyordu; orası korunaklıydı ve bardak bardak kahve, el feneri ve kuzulara can vermek için bedenlerini ovuşturduğumuz, sürümüzün geleceğimizi doğurduğu, uyanık geçirdiğimiz gecelerin kokusunu taşıyordu. Haberin çıkmasından sonraki üçüncü akşam daha az telefon geldiği, arazimize izinsiz giren daha az insan olduğu için, ilk kez biraz gevşeyecektik ve iyi bir uyku çekmeden önce, bir yıllık başarılı çobanlık deneyimimiz şerefine kadeh kaldırarak elimizden gelen çabayı ortaya koymaya karar verdik.

“İnterneti açmayı aklına bile getirme,” dedi Mark.

“Cevap verme.”

Televizyon haberlerini açtık. British Museum’un depolarından birinde çıkan ve suyun basıncının düşük olması nedeniyle kontrol altına alınamayan yangın haberi sebebiyle arka sıralara itilmiş olan Kuyu’dan kısaca söz edildi. Haberleri izlemek bize, kuşatmanın en son durumunu tartışma yolunu açtı. Olumlu olan ben olayım istedim ve hepsinin gideceğini ve daha önce de gördüğümüz gibi, bugün insanlara önemli gelen konuların yarın unutulacağını söyledim. Mark, dünyanın geri kalanı kuraklıktan ölmeseydi ve en yakın vahayı henüz keşfetmiş olmasalardı, dediğimin doğru olabileceğini söyledi. Ona melodram havasına girmemesini söyledim, o da bana kafamı devekuşu gibi kuma gömmememi söyledi. Durum Ezop’un porsukla tavuskuşu masalına benziyordu.

Tabağımı alıp, yıkamak üzere mutfığa götürdüm ve pencereye bakıp, karanlığın içinde camlara yansımış olan şekli bozulmuş

imgemi ve daha ötelerde, meşe ağacının ağaçsız dallarını iskelet kemikleri gibi pürüzsüz gösteren ay ışığını gördüm. Musluğu açıp, suyun musluktan evyeye, sonra delikten içeri tek bir hat halinde akışını izledim. Belki, yeterince uzun süre musluğu açık tutsam, su fişkirmaya, öksürmeye başlayacak, sonra tekleyip incecik sicim gibi akacak, sonra damla damla gelecek, sonra tamamen kesilecekti. O zaman artık telefon çalmayacaktı, biz de kapıların kilidini açacaktık ve herkes kadar kupkuru ve ümitsiz olacaktık. Ama su akmaya devam etti.

Mark yatmaya gidince, olan bitenle başa çıkabiliyormuş gibi davranmayı bıraktım. Şişeyi buzdolabından, kafamı da kumdan çıkardım. İnternete bağlandım. Mark suçlandığı zaman internetteki porno sitelerin müdavimleri hakkında çok şey öğrenmiş, bu tür görüntülere hangi tür erkeklerin, neden baktıkları konusunda araştırma yapmıştım. Amacım, herhalde, Mark'ın bunları yapmış olamayacağından kesinkes emin olmaktı. Sosyal bilimcilerin makaleleri, bu tür adamların internetin başından kalkmadıklarını söylüyordu ve işte şimdi ben de aynı kaderi paylaşıyordum: Dizüstü bilgisayarım kusan bir canavar olmuştu, sürekli pislik boşaltıyordu, ama çıkardığı zehir bana kâfi gelmiyordu bir türlü.

Suclamabirlesikkirallik. Bu site, Birleşik Krallık yurttaşlarının buradan toplumu yönetenleri açıkça kınayabileceklerini iddia ederek övünüyordu. O zamanlar ülkenin en beğenilen internet sitelerindendi ve yasadışı göçmenlerin bütün sularımızı içtiğine dair ateşli konuşmalar, aşağılayıcı saldırılar, yan apartmandaki çocukların su dolu bir kovayla oynadığını gösteren güvenlik kamerası görüntülerinden amatörce yapılmış videolar yayınlıyordu. Ekranımda şu bildirim görünmeseydi, bu siteye kesinlikle girmezdim:

Bugün şu sitelerde popülersiniz: suclamabirlesikkirallik, bunuseyret, bedavacilariyakala, haberci, guckaybedengezegen, kucukciftcihaberleri, susu, dogameteo ...

Listenin sonu gelmiyordu. Birincisini açtım.

“Bu tür ahlaksız bedavacılar kilit altına alınmalı ve susuzluktan ölüme terk edilmelidirler.”

“Bencil kuraklık kırıcıları.”

“Bu çiftçiler ne kadar salak! Kimse dikkat etmez mi sanıyorlardı?

Tüh. Bu derece ahmak olanların bırakın suya sahip olmayı, yaşamaya bile hakları olamaz.”

“Bekleyin. Onları kutsayanın Tanrı olduğu ortaya çıkacak. Bahse girerim bunlar sapık ve sübyancı.”

“Bahse girmene gerek yok. Sahibi bebe pornosundan yattı. Londra’dan taşınmasının sebebi bu.”

Midem bulandı. Eğer çevremizdekilerin haberi yok idiyse, şimdi olacaktı ve Mark’ın masum olduğunu dağların tepelerinden ne kadar yüksek sesle bağırırsak bağıralım hiçbir faydası olmayacaktı; insanların kulağına ulaşan tek şey suçlamadır, beraat değil. Tanrı biliyor ya, ateşe yeni odun atılmasına gerek kalmayacak kadar bizden nefret ediyorlardı zaten. Tıklamaya devam ettim.

“Bu su bizim, onların değil. Devlet suyumuzu DERHAL geri almalıdır. Eğer onlar yapmazsa, onların yerine biz yapacağız.”

“Topraktan s.....n gidin ve bir daha GERİ DÖNMEYİN.”

Ardından, artık aşırı dozun öldürücü etki yaptığı yoruma geldim.

“Ben bu insanları tanırım. Kızları keşin ve orospunun tekidir, torunları da gerizekâlidir.”

Bunu kim yazmıştı? Bizi tanıyan biri bunu yazamazdı herhalde? Ama eğer bizi tanımıyorlarsa, Angie ve Lucien’i nereden biliyorlardı? Birdenbire, bu insanlar artık görünmez olmaktan çıktılar, somutlaştılar. Ellerinin klavye üzerindeki hareketlerini duyabiliyordum, ekrandan bana pis pis sırttan yüzlerini görebiliyordum; sürünerek internetten dışarı çıkıyorlardı ve ensemde doğru üfle-yen nefesleriyle bana yönelttikleri tehditlerin kokusunu alıyordum. Onlar çoklardı, ama ben tek başıyındım: Yardım isteyebileceğim tek bir kişi bile aklıma gelmiyordu. Olduğum yere mihlanmış bir vaziyette, tanıdıklarımın isimlerinin üzerinden fareyi aşağı doğru kaydardım: Angie, Becky ve Richard, Gençlik Destek Merkezi, Mark (ofis), ototamir, Sophie (cep), Zahira... Klavyeyi yumruklayıp bana artık sağlayamadıkları şeyler yüzünden harfleri ve simgeleri parçaladım; onları tekrar tekrar yumrukladım, uluyan kalabalıklara cevap darbeleri vurdum.

Mark isterik çılgınlıklarıyla uyanmış olmalı. Beni bulduğunda odanın öbür ucuna fırlattığım dizüstü bilgisayarım bir kahve fincanını kırmış ama hâlâ yerde çalışmaya devam ediyordu. Hıçkırıklar

arasında bu insanları yatıştırmanın mümkün olmadığını, birleşeceklerini, buraya gelip –bu akşam– pencerelerimizi kıracaklarını, kuzularımızı katledeceklerini, belki de şu anda burada olduklarını ve dünyada bize yardım edecek kimse olmadığını söylemeye çalıştım. Beni zaptetmek zordu, ama burada geçirdiğimiz süre içinde Mark çok güçlenmişti. Pijamasının üst kısmı duş sabunu ve uyku kokuyordu ve çenesini başımın üstüne dayadığında, çok sağlıklı bir beden düzenli kalp atışlarını duydum.

“Ne demek istiyorsun, kimse yok derken? Ben bakarım sana,” diye mırıldandı. “Seni seviyorum. Seni ne kadar sevdiğimi bilmiyorsun.”

Tehlikenin, Mark’ın beni haddinden fazla sevmesi olduğunu düşündüğüm zamanlar olmuştu; fakat bu kadar uzun süren bir sessizlikten sonra, kendini benden daha çok sevdiğini artık biliyorum. Mark dizüstü bilgisayarı açtı. “Bunların bize bir faydası yok, Ruth,” dedi. Ardingly Kuyusu Facebook sayfasını açtı ve hemen Ayarlara gitti. “İşte,” dedi. “Bir tık, yok oldu. Silindi. Her şeyi daha da zorlaştıran bu tür saçmalıklar olmasa daha iyi.”

Daha sonra bana bir soru sordu. “Böyle bir lağım çukurunu karıştırmak nereden esti aklına? Yazdıkları şeyleri görünce neden hemen interneti kapamadın?”

Çünkü internete bağlandığım zaman, benimle dış dünya arasında öyle bir bağlantı kuruluyordu ki, voltaı ne olursa olsun, hem olumluydu hem de bağımlılık yapıcıydı. Gerçek bu. Psikiyatrlar evliliğimizdeki üçüncü kişiden söz ettiler. Bazen, bu üçüncü kişinin internet ağı olduğunu düşünüyorum.

• • •

Bu hafta Hugh benim sözûmona cemaate katılma ayinim için geldiğinde ahbablığıma daha neşesiz buluyor.

“Burası ne güzel kokuyor,” diyor, gözlerini kapatıp derin derin nefes alarak. Haftalık taze süt bağışını masanın üstüne koyuyor, sonra çantasından bir demet, yaprakları dökülen ve çocukluğumun piyano odası kokan turfanda sarı gül çıkarıyor. Annem piyano öğretmeni idi. *Bayan Alysha Rose. Özel Piyano Dersleri. Başlangıçtan 8. Sınıfa Kadar.* Gazete bayiiine asılmış olan kart gayet emindi, ama kızı olarak benim görevim de pespembe müzik çantalarına sıkı

sıkı yapışmış küçük kızlara ve sedan arabaların pencerelerinden sarkmış somurtan annelerine gitmelerini, çünkü annemin hasta olduğunu söylemekti. Yine mi? derlerdi. Yine. Annem, hayatını ve sağlığını, bilimin sağlayabileceği her bir yöntemle, bana “küçük bir kız ya da erkek kardeş” vermeye adanmıştı. En azından, arayışını bu şekilde niteliyordu. Babam kendi hayatını anneme adanmıştı ve bu, babamın gece gündüz annemin hayalini gerçekleştirmek için para kazanmaya çalışması demekti. Bu hiçbir zaman gerçekleşmedi. Elli yaşında, kendisine uygulanan aşırı miktarda işlem, meme kanseri ve menopoz sonrasında hayatının anlamını yitirmesi yüzünden öldü. Onu, en sonunda doğmamış tüm ceninlerine kavuşmuş olarak hayal etmek istiyorum. Gül yaprakları ve mobilya cilası kokusu... Annemin yası tutulmamış yokluğunu bana geri getirmek için bu yeterli.

“Güller insanı mutlu etmez mi?” diyor Hugh. “Aynaya bakarsan yüzündeki gülümsemeyi görürsün.”

“Geçen gece aynayı paramparça ettim,” diye anlatıyorum ona, seramik bir vazodaki örümcek ağlarını temizleyip güller için suyla doldururken.

“Orada yaşayan bu kurumuş, yaşlı cadıya bakıp durdum. Gözlerimi kendimden alamadım.”

“Yaşlı bir adamın cüretkarlığını bağışlarsanız, siz hoş bir kadınsınız.”

“Anlamıyorsunuz. Kendi genetik benzerleriyle bağlantı kurma umuduyla aynadaki aksine bakarak bütün gün tüneğinde pinekleyen bir muhabbetkuşuna benzemeye başlamıştım. Bağlantılar hakkında epeyce düşünüyorum son zamanlarda,” diye ekledim, Hugh’u meyve bahçesinin içindeki eski sıraya doğru götürürken. “Siz internet kullanır mısınız?”

“İnternet mi? Tabii.”

O oturuyor; ben ayakta kalıyorum.

“Özür dilerim.”

“Yaşlı olabilirim, Ruth, ama tümünden elim ayağım tutmaz duruma değilim. Neden sordun?”

“Özlüyorum. Hem özlüyorum, hem özlemiyorum.”

“Ailenin başına pek çok bela açtı, anladığım kadarıyla.”

“Ne demek istiyorsunuz?”

“Buraya gelmeden önce özet bilgilerimi aldım, sen ve kocan hakkında. Belki de bu sefer, bir değişiklik olsun, tacizciye karşı rahibi koruyalım dediler, hep tersi olacak değil ya.”

Sarf ettiği çabanın boşa gitmemesi için gülüyorum. “Gülünç bir şeydi. En azından ben gülünç olduğunu düşünüyordum, o zamanlar.” Bir dalı aşağı, kendime doğru çekiyorum ve elma ağacından bir bahar çiçeği koparıyorum. “Ne biliyorsunuz?”

“Kocanın, işyerindeki dizüstü bilgisayarında çocuk pornografisi izlemekle suçlandığını. Açığa alındığını, iddialara karşı mücadele ettiğini ve suçsuz bulunduğunu.”

“Ben de destek oldum. Bütün bunların gülünç olduğunu düşünürdüm o zamanlar. Mark bu, Tanrı aşkına.” Pembe bahar çiçeğinin yapraklarını birer birer kopardım. “Ama her şeyi çıplak haliyle düşünürsek, insanları gerçekten tanıyor muyuz, Hugh ya da bu yalnızca sizin Tanrınıza özgü bir ayrıcalık mıdır? Her şeyi biliyor olmak?”

“Bu bahçede ondan kaçmak mümkün değil, burası kesin, tabii bir dolu incir yaprağı depolamadıysan.” Hugh elinden geleni yapıyor. “Peki, bana internetle ilgili soruyu neden sordun?”

Sıraya, Hugh’un yanına oturarak sesimi alçaltıyorum. “Benim için bir şeyi araştırmanızı istiyorum. Bunu yapar mısınız?”

“Araştırma yapmak gerçekten görev tanımımın bir parçası. Ama internet ağlarının bütünüyle hayırhah bir güç olduğuna tam olarak kani değilim, dolayısıyla, bu biraz da benden neyi araştırmamı istediğine bağlı.”

“Yalnızca ailemi merak ediyorum. Sizden bunu istemem aşırı bir talep olmuyor, öyle değil mi? Angie’nin iyi olduğunu bilmem lazım. Bir de Mark’ın.”

Hugh rahatsız bir tavırla kıpırdıyor ve cebinde mendil arıyor. “Sormamı mazur görürsen, Angie’nin biyolojik babasıyla bir iletişimi var mı? Onun yanında olabilir mi?”

“Hayır.” Söylenecek başka ne vardı?

Angie’nin babası. Yalnızca yirmi-bir yaşımdayken onunla geçirdiğimiz sekiz saati hatırladığım kadarıyla bir sorunu yoktu, ama pek de sorunsuz değildi. Angie babası hakkında bilgi edinmek isteyecek yaşa geldiğinde zaten ölmüştü ve Angie kızgındı. Mark ile ben Angie’den hiçbir şey gizlememiştik, ama buna rağmen, Angie’nin kullandığı sözcüğü Baba’dan Mark’a çevirmesi o sıralara mı rastlıyordu? Tek sebep bu muydu? Beni suçladı tabii, ama onun gö-

zünde bir süre her şeye kadir idiysem de, ölümünden pek sorumlu tutulamazdım. Kenya'da bir araba kazası, yaş yirmi sekiz. Anlaşılan benim bir gecelik aşkım bir ralli sürücüsüyümüş, yani biraz adrenalin bağımlısı. Bağımlı. Belki de Angie bu tarafını ondan almıştır.

Hugh ısrar ediyor. "O zaman, her ikisinin de nerede yaşadıklarına dair hiçbir fikrin yok mu yani?"

"Yok. Ama Angie için endişeleniyorum. Her türlü şey söz konusu olabilir, ne kadar düşebileceğini tahmin edemezsin." Sıranın hizasında artık ısırganotları büyümeye başlamış. Uzanıp birine yapıyorum, ağlamama engel olabilmek için. "Belki Mark'la beraberdir. Onlardan hiç haber almadım, ta şeyden beri..."

Hugh cümlemi bitirip bitiremeyeceğimi bekleyerek susuyor, sonra cevap veriyor. "Bakalım ne yapabileceğim, ama internetin ne faydası olacağını anlamış değilim."

"İnternet lazım olacak; çünkü Hemşirelere ne olduğunu da merak ediyorum. Özellikle Amelia Hemşire'ye. Nerede, ne yapıyor, bu konularda onunla ilgili her şey. Bunu benim için araştırır mısın? Onunla ilgili daha çok şey bilmek istiyorum, Hugh, en azından, onlardan birinin yapmış olması ihtimalini silmek için bile olsa. Bulduklarının kopyasını alabilirsin ve İncil'in içine sıkıştırabilirsin – veya çantana. Çantayı tekrar arayacaklarını sanmam."

"Demek buraya güneşin altında oturmaya gelmedik." Isırganotunun battığı yerlere sürmem için bana karabuğday yaprakları uzatıyor.

"Hayır, onun için gelmedik."

"Eğer anlarsa, ziyaretlerime son verirler."

Ben bu kadarını düşünmemiştim. Başımı eğip sıraya bakıyor, ısırganotu kıymıklarını ayıklıyorum ve Hugh'un bir daha gelmemesi fikrinin beni ne kadar etkilediğine şaşıyorum. Ondan böyle bir istekte bulunduğum için belki de zaten bir daha gelmeyecek. Başka seçeneğim yok. Saçlarım uzamış; başımı kaldırıncı Hugh'un yüzümü görebilmesi için saçlarımı yüzümden çekip bir bantla tutturuyorum.

"Belki de, ama bu benim göze almaya istekli olduğum bir risk. Hatta daha da ötesi, gerçeği bilmek için her şeyi göze alırım."

"Bunun için dua edeceğim, Ruth. Bundan daha fazlasını vaat edemem sana."

Ne kadar istersen o kadar dua et, ama Google'da yapacağın araştırma daha uzun olsun.

Yedek muhafızlar gitmiş, benim çocuklarım geri gelmiş: Üç, vadinin bir ucundan diğerine acı acı öten, hava baskını sireniyle ezan sesi arası bir şey olan 7.30 alarmini kontrol ediyor; Adsız, “çavuş dışarıda”yken, ekran yığınının önüne çökmüş bilgisayar oyunu oynuyor; Çocuk’u görme umudu içinde olduğumu fark ediyorum. Sonunda kapıyı vuruyor ve onu gördüğüme çok çok memnun oluyorum.

“Günaydın.”

“Döndünüz. Diğer grubun gittiğini bile fark etmemişim.”

“Gece hırsızları,” dedi. “Daha iyi uyuyor olmalısınız. Aslında, size bir şey getirdim. Tam doğru söylemedim. Aslında annem size bir şey yolladı.”

“Annen mi?”

“Evet. Anneme ve babama sizi anlatıyordum da, annem size bir tür Kızıl Haç paketi hazırlamış.”

Çocuk bana ayakkabı kutusu boyutunda, bantlanmış bir paket uzatıyor. Paketin bir köşesinde düzgün bir el yazısıyla “En iyi dileklerimizle, Andrew ve Helen” yazıyor.

“Şimdi açayım mı?”

“Neden olmasın?”

Kapı eşiğine oturuyorum ve kutunun kapağını açıyorum.

İçinde bir kavanoz marmelat, *En Sevilen On Klasik Müzik Parçası* adlı bir CD, bir kokulu banyo sabunu ve paket paket tohum vardı.

“Banyo sabunu yeni değil, ama annem onu kullanabilecek başka kimseyi tanımadığını, onun için size hediye etmesinin hiç yoktan iyi olacağını söyledi,” dedi Çocuk. Yanıma oturuyor. “Paketin amacı sizi neşelendirmektir.”

Konuşmakta zorlanarak başımı sallıyorum ve ona benim adıma annesiyle babasına teşekkür etmesini söylüyorum.

Bu, kumsalın ucundaki bir çocuğu sarıp sarmalayıp ayaklarını yerden kesen bir dalga gibi korkunç bir uyanış. Kimsenin bana aldırmadığına ve benim de kimseye aldırmadığıma inanmak

çok daha kolay ve Çocuk'un artık benim için değerli olduğunu ve belki benim de onun için değerli olduğumu ve annelerin çocukları için, çocukların anneleri için önemli oldukları gerçeğini düşünmek çok daha zor.

"Angie'yi severdin," dedim Çocuk'a. "Eğer buraya gelseydi. Onu seveceğini düşünüyorum." Eğer.

"Gezgin takımından mıydı?" diye sordu.

Aaa, tabii, gezginlerdendi. Başımı salladım.

"Yani gidip geliyor muydu?"

Kuyu'daki gidip gelmeler olağanüstüdür.

• • •

Ziyaretçilerimiz olduğuna dair bir tür altıncı his beni uyandırdı. Çocuklarının yaşı ne olursa olsun, annelerin belirli bir uyuma türleri vardır, bebek yatağından gelebilecek en küçük bir ağlamaya, gece korkusuna, eve gelme saati olarak anlaşılan saatten çok daha geç bir saatte dış kapıda anahtar sesine ve merdivenlerde topuk tıkırtılarına karşı tetikte uyumaya alıştırtırlar. Gergin bir halde, beni uyandıranın ne olduğunu işitmek için kulak kabarttım; yatak odasının şekilsiz köşelerine doğru baktım, hiçbir şey yok; kalp atışlarım ve uzağımda bir yere kıvrılmış yatan Mark'ın düzenli nefesleri dışında hiçbir şey. Etrafımı saran kalın karanlıkta her şey her zaman olduğu gibi ve tanıdıktı ve ben tam bu olağanlığı kabullenenecekken oda birden değişti. Panjurlardan içeri bir ışık kümesi daldı ve bir ışıldak gibi odayı tarayarak yok oldu. Aslında bunun tek bir açıklaması vardı: araba yolunun tepesinde bir araba. Sonra, aynı şey bir kez daha oldu, bir ses ve ışık, beni yalnızca gölgeleri olan seyircilerle baş başa, gösterinin bitip bitmediğinden kuşkulu ve huzursuz bir halde bırakıp, önce tabloyu, sonra aynayı, sonra duvarla tavanın birleştiği yerdeki çatlağı aydınlattı. Yarım dakika tanıdım ona, daha fazla değil, sonra da Mark'ı uyandırdım.

"Mark! Mark! Uyan!"

Mark derhal uyandı, şaşkındı. "Neler oluyor?"

"Dışarıda birisi var!"

Yatağın ayakucundan el yordamıyla dolaşarak pencereye kadar yürüyebildim, panjurları sadece birkaç santimetre kadar açarak dışarı, geceye baktım. Etrafı görmemi sağlayabilecek ay ışığı yoktu

ve bulutlar o kadar alçak olmalıydı ki ağaçlar bile yabancı görünüyordu.

Mark arkama geldi. “Orada hiçbir şey yok, birinin geldiğini nereden çıkardın?”

“Dur bir dakika. Araba farının ışığı odanın içine doldu, ama hiçbir şey duymadım, dolayısıyla buraya kadar inmiş olamazlar.”

“Emin misin?”

“Uyduurmuyorum herhalde!”

“Bilmem ki, bazen sinirlerin laçka oluyor.”

“Bru varken kendimi daha güvende hissediyordum,” dedim. Karanlıkta yan yana durduk; yakındık, ama birbirimize değmiyor, bekliyorduk. “Bak! Şu ne?”

Araba yolunda hiçbir şey ya da hiç kimse yoktu, ama bizimle cadde arasında kalan arazinin oluşturduğu tümseğin görünmeyen yanında turuncu bir ışıldama vardı; büyüdü ve sonra sanki biri ışığı kapamış gibi bir anda söndü ve sonra tekrar parladı.

Mark pencereyi açtı ve soğuk, nemli bir esinti odaya doldu. Pencere pervazına birkaç damla su düştü. Yine yağmur yağmıştı.

“Dinle!”

Sanki aniden kör olmuştuk ve dünyayı hiçbir bağlama ve ipucuna dayanmayan, rastgele sesler yoluyla anlamlandırmamız bekleniyordu. Sesleri, sisin içinden bize ulaştıkları sırayla adlandırdık: Bir araba motoru, ya geri geri gider gibi ya da çamura saplanmış gibi hızlı devirle çalışıyor; bir köpek havlıyor; aniden kapatılan bir anlık müzik; en son da sesler, kısık, seçilemeyen insan sesleri.

“Kim bunlar?”

“Ben nereden bileyim?” Mark elektrik düğmesine doğru uzandı.

“Işığı yakma!”

“Neden?”

“Çünkü burada olduğumuzu anlarlar!” Pencereyi vurup kapattım, panjurları örttüm. Mark cevap vermeye bile tenezzül etmedi, ama ışığı da yakmadı. Yatağın ucuna oturup üstüne bir kazak, pijamasının üstüne de kot pantolonunu çekti.

“Ne yapıyorsun?” Neden fısıltıyla konuştuğumuzu bilmiyordum.

“Oraya gidiyorum!”

“Saçmalama! Kim olduklarına dair hiçbir şey bilmiyorsun. Tehlikeli olabilirler. Anlaşılan epeyce kalabalıklar ve biz sadece iki

kişiyiz!” Mark’ın yanına oturdum. “Lütfen, Mark. Polis olmadan gitme – sahi, polisi neden çağırıyoruz?”

Bezgin bir şekilde iç geçirip, başını ellerinin arasına aldı. “Bilmiyorum. Karanlıkta düşünemiyorum,” dedi. “Saat kaç?”

Cep telefonumu arandım. Işıklı ekran 12.43’ü gösteriyordu; parlak ışık altında elim ışıldıyordu. “Ne fark eder?”

Mark ilk sabah ışıklarına kadar beklemek, sonra da ne olup bittiğini anlamak üzere oraya gitmek fikrindeydi. “Derhal yakıp yıkmaya peşinde değillermiş gibi görünüyor,” dedi.

Gecenin yarısında bu bilinmez düşmana karşı savaşa girişmeyeceğimiz için bir yanımda rahatlamıştı; diğer yarım ise şafak sökene kadar çok, çok uzun bir gece olacağını biliyordu.

• • •

Saat sabaha karşı 2.11, 2.56, 3.42, 4.29.

“Ruth, telefon nerede? Tanrı aşkına şu kahrolası telefon nerede?”

Nerede olacak, yorganın altındaydı telefon, ellerimle sarılmış, yeni doğmuş bir bebek gibi sıcak ve güvende, saat başı kontrol ediliyor. Sonunda uyuyakalmış olmalıyım, ama işte Mark, paltosuyla yatak odasında, bana bağıyor, döşemeye çamur parçaları düşüyor, hiçbir anlam veremiyorum. Ve hemen gece konuklarını hatırladım.

Yatakta doğruldum. “Aman Tanrım, oraya mı gittin? Kimmişler?”

“Polise telefon etmem lazım!” Komodinın üstündeki kitap yığınına yere attı, iskemlenin üzerindeki elbise yığınına didikledi. “Baş belası gezginler, araba yolunun ardında, çitin orada park etmişler. Gece gelip bizim araziye girenler onlar olmalı!”

“Gezgin mi? Ne tür gezginler? Kaç kişiler?”

Kalbim hızlı çarpmaya başladı – gezginlerin korkusuyla, Mark’ın korkusuyla, Mark için duyduğum korkuyla. Mark sesini yükseltiyordu. “Telefon nerede?” Bana döndü. “Gezginler, bir düzine kadar, ne bileyim ne tür, durup da kahvelerini içmedim ya.”

“İçeri nasıl girmişler?” diye sordum.

Mark sözümü kesti. “Ne bileyim! Kimse içeri giremez sanıyordum. Nasıl girdiklerini araştırmadım.”

“Kendilerine sormadın mı?”

“Uyanmamışlardı herhalde! İşe gidip gelmiyorlar ya! Ama orada duruyorlar işte, hippie çadırları ve çevre dostu VW minibüsleriyle,

tabii kuzularıma saldırmak için alesta bekleyen köpeklerini saymazsak. Hadi, telefonu bul, Ruth, onlardan kurtulmak için hemen polise telefon etmemiz lazım.”

Tanımlamasından anlaşılan, günümüzün gezginlerindenmişler demek; belki de tamamen barışçıl insanlardır. Belki de ahbaplıkları tatlıdır. Benim üstesinden gelemediğim, bilinmeyene karşı duyduğum korku; ama Angie eskiden bu tür insanlarla düşüp kalkmıştı, onun için nefesim düzene girdi ve büyük bir rahatlama dalgası içinde yataktan kalktım. O sırada telefon yere düştü.

Mark üstüne atladı, ama oraya önce ben vardım ve telefonu tekrar kaptım. “Dur, sakın ol! Durum dün akşam sandığımızın yarısı kadar bile kötü değil gibi görünüyor,” dedim. “Onlarla bir konuşsak? Yollarına devam etmelerini istesek? Öyle düşmanca bir tavır almamız gerekmiyor.” Telefonu sıkı sıkı elimde tutarak pijamalarımı çıkardım ve bir havluya uzandım. Mark peşimden banyoya geldi. Telefonu istiyordu ve hemen istiyordu. Havluyu sıkıca önümde tutuyordum; alaycı bir sırıtişla elini uzattı. Gözlerimiz buluştu.

Sonra dönüp kapıya doğru ilerledi. “Düşunu yap, giyin, telefonu da aşağı getir. Bütün bunlar çok saçma.”

Bir zamanlar, benim sabah uyku sersemi kalkıp, düşün yanında, aramızda bir havludan başka bir şey olmadan durmam Mark’ı bana yaklaştırırdı, kaçırmazdı. Aynanın önünde yalnız başıma kalınca, havluyu elimden yere bıraktım ve çıplak bedenimi inceledim. Eskisinden daha inceydim, bu kadarı iyiydi, pekâlâ. Ve biraz daha koyu tenliydim, en azından kenar kısımlar bakımından. Ama biraz kuruydum, kırılgan. Avuçlarımla göğüslerimi tuttum ve kendi kendime artık meme kontrolü bile yapmadığımı hatırlattım. En son ne zaman makyaj yaptığımı hatırlayamıyordum. Saçlarımı bir topuz içine sıkıştırıp başımın üstünde topluyor, beyaz boynumu açıkta bırakıyordum. Kuaföre en son ne zaman gittiğimi de hatırlayamıyordum. Hiç kimseyle görüşmüyorduk, zahmet etmeye değmiyordu, ama belki de Mark için kendimle biraz ilgilenmem gerekiyordu. Biraz kendime bakmam gerekiyordu, annemin deyişiyle, ama tabii tencere dibin kara, seninki benden kara. Yani Mark da bu konuda benim için pek bir şey yapmıyordu. Çabucak banyo yaptım ve dün giydiğim, aynı yıkanmamış kot pantolonu, günlerden beri giydiğim aynı şekilsiz yün gömleği üstüme geçirdikten sonra, telefonu alıp

aşağı indim. Hiç değilse ziyaretçiler için giyinmek zorunda değil-
dim – gezginler nasıl görüldüğüme aldırmazlardı.

Mutfağa gittiğimde Mark çayı demlemişti. Sessizliği ben boz-
dum. “Oraya kadar gidip, durumumuzu açıklayarak onların bu-
radan ne zaman çıkmalarını istediğimize dair bir zaman versek
ne olur?”

“Zaman mı verelim? Hemen gitmelerini istiyoruz.”

“Neden?”

Sanki farklı diller konuşuyor gibiydik: Mark yüksek sesle ve
tane tane konuşuyor, el kol hareketleri yapıyordu; kendi ülkemde
yabancıydım sanki. “Çünkü arazimize izinsiz girdiler. Çünkü son
haftaları insanları içeri davet ederek değil, topraklarımızdan uzak-
ta tutmakla geçirdik. Çünkü onların burada olmaya hakları yok.
Çünkü bir kere girmelerine izin verirsek, dünyanın geri kalanı da
arkalarından gelecektir. Çünkü, çünkü, çünkü...”

“Oz Büyücüsü mü?” diye şaka yapmayı denedim.

“Evet. Ve elimiz değmişken gezgin dostlarımıza yolu gösterelim,
öyle değil mi? Zaten işleri güçleri yolculuk değil mi?”

“Sen eskiden bu kadar örümcek kafalı değildin.”

“Yok, haklısın, değildim. Eğer hatırlarsan, örümcek kafalıları
buradan çıkartmaya uğraşmaktan kendim örümcek kafalı olmaya
vakit bulamıyordum.”

Yöntem değişir. Öfkeli ergenlerle uğraşırken tavsiye edilen
davranış stratejisi buydu. “Kahvaltı ettin mi?” Mark hayır anlamın-
da başını salladı, ben de tavaya biraz domuz pastırması koydum,
ekmek kestim, buzdolabından tereyağını çıkardım, balı buldum ve
sırtım ona dönük, ekmek kızartma makinesine bakarak konuşmaya
başladım. “Haklı olduğundan eminim, ama onlarla tanışırsak bir
şey kaybetmeyiz ki. Hatta, hiç belli olmaz, belki de onların bir süre
buralarda olması hoş bile olabilir.”

“Hoş mu olur?”

Konuşmak için. Bir şeyler paylaşmak için. Etrafımızdaki man-
zarayı biraz değiştirmek için. İki dilim kızarmış ekmek, iki tabak,
iki bıçak – hepsini masanın üstüne koydum ve Kuyu’da ahabaplık
edeceğimiz birilerinin olmasının bir sürü “hoş” yönü olduğunu
düşündüm, ama sadece bir tanesini söyledim. “Hoş değil tabii, öyle
demek istemedim aslında. Bize yardım edebilirler diye düşünmü-
ştüm, ayak işlerinde. Yani, o kadar çok yapacak iş var ki.”

“Yardıma ihtiyacımız yok, Ruth. Bunu kanıtladık. Eğer birlikte çalışırsak kendi başımıza halledebiliriz.”

Masada onun karşısında oturmuş, filenin üstünden kaşığı geçirip orta çizgisini aşırarak tereyağını alırken, bu tekler maçının daha ne kadar süreceğini merak ettim. Son bir kere daha denedim. “Bir şey daha var aslında,” dedim, “buraya tekrar polis gelmeden de halledebiliriz. En son istediğimiz şey Kuyu’ya daha fazla dikkat çekmek. Bütün o doldurulmamış yasal evraklar varken, tekrar sormaya başlayacaklar, hem de gezginlerden bile daha fazla.”

Oyun, set ve maç. Mark haklı olduğumu kabul etti. Eğer işin içine yasaları karıştırmazsak daha iyi olacaktı. Oraya kadar gitmeye, kimin nesi olduklarını öğrenmeye ve dönüp rapor vermeye gönüllü oldum; Mark’ın onlar hakkındaki duyguları bu olduğuna göre, ortalara çıkmasa belki daha iyi olacaktı. Kahvaltıyı o kaldıracak, yatak odasını da süpürecekti.

Domuz pastırmasının geri kalanı pek rağbet görmemişti ve yenilip bitirilmesi gereken bir sürü sandviç ekmeği vardı, dolayısıyla ekmekleri ısıttım, içlerine biraz ketçap sıktım ve bir termos dolusu kahve yaptım. Tam evden çıkacakken vejetaryen olabilecekleri aklıma geldi; onun için geri döndüm ve araba yoluna doğru yola koyulmadan önce kilerden bir avuç dolusu elma kaptım. Angie’den hiç haber alamadığımdan, bu insanlara iyi bakarsam, birileri de belki Angie ile Lucien’e iyi bakar diye kaderci bir denklem kurmuştum kafamda. Ne ekersen onu biçersin. Koyunların kuzularıyla oynastıkları tarlalardan yürüyüp bahar çimenleri üzerine dağılmış olan turuncu, sarı, parlak renkli çadırlara ve minibüslere doğru giderken, ıslak çayırlar olmasa, kim olduklarını bilmediğim bu insanların belki de burada olmayacaklarını hatırlattım kendime. Çadırlar tarlanın dibinde, çitin orada gelişigüzel yerleşmişlerdi, Mark’ın dediğine göre. Paslı bir minibüsün arkasından bir bekçi köpeği görüldü ve uluyarak bana doğru koşmaya başladı; ardından, 1960’lardan fırlamış gibi görünen bir genç adam topallayarak köpeğin peşinden seğirtti.

“Demek havlayıp duran köpek bu,” dedim.

Adam köpeğin tasmağını tuttu ve geri çekti. “Affedersiniz, dün gece sizi uyandırdı mı? Susturmaya çalıştım ama...”

“Sizi duydum,” dedim. “Koyunlarla arası iyi midir?”

“Haa, hiç saldırmaz, sadece terbiyesi kıt biraz.”

Yakın zamanda köpeğimizi kaybetmiş olduğumuzla ilgili birkaç şey söyledim, o da üzüldüğünü söyledi. Elimdeki pastırmalı sandviçler ve kahve giderek ağırlaşırken ve biraz ötede duran köpek umutla ikimizi süzerken, orada öylece duruyorduk.

“O elinizdekiler Angie için mi?” diye sordu.

“Affedersiniz, ne dediniz?”

Adam gülümsedi. “Siz Angie’nin annesi olmalısınız. Ben Charley. Ona bir sesleneyim.”

Neler olup bittiğini anlamama fırsat kalmadan, adam küçük, yeşil, tünel gibi bir çadıra girmişti bile. Çadırın orası burası kabardı, sallandı, gevşedi, tepesindeki kanattan aşağı yağmur damlaları aktı ve karşımda pamuklu pijamasının üstüne bir kazak giyerek çadırdan çıkmaya çalışan Angie duruyordu. Hep kıvrır kıvrır olan sarı saçları perişandı, tırnakları simsiyahtı, duman kokuyordu ve kazağı delik deşikti, ama onu görür görmez iyi olduğunu anladım. Hiç sakınmadan gözlerimin içine bakabilmesi, sarılırkenki içtenliği, açık sözlülüğü, para taleplerini ya da borç istemelerini ‘sadece bir kerelik’ ya da ‘geri ödeyeceğim’ diyerek gizlememesi; temizmiş gibi davranmak gereğini hissetmediği için pis görüldüğüne aldırmasında bir şeyler vardı.

“Angie.” Konuşmakta zorlandım. “Baban burada olduğunu söylemedi! Bilmiyordum...”

“Merhaba anne!” Bana sarıldı, kollarını boynuma doladı ve sarıldı.

“Çok iyi görünüyorsun. Çok iyi. Çok sevindim...” Sözlerimi bitiremedim. Biraz geriledim ve kazağımın koluyla gözlerimi sildim. “Özür dilerim, senden haber alamıyorduk ya...”

“Annen sana kahvaltı getirmişe benziyor,” dedi Charley. “İşte annelik buna denir!”

“Lucien’i uyandırayım hemen,” dedi Angie ve Charley kibarca bizi baş başa bırakıp kafasını çadıra sokarak Lucien’e uyanması için seslendi. Angie zihnimi okumuştı.

“Genelde çadırda Lucien ile arkadaşı Henni uyuyorlar, ben de Charley’le minibüste kalıyorum, ama dün gece işler biraz karıştı; çünkü kaybolduk ve buraya çok geç vardık, hava da karanlıktı. Sizi uyandırıp korkutmamak için farları yakmak istemedik. Uyandırmadık, değil mi?”

“Yok, pek değil. Bir şeyler duyduk gibi geldi, ama...” Tartışmayla başlangıç yapmanın bir anlamı yoktu, ama sorularım vardı.

İçeri nasıl girmişlerdi? Anlaşılan, Mark'ın haber vermesine gerek kalmadan, onların gelişinden polisin haberi olmuştu. Gece yarısı geldiklerinde, dış kapıda bir polis arabası duruyormuş. Ama gelen, ilk taşındığımızda, Angie ve Lucien de yanımızdayken, çiftlik gereçlerimizi kaydetmek için gelen ‘aynasız’ imiş. Adam onları tanımış ve içeri girmelerine izin vermiş.

Neden mi bizimle iletişim kurmamış? Anlaşılan birlikte yolculuk yaptığı insanlar pek telefon kullanmıyormuş; dediğine göre, televizyondan ve internetten kaçınmaya çalışıyorlarmış. Angie'nin cep telefonu bile yokmuş artık.

“İnsanın dikkatini toplamasına yardımcı oluyor,” dedi Angie.

Dikkatini neye toplamasına?

“Önemli şeylere. Toprağa. Birlikte olduğum insanlara.”

Onları buraya getiren neydi?

Kulaktan kulağa dolaşan laflardı, anlaşılan. Duccombe yandıktan sonra, herkes, gazetelerde çıkmış olan, hâlâ yağmurun yağdığı bu diğer yerden söz ediyor, orasını korumak için harekete geçmek gerektiğini söylüyormuş. Başta, söz ettikleri yerin Kuyu olduğunu anlamamış.

Mektup yazabilirdin, demek geldi içimden. Karşılıklı suçlamalar dilimizin ucuna geliyordu; yutkunup denetlemeye çalıştım. Son beş yıldır her bir araya gelişimiz böyle oluyordu; rahatlama, sonra şok, mutluluk, suçlamalar, öfke, pişmanlık tekrar edip duruyordu; farklı aralıklarla ve farklı vurgularla ortaya çıkıyordu, ama hep aynı mazeretler ve aynı acıyla. Bu sefer bunları atladım.

“R büyükanne!”

• • •

Lucien. Gözümün önünde. Çoğu zaman gözümün önünde. Kıvrık, güneş gibi kızılımsı altın rengi saçlı, yanık tenli, çıplak ayak. Verdiğim ekmek parçasını yiyor; ketçap lekeli, üzerinde bir an resmi olan gecelik tişörtü. Tişörtünde bir an ve bir düğünçiçeği var. Anlar ve düğünçiçekleri şimdi benim için dayanılmaz güzellikte.

Mark öfkeden çıldırdı. Gazetede haber yayımlanalı beri, toprağı-mıza yapılan küçük ama acımasız tacizlerle karşı karşıyaydık ve gezginlerin minibüslerini ilk gördüğündeki adrenalın patlaması, şimdi Angie'nin, canı istediğinde hayatımıza girerek, istemediğinde çıkarak mutluluğumu bir düğmeye basıp açmasına veya kapama-sına izin verdiğime dair acı suçlamalara dönüşmüştü.

“Annesini babasını normal bir insan gibi gelip ziyaret edemez, değil mi? Önceden telefon etmesi mümkün değildir. Hayır. Gecenin yarısında gelmesi ve sanki toprağı-mıza izinsiz girenlerle yeterince sorunumuz yokmuş gibi, lay lay lomcuların yarısını da birlikte getirmesi gerekir.”

Öfkesi tanıdıktı. Kıszen, Angie'nin ve Lucien'in iyi olduklarını bilmenin verdiği rahatlamamanın, kıszen de Angie'nin bize sormadan, hep peşinde başka insanlarla çıkagelmesinden dolayı duyduğu kızgınlığın sonucuydu. Ona hayır demeye hiçbir zaman cesaret edemedik; onu kendimizden uzaklaştırırsak, onu ve Lucien'i bir daha göremeyebilirdik ve her ikisine karşı da çaba göstermeğe devam etmek boynumuzun borcuydu.

Angie ve Lucien merhaba demeye, aşağı, eve kadar geldiler ve Mark'ı yukarı çıkıp gezginlerle tanışmaya ikna eden Lucien oldu. Mark, Lucien'e asla karşı koyamazdı. Minibüslerin araziye geçerken yerde bıraktıkları tekerlek izlerini ayakkabısının topuğuyla düzelte-rek, karavandan araba yoluna kadar uçup gelmiş olan yardım para-ları hakkındaki bir el ilanını yerden alıp göstere göstere ateşe atarak, geniş adımlarla kampa kadar geldi. Ama orayı görünce galiba onun bile yüreği yumuşadı. Her şeyden öte, konuşacak ahbablarımız olmuştu. Her ikimiz de, ahbablık edecek insana aç durumdaydık. Bru'nun ölümü, bizi tek ortak dostumuzdan mahrum bırakmıştı ve onun yerini başkasıyla doldurmaya ikimiz de hazır değildik. Bunu hiçbir zaman yapmadık zaten. Mark erkeklerden birkaçıyla geçici iş bulmanın zorluğu üzerine uzun bir tartışmaya girdi ve sonunda, bu fikri ilk düşünen kendisiymiş gibi, önümüzdeki haftalar içinde

belki de onlara Kuyu'da birkaç iş verebileceğini söyleyerek konuşmayı bağladı. Eğer insanları arazinin dışında tutacaksak, bir sürü çit yapmak lazım, dedi. Asalak uyuşturucu bağımlıları hakkında her zaman attığı nutku da çekemedi; çünkü onlarla birlikte yolculuk yapan herkes, uyuşturucu kullanmamaya yeminliydi. Angie'nin bir arkadaşı bana, çocuklarının ve kendilerinin iyiliği için, uyuşturucu kullanmamak konusundaki yeminlerine sadık kalma konusunda birbirlerine nasıl yardımcı olduklarını anlattı. Bu insanların nezaketinin gönlümü çeldiğini fark ettim. Uzaktan, vadiden gelen siren sesini duymazdan gelip, onun yerine Angie ile gezginlerinin birlikte getirdikleri ahbaplık ve muhabbet etme olasılığının tadını çıkarmaya karar verdim. Siren sesi gitgide yaklaştı. Ana caddeden sapmış, bize gelen yoldan çıkıyordu.

Angie gruba hitaben konuştu. "Hepimiz bir aradayken, burada kalmamıza izin verdikleri için Mark'a ve anneme teşekkür etmek isterim. Lütfen toprağa saygılı olun; çünkü burası koyunların falan olduğu, işleyen bir çiftlik."

"Teşekkürler," diye geveledim grubun üzerinden Angie'ye bakarak, ama Angie'nin dikkati dağılmıştı; çünkü siren sesi kulakları sağır edecek hale gelmişti. Uzaktaki çitin diğer yanından, bizim yolda mavi ışıklar görüyordum.

Mark ayağa fırladı. Dış kapıya doğru koşarak, "Bu tarafa geliyori!" diye bağırdı.

Yerimden doğruldum. Angie, Mark'ın peşinden gidebilir varsayımıyla, Lucien'in elini sıkı sıkıya tuttu. Herkes Mark'ın yokuşu koşarak çıkışına bakıyordu. İki çocuk da na-ni-na-ni sesleri çıkarak onu izliyordu. Erkekler bir araya gelip, birbirlerine nasıl bir iş döndüğünü sormaya başladılar. Onlardan uzaklaşıp, Mark'ın, başını dış kapının önüne yanaşmış olan bir polis arabasının penceresinden içeri sokarak konuştuğunu görebileceğim bir noktaya kadar ilerledim. Polis memuruyla konuşurken, kızıyla konuştuğundan daha rahat görünüyordu. Kafamı geri çevirip gezginlere baktım.

"Git de ona yardım et, anne," diye seslendi Angie.

Nefes nefese, Mark'a yetiştim. Şimdi, iki polis arabasına bir de ambulans eklenmişti ve ucuz bir televizyon dizisinin çekiminin başlamasını beklermiş gibi, bir dolu insan yığılmaya başlamıştı. Mark, dar yol boyunca uzayan bir sıra araba ve minibüsü işaret ederek el kol hareketleri yapıyordu.

“Anlaşılan yüzlercesi, bizim burayı Vaat Edilmiş Topraklar sanarak Tanrının cezası ülkenin her yerinden buraya geliyor. Size söylemiştim. Bu kadar insan sizi ikna etmeye yeter mi?”

Polis memuru Lenford'da oturuyordu. Onu tanıdım, Morgan'ın kayınbiraderiydi.

“Çavuş Willis, değil mi?” diye sordum.

“İyi günler, Bayan Ardingly.”

Polis memuru ülkenin kuzeyinden destek kuvvetlerin gelmekte olduğunu söyledi, ben de bunun gerekli olmadığını, insanların burada kamp yapamayacaklarını anlayınca, meraklarını tatmin edip gideceklerini söyledim.

“Sen deli misin, Ruth?” Mark günler önce, bir fotoğrafçıyı bizi gözetler bulunca yokuşun tepesindeki çitin oraya getirip bırakmış olduğu dikenli tel bobinini açmaya koyulmuştu. Elinde eldiven yoktu ve parmakları parçalanıyordu, ama farkında bile değildi. “Bunlar imanlı kişiler, o kadar kolay kanmazlar. Artık sığındıkları yerden çıkmışlar ve Vaat Edilmiş Toprakları görmüşler bir kere.”

Kızımı kastettiği belliydi; gezginlere duyduğu yakınlık kısa sürmüştü. Çavuş telsiziyle konuşurken uzaklaştı. Dış kapıda biriken kalabalık kapıya ve yeni yanaşmış bir polis minibüsünün üstüne vurmaya başlayınca bir uğultu yükseldi.

“Teli taşımama yardım et, Ruth,” diye bağırdı Mark.

“Hayır, dur! Birinin onlarla konuşması lazım,” diye seslendim. Arkamda birkaç gezgin dizilmişti; izliyor, bekliyorlardı. O sırada, saçı başı dağınık birkaç delikanlı yolu ayıran çiti kırmaya başladı. Bu saldırganlık kalabalığı heyecanlandırdı. Mark, çit yaparken kullandığımız bir kazığı eline aldı.

“Ben sizi çıkarmadan arazimden defolun!”

Çavuş Willis aralarına girdi, elini kaldırarak ahşap kazığı indirdi. “Siz bunu bize bırakın, efendim,” dedi.

Mark kazığı yere bıraktı. Bizi izleyen gezginler grubunu işaret ederek, “Bu heriflere izin verdik diye oluyor bunlar,” dedi. “Polis böyle düşünüyor. Bizim kız sebep oldu. Laf yayılıyor.”

Halbuki o sırada Angie tek bir isim bile söylememişti. Tartışmak istedim, ama değmezdi. Açıklamak ve dinlemek daha o zamanlar bile kıt bulunan değerli şeylerdi. Mark araba yolundan aşağı bir koşu tutturup çiftliğimize yaptığımız en son yatırımları almaya gitti: asma kilitler, sürgüler, zincirler, elektrikli çit, yani hapishane

için gerekli sahne gereçleri. Yavaş yavaş, polis denetimi ele geçirdi, bağırış çağırış dindi; güç bela manevra yapmaya çalışan minibüsler yol kenarlarına doğru çekilmeye ve geldikleri yerlere dönmeye başladılar. Mark eve doğru son sürat fırlarken, ben bütün bunlara sırtımı dönüp yavaş yavaş Angie ile Lucien'e doğru yürüdüm. Boğazımın derinliklerinde, ekşimiş süt gibi ayrılığın tadını aldım ve öğürdüm. Başım döndü ve dünyanın dönmesi durunca baktım Mark yok olmuş.

O akşam daha geç saatlerde, Mark ona neler olduğunu sordu bana. "Onlara tekme tokat girişecektim," dedi, "Willis bana engel olmasaydı. Bunu yapacaktım." Yüzünü masanın üstüne yasladığı ellerinin arasına gizlemişti.

"O kadar yorgunuz ki," dedim, "gecenin yarısına kadar ayaktaydık ve gün de uzun oldu." Başının arkasını öptüm. "Burası bizim için önemli, sebep bu. Ayrıca, işler o noktaya gelseydi bile onlara vurmazdın, Mark. Sen öyle bir insan değilsin."

Ormanda gizli avlananların sonradan orman bekçisi olması gibi, sonraki günler, Charley ve kamptan diğer bazı kişiler Mark'la birlikte çitleri onarmakla, araziye giriş kapılarını kilitlemekle, eski yolların yenilerle buluştuğu yerlerdeki boşluklara kaya parçaları taşıyıp kapatmakla uğraştılar. Gezgincilere yemek taşıyıp onların sorularını eve getirerek evle kamp arasında gidip geliyordum. Çoğunlukla Lucien de benim yanımda, benimle birlikteydi. Çevre hayranları, gaipten haber alma meraklıları ve her şeye muhalifler yavaş yavaş dağılıp gittiler; polis de uğramaz oldu; yine de bize, eğer başkaları çıkagelirse ya da içeri girmeye çalışırsa kullanacağımız bir şifre bıraktılar. Ama bizi kuşatmaya almış olanlar yalnızca gezginler değildi. Gazete haberi sel gibi akan takıntılılar ordusuna da kapıyı açmıştı. Emlakçılardan, başka gezegenlerin meraklılarına kadar herkesten aralıksız telefon geliyordu. Helikopterlerin genizden gelen, kalp atışları gibi biteviye tekrarlanan vızıltıları, evin tepesinde kış arıları gibi dönüp duruyordu. Arada bir, aramızdan birisi, elinde uzun mercekli kamerasıyla fotoğraf çeken ve harıl harıl bir şeyler yazan, araziye izinsiz girmiş bir muhabirle karşılaşılıyordu. Bir zamanlar, belki de karşılaşabileceğiniz en mantıklı, fiziki saldırıya en az yatkın olan insanlardan biri olan Mark'ın, bana verdiği güvencelere rağmen, bir kavgaya girişeceğinden endişe ediyordum. Akşam karanlığı çökerken, çiftesini koltuğunun altına sıkıştırıp

çitleri kontrol etmeye çıktığında, içimde kötü bir şeyler olacakmış duygusuyla onu izliyordum.

Haftalar geçtikçe mektuplar biraz azaldı, ama yalvaran, vaatlerde bulunan ve özel hayatımıza girmeye çalışan kişilerden gelen yığınla açılmamış zarf, kullanılmayan odanın zeminine yayılmış duruyordu. E-posta adreslerimizi değiştirdik, yalnızca yeni aldığımız cep telefonuna cevap vermeye ve mecbur kalmadıkça sokağa çıkmamaya başladık. Tom'un cenaze törenine tabii ki katıldık ve ağzına kadar dolu olan kilisenin en arkasına yerleştirilmiş iskemlelerden ikisine oturduk, ama bize yönelen aşırı dikkat ve Tom'un ölümüne neden olan kuraklıkta suç ortaklığımız olduğuna dair algı nedeniyle bizim de yas tutanlar arasında olmamız hoş karşılanmadı. Bu olaydan sonra, dış dünyayla bağlantı kurmak için giderek daha fazla internete ağırlık vermeye başladık. İnternette alışveriş yapmaya başladık; araba yolunun üst başına kocaman bir küfe koyup meraklı süpermarket şoförlerinin ısmarladıklarımızı çitin üstünden içeri atmalarını istiyorduk. Şeker ve ekmek gibi temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları bile birçok insanın karşılayamayacağı kadar yükseldiği için, gelen malları derhal içeri almazsak çalışıyorlardı. Ya da belki, yöre insanları bizi kuşatmayla aç bırakarak yenmeye çalışıyorlardı. Evde ise, önceden planladığım şeyleri yapmaya çalışıyordum. Sebze bahçesini hazırlama işini pek beceremedim. Mark domuz yavrularının gelmesiyle başını kaşıyamaz hale gelmiş, çiftlik işlerine gömülmüştü. Onların üzerlerine titreyerek, analıklarını gibi yerlerine yerleştirdi, domuz ahırının boyutlarını sürekli büyüttü, öyle ki zamanla koruyu istedikleri gibi alt üst etmeye başlayarak ormanaltını bizim adımıza temizlemiş oldular. Bu işler onun sığınağıydı; benimse Lucien'im vardı. Bir süre düşe kalka idare ettik, ama bu çok uzun sürmedi.

Birikmiş mektuplara el atma işini ele almayı önerdiğim akşamı hatırlıyorum. Ambarın onarılmasından arta kalan tahtaları testereyle keserek geçirdiğim günün sonunda yorgun ve isteksizce televizyonun önüne çökmüş, ağırlaşan mali krizin ortaya çıkardığı kurbanlar olan evsizlerin sayısının giderek artmasından doğan zor durumu anlatan kasvetli bir belgesel seyrediyordum. Onları, topraklarımıza girmeye çabalarken çitlerin üzerine tırmanarak bacaklarını çizirken, çitlere çıkan merdivenleri kaplamış olan ısırganotlarıyla parmaklarını yaralarken hayal ettim; Mark

ile ben de kendi kapımızın önünde, onların ayaklarının altında kalıyorduk. Kıyamet senaryomu Mark'la paylaşmak istemedim; artık kâbuslarımızı paylaşma durumunda değildik, hayallerimizi de, hatta yataklarımızı bile, çünkü iki gecedir Mark küçük yatak odasında uyuyordu. Bunun sebebi çok öksürmesiymiş gibi davranıyorduk; oysa böyle olmadığını biliyorduk. Birden aklıma geldi: Bir çöp sepeti dolusu açılmamış mektup vardı. Hepsini öylece çöpe atamayız ya, diye geçirdim aklımdan, hepsinin birtakım çatlaklar tarafından yazıldığını varsayamazdık. Haydi, televizyonun önünde bunlara göz atalım, birikmiş işler temizlensin. Mark yapmak istemedi ama razı oldu. Bu en azından, birlikte yapacağımız bir işti. Mektupların bazılarına gülmeyi bile başardık.

Muhterem beyefendiler,

Kutsal Topraklar'dan gelen ve aziz peygamberimizin doğumundan bu yana nesilden nesile geçmiş bulunan kadim bir bezelye tohumunun bendenize miras bırakıldığını öğrenmek ilginizi çekecektir. Bu tohumları kutsal toprağınıza ekmek için, size 100.000 sterline satın alabilme fırsatı veriyorum...

Bu, o zamanlar çok komik görünmüştü, ama bir yılını kutsal bezelyenin muadili olan çiçeğe tapınmakla geçirdiğimi düşünmek belki daha da komik. Eriha Gülü benimle alay ediyor ve hâlâ benimle bağını koparmış değil.

Devam ettik. Mark, mürdümeriğinden kendi yaptığımız bir şişe cini bitirdi, yeni bir şişe açtı ve birlikte divanda oturup tuhaf önerilerin bazılarını birbirimizle paylaştık. Arkamızdaki ekranda, saat on haberlerinde Londra saat kulesinin yanında, köşede 271 yazıyordu (Londra meteoroloji merkezine son yağış düştüğünden beri geçen gün sayısı), ama yine de biz gülüyorduk, gayet normal bir şekilde, bedenlerimizin birbirine değmesine izin veriyorduk. Hatta ben acaba o gece benimle aynı yatakta uyur mu diye bile düşünüyordum.

Mark'ın benim aslında başka niyetlerim olduğuna dair hiçbir fikri yoktu. Onu bir zamanlar özü sözü doğru olduğu, dürüstlüğü için sevmiştim. Hiçbir zaman olduğundan başka görünmediğinden emindim ve sanıyorum o da benim için aynı şeyi düşünüyordu. İkimize hitaben yazılmış olan ve aslında birkaç gün önce açtığım ve o zamandan beri kendi başıma tekrar tekrar okuduğum resmî

mektubu çektim. ‘Cranborne, Cranborne ve Chase Avukatlık Bürosu’ antetli bir kâğıda yazılmıştı. Adını vermek istemeyen bir müşteri adına bize yazıyorlardı ve müşterileri Kuyu’yu ve Kuyu’ya ait olan toprakları satın almak için 5 milyon sterlinden fazla verme e hazırdı.

“Evet, bakarsın domuzlar da uçar,” dedi Mark. “Bundan sonra da herhalde bana topraklarımızın Cennet Bahçesi olduğunu ilan etmemiz karşılığında hesabımıza büyük paralar yatırac ını söyleyen Nijeryalı birinden kaçırılmayacak bir teklif göstereceksin.”

Eğer okumak isterse o tür şeylerden çok olduğunu söyledim, ama bir sürü de ciddi teklif vardı. Ona burasını alıp araştırma için kullanmak isteyen bir hayırseverden gelen mektubu gösterdim (kulland ı sözcükleri tam olarak aktarabilmek için mektubu tarayıcıda tarayıp çıkar mıştı). Adamın amacı, “Kuraklı ın, toplumumuzdaki en savunmasız kişiler üzerindeki zararlı etkilerini azaltmak”tı. Mark’a mektupların tümünün bencil heriflerden ya da büyük şirketlerden gelmediğini söyledim. Düz, adi bir k  ıt üzerine italik harflerle, inci gibi bir elyazısıyla yazılmış bir metni eline aldı. Mektup, bu toprakları, zor günlerde manevi huzur ve tefekkür için kullanmak üzere gerekli parayı temin etmiş olan bir tarikattan geliyordu.

“Bunun için bir tarikata ihtiya ımız yok,” dedim, “bahçenin dibinde kendi kızın aynı şeyi kendi gayretiyle yapıp duruyor zaten, gerekli dikkati gösterecek olursan.” Yarı yarıya boşalmış olan kadehimi gülerek doldurdum.

Ama Mark gülmüyordu; ciddi olarak her şeyi satmayı tavsiye ettiğimi birden fark etmişti.

“Bana başarılı olamad ı mı söyleme,” dedi. “Buraya kendimi senden daha fazla adadım. Her şeyimi, aslına bakarsan.”

“Burası senin kadar, benim de hayalimdi, hâlâ da  yle.”

“Eken, diken benim. Buraya senden çok daha fazla emek harcadım.” Zarfları yere fırlattı.

“ yle de yapman gerekiyordu. Londra’dan kaçması gereken sendin.”

“Demek yine oraya döndük? O işi unutmama hiçbir zaman izin yok, öyle değil mi?”

“Onu demek istemedi imi biliyorsun. Tanrı aşkına şu televizyonu kapat.”

Mark ayağa kalkıp kumandayı aldı. “Hayır. Ne demek istediğini bilmiyorum; çünkü sen de ne düşündüğünü hiçbir zaman bilemedin, öyle değil mi?”

Sessize alınmış televizyondaki haberler bir dilsiz oyunu gibi arkamızda oynayıp dururken, bağırış çağırışımız da kesildiğinden, oda bir süre sessizleşti. Daha sakın bir sesle devam etmeye çalıştım. “Onunla ilgili değil. Parayla da ilgisi yok. Konu biziz.”

“Haklısın. Ben de bunu söylüyorum.”

“Hayır, öyle değil.”

Mark ayağa kalkıp arkası bana dönük, sessiz ekrana bakıyordu. “Beni dinlemiyorsun,” dedi.

“Dinliyorum. Ben gitmek istiyorum, ama sensiz değil ...”

Hızla döndü. “Siktir ol git, o zaman.”

Televizyonun sesini kademe kademe yükseltmeye başladı. Sesimi duyurabilmek için bağırıam gerekiyordu. “... sensiz gitmem, Mark. İkimiz de gidelim diyorum. Bu yeri bizden daha iyi kullanabilecek birine devret.”

“Ben kalıyorum.”

“Neden?”

Mark hemen cevap vermedi. Televizyonu tamamen kapadı ve tane tane konuştu. “Çünkü burasını seviyorum. Çünkü çocukluğumdan beri hep istediğim şey bu. Çünkü hep bu işi yapmak istemiştım, ta ki...”

“Ta ki ne Mark? Ta ki ben her şeyi berbat edene kadar mı? Başka bir adamdan hamile kalıp hayatımızı kâbusa çeviren bir kız evlat doğurduğum için mi? Hep yüksek sesle söylemek isteyip de cesaret edemediğin şey buydu.”

Mark tekrar oturdu. Odun sobasının kapağını açıp zarfları birer birer içine atmaya başladım. Alevler, tırnaklarını yiyen Mark'ın yüzünü aydınlatıyor, geri kalan kısmı karanlıkta kalıyordu. Yalvaran mektuplardan birkaçını daha almak için uzandım. Mark dinî tarikattan gelen el yazısı mektubun üstüne ayağını koydu, sonra da aşağı eğilip elimi tuttu. Bitkin düşmüş vaziyette, elimi onun dizlerine koydum.

“Burada bizi aşan şeylerle karşı karşıyayız. Buradan gidersek, özgürleşiriz,” dedim bir kere daha anlatma çabası içinde.

Hiç bıkmadan tekrar tekrar çabalamak istiyordum. İnancı bir insandım.

Yatmadan önce, Mark arka kapıyı açtı ve gece göğüne bakmam için beni çağırdı. Büyükeyi alçak ve çok net görünüyordu; takım-yıldızın dizilişini ta Kutup yıldızına kadar izledim.

“Dilek dilemek ister misin?” dedi, kolunu sırtıma dolayarak. Arkadan, kusursuz bir çift gibi görünüyorduk herhalde.

• • •

O sırada ürpermemi engellemekte güçlük çekmişim, o karanlık geceyi, Kutup yıldızını, yıldızın her şeyi gördüğünü ama gerekli olduğunda nasıl da bazı şeyleri görmezden geldiğini düşünüp şimdi de ürperiyorum.

Sevgili Mark,

Senden haber alamadım. Bana yazmadığın için mi, yoksa mektuplarını bana vermedikleri için mi bilmiyorum.

Angie'den haber alıp almadığını öğrenmek istiyorum. Başka bir şey değil.

Kuyu'yu düşünüyor musun? O seni düşünüyor. Korudaki ağaçların meyveleri toplanmadı, geçen yılın ıspanakları tekrar büyüyor, mürdümeriği çiçek açıyor, sen bütün bunların parçasısın, daha da ötesin. Burasını satmayı önerdiğim geceyi hatırlıyor musun? Sen "Dilek dilemek ister misin?" demiştin. Acaba o gece ne diledin?

Yalnızım. Yirmi yıldan fazla birlikte yaşadıkten sonra bir kere bile bana ulaşmaya çalışmamamı anlayamıyorum. Bunu nasıl yorumlamam lazım? Senden lütfen beni, Kuyu'yu ziyaret etmeni rica ediyorum. Sensiz hiçbir şey değildim, şimdi hiçbir şeyden de daha eksikim.

Lucien'i kimin öldürdüğünü bilmiyorum. Sen biliyorsan ve beni bir zamanlar sevdiysen, gelip bana söylemelisin, cevap ne kadar korkunç olursa olsun. Eğer öldüren sen ya da ben değilsek, gerçeği birlikte ararken, tek başımıza olduğumuzdan daha güçlü oluruz.

Ruth

Çocuk kapıya vuruyor. Önemli bir şey yok, çitin kırılmış bir yerini onarana kadar elektriğin birkaç saat kesileceğini söylemeye gelmiş. Alarmlar bu yüzden çalıp duruyormuş demek. Birilerinin hapishaneme girmeğe çalışması beni cesaretlendiriyor. Aaa, bunu yapmaya çalışan insanların haddi hesabı yok, diyerek gülüyor. Gülüşüne baylıyorum, idealizmi ve masumiyetiyle kalbimi öyle bir kazanıyor ki, beklenmedik bir şekilde, biraz önce kocama yazdığımı, gelip beni ziyaret etmesini istediğimi söylüyorum, ama zaman israfı işte, çünkü mektubu postalamama nasılsa izin vermeyecekler. Çocuk bana bakıyor, sonra da yere. O saniye, onu mektubu postalaması için baskı altına aldığımı anlıyorum, ama bu haksızlık.

“Ama hiç önemli değil. Zaten baştan sona kendini acındıran saçma sapan sözlerle doluydu,” diyorum. “Belki de, yollayabilseydim bile yollamamak daha iyi olurdu. Mektubun elektronik postaya göre iyi tarafı da bu...”

Çocuk sözümü kesiyor. “Ben sizin adınıza postaya atarım.”

Bu çocuk tam bir ergen, feci gözü kara ve atak. Korkunç bir silkinmeyle bir çizgiyi aşıyor ve her şey değişiyor. Birdenbire her şey ters gitmeye başlıyor: Demliğe uymayan kapak, elektrik kesildiğinde buzdolabının tangırdayıp susması, muşamba döşemede ayakkabılarımın çıkardığı gıcırtilı ses. Işıklar yanmayınca mutfak karanlık olmuş, oysa saat daha altı bile değil.

“Yok, olmaz,” diyorum sessizce.

“Olur,” diye ısrar ediyor Çocuk, “ama anlayışla karşılamalısınız, mektubu okumam gerekiyor.”

Ona bakmak için dönüyorum.

“Sansürleyeceğimden ya da o tür saçma sapan şeylerden değil, ama en azından, yakalanırsam, protokolü uyguladığımı söyleyebilmek için. Çünkü eğer yakalanırsam zaten buradan gönderilirim, öyle değil mi? O zaman hiçbir faydam olmaz.”

Zarfı başparmağımla işaret parmağımın arasında tutuyorum, ama henüz yırtmıyorum. “Değmez, gerçekten de değmez,” diyorum. Hayatımdan geriye ne kaldıysa, düşe kalka tamamlayacağım. Sense kısa bir süre sonra askerliğini bitireceksin ve önünde koca bir gelecek var. Askerliğini iyi bir sicille tamamlayamazsan, hapı yutarsın, deyim yerindeyse.”

Çocuk mutfak masasına doğru bir iskemle çekiyor, oturuyor ve o anda mahcup bir ifadeye bürünüyor. Bu, Çocuk’un, son beş dakikada yaptığı, emredilen düzene aykırı ikinci şey.

Çocuk yerinden yarı yarıya doğrulurken, “Yok, otur orada,” diyerek rahatlatıyorum onu. Karşısına oturuyorum. “Üç nerede?”

Gülümsüyor. “Onu bu isimle anmanıza hâlâ alışamadım. Bir adı var, biliyorsunuz.”

“Senin de adın var, ama ben yine de sana Çocuk diyorum. Yalnızca sevgi ifadesi.”

İlk soruya cevap veriyor, bir yandan da masanın üstünde bir elma yuvarlıyor. “Adrian’la birlikte Dere tarlasının alt başında, elektrikli çiti onarıyor. Bitmesi saatler sürer.”

Ağzımda tükürük birikiyor; boynumun arkasını kaşıdığımı fark ediyorum, çoktandır unutmuş olduğum eskiden kalma sinirsel bir tik. Yaşam belirtileri. Çocuk karşımda oturmuş elmayı ısırıyor, sessizlikte elma kabuğuna geçen dişlerin sesi ve düşünüyorum, o elma benimdi. Elmayı çiğnediğini ve yuttuğunu işitiyorum, fiziksel ihlaller ya da davetler. Mektubu postalarım dedi, o zaman postalasın. İskemleyi de peşim sıra sürükleyerek masanın etrafını dolaşıyorum, elimde mektup, onun yanına oturuyorum. Mektubu zarfından çıkarıp katlarını açıyorum ve önümüze yayıyorum.

“Eğer istemiyorsanız...” diye başlıyor söze.

Alacakaranlıkta yazıları seçmek zor. Alçalmakta olan güneşin ışınları günlük döngülerinin o noktasında meşe ağacıyla evin köşesi arasından geçip mutfak penceresinden içeri giriyorlar. Bu yüzden, ışınların geçici aydınlığından yararlanmak için biraz kıpırdanıyoruz. Gözlerimiz önümüzdeki düzensiz harflerin inişleri çıkışları boyunca sözcüklerin şekillerini izliyor, ama okuyan körleriz. Odada kalmış olan tek duyu dokunma. Bacağımın onun bacağından ancak bir santim uzakta olduğunun farkındayım. Yalnızca kendi göğsümün inip kalktığını değil, onunkini de hissediyorum, omuzları haki renkli gömleğinin içinde belli belirsiz kalkıyor, göğüs kafesi şişiyor ve iniyor, nefesi duyulmuyor ama hissediliyor. Sanki on beşimde bir kız gibi, bacaklarımız birbirine değene kadar çok hafifçe kımıldıyorum. Geri çekilmiyor. Birinci sayfayı okuyup bitirmeye ve sayfayı çevirmeye yetecek kadar zaman geçmiş, ama miknatıslanmış gibi kalakalmışız, ne ileri, ne geri gidebiliyoruz. Bu çocuğun ne kadar güzel olduğu fikri, zihnimin kapalı zevk doruğunda bir yer buluyor – bu çocuk çok güzel ve bana dokunuyor.

Cebindeki telsiz vızırıyor. Bacaklarımız ayrılıyor. Gereksizce yüksek bir sesle Adsız'ın söylediklerini onaylıyor ve sonra bana, diğerlerinin dönmekte olduklarını söylüyor ve ayağa fırlıyor. Ben, hiç sebepsiz mutfak musluğuna doğru gidiyorum, musluğu çevirip soğuk suyu akıtıyorum. Evyeye bakarak, ona bakma, diye düşünüyorum, biraz önce olanları düşünme. Sonra o gidiyor, gitti.

Mektup da beraberinde.

• • •

Boşluk Mark'la doluyor. Onu birçok farklı şekilde aldatabilirim, ama çırlıçıplak kaldığımda, geride kalan Mark'tır, Mark her yerde

bu gece. Masasına oturmuş, faturaları ayıklıyor, öne eğilmiş, televizyon karşısında tezahürat yapıyor, son üç dakikada İngiltere-Galler: 24-23. Yukarı, yatmaya gittiğimde, pijaması belinden hafif düşmüş, göğsü çıplak, saçlarını eski, yıpranmış bir havluyla kurulayarak banyodan çıkıyor. Teni, çiftçilere özgü o yanık ten. Ama gözlerimi kapayınca sesini duyuyorum: olması gerektiği gibi değil, dönüştüğü haliyle, dönüştüğümüz halimizle Ruth ve Mark. Süpürgeliklerin arkasındaki farelerin koşuşması, tırmık tırmık acımasızca süren tartışmalarımız; penceremin dışındaki baykuşun acı feryadı, bir-birimizde açtığımız yaralar.

Bir örnek: Mark kendine bir bardak daha içki dolduruyor; ben içmemeğe karar veriyorum. O kesin bir güç gösterisine hazırlanıyor; ben omlet yapmak için yumurtaları çanağın içine kırıyorum. Lucien gece bizimle kalmak istedi, ama üst katta, ağlıyor.

“Herhalde alışacak.”

“Şu anda çok huzursuz.”

“Çok mutlu olduğunu sanmıyorum.”

“Buradaki tek mutsuz o değil.”

“Kimi kastediyorsun?”

“Kimi kastediyorum, sence?”

“Bu şekilde devam edemeyiz.”

“Ne şekilde? Şaka yapıyordum.”

“Hiç komik değil. Hiçbir komik yanı yok.”

Mark içmeğe devam ediyor. Lucien tekrar ağlamaya başlıyor.

Bir başka kahvaltı, bir başka tartışma: Mark bir yığın mektubu ve elektronik posta çıktısını mutfak masasının üstüne fırlatıyor ve bir monoloğa girişiyor.

“Kafadan çatlakları, gaipten haber verenleri, kasaba meclisini, yağmur duacılarını unut. Bunlar ciddi. Bütün bunlara cevap vermek lazım. Bunları okuma zahmetine katlandın mı hiç? Şu, Kuraklık Çevre Ajansı Gücü’nden geliyor – buraya zorla girmekten söz ediyor. Bu ise birinci mektuba cevap vermediğimiz için hakkımızda kovuşturma yapılacağından bahsediyor. Şu, son zamanlarda icat ettikleri, hükümetin haklarıyla ilgili hukuki bir bildirim, on gün içinde cevap vermemiz gereken. Ben hukuk okuduğum dönemde, hukuk kitaplarında böyle bir şey yoktu. Burunlarını her şeye sokan baş belası bürokratlar!”

Monoloğa benim cevabım: “Sırtını dönüp gitme, Mark. Çok çocukça bir şey bu. Sanki bunlar yokmuş, biz bakla ekmeğe devam edersek hepsi yok olacaktı gibi – uyan artık! Burası zaten artık bizim toprağımız değil. Toprak da bizim değil, hayatlarımız da bizim değil. Yalnızca sorun bizim. Aklımızı kaybetmeden, bırakıp gidelim.”

Yürüyüp gitti.

“Aramıza girmeden,” diyorum kendi kendime. Mektuplar masanın üstünde kalıyor.

Üçüncü bir örnek: hâlâ aynı yatakta yatarken, geceleyin. Birbirimizden ayrılıyor, sonra bir çaba daha gösteriyorduk; önce uzlaşmacı bir tonda başlıyorduk, sonra yine bitmeyen anlaşmazlıklar. Yatmaya önce ben gidiyordum ve uyumuş gibi yapıyordum.

Mark, sırtı bana dönük, panjurları kapatırken, “Ben burayı hâlâ seviyorum. Biliyorum, yarın sabah uyanınca pencereden bakacağım ve burayı nasıl bırakırız, diye düşünceğim.”

Gözlerimi açıyorum. “Benim böyle hissetmediğimi mi sanıyorsun? Ama ne kadar devam edeceğini bilmiyoruz. Uzun sürmez, geriye bizden bir şey kalmayacak. Bazen her şeyi kesip kaçmanın daha iyi olabileceğini düşünüyorum.”

Mark yatağa giriyor. “Nereye?”

“Teklif ettikleri milyonları alır, başka bir yerde çiftlik kurarız. İskoçya’da olabilir. Kuzeybatısına, en uçlara hâlâ biraz yağmur düşüyor.”

“Saçmalama. Oralarda satılık olan bütün topraklar çoktan kapılmıştır. Görmüyor musun? Başka herkesin istediği şeye sahip olan dünyadaki iki kişiyiz biz. Bizden nefret etmelerinin sebebi bu.” Abartılı bir silkinmeyle bana sırtını dönüyor, yorganı yakalayıp asılıyor ve kalkan gibi başına doluyor. “Başkalarının ancak hayal edebilecekleri bir şeye sahibiz. Ve biz de başkaları gibi olmayı hayal ediyoruz. Kalmaktan başka seçeneğimiz yok. Neye döneceğiz?”

Köprüleri yakan o değil miydi?

Mark duvarla konuşmaya devam ediyor. “Burasının sorumluluğunu aldık ve bundan kaçmayacağız.”

“Sanki burası çocuğumuzmuş gibi konuşuyorsun. Sanki duygularını incitirmişiz gibi.”

“Belki de öyledir. Palavra psikoterapini bende denemeye kalkma!”

Ondan uzak bir noktaya doğru yuvarlanma sırası bende. “Eskiden bu kadar alaycı değildin.”

“Sen de eskiden bu kadar bencil değildin.” Mark yastığını alıp küçük yatak odasına taşıyor.

İşte durum buydu.

• • •

Hemşireler gelmeden önceki o günlerde Mark sürekli toprakta çalışıyor, bir şeyleri başarmaya çabalıyordu; ben ise dikkatsiz, amaçsız bir halde bir işten diğerine geçiyor, tavuk kümesini onarmayı yarım, fideleri susuz bırakıyordum. Çiftlik için bir şeyler yapma konusunda gösterdiğim bu dağınık çabaların arasında, Angie’ye gitmek, Lucien’e bakmak için sonsuz mazeretler buluyordum, ta ki bir gün Angie bana, ona biraz daha fazla yaşam alanı tanımazsam gitmek zorunda kalacağını söyleyene kadar. Birileriyle ahbaplık etmek için yanıp tutuşuyordum ama dışarı hiç çıkmıyordum; çünkü kasabadakilerin tavırlarına göğüs gerecek halde değildim. Durmadan mazeretler buluyordum, hep ya evden biraz geç çıkmış oluyordum ve dükkân kapanmış oluyordu, ya da postanenin çarşamba günleri erken kapandığını bildiğim halde o gün mektup atmayı planlıyordum veya birdenbire, aslında çoraba ihtiyacım olmadığını anlıyordum – ama doğruyu söyleyen, terlemiş avuçlarım ve kurumuş dilimdi. Mark kasabaya, gerçekten ihtiyacımız olan erzak varsa gidiyordu ve dudakları sıkı sıkıya kapalı ve gergin bir şekilde geri geliyordu. Hiç dostum yoktu, ama onun da yoktu. Lucien olmasaydı, aklımı kaçırabilirdim. Benim zihinsel çöküşüme karşılık, Mark fiziksel olarak kuvvetlendi; demir paranın iki tarafı böyleydi ve yazı tura attığımızda onun yüzü yere geldi.

“Eskiden beri tek istediğim çiftçi olmaktı!” İşte, nihayet söylemişti; ne zaman söylediğini bilmiyorum, muhtemelen o korkunç gecelerden birinde, herhalde Hemşireler gelmeden önce.

“Biliyorum. Ve benim yaptığım tek şey de seni engellemek oldu.”

“Belki de seninle beraber olabilmek için ödediğim bedel buydu,” diye cevap verdi. Bunu söylemeden evvel bir saniye bile tereddüt etmemişti.

Bütün bunların arasında, Amelia Hemşire çıkageldi.

Pazar. Hugh'un Mark, Angie ve Hemşireler hakkında haberlerle gelmesini bekliyorum ve bu beklentiyle her yanıma ateş basmış vaziyette. Bekleme süresini ovalaya ovalaya silip yok etmek için mutfak döşemesini siliyorum. Geldiğini duyunca, bulaşık süzdürme tahtasına üç kere vuruyorum, haberler iyi olsun diye, sonra da onu karşılıyorum. Hugh özür dileyerek içeri giriyor.

“Geciktiğim için çok özür dilerim, siz belki de gözünüz saatte bekliyordunuz ve saatin kolları bir türlü yürümek bilmiyordu.”

Her zamankine göre biraz gecikmiş; çünkü kızı gelmiş, birkaç gün kalmak üzere. Boş yere telaş ediyor diye anlatıyor. Hiç kuşkusuz, her ziyaretinde biraz daha fazla nefes nefese görünüyor. Güneş henüz arka duvara (her zamanki yerimiz) vurmamış ve bulutlu, basık bir gün; onun için içeri giriyoruz ve şişmiş bacağına dinlendirsın diye bir tabure çekiyorum.

“Dış kapıya kadar kızım arabayla getirdi, yağ çekmek için. Lenford'da bir sürü olay çıkmış. Bankadayken camları indireceğimi ya da belediye park yerinde kargaşa çıkaracağımı düşünüyor galiba.”

“Çok şükür, buraya kadar sağ salım geldin.”

Havadan sudan konuşmaya pek tahammülüm olmadığı çok belliydi herhalde ki Üç'ün gidip gitmediğini kontrol edip derhal meselenin can alıcı noktasına geldi. “İşte, Lenford ve kızım ile ilgili havadisler bu kadar ve maalesef seni mutlu edecek başka ailevi haberim yok.”

“Hiç mi yok?”

“Maalesef.”

Ona bir bardak su getirme bahanesiyle oturma odasından çıkıyorum, ama aslında hayal kırıklığım öyle yoğun ki düz yürümeyi bile güçlkle başarabiliyorum. Hugh'un yanına dönmemin bir anlamı yok gibi görünüyor.

Sesi açık kapıdan bana ulaşıyor. “Başka bir ziyaretimde daha eğlenceli şeyler anlatmayacağım anlamına gelmiyor bu, tabii. Hadi gel de yanıma otur, çünkü hep sana sormak istediğim bir şey var.”

Toplumsal göreneklerin burada uygulanmasına hiç gerek yok. Kötü davranmamı, kapıyı vurup yukarı, odama çıkararak somurtmamı engelleyecek hiçbir şey yok. Yine de, açıklanamaz bir şekilde nezaket galebe çalıyor.

“Fikrini mi de i tirdin?” diye soruyor.

“Ne hakkında?” Ona getirdi im suyu, koltuğun yanındaki sehpanın üstüne koyuyorum.

“Topra ı işlemek konusunda.” S yledi ini düzeltiyor: “Topra ı i lememek konusunda.”

Hayır de i tirmedim. Cezamı burada  ekme e başladığımda ettiğim    yemine de sadık kaldım ve bunun sonucu olarak da bana kalmış olan k      bir parça dünyaya sırf anar i hâkim.

“Neden soruyorsun?”

“Meyve bahçesinin arkasındaki k      tarla dikkatimi çekti.”

Bir süredir oraya gitmemi tim, ısırganotları fazlaca büyümüş, yerler cam kırıklarıyla dolu, manzarası da yok. Artık gökyüzünü ve bir enginlik hissini tercih ediyorum.

Hugh ısrar ediyor. “Birisi kırık limonlu un yanındaki sebze tarhlarından yabani otları temizlemi , toprağı  apalamı ; görünüş göre bir şeyler ekmi .”

Gerçeği yüzümden anlıyor.

“Bilmiyor muydun?”

Ba ımı sallıyorum. Bu ufak çaplı bir i , bakir alanlara Bakanlık tarafından yapılan örgütlü taarruz gibi, tepedeki tarlalardaki deney-sel şeritler gibi değil. Yüksek sesle, insan böyle bir şeyi niye yapar diyerek merakımı dile getiriyorum.

“Esas mantıklı soru, insan bunu niye yapmaz olurdu,” diyor Hugh. “Sevdi in bu toprakları işlemeyi reddetmek neden? Kuyu için her şeyi feda ettiğine (hayatını, evliliğini,  zg rl  n ) inanmak zor. Bu harabe için her  eyini.”

“Yapmamayı tercih ediyorum.” Bunları söylerken bile, bir ergen gibi konu tu umun farkındayım. Yapmayaca ım, etmeyece im. Yapamam. Yapmak istemiyorum. Çok sıkıcı. Neden yapayım? Bunu yüksek sesle söylüyorum. “Neden yapayım?”

Hugh gözlerini bir an için kapatıyor, sonra naylon torbasından  ncil’ini çıkarıyor ve elinde çeviriyor. Ba ını sallayıp omuzlarını d    rken ya lı görünüyor.

“ yi misin Hugh?”

Gözlerini açıyor. “İyiym, Ruth,” diyor, “ama senin için endişeleniyorum. Burada bir şeyler değişmiş gibi geliyor, ama bir türlü neyin değiştiğini tam olarak ayırt edemiyorum.”

Ona güvence veriyorum. Muhafızlarla iyi geçiniyorum (Çocuk’la aramızdaki o ânı itiraf edecek değilim, olanlar hakkında biriyle konuşmaya ihtiyacım, çok yakıcı olsa da), geceleri zaman zaman uyuyorum, sabahları uyanıp kalkıyorum; hatta kot pantolonum biraz daha iyi oturmaya başladığına göre, biraz kilo almış bile olabilirim. Konuşurken, bir yandan da kanepenin üzerindeki yastığın saçaklarındaki gevşek bir ipliği söküyorum ve iplik elimde birikmeğe başlıyor.

“Neden endişelisin?” diye soruyorum.

“Yaptığın tercihler beni endişelendiriyor.”

İpliğin kalan kısmı kopuyor, yastığın dolgusu dışarı taşmaya başlıyor. “Tercihlerim olabileceğini kabul ettiğin için memnun oldum. Senin Tanrın tercihler olabileceğini kabul etmek yerine, daha çok kendisi tercih yapmakla meşguldür diye düşünüyordum.”

“Çünkü kendini seçilmiş hissediyordun, değil mi, Ruth? Seçilmişlerden olduğuna inandın, bir süre.”

Kopar, kopar, öteki gevşemiş ipliği de kopar. “Başka insanlar buna inanıyordu. Amelia. Hemşireler, yani şöyle diyeyim istersen, seçilmiş olmam için beni seçmişlerdi; ben de boyun eğdim. Ama yanıldılar, hepimiz yanıldık.”

“Ama yağmur yağıyordu, öyle değil mi? Üstelik, hâlâ da yağdığını kimse inkâr edemez.” Hugh bir yudum su içiyor, bardağı ağzına doğru götürürken elleri titriyor.

“Neyse, şu kahrolası yağmur yağmasa daha iyi olacak.”

“Burada hâlâ yağmur yağıyor olmasının ülkenin geri kalan kısmında ne anlama geldiğini anlamaya çalışmalısın. Dışarıda hayat nasıl, gerçekten anlıyor musun, Ruth? İnsanlar mücadele içinde. Bir küçük konserve çorbanın fiyatını bir düşün – sonra doyurmaları gereken küçük çocukları olan kadınları, tek dostları olan muhabbet kuşunu yaşatabilmek için kuruşlarını biriktirmeğe çalışan yaşlıları. Üstelik burada yalnızca yağmur yağıyor denemez, burada yağmur çiseliyor, şakır şakır yağıyor, bardaktan boşanırcasına bastırıyor. Sırf bu sözleri söylemek bile, Ruth, sırf bu bile bir nimet. Bu, şu ya da bu şekilde, kutsal bir su, neresinden bakarsan bak.” Bakışlarını cama çeviriyor. “Burası mübarek bir yer.”

“Hemşireler de böyle derlerdi.”

“Demek bir şeyi doğru söylemişler.”

Yastık artık felaket durumda; ya onarmam ya da çöpe atmam lazım. Rahibin vaazından artık gına geldi. Mark’la Angie hakkında havadis getirmemiş olabilir, ama Hemşireler hakkında internette bulabileceği bilgilerle ilgili de bir şey demedi. Bilgilerini burada paylaşamaz, kamera bize göz kırıp dururken. Dışarı çıkmamız gerek, ama rahip, güzel bir akşam yemeğinden sonra beş yıldızlı bir otelin salonundaymışçasına koltuğuna yayılmış, burada olduğu müddetçe oturduğu yerden kıpırdamayacakmış gibi görünüyor.

“Hadi, dışarı çıkalım.”

Hugh başını sallıyor. “Nasıl istersen.” Ve ileri doğru davranarak zorlukla koltuktan kalkmaya çalışıyor.

Canavar olmanın pek çok yolu var; bunların hepsini deneme gereğini neden duyuyorum bilmem.

“Aslında, dışarı çok hoş değil. Burada rahatız.” Kanepenin kolçağına tünüyorum. Artık gitsin istiyorum. Bana hiçbir şey getirmemiş. Öğleden sonramı yaşlının biriyle geçirmeye de sabrım yok, ama dayanıyorum.

“Teşekkür ederim. Bugün burası belki de benim için daha kolay. Şimdi, interneti öğrenme çalışmalarımın nasıl gittiğini sormuştun,” diye devam ediyor. “Hızla ilerleme kaydediyorum, denilebilir.” Kafasını kaldırıp kameraya bakıyor, sonra da bana. “Başarılı bir arama yürütmek incelik isteyen bir şey. Tıpkı hayat gibi, ne istediğini bilmen lazım, aksi takdirde boş yere bir sürü lüzumsuz yere sürüklenirsin. Ve ne aradığını bilmek için, önce elinde hangi bilgiler var, onu bilmelisin.”

Pekâlâ. Gerçeğe böyle böyle ulaşacağız.

• • •

Güvenlik ihlali: Sözcük haznemizin parçası haline gelmiş olan bir ifade, ama gazetede haber çıktığından bu yana geçen haftalar boyunca aslında daha az sıklıkla tekrarlanan bir eylem. Mark bunu “mesajı onlara ulaştırmak için” işgalcilerin kafasının üstünden birkaç el ateş etmesine borçlu olduğumuzu iddia ediyordu ve yaptığının yasal olduğu hakkında onunla tartışmak mümkün değildi. Güvenliğin ihlaliyle gerçekleşen doğum. Hemşirelerin Kuyu’ya gelişlerini tanımlamak için şimdi akla gelen sözcükler bunlar.

Ne Hedditch tarlasından bakınca ufukta garip bir parıltı vardı, ne akşamları yükseklerde, onların geldiğini müjdeleyen tanrısal bir varlık, ne de savaşlarla giderek daha fazla parça parça olan cennetimize barışın yayılmakta olduğuna dair bir his. Ama dört karavan vardı, dört hemşire ve bir görev. Bu, bir yılan hikâyesinin başı gibi geliyor kulağa; galiba bir anlamda öyleydi de.

Tekerlek izleri çakıllardan çıkıp boydan boya çayırı geçiyordu. Mark'ın arabasını o tarafa doğrultması için hiçbir neden yoktu ve gezginler de minibüsleriyle tarlalarımızı deşip Mark'ın gazabını çekmemeyi öğrenmişlerdi. Bir guguk kuşunu dinlemek için durdum, o yıl duyduğum ilk guguk kuşuydu. Kuşun aldatıcı çağrısı bir şarkıda yankılanıyordu. O akşam nemli bir sıcak vardı ve notalar, geride tutunan kokular gibi alçak buluta asılı kalmıştı. Ötüş, bir şarkıdan çok ilahi gibiydi; susuşlar ve geçişler, pek duyamadığım birinin yönetmekte, diğerlerinin karşılık vermekte olduğunu düşündürüyordu. Guguk kuşu doğuya doğru uçarken, müzik vadiden yolun soluna doğru yükselir gibi oldu ve pes notalar ormanlardaki gövdelerden derinlerdeki köklere, tiz notalar nota çizgisinin üstüne tırmanarak tarlakuşunun titreyerek kanat çırpıtığı yere kadar ulaştı. Esintiyle birlikte kabardı ve buğday başakları arasında dolaşan rüzgâr gibi görünmeden sindi. Bu bir İngiliz müziği, diye düşündüm, nefes çekişlerde tarihimiz, nefes verişlerde ise geleceğimiz var ve söylendiği şu âna tutsak edilmiş gibiyim.

Tarlanın bitişinin işareti olan çite kadar gittiğim halde, hâlâ görünürde kimse yoktu. Sırtımı çitin tahtalarına dayayarak çit basamağına oturdum; dizlerim bükülü, ayaklarım yerdeydi, ama dönen dünya ile ilişki mi o kadar kesmişim ki arkama gelen Angie'nin farkına varmadım. Omzuma dokundu, döndüm, parmağını dudaklarına götürdü ve birlikte dinledik. Sonunda şarkı kesildi ve berrak cam gibi bir sessizlik oldu; o camın içinden, şimdiye kadar olmadığı kadar net görünüyordu her şey. Yavaşça ilerledik ve tarlanın ortasındaki tek meşe ağacının yanında Angie bana durmamı işaret etti. Aşağıımızda karavanlar ve bunların arasında gidip gelen kadınlar vardı. Öyle tuhaf bir panayırdı ki bu, gerçek olduğundan kuşkulandım.

"İtiraz etmeyeceğini biliyordum," diye fısıldadı Angie.

Şimdi geri dönüp baktığımda görüyorum ki, Angie duruma hep bir güç oyunu açısından bakıyordu ve bana öyle geliyor ki kartların

çoğu onun elindeydi. Üç kişiyle vist oynardık, Mark, Angie ve ben; ve kozu hep Angie tayin eder, elimizde upuzun biriktirdiğimiz aynı renkten kartları geçersiz kılardı. Şu anda merak ediyorum, bu kadar uzun süre evli kalabilmemiz Angie'ye rağmen mi, Angie sayesinde mi oldu?

“Onları tanıyor musun?” diye soruyorum.

“Evet. Hayır. Yani kim olduklarını biliyorum.” Yeni edindiği doğruculuğuna rağmen, kıvırtmak artık onda bir alışkanlık haline gelmişti. Bana onların öyküsünü işittiğini söyledi. Bu kadınlar, Galler'deki bir manastırın inzivasında tanışmışlar. Önderleri, ilerlenecek yeni bir yol konusunda bir tür vahiy almış ve diğerleri de ona katılmışlar. Angie'ye göre bu son derece kolay anlaşılır bir şeydi; benim içinse, en hafif ifadeyle, kuşku uyandırıcıydı. Hristiyan mıydılar? Öyle gibi, diye düşünüyordu. Onları içeri Angie almıştı. Anlaşılan, köyde biri karavanların geldiğini görmüş ve polise telefon etmişti. Polis de, Angie'nin ifadesiyle “şimşekler çaktıracak” gelmişti. O gelip de “köpeklerle” (“Affedersin anne, polisleri kastetmiştim”) rahibelerin bizim iznimizle orada bulunduklarını söyleyene kadar bir tür ateş-kes durumu hâkimmiş. Şimdiye kadar her türden insanı yerlerde uyumaya, banyomuzda kusmaya davet ettiği zamanlarda tekrarladığım yorgun repliğimi okudum, bunun onun kararına bağlı olmadığı şeklindeki itirazımı belirttim. Ama bu çok farklı, diye ısrar etti, bu insanlar buraya yönlendirilmişler.

“Kim yönlendirmiş?”

“Tanrıları, ‘Gül’ diyorlar adına. Melodilerinde sen de benim kadar duyduğun. Anne, burada çok özel bir şeyler oluyor, bunu inkâr edemezsin.”

İstedigimi inkâr ederim, dedim ona. İnkâr edemeyeceğim tek şey Angie'nin yaptığı şeydi ve bunun Mark'a açıklanması gerekiyordu. Angie'ye, karar vermeden önce bu rahibe bozuntularıyla konuşacağımı söyledim ve üstelik o buraya gelip manevi demeçler verirken Lucien'e kim bakıyordu acaba? Angie'nin oğluna bakabileceğinden kuşku duymak ne kadar saçmaydı, ama kuşku duyuyordum ve bu gerçeikle yaşamalıyım. Hiç alınmadı, bana sarıldı ve gidip onlarla tanışmamı söyledi.

“Onları beğeneceksin,” diye arkamdan seslendi, tarladan yukarı tırmanırken, “elleri boş gelmemişler, sana bir şey getirmişler. Senin hakkında her şeyi biliyorlar.”

Tepenin yamacına doğru ilerlediğimde, kadınlar gözden kaybolmuşlardı. Küçük kamp yeri sessizliğe gömülmüştü ve daha az korkutucu görünüyordu. Daire şeklinde yerleşmiş olan karavanların ortasındaki boş alanda, kendimi hiç de emin hissetmeden oyalandım. Rüzgâr, alelacele çekilmiş bir çamaşır ipinde sallanan birkaç tişörte doldu. Pencereden içerisini dikizleyebilecek kadar yakında olduğumdan, camlardaki buğunun belirsizleştirdiği, açılır-kapanır bir formika masanın etrafına toplanmış dört solgun heykelin yer aldığı bir tablo gördüm. Görünüşe göre, biri okurken diğerleri yemek yiyordu. Bana gözü ilişen, okuyan kişiydi. Diğer gözler kalkıp, pencereye doğru bakarken, kitap okuyan, kitabı yanındakine geçirdi. Elimi selam anlamında hafifçe kaldırdım; başlarını eğdiler, ellerini önde birleştirdiler ve gördüğüm kadarıyla duaya başladılar. Anlaşılan yemek faslı bitmişti.

Kitap okuyan, pabuçların madeni basamaklarda çıkardığı tıkrıtlarla karavanın önüne geldi. Dedğim dedik bir tavır sergilemeye hazırlanıyordum ki, uzun boylu kadın bütün silahlarımı elimden aldı: Diz çöküp, kızıl-kestane rengi saçları yüzünü kapatmış halde gömleğimin eteğini öptü ve fısıltıyla bir şeyler mırıldandı ve sonra gözlerinde yaşlarla, elleri alabildiğine açık öylece durdu. Son derece heybetli ve heykelvariydi ve etkileyici bir şekilde erotik görünen saçları dışında tuhaf bir şekilde eril görünüyordu.

“Ruth!” dedi. “Ruth Brigitta Rose!” Rüzgâr kızlık adımı alıp, kendimle beraber uzaklara götürdü ve toplaşan bulutların içinde kaybetti.

Daha sonra, bana “Seni bulmak için çok uzak yoldan geldik,” dedi.

Ayrıca, “Hoş geldin. Ben Amelia Hemşire,” de dedi.

Toprağı ayağımın altından çekti. Kendi adıma mülkiyet hakkımı ve sınırlarını tanımlayan ve Angie’nin onları içeri almaya hakkı olmadığını belirten bazı önemsiz çabalarım olmadı değil; buna karşılık Amelia Hemşire bunların hep alınımızda yazdığına, her şeyin iyi olacağına, iyi bir şekilde olacağına dair tekrar tekrar teminat verdi. Nihayet, geri dönmek, öğle yemeği, ertesi gün tekrar konuşmak gerektiği ile ilgili bir şeyler söyleyerek arkamı dönmeyi başardım, ama daha o andan itibaren, onlardan orayı terk etmelerini talep etmeyeceğimi biliyordum. Angie’nin sözleri tekrar zihnimde çınladı. Sana bir şey getirmişler. Kendini toparla,

Ruth ve onları oldukları gibi gör: zihin oyunlarına başvuran bir avuç tuhaf ve umutsuz kadın. Ama peki, inanç kötü mü? Bir şeye inanmak zorundaydım. Başka her şey sessizce hiçliğe yuvarlanmaktaydı.

• • •

Açıklamalar düşünmek için yeterince zamanım oldu ve dahasını düşünecek bir ömür var önümde. Psikologlarla, psikiyatrlarla, bilim insanlarıyla, rahiplerle, medyumlarla ve kendimle konuştum. Yıldız falı ve çay falı baktım, bulutların şekillerinden ve ağaç kabuklarında gördüğüm tuhaf şekillere bürünmüş insan yüzlerinden cevaplar çıkarmaya çalıştım. Bazı insanlar bir paket peynirde İsa'yı görürler: başka şeyler gerçeğe ne kadar yakınsa, bu da o kadar yakındır. Gerçeği peynirde bulmayı seçtiğim için beni kim suçlayabilir?

• • •

O gün, eve dönerken yalnız meşe ağacının yanında duraklayıp, aşağıdaki, aslında içinde dört yitik ruhun bulunduğu dört teneke kutudan fazla bir şey olmayan şeylere baktım ve seçim şansım parmaklarımın arasından kayıp gitti. Evet, eve çıkıp, özel numaramdan polisi arayıp Mark'ın tarafını tutabilirdim – ama eve vardığımda Mark çıkmıştı. Biz dışarıda hiçbir yere gitmezdik, ama Mark'ın eski bir okul arkadaşı Kuyu'nun yirmi mil kadar uzağındaki satılık bir araziye fiyat değerlendirmesi yapmaya gelmiş, Mark'ı aramış ve bir kadeh bir şey içmek için buluşmayı önermişti. İşte, Mark, başka gün yokmuş gibi, tam da o gün yanımda değildi. Eski bir arkadaştan gelen bir telefon, onun için zor geçen bir ay içinde aydınlık bir an olmuştu ve ben de dışarı çıkmak Mark'a iyi gelir diye düşünmüştüm. Bir arkadaşıyla buluşalı kim bilir ne kadar olmuştu. Birkaç bira içecek, perspektif duygusunu yeniden kazanacak ve belki de biraz yatışacaktı. Mark hiçbir zaman kafelerde, barlarda yaşayan biri olmamıştı ve ligler, play-off'lar konuşulurken konunun dışı kalırdı; fakat geçmişte Will onun için gerçek bir dost olmuştu, desteğini hiç esirgememişti. O yokken hiçbir terslik olamayacağına dair güvence verince, arkadaşıyla buluşmaya gitmişti. Daha sonra bardan telefon edip araba kullanamayacak kadar sarhoş olduğunu ve gece gelemeyeceğini söylemiş, Kuyu'da yalnız kalırsam bir

sorun olup olmayacağını sormuştu. Evet, dedim, Kuyu'da yalnız kalmamda hiçbir sorun yok.

İşte, tüm akşamlar içinde yalnızca o akşam tek başınaydım. Vadinin ta öte tarafındaki evlerin ışıkları da alçak bulutlar yüzünden sönükleşmişti; sisin içinden koyun gölgeleri çıkıp bana doğru geliyor, sonra tekrar gidiyorlardı, bir baykuş Hedditch'in üzerinden hızla daldı ve orada bir dal bularak kıpırtısızca tünedi. Yağmur kokusu vardı. Çok zaman sabah kalkmış, otları ıslak bulmuş, yerlerde su birikintileri olduğunu, oluklardan su damladığını, sincap meşeyi sallayınca dallardan aniden su boşaldığını görmüştüm, ama yağmurun yağdığını pek görmemiş, hissetmemiştim. Yukarıda, yorganımın altındaydım, rüzgâr yarı açık pencerenin mandalını kaldırmış, uykudan uyanıklığa ve tekrar uykuya sürüklemişti beni. Yalnız başıma uyumak benim için olağandışı bir şey değildi, ama şimdi Mark uzakta olunca, ona, sırtının kavisine, onun sıcaklığına olan özlemim dayanılmaz bir hal aldı; onun yokluğu, birbirimize ne kadar uyduğumuzu hatırlatıyordu.

İşte bu hafif puslu uyku halindeyken rüyamda yağmur yağdığını gördüm: Madeni bir kibrit kutusu içinde mahsur kalmıştım ve yağmur şıp şıp minyatür evciğimin teneke damının üstüne düşüyordu; dışarıda insanlar yağmur damlacıklarının tıptırtısının temposuyla dans ediyorlar, beni uyandırmaya çalışıyorlardı; içerde, duvara vurduğum yumrukları onlar vecde gelip ritim tuttuğuma yoruyorlardı. Yarı uyanık vaziyette, rüyayla geceyi ayırt etmeye çalıştım, ama bunların aslında tek bir şey olduğunu fark ederek aklım karıştı ve el yordamıyla alt kata inerek kendimi evden dışarı attım. Karanlıkta şekiller gördüm: Göklere uzanan meşe ağacı; gece moru kavaklar yüzlerini buluttan peçeyle kapatmışlar, ayaklarının dibinden akıp giden derenin içine gözyaşlarını döküyorlardı; tarlalar, tenlerinde yağmuru daha iyi hissedebilmek için, benim gibi, çıplak uzanmışlardı; Yalçinkaya'nın üstündeki çıkıntılı kayalar, genç akarsular tarafından tertemiz yıkanmışlardı. Sağanak yavaşladı ve bitti, seyrelen bulutlar ayı serbest bıraktılar ve eski yerini almasına, çakıl taşlarının üzerindeki gümüş rengi su birikintilerini aydınlatmasına izin verdiler. Yağmuru tatmıştım, çok lezzetliydi.

Uyandığımda şafak sökmüştü ve karanlıktaki saatlerde neler olduğundan pek emin değildim. Yalnızca mutfağın zeminine çamurla

yazılmış çıplak ayak izleri nerede olduğumu anlatıyordu. Huzursuz geçen geceden sonra, her zamankinden daha darmadağın vaziyette, banyo yapmaya, dişimi fırçalamaya dahi gerek görmeyerek üstüme Mark'ın sabahlığını alıp, gece olanların izini sürme çabası içinde, ayak izlerini ters yönde takip ettim. Mutfaktan arka koridora geçtim ve her zamanki gibi kilitli olmayan arka kapıdan dışarı çıktım ve sonra uzun otların arasında zar zor seçilen ve bahçe kapısının oradaki muazzam meşe ağacının orada biten patikayı izledim. O kadın oradaydı; uzun, kızıl kestane saçlı kadın. Gökkuşağı renkli bir gecelikle duruyordu ve güneş ardındaki ufku henüz aşmış, etrafını şafak korosunun konçertosu sarmıştı.

“Günaydın, Ruth,” dedi. “İlk güne hoş geldin.”

“Günaydın,” diye cevap verdim. “Çok erkencisiniz.” Söylediklerim çok saçmaydı, sanki Londra Waterloo istasyonuna giden 6.45 trenine yetişmeye çalışırken yolda birine rastlamış gibiydim.

“Çok heyecanlıydım,” dedi. “Uyuyamadım, her bir damlanın bilincine varmak istedim; senin gibi, ben de damlaları tenimde hissetmek istedim.”

Söylediklerini doğru duyup duymadığımı ya da doğru anlayıp anlamadığımı bilmiyordum. Dün akşam benimle birlikte olduğunu, en azından benim nerede olduğumu ve ne yaptığımı bildiğini ima ediyordu. Benimle ilgili her şeyi biliyor gibi görünüyordu. Sabahlığa sıkıca sarındım. Dün akşam çıplaktım. Kendi başımaydım, hem akşam hem de şimdi. Bu kadın şafak vakti evimin etrafında sinsi sinsi dolaşıp ne yapıyordu?

“Ya, evet, yağmur, galiba biz bu konudan biraz usanmış durumdayız,” diye yalan söyledim. “Yok, çok aptalca bir laf ettim. Demek istediğim, biz yağmura alışığız ve bize çözüm kadar sorun da getiriyor, anlıyor musunuz?”

“Nimet,” dedi.

“Efendim?”

“Nimet. Çözüm nimettir.”

Sabahlığın kuşağı keşke kaybolmasaydı diye düşündüm. “Ve sorun da sorundur, dille ne kadar oynasanız da,” dedim ona. “Burasının bir tür cennet olduğunu düşünerek geldiğiniz anlaşılıyor, ama aslında biraz cehennemimsidir, konuşacak kimse yoktur; çevredeki herkes sizden nefret ederken burada kısılp kalmak, para yetiştirmeye çalışmak. Bunu anlamanız lazım.”

Amelia, kollarını uzatarak bana doğru geldi ve sarıldı, ama bir yabancıнын artık bırakacağı andan sonra da sarılmaya devam etti ve bu noktada ben kibarca kıpırdanarak kendimi kurtaracağıma, yüzümü onun omuzlarına gömdüğümü fark ettim. Saçları lavanta kokuyordu ve ben gülünç bir şekilde ağlamak üzere olduğumu gördüm. Benim için her şeyin ne kadar zor olduğunu bildiğini, ama artık benim yanımda olduğunu ve diğer Hemşirelerin de yanımda olduğunu, artık yalnız kalmayacağımı söyledi. Yalnız olmadığımı, Mark'ın olduğunu söyleyecektim, ama söylemedim. Sonra ayrıldık ve o dönüp gitti. Tarlayı geçip karavanlarına doğru yürüyüp gözden kayboluyordu, ama benim zihnimde gitgide büyüyordu.

Mark, ertesi gün öğlen olmadan döndü, akşamdan kalma ve gergindi. Oralarda insanlar umutsuzluk içinde, dedi. Dış kapıdan girerken bir sıkıntı yaşamış: Yanında bir çocukla kadının biri, arabanın kapı koluna tutunup arabayla birlikte koşmaya başlamış ve Mark asma kilidi açmak için arabadan indiğinde, kadın küçük oğlanı arabanın içine itmeye çalışırken, artık onların içeri girmesine izin vermek zorunda olduğunu söylemiş. Mark çantasını bir kenara atmak için bir anlığına durakladı. Bir yandan konuşurken bir yandan çizmelerini giyiyordu.

“Kadın ağlıyor, işsiz olduğundan, bizim yanımızda çalışabileceğinden söz ediyordu. Korkunçtu, Ruth. Korkunç. Onu kenara itip, kapıyı hızla kapatmak zorunda kaldım. Derken çocuk tırmanmaya başladı ve elektriğe kapılacak diye ödüm koptu, başladım çocuğu indirsin diye kadına bağırmaya.” Ambarın anahtarlarını almak için uzandı.

“Gel otur biraz,” diye önerdim. “Korkunçmuş gerçekten.”

Anahtarlara baktı. “Biraz bekleyebilir, herhalde,” diye biraz yumuşadı ve geri gelip beni öptü. “Will bana üniversitedeki en seksi kızla evlendiğimi hatırlattı,” dedi.

Sofraya oturunca biraz daha sıradan-sıra dışı haberlere geçti. Bira fiyatları: Anlaşılan, yarım litre bira yapmak için 21 litre suya ihtiyaç varmış. Sonra Will, İsa şimdi buralarda olsaydı, şarabı suya çevirirdi diye dalga geçmiş, yine de, uyuşturucu satıcısı olarak daha da kazançlı çıkardı demiş: Kokain elma şarabından daha ucuzmuş ve öyle görünüyor ki ülkenin yarısı sürekli zilzurna geziyor. Artık neredeyse hiç bar kalmadığından, otelin barında içmişler. Bizim civardaki Köprü denen barın bir süre önce kapandığının farkındaydık, ama sorunun bu derece yaygın olduğundan haberimiz yoktu.

“Bir servet harcadım, maalesef. İçki parasını ödeyebilmek için evi ipotek etmemiz gerekecek. Yine de, gerçeklerden bir süreliğine kaçabilmek için az bile ödedim sayılır.”

Fark ettiği diğer şeyler: yangın muslukları, tahta perdeyle kapatılmış bahçeler, yarı yarıya boş otoyollarda su tankerlerine refakat eden konvoy halinde ordu birlikleri. İnsanlar fark etmeden içlerine işlemiş, Will ile beraber böyle bir tahminde bulunmuşlar. Yıllar boyu ortalama ya da ortalamanın altında kalan yağış yüzünden güneydoğulu gariban çiftçi iflas etmiş, araba yıkama makineleri bozulmuştu ve derken, biz fark edene kadar kuraklık kapıya dayanmıştı. Kuyu'nun bu derece önemli bir haber haline gelmesine şaşırmıyordum.

"Dışarıda olup bitenle ilişkimiz kopmuş," dedi.

"İçeri alabilirdin," dedim sükûnetle, "kadınla çocuğu."

Mark kahvesini bitirdi ve kupayı evyenin içine bıraktı. "Ya, tabii," dedi alaycı bir şekilde. "Dış kapıya, iş için yalvaran notlar koyan herkesi, hepsini içeri alabiliriz, öyle değil mi? Ama o zaman da bize yer kalmaz. Hiç anlamıyorsun."

"Benim vereceğim haberlerle ilgileniyor musun?" diye sordum.

"Affedersin." Kollarını bana doladı. "Tartışmayalım."

Buradan biraz ayrılmak ona iyi gelmişti; kokusu bile dış dünya kokusuydu – sigara dumanı ve ödünç diş macunu. Belki de benim havadislerim biraz bekleyebilirdi; çünkü ona ve Kuyu'ya bir şekilde ihanet etmiş gibi hissediyordum. Hiç tanımadığım birine sarılmış, işlerin kötü gittiğini söylemişim ve bu sadakatsizliğimi tamir etmek istiyordum. Ya da, belki, bekleme daha iyi olurdu. Büyük bir olasılıkla Mark'la rahibe karşılaşacaklardı ve rahibe Mark'a neler olduğunu anlatacaktı.

Bu yüzden, Mark'a Hemşireleri anlattım. O sabah ilk kez yalan söyledim ve rahibeleri içeri alanın ve kalabileceklerine dair izin verenin Angie değil, ben olduğumu söyledim. Mark bana deli olduğumu düşündüğünü ve hiçbir şey anlayamadığını söyledi. Kapıyı vurup çıkmadan önce koyunları kontrol edip etmediğimi sordu, ben de sinirle, tabii, nasıl unutabilirim ki, diye cevap verdim.

Yukarıda, gezginlerin kamp kurduğu yerde, Angie ve başka birkaç kişinin bir ahırdan çürümüş samanları taşıma teklifi aldıklarını ve sabah erkenden gittiklerini öğrendim. Charley gitmemişti ve bana hasarlı bacağının, yapabileceği fiziki işleri nasıl kısıtladığını açıkladı. Anlaşıldı ki, kafası epeyce iyiymen, uçabileceğini sanarak, çok katlı bir araba parkından aşağı atlamış.

"Lucien de gitti," dedi.

Öfkeden gözüm dönmüş şekilde, küçücük bir çocuğu ezilip gidebileceği balya taşıma işine götürmenin tam anlamıyla sorumsuzluk olduğunu söyledim.

“Bu kadar endişelenmemelisiniz. Angie harika bir anne, aslında. İnsanlar değişiyor,” diye ekledi.

Çay yaptı ve birlikte, ormandan taşıyıp getirdikleri kütüklerden birinin üstüne oturduk. O dikiş dikmeye devam etti; yaralı kolların bitimindeki kocaman elleri çadırdaki yırtığı şaşılasi bir beceriyle, usul usul tamir etti.

“İnsanlar gerçekten de değişiyor,” diye devam etti. Tamir özenliydi – rengi dikkatle seçilmiş bir iplikle atılan neredeyse görülemeyecek kadar minik, muntazam ve gergin dikiş, fermuarı çadırın astarına tutturuyordu. Fermuarı dikkatle aşağı yukarı çekerek yaptığı işi kontrol etti. “Tamir oldu.”

“Tutar mı?” diye sordum.

“Dikkat edilirse, tutar.”

Charley topallayarak benimle birlikte patikaya kadar yürüdü. “Şu Angie’nin rahibelerini anlatsana,” dedi.

“Buradan göremezsin onları,” dedim, “aşağıda, çukurun içindeler.”

“Biliyorum, ama neye inanıyorlar?”

Güzel soru.

“Uzun kalırlar mı dersin?” diye sordu.

“Hiçbir fikrim yok,” diye cevap verdim. “Peki, sen ve Angie ve Lucien? Siz ne kadar kalacaksınız?”

“Benim de hiçbir fikrim yok,” diyerek güldü. “Ama yaz sonunda harekete geçmemiz lazım. Yaşayacak daha sıcak bir yer bulmalıyız, kuşlar gibi.”

Amelia Hemşire ile bir kez daha karşılaşmayı göze alamazdım, bugüne kadar her şeyi bir arada tutmuş olan zamkı, çengelli iğneleri, raptiyeleri kaybetmeden olamazdı bu, ama Lucien ve tüm kır langıçlar gittikten sonra burasının nasıl olacağını bütün boşluğuyla göstereceğini tahmin ettiğim, önümde uzanan güne de tahammülüm yoktu. Eve dönünce bir kovaya doldurduğum temizlik maddelerini kaptım ve aralarında bir paket soda bulunca, toplum olarak ne kadar eski moda insanlar olduğumuzu düşündüm. 1940’ların ev kadınının gülen yüzü şimdilerde, ülke yeni düşmanıya karşı karşıya gelirken bizi o savaş zamanı ruhunu yeniden canlandırmaya

teşvik eden, sirkeden sût tozuna kadar her şeyin üzerindeki şık, nazik reklamlara dönüşmüş durumda. Uygun şekilde silahlanmış vaziyette, Angie'nin gitmek için mazeret bulamamasını sağlama konusunda kararlı bir şekilde, ambara gittim. Burada uzun süredir kimse kalmamıştı – gelip kalabilecek olan dostlar, gelmek şöyle dursun, uzak durmuşlardı ve turist kabul etmek ise aklımıza gelecek son şeydi, ama tabii eğer kiraya vermeyi tercih etmiş olsaydık, eminim bir servet kazanırdık. “Cennette bir hafta – sadece 150 sterlin, yemek misafire ait.” Tek sorun insanların buradan ayrılmasını sağlamak olurdu; Kuyu bir girişler ve çıkışlar öyküsü olmuştu, ama kimin gelip kimin kaldığının hiçbir mantığı yoktu.

Muhafızlar ambarı değiştirmişlerdi tabii. Oturma bölümünü genişletmişler, aralara bölmeler yapmışlar, bir tuvalet daha eklemişler ve bir sürü elektronik alet takmışlardı. Şimdi artık ambarlıktan çıkmış, kışlaya dönmüştü.

O gün ambarı temizledim, lavaboyu ovdum, kalmış olan sabunu attım, çok uzun zamandır sifon çekilmediği için çevresinde kah-verengi bir çizgi oluşmuş olan tuvaletin içine temizlik maddeleri döktüm. Duş teknesi ile duvarın arasında oluşmuş olan ve beyaz fayanslarda mürekkep lekesi gibi duran mavikûfû, fayanslar paketin en altında kalmış olan bayat ekmek dilimlerine benzeyinceye kadar kazıdım. Gömme dolaptan çıkardığım temiz çarşaflarla yatağı yaptım, ellerimle temiz yastık kılıflarını sıvazlayıp düzeltirken Angie ve Charley'i düşündüm ve buraya yerleştiklerini hayal ettim. Sonra belleğimin kıyısındaki bir şiirin bir mısrasını yarım yamalak işiterek, yalnızlığımın bilinciyle bedenimde ağrı, yatakta uzanıp kaldım. *'Buzul dolabın içinde tık tık vurur, çöl yatakta iç geçirir.'* İşte bu. Auden. Bunu Londra'da derste işliyordum ve karşımdaki kıpır kıpır ergenlerin, cinsel yoksunluk içindeki bir evliliğin kasvetini nasıl olup da anlayacaklarını kestiremiyordum. O zamanlar, bunu, dolaylı olarak, eşleriyle uyumsuz dostlarımla paylaştıkları mahrem öyküleri aracılığıyla anlıyordum, ama Kuyu'da geçen bir yıldan sonra, kendi tecrübemle öğrendim. Sessizlikte, şiirin geri kalanını da yüksek sesle okudum: *'Ve çay fincanındaki çatlak, bir yol açar ölüler diyarına.'*

Kot pantolonumun üst düğmesini çözdüm ve elimi bacaklarımla arasına kaydırdım. Keskin itki nefesimi kesti. Parmaklarım kendi yöntemiyle çalışırken gözlerim beyaz kireç badanalı tavanda

sabitlendi, ta ki kafamın tam üstündeki meşe ağacından çatlak kırıştan aşağı doğru ağ örmekte olan bir örümceği, onun ince bir güneş ışını içinde kıvıl kıvıl dönmekte ve gitgide yaklaşmakta olan soğansı gövdesini görene dek. Birden, örümceğin ayaklarının yüzüme değmesi korkusuyla bir çığlık attım ve elimi pantolonumdan koparırcasına çekip örümceğin nereye gittiğini bilmediğimden, deli gibi yüzümü kaşımaya başladım. O an sona ermişti. Ayağa kalktım, pantolonumun düğmesini ilikledim, yorganı düzelttim ve doyumsuz, dışarı çıktım.

Dışarıda, sırtıkan gün kendimi pis ve huzursuz hissetmeme yol açtı. Yapılması gereken işler vardı, iş her zaman vardı. Genç ağaçları ısırgan otlarından ya da şifalı otlar tarhını yabancı otlardan temizlemek gibi şeyleri ömür törpüsü olarak görmeğe başladığım için, soluklanma fırsatı olarak düşünebildiğim tek şey Hemşireleri ziyaret etmektir. Zaman ilerledikçe bu arzuya bir bağımının kapıyı kapatıp satıcıyı dışarıda bırakmak için kapıya yaslanması gibi karşı koyacaktım, ama o gün tekrar ambara döndüm ve hayali tatil konuklarımız için hazır duran ve şifonyerin en alt çekmecesine yerleştirmiş olduğumuz bıçakları, kaşıkları, kupaları, fincanları, yemek tabaklarını, salata tabaklarını saydım. Bu şekilde öğle yemeğine kadar gelebildim.

Öğle yemeği sırası geldiğinde, bir domino daha düşmüştü. Mark'a, Angie ile Lucien kalmak isterlerse diye ambarı temizlediğimi söyledim. O da rahibelerin kampına kadar gittiğini ve onlarla ayaküstü konuştuğunu söyledi. Onları pek bir sakıncalı bulmadığını söyledi. Hatta yararları bile olabilir diye şaka yaptı; etrafı gözlemek için fazladan bu kadar çift göz daha eklenecekti ve zaten artık Kuyu'ya izinsiz girecek adam çok cesur biri olmalıydı, öyle ya, artık burası ülkenin en çok hakarete uğramış iki gurubunun işgali altındaydı: gezginler ve kaçık dinciler. Ben de onunla birlikte güldüm ve hatta onlara çitin kenarındaki su oluğuna bir musluk takmaları için hortumu uzatma vaadinde bulunduğunu söylediğinde, hortumu götürmeğe gönüllü oldum. Savaş balta-larımızı derine gömmüş gibiydik, ama bu hal, Pirus zaferleriyle ve aceleci barışma çabalarıyla sağlanmıştı. Hortum adaptörünü ambarda buldum ve Hemşirelere gitmeden önce arka kapıdan kafamı uzatıp, "O zaman, gerçekten de gitmelerini istemeyeceksin demek?" diye seslendim.

Mark masasında çalışıyordu. “Şimdilik istemeyeceğim!” diye cevap verdi.

Plastik hortum başını tereddütle elimde evirip çevirdim. Bir ayağım evin içinde, diğeri dışındaydı. “Demek istiyorum ki...”

“Ne istiyorsun?” diye seslendi çalışma odasından.

“Yok bir şey! Tamam!” dedim ve patikadan tırmanmaya başladım. Buradan, gezginlerin çadırlarını, minibüslerini seçebiliyor, çocukların seslerini duyabiliyordum. Seslerden biri Lucien’inkiydi, nerede olsa tanırdım. Bir yıl sonra, bu sesi duymaya çalışarak on iki saat geçirecektim ve bir daha hiç duyamayacaktım. Aynı zamanda, karavanların olduğu çukurda da hafif bir ısıltı seçebiliyordum. Lucien’in gürültülü çığlıklarına karşılık Hemşirelerin şarkıları: Hemşireleri gördüm. Grup halinde duruyorlardı ve beni görmedikleri halde sanki geldiğimi biliyor gibiydiler, çünkü hepsi tek tek birer adım geri giderek daireyi bana yer açacak şekilde büyüttüler.

“Gel de bize katıl, Ruth,” dedi Amelia.

Daha yaşlıca olan kadın güven verici bir şekilde gülümsedi. “Belki de görüldüğümüz kadar tuhaf değiliz. Aslında bu tıpkı akşam duasına benziyor.”

Duraksadım ve sonra akşam dualarına katıldım. İlahiyi yine Amelia Hemşire yönetiyordu.

İşte bak, Eriha Gülü.

İşte bak, Eriha Gülü.

İşte Gül!

Bir avuç toprak – Eriha Gülü’nü ilk gördüğümde böyle demiştim. Amelia Hemşire eliyle kaldırdı, öptü ve sol tarafındaki yaşlıca kadına geçirdi; o da aynı hareketi tekrarladı ve Angie yaşında görünen, kısacık kesilmiş kıpkırmızı saçlı ve kara gözlü kıza geçirdi. Okulda, yüksek sesle okuma sırasının bir öğrenciden diğerine geçmesi gibi, sıra bana doğru geliyordu ve bana geldiğinde ne yapacağım hakkında en ufak bir fikrim yoktu. Kız gülü öptü, dönüp bana baktı. Ben de onu taklit ettim, ellerimi uzattım ve Gülü aldım. Başka bir şey yapamazdım. Bu bir demet kuru sopayı ağzıma doğru kaldırdım ve oper gibi yaptım. Gözlerimi açtığımda Amelia Hemşire bana gülümsüyordu. İlk “Amin”den sonra kalkıp gidebilirdim, ama hiç gerçekten bırakıp gitmedim. Törene katılmışım.

• • •

Bir dahaki gelişinde Hugh, bir Eriha Gülü'nün hâlâ bende durup durmadığını soruyor. Merak ediyormuş. Şu işe bakın ki, hâlâ sakladığım bir gül var. Her şey bittikten sonra bir gülü sakladım, neye inanmamak gerektiğini hatırlatsın diye. Gidip getiriyorum, bir avuç ince, ölü dalı ona sunmadan önce Hugh'un önünde diz çöküyorum, dalların kabukları kepek gibi pul pul haliye dökülüyor.

"İşte bak, Eriha Gülü."

Hugh öne eğilerek alıp almamakta kararsızmış gibi, ellerini kuşkuyla uzatıyor.

"Tut. Pek örselenmez. Zaten anafikir de bu."

"Eriha Gülü bu mu? İnanılır gibi değil. Bir din başlatmak için yeterli görünmüyor, ama beş somun ekmekle iki balık da pek özel şeyler değildi belki de." Minik dallardan birini dikkatle yığının içinden koparıyor ve ortasından kırıyor.

"İçinde bir gram bile özsuyu yok, kökü de yok, ama bunun canlı olduğunu söylüyorsun?"

"Bu, mucizevi bir bitki. Kutunun üzerinde yazan her şeyi yapıyor. Bunu Kızıldeniz'in kurumuş yatağında, Mısır çöllerinin içine yarı yarıya gömülü vaziyette, çoktan ölmüş olarak buluyorlar – kökü mökü yoktur, ama gün gelir..." Etkili olsun diye duraksıyor ve göğe bakıyorum: "Yağmur yağar." Hugh bakışlarımı izliyor ve ben devam ediyorum. "Yağmur onu hayata döndürür. Bu kuru sopaların her biri açılır ve bu karmakarışık ölü dal yığını yemyeşil sürgünlere ve yüzlerce minik, beyaz çiçeğe dönüşür."

"Ne kadar süre için?"

"Yağmur durana kadar."

"Sonra?"

"Yine ölür. Ya da tekrar ölü gibi görüldüğü haline döner."

"Ben de böyle duymuştum, ama daha önce görmemiştim." Eliyle bitkiyi tartıyor, sanki bu kadar hafif bir şeyin bu kadar ağırlığı barındırabileceğine inanamıyor gibi. "Çok güzel bir şey bu, Ruth. İyi ki saklamışsın."

"İstersen sende kalabilir. Ya da Hemşireler hâlâ çalışıyorsa, internetten de ısmarlayabilirsin. Suriye'den getirtmek için güzel bir yol bulmuşlardı. 14,99 sterlindi fiyatı, yanlış hatırlamıyorsam. Bir mucize için, bu fiyat ucuz sayılır."

Hugh Gülü bana geri uzatıyor, ama ben ellerimin üstünde oturuyorum.

“Hadi, bunak bir adamı keyiflendir. Yine dışarı bırakalım. Yağmurda çiçeklenmesini görmeyi çok isterdim.”

Adsız, kapının ardından vaktin dolduğunu sesleniyor. Kolu mu uzatıp, Hugh toparlanıp kalkarken ağırlığını hissediyor, ayağa kalkmasına yardım ediyorum. Dengesini bulmak için birkaç saniye beklerken el yordamıyla bastonunu arıyor. Yavaş yavaş dışarıya yöneliyoruz. Hugh’un bir elinde baston, diğer elinde Eriha Gülü var. Adsız, en hafif ifadeyle sersemlemiş görünüyor.

“Bu harika bir bitki, Adrian. Bazıları buna Diriliş Bitkisi der. Hepimizin bu bitkiden öğrenecekleri var.”

Adsız kuşkuyla ölü dal yığınına bakıyor. “Siz öyle diyorsanız, efendim.”

“Öyle. Şimdi, burası nasıl?” Evin köşesinde duran kocaman bir saksıyı işaret ediyor. Bahar başında bir şey ekmiştik, ama şimdi saksının içinde yalnızca toprak var, kahverengi ve verimsiz, kenardan birkaç santim aşağıda. “Ruth, buna sen bile bahçecilik diyemezsin.”

Hugh güçlkle eğilip Eriha Gülü’nü çıplak toprağın üstüne koyuyor ve bitki orada öylece duruyor; sanki bir oğlan çocuğu terk edilmiş bir kuş yuvası bulmuş da, keşke içinde kuş yumurtaları olsaydı diye içinden geçiriyor.

“Evi yıkıp döktüğümde,” diye Adsız’a açıklama yapıyorum, “bunu arıyordum işte.”

Eğer Mark'ın hep bir sapık olduğuna dair varsayımlar dolaşıyor idiyse, benim de evvelden beri bağınaz bir dinci olduğuma dair aynı sayıda varsayım dolaşıyordu. En azından, gazetelerde ve internette ima edilen buydu. Londra'daki evde, şöminenin üstüne koymuş olduğum mumlar –yakın olduğum bir komşuma bakılırsa– dinsel takıntımın kanıtlarıydı; Devon'da tatildayken küçük köy kiliselerine yaptığım ziyaretler –adını açıklamak istemeyen bir köy papazına göre– tapınmak için karşı konulamaz bir ihtiyaç duyduğumun ispatıydı; Meryem Ana resimli Noel tebrik kartlarım bile –eski bir okul arkadaşına göre– Meryem Ana'nın izinden gitme arzusunun inkâr edilemez deliliydi. Ama gerçekte, ben hiçbir zaman kiliseye düzenli giden biri olmamıştım ve Hemşirelerin akşam ibadetlerine ilk katıldığımda çok acemiymdim. O zamanlar, dua benim içimde, eskiden ezbere bildiğim ya da daha sonra Angie'ye söylediğim veya çok yakın zamanlarda Lucien'e okuduğum çocuk şarkıları gibi bir etki yaratıyordu, yani ritmik olarak ezberden okuya okuya anlamı duyguya indirgeyen bir tekrar, ta ki yatıştırıcı bir güvenlik örtüsüne sarılana dek. *Uçuçböceği, uçuçböceği uç git evine, evin yandı kül oldu çocukların mahvoldu.* Bu hâlâ peşimi bırakmaz, *Bahçe etrafında dön baba dönelim, oyuncak ayı gibi ... bir adım, iki adım, al işte bıçağın dibi.*

Tabii yalnızca ibadetten ibaret değildi. O ilk haftaları tanımlamak için yapabileceğim en yakın benzetme, bir tür kitap okuma kulübü gibi demek olacak. Bir günden biraz fazla bir zaman içinde, keskin bir yalnızlıktan, 7/24 kapımda olan alışılmadık ama zeki kadınların hazırlop dostluğuna sahip olmaya geçtim. Yine Londra'ya kavuşmuştum, üstelik egzoz dumanları ve köpek pislikleri olmadan. Eğer Mark kanepeye gömülmüş; BBC'nin susamış güruhu birtakım çocukça, modası geçmiş tekrarlar menüsüyle yatıştırabilirmiş gibi yayınladığı komedilere gülerek televizyon seyredip erkeksi olanı yapıyorsa, ben de kadınların uygarlaştırıcı muhabbetiyle saatler geçirebilirdim. Amelia onu gördüğüm ilk

andan itibaren hep bir muamma idi, Eve ise, eh, Londra'da uzaktan tanıdığım ve pek de sevmediğim birçok kadına benziyordu – iki dirhem bir çekirdek haliyle bu salaş ve manastır gibi yerde abes kaçıyordu. Para onundu tabii (bunu o zaman henüz bilmiyordum), ama onun için önemli olan tek şey bu olamazdı.

Birbirlerinden iki kutup kadar farklı olmalarına rağmen, Jack de Dorothy de benim tarzımda kadınlardı. Üç kadın bir kuyuda buluşur: altmış küsur yaşında Kanadalı bir dul, kırk küsur yaşında toprağa geri dönmüş bir annee ve yirmi küsur yaşında, kişilik bozukluğundan muzdarip bir aile içi şiddet kurbanı – fıkra gibi. Evet, gerçekten de birbirimizi güldürdük, herhangi bir şey üzerinde saatlerce konuşabiliyorduk: erkekler, hayatın anlamı, Kuyu. Ve tabii, onların inancı hakkında konuştuk; Galler'de ilk karşılaşmalarında Dorothy'nin deyişiyle “özel bir şeyler olmakta olduğuna dair hissettikleri tuhaf duygu”yu, Tanrının onları Gül'e tanık olmaları ve kuraklık sırasında inançsızlıktan kavrulan insanlara kurtuluş umudunu götürmeleri için çağırdığını nasıl artık bildiklerini de konuştuk. Dinledim, tartıştım, sorguladım ve her zaman hak vermedim, o zaman için. Kendilerini Hristiyan mı kabul ediyorlardı? Bu yeni bir Hristiyanlıktı. Neden yalnızca kadınlar? Eski Akit erildir, Yeni Akit geçiş metniydi, bu ise kadınların şahitliğiydi, Gül'ün Akdi'ydi. “Akşam Duası” adını verdikleri şeye katılıyordum, doğru, ama bu benim açımdan, olsa olsa entelektüel bir oyundu, ancak hesaba katmadığım çok şey vardı; bir kere, neleri tehlikeye attığımı; kuralların yavaş yavaş aşındırılıp yerine başka kuralların geçtiğini; hiçbir oyunun, yalnızca mantıkla kazanılamayacağını ya da kaybedilemeyeceğini; her şeyden önemlisi, tek bir oyuncunun sonuç üzerinde sahip olabileceği gücü.

Angie de bazen bizim tartışmalarımıza katılıyor, benim kuşkucu tavırlarımı daha yüce bir güce boyun eğmeyi öğrenmem gerektiğini söyleyerek geçiştiriyordu. Benim hep yaptığım ise onun bütün hayatını daha kuvvetli güçlere boyun eğerek geçirdiğini, ama benim alışkanlıklarımın küçümsendiğini ve dinlemeğe bu kadar açık olduğu için onu sevdiğimi söylemek oluyordu. Böyle anlarda onu gerçekten kızımış gibi hissediyordum, tıpkı Londra'da gördüğüm, AVM'lerdeki kafelerde yarım yağlı sütlü kahveler ısmarlayıp yuvanlık masaların üzerinden birbirlerine doğru eğilen, ayaklarının dibinde alış-veriş torbaları duran, loş ışıktaki yüz hatları birbirlerini

yansıtan diğer anne kızlar gibi. Arada sırada onun takımından bazı arkadaşları da gelirdi, ama ben onu izlerdim, otların üzerinde bacak bacak üstüne atmış, sıska bir kızdı ve onunla gurur duyma cüretini gösterirdim – iklim değişikliği, kapitalizm konularında yaptığı heyecanlı konuşmalarıyla, Jack sarsıcı öyküsünü bizimle paylaştığındaki sevecenliğiyle, patates soymak için hırkasının kollarını güvenle kıvrmasıyla gururlanırdım. Lucien ve Henni de onunla birlikte geliyordu; arkamızdan, yokuş aşağı taklalar atıyorlar, onlar için bitmek tükenmek bilmez bir cazibe kaynağı olan karavanlara burunlarını sokmak için yalvarıyorlardı. Jack, özellikle yumuşak davranıyor, oğlanların onun karavanında evcilik oynamalarına izin veriyordu. Bir akşam Amelia Hemşire dışarı çıktı, çocukların arabacılık oynamalarını seyretti ve torunum olan küçük kızın adının ne olduğunu sordu.

“Kız değil, oğlan,” diye düzelttim, gülerek.

“A, adı Lucy sanmıştım.”

“Lucien. Ama boş ver, saçından dolayı herhalde. Kız sanman normal.”

“Demek burasının bir gün Lucy’ye geçeceğini söylerken bu çocuğu kastediyordun. Bu oğlanı.”

“Tabii. Ne oldu?”

“Sadece, burasının bir kadın toprağı olduğunu düşünüyorum, Ruth. Kadından kadına geçmeli.”

Hayatta kazandığım onca tecrübeye rağmen, Amelia Hemşire’ye karşı hazırlıksızdım.

Yalnızca ben değildim. Onun gölgesinde kalan herkesin dikkatini çekiyordu. Galler’de harekete önderlik edenin, her biri bir şeyden kaçan bu birbirine benzemez grubu toplayanın, onlara ileri yürümek için bir yol önerenin, baştan çıkarıcı arayış kokusunu tattıranın da o olduğunu öğrenince hiç şaşırmadım.

“Gül için her şeyden vazgeçtim,” diye anlattı Amelia Hemşire bana, o alçak sesiyle. Bu ses tonu, insanların onu duymak için yaklaşmak zorunda kalmasını gerektiriyordu. “Beni bekleyen şeyler vardı, insanlar, mal-mülk, ama benim için daha yüce bir amaç olduğunu biliyordum. Bana başka kimse katılmasaydı bile farklı bir şey yapmazdım.”

“Düşününce, insana olağanüstü görünüyor,” dedim Mark’a bir akşam, Hemşirelerin kim olduğunu açıklamaya çalışırken. “Amelia

bu amaç uğruna her şeyi feda etmiş. Aslında, gerçekten de zeki bir kadın, çok okumuş ama bir yandan da öyle inançlı ki. Birçoğumuzun yalnızca konuşmakla yetindiğimiz şeyleri yapmış. Her şeyi bırakıp buraya, Kuyu'ya gelmiş, çünkü doğru olanın bu olduğuna inanıyor.

“Biz de öyle yaptık.”

“Aman, Mark, ne demek istediğimi biliyorsun.”

“Çok güçlü bir kadın olduğunu görüyorum,” diye kabul etti. Bir yandan da tohum kataloglarının sayfalarını çeviriyordu. “Ama bu onun haklı olduğunu göstermez.”

Diğer hemşirelerin öyküleri de farklı farklıydı. Eve, depodan bozma teras katından ve çok iyi iş yapan halkla ilişkiler şirketinden vazgeçmişti; Jack şiddet uygulayan eşini bırakmış, Dorothy Kanada'daki güzel torunlarına veda etmişti. Hepsi Amelia Hemşire uğruna paradan, dostluklardan ve hayatlarının kurulu düzeninden vazgeçmişlerdi. Amelia Hemşire uğruna Eriha Gülü Hemşireleri olmuşlardı. Ve ben de onlardan biri haline geldim. Önceleri işe yavaş yavaş giriştim, ta ki bir akşam suyun dibine değemeyecek kadar açıldığımı ve geri yüzmenin ileri gitmekten daha zor olduğunu anlayan dek.

Bazı ibadet sahneleri belleğimde daha belirgin. Başlarda bir akşam oraya indiğimde Amelia Hemşire'yi içine kapanmış, duaya dalmış halde buldum. Kuru Eriha Gülü'nün bulunduğu dümdüz ahşap kutuyu yerleştirdikleri kütüklerden yapılmış mihrabın önünde diz çökmüştü. Sanki saçlarından arkasındaki toprağa çivilenmiş gibi, başı arkaya atılmıştı, acı içindeymiş gibiydi; uzun boynu gerilmiş, gözleri kapalı, zayıf, kahverengi kolları sanki gövdesine bağlı değilmişçesine yanlara sarkmıştı. Diğerleri de onun gibi giyinmişler, her zamanki kot pantolon ve pamuklu kazaklarını değil, daha önce hiç görmediğim gri pamuklu abalar giymişler, bekliyorlardı. Bu giysi içinde hepsi sade ve mütevazıydı. Bana da bir giysi vermeyi teklif etmediler. Bir elim pantolonumun cebinde, diğeri boynuma asılı olan ve bana fazlaca renkli gibi gelen boncuklarda, kendimi dışlanmış, onların aydınlanmasından mahrum bırakılmış ve huzurlarına imrenir buldum. O boncuklar hâlâ duruyor. Renkleri hiç de abartılı değil, solgun renklerde camdan yapılmış ve kırılğanlar; fakat bağlam her şeyi belirliyor.

Ertesi akşam oraya gitmedim, acaba peşimden gelecekler mi diye merak eden, yeni yürüyen bir bebek gibi. Amelia beni aramaya

gelmedi; onun için, ben boyun eğdim ve ona gidip dua halkalarına katıldım. Amelia yine diğerlerinden ayrı dua ediyordu, yine onu bekledik; rahibeler yine, benim sahip olamadığım bir tarz içindeydiler, sanki hareket etmek bana kendimi hatırlatıyormuş gibi bir bacadan öbür bacağa geçiyor, saçımı yüzümden arkaya doğru atıyor, dirseğimin içindeki böcek ısırtığını kaşıyordum. Sonunda, Amelia Hemşire sallanarak topuklarının üstünde durdu, bekledi ve sonra tek bir hamlede yükseldi. Gülün ruhunu selamladılar. Ben bu ruhun beni de etkilemesini diledim ve oldu: Nefesim sıkıştı, kalbimin bir sinekkuşunun kanatları gibi çarptığını, bir fısıltının parmak ucuyla bel kemiğime dokunduğunu hissettim. Bu, Amelia'nın dediğine göre, başlangıçtı.

Amelia beni ibadet alanında eğitti. Alçak sesle ilahi söyler, bedenimi kullanarak duyularıma yön verirken, toprağın ayaklarımı nasıl karşıladığını, baldırlarımdaki kuvveti, kalçalarımdaki, rahmime kadar ulaşan gerginliği, midemdeki boşluğu, nefesimin iniş çıkışını, boynumdaki göklere yükselen ipliği gözden kaçırmazken, nefesimi nasıl fark edeceğimi, düşünmeyi nasıl bırakacağımı anlattı ve gözlerimi güneşe doğru çevirdi. Bu yolla ve şarkılar söyleyerek, gitgide artan ölçüde, her seferinde biraz daha güçlü bir şekilde, bir özgürleşme hissettim ve eve her gece daha hafiflemiş, belki de daha endişesiz bir şekilde döndüm. Ama özgürleşme yeterli değildi; Amelia'nın dediğine göre ve bir akşam, dualar bitmek üzereyken, Amelia Hemşire yeni ve alışkın olmadığımız bir ibadet aşamasına geçti. Sesi titriyordu.

“Bakın, bu kadına bakın; çünkü Tanrı onu kutsamış.”

Amelia Hemşire dümdüz bana, beni de delip geçerek benim de ardıma baktı. Hemşirelerin hepsi diz çöktüler, başları yere sarktı, kolları önlerindeydi.

“Bakın, bakın, bu kadına bakın; çünkü Tanrı onu kutsamış. Bakın, bakın, bu kadına bakın; çünkü o beşinci kadındır.”

Amelia mihrabın üzerinden kutuyu aldı ve kapağını açtı. “İşte Eriha Gülü, bakın.”

Üzerimden şiddetli bir rüzgârın esip geçtiğini hissettim ve nefesim tutuldu. İnançlarının fırtınasında kalmış bir fidan gibi sallandım. Yere düştüm. Yeniden ayağa kalkmaya hazır olduğumda kendimi güçsüz hissediyordum. Amelia Hemşire beni tuttu ve ben bir yıldan fazla bir zamandır ilk kez öyle bir huzur, öyle bir

güven hissettim ki, Kuyu'da kalabileceğimi ve yaşayabileceğimi anladım.

Amelia Hemşire'nin bizden beklentileri sürekli artıyordu. Grup olarak bir arada okuduğumuz zaman, onunla konuşurduk, onun meydan okumalarına cevap verirdik ve onun bize yaptığı beyanlar üzerinde düşünürdük. O bizimle olmadığında hiç durmadan ondan söz eder, onun yaşamı onaylayan bir kadın olduğunda söz birliği ederdik. Yalnızca benimle birlikte olduğunda, çoğu zaman olduğu gibi, diğerlerini akşam yemeğini hazırlamaya ya da karavanları süpürmeye bırakarak ikimiz yürüyüş yapar, konuşurken, karşı konulması imkânsız bir etki yaratıyordu.

"Mark'la geleceğini nasıl görüyorsun?" diye sordu bir keresinde. Kış buğdaylarının arasında, traktör izlerini takip ediyorduk ve bitkiler çıplak bacaklarımıza değiyordu. "Şöyle düşün, Ruth," diye devam etti, "şöyle." Eğildi ve yeni sürgünlerden birini kopardı. "Biz bu kadar kırılmanız," dedi, "hastalığa bu kadar açığız."

Anlamadım.

"Ondan korkuyor musun?" diye sordu.

"Hayır, tabii ki korkmuyorum! Şu anda biraz gergin, doğru, daha istikrarsız, ama ondan korkmak mı? Hiçbir zaman."

Konuşmaya devam etmeden önce sessizliğin itirazlarını geçersiz kılmasını bekledi. "Mark bir gün gidecek, gitmek zorunda. Ben, o gittikten sonra geride kalacaklar konusunda endişeleniyorum. İstediklerini almış olacak ve geride işe yaramaz atıklardan başka bir şey kalmamış olacak." Elindeki filizi çat diye kırdı ve kırık dalı elinden bıraktı.

"Yanlıı anladım," diye cevap verdim, "gitmek isteyen benim, kalmak isteyen ise o." Ama daha bunları söylerken bile, böyle kurulmuş olan denklemin artık böyle olmadığını fark ettim.

Tarlaların arasındaki patika daraldı ve Amelia önde, ben arkada, tek sıra halinde yürümeye başladık, ta Kuyu'nun sınırındaki dereye gelene kadar.

Bizim nehrimiz bile sığıdı, hatta yer yer kurumuştu; çünkü Kuyu'da bir haftadır yağmur yağmıyordu. Hatta gizliden, kuraklık en sonunda bize de mi geldi diye merak eder olmuştum. O zaman bile bunun doğru olmasını umut ediyordum? Belki de. O zaman olduğu gibi, şimdi de neyin ne olduğunu söylemek zor. Her şeye rağmen, yağmur yağsın, yağmasın, nehir boyunca uzanan

çalılar hâlâ çok gürdü. Nehir kenarında uzanan bataklığa saçak saçak kızılgerdanlar, yabani menekşeler gömülmüştü ve akdikenlerin dallarından funda gülleri sarkıyordu. Amelia, tüm bunlar kendisine aitmiş gibi, kendisi her şeyi biliyormuş gibi davranıyordu.

“Şahine bak!” dedi, gökyüzünü işaret ederek.

“Şahin değil o,” dedim, daha önce söylediklerimi düzeltmek için. “Çok daha nadir bir kuş! Çobanaldatan bu. Geçen gece Mark gösterdi bunu bana ve o günden sonra izlemedeyiz. Şahine benzer, ama dikkat et, nasıl kanat çırpıyor ve sonra kayar gibi uçuyor, yine kanat çırpıyor ve kayar gibi uçuyor – bak işte, gitti bile!”

“Çobanaldatan baş belasıdır,” dedi Amelia. “Mitolojiye göre, geceleyin insanların evlerine girer, onlar için değerli olan şeyleri çalar. Keçilerin sütlerini emip kurutur – adı budur, keçiyemen! Ve sonra,” dedi söğüdün altındaki çiti işaret ederek, “işte çalıkuşu!”

“Çalıkuşu olsa hemen tanırım!” diye cevap verdim.

“Ha! O zaman, çalıkuşu görünce ne görmüş oluyorsun?” diye sordu ama cevabımı beklemedi. “Bazı insanlar Aziz Stefan’ı ele veren şarkıyı söyleyen hain kuşu görür – 26 Aralık’ta çalıkuşlarını taşılayarak öldürmelerinin sebebi budur.”

“Ne korkunç, bunu bilmiyordum,” diye itiraf ettim ve sonra biraz haince, “Öykülerinle kuşu kaçırdın!” diye ekledim.

Amelia beni dinlemiyordu. “Ama biliyor musun, ben çalıkuşunda ne görürüm? İlahi kuşlar kralını görürüm, bu dünya ile kutsal Anamızın dünyası arasında haberci olanı!”

“Denizcilerin, boğulmaya karşı yanlarında çalıkuşu tüyü taşıdıklarını biliyorum,” dedim.

“Kuyu mesajlar ve uyarılarla dolu,” dedi, “onları okumasını öğrenmelisin. Çalıkuşu beni Mark’a karşı uyarıyor.”

Ona meydan okuma sırası bendeydi. “Öyleyse, anlat, çalıkuşları sana ne söylüyor? Mark konusunda seni endişelendiren nedir?”

“Senin ruhunu gölgede bırakıyor.”

Ama ben Mark’ın beni gölgede bıraktığını hissetmiyordum; eğer gölgede bırakmaktan bahsedilecekse, bulutların arkasına çekilen Mark’tı. Mark benden gitgide daha az istekte bulundukça, Amelia Hemşire gitgide daha fazla şey istemeye başlamıştı ve ilk kez kafa-dank dank etti ki, Amelia kıskanıyordu. Ona bazı şeyler konusunda fikrimi değiştirmekte olduğumu söyledim.

“Bana anlat bunu,” dedi. “Tanrı benimle senin aracılığıyla konuşuyor, Ruth. Sana benim küçük çalığışım diyeceğim. Dinlemek istiyorum.”

“Sorunlarımız var, Mark’la ikimizin, bu çok aşikâr. Ama bunun bizim için ne kadar zor olduğunu anlamam lazım. Biliyorum, hızsız ve geri kafalı gibi görünüyordum ama öyle değildi. Çok düşüncelidir. Bilimin tek başına yeterli olmayacağını söylüyor, bunu kabul ediyor, ama sizin inançlarınızı hiçbir zaman toptan reddetmedi, diyor ki...”

Amelia elini kaldırıp ağzımı kapadı. “Kendi söylediklerine bir kulak versen, Ruth. Mark böyle söylüyor, Mark şöyle söylüyor. Gül’ün sesi bu değil; senin sesin bu değil.”

Bana doğru eğildiğinde, saçlarını çıplak omuzlarımda hissettim. Bunu şimdi düşünüyordum da, ikimiz nehrin kenarındaki taşlara oturmuşuz, onun parmakları benim dudaklarımdan üstünde, benim elim onun bileğinde. Ben bacak bacak üstüne atmışım, o bana doğru eğilmiş, gözlerimiz buluşuyor, birbirinden kaçıyor, tekrar birbirine değiyor. Hafifçe, onun elini ağzımdan çekip aşağı indirdim ve bıraktım.

“Kendi adıma konuşamaz mıyım?” diye sordum.

Amelia Hemşire uzun bir süre sessizce oturdu. Düşünüyordu mu, dua mı ediyordu ya da attığı adımdan pişman mı olmuştu, anlayamadım. Galiba dua ediyordu; aramızda olanlar hakkında başka ne düşürsem düşünüyordum, daha sonra yaptıkları hakkında şimdi ne biliyor olursam olayım, yapmış olabileceği ve benim henüz bilmediğim başka neler olursa olsun, inanıyorum ki o sırada inanç duyuyordu ve onu yönlendiren sadece buydu.

En sonunda konuştu. “Şimdiye kadar kimseye bunu söylemedim. Gül bana ilk görüldüğünde, aradığı kişinin, seçilmiş olanın yalnızca ben olduğumu sandım, çünkü o zamanlar küstahtım ve kendimden ötesini göremiyordum. Sonra diğerleri geldi, ama hâlâ tamam değildik. Sonra, Kuyu’yu duyduk ve her şey yerli yerine oturdu. Sen, Ruth; Brigitta, o sırada yanlarında kaldığımız tarikat gibi; Gül, senin kızlık adın. Benden bir yol açmam istenmişti ve eğer dürüstsem, peygamberden daha fazla bir şey olmak istiyordum. Bunu söylemek çok zor, Ruth.” Tekrar elimi tuttu ve bu sefer daha sıkı sıkı tuttu: “Ama sen de seçilmişsin, senin benliğin de Gül’le birleşmeli. Başka insanlara karşı bağlılıkların olamaz. Senin bağlılığın Gül’e karşı olmalı. Senin sesin kendi sesin olmayacak.

Ama bir an için bile kolay bir şey olduğunu iddia etmeyeceğim
- seçilmiş olmanın.”

• • •

Bu sözleri ilk kez o gün kullandı. Seçilmiş olan. Amelia'yı merak ediyorum. Dorothy'yi etmiyorum. Ya Eve? Onun yanında hiçbir zaman kendimi rahat hissetmedim, ama o kadar. Peki Jack? Lucien'le oynamayı severdi ve bir gün kendi çocuklarının da olmasını istediğinden söz ederdi. Yok, hep dönüp dolaşıp Amelia'ya geliyor, onlardan biriye eğer. Bazı olguları biliyorum; beni polisler alıp götürmeden önce araştırma yapmıştım ve el koyamaları diye ezberlemiştim. On yıl önce, cinayet işlediğinden kuşkulanan binden fazla adam varmış, kadınların sayısı ise ancak yüz kadarmış. Bu yüzden, Amelia olma olasılığı az – tabii, aynı sebepten, benim olma olasılığım da. Ama bakarsak, çocukların çoğu anne-babaları tarafından öldürülüyorlar, biyolojik anne ve babaları olmasa bile, o işlevi üslenmiş kişiler tarafından, ki bu da olasılığı yine bize doğru çeviriyor, Mark'a ve bana. Bu aşamada, ben ortak payda durumundayım. Ama ezberimden başka bir paragraf daha aktarabilirim: “Ana-babaların çocuklarını öldürdüğü vakalarda, katillerin cinsiyet dağılımı birbirine eşittir; çocuk anne ya da babası dışında bir kişi tarafından öldürülmüşse, bu kişi çoğunlukla bir erkektir.” O zaman, Mark. Döndür ruleti. Amelia. Tekrar döndür, tekrar. Aaa, ben.

Bu fikir üzerine, kusuyorum.

Hugh sorularımdan hiçbirine cevap vermiyor. Bunu anlamıyorum. Ona neye mal olur ki bu? Çocuk'a sormaya cesaret edemiyorum: Benden kaçıyor gibi, bir muhafızın tutsağından kaçabildiği ölçüde tabii. Ben de mahcubum, ama o ânı geri almak istemem asla. Bir erkek tarafından arzulanmış olmak, bir erkeğe karşı arzu duymuş olmak o kadar özel bir şeydi ki sanki kaybettığım birini bulmuş gibiydim. Ama ergen yürek çarpıntılarını geçti bitti. Annesi olacak yaştayım, diyorum kendi kendime ve benim rolüm de bu olmalı, onu kendisinden, benden, Kuyu'dan korumak, kendi evladım-dan istemeyeceğim şeyleri ondan istememek. Bir an için o kadar idealistleşiyorum ki bir kez daha özverili bir insan olabileceğimi tahayyül edebiliyorum.

Zaten pratikte de Çocuk'a soramam ki. Büyük olasılıkla buradaki internet denetleniyordur ve Çocuk bu bağlantıyı hiçbir zaman benim adıma güvenle kullanamaz. Geçmişe baktıkça kendimi daha da kayıp hissediyorum. Gülünç hapis cezamın bazı yönleri sıradanlaşmış, mesela resmi olarak onaylanarak kesilip yapıştırılmış olan alışveriş listesine dayanarak haftalar boyunca uygulanan tek tip yiyecek rejimi ya da Çocuk'un annesinin bana yolladığı CD'yi, tüm zor kısımlar kesilip atılarak budanmış on büyük klasik eserin odayı uyuşturmasını dinleyerek geçen saatler gibi. Ama susuzluktan yanmışım; cevaba susamışlığım takıntı halinde, boğazımı tıkıyor ve yağmur yağmaya devam ederken bile başımdaki damarları küt küt attırıyor. Çözümler hayal edebiliyorum, suya yazılmasına ihtiyaç duyduğum ismin olduğu seraplar, ama oraya vardığımda yalnızca uçuşan kumlar ve kupkuru bir rüzgâr var. Rüzgâr insanı çıldırtabilir, biliyorum ve yine deliliğe o kadar yakınım ki bu çok da zor olmayacaktır. Muhafızlar dışarıda ve karar veriyorum, onlarla konuşacağım, ama arka kapıdan geçer geçmez, geri dönüp kapalı mı diye kontrol etmeye gidiyorum. Kilitli değil (anahtarların sahibi artık ben değilim) ama kapalı. Bazen, bir şeyden emin olmadığımda, beş kere dönmem gerekiyor. Bugün iki kere döndüm.

“İletişim konusunu konuşmak istiyorum.” Kafalarını Land Rover jiplerinin motor kaputunun içine sokmuş olan Üç ile Çocuk’a yaklaşıyorum. Jipin bozuk olmadığını biliyorum. Motoru çalıştırıp, benim o CD’yi dinlediğime çok benzer bir şekilde, sesini dinleyip duruyorlar – yapacak bir şey olsun diye. Sesimi duyunca Çocuk hızla dönüyor ve kafasının arkasını madeni bir yere çarpıyor. Elini saçına sürdüğünde, elinde kan beliriyor.

“Kahretsin!”

Otur, dur bakayım ne kadar derin demek geliyor içimden, kısa kesilmiş diken gibi saçlarını ayırmak ve endişelenecek bir şey olmadığını söylemek.

Üç ellerini Londra’daki evin perdelerinden bir parça olduğunu fark ettiğim eski bir beze siliyor. “Evet?”

“İletişim konusunu konuşmak istediğimi söylemiştim.”

Çocuk şoförün yanındaki koltuğa dayanmış, başını yokluyor ve konuşmayı tamamen Üç’e bırakıyor.

“İletişim derken, kiminle iletişim, tam olarak?”

“Posta, öncelikle. Başka şeylerin yanı sıra.”

“Başka şeylerden kastınız?”

“Öncelikle posta.”

“Posta konusunu tartışabiliriz, istiyorsanız. Bir randevu ayarlarız. İsterseniz, resmi bir görüşme için bir kayıt tanzim ederim. Notlarımın bir kopyasını size veririm. Kısa bir görüşme olur ama, öyle değil mi?”

“Neden?”

“Çünkü şimdiye kadar hiç mektup almadınız, öyle değil mi? Kimsenin size mektup yazmak istememesi konusunda uzun uzadıya konuşmak zor olacaktır.”

Destek için Çocuk’a bakıyorum, ama o, yere bakıyor.

Üç bunu fark ediyor. “Asker? Ruth’la muhabbet etmek için uğradığında postayı teslim etmeyi unuttuğunu söylemeyeceksin, umarım.”

Üç yağa bulanmış bezi dikkatle katlıyor, buruşukları sıvazlıyor. “Tuhaf bir şekilde, geçen öğleden sonra şu *Postacı Kapıyı Hep İki Kere Çalar* filmini tartışıyorduk, öyle değil mi, Çocuk?” Bu adı söylerken sırtıyor. “Filmi görmediyseniz de zararı yok. Adı zaten filmi açıklıyor. Ama buraya Film Kulübü için gelmedik ya. Posta

konusunda konuşmak istemiştiniz. Bir zaman kararlaştıralım mı? Ajandanız yanınızda mı?”

Sözcükleriyle karga gibi kıkırdayarak zihnimi karıştırıyor. “Yazmak istediğim herkesin adresi elimde yok. Elektronik posta listemdekilere e-posta atmak için izin almak istiyordum – ya da bir kısmına. Siz de, eğer gerekirse göz atıp üzerinde değişiklik yapabiliydiniz – yalnızca onlara mektup almama izin verildiğini bildirmek ve adresimi teyit etmek için.”

Land Rover’ın motor kaputuna bir şaplak atan Üç kahkahalar içinde iki büküm oluyor. “Affedersiniz.” Gözlerini silme numarasıyla gösteriş yapıyor. “Affedersiniz, gülmemem gerekirdi. Hiç de profesyonelce değildi, ama siz cidden adresinizi unutmuş olabileceklere düşünüyör musunuz?”

Tıpkı bir çocuğun Kuzey Kutbu’ndaki Noel Baba’ya mektup yazması gibi, herhangi bir yerdeki herhangi bir kişi bir zarfın üstüne benim adımlı karalayıp Kuyu, İngiltere diye yazsa buraya gelirdi. Eve çekiliyorum. Üç arkamdan sesleniyor. “Benim de iletişim konusunda size iletmek istediğim bazı konular var.”

Geri dönüp bakıyorum. Çocuk gitmiş.

“İzinlerinizle ilgili bazı değişiklikler yapmam gerekebilir. Daha sonra konuşalım.” Üç, Land Rover’ın kapısını çarpıyor ve ellerini silerek bana sırtıtıyor.

Bir zamanlar, Uzakdoğu’da bir yerlerde ev hapsinde olan bir kadın vardı. Zaman zaman onunla ilgili bilgiler protesto yürüyüşleri veya seçimler vesilesiyle haberlerde yer alırdı. O zamanlar, bu kararlı ve tutkulu kadının fotoğrafının arşivlerden alınmış olması gerektiği aklıma gelmezdi. On iki yıl boyunca duvara bakmış olan bir kimse böyle gözlemlere sahip olamazdı. Şu anda, on iki hafta sonra, bir resmime baksanız, açık bir yerde, mesela bahçede bile çekilmiş olsa, resim banyo edildikten sonra, beyaz gülleri, arkamda açık duran bahçe kapısını, sol alt köşede yanlışlıkla görülen el arabasının kollarını, üzerinde oturduğum kırık dalı görürdünüz ama benden pek eser olmazdı, yalnızca bir bulanık iz, sanki fotoğrafçı sizi hayaletlerin de yüzleri olduğuna ikna etmek istermiş gibi.

Bana neler yapıyor bu tuhaf hapislik? Bazen merdivenlerden yukarı çıkarken yarı yolda duraklıyor, gözlerimi kapıyor, ellerim iki yandaki nemli duvarlara dokununcaya kadar kollarımı geriıyorum. Sonra gücüm tükeniyor ve hafifçe, çok hafifçe parmak uçlarımın

altında boya tabakasının kabuk kabuk kalktığını hissediyorum, kendi tarihimin ilkçağ mağarasında bir kâşifim, eski uygarlıkların belirtilerini araştırıyorum. Başka bir zaman, eğer açık bir gece ise, ay ışığı arkamdaki pencereden dümdüz içeri girip beş dakika kadar, önümdeki duvarda sadece bana ait bir gümüş ekran yaratıncaya kadar karanlıkta, burada, bu mutfak masasında bekliyorum. Bir kere-sinde, pencere pervazındaki bir çiviye asmış olduğum bir eldivenin gölgesi grotesk ve tehditkâr bir hale gelip ensemdeki saçlara uzandı ve kendi kendime, bunun beni boğacak bir el olduğunu düşündüm. Bir başka sefer, evin dışında devriye gezen muhafızlardan birinin silueti siyah-beyaz bir öykü halinde canlandı ve kendime işte beni yakından tanıyan bir kukla, dedim. Ama bu akşamki en kötüsüydü: Bir baykuş alçaktan evi sıyrıp geçti ve kocaman açılmış kanatlar aniden uçarak odayı tüye kesti. Hayvani bir içgüdüyle kendimi onun çarpmasından korumak için yüzümü kapadım ve zihnime takılıp kalmasın diye kulaklarımı kapadım. Gölgelerle eğlenen bir mağara adamıyım ben. Bir gün, inanmak istiyorum ki bir gün, bir tur döneceğim ve o gün cevap bende olacak. Ama şimdilik, tüm yapabildiğim duvara bakmak ve bunu ev saymak.

Üç'ün Çocuk'la aramızdaki ânı bildiğinden ve Çocuk'un da Üç'ün bunu bildiğini bildiğinden hiç kuşku yok; Çocuk kendini veriler ve yağmur ölçme aletleriyle meşgul ediyor ve konuşmaya pek vakti yokmuş gibi görünüp yollarımız kesişirse gözlerini kaçırıyor. Gerçek ne olursa olsun, Üç beni cezalandırmayı planlıyor ve benim tek yapabildiğim bunun gerçekleşmesini beklemek ve topraklarda gezerek kum saatimdeki kumların aşağı akışını izlemek, işte bu yüzden henüz hakkımı yitirmemişken yürüyüşlere devam ediyorum ve düşünüyorum. Kapıları kontrol etmek, yürümek ve üç kere vurmak benim tedavim haline geldi. Eğer yürüyüşü elimden alırsa, adımlamaya geri dönerim ki o farklı bir şey. Birinci Tarla'nın çevresinde geziniyorum, kendi alanımı kafamda işaretliyorum, geçen yıldan kalma ürünler arasında açmış olan gelinciklere bakıyor, yüksek çalıların üstünde açmış olan karanfili koparıyorum. Ne kadar çok kırmızı var, diye düşünüyorum ama uyarı bayraklarını hiç fark etmemiştim, kıydan doğru bağırان insanları da dinlememiştim. Geriye baktığımda, Dorothy de onlardan biriydi, kollarını sallıyor, onu duyarım umuduyla ellerini ağzının etrafında birleştirip bağırıyordu.

• • •

Alt kat pencerelerini boyuyordum. Bir de onlara şimdi bakın, ahşabın bu kadar çabuk çürüdüğüne inanamıyorum; doğru düzgün bir iş çıkarmadığıma, zımparalama yapma, tel fırça kullanma, astar sürme zahmetine girmediğime delalettir. O zamanlar Hemşireler eve hemen hemen hiç gelmezlerdi; dolayısıyla Dorothy'nin evin önünden geçtiğini, el salladığını ve naylon torba içinde bir şeyi havaya kaldırdığını görmek olağan değildi, bu yüzden de onu çağırdım. Tüm Hemşireler arasında en çok ona hayrandım; bana öyle geliyordu ki başkalarının onun hakkında ne düşündüğüne aldırmayacak kadar uzun yaşamıştı ve bu yüzden de güven duyulacak biriydi.

“Krizantem,” diye açıklama yaptı ve yaprakları bana gösterdi. “Jack için. Migrenine iyi geliyor. Sülün yetiştirme yerinin arkasında çok var.”

“Bunun rahmi uyarıcı olduğunu duymuştum,” diye şaka yaptım.

Dorothy güldü. “Güçlü bir bitkidir, ama benim yaşımda artritime iyi gelme ihtimali hamile kalmama yardım etmesinden daha fazladır. Ne oldu ki, sen de mi istiyorsun?”

“Bu yaşta mı? Şaka mı yapıyorsun?” Ama düşüncem bu değildi, sadece söylemiştim işte.

Dorothy cevap vermedi. Ben pencereleri boyamaya devam ederken sadece ön kapının merdivenlerinde oturup oyalandı. “Uzun iş,” dedi en sonunda, kovaları ve fırçaları işaret ederek.

“Yağmurun kötü tarafı da bu,” dedim, “pencereleri öyle çabuk çürütüyor ki.”

“Vallahi bilmem, cennette yaşamak için katlanmamız gereken ne çok şey var.”

Dorothy'nin bir de bu yanı vardı; garip durumumuzla ilgili espriler yapardı, ama Amelia etraftaysa bu konuda epeyce dikkatli olmaya çalışırdı. Ondan beklenecek bir şekilde, bana yardım için, diğer taraftan da kendisinin başlamasını teklif etti. Bütün sabah hem çalışıp hem muhabbet ettik, fırçaları boyaya batırıp boyadık, fırçalarımızı yavaşça tahtaların dar kenarlarında, oluklu denizliklerinde dolaştırdık, boya kabarcık yaptı, sıçradı, ahşabın üstünden aşağı doğru yavaşça süzülen damlalar yeni sürülmüş boyanın üstünde kabarık bir iz bıraktı. Dorothy dikkatle çalıştı. Aşağıda, karavanında, Kuyu'nun suluboya resimlerini yaptığını hatırladım. Parmağının ucuna bir paçavra doladı, terebentine batırıp, boyadığı

yerler boyunca yerdeki damla izlerini sildi, sanki Sistine Şapeli'nde çalışıyordu.

“Demek şimdi Mark satmak istiyor,” dedi.

“Bunu ilk defa duyuyorum,”

“Affedersin, Amelia Hemşire ikinizin Mark'ın buradan ayrılma-
cağını konuştuğunuzu söyledi de.”

“İnsanlar bir sürü para teklif ediyorlar. Piyangodan çıkabilecek rakamlar. İnsanı baştan çıkarabilir. Kuyu tahmin ettiğimiz şekilde ilerlemedi.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Vaktin varsa sayayım,” dedim. “Tecrit olmamız, kamuoyunun ilgisi, güvenlik sorunları, baskılar, bürokrasi, yasal tehditler... Bu bizim ikinci balayımız olacaktı, Dorothy, ama kocaman bir boşanma davasına dönüşmek üzere.”

“Mark seni çok seviyor: En azından, sen ondan söz ederken bana öyle geliyor.”

“Öyle mi düşünüyorsun?”

“Evet, öyle düşünüyorum.”

“Galiba haklısın. Ama ben onun için neler hissettiğimden emin değilim. Mark değişiyor. Onunla yaşamak, aslında bir yanardağ olduğu gerçeğini henüz fark etmiş olan güzel bir dağla beraber yaşamak gibi bir şey.”

“Aslında senden başka konuşacağı kimsesi yok. Onun için zor bir şey olmalı.”

“Biliyor musun?..” Duraksadım. Dorothy fırçasını teneke kutunun üstüne dayadı, ellerini pantolonuna sildi. “Eskiden, bazen yağmur yağmamasını dilediğim olurdu,” diye devam ettim. “Başka herkes gibi kuraklık içinde olmamızı. O zaman biz de ülkenin geri kalan kısmı gibi umutsuz olurduk, ama hiç değilse birlikte umutsuz olurduk.”

“Eskiden mi?” diye sordu.

“Siz gelmeden ve ben Gül deneyimini yaşamadan önce. Ben de inanıyorum Dorothy, sizin gibi...” Pencere denizliğinin üstünden bir avuç şifalı taze ota baktım, oluktan su çukuruna damlayan yağmur suyunu içtirm ve sözcükleri kendi kendime tekrarladım. Bunları ilk kez yüksek sesle söylüyordum ve doğruydı. Ben artık inançlıydım.

“Ama?..” Dorothy beni teşvik etti, her zamanki gibi sezgisi kuvvetliydi.

“Ama Kuyu ile Mark arasında bir seçim yapmam gerektiğini kabul etmiyorum.”

“Seçim yapman gerektiğini kim söylüyor?”

“Amelia Hemşire. Çünkü burası kadınlar için kutsal bir yer. Çünkü Mark inançlı değil. Çünkü Gül kendini bütününüyle adamamı talep ediyor. Çünkü... binlerce sebep...”

Ben kolayca ağlayan biri değilimdir. Gözyaşlarımın kıt olması birçok şekilde yorumlanmıştır, özellikle de Lucien’i bulduklarından beri ağlamamış olmam konusu. Ama o sırada ağladım, Dorothy bana sarıldı, sarıldığında, boyalı parmakları gömleğimin arkasında el izleri bıraktı, saçlarımı gözlerimin üstünden çekerken yüzümde beyaz boya izleri kaldı.

“Bu konuda dua edelim,” dedi. “Eminim bir cevabı vardır. Gül’e güven.”

Ben de öyle yaptım. Yani Gül’e güvendim. Bu sözcüğü yeterince tekrarlırsanız elinizde kalan sadece pas olacaktır. Pul pul kalkan boyalar ve pas.

• • •

Bu tür anılar serpiliyor yürüyüşümün arasına, ama araştırmam bu yürüyüşlere bir amaç katıyor; yalnızca Lucien’in gül kolyesini değil, hiç bulunmayan yeşil kazağı da araştırıyorum. Polis köpekleri, burunları yerde, kuyrukları havada belki bu toprakların altını üstüne getirmişlerdir, ama burasını, gizli geçitlerini, üstü örtülmüş yollarını kimse benim kadar bilmez. Bugün yolumu eski sülün kümeslerinin arasından geçiriyorum – bir oluklu sac levhanın altındaki her çürümüş çuval parçası bir kazak kolu, dikenli tele takılmış olan her balya sicimi parçası bir iplik benim için. Yürürken, artık o yüce gökyüzüne bakmıyor, benimle alay eden ufak ayrıntıları gözlüyorum: sazların yeşil rengi, gölgede asılı duran ceketin şekli, rüzgârda çırpınan boş yem çuvalı. Ama insanın görüş açısı amacına bağlıdır, benim görüş açım ise tek bir odak noktası olan bir yakın çekim merceği: yeşil bir erkek kazağı.

İşte arazinin ucuna ulaştığımda, bu zihinsel durumdayım. Burada muhafızlar George’un Ormanı’ndan elektrikli çitin üzerine sarkmış olan alçak dalları temizlemişler. Bu dalları testereyle kesip bizim arazinin içine doğru biraz sürüklemişler ki, buradan alınıp götürülsün. Ama şu anda burada çalışan kimse yok. Bu dallardan bi-

rinin üstüne oturmuş, yüzümü güneye dönmüş, güneşin bütün sıcaklığını yakalarken ayağımı yere sürterek karıncaları kaçıyorum ve Mark'ın gelecek yılın kütüklerini nasıl kestirmeye çalışacağını hayal ediyorum. Ölü ağaçlarda can çoktur, derdi Mark. Serçeden, douglas köknarındaki yuvasına uçan şahine, ta yere düşen dalın üstündeki küfle beslenen kulağakaçana kadar her şey nasıl yürüyor, öğrendi. Bu anlaşılmayı özlüyorum; deneyime bu derece bel bağlar hale gelmiştim. Yüz metre kadar ötede bir yaban tavşanı arazinin kenarındaki çalılardan çıktı. Salınan otların arasında, pençelerinin altındaki titreşimlerde herhangi bir değişikliğe, güney rüzgârının tepelerden taşıdığı ses dalgalarının titreşimlerine karşı tetikte, bir heykel kadar kıpırtısız. Yaban tavşanı dümdüz karşıya bakarken çok iyi göremez, bu yüzden daireler çizerek koşar. Bunu bana Dorothy söyledi. Amelia Hemşire de başka bir şey söyledi: Eskiden bir yaban tavşanının ancak gümüş bir haçla ya da suda boğarak öldürülebileceğine inanılırmış, çünkü onlar kılık değiştirmiş cadılarınmış.

Yaban tavşanı bir şey seziyor. Hemen ardından Çocuk'un arkamda olduğunu fark ediyorum. Yaban tavşanı kayboluyor. Çocuk elektrikli testereyle orada duruyor, elinde bareti, siperliği gözlerinin üstüne itilmiş, ellerinde kalın eldivenler. "Saatte yetmiş mil, bu kadar hızla gidebiliyorlar. Bunu biliyor muydunuz?"

"Hayır." Bir zamanlar tavşanın durduğu yere baktım.

"Epey hızlı," diyor.

"Her zaman değil," diye cevap veriyorum. "Her zaman için tilkiler, tavşanların zayıflıklarından yararlanmaya çalışan yırtıcı hayvanlar gibi şeyler vardır."

"Geri gelir mi dersiniz?"

"Sen buradayken gelmez. Mektubu postalamadın, değil mi?"

Elektrikli testereyi ve bareti yere koyarken eldivenleri çekip çıkarıyor. "Özür dilerim," diyor.

"Ne için maaş alıyorsan onu yaparsın. Herhalde hepiniz güzelce gülüp eğlenmişsinizdir buna. Piç kurusunun tekisin, Çocuk. Sana güvenmişim. Hâlâ dersimi almamışım, baksana."

"Çavuş hepsini kayıtlardan seyretmiş. Mektubu elimden aldı. Özür diledim ya," diyor.

Üç'ün o anı seyretmesi ve anlamaması fikri midemi bulandırıyor ve öfkemi Çocuk'tan alıyorum. "O mektubun bana neye mal olduğu hakkında hiçbir fikrin yok. Onu yazmak. Senden postalamayı

istemek. Ve sonra – aramızda olanlar, açıklamak istedim, ama hiç fırsat bulamadım.”

Uzaktaki çitte bir anlık bir hareket oluyor, ama bu bir tavşan, yaban tavşanı değil.

Çocuk kütüğün öteki yanına oturuyor. “O konuda gerçekten üzgünüm. Umarım sizin şey ... olmanızdan yararlanacağımı düşünmüyorsunuzdur.”

“Tutsak olmamdan mı? Ve senin de muhafızım olmandan mı?”

Çocuk omzunu silkti ve kızarmış yüzüyle, çamurunu silmek için çizmelerini oduna vurdu. Kendimi toparlamak için arkamı dönüyorum ve sonra gözlerinin içine bakıyorum. “Onu demek istemedim. Senin öyle biri olduğunu hiç düşünmüyorum, Çocuk. O benim için harikulade bir andı, yaşlanıp saçların kırılınca, şöminenin önünde uyuklamaya başlayınca kadar anlamayacağın bir sürü sebepten dolayı. Ama geçti, bitti. Merak etme.” Söylediklerimin etkisini ölçmek için gülmeyi deniyorum. “Ben yırtıcı bir kadın değilim.”

“Eğer bir kere daha yazarsanız,” diyor Çocuk, “bu sefer, postalanmasını sağlarım. Söz veriyorum.”

“Olmaz, buna gerek yok.”

“Gerçekten, söz. Size davranışları, devletin yani, hukuken bu doğru değil. Ben hep eylemci biri oldum, bu yüzden bir kenarda durup seyretmeyeceğim. Size yardım etmek istiyorum, ama eğer Çavuş daha fazla kanıt ele geçirirse, siz eve hapsedilirsiniz, ben de sürülürüm. Bu yüzden sizden uzak durmalıyım. Dikkatli olmalıyız.”

Arkaya, ormana doğru bakıyorum. “Orada ne yapıyorsun?”

“Sadece dalları elektrikli çitten uzak tutuyorum. Adrian nöbete gelene kadar burada çalışıyorum. On dakikaya gelir. O zaten aldırmaz. Çavuş da Middleton’a gitti.”

Sırtım kütüğün üzerinde oturmaktan tutulmuş, güneş ise, ormanın kenarındaki yüksek meşe ağacının arkasına doğru ilerlemiş ve beni gölgede bırakmış.

“Bu ormanlık yerlerde kaybolmuş olan şeyler var, Çocuk. Tah-tadan oyulmuş bir gül, yeşil bir kazak. Eğer yardımcı olmak istiyorsan, burada çalışırken gözlerini dört aç. Benim için önemli olan tek şey artık cevaplar.”

Gözden uzak bir yerlerde bir ağaçkakan çözülmesi mümkün

olmayan şifresini vuruyor. Vadi yüksek sesli başka seslerle dolu; ayağa kalktığımda dünya sallanıyor.

“Ve o zaman Mark’a yeniden yazarın. Becerebilirsen postala, senin için güvenliyse.” Yürüyüp oradan uzaklaşıyor, teşekkür etmek için başımı çevirip bakıyorum ve onu bareti, siperliği ve eldivenlerini giyerek yine zırhlı olarak görüyorum. Dengemi zor bularak yokuştan yukarı tırmanıyorum. Land Rover, otların üzerinden kesilmiş ağaçlara çarpa çarpa bana doğru geliyor. Arabayı Üç kullanıyor. Kalp atışlarım hızlanıyor. Çocuk bu konuda bana yalan mı söyledi? Kuyu’da, kime güveneceğin her zaman bir sorun.

Sevgili Mark,

Daha önce bir kere daha yazmıştım sana, ama artık biliyorum ki o mektup sana yollanmamış. Zaten eline geçemeyebilirdi çünkü onu Will’in Londra’daki evine yollamıştım. İçimden bir ses senin Londra’da olmadığını, amcanın çiftliğine döndüğünü söylüyor. Sen en çok kırlarda mutlu oldun.

Hep senin benden daha iyi bir insan olduğunu düşünmüşümdür. Muhtemelen bu hâlâ geçerli, ama ben bilmiyorum.

Burada neler olduğunu kafamdan geçirip duruyorum. Kendime verdiğim görev bu, bütün bunlarda mantık aramak. Bir şekilde gerçeği bulmalıyız ve yap-bozun değişik parçaları elimizde. Nihai resim, bu kopuk kopuk parçalar kadar korkunç olamaz. Bildiklerini bana söylemelisin. Bunu bana borçlusun.

Bir şey daha var. Angie’den haber aldıysan lütfen bana bildir. Onun nasıl olduğunu bilmemek de benim ikinci cezam.

Tüm sevgimle,

R

Not: Kuyu hakkında sana pek çok şey anlatabilirim – senin çit yerine yeni dikmiş olduğun çalıların ne kadar büyüdüğünü, bu yıl meyve bahçesindeki ağaçların ne çok çiçek açtığını. Kim günahsızsa burada hayata yeniden başlayabilir, birileri için bu olasılık hâlâ var...

Al bunu Çocuk ve postala, eğer dünyayı kurtarmak istiyorsan.

Yatmaya gidiyorum ve Mark yatak odasında, benimle birlikte uyuyor; bedeninin şekli keder ve korkunun eşit bir şekilde sebep olduğu ağrıyla, peşimi bırakmıyor.

Bir an evvel gidip Hemşirelere katılabileyim diye akşam yemeğini daha erken hazırlama âdetini edindim. Başlangıçta, tabaklarımızı ve içeceklerimizi (içecekten kastım benim için bir bardak su ve Mark için bir şişe ev yapımı elma şarabının çoğu) bahçenin tepesindeki ağaçların altına yerleştirdiğimiz eski oyun masasına taşırdık. Akşam yemeğini erkene alma âdetini koymamız Mark'a uydu, çünkü çiftçilerin uzayan yaz akşamlarına ihtiyaçları olduğunu söyledi; sanki artık ben çiftçi değilmişim gibi konuşuyordu. Tarladan eve gelir, akşam yemeği için yıkanır ve tekrar dışarı çıkardı. Akli balyalarda ve samanı içeri almak için yağmur geçirmez bir müstemilat yapmakta ya da e-postasına baktıysa, devleti topraklarımızdan uzak tutmak için yapılacak bir sonraki hukuki mücadelede vereceği cevabı kaleme almakta olurdu. Değişik nedenlerle de olsa, buradan taşınmanın bir seçenek olmadığına fikir birliğine varmıştık. Benim ise aklım bir yerlerde olurdu, ama hiçbir zaman yiyeceklerde olmazdı. Gitgide daha az yemek yemeğe başlamıştım, omleti eşit olmayan bir şekilde bölüyor, patates kızartmalarını çöpün içine sıırıyordum. Boş mideyle dua etmeği tercih ediyordum ve daha sonra da, uzun süre meditasyon yapmaktan dolayı sersemlemiş olduğumdan, iyice maneviyata dalıyordum ve hiç iştahım olmuyordu.

“Yemeğini bitirmedin.”

“Çok zayıfladın.”

“Hastalanacaksın, biliyor musun?”

Bir dünyadan diğerine yaptığım her yolculuk kendi törensi sürecini de geliştirdi. Arkamı eve verip, gözlerimi önümdeki yola odaklayarak dururdum. Yürümeye başlayınca beşerlik gruplar halinde adım atardım. Beş kere beş adım ve her beş kere beş adımdan sonra Gül'e ithaftan bir mısra okurdum.

Bir akşam, hava çok sıcaktı, dayanılmaz bir sıcak. Dış dünyada, sıcaklıklardaki amansız yükseliş, sonunda, kuraklığı gerçek kuraklığa benzer hale getirdi. Artık o gri, sessizce inatçı gökyüzü, yılın o

dönemi için ortalamaya uygun olan sıcaklıklar değil, kıyamet filmlerindeki o artan basınç hâkimdi. Londra metrosundaki tünellerde felaketler oluyordu, yaşlılar sıcak çarpmasından ölüyor, komşuları ölümleri ancak kale gibi muhkem kapı aralıklarından sızan kokular nedeniyle fark ediyorlardı. Kaynayan şehirlerde zaman zaman isyanlar çıkıyordu ve rahat geçmişimizden geride kalan yalnızca suyu boşaltılmış küvetler gibi görünen su deposu ve geride kalan atıkların resimleriydi.

Kuyu'da, bizim yaşadığımız daha geleneksel bir sıcak dalgasıydı. Mark ile Lucien sabahlarını bellerine kadar çıplak bir şekilde eski sundurmayı onararak geçiriyorlardı; sırtı kapkara olmuş ve işe yaradığı için keyfine diyecek olmayan Lucien aletleri Mark'a veriyor, çivileri büyüklüklerine göre diziyordu. Bazen benimle birlikte Hemşirelere kadar geliyordu ama onlardan çekiniyor, genellikle kampa kadar ineceğine, arazinin yarısına kadar gelip meşenin arkasından gözetliyordu. Lucien'i de sıcak çarptı. Öğle yemeğinde üşüşen yaban arılarından bunalıyorduk; benim de omuzlarım güneşten yanmıştı ve giydiğim pamuklu bluz tenimi tahriş ediyordu. Birkaç gecedir iyi uyumuyordum, çıplaklığımı örtmek için ince çarşafı üstüme çekiyor, terden kurtulmak için de üstümden atıyordum. Yandaki odada Mark'ın bir bardak su içmek için kalktığını duyuyor, sonra ayak seslerinin yine küçük yatak odasına dönüşünü dinliyordum. Hemşirelerin karavanları onlar için işkence odalarıydı; Amelia hemşire bana şiltesini dışarı çıkartıp yıldızların altında uyuduğunu anlatmıştı. Eve ve kolay uyuyamayan Jack de çoğu zaman ona katılıyormuş. Evde uyku tutmadığından, onlara katılmak için içim gidiyordu.

Bir gece, dualar her akşam olduğu gibi başladı – el ele tutuşup bir daire çizerek, gözlerimiz kapalı oturuyorduk. Solumda Jack vardı. Eli terliydi ve ellerimiz kenetlenince kayıp alyansıma çarptı. Solumda, Dorothy'nin yerleşmekte olduğunu hissediyordum, sırtını dikleştirdi. Yerdeki çakıl taşları ayak bileklerime batıyordu ama kıpırdıyamıyordum, çünkü grup derin nefesler alıp vererek gerginliğini atıp vahyi içine çekiyor ve beden kendisiyle ve sessizlikle uyum içine giriyordu.

Meditasyonumuzu Eve Hemşire yönetiyordu.

“Sevgilim benim için Ein-gedi bağlarındaki bir kucak Kâfur dalı gibidir. Bak, sen güzelsin, aşkım; bak, güzelsin; kumru gözü gibi

gözlerin var. Bak, güzelsin, aşkım, evet, hoş: Yatağımız da yeşil. Evimizin direkleri sedir ağacından, kirişleriye köknar.”

Mısralar, güneşle birlikte aşağı yerleştikçe, Hemşireler içlerinden geldiğince konuşup şarkı söylediler ve ben de onların yanıtlarına katılarak ibadetlerinin karanlık sularında, kenara tutuna tutuna dikkatle yolumu bulmaya çalıştım. O akşam pek bir katkıım oldu denemez (zaten pek olmazdı), Jack’in öne çıktığını da hatırlamıyorum, ama Amelia Hemşire gülü yükseğe kaldırdığında, çember kapanırken onlarla birlikte hareket ettim. Belime dolanmış ellerini, bedenime bastıran bedenlerini hissediyordum, ellerim Amelia’nın güzel saçlarına dolandığında kendime hâkimiyetim tümünden eridi gitti. Her bir Hemşirenin kendine özgü yakarışı sanki bir milyon farklı dil gibi birbirine girdi, seslerin şiddeti birbirlerine zıt nağmelerle azalıp çoğalırken, sesli ve sessiz harfler birbirleriyle buluştu, ayrıldı ve o derece gırtlaktan gelen ifadelere yol açtı ki söylenenler sanki söz değildi, ama içlerinde anlam vardı – eminim anlam vardı. Bu olduğunda, ki bazen olurdu, bireysel dualar, rüzgârın sürüklediği kum taneleri gibi bir şekil alırdı ve nasıl ve neden olduğunu daha biz anlamadan, tek bir vücut olurduk.

Birden, o büyük bedenın uzantılarının birliğı bir kolun şiddetle havaya fırlamasıyla dağıldı. Jack’in sıkılmış yumruğı şiddetle çenemin altına çarptı. Geri geri sendeledim. Yüksek perdeden bir acı çığığı geceyi deldi ve Jack, gri abasını paraladı, pamuklu kumaş zangırdayan omuzlarından üstünde tepindiğimiz toprağın üstüne düşünceye kadar onu didikleği. Sanki bir film seyrediyormuşum gibi olanları seyrettim. Neredeyse çırlçıplak bir kadın başını öyle çılgınca bir açıyla geriye atıyor ki, gözleri mutlak yerlerinden uğrayacak, kolları sanki artık boyun kemiklerine bağı değilmışçesine yanlara açılmış, boyun kemikleri de boynundan çıkacak, tüm kollar bacaklar tutundukları merkezden çözölüp gideceklermiş gibi. Diğerleri de dondu kaldı: Jack’in geçirdiğı nöbet acilen bir şeyler yapılmasını gerektiriyordu, ama o renkli arkaplan önünde hareketsizce duruyorlardı. Jack yere yığıldı. Bir an, sanki sert yüzey, açıkta kalmış olan kaburgalarını ve bel kemiğini kırıp parçalayacak, iskeletini unufak edecekmiş gibi geldi. Kıvrandı, çığıkları boğazının derinliklerinden çıkan ve aynı zamanda hem bir dil olan hem de olmayan bir feryada dönüştü.

Ayağımın dibine serilmiş olan yaratığa bakınca bir acizlik hissi beni felç etti, ta ki bir ses bana onu sakinleştirmemi söyleyene kadar. Mide bulantım geçti ve sanki uyurgezer gibi ileri bir adım attığımı, onun bedeninin yanında dizlerimin üstüne çöktüğümü ve ağzından tükürükler saçan başı ellerimin arasına aldığımı gördüm. Kulakları tırmalayan tutuk nefesleri ellerimin içinden ruhuma geçen bir müzik haline dönüştü ve bütün hissettiğim hafifleme oldu, bütün işittiğim bu şarkı ve ses oldu. Henüz tanıyamadığım bu ses o zamana kadar dinlediğim her sestten daha yakın geldi. Bu ses bana bunun daha başlangıç olduğunu söylüyordu.

Jack'in başı kucağımda, saçlarını okşayarak uzun süre öylece oturduk, ilahi temasla tükenmiş ve yücelmiş olan Hemşireler uzun ve daha şimdiden çiy damlalarıyla nemlenmiş olan otların üstünde, yorgunluktan bitkin düşmüş çocuklar gibi uzanmışlardı. Jack, yazın kayaların üzerinden atlayarak gelen deniz gibi büyük, şimdiye kadar deneyimlediği en büyük huzur duygusu dışında yaşadıklarını hemen hiç hatırlamıyordu.

"O huzur senin aracılığıyla geldi," dedi Amelia Hemşire bana, daha sonraları. "Sen Gül'ün Ruhu için bir kanal oldun."

"Yok, yalnızca ben değil," diye itiraz ettim, "hepimiz."

Eve bana hak verdi. "Hiç kimse özel değildir. Bu bizim kızkardeşliğimizin verdiği bir güç," dedi. "Birlikteliğimizin gücü."

Ama kafamın içindeki Ses bu konuda Amelia'dan yanaydı. Eve'e karşı çıkıyordu. "Yo, sendin, Ruth, bir tek sen. Bu yalnızca başlangıç."

• • •

Ses'i düşünmek istiyorum ama buna cüret edebilecek miyim bilmiyorum, çünkü belki de Ses'i düşünmek, onu tekrar davet etmek olacak ve içimde ona yer yok. Üç, mutfağın içine dalıyor, elinde bir avuç mektup var. Musluğun içinde pantolonumu yıkiyorum. Kapı eşiğinde duruyor, ben de pantolonumu sabunlu suyun içine sokuyorum, ama bu durumda bile açıkça sırtıyor. "Sizin rahip bugün gelmiyor."

Ellerimi suyun altında birbirine kenetliyorum, onun önünde ağlamamaya kararlıyım, konuşmayı da göze alacak değilim, ters tarafları üstte kalacak şekilde masanın üstüne koyduğu mektupları sormayı da göze alacak durumda değilim.

“Duydunuz mu? Rahip gelmeyecek dedim. Bugün gelmiyor. Belki gelecek hafta da. Belki de hiç, kim bilir? Ama illa ısrar ederseniz, bir başkasını bulabiliriz sanırım. Bütün rahipler birbirine benzer herhalde, bugünlerde ülke dinsel sapkınlarla kaynıyor.”

Daha sonra izinlerle ilgili konuşmak üzere geleceğini söyleyip, dışarı, gün ışığına çıkıyor. Mektuplar hâlâ masanın üstünde. Ellerimi kurulum.

Geri dönüyor. “Affedersiniz, bunları unutmuşum.”

Musluğun içindeki tıpayı çıkarırken beş kere vurmayı unuttuğumu fark ediyorum. Vursaydım Hugh burada olurdu. Hugh’a Ses’ten söz etmeyi planlamıştım.

Meyve bahçesinde, sabahın kalan kısmını zincir yapmakla geçiriyorum, papatyaları, karahindibaları, karanfilleri, frenk maydanozlarını ve gelinparmaklarını dizdim. Saplarını başparmağımın tırnağıyla yarıyor ve özsuynun derime işlediğini fark ediyorum. Düzensiz bir zincir oluyor: Karahindibalar, karanfillerle delerken örseleniyor; beyazlar, sarılar ve pembeler düzgün bir model oluşturmuyor, nasıl biteceği belli değil. Zincirimi kaldırıp bağlantıların birbirlerinin üstüne düşmesine yol açıyorum, dilsiz kelepçeler.

Hugh’un bugün bana internetten haber getireceğinden eminim. Dün akşamki yağmurdan sonra Eriha Gülü açmış; Hugh’a Gülü göstermek istiyordum. Üç, Hugh’un neden gelmeyeceğini söylemedi. Son geldiğinde iyi değildi. Ya da belki de internet hakkında söylediğimiz bir şeyi kameradan kaydetmişlerdir. Burada, meyve bahçesindeyken bile konuştuklarımızı izleyecek bir yöntemleri var mı acaba? İzleme gereçlerini yabancı otların ve yakıotlarının arasına saklamış olduklarından emin bir şekilde, oturduğum sıranın oraldaki vahşi otlara saldırıyorum. Devedikenlerini çıplak ellerimle yakalıyorum. Dikenlerin battığı yerler bembeyaz oluyor ve kendi kendime, bu ellerin delice şeyler yapmış olan deli bir kadına ait olduğunu ve rahibin dahi bu kadına artık yardımcı olamayacağını fark ettiğini düşünüyorum. Ses de bu fikri paylaşırdı.

• • •

Jack Hemşire’yle yaşadığım o akşamdan sonra Ses’i gitgide daha sık duyar oldum, ama kimseye ondan söz etmedim.

“Dua ettiğinde,” diye sordum Dorothy’ye, hiç kimse cevap veriyor mu?”

Çimenlere oturmuşlar, abaları beyaz pamuk iplikle dikiyorlardı.

“Gül cevap verir,” dedi Dorothy, “ama bunun gerçek anlamda duyduğum bir ses olduğu söylenemez. Ama sen onu duydun, değil mi, Jack?”

Jack’in eli iğnenin pamuklu kumaşa girip çıkışını kontrol ediyor, hepsini bir arada tutan ipliği geriye çekiyordu. “Değişik türden sesler var,” dedi, “önemli olan aralarındaki farkı bilmek. Hastaysam, sesler yüksek çıkıyor, kaba denebilir, seslerin sahiplerini sanki göz ucuyla yarı yarıya görebiliyorum gibi oluyor. İlaçlar onları biraz köreltiyordu, azıcık uzaklaştırıyordu, ama hapları artık almıyorum. Zaten ilaç alırken hiç kendim gibi hissetmiyordum. Amelia, Gül, bunlar herhangi bir kimyasal pislikten çok daha etkili.” İplik iğneden çıkınca bir süre durakladı, ipliğin ucunu ağzına götürdü, yeniden iğneye geçirdi ve tanımadık bir ses tonuyla devam etti. “Bu dediğimi yap, yoksa... Eğer yapmazsan pişman olursun. Kimse sana inanmayacak. Bu tür şeyler. Eğer kurbanlardansan, benim sesleri tanırsın.”

“Ne zaman başladı?”

“On yedi yaşında. Ve o gün bugün, arada sırada tekrarladı. Psikiyatr bunu, ben küçükken annemle babamın birbirlerinin canını çıkartıncaya kadar dövüştüklerini görmeme bağlıyor. Sonra, tabii, tahmin edebileceğin gibi, canımı çıkarana kadar beni döven bir adamla oluyorum. Ben böyleyim. Her zaman başkalarının beni denetlemesine izin veriyorum.”

“Veriyordun,” dedi Dorothy.

“Ha, evet, eskiden. Şimdi bunun üstünde çalışıyorum, artık kendi başıma bir şeye inanıyorum.” İpliği dişleriyle kopardı ve iğneyi makaraya soktu.

Ben kurban değildim, henüz değil.

“Peki, öteki ses?” diye soruyorum.

“Dinginliğin sakın, kısık sesi, herhalde.”

“Biraz basmakalıp bir söz gibi geldi bu kulağıma.”

“Öyle.” Jack ipliğin ucunu düğümlemeyi tamamladı. “Ama başka türlü tanımlamak da biraz zor, aslında. Bu ses konuştuğunda, bana ne söylerse söylesin, yaparım; çünkü asıl olan, bu kadının sesi. Bu kadar basit.”

“Ne söylerse söylesin mi?”

“Zannedirim, öyle.”

“Peki, nasıl oluyor da bu denetleme sayılmıyor?”

Jack bir an düşündü, Dorothy'ye baktı, sonra güldü. "Yok, bir şey söyleme. Buna kendim cevap verebilirim. Bu inanç işte, Ruth. Aradaki fark bu. İnanç, ta derinlerden gelen." Ayağa kalktı. "Aman Tanrının, okul günlerine dönmüş gibi oldum, din dersine. Kalk bakalım, ayağa kalk."

Jack eteği bastırılmış giysiyi benim üstüme tuttu. Ben de kilise oyunlarındaki melek gibi kollarımı iki yana açtım.

"Yakıştı," diye güldü, "kafanın üstünde bir nur halesi eksik."

Jack'in kendi seslerini tanımlaması bana pek yardımcı olmadı. Bazen Ses'ten korkuyordum (kadın sesine bu adı takmıştım); bu bendim ama ben bir taraftan ben değildim, içimdeydi ama aynı zamanda dışımdaydı; fakat başka zamanlarda bana rehberlik yapıyordu ve yanımda olmadığı zaman onu özliyordum. Ancak, bir süre, Ses kendini sırf dini deneyimlere ayrılmış olan saatlerle sınırlı tuttuğu halde, kısa sürede bu sınırlı alandan sıkıldı.

Pencereden bakıp Mark'ın kasabadan dönmesinin neden bu kadar uzun sürdüğünü merak ediyorum:

Bankayla Kuyu'yu satmayı konuşuyor. Eğer bana inanmıyorsan kendisine sor.

Mark'a akşama kadar bitireceğime söz verdiğim muhasebe işine başlarken:

Para önemli değil, Ruth. Tarlaya çık ve dua et. Para seni bir yere varamaz.

Yemek önemli değil, Ruth. Yalnızca Gül seni besler.

Mark'ı sevmek önemli değil, Ruth. Artık seni, yalnız Gül kurtarabilir.

Kızın önemli değil, Ruth. Angie seni hiçbir zaman affetmedi. Hiçbir zaman da affetmeyecek. Seni artık yalnız Gül affedebilir.

Eğer Ses'le kardeş olsaydık, o benim ablam olurdu. Aramızda anlaşmazlık çıktığında, tartışmayı hep o kazanırdı. Ama aramız iyi olduğunda, birbirimizin giysilerini ödünç alır, birbirimizin saçlarını tarar, birbirimizin cümlelerini tamamlardık. Mark endişeliydi, bu kadarını biliyorum; çünkü Ses'in tavsiyesini tutup Mark'ın telefonunu kontrol ettim ve en son cevapsız çağrının sağlık merkezinden yapılmış olduğunu keşfettim. Kuyu'ya taşındığımızdan beri şansımız yaver gitmişti, sağlıklıydık. Şimdi Mark'ın telefonunu

gizlice karıştırdığım ve onun hasta olması ihtimalini öğrendiğim için suçluluk duyuyordum.

“Sana bir telefon geldi ama yoktun. Söz etmeyi unutmuşum.”

“Kimden?”

“Sağlık merkezinden.”

“Ne istediklerini bilmiyorum.”

“İyi misin?” diye ısrar ettim. “Kendini iyi hissetmiyor musun?”

“Ben mi? Yok, iyiyim.”

O akşam daha geç saatlerde, yatağın kenarına, yanıma oturdu ve bana dokunmak için kolunu uzattı, ama Ses bana, Mark'ın parmaklarını bana dokundurmasına izin vererek ne yapmaya çalıştığımı sordu ve ben buz kestim. Mark elini geri çekti ve bir takma kol gibi bıraktığı kolunu kucağına düşürmeden önce birkaç saniye havada tuttu.

“Yorgunum, sadece,” dedim.

Bu basmakalıp söz, bir buz kütlesi gibi aramıza girdi. “Kiminle konuşuyorsun?” diye sordu.

Ondan uzaklaşmak için yatakta yuvarlanıp solgun yeni ayın ufukta bir ruh gibi sezildiği pencereye doğru döndüm. “Neden bahsedip durduğunu bilmiyorum.”

Benden ona söz etme; benim var olmadığımı söyleyecektir.

“Sanki evde yalnız seninle ben yokmuşuz gibi, sanki sen başka birisiyle beraber yaşıyormuşsun gibi. Seninle sohbet ediyoruz ve birden yok oluyorsun, perilerle berabersin, sanki başka birini dinliyor gibisin. Tanrı aşkına Ruth, bazen konuşuyorsun ve etrafta kimse olmuyor.”

O inançlı değil, onun için dua et.

“Dua ediyorum, Mark. Dua ediyorum çünkü inanıyorum. Hepsi bu. Senin için, toprağımız için, ülke için dua ediyorum. Kabul etmelisin ki şu anda dua edilecek pek çok şey var.” Hâlâ Mark'ın yüzüne bakamıyordum.

Mark'ın dizüstü bilgisayarındaki internet geçmişi şöyle bir şeydi (biliyorum, çünkü baktım):

<http://www.psikiyatristim.org/hastaliklar/sanrisal.php>

<http://www.psikolojik.gen.tr/paranoya.html>

<http://www.e-psikiyatri.com/etiket/zihinsel-bozukluklar>

Bir gün Mark'ın Angie ile konuştuğunu duydum. Üst kattan konuşmaya kulak kabartmıştım. Onlar aşağıda, mutfaktaydılar.

Angie yumurta istemeye gelmişti; Lucien oturma odasının duvarında top sektiriyordu.

“Annen seninle Hemşireleri, Gül’ü ve o konuları konuşuyor mu hiç?”

“Haa, bazen.”

“Sen ya da Charley oraya gidiyor musunuz, dua etmeye, ya da neyse işte? Diğerlerinden hiç giden var mı?”

“Pek yok. En azından ibadetlerine.” Dolap kapısı hızla kapanıyor. “Yumurta kabı yok mu hiç?” Sonra Angie devam etti. “Gidip bazı konuları konuşuyoruz, ama çoğumuz henüz, nasıl desem, büyük, hayati tercihler yapacak durumda değiliz. Bir gün, belki.”

“Annenin gitmesine ne diyorsun? Lucien yapma.”

“Bu onu mutlu ediyor. Bunda ne var?”

“Mutlu görünmüyor. Bazen epeyce paranoyak bir hale geldiğini düşünüyorum.”

“Bu da, onun bir inancı var diye ona sinir olduğunu söylemenin bir başka yolu.”

“Lucien, derhal bırak şu topu! Bir şeyleri kıracaksın. Demek, sen bu Gül meselesine inanıyorsun?”

“Bir bakıma.”

“Çık dışarı!”

“Ona bağırma!”

“Tam sana göre, istediğini kabul et, istemediğini etme.”

“Yeter, baba. Fazla alaycısın.”

“Fazla alaycı ne demek?”

“Bir şey değil, canım, boş ver sen.”

“Lucien, Tanrı aşkına şu topu dışarı götür.”

“Tam karşında durduğu halde bir şeye inanmayı reddeden kimse” diye konuşmayı bitirdi Angie.

Buzdolabının kapağı kapandı ve Angie’nin gittiğini duydum, ama herhalde Angie’nin aklına bir şey gelmiş olacak ki geri dönüp seslendi:

“Ha, aklıma gelmişken baba, şu atasözünü hiç duymuş muydun: Cam evde yaşayan kimselerin taş atmaması gerekir?”

Mark, Angie’nin arkasından bağırdı: “Öylece sırtını dönüp gi-demezsin! Ne demek istiyorsun?”

Kavgaları yatak odasının altında devam etti.

“Annemin paranoyak olduğunu düşünüyorsun, Mark. Bir de

kendine baksana aynada! En ufak bir şey karşısında kontrolünü kaybediyorsun. Eğer annemin paranoya nedeniyle bir psikiyatra gitmesini istiyorsan, sen de bir öfke kontrolü kursuna yazılmalısın.”

“Unutma ki,” diye bağırdı Mark, Angie’nin arkasından. “Senin için yıllardır terapistlere harcadığımız para...” Sesi kesildi. “Kah-retsın!” Kapının çarpıldığını ve şişenin cam üzerinde çıkardığı çın sesini duydum. Daha saat sabahın 11’iydi.

• • •

Lenford’a gittiğini bile bilmiyordum. Böyle olduğu zamanlarda giderek daha fazla yolundan çekilmeye çalıştığımı fark ettim. Artık Amelia Hemşire’yle beraberdim ve biz birlikteyken zaman benim için pek bir şey ifade etmiyordu, bu yüzden saat beş buçukta telefonumun çalması beklenmedik bir şeydi.

Telefon eden Mark’tı. Gidip onu karakoldan almamı istiyordu.

Bırak orada kalsın, dedi Ses. Niçin kurtaracaksın ki? O olmadan daha iyisin, tımarhaneye kapatılması gereken asıl o.

“Meditasyonu kaçıracaksın,” dedi Amelia. “Gitmek zorunda mısın? Günün birinde kendi yanlışlarının sorumluluğunu almak zorunda kalacak zaten.”

Elimdeki anahtarlarla oynayarak duraksadım.

“Birinin gitmesi gerekiyorsa, bırak ben gideyim.” Amelia kollarını bana doladı. “Oradaki çatışmalarla sen başa çıkamazsın. Kuyu’nun ardındaki dünya ile en son ne zaman karşı karşıya kaldın?” Bir adım geri atıp saçlarımı yüzümden geri itti. “Üstelik neden başa çıkasın ki? Senin yerin burası.”

Amelia haklı. Sen beceremezsin. Korkmakta haklısın. Sen zayıfsın.

“Neden gitmek zorunda olduğunu anlamıyorum...”

Amelia elini uzattı. “Peki, belki de haklısın. Anahtar Land Rover’a geri götüreceğim. Gel onun için dua et, ona yardım etmenin yolu bu, Ruth. Eylem kolay seçimdir. Düşünce, derin düşünce – değişikliğe yol açacak güç burada yatıyor.”

Telefonuma bir mesaj daha geldi. *Lütfen gel. M*

Ben ona ihtiyaç duyduğumda bana hiçbir zaman sırtını dönmemiştir. Kuşkucu sesi engellemek için gözlerimi kapayarak derin bir nefes aldım ve bir cevap mesajı yazdım: *Geliyorum*

Şoför mahalline oturdüğumda titriyordum. Titremem yalnızca

neler olduğunu bilmediğimden değil, yalnızca dikiz aynasında el ele tutuşmuş olan Amelia ile Eve’i gördüğüm için değil, aynı zamanda Kuyu’dan en son ne zaman çıktığımı hatırlayamadığım içindi de. Land Rover yalpalayarak yokuşu çıkmaya başladı. Yanlış viteste tekliliyor, Ses ise bana geri dönmemi söylüyordu. Dış kapıda polisler minibüs içindeki biriyle tartışıyorlardı.

“Dışarı çıkmam lazım,” dedim. “Mark’ı almam lazım!”

Anlaşılan, neler olduğunu biliyorlardı. Orada olmalarının sebebi buydu, yerel basının orada olmasının nedeni de buydu. Arkamdan asma kilidi tekrar taktılar. Sürücü tarafındaki kapının bölmesine elimi atıp, balık tutmaya gittiğimiz zamanlardan kalan güneş gözlüklerinin hâlâ orada olup olmadığını kontrol ettim. Gözlüklerin bu çıplak, kör edici dış dünyanın parıltısını biraz azaltacağını, biraz gizlilik sağlayacağını düşündüm. Ama orada değildi.

Ses acımasızdı ve onunla tartışmak imkânsızdı. *Kuyu’ya dön. Bunu yapamazsın. Lenford’la nasıl başa çıkacaksın? Herkes sana bakacak. Herkes şimdi de sana bakıyor. Onlara bir bak, nasıl sana bakıyorlar.*

Ses haklıydı. Firkete dönemecini dönerken Perry Clardle ile yeni yetme bir genç kendi arazilerinde durmuş, yanlarından geçerken beni işaret ediyorlardı; çalışacağı bir pub kalmadığından, ülkenin yüzde 28’i gibi, o da işsiz olmalıydı. Tepenin biraz daha aşağılarında, köpeklerini gezdiren adlarını unuttuğum yaşlı çiftin yanından geçerken yavaşlamak zorunda kaldım. Arabayı kimin kullandığını görünce yüzlerinde bir dehşet ifadesi belirdi. Herhalde, giden o kadın, diyorlardı birbirlerine, ne cüretle. Evet, her iki yanında kırılğan çalılırların uzandığı o toprak yoldan ve evlerin gri çorak araziden ibaret bahçelerinin sıralandığı ana yoldan aşağı arabamı sürmeğe cesaretim var mıydı? Üstü duvar yazılarıyla kaplanmış tah-ta perdelerle kapatılmış olan King’s Head’den sağa dönmeye ya da altından devedikenleri fişkıran, çöp yığılı köprüden geçip Lenford’a gitmeye nasıl yüzüm tutacaktı? High Street’te Gül’e duyulan aşk nerelerdeydi – çiçekçiler kapanmışken, ayakkabıcı kapanmışken, turizm-danışmadan eser yokken? Bu bir film, diye düşündüm, hazırlanmış bir dekor – bir tek Kuyu, yalnızca Kuyu gerçek. Karakolun park yerinde durdum ve dışarı çıkabilecek duruma gelene kadar, birbirleriyle yarışan düşüncelerimi yavaşlatabilmek için bir dakika kadar oturmam gerekti.

Karakolun girişindeki kapı kilitliydi; içeri girmek için bir diya-fon aracılığıyla içeriyle konuşmak gerekiyordu. Zile bastım, cevap yoktu. Trafik ışıklarının diğer yanında bana bakan bir grup insan birikmeye başlamıştı ve ışık yeşile döndüğü halde karşıya geçmeyip kollarını kavuşturarak, çeneleri ilerde öylece durdular. Bir kez daha zile bastım, sert bir şekilde, iki kez.

“Ben Ruth Ardingly,” dedim. “Eşimden bir telefon geldi.”

Bızz sesi geldi, kapı açıldı ve içeri girdim. Arkamda kapının güven verici bir tık sesiyle kilitlenmesi kalbimi biraz yatıştırdı. Camın arkasındaki sivil giysili kadın karşıdaki mavi koltuklar-da beklemem gerektiğini söyledi. Solumda bir raf dolusu broşür, önümde bir başka kilitli kapı, oturdum.

“Sınırlarınızı bilin!” Su tüketimi konusunda yeni ev ve sanayi fiyatları ilanı.

“Kuraklık Suçu ciddi bir Suçtur. Eğer yasadışı su kulla-nan birini tanıyorsanız, adınızı vermeden, 0800 700 900’den KURAKLIKHATTI’ni arayın.”

Tanrı bilir, bizimle ilgili kaç tane telefon almışlardır.

Bu kadın senin kim olduğunu biliyor, dedi Ses.

“Acaba ne olduğunu bana söyleyebilir misiniz?” Cama vurdum. “Eşim iyi mi?”

“Maalesef bilgi veremem,” diye cevap verdi. “Arkadaşlarım bi-razdan sizinle ilgilenecek.”

Bu bekleyişin bitmek bilmeyeceğini düşünerek cam bölmeye bir kez daha vurmak için cesaretimi toplamaya hazırlanıyordum ki ikinci kilitli kapı açıldı ve bir polis memuru, arkasında Mark’la beraber dışarı çıktı. Mark’ın tişörtünde kan lekesi vardı ve her za-man biraz kanca gibi olan burnu şişmişti. Aslında yüzünün tümü berbat haldeydi.

“Hadi gidelim,” dedi.

“Şey..”

“Eve gitmek istiyorum,” dedi, ona uzattığım elimi iterek.

Polis memuru kapıyı açan otomatige bastı ve biz motoru ça-lışmakta ve mavi ışıkları yanıp sönmekte olan bir polis arabası-nın bulunduğu aydınlığa tekrar çıktık. Arabanın şoförü kafasını pencereden dışarı uzatıp, ona kalsa, halkın parasını bu şekilde kullanmayı pek de doğru bulmayacağını, ama kendisine, bir bela çıkmasın diye bize eşlik etmesinin emredildiğini söyledi. Mark

tedbirli bir şekilde, hiç konuşmadan, Land Rover'ın yolcu koltuğuna oturdu.

“Öbür arabamız ne olacak?” diye sordum.,

“Bırak,” dedi. “Bu vaziyette araba kullanamam.”

Polis arabasını izleyerek park yerinden çıktık. Land Rover'ın içi sessizdi. Bir tek benim kafamın içi Ses yüzünden gürültülüydü, ama dışarıda, trafik lambalarının yanındaki grup büyümüşü ve biz dışarı çıktığımızda “Manyak Herif” ve “Sapık” diye bağıldılar. Birkaç saniye sonra, benzin istasyonunda sıraya girmekte olan arabaların yanından geçerken, kafası tıraşlı bir adam “Su hırsızı” diye bağırarak kornasını birkaç kere çaldı ve diğer arabalardan birkaçı da nefretin ateşlediği bir suçlama dalgası içinde, ona katıldı.

“Ne yaptın?” diye sordum. Cevap yok.

Dış kapı bizim için açıldı ve kavrulmuş gri tarlaları geride bırakarak mucizevi vatanımıza son sürat girip, en son renklendirme teknolojisiyle renklendirilerek elektronik olarak geliştirilmiş resimli romanımıza, çiftliğimize döndük. Polis aşağıda durmadı; o güç manevrayı yaparak hep birlikte çıkıp gittiler.

Kapıyı kilitle, dışarıda kalsın, diye önerdi Ses.

Buna gerek kalmadı. Mark evde birkaç dakika kalıp çıktı ve bahçe kapısının üzerinden tırmanıp Birinci Tarla'ya gitti. Bir kibrit ateşi gördüm, ardından sigara dumanının kokusu bana doğru geldi. Mark, onunla konuşma fırsatı vermeden gitmişti bile. Benim için ne kadar zor olduğunu bildiğinden emin olduğum halde, onu almaya gittiğim için bir teşekkür bile etmedi. Angie polisi görmüş, ne olduğunu anlamak için gelmişti. Endişeli ve kızgın olduğumdan, Mark'ın nereye gittiğini bilmediğimden ve berbat bir durumda olduğundan gayri söyleyecek pek fazla bir sözüm yoktu gerçi.

“Geri gelecektir,” dedi Angie. “Sabah gelip beni gör ve neler olduğunu anlat,” dedi ve o da gitti.

Mark'ın geri gelmesini beklediğim o uzun saatler boyunca, Angie'nin benimle oturmasını isterdim, anne-kız olarak. Bencilin teki, diye düşündüm kendi kendime, karakollarda ve bağımlı tedavi merkezlerinde onun için saatlerce oturup beklediğimizi düşününce. Mark da bencil herifin teki, diye kendi kendime devam ettim, çekip gitsin, umurumda değil, onsuz daha rahat ederim, sigarası, içkisi, dağıtması. Üstelik bu konuşan da Ses değildi, bu katışıksız olarak bendim. Akşamın geç saatlerinin donuk morluğu ormanların

dış hatlarını belirsizleştirir, ahır damının saçaklarındaki yaraları harekete geçirirken, Mark'ın hiç geri gelmeyeceğini düşünmeye başladım. Gidecek başka yeri olmadığından, ya da ben öyle zannettiğimden, birden aklımda Mark'ın bir daha gelmeyebileceği fikri belirdi; hani, denir ya, aptalca bir şey yapmış olabilir. Silah dolabını kontrol etmek istedim ama anahtarı bulamadım.

Silah kullanılacak, dedi Ses. Çok kan dökülecek.

Artık hava adamakıllı kararmıştı ve ay bile meşe ağacının ardında kendini göstermişti. Hemşirelere giderim, diye düşündüm, onlar bana yardım eder. Diz çöktüm; Gül'e, bana rehberlik ettiği için teşekkür ettim, üstüme bir hırka geçirdim ve titreyerek kendimi evden dışarı attım. Ne dilediğin konusunda dikkatli ol, Ruth, diye düşünüyordum kendi kendime.

Mark'ın arkamdaki bahçe kapısına tırmanırken çıkardığı küt sesi beni zıplattı. Seçebildiğim tek şey, onun ay ışığındaki gölgesi ve öksürüğünün sesiydi.

"Mark!"

"Nereye gidiyorsun?" diye sordu.

"Şeye... Hemşirelere," diye söze başladım. Sözlerimin nasıl anlaşılabileceğini çok geç fark ettim.

"Sen merak edersin diye gelmişim ben de," diye güldü. "Ne aptalım."

Git.

"İyi misin?" diye sordum.

"Hiç daha iyi olmamıştım," diye cevap verdi ve içeri girdi.

Hoş geldin – Hemşirelerin karavanlarına indiğimde Amelia Hemşire böyle söylemişti. Akşam ibadetinden sonra, ben eve döndüğümde, Mark küçük yatak odasında uyumuştur bile ve ne olduğunu ertesi sabaha kadar anlayamadım.

Lenford'da adamın biri ona sataşmaya başlamış. Olağanüstü bir şey değil, çarşıya indiğinde her zaman olan bir şeydi, Mark'ın dediğine göre.

"Hiç bilmiyordum," dedim.

"Yok, bildiğini sanmıyorum," dedi. "Herif sana sövüyordu."

"Bana mı?"

"Evet, sana. Yoksa sokakta küfür yeme hakkı yalnızca bana ait mi sanıyordun?"

"Bilmiyordum, sanıyordum ki..."

“Öyle sandığından eminim. Eh, neler dediklerini söyleyeyim ki insan neler hissediyor anlayabilesin.”

Orospu. Cadı. Lezbiyen. Parazit. Bu tür şeyler. Dolayısıyla Mark kendini kaybetmiş. Genelde, dedi, yürüyüp gidebilirmiş, ama bu sefer canına tak etmiş ve herife geçirmiş, adam da karşılık vermiş, dövüşmeye başlamışlar, polis çağırılmış, öteki adam, dikiş atılsın diye hastaneye gitmiş, Mark da kendini karakolda bulmuş. Küçük Britanya’da sıradan bir Çarşamba gününün öğleden sonrası, diye şaka yapmaya çalıştı.

“Hakkında suçlama var mı?” diye sordum.

“Kamusal alanda huzuru bozmak, o kadar. Bunu da, önümüzdeki mahkeme celplerimize eklerim, olur biter.”

Diğer arabamızı nasıl geri alacağımız konusunu ihtiyatlı bir şekilde açtım, ama bu, Mark’ın öfkesini yeniden tetikledi.

“Neden sen de arada sırada yararlı bir şey yapmıyorsun?” diye haykırdı. “Neden ille ben gitmek zorundayım?”

Birkaç gün sonra Amelia alışverişe gideceğini söyledi ve karakola arabayı alıp alamayacağını sormayı önerdi. Kendi davranışının cezasını bana çektirmekle Mark’ın haksızlık ettiği kanısındaydı. Yine. Kuyu’dan çıkma gerginliğinden ve her dua edişimde yardım ettiğim insanların beni reddetmesinin acısına katlanmaktan beni koruyacağını söyledi. O kadar rahatladım ki ne diyeceğimi bilemedim; Lenford’a tekrar gitmeye korkuyordum; oraya gidersem karşıma çıkacak kişilerle tek başıma başa çıkabileceğimi düşünmeyi bile bırakmıştım. Arabayı geri getirmeyi başaran Eve oldu. Arabayı ambarın yanına tek bir söz söylemeden, bizim için bıraktı. Araba bir modern sanat müzesindeki bir teşhir objesi gibi orada duruyordu: Camları kırılmış, anteni bükülmüştü; her tarafı bize karşı pis laflar ve iftiralarla alçakça kaplanmıştı. Kuyu, Gül – Gül’den nasıl haberleri olduğunu bilmiyorum. Arka kapıyı açtığımda bükülmüş metal, çerçeveye sürtünerek gıcırdadı ve mide bulandırıcı bir sinmiş duman kokusu yükseldi. Koltuğun yayları, kavrulmuş kaburga kemikleri gibi, isle kararmış koltuklardan dışarı fırlamıştı.

“Başka bir araba alacak paramız yok,” dedi Mark. “Artık canıma yetti.”

“Mutlaka dava açabilirsin ama?”

“Çiftçiliğe başladıktan sonra, eskisinden daha çok hukukla ilgilenmeye başladım,” dedi Mark, yürüyüp gitmeden önce arabaya bir tekme atarak.

• • •

Arabaya bak, dedi Ses. Sonunda seni bulduklarında, sen de böyle görünüyor olacaksın.

• • •

Amelia, dünyadaki tüm yapıları yakıp yıkabilirsin, ama Gül asla ölmez, dedi.

• • •

Dumanla onları, Hemşireleri, eşekarıları gibi kovanlarından çıkarmayı bir kere denemiştim. Yeni bir kovan yaptılarsa, Hugh bana söyler, geldiğinde, gelirse eğer.

Bu sabah yağmur yağdı. Meyve bahçesine, tüm ağaçlardaki (elma, mürdüm, erik) bahar çiçeklerinin birazcık açtığı, goncaların daha beyaz ama açmaya bu kadar yaklaştıkları için kenar kırmalarının pembe olduğu bahçeye doğru uzanıyorum. Azıcık bir yağmur ve böyle muhteşem bir karşılık. Düğünlerdeki şeref kıtası gibi, dallarını başımın üzerinde tutuyorlar ve bir karatavuk ben geldiğim için ürkererek uçup uzaklaştığında, yağmur damlalarından hafif bir sağanak beni kutsuyor. Uzun, ıslak otlar çizmelerimi sıyrıyor, öyle ki kot pantolonumun dizleri nemden daha koyu bir maviye dönüyor. Sırama oturup, yer çekiminde ısrar eden soğuk taşın ağırlığıma karşı yukarı doğru direnç göstermesini takdirle karşılıyorum. Burada ne kadar kaldığımın ya da orada ne yaptığımın farkında değilim, yalnızca sessizliğe, Ses'in olmayışına minnet duyuyorum. Çiçek zincirime devam ediyorum.

“Demek çiçek toplayabiliyorsun ama sebze yetiştiremiyorsun? Bunun mantığı nedir?”

Soru beni gafil avlıyor. Çocuk'la kesilmiş dallar üzerinde oturduğumuzdan beri hemen hiç konuşmamışız, ama sabah kalktığımda mektup masanın üstünden yok olmuştu. Ben sormadım, o da bir şey söylemedi. Şimdi, meyve bahçesinin arkasındaki küçük tarhın orada, bahçe kapısının üstünden bakıyor. Kollarını sıvamış ve beyaz gömleğinin sırtı terden sırılsıklam olmuş. Toprağı kazmakla meşgul olduğu anlaşılıyor. Kürek, tavşanlar girmesin diye yaptığımız çite dayanmış. Benden bir cevap bekliyor gibi görünüyor, ama pek uzun beklemeden yabani otları yolmaya devam ederek bir sıra fide boyunca sistemli bir şekilde çalışıyor. Sıranın sonuna geldiğinde, söküp çıkarmış olduğu küçük bir öbek devedikenini ve ayrıkotunu tırmıkla bir kenara topluyor, ellerindeki toprağı silkeliyor, sonra dikilmiş olan fidan sırasının etrafından dikkatle dolaşarak eski, siyah, plastik bir tohum kutusunu alıyor. Kutunun üstünde beş-altı tane küçük, toprak saksı var, içlerine bir şeyler dikilmiş; ikişer tane o tanıdık, incecik, taze sakız kabağı yaprağı görüyorum. Annesinin

bana yolladığı tohumları ekmiş ve büyüttmüş olmalı, pencere içine yerleştirerek. Onu ambarda hayal ediyorum. Üç, bir düzine kamera görüntüsünü birlikte gösteren ekrana gözlerini dikmiş, Adsız kendi kendine iskambil oynuyor ve Çocuk, okuldaki bitki kolu gibi, sakız kabaklarını suluyor: Bahçeye bakma sırası senin.

“Onları dikmek için biraz erken,” diye sesleniyorum çitin üstünden, ama başını kaldırıp bakmıyor. Beni duymadı. Biraz daha yüksek sesle tekrarlıyorum. “Biz onları yetiştirmeye limonlukta başladık, Mayıs sonuna kadar dışarı çıkarmazdık bile.”

“Şu anda böyle bir seçenek yok, öyle değil mi?” Arkasındaki kırık dökük limonluk kalıntısını gösteriyor. “Ne oldu burada?”

Bahçecilikle ilgili açıklamalarımın güvenli sularına sıkıca sığınarak devam ediyorum. “Burası yüksek olduğundan, rüzgâr aldığı için.” Biraz daha yüksek sesle bağıriyorum. “Bir de geç bir don tehlikesine karşı. Eh, ne yapalım; aptal ve yaşlı bir kadının tavsiyesine aldırılır mı? Zaten çiftçilikten ne anlar ki.”

İşine döndü bile; insanı bütün bütün yutmadan önce aklını çelen ve sonra boğazında kalan parçaları tüküren bu karadul arazinin, Kuyu’nun içinde beni ve kendini unutarak. Bu Kuyu uğruna çok insan yitirdim. Karadul yine flörte başladı.

Küreğin toprakta çıkardığı cızırtıyı ve Çocuk eğildikçe çizmelelerinin çıkardığı gıcirtıyı dinleyerek kendimi narbûlbûlünden gayrı her sese kapatıyorum. Cam tuzla buz olduğu için ve bu toprağı işleme hakkına sahip olduğunu varsayma cüretini gösteriyor diye Çocuk’a sessizce çığlık çığlığa bağıriyorum. Onun için içten içe ağlıyorum; çünkü yaptıkları boşa gidecek; yaz sonunda, günler kısılır, yapraklar dökülürken bir güvece yetecek kadar fasulye elde etmekten başka bir işe yaramayacak. Ona katılmak için içim gidiyor, ama o zaman sözümünden dönmüş olurum.

Eve dönünce uyuyorum, çünkü günlerimi doldurmak için elimde olan tek şey bu. Uyandığımda, alacakaranlık olmuş. Uzun zamandır uyuyormuşum, başım sersem gibi, ağzımın içi berbat; uzun bir bardakla su içiyorum. Pencerenin dışında, uyuşuk bir akşam, kendini pembe ve altın rengi saten olarak yeryüzünün kıvrımları üzerine yayıyor. Odanın içine, eski zamanların tatlı bir yaz kokusunu salıyor ve çoktan geçip gitmiş akşamları içime çekiyorum: Londra’daki evin çimenleri üzerinde hortumlar ve Lucien gökkuşağının altında koşuyor; çilekler; Thames kenarında bir yerlerde

bir pub ve Mark, ben ve bazı arkadaşlar çoktan unutulmuş, özel bir şeyi kutluyoruz. Yüzüme su çarpıyor ve el yordamıyla ipek yumuşaklığındaki havaya çıkıyorum. Kafamın içinde, çoktan unutulmuş bir orkestra kaydı var. Bir yandan, koyunlar, hava kararmadan geri gelmeleri için kuzularını ısrarla çağırıyorlar; tavuklar yerden bir şeyler topluyor; armut ağacındaki çiçeklerin bir yaprağı çiylenmiş otların üstüne yerleşiyor ve meyvelerin nabızı bir viyolonsel yarı duyulan, yarı hissedilen titreşimleri gibi oluşuyor. Bir battaniye alıp, Birinci Tarla'nın altına tırmanıyorum ve yanıp sönen vadilerin üzerindeki gökyüzünde asılı, oturuyorum. Amelia onun harika çocuğuymuşum gibi bana akıl verirdi; ama tuhaf, şimdi düşündüğüm, Angie: Birkaç yıl önce bizimle birlikte Galler'de tatil yapan, ona en son yapılmış olan tedaviyi ve koğuştta yaptıkları yogayı bana anlatan, böyle otur, anne, gerçekten faydası oluyor diyen, bağdaş kurdurup, ellerimi dizlerime koyan, avuçlarımı dışarı doğru açan Angie ve ikimizin de, yaşadığımızı fark ederek nefes alıp verişimiz. Bu bir süre etkili oluyor. Kırkıncı yaşında mumları bir bir üfleterek söndürüyorum ve sonunda geçmiş, dumanla birlikte uçup gidiyor ve bugündeyim ve ne olmuş isem, kimi tanımış, sevmiş ve kaybetmiş isem, evet Lucien bile, bütün bunlar, bu alev alev gökyüzünün ve müşfik bulutların bir parçası. Belki iyidir; bana yakın görünüyor. Belki de toprağı işlemeliyim. Belki de belirsizlikle yaşamak mümkündür.

Geceyle böyle bir aşk içindeyken, içeri girmeye tahammülüm yok, bunun yerine, sırt üstü uzanıp yıldızlara bakabileyim diye sundurmanın altından eski şezlongu bahçeye çıkarıyorum; göktaşlarının dağların üzerine yağdığı gecelerden biri, ses tümüyle kayıp ama ışık duruyor. Nefesimin hafifliğini, ahşap sandalyenin kenarlarının sertçe sırtıma değdiğini, çıplak ayaklarımın üzerinde serin havayı hissedebiliyorum. Ağustos göktaşlarını, çok uzun zaman önce, bir başka tatilde, Cornwall tepelerinden seyretmiştik; Angie kollarımda uyuyor, Mark'ın başı kucağımda. Kuyu'da böyle anları tekrar yaşayabiliriz sanmıştık ve işte burada, mumlarla sivriskine avlıyorum.

Gece vardiyası vakti ve Çocuk ambarın yanında nöbet tutuyor. Önce tereddüt ediyor, sonra yanıma geliyor. "Sizi rahatsız etmek istemedim," diyor, "ama bütün akşam boyunca bir fırsat kolladım."

“Özür dilerim,” diye sözünü kestim. “Bu sabah pek anlayışlı davranmadım. Bildiğin gibi yap, bahçeyi ek, biç, eğer değer diyorsan.”

“Kesinlikle değer, tabii, ama...”

Özür dilemek, küçük bir şey nedeniyle bile olsa, insanda hoş bir duygu yaratıyor; bu yüzden, madem becerebiliyorum, devam ediyorum. “Geçen gün de felaket davrandım, mektupla ilgili olarak, o kadar moral bozucu ki, sana anlattığım o şeyleri o kadar uzun zamandır arayıp duruyordum ki.”

“Ben de sizinle o konuda görüşmek istiyordum.” Çocuk omzunun üstünden etrafı kolaçan ediyor ve şezlongun yanına çömeliyor. “Bugün, öğleden sonra, görevdeyken bir şey buldum. Muhtemelen önemli bir şey değil.”

Asker ceketinin cebinden bir şey çıkarıyor ve bana uzatıyor. Elime aldığımda bir ip yumağı gibi geliyor, ama Çocuk el fenerini üstüne tutunca bunu neden getirdiğini anlıyorum. Bana gösterdiği, az miktarda yeşil yün, sanki bir elin etrafına sarılıp sarılıp, sonunda açılmasın diye bir fiyonk atılmış.

“Böyle mi buldun bunu, sarılmış vaziyette?”

“Gözüme çarptı, önce uç kısmını gördüm. Sizin söz ettiğiniz yeşil kazaktan çıkmış olabilir. Yani, birisi bunu bir şeyin üzerine takmış olabilir. Ama çektiğimde, fark ettim ki geri kalan kısma bağlı. Tuhaf, böyle buruşuk olması; sanki örülmüş de sonradan sökülmüş gibi duruyor.”

Yavaşça düğümü çözüyorum ve ucunu çekiyorum, böylelikle yavaş yavaş çözülüyor; sanki kendi kendini Mark’ın yeşil kazağı şeklinde tekrar örmesini bekler gibiyim. “Nerede buldun?”

“Çayın arkaya döndüğü yerde, eskiden Hemşirelerin kaldıkları yerin hemen arkasında. Bilim adamları birliği yaprakları temizlemizi, çayın akışının engellendiğini söyledi ve bu da tam oradaydı, sanki suyla oraya taşınmış gibi. Ama başka bir şey yoktu, baktım.”

Aynı yeşil renk, en azından, çamurlanmış ve kir içine işlemiş olmasaydı, öyle olurdu. Ama söyleyebileceğim tek şey bu. Bir kenara atacak değilim; çünkü Çocuk bu armağanı tüm içtenliğiyle sunuyor, ama gerçekte, umudun mümkün görüldüğü bu gece bile, bunun sahte bir şafaktan fazla bir şey olduğuna inanamıyorum. Kanıt olamıyorsa, bir zeytin dalı olabilir.

“Teşekkür ederim,” diyorum. “Kazağın yünüyle aynı olduğundan emin değilim, ama aradığın için teşekkür ederim.”

Sanki, onun hiçbir anlam ifade etmeyen bir yeşil yün parçası bulmuş olması, benim bir şeyler ifade edecek olan bir yeşil yün parçası bulma şansımı ortadan kaldırmış gibi geliyor; çok saçma, biliyorum, ama şu anda kafam böyle çalışıyor. Biraz önce hissetmiş olduğum iyimserliği tekrar kazanmak için mücadele ederek Çocuk’un dikkatini kayan yıldızlara çekiyorum ve karanlıkta, posta ve bahçe konularındaki tüm kızgınlıklar bitmiş, yün hayal kırıklığı unutulmuş da o sanki gerçekten çocukmuşçasına yıldızları tek tek işaret ediyorum. Angie’den yaşıca pek fazla küçük olamaz; eğer Angie daha farklı bir evlat olsaydı, belki de Angie’yle, arkadaşlarıyla bu şekilde konuşuyor olacaktık.

“Şunlar Eta Aquarid göktaşları,” diyor. “Şu anda ünlü olan bilimsel bilgimin bir kısmı. Halley kuyruklu yıldızı görüldüğünde çıkıyor – kırk yılda bir.”

“Geldin, birçok annenin gözyaşına mal olan sen,” diye bir alıntı aktarıyorum. “*Anglo-Sakson Kroniği*’nden. Üniversitede okumuştum.”

“Kuyruklu yıldız gelecekte olacak bir şeyin habercisidir, iyi ya da kötü,” diye fikir beyan ediyor Çocuk. “Hastings Savaşı gibi, tabii Harold mısın, William mı, ona göre anlamı değişir. Bu, semavi belirtiler denen şeylerin tümünde aynıdır.”

Ayağa kalkıp gitmeye davranırken açılan güvenlik ışığında, ne fazla, ne de eksik, sadece bir asker ve bir tutsak olarak belirliyoruz. Bu, Çocuk’un fenerini eline alıp telsizini tekrar kemerine takmasına yol açıyor.

“İyi geceler,” diyorum, “ve tekrar teşekkürler.” Ama devriye bölgesinde gözden kaybolmaya başlamış bile; fenerinin ışığı çitleri süpürüyor, kalın çizimleri, ormanın kenarı boyunca hissiyatıyla gezinen haşaratı ürkütüyor. Işık sönüyor.

Elini havaya kaldırıp, birden o eli saracak rahmin artık orada olmadığını fark eden bir bebek gibi, karanlığa tutunmaya çalışıyorum ve sonra yün parçasını alıp içeri giriyorum. İçeride, çürük özüm sendeliyor ve tüm o umutların bir hayal, ya da batıdan simsiyah bulutlar görünmeden önce ürkek ürkek göz kırpan bir yıldız olduğunu hatırlatıyor.

Günüşiğinde yün benimle alay ediyor ve bir önemi olmadığı için ondan nefret ediyorum. Yaşlı bir kadının torununa ördüğü eldivenleri bitirirken, geri kalan yünün tesadüfen düşürülmesinin bir başka büyükanneye gerçeği bulma ümidi vereceğini bir an bile düşünmediğini tahmin ediyorum. Yün boynumun etrafına yedi sekiz defa dolanıyor, ama nehir çökeltisi içinde geçen hayatı nedeniyle zayıf düşmüş olduğundan, kararlılıktan yoksun ve gördüğü ilk basınç karşısında kopuveriyor ve geride yalnızca kızarık başarısızlık halkaları bırakıyor. Daha da kötüsü, Hugh hâlâ iyileşemedi, anlaşılan. Ben ziyaretçi olarak ondan daha iyiydim: Bakımevinde son günlerini geçiren Büyükanнем, yüksek arkalıklı, mavi plastik bir sandalyeye dikilmiş bir iskelet, bedenle bağlantısı kopmuş bir baş, bir yayın ucunda öne düşüp duruyor; dümdüz göğüslerinin üzerinden düşen bol geceliğiyle Annem; uyuşturucu kliniğinde Angie, gözü morarmış Angie bir Aile İçi Şiddet kurumu görevlisiyle, doğum sancısı çeken Angie. Belki bu kadınlara özgü bir şey – tüm dünyada kadınlar birbirlerinin kulübelerine, gökdelendeki dairelerine, oluklu demir ve gazete kâğıdından yapılmış gecekondularına, şehir dışındaki mazbut villalarına girip çıkıyorlar. Evin kapısına kadar gelen boş araba yoluna bakıp misafir gelmesini ne kadar çok istediğimi fark ediyorum.

Dün, cep telefonumun çaldığını sandım ve gidip çantamı karıştırdım, tıpkı arka kapının kapandığını duyunca dul kadının gidip çay koyması gibi. İzin verilen numaralarla günde bir telefon konuşmasına izin verilmesinin konuşulduğundan eminim, ama gerçek şu ki, bende izin verilmiş telefon numarası yok. İnternetin yalnız insanların başına nasıl bir ağ ördüğünün şimdi her zamankinden fazla farkında olmama rağmen, internet şu anda çok işime yaradı. Hapisliğimin yol açtığı tecrit durumunu ihlal etmeyecek birçok şey yapabilirdim internette: Şu anda kim olduğumu görmek için Google’da kendimi arayarak vakit harcasam kime ne zararı olurdu? Ya da watchpaintdry.com sitesine girip bundan daha ilginç mi diye

bakabilirdim, veya kendime sanal bir bahçe yaratıp sıra sıra dizilmiş dijital sebzelerimin ayrikotlarını canla başla ayıklar, büyümelerini hızlandırır, sonra tıklar ve onları sepetime sürüklerdim, bunun ne zararı olurdu? “Bağlantı yok.” Şu anda bana mantıklı gelen bir ifade bu.

• • •

Başkaları benim din değıştirmemden söz ederken, akıllarında o gökkuşaklı resim oluyor, hani bir zamanlar, şakayla karışık falan değil gerçekten ikonik olarak tanımlanan resim. Benim için, süreç, o andan yirmi dört saat önce başladı. Kendi başıma kalmaktan çekindiğimden ve ne zaman ne diyeceğı belli olmayan Ses’in varlığını endişe verici bulduğumdan, Hemşirelerle beraber olmaya adeta bağımlı hale gelmiştim; bu yüzden de, yalnız kalmamak için aşağı, onların karavanlarına gidiyordum. O gün her şey değışik görünüyordu. Tabak anak sesleri ya da taze ekmek kokusu duyulmuyordu, asılı tişörtler, kot pantolonlar yoktu. Hemşireler sessizliğe gömülmüş, meşe ağaçlarının gölgesinde, gri giysiler içinde gidip geliyorlardı. Amelia Hemşire karavanından dışarı çıktı; ayakları çıplaktı, neşeliydi ve bana gülümsüyordu; ona kapılıp yeni yetmenin teki oluverdim birdenbire. Ertesi günkü ibadetin özel bir şey olacağını ve Kuyupınarı’nda yapılacağını açıkladı. Hemşireler diz çöktüler, başlarını eğdiler ve Amelia Hemşire hepsinin gözlerini uzun beyaz pamuklu şeritlerle bağladı. Sonunda, beni yanına çağırды ve son kumaş parçasını bana uzattı.

“Şimdi bizden ayrılmalısın,” dedi. “Elinden geldiğı kadar iyi hazırlan. abuk ol. Beyaz giymiş olarak gel. Çıplak ayak gel. Yalnız gel.”

Evdeki sessizlik, şimdiye kadar duyduğum en yüksek sesli sessizlikti; tabii şimdi, konuşmanın olmamasından daha da gürültülü bir sessizliğin olduğunu biliyorum artık. O gün Mark bir çiftlikteki açık arttırmada satışa çıkarılan at nakil römorkunu satın alabilmek ümidiyle erken saatte çıkmıştı; iflas etmiş çiftçilerin kiracı oldukları çiftliklerde, hurdalık yerde yem aranan tavuklar gibi dolanmaktan nefret ederdi, ama para kıttı ve kuzuları kesimevine götürülebilmek için bu römorka ihtiyacımız olduğunu söylüyordu. Bu, sessizlik andını daha kolay fark etmemi sağladı; zaten aya gelen misafirlerle dolup taşıyor değildi evimiz. Yatak odasında beyaz şeridi başıma

doladım, kendi kendine körebe oynayan bir çocuk gibi ve yüzümü pencereye dönerek ahşap zemine oturdum. Güneşin ısını yüzümde hissediyordum.

Başlangıçta, düşüncelerim kaçışmaya hazır, kolayca korkan serçelerdi. O kadar sıcaklamıştım ki, sırtım ağrıyordu; yalnızlığım, bir ayrıcalıktan çok, bir ceza gibiydi, ama bir süre sonra (ne kadar sonra bilinmez) odada bir rutubet, ardından da bir serinlik hissettim, sonra görebildim ve gördüğüm şey, önümde, yerde duran eski moda kahverengi bir evrak çantasıydı. Çantayı o zamana kadar görmemiştim ve ondan sonra da hiç görmedim, ama o derece gerçektir ki kapağının üstünde kendi adımın baş harflerini bile gördüm; minik anahtarının ağırlığını elimde hissettim, kilidinin dilindeki sertliği başparmağımda duyumsadım. İçinde karmakarışık halde, çeşitli boyutlarda, farklı çerçeveler içinde eski resimler vardı. Birincisi, çölde, su testisi taşıyan bir kadına ait son derece zarif bir detayın yer aldığı bir minyatürdü. Ucuz, madeni bir çerçeve içindeki ikinci tabloda bir başka kadın, bu sefer yoksul, donuk renkli elbiseler içinde, saçları başı dağınık bir kadın, yapılmamış bir yatağın ucuna yığılmış, altın rengi bir ışık sütununun önünde büzülmüş duruyor. Üçüncüsü ise rulo edilmiş bir tuvaldi ve o kadar büyüktü ki tutabilmek için ayağa kalkmak zorunda kaldım ve tutarken yağlı boya çatladı ve oda harap bir bahçede diz çökmüş beyazlı bir kadından kaçan ve uğultuyla çırpınan kanatları beni ezecek gibi olan, ufalanıp yok olmakta olan meleklerin pul pul altın rengi ve mavisi ile doldu. Göz bağımlı çekip çıkarırken kollarımı, bacaklarımı şiddetle yere çarptım. Kasılmış boğazımda tıkanmış sesim çığlık çığlıgaydı.

Bu, şu anda, gözümün önünde o günkü kadar net ve o günkü kadar açıklanamaz bir şey.

Birisi bana sesleniyordu. Evrak çantası yoktu. Sözcüklere ihtiyacım olduğunun farkındaydım, sözcük bulmaya çabaladım, bulduklarıma sarıldım.

“Burada, yukardayım!”

Mark eve gelmişti. Mark'ın kafası yatak odasının kapısının aralığında koskocaman belirmeden hemen önce kendimi yatağın üzerine atmayı başardım. Gözlerimi ondan kaçırırken, kendimi iyi hissetmediğimi söyledim ve beni öpmek üzere yatağa yaklaştığında öğürdüm. Akşam yemeği yiyebilecek gibi olmadığımı ve onun için bir şeyler pişiremediğim için üzgün olduğumu, yalnızca, panjurlar

kapalı, sessizce uzanmak istediğimi söyledim. Güneşten olduğunu söyledi, Mark, güneş bize karşı yumuşak davranma yeteneğini kaybetmişti. Biraz fazla dışarıda kalanı sıcak çarpiyordu. Bir süre kolları başının arkasında, arkası üstü yanımda yattı. Ona doğru dönmeyi ve onun beni güvenle sarıp sarmalamasını istedim, ama ona doğru dönerken, içimdeki öteki ben konuştu ve geri çekildim. O an da geçip gitti.

Gün geceye döndüyse de, sıcaklık yapıştı kaldı. Artık açlık hissi duymuyordum; örtüsünün ucunu emen bebekler gibi karanlığı emiyordum. Ertesi sabah geç saate kadar uyanmadım. Mark yatağın yanına su ile bir elma, bir de ambarı onarmakta olduğunu ve öğle saatlerinde beni yoklamak üzere eve döneceğini –ve beni sevdiğini söyleyen bir not bırakmış. Suyu, dudaklarımdaki çatlakların arasına yerleştğini hissederek yudumladım. Meyveye dokunmadım.

Pamuklu kumaştan şerit yerde duruyordu, eğilip aldım, aklım tekrar kendimi kör etme isteğiyle çelinmiş, şeridi parmaklarımdan arasından bir içeri bir dışarı doluyordum ki pencereden dışarı bakarken onları gördüm: Beyazlı dört tane minik şekil, mısırların arasından tek sıra ilerliyor. *Sensiz gidiyorlar*, diye uyardı beni Ses, *ve sen beşincisin*. Kuramsal olarak, bir seçim hakkım vardı, ama pratikte, ayak tabanlarım beni yukarı itiyor, diz eklemlerim, merdivenlerden inerken beni olduğum yerde kilitliyordu. Tarlalardan yürüyüp giderken belkemiğimin gücüyle dik duruyordum ve manyetik kutuplar gözlerimi ufuk çizgisinde sabitlemişti. Zihnimin ise nerede olduğunu bilmiyorum.

O gün sıcak dayanılmazdı; ağırlığı, çığlık atan bir papağanı susturmak için kafesin üzerine atılmış bir battaniye gibiydi. Şahinler enerjilerini akşamın alacakaranlığına saklıyorlardı, koyunlarsa çalıdan çitler boyunca uzanan ince gölge çizgisine sığınmışlardı. Angie ile gezginler bir festivale gitmişlerdi, Mark da ambarın kapılarına ahşap koruyucu çekiyordu; işte bu nedenlerle, çiftlik terk edilmiş gibi görünüyordu.

Bazı şeyleri hatırlıyorum. Kapı eşiğine oturduğumu. Yarı yolda olmalı, geri dönüşün hâlâ mümkün olduğu bir nokta. Çakılların öte yanına uygun adım süzülen karıncalar, meşe ağacının daha serince tarafına yavaş yavaş yol alırken, parazit bulmak için yeri gagalayan bir çitkuşu, duvardaki yuvasına girip çıkan bir yabanarısının vızıltısı göz alabildiğine uzanan, dopdolu bakir doğada kendini

hissettiren ufak tefek şeyler. Ve George'un Korusu ile Hedditch arasındaki çukurda, yavaş ve sessiz bir beyazlı kadınlar kafilesi.

Beyaz, sırtı açık, kolsuz bir yazlık elbise giymiştim. Beyaz, demişti Amelia Hemşire. Ve çıplak ayak, diye hatırlıyorum, araba yolunun üzerindeki taşlar kor gibi ayaklarımı dağlamıştı.

Evden çıktığımda arka kapının çarpmasını Mark duymuş muydu? Belki fırçasını elinden bıraktı ve benim kendimi daha iyi hissediyor olduğumu, ayağa kalkıp dolaşmaya başladığımı düşünmüştü. Belki de bir içki alıp onun yanına gitmekte olduğumu umut etmişti, bu işleri beraber yaptığımız zamanlarda olduğu gibi; belki fırçayı eline alıp, Kuyu'da, ineklerin sıcacık samanlıkta yayıldığı, samanların yemlikte durduğu bir kış daha geçireceğini bile hayal edemezken, çürüyen bir ahırın tamir etmek için ne diye uğraştığına şaşmıştı.

Ateş gibi kızmış toprağı arkada bırakıp ormana girince sıcak bir günde yabancı bir kilisenin içindeki serinliğe girmiş gibi hissettim. Aydınlık ve ses doğal dengesini bulunca, bir an titrek bir beyazlık görür gibi oldum ve gölgelerin içinde bir yavru karaca belirdi, titreyerek dümdüz bana dikmişti gözlerini, tüm benliğiyle kaçmaya hazır. Ama kaçmadı, tersine, zarifçe ormanaltı bitkilerinin içinden geçip aşağıdaki suya kadar uzanan bir patikaya yöneldi. Onu izledim. Suya vardığımda, karaca yok olmuştu. Burada, yumuşak bir ışık demeti, karaçamların arasından akan suyu sıvı altın rengine boyuyordu ve Hemşireler, eşit aralıklarla gölcüğün kenarına dağılmış, sudaki mükemmel akislerinden büyülenmiş halde, hareketsiz duruyorlardı. Ben de onlara katıldım. Bekledik, başımızın üstündeki sıcaklık açlığımızı bastırdı ve kendi hafifliğimizle yavaşça iki yana sallandık.

Bana bir bakın, korunun ortasında, lekeli bir yazlık elbiseyle durmuş, vaftiz olup hemen hiç anlamadığım bir inanca girmek üzere hemen hiç tanımadığım dört kadına katılmak üzereydim. Bunun görsel bir oyun olduğu, bir turistin, trafiğe girip bir taksiyle otele gitmeden önce bir ibadet yerini ziyaret ederek biraz yasemin kokusunu, biraz da ölülerin yakıldığı odunlardan çıkan dumanı içine çekmesi gibi bir şeyden farklı olmadığı konusunda o zaman bile kendimi kandırıyor değildim. Hayır. Hiçbir zaman adı konmamış olsa da, bütün bunlar benimle ilgiliydi, kalbimin derinliklerinde böyle olacağını biliyordum. Hemşireler, tek bir bedenin uzantıları gibi beni çevrelediler; birisi yazlık elbisemin önündeki sekiz inci

düğmeyi açtı, bir diğeri eteğimi kaldırıp başımın üzerinden geçire-
rek çıkarttı, bir başkası bir kopçaya takılmış olan saçımı kurtardı.
Onay almak için Amelia Hemşire'ye baktım ama gözleri tek yönlü
aynalar gibiydi. Beni suya doğru götürmelerine karşı koymadım.
Mayıs böcekleri ve kızılağaç sinekleri sazların arkasına saklandılar,
su kelleri yosunların arasına sızdılar; ayağımızın altındaki biri-
kintiler çalkalanınca tek hücreli terliksi hayvanları, hidraları, sinek
yumurtalarını, gastrotikleri yerlerinden oynattı. Amelia Hemşire
elini kaldırdı ve hemşireler bacaklarına yapışarak yarı saydamlaşmış
elbiselerinin çevresindeki suyun durulmasını beklediler. Amelia
Hemşire elini indirdi ve Hemşireler beni suya indirdiler. Bedenim
kasıldı ve nefessiz kaldım, biri başımdan, ikisi belimden, biri de
bacaklarımdan tutuyordu; beni tekrar suyun üstüne kaldırırlar-
ken bedenimin her yanından sular süzülürdü, başımdan aşağı aktı,
göğsümden aşağı süzülürdü, bacaklarımdan arasından dolandı. Beni
bir kez daha batırıp çıkardılar. Kasıldım. Sonra üçüncü kez batırıp
çıkardılar ve dördüncü batırış beni yalnızca ölmekte olanların ve
esrimişlerin mevcut olamayacağı bir yere götürdü.

Beşinci ve son seferde, benden ayrılıp çekildiler ve ben o uzak-
laşmayı nefes veriyormuşum gibi duyumsadım. Kollarım ve bacak-
larım açık, denizde bir çocuk gibi yatıyordum. Baş arkada, gözler
kapalı, saçlar ipek gibi. Hemşireler öne eğildiler ve avuçlarına su
alarak üzerime sıçrattılar, öyle ki su damlalarının arasından geçen
güneş ışığında, üzerimde oluşmuş bir gökkuşağı gördüm ve Gül'ün
gelmiş olduğunu bildim.

Ağlayan kadınlar, beni bitmiş, tükenmiş bir vaziyette sudan
çıkardılar; hepimiz vıcık vıcık çamurun içinde kayıyor, sendeliyor-
duk. Ben kadim meşenin ayağının dibindeki mantarların arasında,
dal parçaları ve ölü yapraklar ıslak bedenime yapışmış vaziyette,
dizlerime sarılmış titrer ve inlerken, Amelia Hemşire beni izledi,
sonra şarkı söylemeye başladı ve diğerleri de ona katıldı. Tıkanmış
nefesleri Eriha Gül'ne övgü şarkısında rahatladı ve sesler giderek
yükseldi, vecd daha derinleşti.

“İşte bak, Gül bin tane beyaz çiçek açıyor.

İşte bak, Eriha Gülü.”

Sonunda, eklem yerleri birbiriyle bağlantılı olmayan, ipleri
gevşek bir kukla gibi yere yatırıldım, sarkık göğüslerim ve gevşek
göbeğim kır şakayıkları ve beyaz menekşelerle örtüldü.

“Sen seçilmiş olansın,” dedi Amelia Hemşire.

Hemşireler bedenimin üstündeki orman nesnelerini topladılar, beni giydirdiler, düğmelerimi iliklediler, saçlarımı topladılar, sonra benden uzaklaştılar. Başımı yeni bir güçle kaldırdım.

“Hazırın,” dedim.

Tekrar, ormandan tahta bahçe kapısına, sonra da güneş ışığına, mısır tarlasının bir ucundan bir ucuna, onlarla birlikte yürüdüm.

“İşte bak, Eriha Gülü” diye şarkı söylüyorlardı Hemşireler. Elleri yağmurla şişmiş göğze uzanmıştı.

Radyosu çaldığı için Mark bizi duymuş olamazdı. Gezinler geç saatlere kadar dönmediler. Dış kapıdaki polisleri hayal ediyorum: Meraklılar artık o günlük gitmiş olduklarından, yalnızca her zamanki gibi iki üç kişinin, kenardaki portatif çadırlarında toplanmış hâlâ vahiy gününü bekliyor olmalarından dolayı memnun, o çadırlardan birindeki bir telefonun ekranının yanıp söndüğünden habersizler. Bir mesaj alındı. Tık. Hemşireler, Eriha Gülü’nün vadesine bakın. Bir resim alındı. Tık. Bir gölcüğün yüzeyinde yatmış bir kadının üzerinde görünen gökkuşağı. Dakikalar içinde tüm ülkeye iletilen resim. O kadın geldi. O kadın bendim.

Yazılardan ilkinin ilhamı, eve döndüğümde ansızın geldi – tuhaf bilmezlik öyküleri, arkalarında lirik ile isterik arasında değişen, çoğu zaman renkli boya kalemleriyle çiziktirilmiş sayfalar bırakarak. Mark’ın oraya tekrardan bakmayacağını bildiğimden, defteri balık avı alet-edevatı arasına saklamıştım. Şimdi de orada buldum, arka koridordaki kurutma makinesinin üstünde. En üstteki tepsinin içindeki sinekleri alıp baş ve işaret parmaklarım arasında tutuyor ve nehir için yapılmış bir anma törenindeymişiz gibi hepsine bir ad veriyorum: altın kaburgalı yaban tavşanının kulağı, arabacı, kıvrıkcık tüy ve mavi kanatlı zeytin. Bir alttaki tepside olta makaraları, misina, olta, bıçak ve tokmak ve onların da altında defter var.

Neydim bu sabah ben, evden çıktığımda?

Yabancı ekinlerden bir çöle atılmış boş bir çanak.

Toprağı çentilmiş, sırtı matlaşmış, içi boş, el değmemiş.

Nasıl kaldırıyor bu su beni?

Güldür beni kaldıran.

Nasıl boğulmam ben bu suda?

Gül’ün ruhudur benim hafifliğim.

Nasıl severim ben bu suyu?
Gölün aşkıdır beni suyun üstünde tutan.
Nasıl görürüm bu suyun içinde?
Suyla gelir ışık.

Neyim ben sudan çıktığımda?
Kendim akar gider benden dışarı
Ve yok olur giderim ben.

Bu yabancı dil, bana ait olduğuna bile inanmadığım, eğri büğrü yazılmış bu yazı, bu şekilsiz şiir neydi?

Konuşabiliyorum ama duyulmayan bir müzikle
sanki çakıllar üzerinde akşam saati akıp giden nehir gibi,
sanki bahara aşk şarkıları söyleyen kara yosunun iç çekişi gibi,
sanki dişbudağın dalından gölcüğe damlayan sessiz yağmur gibi,
ya da yaz şelaleleri gibi, kayalarda gökkuşağı çıkaran,
sanki Kuyupınarı'nın sessizliğinin altındaki alçak sesli çekim
gibi.

Birkaç ay, sadece bu kadar – bu doğum gölünü bir mezara çevirmek
ve başka bir öykü yazmak için birkaç ay yetti.

Saat tam sekiz. Bir süredir, uyanık; atılgan, kızıl bir tilkinin çit boyunca çalımlı çalımlı yürüyüşünü seyrediyorum. Artık av yok, av tüfekleri de yok; ambar kapısının çarpılması da kaçtırmıyor onu. Omzunun üstünden şöyle bir bakıp sallana sallana ormanın dehlizlerine dalıyor. Görüntüye Üç giriyor, arkasında Çocuk. Üstüne bir kazak çekip koşarak aşağı iniyorum, umut ve korku her zamanki gibi birbirine zıt hipotezlerle çatışma halinde. Çocuk'la Üç mutfağa girmişler bile; Çocuk'un pantolonunun çizgisi daha keskin, kemerindeki toka biraz daha parlak. Üç, kepini dahi çıkarmıyor. Kendi ifadesine göre, görevi Çocuk'a devrediyor ve Çocuk, tanımadığım bir sesle hep korktuğum haberi veriyor: Bir kez daha ev hapsine gireceğim. Nedenini sormanın bir anlamı yok, ama Üç, Çocuk'a yine de açıklamasını emrediyor.

“Ev Hapsi Emri'nin, 3. Kısım'da (f) belirtilmiş olan özgün koşullarına göre, eğer birisi...”

“Diline dikkat, asker, diline dikkat. Eğer her şeyi sivillerin diline dönüştürmenin cazibesine karşı koyamıyorsan, bari kâğıttan oku.” Üç, Çocuk'a bir kısmı fosforlu kalemle boyanmış, basılı bir çıktı veriyor; sonra Çocuk ince yazılı sayfa sayfa metni okumaya başlayınca, masanın üstüne sıçrayarak oturuyor.

“Sorumlu en yüksek rütbeli subay, ya da onun yokluğunda, en yüksek rütbeli subaya geçici olarak vekâlet etmek üzere görevlendirilmiş olan bir subay ya da Silahlı Hizmetler (Kuraklık Acil Yasa Değişikliği) Yasası'nda tanımlanmış olan görevlerden sayılan sorumlulukları üstlenmiş olan, Silahlı Kuvvetler mensubu olsun, ya da Arazi Hizmetleri'nden olsun veya Majestelerinin Acil Durum Kuraklık Yardımı Zorunlu Toplum Görevlileri'nden olsun başka bir subay ya da askerin görevli olduğu durumlarda...”

“Ay, Tanrı aşkına!” Mutfakı terk edip yukarı çıkmaya davranıyorum, ama Üç yolumu kesiyor.

“Gidemezsiniz.”

“Bas git! Ne istersem yaparım.” Üç’ün fiziksel olarak müdahale etmeyeceği umuduyla onu itip geçmeye çalışıyorum, ama yanılmışım. Sağ kolumu yakalıyor, arkama doğru büküyor, beni bir iskemleye itiyor ve tenime bir nebze uzunca değiyor. “Pek güzel. Ne demek istediğini anlıyorum, Çocuk.”

“Bunu yapamazsınız!”

Çocuk gözlerime bakmıyor. Üç, sanki bulaşıcı bir hastalığım varmış gibi beni bırakıyor. “Sorun tam da bu, öyle değil mi, Ruth? Majestelerinin Hükümetinin bir tutsağı olduğunu, ciddi suçlardan mahkemeye çıkıp cezaya çarptırıldığını unuttun bile. Ulusal kriz döneminde ülkenin su varlığını kendi çıkarın doğrultusunda yönlendirmeye çalıştığını ve kendi torununu katletmekten yargılandığını...”

“Bunlar doğru değil.”

“Ev hapsinde olduğunu ve istediğini yapamayacağını, tekrar ediyorum, yapamayacağını. İnsanları kilit altında tutmanın bütün amacı bu. Tabii bir de, bizim yataklarımızda rahatça uyumamızı sağlamak. Asker, tutukluya ev hapsinin değiştirilmiş şartlarını okumaya devam et.”

Çocuk’un sesinde bir görevlinin sesinden farklı en ufak bir belirti yok – monoton ses sanki pilotsuz bir uçak. Onlar gittikten sonra düşün altına girip Üç’ün parmaklarının bileğimde bıraktığı izi yıkamaya çalışıyorum, sonra da yatağa dönüyorum. Gidecek başka yer yok.

Yeni yetme bir muhafızla bir sıraya oturup yıldızlara bakarak geçen bir gece için ödenebilecek en yüksek bedel! Altı parça gümüş. Bir meyve bahçesi, bir tarla, bir orman bir de gökyüzü.

Yatakta yirmi dört saat geçirdim. Sanırım Üç yine bir psikolog çağıracak, bu da onun bir sonraki tekmesi olacak. Yirmi dört saat demek, bugün Pazar demek. Giyiniyorum ama tekrar yatağa girip bekliyorum. En sonunda onun sesini duyuyorum. Hugh gelmiş. Beni zihnen zayıf buluyor, ben de onu fiziksel olarak zayıf buluyorum; ikimizin toplamı bir insan. Ona özgü yumuşatılmış ifadelerle geçirdiği inmeyi ufak bir darbe olarak nitelendiriyor, kızının fazlaca titizlik yaptığını söylüyor ve bugünlerde artık kimsenin inek sağlamayı bilmediğini söyleyerek homurdanıyor. Şimdi onunla birlikte alt kattayım, tam da bana uygun olan şekilde, yaşlı bir kadın misali kanepede kıvrılmışım, o ise koltukta oturuyor. Onu görmenin

bana ne kadar büyük bir mutluluk verdiğini, onun ziyaretlerinin ne kadar koşulsuz olduğunu fark ediyorum.

“Sebze bahçesi iyi görünüyor,” diye bir laf atıyor ortaya. Anlaşılan ona bildirilmemiş.

“Bahçeyi yapanın Çocuk olduğunu öğrendim,” diye açıklama yapıyorum. “Anlaşılan, büyüyünce peyzaj mimarı olmak istiyor, bu yüzden de dört ayak üstüne düşmüş durumda. Çıraklık dönemini geçirebileceği tek yere gelmiş.”

“Çölde bazı çok güzel bahçeler görmüştüm,” diyor Hugh, kahve kupasına doğru uzanarak, sonra da kısa bir duraklamadan sonra, “Fikrini değiştirmenin sebebi nedir?” diye soruyor.

“Bahçeyi ekme konusunda mı?”

“Bahçeyi ekme konusunda.”

“Fikrimi değiştirmedim ki. Bahçeyi ben yapmadım. Yapmak istesem de yapamam. Fazlasıyla gecikmişim. Kuralları değiştirmişler ve artık evden dışarı çıkmama izin yok.”

Kafasını sallıyor. “Bunu yapabileceklerini düşünmüştüm,” diyor, tepkisel olmayan bir sesle. Herhalde rahibi olduğu bölgenin halkı eskiden ona çok daha kötü şeyler anlatmıştır; Afrika’dayken çok daha kötü şeyler görmüş olmalı – daha geniş bir boyutta bakıldığında, benimki sıkıcı, anlamsız bir acı olmalı. Hugh’un göğsü yavaş yavaş inip kalkıyor, her nefes başlı başına bir eylem, bazı sözcüklerin arasında verilen ara uzun. Geçirdiği kriz sonucunda konuşmasında da bir aksama olup olmadığını merak ediyorum.

“Seni sormadım,” diyorum ve uzanıp elimi kolunun üstüne koyuyorum. “Özür dilerim. Ben burada biraz Robinson Crusoe gibiyim. Başka insanları düşünmeyi unutuyorum. Nasılsın?”

“Demek kendine bir Cuma bulamadın daha?”

“Hayır, hiçbir şey bulamadım. Ne kumda ayak izleri, ne boş kanolar. Arazi rehberi aşağı yukarı böyle bir şey söylüyor, gerçek hayatta bir ıssız ada.”

Hugh gülümsüyor ve ilk sorumu cevaplıyor. “İyiyim, yan etkileri pek az oldu aslında. Sol kolum pek eskisi gibi değil ve konuşmam – fark ettin mi? Bazen biraz zorluk çekiyorum, ama artık vaaz vermem gerekmiyor, en azından senden başkasına.”

Ona interneti sormak için içim gidiyor, ama köşedeki elektronik gözün farkındayım. Adamların Hugh’un ziyaretlerini de yasakla-

maları gibi ciddi bir tehlike ile bilgi edinme bağımlılığımı karşı karşıya getirip tartıyorum.

Belirsizlikte karar kılıyorum. “Araştırmam nasıl gidiyor?”

“Araştırmam sonucu, kullandıkları terimle söyleyecek olursam, eşleşme olmadı. Bir sürü atıf, tartışma var; böyle şeyler var, ama tam aradığım şey yok.”

Hugh’un tekrar gelip yanımda olmasından, iyi olmasından dolayı o kadar rahatlamış durumdayım ki, konuya gelmekteki isteksizliğinin, boş elle gelmiş olmasının bende yaratması beklenilecek hayal kırıklığını hissetmiyorum bile. Bu şişman, yaşlı rahibe bakıp bana verdiği huzuru fark edince rahipliğin böyle bir şey olduğunu anlıyorum: Bildiğimiz dua yok, onun yerine bir insanın, bir diğerine, acısını üslenmeyi teklif etmesi; binlerce kişi internet üzerinden ibadet etmiyor ama birkaç kişinin sessiz bir ayin için sırada beklemesi, ayaklarının, binlerce yıllık bir inancın aşındırdığı döşeme taşlarına sürtünerek ilerlemesi; bilgisayara indirilecek kutsal resimler değil, sadece bir haç. Bildiğim kadarıyla, sesler duymak da yok, yukarıdan gelen bir öğüt ya da cevap da; sadece bir oda dolusu sıradan üzüntünün paylaşılması.

• • •

Hemşireler böyle değildi. Karavanlarına gittiğimde onlarla birlikte Gül’ün web sitesine pek çok kez girmiştım. Bu sitede bazı metinlere ve okuma parçalarına atıf yapmak için verdikleri bağlantı adreslerini izlemiş, Amelia Hemşire’nin “Günün Düşüncesi”ni yazmasını seyretmiş, Eve Hemşire’nin Hemşirelerin söyledikleri şarkıları kaydetmesini sonra bu derin düşünce ilahilerini teknik olarak iyileştirip bir koro söylüyormuş gibi bir hale getirip toplu ibadet için bağlantı adresini siteye yerleştirmesine tanık olmuştım. Evde bu siteye girmekten kaçınıyordum. Mark bir kez siteye girmiş, Kuyu’nun resimlerinin, Kutsal Topraklarla ilgili manşetler ve kurumuş tarlalarla yan yana konduğunu görünce öfkeden deliye dönmüştü.

“Burasının sahibiymiş gibi davranma hakkını nereden alıyorlar?”

Mark, hiç kimse burasının sahibi değil, biz sadece koruyucularıyız, diye cevap veriyorum. Mark evin önünde çektiğimiz fotoğrafı duvardan alıp mutfak zeminindeki fayanslara çarpıp tuzla

buz ediyor ve al işte, hiç satın almadık, sahibi değiliz, ben günde on dört saati toprakla uğraşarak geçirmiyorum, bunların bizimle bir ilgisi yok, hepsi senin boklu rahibelerine ait diyor. Ben, daha sonra resmi kurtarıyorum ve çiviye tekrar dağılmış sıvadaki deliğe takıyorum.

Kuyupınar'ndaki ayinden sonraki gün Amelia Hemşire beni merkeze davet etti, bana göstermek istediği bir şey varmış. Merkez, ruhsal uzay gemisinin makine dairesi görevini yapan karavandı. Güneş enerjisi şarj dinamosuna bağlı teller, elektronik çizelgelerin çıktılarının üzerine ağırlık olarak konulmuş olan "Süleyman'ın Ezgisi" cildi ve dizüstü bilgisayarının önünde, dünya ile iletişim-de başmühendis Eve. Yanında, sıcak dalgası sırasında, herhangi bir yerdeki herhangi bir büroda, saat beş olunca, havasız bir kent merkezindeki bir terasta açılmış küçük bir yerel şarap barına kapağı atıncaya kadar saatlerle boğuşarak taburesinde oturan, saçlarını topuz yapmış, bacak bacak üstüne atmış, beyaz bluzunun üstten üç düğmesi açık Amelia Hemşire. Ben de görebileyim diye Eve'e biraz yana kaymasını söyledi, şifresini girdi ve ErihaGuluHemsireleri.com sitesini açtı. Sayfadaki hâkim imge, Kuyu'daki göl suyunun yüzeyinde uzanmış duran benim görüntümün üzerine yağın gökkuşağı parçalarıydı. Yanaklarımı, çenemi, boynumu hissettim, sonra da iki elimi kenetledim. Evet, bu bendim.

"Sadece bu sabah üç binden fazla tıklanmış. Sayaca bak."

Ekranın köşesinde, tıklanma sayısını gösteren rakam gözümün önünde durmaksızın artıyordu. Bu sayacın bağımsız bir hayatı vardı. Benimle bir bağlantısı olduğunu düşünmek, bu sayıların her birinin bir başka yerde, bilgisayardaki bir videoda beni seyreden birini temsil ettiğini düşünmek imkânsızdı.

"Mesaj yayılmış, Ruth. Gül internetin görünmez arayolları vasıtasıyla tüm dünyaya ulaşıyor, ruh bizim aracılığıyla nefes alıyor. Senden haber bekliyorlar, Ruth. Onlarla konuşmalısın."

"Ben mi? Nasıl?"

Şimdi düşünüyorum da, eğer stadyumlara götürülseydim, bir cevap almak için umutsuzlukla haykıran ve ilahiler söyleyen binlerce kişilik kalabalıklara hitap etmem istenseydi, basın benimle görüşmeler yapsaydı, neyin içine girdiğimi daha açıkça görebilirdim. Bu bir mazeret değil, biliyorum, ama her şey o kadar uzakta olup bitiyordu ki. Bu binlerce kişi önümde, gerçek insanlar olarak

toplanmış, umutlarını bana bağlamış değillerdi – onlar web sitesinin üyeleriydiler; parayla internet sitesine üye olmuş, uyuşuk bürolarında ve mikropsuz yatak odalarında kendi başlarına oturan, akşam geç saatlerde, hastane randevularına yetişirken otobüste BlackBerry telefonlarını karıştıran, bir sürü bahçe küreğinden biriyle bahçelerindeki çakıl taşlarını düzelden kişilerdi. Farenin bir hareketiyle onları kopyalayıp yapıştırabiliyor, silebiliyor, onlarla ilgili bilgileri depolayabiliyor, kurtuluş için yaptıkları talepleri kabul ya da reddedebiliyorduk. Ben seçilmiş biri olabilirdim, ama bu açık pazarda, din ekonomisinde daha çırağıtım.

Eve öyle değildi. Halkla ilişkiler deneyimini çok iyi kullanıyordu. “Önerim, akşam alacakaranlıkta canlı yayın yapmak. İnsanlar işten çıkmış olurlar ve daha havalı olur.” Sonra kırılmış tırnağını inceledi ve söylediğini düzeltti. “Demek istiyorum ki, bazen önemli şeyler üzerine odaklanmak daha kolay oluyor.”

Cesaret bularak bir gece önce içimden dökülmüş olan yazıyı gösterdim onlara.

“Süper. Derhal siteye koyarız,” dedi Eve. Amelia Hemşire yazıyı önce kendisinin okuması gerektiğini söyledi, belki bir şey gerekebilirdi... Şey... Ne? Düzeltme mi? Değişiklik mi? Yok. Ne kadar büyük bir güç, ne büyük bir inanç vardı içimde. Bu Gül’ün mesajıydı. Bana yazdırılmıştı ve düzeltilmesi imkânsızdı. Şiiri masanın üstüne koydum ve gergin sessizlikte onları, okumaları için şiirle baş başa bıraktım.

İkinci blogun da görsellik bakımından birincisinden aşağı kalır yanı yoktu.

Derken bir altın ayak izi altındaki toprağı gösterdiler
Yaklaş.

Ayaktayken görebileceğin bir şey değil bu.

Yat yüzüstü, bir çocuk gibi.

Çeneni koy ellerinin üstüne ve toprakla ilgilen.

Yaz Gül’ün adını parmağınla toprağı.

Toprak çıplaksa eğer, sen bakmadığındandır.

Toprakta ne yazıldığıyla ilgilen.

Ateşlerinle ilgilen, yanan suretle,

Zihninde hiçbir devrim olmayan adamlar.

Çakmağı ateşleyen inancı olandır.

Ateşi üfleyen nefesidir inancı olanın.

Ve yangında görüyorum beni kurtaran eli,

Tohum, solgun, toplanmış hindibanın yaprakları üstünde,

Ve bir Gül açıyor bağrını ve seriyor kuraklığını gökyüzüne

Yumuşak su dokunsun, çiçek açsın diye.

• • •

Hugh doğal bir dinleyici. Beden dilini yansıtmadan ya da yargıda bulunmadan olumlayıcı sessizlik derslerine ihtiyacı yok. Hiçbir şey söylemeden dinliyor, sadece “Bakabilir miyim?” diye soruyor. Kalkıp ona defteri uzatıyorum ve düşünüyorum ki orada hâlâ buraya ait narin, yumuşak sözler var, yapraklar ve tohum gibi. Diğer şiddet dolu, isyankâr sözcüklerin, türlerin tarihinin bekçisi, ağaçkakanların ve düğünçiçeklerinin yurdu bu sessiz topraklarda, Kuyu’da ortaya çıkabildiklerini düşünmek bile zor.

“Demek ünlü Birinci Efsun buydu?” diye soruyor Hugh, sayfaları birer birer, yavaşça çevirerek.

Buydu. Kendine has bir hayatı vardı bu şiirin. Daha sonraları Alacakaranlık ibadetleri denen, müritlerin bildik ibadet duruşu, Gül’ün toprağa yazılmış yazısı, bir avuç toprak üzerine derin düşünce hep bu şiirden ilhamla yaratıldı. Ama bunlardan daha da tehlikeli olan, bu şiirin erkeklere nefreti, hükümetteki erkekler aleyhine ateşle yapılan protesto gösterilerini ve erkek suretlerinin yakılmasını kışkırtmasıydı. Yeniden vaftiz edilip Masumların Katili Hirodes adını almam lazım.

Hugh defterin yapraklarını başa doğru çeviriyor ve bir sayfayı yeniden okuyor gibi görünüyor. “Erkeklerden bu nefret, Ruth, o kadar yoğun ki. Cins olarak erkek cinsi miydi kastettiğin? Peki Mark?”

“Mark, o zamana kadar bir erkekten ziyade sendeleyerek yürüyen bir bebek gibi olmuştu.”

“Peki ya küçük Lucien? O büyüyecekti.”

“Ama büyümedi, öyle değil mi?”

Hugh cevap vermiyor, bunun yerine defterimden alıntılar okuyor. “Biz kuru kadınlarız, ama Gül’ü öpünce dudaklarımız çiğne değer ve biz de çiçekleniriz. Eğer erkekler bu kadar kötü idiyse, Ruth,

nasıl diyelim, kadınların aşkında mı buldun bunun telafisini? Benim gibi bir Yüksek Kilise rahibi İrlandalı bile bunun olabileceğini görebilir.”

“Sen mistisizm tarihini benden iyi bilirsin, eminim.”

“Beni gözünde fazlaca büyütüyorsun.” Hugh sabırla bekledi.

Yazıları Hugh’un elinden aldıktan sonra odayı gözlerimle tarayıp, onları koyacak uygun bir yer arıyorum ve bulamayınca da, yakmak istediğimiz şeyleri koyduğumuz, sobanın yanındaki sepete atıyorum. “Daha önce söylemiştim sana, burada cevaplardan çok sorular var. Üstelik Kraliyet Psikiyatri Merkezi’nin – ya da hatta Papa’nın, ruhsal zevk doruğu ile fiziksel zevk doruğu arasındaki ayırım çizgisi üzerinde anlaşılmaya vardığından emin değilim.” Hugh cevap vermek yerine başını sallayarak iskemlesinde huzursuzca kıpırdanıyor. Ona bir yastık götürüyorum. “Bu başka bir ülkeden de öte, başka bir gezegendi, Hugh. Bunlar yalnızca sözcüklerdi, A4 kağıdına dizilmiş hiyeroglif.”

Birkaç dakika öylece oturuyoruz, evin kalın taş duvarları şimdi bir engel olmuş, rüzgârın hışırtısını ya da sineklerin vızıltısını geçirmiyor. “Bunları ben yazdım. Demek bunları yaratacak bir yanımda varmış. Onlara ne oldu dersin?”

Hugh bana bakıyor. “Kime? Sözcüklere mi?”

“Müminlere. Tişörtleri alanlara, ilahileri kaydedenlere.”

“Sana ne olduysa onlara da aynı şey olmuştur. İnanç, inkâr, belki umudun yenilenmesi. Çünkü bütün bu yıkıma rağmen, Ruth, bugünlerde sende, en azından ilk ziyaretimle karşılaştırıncı, biraz daha fazla umut seziyorum.”

“Sen döndün diye,” dedim.

“Tişörtler mi? Sahiden tişört mü satın aldılar?” dedi Hugh aniden.

“A, evet, hatta başka şeyler de. Kupalar, tükenmez kalemler, her ayında Kuyu’nun farklı resimlerinin yer aldığı takvimler – Kuyu’nun benim bile bilmediğim yerleri. Bazılarının satışı web sitesinden yapıyordu. Tişört gibi diğer bazı şeyler ise, Eve’in dediğine göre, dışarıda birine anlaşılmayla veriliyordu. Böylece, herhalde bir yerlerde, bu sahte şeylerle dolu bir ardiye vardı. İnternette satış sitelerine bir bakabilirsin, Hugh! Bak bakalım, bir dahaki gelişinde üzerinde benim yüzüm olan bir buzdolabı mıknatısı getirebilecek misin? Bir daha bir şeye inanmayı düşünürsem, benim hatırlatıcım olur.”

“Paraya ne oldu, sence?”

“Onu bilmiyorum. İnsanlar üye oldular, bağış yaptılar. Eve bütün bunları Amelia ile konuşurdu. Galiba Eve benimle paylaşılmayan şeyler olduğunu düşünmekten hoşlanıyordu. Amelia beni Mark’ın payını satın almaya, Hemşirelerin bir vakıf kurup tüm çiftliği almalarına ikna etmeye çok çalıştı. Ama bu daha sonraları oldu. Onun böyle konuşabilmesi için ellerinde çok paranın olması lazım, ama ben bu işlere hiç girmedim.”

“Bilinmeyenler pek çok.” İncil’in sayfalarını dikkatle çeviriyor, misraları gözden geçiriyor ve sonunda aradığına ulaştığı anlaşıyor. “Vakit geçiyor bizim için, kanatlı arabalar, vesaire. Buradan bazı şeyler okumamın bir sakıncası var mı?”

“Oku.”

“Eski Ahit, Hz. Süleyman’ın kitabı. Bir avuç toprak hakkında hiçbir şey yok. Hayatta hatırlanacak çok daha faydalı bir şey var. Tepenin üstünden buraya doğru ne zaman yürüsem hemen her seferinde aklıma gelir.”

“Göğün altında her şeyin bir mevsimi, her amacın bir zamanı vardır: doğmanın bir zamanı ve ölmenin bir zamanı vardır; dikmenin bir zamanı, dikileni koparmanın bir zamanı vardır; öldürmenin bir zamanı ve sağaltmanın bir zamanı vardır; yıkmanın bir zamanı ve yapmanın bir zamanı vardır; ağlamanın bir zamanı ve gülmenin bir zamanı vardır; yas tutmanın bir zamanı ve dans etmenin bir zamanı vardır...”

“İncil’den bildiğim bir bölüm bu,” diyorum.

“Hem biliyorsun, hem bilmiyorsun,” diye cevap veriyor.

Haziran için doğal olmayacak kadar soğuk bir rüzgâr ülkeyi baştan-başa esti savurdu ve Adsız'a bakılırsa, göklerde bir şeylerin alabora olduğuna ve yağmur yağacağına dair bir beklenti fırtınasına yol açtı. Belki de hareketlenen gökler değil, daha büyük ihtimalle, bu kadar uzun süredir Avrupa'nın üzerinde çöreklenip kalarak eskiden batı kıyılarımızın kapısını vuran Atlantik cephelerini kovmuş olan yüksek basınçtı. Yağmur yüklü batı rüzgârlarımız mutlak kılık değiştirerek gelecekti, yoksa ambargoyu nasıl delebilirdi? Bunu kimsenin bilmediği anlaşılıyordu. Müşterisinin elindeki çizgileri okuyan bir falcı gibi her an basınç şemalarındaki değişiklikleri inceleyen meteorologlarsa hiç bilmiyorlardı. Araba yolunun tepesinde sihirbazlar gibi ellerindeki çubukları sallayan bilim adamları da bilmiyorlardı. Çarpan kapıların ve pencerelerin hiç durmadan zangırdaması herkeste sabırsızlığa yol açıyordu. Çocuk bile ambarın yanında bir aşağı, bir yukarı gidip geliyordu. Kafamı arka kapıdan uzattım.

"İyi misin?" diye bağırdım rüzgâra karşı.

"İyiyim." Konuşmak için bana doğru geliyor. "Sıkıldım sadece. Ciddi olarak sıkıldım ve her türlü sosyal hayattan yoksunum. Son kitabımı da bitirdim ve Adrian'la bir kere daha iki kişilik poker oynamaya dayanamayacağım."

Geleceğinin yanlış bir tarafına sıkışıp kalmış olan Çocuk'a acıdım. Gelip benden bir şeyler ödünç alması önerime uyup içeri giriyor ve kapı arkasından vuruyor. Onunla birlikte toz toprak da savruluyor. Örumcek ağlarıyla kaplanmış kitap raflarını gösterip, onu kitaplarla baş başa bırakıyorum.

"Bir şey buldun mu?" diye sesleniyorum mutfaktan. Burada olursam kitapların başlıklarından ve onları en son kimin nerede okumuş olduğuna dair anılardan uzak durmuş olacağım.

Çocuk başını kapının arkasından uzatıp "Bunu hep okumak istemişimdir," diyor. *Özgürlüğe Giden Uzun Yol* adlı kitabı yukarı

kaldırıyor ve yüzündeki ifadeyi fark ederek yüzünü buruşturuyor. “Aman Tanrın, özür dilerim, çok düşüncesizim.”

“Aman boş ver! Kitabı al, oku. Fevkalade bir adamdı. Şimdi düşününce, belki de ben de bir kere daha okumalıyım, sen bitirince.”

Ama okumayacağım. Hapisliğimi yönetmeyi ve bir gelecek tasavvuru kurmayı beceremeyecek kadar sersemlemiş haldeyim. Okuyan, düşünen ve Shakespeare kitabının yanına notlar yazan bir Mandela değilim ve serbest bırakıldığımda, bırakılırsam eğer, bugünkünden daha etkin olacağımı tahayyül edemiyorum. Eğer yeniden yağmur yağmaya başlarsa serbest bırakılabilmem muhtemeldir – masum bulunmasam bile. Acaba o zaman ne yaparım? Bu düşünceler beni beklentisiz cümleler kurmaktan, “Ya şöyle olursa”lı cümlelere taşıyor. Bir gelecek. Şimdiki zamanda var olmaya, nefes almaya, yaşamaya ne kadar çalışsam da, bu şimdiki zaman bu “-yor” yeterli değil. Yemek yiyor, bekliyor. Tık tık vuruyor. Ben yeterli değilim. Belki ileride olurum.

O zaman, cevaplanmamış, sorulamamış soru şu: Buradan çıkmakta serbest olsam, burada kalmaya devam eder miyim? Ülkenin kırlarını hallaç pamuğu gibi atıp suçun kokusunu izleyerek Mark’ın, Amelia Hemşire’nin peşine düştüğümü, ama izlerin beni, yenmiş, simsiyah tırnaklı kendi ellerime getirdiğini hayal ediyorum. Eğer bir gün buradan ayrılacak olursam, bu, neden daha önce ayrılmadığım sorusunu akla getirecek. Öyleyse, bütün o öz disiplinden sonra, tekrar, ne olabilir diye döndüm. Bu bir mıknaş ve artık bende pek direnç kalmamış.

Beni içeride tutmak için muhafızlarla işbirliği yapan kötü rüzgâr başlattı bu düşünceleri. Yaz olduğu halde hava sonbahar gibi ve rüzgâr Angie’nin gittiği, Lucien’in daha güven içinde olacağı için bizimle kaldığı günün anılarını da getiriyor. O günkü de tuhaf bir fırtınaydı, Eylülün başında, sanki Kasım borası gibi yağmursuz bir rüzgâr kuru ağaçları kaldırımların üzerine, çocuklarını okulun ilk günü okula bırakmaya giden annelere, hiçbir şeyden habersiz, boş günlerini uyuyarak geçiren işsizlerin hâlâ uyumakta oldukları yatak odalarına, başlarının üstündeki dalın kırıldığını dahi fark etmeden ayak parmaklarında ziller, parmaklarında yüzüklerle bir park sırasında oturan bir çiftin üzerine fırlatıyordu.

• • •

İşte bu rüzgâra karşı yürümeye çalışarak Lucien'i görmek için patikadan yukarı tırmanmışım. Genellikle peşimden gelen koyunlar çitin yanından ayrılmadılar ve ben de onları örnek aldım ve işte bu yüzden kampa ancak iyice yaklaşıncaya anlayabildim gitmek için hazırlandıklarını. Küçük çadırların çoğu toplanmış, küçük, önemsiz naylon paketler haline getirilmişti bile. İçlerinde geçirilen geceler, görülen rüyalar, sarılan kollar, hep taşımaya uygun bir boyuta getirilmişti. Gezinlerden dördü, büyük depo çadırını sökmeye uğraşıyor, talimatlar rüzgârda savruluyordu ve dört dam fırtınada deli gibi çırpınan çadır bezine sıkıca yapışıyordu. Başka noktalarda insanlar, son altı ayı küçücük yerlere sıkıştırıyorlardı: bisikletleri arabaların üstlerine, uyku tulumlarını geri dönüştürülmüş alışveriş torbalarına, tencereleri Matruşka bebekler gibi birbirinin içine yerleştiriyorlar, şişme su bidonlarının havasını boşaltıyorlardı. Eğer bestelenseydi, bu bir operanın çok büyük bir koro sahnesi olabilirdi, bütün o kalabalık ve ikinci derecedeki roller uyum içinde çalışırken, bir an hepsi birden yüzlerini bu tarafa çevirecekler ve perdenin inmesi için şarkıya başlayacaklar gibi geliyordu insana.

Benim açımdan bakıldığında, sahnenin merkezinde Angie vardı, portatif bir çamaşır ipini topluyor; parmaklarının ucunda yükselmiş, bu havaya rağmen ufak saçma sapan bir üst ve bir kot pantolon giymiş, göbeği açıkta, çitin içinden yükselen erik ağacının dalına bağlanmış olan ipin düğümünü çözmeğe çalışıyor. Angie hep bir ergen oldu, diye düşündüm, hep de öyle kalacak. Lucien'i görebilmek için görüntüyü taradım ve görmeden önce sesini duydum. Eğer ona ve diğer çocuklara bu toptan taşınma çabası içinde sorumluluk verilmiş idiyse bile, bundan çoktan vazgeçmiş olmalıydılar. İşte oradaydılar, yokuşun başında, ikişer ikişer Lucien'in mavi bisikletine biniyorlardı.

"Hadi, hazır, başla!"

Sonra kendilerini bırakıp, çığlıklar içinde tepeden aşağı son sürat iniyorlar, engebelerin üzerinden kayıyorlar, arkada oturan kendini sağlama almak için öndekine sıkıca yapışıyor, öndekinin ayakları pedallarda, parmak eklemleri gidonu sıkıca kavramış vaziyette, bembeyaz olmuş. Ve tabii, aşağı varır varmaz tekrar yukarı, tepenin üstüne doğru yürüyüşe geçiyorlar ve sonra bir kez daha aşağı.

Yukardayken tam yukarıda, aşağıdayken tam aşağıdaydılar – bir kere Angie beni bu şarkıyı bebekken Lucien’e söylerken bulmuştu. Şarkının adı, demişti Angie, eski bağımlının ezgisi, hırsızlık yaparken bunu söyleriz.

“Bana bak, R Büyükanne. Bana bak!” diye bağırdı Lucien tepenin başından.

“Bana bak, R Büyükanne,” diye bağırdı Henni.

Bisiklete üç kişi binmeye karar verdikleri noktada, yanımda getirdiğim patates dolu torbayı eskiden Angie ile Lucien’in çadırının olduğu, şimdi ise dikdörtgen şeklinde sarı otlarla kaplı yerin yanına koydum ve Angie’nin yanına gidip, erişmeye çalıştığı dala asılarak çamaşır teline yetişebilmesi için yardım ettim.

“Çamaşırlarını kurutmakta zorluk çeken bir tek biz miyiz, İngiltere’de?” diye güldü, rüzgâra bakarak.

“Neden söküyorsun?” diye sordum gereksiz yere.

“Yalnızca ayak izlerini bırak; sadece fotoğrafları al,” diye bağırdı Angie. Hareket halinde olmak, işgal edilen yer kadar boşaltılan yerden de zevk almak belirli bir kafa yapısını gerektirir.

“Gideceğinizi söylememiştin.” Angie’ye kavuşalı çok zaman olmamıştı ve bu durumda bile aramızdaki bağlantı zayıftı. Bu kadar sürebilmesinin nedeni de onun kendi çadırına benimse kendi çadırıma sahip olmamızdı, bunu düşünmeden edemiyordum; çünkü Kuyu bize ortak bir amaç sağlamıştı. Çok uzun bir süredir yalnızca sevgi yeterli olmuyordu.

İtiraz etti: Onlar tası tarağı toplayıp gittikten sonra ben buraya elimde çorbamla geldiğimde bir dizi araba lastiği izi ve bir teşekkür mektubuyla karşılaşacağımı mı sanıyordum?

Mektubu hâlâ saklıyorum; hepsinin imzaladığı, Lucien’in de imzaladığı o ikinci teşekkür mektubu. Tam olarak bir kart sayılmaz, daha çok bir kolaj. Büyük bir kart almışlar ve tamamen Kuyu’dan şeylerle oluşturdukları geometrik bir düzenleme yapmışlar: yarım meşe palamudu kabukları ve yaban gülü yaprakları, Hedditch deresinden kıvrımlı sazlar ve kıymetli taşlar gibi simetrik olarak yayılmış beş tane kıpkırmızı balsam kavağı yaprağı. Bu parçalardan bazıları şimdi düşmüş. Parmağımı, bir zamanlar bir kayın meyvesinin olduğu yere koyuyorum ve orada, bir zamanlar hepsini bir arada tutan kurumuş zamktan başka bir şey hissetmiyorum. Bana,

en azından, yalnızca sonsuz bir kayıp değil, aynı zamanda sonsuz bir güzellik dünyasında hapis olduğumu hatırlatıyor.

Angie kararını vermişti. Norfolk yakınlarında bir yaz sonu festivalinde iş teklif edilmişti, önce kurmak, sonra da toplamak üzere. Sonra da, Charley'in bir arkadaşının, İskoçya'daki Noel süsleri fabrikasında ağaç kesme, kutsal çelenk yapma gibi işler için çoğuna mevsimlik iş bulabileceğini düşünüyorlardı.

"İş bulmak için buradan gitmenize gerek yok," diye itiraz ettim, ama duymadı bile. "Bu felaket rüzgârdan bir kurtulalım."

Charley'in minibüsüne tırmandık ve kapıyı vurup kapatarak, hafifçe hissedilen nemli sıcaklığın ortalığı yatıştırmasını bekledik. "Diyordum ki, Noel için kesme biçme yapan korkunç fabrikaya gitmenize gerek yok, Tanrı aşkına, plastik çiçekli çelenkler falan yapmanıza. Biz burada gerçeğine sahibiz. Meyve bahçesindeki her ağaçtan aşağı bir ökseotu sallanır. Gidin, toplayın. Size parasını öderim, eğer paraya ihtiyacınız varsa. Kuyu'dan elde edilmiş ökseotları çok büyük düşünceler yayacaktır." Bana bakın hele, kendi kazancım uğruna cennetimi ticari bir girişime dönüştürmeyi haklı göstermeye çalışıyordum.

Ama Norfolk işi çok eğlenceli olacaktı, konser verecek gruplar inanılmazdı ve iyi para veriyorlardı. İskoçya'daki işe yatacak yer de dahildi, iki büyük prefabrik ev ve bir de ambar. Kışı Kuyu'da çadır bezinin altında geçirmek çok zor olacaktı, itiraf etmeliydi. Ona bunu düşündüğümü ve ambarı, Lucien, eğer kalmak isterse Charley ve onun için hazırladığımı söyledim, ama Angie "Biz bir grubuz, anne, bir arada olmamız lazım, çünkü ancak bir arada olursak uyuşturucudan uzak durabiliyoruz," dedi.

Bu konuda annenin hiçbir yardımı olmadı mı? Ona bunu sormak isterdim, ama yıllar bu sorunun cevabını zaten vermişti. "Geri geleceğiz," dedi, arabanın kontağındaki anahtarları şakırdatırken.

Onlar geldiğinden beri hayalini kurduğum şeyi içimin derinliklerinden çıkarabilmek için derin bir nefes aldım. "Lucien burada kalabilir," diye önerdim.

Angie'nin bunu ciddiye alıp düşünceğini umduğumdan bile emin değilim, ama birden, baktım Angie, Henni'nin babasının yanına gideceğinden bahsediyor. Çünkü babası, onun doğru dürüst bir okula gitmesini ve bir şeyler öğrenmesini, dolaşıp durmamasını

istiyormuş; bir de eğitim yardımı vardı, okula devam etme karşılığında. Lucien yalnız kalabilirdi, belki de bu iyi bir fikirdi.

Daracık koltukta yan dönüp Angie'nin yüzüne baktım. "Senin için sorun olur mu?"

"Bilmiyorum anne, son zamanlarda aramız daha iyi, öyle değil mi?"

"Çok daha iyi."

Dönüp bana cepheden baktı. "Peki, Mark'la aranız nasıl? Lucien hayatı boyunca yeterince kavgaya tanık oldu. Huzurlu yaşamanın ne olduğunu öğrenmesini istiyorum."

"Kötü değil, Angie. Evet, zaman zaman gerginlik oluyor, ama bundan daha kötü durumların üstesinden geldik..."

Angie tekrar başını çevirdi. Onu kaybetmem an meselesiydi. Söylediklerimi bir başka şekilde yeniden ifade ettim. "Ne demek istediğimi anlıyorsun. Yirmi yıldır inişli çıkışlı bir şekilde sürdürmeyi başardık. Bu sefer yenilmeye izin veremeyiz."

Angie tütününü çıkardı ve bir sigara sarmaya başladı. "Ama Mark'ın dediği gibi, kafan şu anda bir anlamda... başka yerde, öyle değil mi?"

Sigara içmesi konusunda fikrimi söyleyecektim ki dilimi tuttum. "Ne demek istiyorsun?"

"Yani, senin için öncelikli olan kim? Lucien mi... yoksa Hemşireler mi?" Çakmağını birkaç kez çaktı ve minibüsün donuk ışığında alev yanıp söndü. "Seçimin için seni suçlayacak falan değilim. Ama burada bazı ağır şeyler olup duruyor, sen bu işler için önemlisin. Bir seçim yapmak durumunda kalabilirsin."

"Gül'ün beni kendisiyle torunum arasında seçim yapmak zorunda bırakacağını düşünüyor musun? Angie, sevgi böyle bir şey değil. Belki de Lucien'i şimdi eskisinden çok daha fazla seveceğim."

Angie derin derin iç çekti, külü silkmek için pencereyi biraz indirince içeri rüzgâr doldu, saçlarını yüzüne savurdu. "Mark da daha iyi görünüyor, öyle değil mi?"

"Yara izleri iyileşti."

"Yani daha az öfkeli demek istemiştin, Lenford'daki olaydan beri."

Ben öyle düşünmüyordum ama bunu söyleyecek değildim; çünkü Lucien'i benimle bırakmamak için mazereti olsun istemiyordum.

“Sonra şu Hemşireler,” diye devam etti. “Dorothy muazzam, değil mi, büyük büyükanne gibi sanki? Herhalde Lucien’e göz kulak olacak bir sürü insan olacaktır.”

Kabuledecek, diye düşündüm. Lütfen, Tanrım, lütfen evet desin.

“Amelia Hemşire’ye ne diyorsun?”

“Ne olmuş Amelia Hemşire’ye?”

“Hiç.”

Buharlanmış camın bir kısmını silip çocuklara ve çılgın oyunlarına baktı. “Bilmiyorum. Lucien’in olmamasını tercih ederdi gibi geliyor bana. Lucien kız olsaydı, farklı olurdu.”

“Amelia için endişelenmene gerek yok,” dedim. “Amelia kuralcı ve mükemmeliyetçi, ama idare eder.”

“Hem de tuhaf bir biçimde,” dedi Angie, aynı noktaya takılmadan devam ederek, “herhalde Kuyu Lucien’e göz kulak olur.”

“Olur, olur,” dedim ona gülümseyerek. “Kuyu bizim güvenliğimizi saçlar.”

Angie sigarasını küçük, gümüş tablada söndürdü. “Soralım bakalım Lucien ne düşünüyor.”

Bu sahne şimdi gözümde ne kadar berrak bir şekilde canlanıyor. Minibüsün kapısını açar açmaz rüzgâr onu elimizden kapıyor ve ben tekrar kapatmak için uğraşıyorum. Angie sesini duyurabilmek için her seferinde biraz daha yüksek sesle bağırarak Lucien’i çağırıyor. Lucien başını kaldırıyor, bize doğru koşuyor, sanki ne kadar hızlı koştuğunu görmemi ister gibi hızlı koşuyor, sıska bacakları toprağı döverek paldır-küldür, nefes nefese, gülerek tepeden aşağı iniyor ve kollarını bacaklarını açarak kendini yere atıyor. “Aman Tanrım, şimdi ne yapacağız, R Büyükanne, galiba Lucien ld!” Ve Lucien ayağa fırlayıp yalnızca şaka yaptığını söylüyor. Sonra bağdaş kurup dinliyor. İnce olan yalnız bacakları değil, yüzü de yle. Yüzünün inceliği gözlerini daha büyük gösteriyor. Ona, beş yaşına basmış biri için biraz fazlaca bir deri-bir kemik göründüğünü söylüyorum. Benimle ve bykbabayla kalmayı istediğine karar veriyor, Angie’ye sarılıyor ve onu zleyeceğini söyleyerek Noel’e kadar dönüp dönmeyeceğini soruyor. Eğer dönerse, Noel babadan bir kaval istediğini bilmesi gerektiğini söylüyor. Sonra tekrar bisiklete ve Henni’ye dönüyor ve ben öyle mutlu oluyorum ki güzel haberleri paylaşmak için Hemşirelere kadar yokuş aşağı deli gibi bir koşu tutturuyorum.

Saçlarını gözlerinin önünden çekerek karavanlarından çık-
tılar. Eve otların üzerinde uçuşan bir dua sayfasının peşinden
koşuyordu.

“İyi haberlerim var!” diye bağırdım. “İyi haberlerim var!”

Hepsi sırayla bana sarılırken Amelia Hemşire biraz uzak durdu
ve sonra hiçbir şey söylemeden karavanına döndü. Onun peşinden
gittim, elindeki kitabı kapadım ve benimle konuşmasını, sessizliğe
gömülmemesini söyledim. Bana Lucien’in ne zamana kadar burada
kalacağını sordu ve ben de ona ne kadar isterse o kadar kalacağı-
nı, belki kışı burada geçireceğini, belki sonsuza kadar kalacağını,
belki onun çocuklarının da fırtınalı bir sonbaharın ilk gününde
Birinci Tarla’dan aşağı koşturacaklarını ve bütün bunların onun
olacağını söyledim.

“Burası kadınların toprağı, Ruth. Dünya kadınlara miras ka-
lacak.”

Angie ve kampçılar öğleden sonra, akşam olmadan çıkmak
istediler. Eve koşup dosdoğru yukarı, küçük yatak odasına çıktım;
soğuktu, ama öyle olmasına rağmen, içeriye yeni bir hayat girsin
diye pencereyi açtım. Çuval bezinden perdeler dalgalandı; pencere-
nin altındaki masanın üstünde duran lamba neredeyse devriliyordu.
Yatağın üzerinde Mark’ın pijamalarıyla birlikte bazı kitaplar vardı;
onun için, bütün bunları toparlayıp bizim odaya atıverdim. Sonra
yatağın çarşaflarını sıyırdım ve Lucien’in en sevdiği arılı yorganı
serip yatağı yeniden yaptım. Lucien’in eşyalarına yer açabilmek için
gardırobun altındaki çekmecelerde duran lüzumsuz eşyaları çıkar-
dım ve diz çökerek bana Lucien’i verdiği için Gül’e teşekkür ettim.

Gül, onu tutacak olan ellerimi kutsa.

Gül, ona seslenecek olan sesimi kutsa.

Gül, onu gözetecek olan gözlerimi kutsa.

Gül, kutsa gece ağlamasını duyacak olan kulaklarımı

ve tekrar uykuya dalmasına yardım edecek olan dudaklarımı.

Öğle yemeğinden sonra Mark’la birlikte, Lucien’i almak için patika-
dan yukarı doğru yürüdük. Birbirimizden biraz uzak yürüyorduk
ama nihayet ortak bir mutlulukta birleşmiştik. Lucien’in bizimle
kalacak olmasından dolayı Mark da benim kadar büyük bir heye-
can içindeydi. Biz oraya vardığımızda, minibüslerden ikisi gitmişti
bile ve birbirlerine sokulmuş, bizi bekleyerek orada duran grup

epeyce acınacak bir halde görünüyordu. Lucien bize doğru koştu ve Mark'a sarıldı.

"Sizinle kalmaya geliyorum," diye bağırdı. "Annem senin yardımcın olabileceğimi söyledi."

Bir yetişkinin yerini bir başkasının almasına alışkındı ve emanet edildiği kişiye bütün kalbiyle bağlanması hem çok tatlı hem de rahatsız ediciydi.

"Anneye bir sarıl," dedi Angie.

Aynı taştan oyulmuş bu iki bedeni belki bir heykeltıraş yakalayabilirdi; Lucien'in kolları Angie'nin boynuna dolanmış, taş kolyesiyle oynuyor, Angie'nin kolları Lucien'in incecik belinin ta arkasına kadar dolanıp birleşmiş; birinin saçları diğerine yaslanmış, küçüğün ayakları bir an için yerden kesilmiş. Sözcükler hareketli, ama bir heykel o ânı taşa çevirebilir, güz yaprakları sonsuza kadar havada zaptolabilir, kırmızı uçurtma aynı hava akımı içinde dönerken yakalanabilir ve güneşten dökülen yarı örtülü ışınlar gümüş mızraklar gibi hep kavakların üzerine düşebilirdi.

Tam o anda yağmalıydı yağmur. Yalnızca Kuyu'da değil, ama aşağıdaki vadide de, yağmur suyu Middleton'daki oluklardan akmalıydı, öyle ki, ikinci el eşya dükkânının sahibi birbiriyle takım olan dört tane boyalı iskemlesini ve cilası sökülmiş çam kitaplığı kurtarsın; yalnızca vadide de değil, Galler'e kadar tüm tepelerde yağmalı, ta ki yürüyüşçüler çantalarından yağmur geçirmez ceketlerini çıkarıp, fırtınaya karşı biraz öne eğilerek gazete kâğıdı içinde önlerine gelecek olan patates kızartması ve kupalarca fincan için limana doğru adımlarını biraz daha sıklaştırsınlar; yalnızca Galler'de de değil, turistlerin yükselmiş Thames nehrinde sıçrayan damlaları gösteren fotoğraflar çektikleri Londra'da da yağmalıydı, ya da Picos'un derin sel yataklarından, aşağıdaki Ribadesella'ya taşkın sularının akacağı İspanya'nın kuzeyinde de; başlarının üstünde su dolu testiler taşıyan kızların köylerine yürüye yürüye döndükleri ve yürüdükçe ıslak toprakta ayak izlerini bıraktıkları Kuzey Afrika'da da.

Ancak, dünyada gözyaşına yetecek kadar bile su yoktu; hepimiz ağlıyor olmalıydık, ama gözlerimiz kuruydu ve cahildik. Angie mektup yazacağına dair vaatlerle el salladı ve Mark, Angie'nin ilkellerinden vazgeçip bir cep telefonu alması gerektiğini söyledi; fakat Angie merak etmemesini, haber vereceğini söyledi. Lucien araya

kaval ve çikolata konusunda hatırlatmalar serpiştirerek rüzgârla öpücükler yolladı. Angie'ye sarılmayı ne kadar istedim, ama nasıl olduysa, Charley motoru çalıştırıyordu ve Angie ön koltuktaydı ve Angie eski moda pencereyi aşağı doğru indirmeye çalışırken, ancak parmaklarımızı birbirine değdirmeyi başardık. Ona verecek bir şeyim olduğunu hatırladım ve minibüsün yanında koşarak dur bir dakika sana bir şey vereceğim dedim.

Ama minibüs engebeli toprak üzerinde inip çıkarak patikaya girdi ve Angie pencereden "Elimden geldiğince Gül'ü izleyeceğim, anne," diye seslendi.

İleride, polisler onların geldiğini görmüşler ve ana giriş kapısındaki asma kilidi açmışlardı. Dolayısıyla yolun başlangıcında bir sola bir sağa bakarlarırken kısaca durdular, kornayı öttürdüler, pencereden el salladılar ve yok oldular. O günlerde yoldan uzak duruyordum. Amelia Hemşire bana yolun kenarında kamp yapmış olan ve seçilmiş insanı bir kere görebilmek için bekleyen takipçilerimizle karşılaşmamamın daha iyi olacağını söylemişti ve ben de belki farklı sebeplerle olsa da onunla aynı fikirdeydim. Bu yüzden onları izlemekten vazgeçip geri çekildim.

"Neydi R büyükanne anneme vermek istediğin?" Lucien yanımda olduğu için Tanrıya şükrettim ve tüm dikkatimi ona çevirdim.

"Yalnızca buydu, yolculuklarında ona uğur getirsin diye, hepsi bu kadar." Lucien'e, bıçakla porsuk ağacından yontup yağ ve reçineyle cilaladığım ve uzun bir deri kordonun ucuna taktığım minik gülü gösterdim.

"Çok güzel."

"Ben yaptım," dedim.

"Onun yerine ben alabilirim."

"Tabii alırsın." Böylece kolyeyi ona verdim, boynuna bağlamak için eğildim ve tişörtünün altına soktum. "Bu seni korur," diye söz verdim. Mark polis memuruyla gevezelik edip yanıma geldiğinde çarçabuk ayağa kalktım, parmağımı dudaklarıma götürüp Lucien'e göz kırptım, o da bana göz kırpmaya çalıştı.

Mark bisikleti tek eliyle itiyordu, ben de küçük çantayı omzumun üstünden attım ve Lucien'i aramızda hoplatarak patikadan aşağı yürüdük. Dorothy Hemşire su yalağının oradan bize el salladı, arkasında Amelia Hemşire ellerini önünde kavuşturmuş, heykel gibi duruyordu.

“Burada çok arkadaşım var, değil mi R Büyükanne?” diye sordu Lucien.

Fırtına, yağmur getirmeden kendi kendini söndürünce, akşam duası için Hemşirelere katılmak yerine meyve bahçesinde kendi başıma meditasyon yapmayı tercih ettim. Düşüncelerim, Lucien’in güvende ve benimle birlikte içeride uyuyor olmasından duyduğum derin memnuniyetle tomurcuklandığı için Ses susturulmuştu. Gül’ün Ruhunu çağırdım ve Gül’ün her şeyin iyi olacağını söylediğini duydum. Geçici de olsa, bana Lucien’i verdiği için Gül’e teşekkür ettim.

Onu bu kadar kısa bir süre sonra geri isteyeceğini bilmiyordum.

• • •

Muhafızlar benim hakkımda konuşuyorlar ama ne dediklerini bilmiyorum – adeta suyun içinden duyuyormuşum gibi, sözcükler bozulmuş geliyor kulağıma. Anlaşılan Adsız beni şiddetli yağmurdan sırlıklam olmuş, dört ayak üzerinde patikadan yukarı doğru sürünürken bulmuş. Angie ile Lucien’in bugün gittiklerini söyleyerek onlara güle güle demem gerektiğinde ısrar etmişim. Adsız ve Çocuk beni bir şekilde yukarı çıkarmışlar ve yatağa yatırmışlar. Kafamın bulanıklığı dağılıyor. Çocuk, Adsız’a, Üç’e söylemeye ve doktor çağırmaya gerek olmadığını söylüyor.

“Alarm kayıtlarından, alan dışına çıktığını anlayacaktır,” diyor Adsız.

“Anlamaz. Diğerleriyle birlikte deney alanlarında oynuyor. Gerçek asker olduklarını sanıyor.”

Adsız pencereden dışarı bakıyor. “Her şeyi fark ediyor.”

Çocuk panjurları kapatıyor. “İhlal olarak kayda geçeceğim, ciddi bir olay olarak değil. Sen bana bırak. Burada kalır, hastalanmaması için bir şeyler yaparım.”

“Bulanık sularda seyrediyorsun, arkadaş.” Yine de, her şeye rağmen, Adsız kalkıp gidiyor. Gemi batarken eli dümende olsun istemiyor.

Çocuk, benden uzakta, odanın köşesindeki bir iskemlede oturuyor. Kameranın kırmızı gözünün her şeyi kaydettiğinin farkında, ama orada olması benim çıpam oluyor ve başımı omzuna yaslayamasam da, bana sarılmasını isteyemesem de, onun fiziksel olarak varlığının batmamı engellemek için yeterli olduğunu biliyorum.

“Teşekkür ederim,” diye fısıldıyorum.

Çocuk benim için uyanık kalıyor. Karmakarışık düşüncelerim, durgunlaşan bir göl gibi duruluyor ve anılara dönüyorum, Lucien’le geçen ilk gecelere.

• • •

Mark’la ikimiz onu yatırdık. Üstünü sıkı sıkı örttük ve yanında oturup ona *Uykulu Su Sıçanı*’nı okuduk. Sonra birlikte aşağı inip bir içki içtik. Alkolden öte nedenlerle hafifçe sarhoşken, Mark yatağımıza geldi ve seviştik. Son kez.

Bir grafik çizecek olsanız, Lucien’in bizde kalmaya geldiği gece, evliliğimizin gidişatını gösteren ve her yönden acımasızca aşağı doğru giden eğride beklenmedik bir doruk noktasıdır. Bunu izleyen derin çukur, bir çıkışı iyice olanaksız kılıyordu ve bu iki nokta arasında görünen düz hat sadece birkaç gün sürmüştü. Hayatın olağan akışı değişti (bu zorunluydu); küçük bir çocukla birlikte yaşamaya başladığınızda her şeyin eskisi gibi olmasını bekleyemezsiniz. Mark, günler kısaldığına göre erken öğle yemeği ve erken bir çaylı akşam yemeğinin tarlada yapılması gereken işlerle bağdaşmayacağını söyledi. Bu “yeni çizelge”nin sebebini benim Amelia Hemşire’yle, Lucien’le, kendisinden başka herkesle daha fazla vakit geçirebilme isteğim olarak görüyordu. Öğlene kadar beklerse Lucien’in açlıktan öldüğünü ve akşam saat yedide neredeyse uyuyakaldığını belirttim. Kimin haklı, kimin haksız olduğu önemli değildi, sonuç aynıydı: Günlerimizi iki ayrı saat diliminde yaşıyormuşuz gibi geçiriyorduk, her ikimiz de saatlerimizi geri almaya yanaşmıyorduk. Geceler daha kolaydı. Lucien tedirgindi ve bizimle birlikte ancak daha birkaç gün geçirmişti ki, ağlayarak uyandı.

“Onu buraya getireceğim,” dedim.

“Bunu bir kere yaparsan, her gece burada yatar.”

Aramızdaki hiç buruşmamış çarşafların üzerinden Mark’a bakarak, zaten apaçık olan gerçeğe işaret ettim. “Sekteye uğrattığı pek bir şey yok zaten,” dedim.

Lucien yatağımıza girip bize sokuldu, sıcak bedeni benim bedenimin bu kadar yakınındayken ve eli öylesine hafifçe, öyle güven dolu göğsüme dayalıyken, büyüü bozmamak için, bütün gece kıpırdamadım. Uyurmuş gibi yapıp öylece yattım, yatağın sallandığını ve Mark’ın gölgesinin odadan çıktığını gördüğümde bile.

“Benim yatağında mı yattın, Mark?”

“Evet, senin yatağında yattım.”

Sabah kahvaltısı. Lucien ile Mark mutfak masasındalar. Böğürtlen çalılarını temizlemekte olduğu Hedditch tarlasına götürsün diye Mark için sandviç ekmeklerinin içine salam koyuyordum. “Mark çok kibarlık etti, değil mi?” diye fikrimi söyledim.

“Bu akşam yine orada mı uyuyacaksın?” Lucien içi boşalmış rafadan yumurtasının kabuğunu ters çevirip kaşığıyla üstüne vurmaya başladı. Nefesimi tutmuş Mark’ın cevabını beklerken, tereyağı sürdüğüm ekmek parçalandı.

“Hayır,” dediğini duydum Mark’ın. İhtiyatla, yavaşça nefesimi bıraktım.

“O zaman nerede uyuyacaksın?” diye ısrar etti Lucien. “İkimiz sarılıp yatabiliriz, sarılmakta iyiyizdir, değil mi? Benim yatağında ikimize de yer var.”

“Olmaz!” Ama bu bağırış Mark’tan değil, benden gelmişti ve nereden çıktığını bile bilmiyorum.

Mark çok yavaşça, çok sessizce ayağa kalktı, yalnızca tabağını iterken tabağın masada çıkardığı gıcırta, taş zeminde iskemlenin çıkardığı gıcırta... Lucien bir şeyler olduğunu hissetmiş, ne olduğundan emin değil, başını yukarı kaldırmış Mark’a bakıyor.

“Demek canını sıkın bu, R büyükanne, öyle mi? Benimle Lucien’in aynı yatağı paylaşmamız? Neden olduğunu da söylemek ister misin? Belki de onu uyarmak istersin?”

“Kes sesini, Mark.” Lucien’e doğru uzandım ve kızarmış ekmeğini kestim. “Büyükbaba deli-dolu konuşuyor işte,” dedim, bıçağı tutan elim gözle görülür şekilde titriyordu.

“Ambara taşınmama ne dersin, güvenli bir uzaklığa, nasıl olur?”

Arkam ona dönük, mutfak tezgâhının önünde durmuş başımın üstündeki dolabı karıştırıyordum ve sence hangisi iyi olacaksa gibi bir şeyler mırıldandım.

“O zaman sen ve Büyükanne birlikte kalabilirsiniz, Lucien. Zaten senin istediğin de bu, değil mi Büyükanne? Yalnızca sen ve Lucien. Tabii Amelia’yı da unutmamalıyız.”

İşte geliyor, diye çığlık çığlığa bağırdı Ses, kaç. Ama kaçmadım ve cevap da vermedim.

“Amelia da bizimle birlikte yaşamaya mı gelecek?” diye sordu Lucien sessizce.

Arkama dönmeden raftan bir kavanoz alıp tezgâhın üstüne koydum ve o turşuyu düşünmeye çalıştım, sadece turşuyu, şunu bir açabilsem, bayağı bir başarı olacaktı, ama Ses acımasızdı, yüzüme ateşle ve bıçaklarla ilgili bir şeyler haykırıyordu. “Şu kavanoz açacağını gören var mı?” diye sordum, sözlerimi denetleyerek ve içimden çılgınca Gül’ün bu fırtınayı dindirmesi için dua ederek.

“Ne dediğini anlamadım.” Mark yakınımıdaydı, etrafımdaki havayı bozmaya yetecek kadar yakınımdaydı.

Arkamda Lucien masanın bacasını tekmeleyip duruyordu; çaydanlık kaynayarak hoşnutsuzluğunu dışarı fışkırttı ve musluk tıp tıp saniyeleri sayıyordu. Bütün bunları duydum, ama Mark’ın bana doğru atıldığını duymadım. Mark omzumu yakaladı, savurarak kendisine doğru çevirdi; benim yüzümle, cezbeyle tutulmuş ve bir tuval gibi kafatasına gerilmiş yüzü arasında birkaç santim kalmıştı. Kendimi korumak için, içgüdüsel olarak elimi kaldırdım, ama önce o bileğimi yakaladı, sonra diğerini ve ellerimi, o an yarattığı kelepçelerin içinde yükseğe kaldırarak, kulaklarımın dibinde tıslayarak haklarımı okudu. Sonra, bitirince beni odanın öteki köşesine fırlattı. Başım dolap kapağına çarpıp kanamaya başlarken, kaburgalarım tezgâha çarpıp çatırdadı. Kendimi yerden kaldırdığımda Mark gitmişti, Lucien de masada ağlıyordu.

“Bunları tekrar birleştiremeyiz, değil mi, R Büyükanne?” diye hıçkırdı, yumurtanın tuzla buz olmuş kabuk kalıntılarını toplayarak. “Ben mi canını sıktım Mark’ın? Benim kabahatim miydi?”

Onu daima koruyup gözetmeye söz vermiştim güya.

Ancak Mark evden taşındıktan sonra fark ettim, evden gidişinin beni rahatlatmıştı. Ambar benim için bir adım ötedeki bir güvenlik planı demektir. Birkaç gün sonra, yüzümün yan tarafındaki morluğu yakından incelemek üzere banyodaki aynaya doğru eğilirken onu özlemediğimi kendi kendime itiraf ettim. Makyaja rağmen Amelia Hemşire durumu hemen fark etmişti. Yüzümdeki saçı kenara itti, şişkinliği öperek kulağıma fısıldadı, “Sana söylemiştim, Ruth, o gitmeli.” Mark’ın evden taşınmasına karşı tepkimi sorgulayan tek kişi Dorothy oldu. Onunla konuş, diye ısrar etti, bir insanı yirmi yıl boyunca sevip de her şeyin bir anda bittiğini görmek mümkün müydü. Bu Gül’ün planının bir parçası olmalı, dedim ona, Dorothy de bazen Gül’ün planı ile kendi gündemimiz veya bir başkasının gündemi arasındaki farkı anlamamanın zor olduğunu söyledi. Ama o günlerde kafamın dikine gidiyordum. Bir kutlama söz konusu idiyse, Lucien kutlamanın nedeni, Amelia eşim, Hemşireler diğer kutlamacılar, Ses de müziğiyle dans ettiğim arkaplandaki ses bandıydı. Başka neye ihtiyaç vardı ki?

Bir aile içinde bütün bütüne ayrılık diye bir şey hiçbir zaman olamaz ve zaten bizde de böyle bir şey yoktu o zamanlar. Angie sözünde durdu ve telefon etti, hem de sorun yaratmayacak kadar sık. Ama çocukların ne zaman ne olacağını bilmekten hoşlandıklarını ona söylemiş olmama rağmen, düzenli aralıklarla aramıyordu.

“Annem telefonda!”

Konuşmalarını dinleyince Lucien’in Angie’ye onu özlediğini söylediğini, Noel’e ne kaldığını sorduğunu duyar nefesimi tutardım, ama sonra çok mutlu olduğunu, Büyükanne’yle Mark’ın çok iyi olduklarını, hepimizin çok meşgul olduğumuzu söylediler. Bunların bir kısmı doğrudur diye umut ediyorum ve öyle olmuş olması için dua ediyorum. Lucien bizim aramızda aracılık yapmaktan, ambarla ev arasında koşa koşa gidip gelip mesaj ya da yiyecek taşımaktan, ben duadaysam Mark’la vakit geçirmekten gerçekten de memnun görünüyordu. Kavgadan sonra Lucien, birbirine denk

farklı gerçek yaşamlar ve sevgilere alışkın olduğundan gerçekten de düzenlememizi hiç sorgulamadan kabul etti ve Mark'a hayvanlarla uğraşırken, toprağı kazarken, ekerken, budama yaparken yardım ederek, onunla birlikte keyifli vakit geçirmeyi sürdürdü.

"Sen benim babam olabilirsin," demişti bir keresinde Mark'a.

"Nasıl yani?" diye sordu Mark.

"Ben babamı tanımıyorum, annem de senin çocuğun olamadığını söylemişti, onun için sen onun gerçek babası olamazsın. Ama benim babam olabilirsin, öyle değil mi?"

Mark bana bu konuşmayı anlattı ve Lucien'in aklını bu yaşta hiç gerekli olmayan şeylerle doldurmanın tam da Angie'ye yakışan bir şey olduğunu söyledi.

Mark'la karşılıklı konuşmalarımızı bir çeşit sesli fotoğraf albümü gibi gözden geçirip, sıradan görüşlerin tekrarından ibaret olanları atıp, ayrıntıları, kuşkuyu anlamlandırabilecek olan bazılarını ışığa tutuyorum.

• • •

Lucien'le ikimiz kanepenin üzerinde sarmaş dolaş, *Bambi*'yi seyrederiyoruz.

"Mark benim çok çok özel olduğumu söylüyor. Sence ne demek istiyor olabilir?"

• • •

Çevresel ses efektleri. Traktör motoru. Duruyor. Rüzgâr. Uzakta koyunlar.

"Bana bak R Büyükanne, nasıl çift sürüyorum!"

Mark Birinci Tarla'ya kış buğdayı ekiyordu, traktörün ön koltuğunda, Lucien, yün başlığı, kepçe kulaklarının üstüne çekilmiş, Mark'ın kucagında oturuyor.

"Tekrar hoplatsana beni Mark!"

Mark kontak anahtarını alıp aşağı indi; Lucien vites çubuğuyla oynamaya dalmıştı.

"Burada çok mutlu, öyle değil mi?" dedim.

"Hmmm."

"Ne demek istiyorsun?"

"Sanıyorum annesini özleyiyor, o kadar."

Traktörden birkaç adım uzaklaşıp Lucien'e seslenerek dikkatli olmasını söylüyorum. "Ne demek istiyorsun? Bir şey mi dedi?"

"Senin canını sıkmak istemiyor, Ruth. Evet, burasını seviyor. Ama bu çok dürüst bir ifade değil, öyle değil mi? Angie ile daha güvende."

Akşam karanlığı. Merdivenlerden aşağı inip de yarı aydınlık mutfakta hiç ummadığım bir şekilde Mark'la burun buruna gelince ödüm kopuyor. Tıraş olmamış, kokusundan yıkanmamış olduğu belli – anladığım kadarıyla elbiseleriyle uyuyor ve fazlaca içiyordu, tıpkı sokakta yatıp kalkan bir berduş gibi. Onu oturtup, beş yaşındaymış gibi kollarını kaldırarak gömleğini kafasından geçirerek çıkartıp, banyoda yıkamak geldi içimden. Gitmesini istedim.

"Lucien'e iyi geceler deyip öpmek için geldim," dedi.

İzin verdim.

Bir başka günü daha hatırlıyorum, ama sıralamaları yanlış. Bu sefer hava karanlık. Mark eve geldi ve ön verandada, sanki hayat sigortası satmaya gelmiş bir satıcıymış gibi, sensorlu ışığın altında konuştuk. Evden taşınalı çok olmamıştı herhalde ki, başımdaki zedelenmeye bakmak için yünlü gömleğimin kapüşonunu indirdiğini ve benim irkildiğimi hatırlıyorum. Elimi tuttu.

"Çok affedersin," dedi. "Bir daha hiç olmayacak, aramızda ne geçerse geçsin. Böyle bir şey yaptığıma inanamıyorum."

Ellerimiz gevşekçe birbirine geçmiş duruyordu, en ufak bir sıkma bile bir şey demek olacaktı, ama ayrıldılar, ikisi de kendi sahibinin cebine girdi. Ama en azından ben onların kendi elimin içinde olmasını istiyordum, başka zamanlarda, başka yerlerde el ele olduğumuz zamanların anısıyla içim acıyordu: Angie doğduğunda hastanedeyken, İtalya'da tatilde deniz kenarında yürürken, buraya taşındığımız gün.

İlk Mark konuştu, normal tonuna dönerek. "Ben gitsem, Lucien de gitse, sen burada ne yaparsın?"

"Sen gidebilirsin," dedim ona, "ama Lucien hiçbir yere gitmiyor."

"Her şeye birden sahip olamazsın, Ruth. Lucien'e, Amelia'ya, bana .."

"Neden olmasın?"

"Anladığım kadarıyla, Hemşireler Lucien'in gitmesi gerektiğini düşünüyorlar. Ben de gitmesi gerektiğini düşünüyorum. Sen

benim gitmem gerektiğini düşünüyorsun. Böylece sen tek başına kalıyorsun.”

“Sakin beni Lucien’i göndermekle tehdit etmeye kalkma,” diye tehdit ettim Mark’ı. “Kıskanıyorsun.”

“Haklısın,” dedi. “Kıskanıyorum.”

Kıskançlık. O da kumpasa malzeme edildiğinde suçlamak için gösterilen muhtemel sebeplerden biri de buydu.

Mark ambara taşınınca, Amelia eve daha sık gelmeye başladı. İçeri girmiyordu, başlangıçta en azından. Önceleri baş başa konuşmalarımız sırasında tarlalarda dolaşa dolaşa bir daire çizerek karavanlara gidiyorduk, sonra geri gelip evin önünde, dışarıda gevezelik etmeye başladık. Amelia, gelmeyeceğini, bunun doğru olmayacağını söylüyordu. Bahçede oturuyorduk ve derken bir gün, sert bir kuzeydoğu rüzgârı meşe ağacının yapraklarını yerinden sökmeye girişince, içeri geldi.

“Burası tam hayal ettiğim gibi,” dedi, tıpkı muhtemel bir alıcının evi gezerken söyleyeceği gibi – herhalde, biz de ilk gördüğümüzde böyle söylemiştik. Onun söylediklerini iltifat kabul edip teşekkür ettim, ama itiraz etti. “Yok, demek istiyorum ki, burası güzel, tıpkı senin gibi, ama seni yeterince yansıtmıyor.” Çalışma odasına göz attı.

“Orası Mark’ın çalışma odası,” diye açıkladım. Bana dik dik bakınca, Mark’ın eşyalarını henüz ambara taşımadığını söyledim. Lucien’in Legolardan yaptığı şatoya değdi ayağı ve baktım, Lucien’in odasının çok küçük olduğunu açıklıyorum. Duvarlardaki fotoğrafların hepsini tek tek inceledi. “Senin resmin pek az,” diye fikrini söyledi ve ben de genelde resim çeken kişinin ben olduğumu söyledim. Telefonunu çıkardı ve daha itiraz etmeye kalmadan hemen bu durumu düzelterek söyleyip kamera düğmesini tıkladı ve sonra bir şipşak fotoğrafıda resim çektiren iki yeni yetme gibi gülerken selfie’mizi çekmek için yana eğildi.

Cam balıkçıl kuşunu eline aldı. “Mark’ın hediyesi mi?” diye tahmin yürüttü.

Mark dışarıdayken bir kucak kitabını ve balıkçılık dergilerini çalışma odasından alıp ambara götürdüm ve içeri girmek istemediğimden, sundurmanın altındaki odun yığınının yanına bıraktım. Amelia’nın bana mesaj ile gönderdiği resmimin çıktısını alıp yatak odamdaki aynanın üstüne yapıştırdım. Böylece aynaya ne zaman

baksam kendimi iki kez görüyordum; bir kere alışlagelmiş şekilde, bir kere de elektrikli mavi gözleri, küçük ağzı soru soracakmış gibi yarı açık duran, şaşırmış, tuhaf şekilde genç görünen bir kadın şeklinde. Bir başkasının gözlerinden görünen bir kadın. Amelia ikimizin resmini bana hiç göndermedi; kendine sakladı. Balıkçıl kuşu, gagasıyla beni mıhlıyarak hep yerinde kaldı.

Amelia kullanmadığı bir ceketini arkadaki koridordaki askıda bıraktı, ısırganotlarından ve mürver meyvesinden kendisi için yaptığı çayı dolaptaki kavanozlardan birine koydu ve çok geçmeden, çoğu zaman oturduğu bir koltuğu olmuştu. Ve orada, masanın başında konuşmaya o kadar dalmış vaziyette saatler geçirdik ki sanki gökyüzü ve dışarının gereksiz sesleri bizi rahatsız etmeden, karanlık bir gölün dibinde, suyla sarılmış olarak oturuyor gibiydik.

“Lucien, Büyükanne dışarıda oynamana izin verir mi? Hava çok güzel.”

“Neden Lucien’i Mark’a yollamıyorsun? Onunla birlikte vakit geçirmekten hoşlanabilir.”

Mark’tan çok söz ettik. Kadınlar böyle yapmaz mı? ilişkileri iyi gitmezse, birbirleriyle konuşurlar: Çözümlemeye, öngörüye girişirler, varsayımlar ortaya atarlar. Londra’daki pub’da da böyle yapardık; aşk ilişkileri, boşanmalar geçirirken, âşık olurken ve ayrılırken kadınlar birbirlerini desteklemez mi? Biz de bunu yaptık, Amelia ile ben. O, herhalde bir terapistin “en önemli arkadaş” diye adlandırabileceği bir role sahipti, ya da böyle görünüyordu. Mark’ın gösterdiği şiddete karşı cevabıma karşı çıktı.

“Yalnızca bir kere vurdu bana, Amelia, bu onun kişiliğini göstermez, tekrar eden bir davranış değil.”

“Aynı fikirde değilim.” Amelia masada hiçbir şey yemezdi de içmezdi de. Dimdik otururdu ve bir yogi gibi ayaklarını yere koyup kendini topraklardı, elleri hareketsizce kucığında birleşirdi, gözleri ise, ben kendiminkileri kaçırısam bile, her zaman sabittiler. “Bir kere yaptıysa, tekrar yapacaktır. Üstelik bir de Lenford’daki olay da var. Erkekler yeni yürüyen çocuklar gibidir, istedikleri olmadı mı, tepinmeye, yumruklarıyla kadınlarına vurmaya başlarlar.”

Lucien’le beraber, kitap okumak için en aşağıdaki tarlaya kili-mimizi götürdüğümüz bir öğle sonrasında Amelia’nın Mark’a karşı düşmanlığı zirveye çıktı. Sessiz saatimiz uzakta bir tür gürültü patırtı, kavga eden tilkilerin çıkardığı havlama ve cayırtı gibi seslerle

bozuldu. Lucien kitabına sıkıca sarıldı. Ona kilimi alıp götürmesini ve bahçe kapısına gelince durup beklemesini söyledim, sonra yol boyunca kalbim çarparak koşmaya çalıştım. Bir yandan da evin orada kısmen görebildiğim ve duyabildiğim sahneyi hızla anlamlandırmaya gayret ediyordum.

Mark ve Amelia hiç kullanmadığımız ön kapının önünde durmuşlardı. Her ikisi de oradaydılar, birlikteydiler, ama nedeni hakkında hiçbir fikrim yoktu. Amelia, İspanya'da, Semanta Santa sokaklarında taşıdıkları türden bir azize sureti olabiliirdi pekâlâ, hareketsiz ve kötü bir şeyler bekler gibi bir ifadeyle, tahta üzerine beyaz boyayla çizilmiş; Mark'ın her yanı çamur kahverengisi ve hareket halinde, ayağında kalın çizmeler, tekme atıyor, yürüyor, kollar havaya kalkıyor, yumruklarını sıkıyor.

Cümlelerden parçalar duyuyorum, ama sadece Mark'tan. Amelia cevap veriyorsa bile, havada eriyor.

Senin değil...

Ne, iste, ne...

Göremiyorum...

Bahçe kapısını kapamadan, son tarlayı da hızla geçmek için kendimi zorladım, oraya vaktinde varmam gerektiğini biliyordum. Bir defa "Kesin şunu!" diye bağırdım ama sözcükleri ağzımdan çıkarmaya gücüm yoktu. Onları ve yüzlerindeki ifadeyi görecektim ve cümlelerin gerisini duyacak kadar yaklaşıncaya, tüm istediğim her ikisinin de gitmesi, birbirlerinden ayrılımlarıydı.

"Git!" diye bağırdım. "Sadece git!"

İlk cevap veren Amelia oldu. "Gördün mü Mark, senin gitmeni istiyor."

Öfkesinin kokusunu alacak kadar yaklaşmış olduğumdan, Mark'ın bedeninin gerginliğini, omuzlarının arkasındaki kasların sanki kendi başlarına bir hayatları varmış gibi attıklarını, güzel yüzündeki hırslayan ifadeyi görebiliyordum. "Bir yere gitmiyorum, Amelia. Burası benim kahrolasıca evim. Ne işler karıştırdığını biliyorum, ama istediğin şeyi elde edemeyeceksin."

"Şeyi mi, Mark, yoksa Ruth'u mu?"

"Polisi çağırabilirim ve seni buradan atırabilirim, seni ve bütün o cadıları..." Mark telefonuna uzanıyordu.

"Yapma, Mark." Yavaşlayıp kendimden emin bir ifadeyle konuştu ve elimi telefona doğru uzattım.

Mark başını sallayarak benden uzaklaştı. Köşeye sıkışmış bir hayvan gibiydi, ağılar üstüne üstüne geliyordu; Amelia, ön kapı ve benim aramda bir o yana bir bu yana dönüyordu.

“Anlıyorsun ya, Ruth beni davet etti,” diye gülümsedi Amelia, parmaklarını barış işareti şeklinde açarak.

Mark, Amelia’ya doğru hamle yaptı, üstündeki bol giysiyi yaladı ve kumaşı yırttı. Ben “Dur, dur, pişman olacaksın!” diyerek Mark’ı çekiştiriyordum, aklıma gelebilecek her şeyi söylüyordum, ama yumrukları kumaşı kavramıştı, sanki elinden bırakamıyordu. Parmaklarını tek tek kurtardım, birer birer, diğerlerini serbest bırakabilmek için, önce küçük parmak ve sonra Mark geriye devrildi. Amelia ise kılını kıpırdatmamış, dimdik ayakta duruyor, solgun göğsü giysisindeki yırtıktan hafifçe görünüyordu. Lucien bahçe kapısında titreyerek dikiliyordu, yüzünü ekose kilimin arkasına saklamıştı.

Mark bu olaydan sonra yalnızca çiftlikle uğraşmaya ve ambar-da zaman geçirmeye başladı. Amelia sık sık geliyordu. Bir düzen tutturduk – iş, ibadet, dostluk. Onun hoşuna gitmeyen tek rolüm, denetleyemediği rolümdü: Tekrar anne olmakla kalmamıştım, öğretmenliğe de yeniden başlamıştım ve her iki işimin de her bir değerli anını ayrı ayrı seviyordum.

Angie’ye Lucien’i okula göndermeye çalışacağıma söz vermiş-tim, ama deneme zahmetine bile girmedim. Çok geri kalmıştı, bunun sebebi de yalnız devamsızlığı değildi. Bir öğretmen olarak, Lucien okula gitse ona etiketler takacaklarından emindim (dikkat bozukluğu, disleksi); sonra onu listelere, o listelerdeki sınıflamalara sokacaklar ve kutucukları hamilelikte alkol ve uyuşturucu kullanımıyla ve yavaş gelişimle ilgili düşüncelerle dolduracaklardı. Lucien’in ihtiyacı olan tek bir etiket vardı: torun. Kuyu onun için rüya gibi bir okuldu ve Kuyupınarı da tüm dersliklerin en iyisiydi. Büyülenmişti: Bir karınca çiftliği inşa ettik; gece düşen yağmuru toplayıp gündüz vakti olan buharlaşmayı inceledik; günbatımını anlatan şiirler yazdık; Noel’e kadar toplamamız gereken yumurtaları sayarak matematik yaptık. Bir sabah Kuyugölü’ne inmiş, mantarları incelerken ve Prens mantarı ile tarla mantarlarını, bal mantarlarını ve çörek mantarlarını ayırt etmek için tarla rehberimin içine dalmışken Amelia yanımıza geldi.

“Neler oluyor burada?” Dehşet içinde olduğu sesinden anlaşılıyordu. “Burası kutsal bir yer.”

“R Büyükanne bana mantarlarla ilgili her şeyi öğretiyor,” dedi Lucien. “Bazıları gerçekten, gerçekten de kötü!” diye ekledi. Çizgi dünyasının süper kahramanlarıyla kötülerini yeni keşfetmiş bir çocuğun parlıtısı vardı gözlerinde.

“Ona köygöçüren mantarından söz ediyordum,” diye açıklama yaptım. “Geçen yıl bu meşe ağacının altında vardı onlardan. Bayağı aldatıcı oluyorlar; çünkü yedikten sonra yirmi dört saat kadar ciddi hasta oluyor, sonra kendini iyi hissetmeye başlıyorsun, ama bu arada mantar karaciğerini mahvediyor.”

Lucien sevinçle yüzünü gözünü korkunçlaştırıyordu. “Bu da,” dedi elini bazı çalılara sürerek, “bu da gerçekten zehirli. Adı ölüm-cül abajur ve meyvelerine sadece dokunsan bile ölüyorsun! İşte böyle!” Lucien ellerini kendi boynuna doladı ve uygun şekilde etkili bir ölüm kıvranışıyla kendini yere attı. Gülererek ayağa fırladı ama sonra, daha ciddi bir suratla Amelia’ya döndü. “Galiba burasının kutsal bir yer olduğunu söylediniz. Neden bu kadar kötü şey var içinde, o zaman?”

“Bir şeyin iyi mi kötü mü olduğunu kim bilebilir, Lucien? Gül’e göre, her canlının bir amacı vardır,” dedi Amelia. “Ama bunu biz her zaman anlamayız.”

“Yani, sihir falan gibi mi?” Lucien’in, kendi deyişiyle, Kuyu ve sihri hakkında pek çok sorusu vardı.

“Buna pek sihir demem, Lucien, büyükanne de böyle demez. Biz buna Gül’ün işi derdik, Gül’e şükürler olsun!”

“Nerden biliyorsun?”

“Ben de bazen buraya geliyorum ve onu gördüm.”

“Kendi gözlerinle mi?”

“Manevi gözümle”

“Benim de manevi gözüm var mı?”

“Bir erkek çocuğunun gözleri bir kız çocuğununkinden farklıdır. Bir gün, bir gece seni buraya getireceğim ve bekleyeceğiz ve sihri sen de hissedecek misin göreceğiz.”

“Lütfen! Bu gece olur mu? Bu geceye ne dersin?”

“Aa, yok, yok. Bir gece geleceğiz ve bu senin hiç beklemediğin bir gece olacak. Senin pencereye sesleneceğim ve merdivenlerden

sessizce s  r  nerek ineceğiz ve Kuyu'ya ayın ışığında geleceğiz – ve g  receğiz bakalım, o zaman neler olacak.”

“R B  y  kanne de bizimle olacak mı?”

“İsterse. Ama bu bizim maceramız olabilir – sadece ikimizin.”

Lucien elimi tuttu.

“Neden olmasın?” dedim. “  ok heyecanlı olmaz mıydı?”

Aslında olacak Şey değildi, d  Ő n  lemezdi bile.

Hugh'a sorduğum soru buydu.

“Olacak şey değil de ne demek? Olacak şey mi değil mi, bunu kim tayin edecek? Bu olacak şey değil, Ruth. Pencereden dışarı bak ve olmayacak şeylerin gözlerinin önünde cereyan ettiğini gör. Düşünülemez dersen, o büsbütün bambaşka bir şeydir.”

Mutfak masasının başında oturuyoruz ve açık pencereden yağın hafif yağmurun kokusunu duyuyor, parmak uçlarının dokunuşları misali Land Rover'ın tepesinde çıkardığı sesi işitiyoruz.

“Artık yağmuru pek düşünmüyorum,” diyorum ona.

“Ben düşünüyorum,” diye cevap veriyor. Masanın karşı tarafından uzanıp ondan beklenmeyecek bir kuvvetle ellerimi tutuyor. “Bu yağmurla ilgili çok dua ediyorum, onun anlamıyla ilgili, Tanrı'nın beni sana göndermesi ve benim ne vermem gerektiğiyle ilgili olarak.”

“Cevaplar mı?” diyerek aklıma ilk geleni söylüyorum.

“O dediğinden Kutsal Kitap'ta çok var.” Ellerimi bırakıyor ve her yerde hazır ve nazır olan plastik torbasından İncil'ini çıkarıyor, bana uzatıyor. Yaprak gibi ince sayfalarının katlanmış bir mektup kâğıdı nedeniyle kalınlaşmış olduğunu görüyorum. Hugh bakışlarını yakalıyor, kameraya göz atıyor ve güçlkle hareket ederek masanın etrafında dolaşıp kamera ile benim aramda duruyor. “Oku,” diyor yüksek sesle.

Mektup buradan otuz kilometre kadar uzaktaki bir kasabanın rahibi tarafından Hugh'a yazılmış. Rahip Hugh'a araştırması için teşekkür ediyor ve evet, diyor Kuyu'daki feci olaylardan kısa bir süre sonra Eriha Gülü Hemşireleri'nden biri olan Dorothy Donelly gerçekten de ona günah çıkarmak için gitmiş. Ellerim o kadar titriyor ki, kâğıttaki yazıyı okuyabilmek için parmağımla izlemem gerekiyor.

Günah çıkarmak için gelen kişiyle aramda neler geçtiğini açıklayamayacağımı ve söylenenlerin bizimle Tanrı arasında kalacağını size hatırlatmam gerekmez. Ancak, bu iyi yürekli kadının bizzat

suç işlememiş olsa da çok üzgün olduğunu, ama Tanrı'nın isteyeceği gibi bir tanıklık yapmış olmamaktan korktuğunu söylersem bu kutsal güveni sarsmış olmayacağıma inanıyorum. Bu hanım bana sadece bir kere geldi, ama Kanada'da bir adres bıraktı ve kısa süre sonra oraya, ailesinin yanına döneceğini ima etti. Benim şimdi yapmayı düşündüğüm şey ise, bu adrese yazıp durumu anlatarak sizin bunu istemenizin sebebini ve iyi niyetle hareket ettiğinizi açıklayarak onun adresini size vermek için iznini istemek olacak. Bir cevap alırsam sizinle tekrar iletişime geçerim.

Tuhaf günler yaşıyoruz ve sizin için ve Ruth ile birlikte yaptığınız çalışma için, Ruth'un tek gerçek Tanrı'nın samimiyetle pişman olanlara ihsan ettiği sevgiyi görebilmesi için dua ediyorum.

İmza okunmuyor. Hugh mektubu katlıyor, cebine atıyor ve dengesini bulabilmek için tezgâha tutunarak yavaş yavaş, aksak adım pencereye doğru ilerliyor. Mektubu almak istiyorum; tekrar tekrar okuyacağım, avucumun içinde sımsıkı tutup bana vaat ettiği umutla güçleneceğim: Dorothy'nin masum olduğunu zaten biliyorum; o akşamla ilgili bir şey bilmesi ise bir şey ifade edebilir de, hiçbir şey ifade etmeyebilir de, ama kalbimin hızla çarpması, bunun araştırmalarımın sonunun başlangıcı olduğunu ve hapishanemin kapalı kapılarının ardından dışarı ulaştığımı ve yaklaşmakta olduğumu söylüyor.

“Al.” İncili uzatıyorum.

“O senin. Sende kalabilir,” diyor. Bu çoksatan kitabı cebindeki notla seve seve değiştireceğimi iyi biliyor ama oyuna gelmiyor. “Hep cevap istediğini söylüyorsun, Ruth. O zaman bu yararlı kitapla başlamak hiç de fena olmaz.” Seyircilere oynuyor diye düşünüyorum, ama ciddi bir ses tonuyla devam ediyor. “Seni teşvik etmek için bazı kısımları işaretledim – yok, şimdi bakma, daha sonra, ben gittikten sonra bakarsın.”

Geç kaldı. Kırmızı ayracı görünceye kadar sayfaları karıştırmaya çoktan başlamışım bile. Yeşaya: Birinci Bölüm. “Gel şimdi ve birlikte konuşalım, dedi Tanrı: günahların kıpkırmızı olmakla beraber, kar gibi beyaz olacaklar; al al olsalar da yün gibi olacaklar.” Başımı kaldırıp Hugh'a bakıyorum. Elleri titriyor olabilir, bacakları detersiz olabilir, ama bakışlarına gözlerini hiç kaçırmadan karşılık veriyor.

“Pişmanlık göster.” Rahibin Hugh’a yazdığı mektubun son satırını hatırlamaya çalışıyorum, samimiyetle pişmanlık gösterenlerle ilgili olan yeri. “Pişmanlık göster,” diye tekrarlıyorum. “Sen de ona benziyorsun. Suçlunun ben olduğumu mu düşünüyorsun?”

“Hepimizin affedilmeye ihtiyacı var, Ruth, hepimizin.”

“Demek haftalardır buraya benim günah çıkarmamı bekleyerek geliyordun? Tamam. Hükümetin atadığı bir rahip – tahmin etmeliydim. Ve belki de senin mezhebine dönüveririm.” İncil’i masanın üstüne pat diye koyuyorum, ayağa kalkıp arka kapıyı açıyorum ve onun çıkması için açık tutuyor, onun yavaş yavaş, acı içinde çantasını, şapkasını, paltosunu toplamasını ve bana doğru harekete geçmesini seyre diyorum. Önceleri güçlükle nefes alıp verdiği için olduğunu sanıyorum, ama sonra fark ediyorum ki, ağlıyor ve oda adeta kederle dolup taşıyor, dışarıdaki yağmur bile sessizce ağlar gibi. Matem içindeki dünyanın üstüne kapıyı kapatıyorum.

“Çok çok üzgünüm, Hugh,” diye söze başlıyorum. “Ben...”

“Ben de,” diye cevap veriyor. “Ben de üzgünüm. “Her şeyi yanlış anlamışım.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Bana mı kalmış böyle ipuçlarıyla ve dikkati başka tarafa çekme oyunlarıyla boşa kürek çekmek?” Duruyor, burnunu siliyor ve gülüyor. “Bu benzetmeler de çok kötüydü, daha kötüsü olamazdı. Ama ciddi söylüyorum, bir rahibin gerçeği bulmak için Google’a bakması çok ironik değil mi?” O sözlerine devam ederken ben gözlerimi kaçırıyorum. “Şimdiye kadar yaptığım, gerçekten kaçmak oldu, ya sen bana uzak dur dersin diye, gençlerin deyimiyle, oralara girmek istemedim. Beni de biraz büyüledin, Ruth.”

“Bir dahaki sefere?...” diye söze başladım.

“Bir dahaki sefere, benim açımdan artık savsaklama günahı işlenmeyecek. Tekrar en baştan başlayacağız.” Mendilini kaldırıyor, elimi tutuyor ve “Tanrı’nın verdiği huzur hep seninle olsun,” diyor. Ve seninle de – söylenmesi gereken, herkesin aşına olduğu karşılık budur, ama bu sözler benim ağzıma göre değil ve söylenmeden kalıyor. Bilge bir adam olan rahip benim günah işlediğime inanıyor. Bu yeterli. Kimseye huzur dilemeye hakkım yok. Benim ne yaptığımı biliyor mu, yoksa sadece tahmin mi yürütüyor? Sanıyorum, biliyor, ama nasıl bildiğini bilmiyorum. Yine de, içimin derinliklerinde ne yaptığımı biliyorum, ama nasıl yaptığımı bilmiyorum.

Hugh gittikten sonra, ondan geriye kalan tek şey o kara kitap. Şu an hayır duaları söylenmeden kalıyor; gösterilmek istenen gerçekler okunmuyor.

• • •

Ben bir zamanlar bir gerçek simsarıydım, kesin olan her şeyin kurye kavrulduğu ülkeyi baştan sona süpürüp geçen akıl dışı gelecek pazarında hisseler alıp satıyordum; uzun saatler boyu ofis işi yapıyor, eski eşimi çocuk bakıcısı olarak kullanıyordum – dünyanın her yerindeki kadınlardan pek farklı değildim yani. İbadetimiz ışıklar ve mumlarla aydınlatılarak, akşam karanlığında hâlâ canlı olarak internetten yayınlanıyordu ve ben tüm yurttaki ekranları başında olanları düşünüyordum, geç saatlere kadar çalışan ve patronları yanlarına gelince sayfayı hemen küçültmeye hazır büro çalışanlarını, eşleri haberleri seyrederken yatak odalarına çıkıveren anneleri, koltuklarında oturan yaşlı hanımları, arkadaşlarıyla birlikte ergenleri. Çünkü sayılar bize bunu söylüyordu. Vaktimi Amelia ve Eve ile merkezde geçiriyordum. Gaz sobası yanıyor, karavanın içindeki hava ağır ve boğucu oluyordu ve ben bloga o sabahki sözlerimi yazıyor, web sitesini düzeltiyor, hesapları kontrol ediyordum. Eve, bir şekilde imkânsız gerçekleştiren biriydi. Kuyu’da Gül’le yatıyor, Gül’le kalkıyordu ve hemen yanı başımızda olsa da, gerçek dünyanın bir üyesiydi. ABD’de çalışmış olması onda inançla kârın uzlaşmaz şeyler olmadığı ve her girişimin kendi geleceğini güven altına almak ve çeşitlilik sağlayarak genişlemek için yatırım yapması gerektiği şeklinde sarsılmaz bir kanaat oluşturmuştu. Dorothy, Gül’ün herkese bir amaç sağladığını ve herkesin de bu amacı tanımlamak için kullandığı bir dili olduğunu söylüyordu: Onunki resim yapmaktı, benimki sözcüklerdi, Jack’inki var olmayan bir dildi, Eve’inki de maliye lisansıydı. Ya Amelia’nın? Karizma, dedi, Dorothy, Amelia karizmasıyla konuşuyor.

Girişimin söz işçisi olarak benim rolüm zahmetliydi ve beni tüketiyordu. Lucien yandaki odada mışıl mışıl uyurken ben, ısınmak için aşağıdaki sobaya yanaşmış ve sahip olduğum en kalın yünlülere sarınmış halde, parmaksız eldivenler giyip çoğu geceyi dizüstü bilgisayarımda çalışarak, artık Gül’e ibadet eden binlerce kişinin dualarına cevap vererek geçiriyordum. Çoğu zaman, benim

cevap vermem gereken kişileri Amelia Hemşire seçmiş oluyordu; diğerlerine, benim adıma o cevap veriyordu. Britanya'nın her yanından ve giderek artan bir şekilde dünyanın dört bir tarafından yalnızlık ve mutsuzluk çılgınlıkları Araf'ın kapılarında yapılacak olan yoklama gibi ekranda yanıp sönüyordu.

Bizim için dua et Ruth Ana, çünkü eşim işini kaybetti.

Oğlum kötü bir şey yapmış, Gül onu affetsin.

Gül yağmur getiriyor. Bu sabah ellerimde hissettim. Gül'e niyaz ederim.

Ben bir dulum. Artık tek sahip olduğum şey Gül. Yalnızlığım içinde benim için dua edin.

Saatler büyüğü bir bulanıklık içinde geçiyordu. Bazen sabah uyanıp yatağında değil yerde olduğumu görüyordum ve bir gece önce neler olduğuna dair hiçbir şey hatırlamıyordum; tek kanıt bilgisayarın hafızasında depolanmış mesajlardı. Bir duaya cevap yazıldı mı, bir diğeri belirliyordu; ekrandaki sanal mumlar yanıp göz kırpmıyor, ilgi göstermemi bekliyordu.

Yağmur için dua etmek için Gül'e tıklayın

Yalnızca son bir saat içinde – Yağmur için 1.115 dua. Yine de, ülkenin geri kalan kısmında yağmur yağmadı. İbadet internetten yayınlanırken yağmur yağdığına ibadetçiler web sitesine üşüşüyordu: Susuz mutfaklarında otururlarken, alışveriş arabalarının kurumuş sürüngenler gibi çamurun içinden kafasını kaldırdığı kısır nehir yataklarını ve cerahatli kanalları seyrederek; mezarlıkta plastik çiçeklerin yerleştirildiği mezar taşlarının kafalarını yana eğdikleri, altlarındaki toprağın göçtüğü yörenin kilisesinde dua etmek için daire şeklinde toplanmışken; bahçenin sonundaki boş tavşan kulübesini karıştırmakta olan soygunculardan korunmak için kilitledikleri ön kapılarını takırdatan rüzgârı dinleyerek gecenin yarısında blogu tıklamışken. Binlerce insan, ambarın teneke damında tıp tıp ses çıkaran yağmuru, çatı oluklarından atık borularına şakır şakır boşalmakta olan yağmuru, sağanak geçtikten sonra, çöp için dışarıda bırakılmış kovaya tıp tıp damlayarak vaktin geçtiğini gösteren yağmuru dinlemelerine olanak veren bağlantıyı seçiyordu. Yağmuru koklamalarını sağlamak, tellerden ıslaklığını göndermek mümkün olsaydı, yapardık.

Gül için kısayol oluşturun diye ısrar ediyorduk, ikona tıklamanız yeterli.

Amelia Hemşire, devletten ardı ardına gelen bildirimleri tarıyor, web sitemizdeki kampanya bağlantısına ekliyordu. Hemşireler ve ben devletle yaptığımız her yeni yazışmayı izleyicilerimize Twitter'dan duyuruyorduk. Milletvekillerine mektup yazmaları için ısrar ediyorduk, onlar da yazıyordu. Yürüyüş yapmaları için ısrar ediyorduk, yürüyorlardı. Kuyu'nun korunması için bir günlük barışçıl dua günü örgütledik, insanlar resmi binaların önlerinde, Whitehall'un ve savaşta şehit olmuş kişilerin anıtlarının önünde toplanırken, bir yandan da büyük ekranlarda Kuyu için, yağmur için, Hemşireler için dua edilen, Kuyu'da yapılan ibadetin görüntüleri canlı olarak yayınlandı. Ambardan Mark artık ücretini ödeemediğimiz ve artık bizim kazanacağımıza inanmayan avukata telefon ediyordu.

Lucien, giderek benim yaptığım her şeye katılmaya başlamıştı ve günümü dolduruyordu. O sıralarda Ses çok sessizdi ve kolayca yatıştırılabiliyordu ve kulak verdiğim kişi Lucien'di. Blogumda ondan söz ediyor, her gün internette yayınladığım meditasyonda, onun temsil ettiği safiyet üzerinde yoğunlaşıyordum. Derslerimizden birinde yaptığı bir gökkuşağı resminin altına yazdıklarını Twitter'dan paylaştım: "Kuyu mucize gibi bir şey, çünkü burada ancak Tanrı'nın yapabileceği şeyler oluyor." Angie telefon ettiğinde, Gül'ün İskoçya'daki takipçilerinden birinin kendisine bu tweet'ten söz ettiğini söyledi. Benim endişelenmem üzerine, onun açısından bir sakıncası olmadığını, bunun pek rastlanmayacak tarzda, özel bir şey olduğunu düşündüğünü söyledi, ama peki ya Amelia Hemşire?

"Ne olmuş Amelia Hemşire'ye?"

"Lucien'i yaptığımız şeylerin dışında tutmamızın çok iyi olacağını söylediğini hatırlıyorum."

"Sizin ikinizin konuşmuş olduğunuzu bilmiyordum."

"Evet, arada sırada kampa gelirdi."

Bunu bilmiyordum ve bilmememin beni neden etkilediğini de pek anlayamadım, ama Angie bir konuda haklıydı. Amelia Hemşire bu tweet'i beğenmemişti.

"Eve bana forumda izleyicilerin yazdıkları düşüncelerin bazılarını gösteriyordu da," dedi. "Bize ibadet edenler Lucien için endişe

ediyorlar. Bak, Eve, aramızda tartışmamız için yazılan bazı duaların ve fikirlerin çıktısını almış.”

Seçilmiş olan, ikilemini nasıl çözecek: Kalbi torunuyla, tuttuğu yol ise ona torunun mirasçısı olamayacağını söylüyor. Onun için dua edin.

Görüyorum ki seçilmiş olan oğlana tapıyor. Oğlanlar büyüyüp erkek olurlar. Aman dikkat!

Çocuğun ibadete katılmasına izin verilmemesi gerekir. Bu yanlış bir düşünceyse, özür dilerim.

Din tarihinde ilk defa kadınların önder durumunda olmaları fırsatı doğmuştur. Kutsal toprağı miras olarak devralacak kişinin bir erkek suretinde olması, Kuyu'nun kalbinde bir kirlenme demektir.

Dizüstü bilgisayarın kapağını kapadım. “Dışarıda bazı hasta ve yanlış yola sapmış kişiler var, Amelia. Bunu sen de biliyorsun.”

“Eğer Gül’e inanıyorlarsa, gerçek bilgi yoluna girmişler demektir – diğer her şeyin sonu karanlıktır.”

Benden, en azından ibadet sırasında onu evde bırakmamı, halka karşı yaptığım dualarda ya da blogda ondan söz etmememi, çünkü bunun devamına hizmet etmediğini, ama her şeyden daha da önemlisi, eğer Gül’e sadık kalacaksam, Lucien’i Kuyu’dan göndermem gerektiğini söyledi.

“Bu durumda, kendime sadık kalmayacağım, değil mi?”

“Sonbahar geldi, Ruth, “ dedi, “ağaca ait olmayan yaprakların rüzgârla uçup gitmesine müsaade et. Gül’e sadık kal. Hemşirelere de.” sonra beni kollarının arasına aldı. Nefesi çıplak ensemin üstünde bir kumaş gibiydi. “Bana sadık kal, yeter.”

Kasım ayı bütün ülke çapında çetin bir ay oldu. Çoğu ağaç aylardır iskelet gibiydi ve toprak sertti, ama Kuyu’da hâlâ yağmur yağıyordu ve bizim sonbaharımızda yapraklar fırtınada savruluyordu. Ben, kendi sığınağımızın dışında işlerin nasıl cereyan ettiğini hem takip ediyordum hem de bundan kopuktum: Gül’ün web sitesine akan çaresizlik seli aracılığıyla bağlantılıydım, ama insanlar için gündelik hayatın nasıl sürdüğünü bilmiyordum, o anlamda hayattan kopuktum. Sanıyorum, Mark daha çok geceleri ev yapımı içkilerin ucuz olduğu yasadışı içki satılan uğraklara gidiyordu, ama belki oralarda başka eğlenceler de vardı. Ya da, dışarı çıkmıyorsa, ambarda yalnız oturuyor, belki müzik dinliyor, belki internette

son yirmi-dört saatin haberlerini dinliyor ya da diğer web sitelerini geziyordu, kim bilir. Tek bildiğim, kısa günler boyunca takıntılı bir şekilde çalışmaya devam ettiğiydi.

Böyle bir günde ağaç kütüklerini parçalıyordu. Ben bunların bir kısmını kendi şöminem için el arabasına yığıyordum, o da bazılarını kendisi için ambara doğru fırlatıyordu.

“Isınma için para verecek olsaydık ne olurdu, düşünebiliyor musun?” dedi, ellerini soğuğa karşı kenetleyerek. “Dün gece Londra’da eksi altı derecemiş.”

“Altından kalkamazdık,” dedim bir an için durup. Bu şekilde, ev ile ambar arasındaki tarafsız bölgede, odunu ve kış buğdayını ve yabani havuçları nasıl depolamak gerektiğini kararlaştırırken ne kolay sohbet edebildiğimizi düşündüm. “Ne kadar şanslı olduğumuzun farkında değiliz.”

Kaşlarını kaldırdı.

“Yani, ne demek istediğimi anlıyorsun,” dedim.

“Bunlar kendiliğinden olmuyor, Ruth. Ayrı yaşıyor olabiliriz, ama bütün çiftlik işlerini tek başıma yapamam. Eğer burada kalacaksak ve sıcakta oturup kendimizi ve Lucien’i besleyeceksek, sen de kendi payına düşeni yapmalısın.”

Kütükler el arabasından devrilip verandaya düştü ve ben “Burada yığın halinde kalsınlar, daha sonra istiflerim,” diye düşündüm. Biraz kahve yaptım ve Mark’a da bir kupayla kahve götürdüm. Mark eldivenlerini çıkardı, hızarın üstüne sıçradı ve yükselen buharı günlerdir tepemizden eksik olmayan kış bulutuna karışan kahvenin fincanına sarıldı.

Ters çevrilmiş bir kül kovasının üstüne oturdum. “İşlere çok daldığım için özür dilerim. Lucien’e ve Gül’e. Yapacak çok şey var.”

“Biliyorum. Ben de onu söylemeye çalışıyorum.”

Aramızda gidip gelen sözcükler yine gerginleşiyordu. Baskıyı hafifletmeye çalıştım. “Tamam. Belki bana yapabileceğim belirli bir şey söylersen, onu yapmaya özen gösteririm. Aksi takdirde ya ayağına dolanıyormuşum gibi hissedeceğim, ya da her şeyi yanlış yapıyormuşum gibi.”

“Toprağı sürmeye başladım,” dedi Mark, “bu yüzden, orada bir sorun yok. Çiti de onardım, ormana yeni bir domuz sürüsü salabilelim diye. Kök bitkilerin bir kısmı sökülme ve saklanmak ister. Sana söylemiş miydin – bir söğüt hendeği kazabiliriz... kazabilirim diye

düşünmüştüm, madem burada söğüt de yetiştirebiliyoruz, başka kimse yetiştiremezken. Eğer becerebilirsek, çok kazançlı olabilir...”

“Peki koyunlar?” diye sordum, onun yapılacaklar listesinden aldığı cesaretle.

“Ne olmuş koyunlara?” Kahvenin geri kalanını toprağa döktü ve keseri eline aldı.

“Çiftleştirme işi?” Uygun sözcüğü bulmak için çabaladım. “Hani ne deniyordu, koç getirip koyunlarla çiftleştirmek, işte?”

Keseri hızla vurdu ve kütük yarıp ikiye bölündü. “Yok, onu yapmadım.”

“Yapmadın mı? Nasıl yani, bahara hiç kuzu almayacağız mı diyorsun? Neden yapmadın?”

Cevabındaki kişi ekini acı acı vurgulayarak “Yapmadım, çünkü o kadar ileriye düşünmenin anlamını göremedim.”

O zaman, kuzularımız olmayacak, demek. Lucien’e kuzularımızın olmayacağını söylemem gerekiyordu. Baharın tadı tuzu olmayacaktı öyleyse. Çiftliğin bir kısmından vazgeçmiş olmak Mark’a hiç yakışmıyordu. Ellerimin arasında parça parça olan bir kalıp vardı sanki. Parçaları tekrar bir araya getirip onu eski haline, olduğunu düşündüğüm adam haline getirmem gerekiyordu; onun için, dudaklarımı ısırdım ve içgüdüsel olarak dilimin ucuna gelen cevabı yuttum ve tekrar, yardım etmek için ne yapabileceğimi sordum.

“Sebze bahçesini baştan sona kazacağım,” dedi, “ama limonluğu temizleyip elden geçirirsen harika olur. Eğer bu işi yapmazsak, gelecek yılın tohumlarında hastalık olur.”

Kuzular olmayacaktı, ama bu da bir şeydi. “Tamam. Söz veriyorum, önümüzdeki birkaç gün içinde bu işi yapacağım. Söz.”

“Teşekkür ederim,” dedi keserini odunların üzerine yaslayıp el arabasını benim için yükleyerek.

Kuyu’da geçen saatleri nasıl mı açıklıyorum? Burada mevsimler hâlâ, her yerde olduğundan daha önemliydi. Şafak vakti ve akşamın alacakaranlığı bizim için mihenk taşlarıydı. Ama günler, adları olmadan birbirine geçiyor ve hafta haline geliyorlardı, geceler ise kayıt defterimde; birçok gecenin rüyalar ve hezeyanlar dışında nasıl geçtiğinin açıklaması yok. Belki dört ya da beş gün sonra, cam kırılıyormuş gibi bir ses duyduğumu sandım, ama dışarıdaki hava çok sertti, parlaklığıyla dehşet verici bir güneş mor renkli bulutlarla yarışıyor ve onları tehdit ediyordu ve saatlerdir rüzgâr

güm güm vuruyordu, bu yüzden ne olup bittiğini ayırt etmek güçtü. Aynı anda Lucien ağlayarak aşağı indi. Mark bahçede bir şeyleri kırıp döküyordu ve Lucien onu yatak odasının penceresinden görebiliyordu.

”İçeride kal, Lucien!”

Dolu yüzümü parçalıyor ve terk edilmiş arabamızın üstünde takırdıyordu, ama bu yalnızca arka plandaki trampet sesiydi. Ön planda ise bir tokmağın tekrar tekrar savrulmasının çıkardığı küt, tok darbe sesi ve parçalanmış camın çıkardığı uyumsuz sesler vardı. Üstünde yalnızca bir tişört ve kot pantolon olan Mark, darbe üstüne darbe vurarak limonluğu yıkmaktaydı. Ayakları kırık camların üzerinde çitirtılar çıkarıyor, parçalanmış doğramaların iskeletinden kırık cam parçaları dışarı uzanıyor ve giysilerini yırtıyor, tenine batıyor, kahverengi kollarından kan damlıyor ve yerde birikmiş dolu tanelerinden oluşan sahte karın üzerine düşüyordu. Çalıkların arkasına sinerek yalnızca seyredebildim, ta ki Mark tükeninceye, yalnızca alçak bir beton ve bombalanmış bir binadan arta kalmış gibi çılgın bir görüntüyle havaya uzanmış kara, dikdörtgen metallerden oluşmuş bir yapının kalıntıları ayakta kalıncaya kadar. Fırtına bölgeyi terk etti, rüzgâr dindi ve dolu hafifledi; parlak ışık elindeki kana bakan adamı aydınlattı.

”Ben sözümü tuttum,” diye hıçkırdı. “Bak!” Hızla arkasına döndü ve yeni kazılmış ve yükseltilmiş yatakları göstererek “Sen limonluğu temizleyeceğini söyledin ve ben de sana inandım. Söz verdin.”

Söyleyebileceğim hiçbir şey yoktu

”Sana eskiden Angie’yle benim aramda bir seçim yapmak zorunda kalacağını söyledim. Ama yanılmışım. Benimle onun, Amelia’nın arasında bir seçim yapmak zorunda kaldın. Ve artık biliyorum, seçimini yaptın.”

Yanımdan sendeleyerek geçti; gözlerindeki yaşları silmeye çalıştı ama bunu yaparken yüzüne kan bulaştırdı.

”Dur Mark! Nereye gidiyorsun?”

”Nereye gittiğimi bilmiyorum, ama gidiyorum, Ruth, buradan gidiyorum.”

Daha sonra ambara gidip içindeki dağınıklığa ve pislığe, buranın boşluğuna, tokmaklardaki ve lavabodaki kara lekeler, kancalarda asılı bir ceketin olmayışına bakınca anladım – Kuyu’yu terk etmişti.

Kayıplar ve insanlık durumu. Sanırım bir zamanlar bu konuda bir kitap okumuştum, ya da belki de yağmurda işe gitmek için araba kullanırken radyoda bir konuşma dinlemiştim, bir başka ülkede, bir başka zamanda. Nöbeti devralacak olan muhafızlar geldiler. Dikkat ediyorum, artık hiçbir zaman aralarında kadın olmuyor, ama bu tesadüf mü bilmiyorum. Çocuk bir haftalığına gidecek, kuru diyarlara, dışarıda sürdüğünü düşündüğüm çetin mücadeleye, iş, su imtiyazları, benzin, yer, gök, umut peşinde koşma savaşına dönecek. Teorik olarak Üç'ün olmaması beni memnun ederdi, ama evim dediğim bu ekosistemde onun da bir yeri var: Bana nefret edecek bir şey vermiş oluyor. Şahinlere, mutfaktaki evyeye, rüzgârda uçuşup gözden kaybolan karahindiba tohumlarına ya da akşamları havanın grileşmesine karşı gelemem ya. Uyum sağla, barış, uzlaş, gezin, faydalan. Kendime ait alana sahip çıkmak için bütün bunları yapabilirim ve yapmam lazım, ama burada kendimden ve kırılmayı bekleyen kütüklerden başka kum torbası yok – bir de Üç var. Baştan aşağı kamuflaj ve uyum olup sipere yatmış durumdaki Adsız'ı bile özleyeceğim. Bazı açılardan, bunların arasında, gitmesini ve geri gelmemesini isteyeceğim kişi o; çünkü bir insanın bu topraklarda dolaşıp da onun etkisiyle hiçbir şekilde değişmeyebileceği fikrine tahammül edemiyorum.

Çocuk'un gidişi ise yüreğimi burkuyor. Bir mahzende zincire bağlanmış olmam, kafamın epey üstündeki taşa oyulmuş ufak deliğin dış dünyadan hiçbir şeyi içeri sokmayıp sadece günlerin geçtiğini gösterecek kadar ışık geçmesine izin vermesi, sahip olmayacağın şeyler nedeniyle sana işkence çektirecek hiçbir şeyin, mesela bir başka kişinin içten bir dokunuşunun, ilişki kurma olasılığının olmayışı çok daha iyi. İnsanlık durumunun bir başka gerçeği de, mutlaka başkasının hapishanesinin her zaman daha yeşil olduğudur. Düşüncemin yarısı bu. Bir başka yarısı daha var ki tanımlamaya cesaret dahi edemiyorum. Sırtlarına hurçlarını vurmuş, üstlerinde yalnızca gömlekleriyle meşenin altında durup yeni

gelenlerle gevezelik eden Çocuk'la Adsız'ın gideceklerini bildiğim halde izleyebiliyor olmamı, döneceklerine inanmamı gittikçe artan dayanıklılığımın bir işareti olarak kabul ediyorum. Yeniden dışarı çıkmama izin verdiler. Muhafızların tavuk beslemesini önermeyi dahi düşünüyorum. "Umudun Anatomisi" – böyle bir başlık vardı galiba, ama yoksa da, belki bir gün ben yazarım.

İlginç bir şekilde, Üç ile Çocuk arasında bir tartışma var gibi – Adsız tabii ki oradan uzaklaşmış. Anlaşılan Çocuk kaybediyor; çünkü asık suratla bavulunu yere atıyor, Üç'ten bir kâğıt alıyor ve eve doğru geliyor. Onu karşılamak için aşağı kata koşuyorum, çocukluğumdan kalma saçma bir şarkı mırıldanıyorum ve Üç'ün arka kapının birkaç metre ilerisinde durduğunun da pekâlâ farkındayım.

"Muhafız değişimi var Buckingham Saray'ında!
Christopher Robin Alice'in yatağında!
Alice bir muhafızla evleniyor,
Alice diyor, bilmezsiniz muhafızlar ne kadar zorda!"

"Ruth, Tanrı aşkına kes şunu."

Gitmek istiyor. Eh, gitsin öyleyse. "Seni tuttuğum için özür dilerim. Uğramanın sebebi neydi?"

"Çavuş sana şunu vermemi söyledi." Bana okumaya zahmet bile etmeyeceğim bir kâğıt daha veriyor. Baştan savma yaptığı ödevini teslim eden somurtkan bir öğrenciye benzetiyorum onu.

Kâğıdı çöp kutusuna fırlatıyorum. "Bana özetleyemez misin şunu? Bu küçücük yazılardan gına geldi."

"Ziyaretçi rahibe verilen izinde yapılan değişikliklerle ilgili."

Buna inanamıyorum işte. Bununla savaşırın işte. Hugh'un gelişini durdurmaya hakları yok ve bir rahip isteme pekâlâ hakkım var. En başta düzenleme böyle yapılmıştı; fakat şimdi parmak ucuyla dokunduğum son zayıf bağlantım da kesiliyor.

"Olmaz, Çocuk. Kesinlikle olmaz." Kolunu tutmak için elimi uzatıyorum. "Hugh bunu kabul etmez, biliyorsun, nasılsa gelir."

"Gelmeyecek, Ruth."

"Yetkililere başvurur; bunu sessizce kabul etmez."

"Bunları yapamayacak, çünkü öldü."

Korna sesi geliyor ve Adsız treni kaçırmakla ilgili bir şeyler bağıyor. Üç'ün gölgesi kapının eşiğine düşüyor. "Asker! Derhal araca bin!"

Çocuk parmaklarımı kolundan kurtarıyor. “Geri geleceğim,” diye fısıldıyor.

“Derhal!”

Evin önünde Üç ile yeni muhafız takımının en üst rütbelisi arasında bir tür devir-teslim selamı yapılıyor ve sonra Üç sürücü tarafına oturuyor, motoru geri vitesine alıyor ve dış kapıdan fırlayıp çıkıyor. Çocuk’un arka tarafa atlamış olduğunu ancak tahmin edebiliyorum. Nöbet değişimi için gönderilen asker kapıya gelip bana, burada en son bulunduğundan beri durumun değişmiş göründüğünü, tekrar geleceğini ve öğleden sonra izinler konusunu açıklığa kavuşturacağını söylüyor. Kapıyı kapıyorum.

Gelmeyecek. Gelmeyecek, çünkü öldü.

Haberi öylesine yadırgıyorum ki, birden aklıma geliyor: Bu haber bana değil, başkasına ait. Bilgisayar çıktısını çöp sepetinden alıp masanın üstüne yayıyorum. Tam düşündüğüm gibi, çoğu okunması mümkün olmayan askerî jargondan ibaret, ama aşağı doğru ikinci paragraf Çocuk’un bana söylediklerini doğruluyor:

... ziyaret haklarının (HMP (PR)iii izin formunda yazılmış olduğu gibi tam olarak ad-soyadı) verilmiş olduğu...

Kategori ...(iznin verildiği kategori tam olarak belirtilecek ör. tıbbi/dini/insani/himaye) çerçevesinde, ... aşağıdaki sebeplerden dolayı iptal edilmiştir: ... (iznin iptal edilmesiyle ilgili bütün ayrıntılar eksiksiz yazılacak ve iptalin süreli mi süresiz mi olacağı belirtilecektir)

Tutuklu, Kuraklık Acil Durum Düzenlemeleri Yasasında (Tutuklular)Değişiklik Yasası (4. Bölüm) kapsamındaki hakları konusunda, anılan karara, uygulamada mümkünse, öngörülen zaman tablosuna itiraz edebileceği ve Tutukluların Temsili (THTY Değişiklik Yasası Bölüm 4) uyarınca hukuki ya da diğer yardımların talep edebileceğine dair bilgilendirilmiştir.

Birisi mürekkebi bitmek üzere olan bir tükenmezle, gelişigüzel bir şekilde Hugh’un adını üstteki boşluğa karalayivermiş, soyadını yanlış yazmış, Rahip unvanını yoksaymış: onun buraya yaptığı tüm ziyaretleri dini sözcüğünün etrafına çizdikleri tek bir daireye indirgemiş. Sonra, anlaşılan, “öldü” yazmaya karar vermişler, ama bu ifadenin bu tür bir forma uygun düşmeyeceğine karar vermişler ve “ö” harfini “e”ye çevirmişler, en başa bir “v” eklemişler, “l” harfinin

ortasına bir çizgi çekip “f” yapmışlar ve Hugh’un “vefat” ettiğini beyan etmişler. “Süresiz” seçeneğinin altını çizerek bürokrasiye boyun eğmenin ve bana, bir iyi insanın ölümüne itiraz etme hakkı vermenin komikliğini görmüş olamazlar.

Ziyaretler.

İyi kalplilik.

Dış dünyayla bağlantı.

Sarı güller.

Umutla bekleyiş.

Gelecek zaman

Süt.

Dorothy ile bağlantı

Şakalar

Dualar.

Bütün bunlar artık yok.

Uykusuzluğumu Hugh ile uzun uzun konuşmuştuk ve hâlâ, özellikle de ev hapsinden beri tuttuğum bir öğüt vermişti bana. Birlikte günlük bir program yapmıştık (Hugh’un programı diyordum ben buna) ve program yavaş yavaş sihirli etkisini göstermiş ve karanlık, bir kapüşon gibi başımın üstüne değil, bir battaniye gibi omuzlarıma düşmeye başlamıştı. Hugh’un programı şöyleydi: Akşam yemeğini bitirdikten sonra (genellikle keyif almadan, herhangi bir törenselliği olmadan ya da kimseyle paylaşılmadan pişirilip yenen yumurta ya da çorba) oturma odasındaki perdeleri kapatırdım ve pembe kanepenin arkasındaki okuma lambasını açar, *10 Klasik Eser* CD’sini baştan sona bir kez çalardım. King’s College korosunun söylediği *Nunc Dimittis*’in son notaları oda üzerindeki etkisini kaybedince alt kattaki ışıkları kapatırdım ve bir çocuk gibi, üst kata çıkıp dişlerimi fırçalar, giysilerimi katlar, bir ilahi okuyup ışığı söndürürdüm. Uykuyla tekrar tanışmaya başlamıştık. Üzülme, diyordu uyku, bundan sonraki on saat sen saymadan geçecek, o saatleri yaşadığının bile farkında olmayacaksın. Bu saatler içinde ne yeni suçlar işleyebilecek, ne de eskileri hatırlayabileceksin. Sadece yaşama karşı görevlerini yerine getiriyor olacaksın, ama bunu yapmanın acısını çekmek zorunda kalmayacaksın. Ömrün geçiyor olacak ve uyandığında bu ömrün bir kısmının daha hesabı verilmiş ve borcu ödenmiş olacak. O saatleri bir daha yaşamak zorunda kalmayacaksın.

Ama Hugh öldü ve kendisiyle beraber programını da götürdü; bana hayır duasını vermek istedi ve bunu kabul ya da reddetmenin vakti artık geçti. Karşılıklı suçlamaların yapıldığı tek ziyaret sonuncusuydu. Bu kadar ilerlemeden sonra, gerileme; uyku bir kez daha imkânsız hale geldi. Ben yine zehirli bir ilişki içindeyim ve yatağımı göz ucumda dolanıp duran, yorganı kaldırıp başkalarını, sabahın erken saatlerinde, buz gibi elleri ve soğuk anılarıyla çarşafplarımın arasına girmeye davet eden titrek bir eşle paylaşmaya mahkûmum. Görüntülere eşlik eden arka plan müziği de, büyük halamdan bana miras kalan kollu gramofondan yükseliyor, gramofonun kolu yavaşladıkça melodiler ve sesler de yavaşlıyor ve bozuluyor, ağır pençe, başarısızlıklarımın kaydını kazıyarak ilerlerken, tek tırnağıyla plağı çiziyor.

Kimse kalmadı. Angie yok. Mark yok. Çocuk yok. Hugh yok. Çanın çalmasını dinle. Yok. Yok. Yok. Bir tek kendim varım ve tek başıma yeni bir günlük plan oluşturunca. Bu, gecenin de gündüzün de, saatlerin, dakikaların, hayatın ya da ölümün olmadığı bir dünya için oluşturulmuş bir program. Her şey aynılıktan ibaret. İşin sırrı, bir halı gibi yere serilip, zamanın ayaklarını senin yüzünde temizlemesine izin vermekte. Lucien de yok.

Dışarıda, etrafımda Kuyu büyüyerek, sarmaşık hücrelerinin büyüyerek ağaçları tutmasıyla, otların gitgide büyüyüp, büyüme heyecanı içindeki her bir otun ağırlığını daha fazla kaldıramayacak hale gelmesiyle, çiçeklerin, çiçek yapraklarının artık ortadaki tohumlara tutunamayacak hale gelinceye ve yere yuvarlanıncaya kadar büyümesiyle kendini tüketiyor. Yavru kuşlar veda etmeden gitmişler, geyikler ormanın kuytularından çıkıp, sistemli bir şekilde tarlaları biçiyorlar, gruplar halinde sıralanmışlar, muhafızların çizmeli ayaklarının, karıncaların, kanatlı böceklerin ve zar zor ilerleyen solucanların, tespihböceklerinin, uzun bacaklı örümceklerin, kurtçukların, yalancı karadul örümceklerinin, tırtılların, kabuksuz sümüklüböceklerin ve yolculuk yaparken ev hapsini de birlikte taşıyan kahverengi dudaklı salyangozların arasında dikkatle ilerliyorlar. Ve ben hiçbir şey yapmıyorum.

Birçok gündeğümü izledim. Daha da izleyeceğim, muhtemelen, ama tek bir şey hiç değişmiyor: günün gelişindeki beklenmedik sıradanlık. Güneş bir konuk gibi. O olduğundan eminsin; uzaktan, çok görkemli bir olay için giyinmiş kuşanmış gelişini izliyorsun,

parıl parıl parlayan giysisini tanıyorsun ve elinde altın yaldıza sarılı bir armağan taşıyor, üstündeki kartta da senin adın yazılı. Tepeden inerken, kızıl bir heyecan dalgası oluyor, ellerini uzatıyor ve armağanı sana verirken parmaklarındaki yüzüklerden ışık saçılıyor, ama sonra pelerininini çıkarıyor ve pelerin iskemlenin arkasına atılırken işlemenin arka yüzünü görüyorsun, sadece iplik, şekil mekil görünmüyor; paketi açıp bakıyorsun, kâğıdın yalnızca bir yüzü yaldızlı, diğer tarafı düz beyaz, bir sonraki katman ise kahverengi kâğıt ve ipten ibaret, bir sonraki de adına gün dediğimiz, ilaçla beyazlatılmış yaşamı oluşturan on iki saat içinde buruşturularak top yapılmış dünkü gazete.

Yerimden kalkıyorum. Pencereye dayanarak duruyor, pek de uzak olmayan bir geçmişte, gün doğumunda nasıl da diz çöküp dua ettiğimi hatırlıyorum. Amelia Hemşire'nin beni kendimden alıp kıvrım kıvrım pusa götüren sesini duyuyorum:

Günün açan çiçeği,
Gül'ün açan çiçeği gibi,
Hoş geldi.
Ufuktan inanç gibi gelen güneş, hoş geldin.
Nehir boyundan umut gibi gelen pus, hoş geldin.

Umut artık benim yoluma hiç çıkmayacak. Hugh öldü. İşte biz de, gün ile ben birlikte mutfakta oturmuşuz, birbirimize söyleyecek pek bir sözümüz kalmamış, her ikimiz de, henüz başlamış olmamıza rağmen, şimdiden yorgunuz. Bir noktada, kâğıdın üstüne isimler karalamış, etrafını uzun filizleri ve dolanan sapları olan çiçeklerle donatmışım. Yalnız değilim. Onu arkamda hissediyorum, soluyor. Sonra bana dokunuyor. Bu dokunma, gündüz vakti için fazlasıyla karmaşık. Kayıp gidiyor. Ellerinin çekildiğini, başını dayadığı yerdeki ağırlıksızlığı, bıraktığı yerde, yanağımdaki serinliği tanıyorum. Bu hayaletler yanımdayken yalnız değilim. Bu bazen Mark oluyor: Uğraştığı kâğıtları çalışma masasında bırakıyor ve beni ayağa kaldırmak için çekmeğe geliyor, ama ben tam kalkarken tekrar geri düşünüyorum. Ve Ses, Ses yine bana arkadaşlık ediyor ve bana Lucien'in kuzulama kulübesinde oyun oynadığını hatırlatıyor ve balyaların düştüğünü duyamıyor musun diye soruyor veya Lucien'in banyoda boğulmakta olduğunu hatırlatarak muslukların aktığını duyamıyor musun diye soruyor veya Mark'ın Lucien'i

alıp götürdüğünü söyleyerek Land Rover'ın seni almadan gittiğini duyamıyor musun diye soruyor. Angie pek sık gelmiyor, Hugh ise hiç gelmiyor. Hugh  ld , Ruth. Gelmez, çünkü o öldü.

Şimdi ve ölüm saati gelip  attı ında bizim için dua et.

Geçmişteki o yere gitme zamanıdır  imdi. Bundan daha iyi ya da daha kötü bir zaman olamaz. Her şeyin bir vakti vardır ve şu an ölüleri ve ölenleri düşünme zamanıdır.

Kendi kendini tedavi et. Böyle denir, değil mi? Kendi kendimi tedavi edebilir miydim bilmiyorum, ama bildiğim bir şey var, o da, o haftanın, yani son haftanın sonunda, neredeyse kendimi tanıyamaz halde olduğum. Eve Hemşire bize, “enerjimizi kaybetmemek ve internet üstünden canlı yaptığımız kampanyanın ivmesini sürdürmek için yeniden dikkatimizi toplamamız” gerektiğini söyledi. Biz de 8 Aralık’ta Kusursuz Başlangıç Şöleni ile başlayıp sekiz gün sürecek ve 15 Aralık’ta Santa Maria di Rosa için düzenlenecek azizler günüyle sona erecek bir inziva ve meditasyon düzenlemeye karar verdik. Bu azizenin yeni bir imaj için mükemmel bir yeni simge olacağında herkes hemfikir di.

Planlanan ibadet haftası yaklaşırken, Mark’tan Lucien’e göz kulak olmasını isteme şansımı da kaybetmiş olduğumdan, çocuk bakımı konusunda sorun yaşayan bir rahibe haline gelmiştim. Mark’ın gidişinin üstünden bir ay kadar geçmişti ve başlangıçta Mark’ın olmayışından huzuru kaçmış olan Lucien yalanlarıma inanmış görünüyordu ve ikimiz, yaşlı bir evli çift gibi günlük düzenimizi kurduk; Ses’in sesi biraz kısılmıştı; Amelia çoğu zaman etraftaydı, hatta odasındaki koleksiyona eklemesi için Lucien’e baykuş tüyleri ve Noel’de evi süslemesi için kıpkırmızı tanecikleri olan çobanpüskülleri getirerek kalbini kazanmaya çalışıyor gibiydi.

“Amelia senin en iyi arkadaşın mı, R Büyükanne?” diye sordu Lucien, parlak dalları resimlerin arkasına yerleştirmek için çıktığı iskemlenin üstünden.

“Sen sorunca düşündüm de, galiba öyle. Orada dikkatli ol, düşme.”

“Benim en iyi arkadaşım değil,” dedi aşağı zıplarken. “Şu anda en iyi arkadaşım yok.”

Ben onun için yeterliyim sanıyordum; onu dinlemedim bile. Akşam duasına gittiğimde evde kalıyordu ve evde yalnız kalmaktan dolayı hiç endişeli görünmüyordu, ben de onu hiç merak etmedim, ama ibadetle geçecek hafta boyunca çok meşgul olacaktım, o iş

vaktimin tümünü alacaktı. Mark buradayken bana sık sık, Lucien'i diğer işlerimin önünde tutamayacaksam, Angie bir daha telefon ettiğinde, gelip Lucien'i almasını söylemem gerektiğini hatırlatırdı. Şu anda Mark'ın Angie'yi aradığı ve eve döndüğümde Lucien'i sırt çantasını almış, Charley'in minibüsünün arkasına binerken ve bana el sallarken göreceğim endişesi içindeydim; fakat korkum o günlerin giderek artan çılgın coşkusu kadar güçlü değildi, çünkü ben kendi sirkimin hem müdürü, hem trapezcisi, hem de soytarıydım ve Lucien de seyirciler arasında oturmuş bacaklarını sallayıp başparmağını emiyordu.

Açılış temsili Perşembe gecesini ve Cuma sabahındaki Kusursuz Başlangıç Şöleni'ydin. İnternette canlı olarak yaptığımız yayın çılgınca bir ilgiyle karşılanmıştı, tıklama sayısı her zamankinden daha fazla olmuştu ve müminlerin konuştukları Gül konuşma odaları son derece hareketliydi. Noel'in maddeciliğini kurutmak için demek bir kuraklık gerekiyormuş, ama ülkenin büyük kısmı hangi dine döneceğini şaşırmış durumdaydı ve bu sıralarda büyük bir ilgi dalgası yaşayan yalnızca Gül değildi kanımca – haberler, şehir merkezlerindeki boşalmış Victoria dönemi kiliselerinin bile ağzına kadar dolduğunu söylüyordu.

Yılın sönmekte olan günlerinde şafak geç, akşam erken geliyordu, ama sabahlar ortaçağ mavisi ve altın rengiydi ve günün ilk duası, kaçışan yaban ördeklerinin refakatinde, canlı olarak internette verildi. Sığırcık kuşları, akşam duamızı yaptığımız yerin üstünde fır dolanıyor, akşam fonuna siyah mürekkeple çizilmiş olan douglas köknarı ve İskoç çamının ardında batmakta olan güneşin önünde birbirlerine bir kavuşuyor, bir ayrılıyorlardı. Cuma gecesini, yanımdaki odada uyuyan Lucien'in hafif soluklarını kontrol ederek, sonra da sert ahşabın üstünde, çıplak ve soğuktan donarak, yorgunluktan titreyerek, diz çökerek, evde geçirdim. Zengin ve renkli temsiliimizin üçüncü günü olan Cumartesi günü, ökseotuna ibadet ettik; web kameramızı güzelim elma ağaçlarımızın yamrı yumru gövdelerine ve yapraksız dallarına yerleştirmiştik. Takipçilerimiz Kuyu'dan geldiği varsayılan ökseotu filizlerini internet üzerinden satın alabiliyorlardı; ben bu bitkinin Druid'lere ilişkin geçmişini heyecanla, süsleyip püsleyerek anlatırken, Amelia Hemşire bitkinin meyveciklerine dikkat çekiyordu: "Etrafındaki her şey kış boyunca kısır ve dölsüzken, meyve veren dişi."

Dördüncü gün, Noel Gülü sayfasını oluşturduk. Biz geç saatlere kadar Meryem'i yücelten ortaçağ lirikleri söylerken Eve koroyu yönetiyor, kutsal çiçeğimizin şeklini temsil eden alevler dua eden ellerimizi ve beyaz örtülerimizi aydınlatıyordu ve gördük ki, her şey iyiydi. O akşam eve döndüğümde, kendimi Gül ile dağladım. Yanığı hatırlamıyorum.

Günler, bu acımasız yürüyüşlerinin onları nereye götürdüğünü biliyorlar mıydı? Beşinci gün, ruhsal olarak yücelmiş, bedensel olarak yorgun, kendi yarattığımız azizeye tapındık ve sıcak merkez karavanda birbirimize sokularak oturup web sitemizde bağlantımızın Meksika'ya kadar yayıldığını, İspanyolca duaların ekranı kapladığını izledik.

Coğrafya inanç için engel değildir – andreabeliever

Bendigamos a la rosa - oliva@nuevavida.

Böylelikle altıncı gün geldi. Aralığın on üçüncü günü Lucien beni uyandırdı. Yedinci gün olmayacaktı, dinlenme günü hiç olmayacaktı. Geç olmuştu. Bütün gece uyumadan dua etmiş, yazı yazmışım, sabahleyin de ibadete gitmişim. Hava daha soğuktu, rüzgâr kuzeye yönelmiş, mavi gökyüzünün yerini çelik grisi almıştı; ayaklarımızın altında, su birikintileri buz tutmuştu. Eve döndüğümde, sanıyorum, beni en sonunda yatağa yatıran, yorgunluk kadar soğuk da olmuştu ve günlerdir ilk kez uyuyakalmışım. Kolumda hissettiğim hafif bir dürtme, elimi ayağımı çekmiş olduğum fiziki dünyayı hatırlattı. Yatakta yuvarlanıp baktığımda, karşımda Lucien duruyordu. Yatağa, yanıma tırmandı, bana sıkıca sarıldı.

“Ellerin ne kadar soğuk,” diye güldüm.

Bana dönüp çılgınca sıırttı. “Senin de ne kadar büyük dişlerin var, anneanne.” Sonra bana “Seni özledim,” dedi.

Ona daha da sıkıca sarıldım, yün kazağı yüzümü gıdıkladı, çıplak karnı bedenime yapıştığında ılık ve yumuşaktı. “Çok özür dilerim, Lucien, yalnızlık mı çekiyorsun?”

“Annem çoktandır telefon etmiyor,” dedi, “ama aslında yalnızlık çekmiyorum, üzülme.”

Kalın pöstekiye sarınıp Lucien'i aşağı götürdüm ve ona üstünden bal damlayan kızarmış ekmekler hazırladım, fincan fincan sıcak, tatlı çaylar yaptım. Bir gün, dedim ona, gerçek sütle sıcak çikolata da yapabileceğiz, ama sıcak çikolatanın tadını hatırlama-

dığını söyledi. Ona sadece iki gün daha kaldığını, sonra bir haftalık ibadetin biteceğini ve yine her an onunla olacağını söyledim. Söz mü? Söz. “Peki, annem ne zaman gelecek?” diye sordu Lucien. “Çok yakında telefon eder, eminim,” dedim, “o zaman da Noel için ne zaman geleceğini öğreniriz.”

“Peki, Mark ne zaman gelecek?”

• • •

O akşamki duamız Kuyupınarı’ndaydı. Kamptan öğleden sonra saat 4.00’te yola çıktık ve ilahiler söyleyerek, ellerimizde suyun kenarına konacak olan mumlar ve meşalelerle, her zamanki hac yürüyüşümüze başladık. O demir grisi günlerde, balıkçıl kuşu çayın uzak kıyısından hareketsizce bizi gözler, burada kışlayan yaban ördekleri uzun, kurumuş sukamışlarının arasına saklanırlardı. Eğilip buz gibi suya elimi soktum ve bu ayinde suya batarak vaftiz yapılamayacağını düşündüm.

Birden, Dorothy Hemşire’nin sesi, sessiz hazırlıklarımızı böldü. “Kim var orada? Orada biri var!”

Kuru dallar ve böğürtlen çalıların arasından çıtırtılarla geçen ayak seslerinin mantıklı bir açıklamasını bulmak için çabaladık.

Jack bana tutundu; yine pek iyi değildi, bizim göremediğimiz ve duyamadığımız can sıkıcı şeyler ve kişilerle uğraşıyordu. “Kötü bir şey bu,” diye fısıldadı, “beni bırakma.”

“Çık oradan, Gül’ün adına, oradan çık!” diye emretti Amelia Hemşire.

Lucien, şapkasını, eldivenlerini giymiş, çalıların arasından geçebilme için sopası elinde, orta yerdeki açıklığa doğru sendeleyerek çıktı. “Sürpriz!” diye bağırdı. “Mark geri geldi, R Büyükanne, kimse değil, biziz, biz!”

Mark. Lucien’in arkasında, ormanın yoğun karanlığını yararak, bu sessizlikle uyumsuz, kocaman çizmeler ve eski bir asker ceketi içinde kaba-saba görüntüsüyle bizim zarafetimizi yerle bir eden, geri gelip benim incecik buz tabakamın üstünde tepinen Mark.

“Büyüyü görmeye geldik,” diye bağırdı Lucien. “Amelia Hemşire, büyüü şimdi görebiliyor musun?”

Amelia’ya, ardından Mark’a, sonra tekrar Amelia’ya baktım. “Mark! Burada ne yapıyorsun? Burada ne işin var?”

Dorothy imdadıma yetişti. Ben Mark’a gölcüğün kıyısından

ormana gelmesi için işaret ettiğim sırada Lucien'in elinden tutup bizden uzağa, Kuyupınarı'nı dolaştırıp diğer yakasına götürdü; bir mum yakmasına izin verip, uzun, donmuş ot kümelerinin arasından fırlayan uzun gagalı çulluğa işaret edip onu oyaladı. Mark'la yüksek meşe ağaçlarının arasında durup kavgaya vaziyeti alarak birbirimize hırladık.

"Neden geri geldiğimi sana söyleyeyim mi?"

"Lütfen söyle."

"Çünkü Lucien gelmemi istedi."

"Yalan söylüyorsun. Nasıl?"

"Senin cep telefonunu aradım, Ruth. Aptal kafam, konuşmak istedim, ama bil bakalım ne oldu? Lucien cevap verdi ve senin orada olmadığını, geç saate kadar da gelmeyeceğini söyledi."

"Gayet iyiydi."

"Ağlıyordu."

Omzumun üstünden, dalların arasından baktım: Dorothy yere çömelmiş, kollarını Lucien'e dolamıştı, Lucien'in başı onun omzundaydı. Eve Jack'i yatıştırıyor, kulağına bir şeyler fısıldıyordu ve Amelia dümdüz bana bakıyordu.

"Böyle olmaz," dedi Mark. Sonra bana biraz daha yaklaşarak doğrudan kulağıma söyledi. "Angie'yi bulamıyorum, ama eğer telefon ederse, Ruth, iş işten geçmeden onu buraya çağırmalısın."

"Beni tehdit etme."

"Etmiyorum." Arkasını döndü, en yakınındaki ağacın gövdesine bir yumruk attı ama sonra yere çöktü, başını ellerinin arasına alarak ölü yaprakların ve kırılğan ince dalların üstüne çömeldi. "Söylediklerimi dinle. Geri gelmeyi çok istedim, ama kalamam. Lucien'le başa çıkamam, bunu bekleme, beceremem, ama onu bu şekilde de bırakamam. Bir şey olacak. Ben gitmeliyim. Lucien gitmeli."

Amelia Hemşire yavaşça bize yaklaştı ve Mark'ın sözlerini yankıladı, ama farklı sebeplerle. "Haklı. Çocuk gitmeli. Bu son müdahale olsun," dedi ve sonra Mark'a dönüp konuştu: "İkiniz de gitmelisiniz. Kuyupınarı'nı ve Kuyu'yu terk et ve çocuğu da yanında götür. Sen buraya ait değilsin. Bu apaçık bir küfürdür."

"Şimdi olmaz, Amelia..." diye konuşmaya başladım.

Ama Lucien'in ağlaması araya girdi.

"Bana söz verdiniz," diye hıçkırıyordu, Dorothy'nin kollarından sıyrılmıştı. "Sen de, sen de, sen de, hepiniz beni buraya getirece-

ğinizi ve büyüyü göstereceğinizi söylediniz, ama hepiniz yalan söylediniz.”

O gölün çevresindeki insanlardan biri sözünü tuttu ve onu buraya geri getirdi, ama kim olduğunu yalnız göl biliyor.

“Buraya gel, Lucien,” dedi Jack elini ona uzatarak. Lucien’i kendine çekti, kulağına bir şeyler fısıldadı ve onu gıdıkladı. “Artık ağlamayacaksın? Söz mü?”

Lucien ağlamakla kıkırdamak arasında kıvrandı. “Tamam, istediğiniz buysa, gidiyorum işte.” Göle bir taş atıp, çürümüş dallara takılarak ve henüz yakılmamış olan meşalelerden birine bir tekme atarak ormana doğru koştu. Mark, Lucien’in ardından, beklemesi için seslendi.

Kararsızlığım, Amelia elini benim avucumun içine kaydırana kadar, sadece bir saniye sürdü. “Çok kalmam Lucien,” diye seslendim arkasından, “Söz veriyorum!” Ve Amelia’nın beni tekrar göle doğru yönlendirmesine izin verdim.

Böyle bir çatışmadan sonra ibadet etmek kolay değildi. Amelia Hemşire’nin gri gözlerinden yaşlar akıyordu ve onun acısı bana da acı verdi. Bana duyduğunu düşündüğüm sevgi, beni özenle gözettiğini düşündüğüm için daha da yaralayıcı oluyordu. Kafamın içinde, Ses gürültülü ve anlaşılmaz bir haldeydi, huzur kolayca gelecek gibi değildi ve Mark’ın imgesini Kuyu’dan silmek için bilinçli bir çaba harcamam gerekiyordu, ama yavaş yavaş o vecd noktasına tekrar geldim; orası, ulaşmam uzun sürdüğü için daha da güzeldi. Gül’ün verdiği esriklikle, her sinir ucu onun bilgisiyle titriyorken, başka her şey bir hiçti. Birbirimizden ayrılmadan önce, sessiz bir anlaşma içinde Amelia Hemşire ile ben biraz geride kaldık ve diğerlerinin önden gitmesine izin verdik. Ondan özür diledim, o da beni kendine çekti ve öpüştük, kız kardeşler nasıl öpüşürse öyle ve bir kez daha öpüştük.

Sürülü tarlayı geçerken çamur öbekleri çizmelerime yapışıyor ve yorgun argın tepeyi tırmanmaya çabalarken beni aşağı çekiyordu. Eve vardığımda neredeyse bayılacak gibiydim. Pek tanıdık gelmeyen küçük, dünyevi nesnelerle dolu mutfak tuhaf göründü gözüme. Oturma odasında yanan ateş neredeyse sönmek üzereydi. Kütük sepeti doluydu, ama kütüğü sobaya atmakla ısınmayı bağdaştıramıyordum. Ne kadar üşüdüğümün farkına varınca, denetimsiz bir şekilde titremeye başladım ve savrulan elim çayın giysimin üstü-

ne dökülmesine neden oldu; ıslaklığın kot pantolonumdan içeri geçtiğini hissettim. Çenem kasıldı, dişlerim takırdamaya başladı ve aklıma bir tür nöbet geçirmekte olduğum geldi, ama yanmış dilimin boğazımdan aşağı sarkıp beni boğmasını önleyecek kimse yoktu yanımda. Hayatta kalmak için yapılan her içgüdüsel hareketi bilinçle yapmak için kendimi zorlayarak yutkundum. Ayağa kalktım. Elimdeki kupayı şöminenin üstüne koydum ve duvara doğru birkaç santim ittim. Tırabzanları bulabilmek için ellerim önümde, merdivenlere doğru yürüdüm. Bir elimi diğerinin üstüne ata ata, çabalayarak basamakları tek tek çıkıp üst kata ulaştım ve kendimi banyoya attım. Karanlıktı. Yere çöktüm, sonra sırtımı duvara dayayıp kendimi toparlamaya çalıştım; ardından küvete doğru sürünmeyi başardım. Bir elimi kullanarak küvetin soğuk, beyaz kenarını yakaladım, diğer elimle de tıpanın zincirinin halkalarını tek tek elliyordum; parmaklarım yavaş yavaş metal zincirin ucundaki lastik tıpanın deliği bulduğunu fark etti. Eğilip tıpayı deliğe geçirdim ve muslukları açarak suyun şakırdamasını ve havalandırma dolabındaki boruların her zamanki tanıdık zangırtısını dinledim. Aşağıda, kuyunun pompası titredi ve evin metrelerce altındaki durgun suları emmeye başladı.

Fiziksel dünyaya ait farkındalığının geri dönünce, soyunmaya başladım. Gerilip kördüğüm olmuş bağları çözmek için çabaladıkça, büyük çamur öbekleri yerdeki halıya düşmeye başladı. Üstümdeki giysi başımdan kolayca çıktı, ama kot pantolonum nemli ve sıkıydı ve ayağa kalkmayı gözüm kesmediği için, çocuk gibi yerde kıvranarak pantolonu bacaklarımdan aşağı indirmeye çalıştım. Birden üstümdeki her şey (pantolon, çorap, külot) hep birlikte çıktı ve yarı yarıya tamamlanmış bir Guy Fawkes maketi gibi yere serildi. Uyuşmuş parmaklarım sutyenimi çözdü ve bacağımyı küvetin üzerinden aşırıldığımda tek ayağımda keskin sıcaklığı hissettim, sonra da diğerinde ve baldırlarımdaki, sonra da kalçalarımdaki damarların hayata dönerken kızardığını ve şiştiğini duydum. Önce oturur sonra yatar duruma gelinceye kadar kendimi aşağı bıraktım, ta ki başım suyun altına girinceye ve saçlarım ardımda yüzmeye başlayıncaya kadar. Yeniden ısınmıştım, öyle ısınmıştım ki.

Dehşet içinde nefes almaya uğraşarak dikilip otururken sular üstümden hızla boşaldı; saçlarımdan süzülüp aktı, gözlerimi kör etti ve tadını ağzımda hissettim. Küvetteki su, sanki beni tekrar

altına almaya ikna etmek istercesine, ileri geri sürekli bir hareket içindeydi, ama zamanla dengesini buldu, ben de buldum. Pence-reden süzülen ince ŗerit halindeki ay, odayı mantıklı bir ŗekilde zmeme yetecek kadar ıŗık veriyordu; nefesim yavaŗladı ve derinleŗti, çenem rahatladı ve bacaklarımı uzattım, ayak parmaklarımı gevŗettim. Çok açtım, bundan emindim ve bilincim yavaŗ yavaŗ zihnime doğru çekilerek yemek yemem gerektiğini, yumurtaların rafta nerede durduğunu ve tavukları gece için emniyete alıp almadığımı, yoksa tilkinin kümesin altını üstüne getireceğini söyledi. Bir de Mark var, dedi Ses, Mark geri döndü, peki Lucien nerde?

“Lucien?” diye bağırdım. “Lucien?”

Lucien Kuyupınarı’ndaydı, Amelia Hemŗire gitmesini istemiŗti, Mark da onu gtrmŗtı. Mark’la birlikte olmalıydı, güvendeydi. Yanımdan ne kadar önce ayrıldıklarına dair hiçbir fikrim yoktu. Küvetten fırladım, kurulandım, çarçabuk temiz giysiler giydim ve ensemi ıslatmasın diye saçlarımı havluyla ŗyle bir kuruladım, ama suyu Lucien için sakladım. Dağınıklıkla ertesı sabah uđraŗırım diye dŗnerek çizmelerimi yerde bıraktım ve Lucien’i aramaya ıktım. Anneanne olarak taŗıdıđım sorumluluğu hatırlamıŗ vaziyette ambara gidince, oradaki saat bana sekizi çeyrek geçtiğini söyledi; soba grl görüldü, iki gözlü ocakta kaynayan ŗeyden buhar çıkıyordu ve Lucien, ayağındaki spor pabuçlar ve boynundan sallanan küçük tahta gl dıŗında üstünde hiçbir ŗey olmadan, çırlıçıplak, bir iskemlenin üstünde duruyordu. Masanın üstündeki bir çanağın içindeki bir ŗeyi karıŗtırıyordu.

“R büyükanne! Sana bir sürpriz hazırlıyoruz!” diye bağırdı. “Git! Yoksa göreceksin, git!”

“Ne oldu?..”

Mark radyatörün yanındaki bir iskemleye asılmıŗ kot pantolona, klota ve gmleğe iŗaret etti. “İlk teŗebbsmz olduğu gibi üstüne boca oldu,” dedi, sonra Lucien’e doğru atıldı. “Dikkat. Yine dökülecek.”

“Mark giysilerimi çıkarıp baŗtan ayağa yıkanmama yardım etti,” dedi Lucien. “Bütün delilleri yıkarız, kimse hiçbir zaman anlamaz, dedi. Böyle dedin, değil mi Mark?”

“Tam da öyle dedim,” dedi Mark ve Lucien’e arkasını döndü. “Bu saçmalık da ne?” diye fısıldadı, Lucien’in boynundan sarkan kolyeyi iŗaret ederek.

Kısık sesle “Şimdi olmaz,” diye ağzımda geveledim, sonra yüksek sesle, “Çok özür dilerim Mark,” dedim. “Vaktin bu kadar geç olduğunu hiç fark etmedim. Geri geldim, banyo yaptım ve...”

Mark ellerini sildi. “Eh, biz de birlikte harika vakit geçirdik, öyle değil mi Lucien?”

Ambar Lucien gelmeden önce de muhtemelen karmakarışıkta, ama şimdi, yerde Mark’ın yazıcısından çıkmış yüzlerce kâğıt vardı ve hepsinin üzerinde de, Lucien’in inanılmaz bir hızla tamamlayıp bir sonraki kâğıtta da tekrarladığı aynı çizim vardı. Bir tanesini yerden aldım, sonra bir diğerini, sonra başkasını. Hepsinde aynı desen vardı. Bir sürü A, dedi Lucien. Anne anlamında, diye açıkladı Mark.

“Lucien’i götürüp yatırsam iyi olur,” dedim.

Lucien’in yüzü aşırı yorgun bir ifade aldı, kaşlarını çatarak, “Yatmıyorum. Bu gece uyumayıp oturacağım. Sen gidip yatabilirsin. Hadi git,” dedi. İskemleden indi ve beni dizlerimden itmeye başladı. “Hadi, R büyükanne, git.”

Mark bana bakarak kaşlarını kaldırdı.

“Ve sen orada değilken tekrar Kuyupınarı’na gideceğim,” diye bağırdı Lucien. “Çünkü orası yalnız senin değil, kim isterse istediği zaman gidebilir, Mark öyle söylüyor.”

Mark, Lucien’in ıslak kot pantolonunu elledi ve yatağın üstünden kendi yeşil kazağını alıp Lucien’in başının üstünden geçirdi ve kollarını katladı.

“Çok büyük bir elbise,” diye inledi Lucien.

“Dışarısı soğuk,” dedi Mark ve sonra onu kucağına aldı, öylesine kolayca, öylesine güçlü. Lucien başını onun göğsüne dayadı. “Seni eve kadar taşıyayım.”

Buz tutmuş alandan geçip evin yolunu tutmuş olan küçük çocuk ve adam ve arkalarından yetişmeye çalışan ben. Mark kapıyı açtı ve geri geri eve girdi, Lucien’i yukarı taşıdı ve sanki Lucien bebekken Londra’da bizimle birlikte yaşadığından beri hiçbir şey değişmemiş gibi yatağının kenarına oturdu.

“Büyükanneye sırrımızı söyleyeyim mi?” Lucien gözlerini ovuşturuyor ve kıymetli ördeğine uzanıyordu.

Ben kapıda dikiliyorum. Ses sırları sever. “Ne sırrıymış bu?” diye soruyor Ses, ben de onun adına seslendiriyorum soruyu.

“Yok, yok,” diyor Mark.

Lucien başını ağır ağır sallayarak onaylıyor.

“Ama ona akşam yemeği pişirdiğimizi söyleyebiliriz,” dedi Mark. “O kadar uzaklara kadar yürüdüğün için çok yorgun olacağını ve son zamanlarda yemek yiyecek vakit bulamadığını düşündük.”

Lucien ördeğine sıkı sıkı sarılıyor. “Benim pek çok sırrım var, R Büyükanne.”

Lucien çok tuhaf, aşırı heyecanlı, aşırı yorgun, hem cin gibi uyanık hem de aynı zamanda yarı uyur bir vaziyetteydi; bu yüzden normal yatma zamanı âdetlerini göz ardı etmeye karar verdim ve onu Mark’ın yeşil kazağını giymiş vaziyette bırakıp spor pabuçlarını çıkarttım, boynundan sallanan küçük tahta gülü tutan deri şeridin düğümünü çözdüm ve özenle yanındaki komodinin üzerine yerleştirdim, sonra yorganı sıkıca örtüp alından öptüm. Bir öpücük. Son bir öpücük. Bir Yehuda öpücüğü. Huzursuzdu; onun için, gece lambasının ışığında Nuh’un öyküsünü okudum ona. İkişer ikişer sayılan hayvanların anlatıldığı öykü geceye yeni bir şekil versin, geride bıraktığımız günü değiştirsin, gökkuşağı doğacak gün için umut olsun diye uğraştım. Sonra, solukları yavaşlayınca ve güzel gözleri kapanınca, Gül’ün Lucien’i kutsamasını diledim ve odadan süzülüp çıktım. Odanın kapısını, her zamanki gibi, neredeyse kapanacak kadar çektim ve onu işte böyle bıraktım. Onu böyle bıraktığımı biliyorum. Onu böyle bıraktım.

Mark’la yemek yemeğe gittim; çünkü yemeği Lucien pişirmişti. Belki de çok yorgun olduğum ve henüz bitmiş olan baş döndürücü haftadan sonra, beni ayaklarımın üzerinde tutacak fiziki bir şeylere ihtiyaç duyduğumdan. Ayrıca Mark için endişeleniyordum; çünkü o gece yüzünde umutsuz bir ifade vardı. Geri geldiği için onu hâlâ biraz olsun seviyordum – ve hatırlayalım, onu çok çok uzun bir süre sevmiştim. Bu hareketi bir zeytin dalı gibi görünüyordu, hatta şimdi bile zihin gözümde bunu bir dikenli taç olarak görüyorum.

Kiraladıkları yazlıkta, fazlasıyla zamana ve sessizliğe sahip olduklarını aniden keşfeden bir çift gibi karşılıklı oturduk. Mark’la Lucien yaban havucu çorbası yapmışlardı. Yudum yudum içerken, çorbanın küçülmüş mideme rahatsız edici bir şekilde oturduğunu hissettim. Mark’ın yanında getirdiği şaraba karşı koymaya çalıştım; Mark, sanki cesaret toplarmış gibi şaraptan büyük bir yudum aldı.

“Bir süre önce,” dedi, “beni hâlâ imkân varken burasını satmaya ikna etmeye çalışmıştın ve ben hayır demiştim. Ama hatalıydım, Ruth. Evet, telefonda Lucien’i duyunca geri geldim, ama zaten gelip

seninle konuşmak istiyordum. Ve bu akşam söylemek istediğim, evet, hadi, öyle yapalım, yanımıza alabildiğimizi alalım ve başka bir yerde yeniden başlayalım. Belki fazla gecikmemişizdir.” Bardağının üstünden bana baktı, gözlerinde yaralı bir ifade, benim cevabımı beklerken gözlerini kapayışında ise acı vardı.

“Artık çok geç, Mark,” dedim, “Artık buradan ayrılamam.”

Yalnızca aramızdaki fikir ayrılıklarının değil, burada, şahsi eğlence parkımızdaki refakatçilerimizin yanı sıra varlığını sürdüren yakınlığımızın ne denli eskiye dayandığının da bilincinde olarak, tekrar sessizliğe boyun eğdik.

Mark sofrayı toplamaya başladı: Tabaklar ve çatalar, kaşıklarla gürültü yaratarak, canını yakmakta olan aynı soruya döndü. “Bu kadar, öyle mi?” diye sordu. “Burada, Kuyu’da sonsuza kadar kalacaksın? Onunla? Seni ondan hiçbir şey ayıramaz, öyle mi?”

“Ancak Gül öyle isterse.”

“Gül mü? Yoksa Amelia mı? Öyle mi? Onun yıllarca sürmüş olan bir sevgiyi bir anda silmesine izin mi vereceksin? Yok olacak.”

“Gül,” diye tekrarladım.

“Ya Lucien?” Sırtı bana dönük konuşuyordu.

“Kuyu her zaman Lucien için burada kalacak ve Lucien de Kuyu için. Lucien gelecek. Gül ona yaklaştı, hissediyorum bunu.”

“Angie de seninle aynı fikirde olacak mı sence?”

“Angie’yi buna karıştırma,” diye çığlık çığlığa bağırdım.

Tavayı musluğun içine çarparak bana doğru döndü. “Kendini kandırıyorsun. Gül’ün gerçek mi değil mi, bilmem. Ama bildiğim şu ki, sen kendini kandırıyorsun. Hemşireler senin Lucien’le ilgili söylediklerine inanmıyorlar. Amelia Hemşire ondan nefret ediyor, gerçekten nefret ediyor – pınarın orada bu akşam kendi gözlerinle gördün. Bazen ona neler yapabilir diye merak ediyorum, öyle bir dinci kaçık ki. Gerçeği gör. Onların akıllarındaki, burasının bir erkeğe miras kalması değil. Senin torunun, onların kahrolasıca cennetinin önünde bir engelden başka bir şey değil.”

Dudaklarım kurumuştı. Omzumun üstünden kapiya baktım. *Bunu daha önce de yaptı, dedi Ses.*

“Çekip gitme,” diye heyecanla bağırdı, ama sonra geriledi ve sanki ben bir vampirmişim gibi ellerini öne uzattı. “Beni çok zorlama, Ruth,” dedi. “Sen insanları fazlaca zorluyorsun...”

“Ne demek istiyorsun?”

“Bizi bir araya getirdin, benimle Lucien'i, sonra da kukla oynatır gibi bizi ayırıyorsun. Seni buna dayanamayacak kadar çok seviyorum, Ruth. Lucien'i de buna dayanamayacak kadar çok seviyorum. Her şey kötüye gitti ve artık geri dönüş imkânsız. Tıpkı önceden olduğu gibi.”

“Anlamıyorum, lütfen...”

“Artık hiçbir şey anlayamıyorsun, daha önce de söylemiştim. Her şeye birden sahip olamazsın.” Birden, tehdit yok olmuştu ve Mark ağlıyor, gövdesi hıçkırıklarla sarsılıyordu. Ona doğru gittim, ona sarıldım, başımı sarsılan göğsüne yasladım. Bütün yapabildiğim dua etmektir ve Gül odayı gül yaprağı kokulu huzurla doldurdu, tıpkı bazı insanların, ruhların odayı doldurduğunu söyledikleri gibi.

Mark beni sımsıkı tuttu ve kalçalarımın üstünde onun sertliğini hissettim. “Son bir gece?” diye hıçkırdı. “Seni bu kadar yıl sevdikten sonra son bir gece. Lütfen.”

Bedenimi kıvrarak onun kollarından kurtuldum ve başımı salladım.

“Yeter!” dedi ve o da benden uzaklaştı. “Git. Sabaha her şeyi daha açıkça görürüz.”

Ben kapıya varmak üzereyken birden bağırdı. “Hayır, dur. Kalmalısın.” Fırını açtı ve önüme bir elmalı pasta koydu. “Sürprizini unutursak Lucien bizi asla affetmez. Onun hatırı için bunu yemeliyiz.”

Bu benim son yemeğim oldu, Lucien'in yaptığı elmalı pasta. Eğer bilseydim, kaşığımın pastanın köşesini koparmak, sarı kremayı hamura yedirmek ve dilimin üzerinde tutmak için sonsuzluğa kadar beklerdim; onun hafifliği ve tatlılığı uğruna ruhumu satardım, yumurtaları ve unu, şekeri ve elmayı benim bir parçam olmaları, bedenimde erimeleri, tükürüğümle karışmaları, özsularımın hazmedilmeleri ve onun yaptığı bu pastanın, bedenimin hiçbir hücrelerinden ayırt edilemeyinceye kadar kanımla her yanıma taşınması için davet ederdim.

Bilmiyordum. Ses neden bu kadar çok yediğimi sordu. Pastayı tabağımda dolaştırıp bulaştırdıktan ve bazı topakları kaşığımın altına gizledikten sonra, Mark fark etmeden bulaşığı yıkamayı teklif ettim. Pastanın yapılmış olduğu tencereyi ovaladım, suyu üzerinden akıtıp onu yapan küçük ellerin bütün izlerini, tuttuğu tahta kaşığın, yalamak için çıkardığı dilin bütün izlerini sildim.

Mark masayı bir güzel sildi ve ben de bulaşık suyunun Lucien'den kalan bütün izleri yok etmesine izin verdim.

Eve dönünce kapıyı arkamdan çektim. Kilitlemedim; hiç kilitlemezdim. Ateşi sabaha kadar canlı tutmak için odun sobasına kocaman bir kütük atıp ışıkları kapatarak ve arka odada sadece alevlerin aniden parlayan alazlarının ışığını bırakarak üst kata tırmandım, banyoya girdim ve küvetteki, artık üstünde bir sabun tabakası ve benim birkaç tel saçımın yüzdüğü grileşmiş suyu fark ettim. Yan odada yatan Lucien'i uyandırabileceğini bildiğimden, suyu boşaltmadım ve ıslak giysi yığınıni yerde bıraktım. O kadar yorgundum ki önce uyumaya ve sabah erken kalkıp müminlerin dualarını cevaplamaya ve ibadet haftamızın sonndan bir önceki günü için hazırladığımız blogu bitirmeye karar verdim. Bu yüzden Gulunhemsireleri.com sitesinin sağ üst köşesini tıklayıp bir saniyeden çok daha kısa bir süre içinde onun hiçliğe gömülmesini seyrettim ve kapamayı istediğimi onayladım.

Yaptığım son şey, bir anlamda tüm yaptıklarımın sonuncusu, mehtaba son bir kez daha baktıktan sonra, yatak odamdaki kepenkleri kapattıktan sonra, diz çöküp Gül'e o gün için teşekkür ettikten ve inen gece için hayır duasını istedikten sonra yaptığım en son şey, ayak uçlarıma basa basa sahanlığa çıkıp Lucien'in odasının yarı açık kapısından içeri bakmak oldu. Gece lambası yanıyordu ve kalın olsa da perdeleri ay ışığının ince bir yarıktan sızıp döşemeyi geçerek tam karşıdaki duvarda asılı olan aynada bir ışıltı yakalamasına izin veriyordu. İçeri girmedim. Hiç girmezdim. Her zaman olduğu gibi, uyuyan çocuğun büyüyle oraya mıhlанmış olarak, hareketsiz durdum, soluğunun düzenli iniş çıkışını dinledim, yorganın hafif kıpırtısını, başparmağı emen dili gözledim. Sonra yatağa yatıp uzun süredir uyumadığım kadar derin uyudum. Şimdi artık uyuyunca neler olabileceğini bildiğimden, bir daha hiç uyumayacağım.

Bu günlerde, uyanmak diye bir şey yok benim için; yalnızca, hayatta olmaya dair farklı farklı bulanık haller; o sabahtan sonra, bir daha uyanma olmayacaktı.

O gün, sabah 4.00'te kalkıp dualara cevap vermeye ve bir akşam önce hazırlamadığım okuma parçalarını hazırlamaya karar vermişim. Bu saati neden aştım? Belki bedenim, gecenin en kasvetli saatlerinde şeytanla birlikte çalışmakla meşgul olduğu için ve yatalı daha pek uzun zaman olmadığı için. Bazen derimi parçalayıp içimdeki gerçek beni, neden yapılmış olduğumu görmek istiyorum, ama pençelerim yok ve kollarımda yalnızca hafifçe kanayan yüzeysel sıyrıklar bırakmakla yetinmek zorunda kalıyorum.

• • •

Geç kalktım. Fazlasıyla geç. Şafak ayinini zaten kaçırmıştım, ama eğer acele edersem okumalar için Hemşirelere yetişebilecektim. Lucien ortalıkta görünmüyordu, ama önceki gün epey hareketli geçmişti ve bu karanlık sabahlar gece ile gündüzün sınırlarını birbirine bulaştırıyordu. Sükûnetle giyinebilmekten memnundum, Lucien son zamanlarda sürekli ilgi ister olmuştu. Kısa bir dua için diz çöktüm. O gün, bir ilkler ve sonlar kataloğu oldu – bu, umutsuzluktan değil, inançla ettiğim son duaydı. Mutfakta çıkardığım tabak bardak seslerine rağmen Lucien hâlâ aşağı inmemişti. Yukarı seslendim; Lucien'e bakması için Mark'ı getirmek zorunda kalmak ve Angie'yi çağırması ya da burada daha uzun kalması için eline koz vermek en son istediğim şeydi. Radyoda kuraklıkla ilgili bitmek tükenmek bilmez programlardan biri daha yayındaydı; bu yüzden sesini kısıtım ve tekrar yukarı seslendim; cevap alamayınca merdivenleri yarısına kadar çıkıp tekrar seslendim, ardından Lucien'in odasına çıktım. Kapıyı itip açtım. Gece lambası hâlâ yanıyordu, perdeler hâlâ kapalıydı. Yatağı boştu.

“Lucien?” diye seslendim, ama sadece tek bir merdiveni olan iki yatak odalı minik bir evde nereye gitmiş olabileceğini düşün-

düğümü bilmiyorum. Banyoya baktım, küvetteki dün akşamki su durgundu ve el değmemişti; giydiklerim, sırlıklam bir kefen gibi bir yana doğru yayılmıştı. Lucien en azından suya düşmüş değildi. Bizim yatak odasına baktım, bana “cee” yapmasını bekleyerek yorganı sıyırdım. Göğsüm sıkıştı, ama bir yandan da kendime derin derin nefes alıp sakin olmayı telkin ettim: Bu tüm annelerin şu veya bu noktada mutlaka yaşadıkları bir şeydi, akla gelmeyen olasılıklara, çocuklarını kaybettiklerine dair telaş. Ama kaybetmezlerdi – hemen hemen hiçbir zaman.

Tekrar mutfığa döndüm, sanki doğa yasalarına aykırı da olsa, aşağı inmiş ve ben onu fark etmeden kahvaltısına başlamış olabilirmiş gibi. Mutfakta değildi. Besbelli, sabah erken kalkmış, ben hâlâ uyurken dışarı sığılmıştı. Kahverengi paltosu ve botları arka koridordaydı, pabuçları da, ama böyle bir günde bile çıplak ayak dışarı çıkmak Lucien’den beklenmeyecek şey değildi. Arka kapı kilitli değildi ve dışarısı gözüme tuhaf göründü; sanki donda kalmış meşe ağacı bir çizilmiş ve sülünlerin sesleri arka planda teypten geliyormuş gibi. Tabii ya, Mark’a gitmişti! Mark’ın döndüğüne çok sevinmiş olduğunu inkâr edemezdim. Ambar kapısını vurdum ve aynı anda ittim. Mark etrafı biraz toplamış, asılı çamaşırları kaldırmıştı ve üzerinde A harfleri olan kâğıtlar ortada yoktu, muhtemelen odun sobasına atılmışlardı. Lucien’in kot pantolonu hâlâ çamaşır ipindeydi, ama Mark’ın paltosu kancasında asılı değildi ve Land Rover’in gitmiş olduğunu ancak tekrar dışarı çıktığım zaman fark ettim. Mantık. Geriye sar. Lucien erken kalkmıştı, benim hâlâ uyuduğumu görünce ambara gitmişti. Mark’ın Middleton’dan bir şeyler alması gerekiyordu ve Lucien’i de yanında götürmüştü. Mutlaka böyle olmuştu.

Öndeki araziyi gözlerimle tararken kasvetini hissettim. Koyunlar samanların yanında birbirlerine sokulmuşlar, iki karga Hedditch’in örtüsü için bir şahinle dalaşa girmişlerdi. Üşüdüm, çok çok üşüdüm. Ayağımın altındaki toprak sertti. Kararsız ve şaşkın bir şekilde tekrar içeri girdim, Mark’ın cep telefonunda telesekreter çıktı, ama Middleton’a henüz vardıysa bu mümkündü; çünkü orada telefonlar çekmiyordu. Tepemde koskocaman bir balıkçıl göl yönünden tembel tembel uçarak gelmiş, yola doğru uçuyor, Kuyu’dan uzaklaşıyordu. Sonra anladım. Çıplak çocuk, son kahkaha ve “fazla zorluyorsun”. Korkunç bir şey olmuştu; Mark Lucien’i benden almış ve gitmişti.

Şimdi yapıyorsunuz, dedi Ses. Boş yolda yokuş yukarı koşmaya başladım.

“Geri dön!” diye çığlık attım ve tam o sırada gördüm, Land Rover bana doğru geliyordu. Bu düşündüklerimi düşünmüş olduğum için kendimi aptal gibi hissettim. Arabanın çakıllı alana doğru dönüş yapmasını ve Mark’ın elinde bir gazeteyle sürücü koltuğundan dışarı atlamasını izledim: Daha önce gazete almak için hiç şehre gitmemiş olduğunu, işteki sorunlardan sonra medyadan nasıl nefret ettiğini, buraya taşındıktan sonra bu nefretin nasıl daha da arttığını düşündüğümü hatırlıyorum. Daha sonra da şöyle düşündüm: Neden Middleton’a gidip her şeyi tekrar göğüslemek istesin ki, sadece bir gazete uğruna? Ama o sırada bu nedenler önemli gelmemişti, önemli olan tek şey arabanın çevresini dolaşacak ve Lucien’e kapıyı açacak olmasıydı.

“Lucien’in seninle birlikte olduğunu bana neden söylemedin?” diyerek Lucien’i kendim aşağı indirmek için eğildim; çünkü Lucien’in arabada olması gerekiyordu, olabileceği başka bir yer yoktu. “Meraktan deliye döndüm.”

“Neden bahsediyorsun?” diye sordu Mark.

“Lucien nerede, Mark?” diye bağırdım, arka kapıyı açıp üstünde bir odun yığını, çiviler ve çekiçten başka bir şey olmayan arka koltuğu görünce. “Lucien’i ne yaptın?”

Mantıklı cevapların hepsi tükenmişti. Koşmaya başladım, yalnızca koşuyordum. Yokuştan aşağı, kuzulama barakasına (orada olmalı, belki kendine samanlardan ev yapmıştır), ama yarı aydınlıkta, kuzulama barakasında her yer toz içinde görünüyordu ve hiç el değmemişti. Sonra traktör kulübesine gittim, orada olmalıydı, pijamalarıyla traktörün tepesinde, elleri direksiyonda, oturuyor olmalıydı, ama traktörün aşağıda, samanların yanında olduğunu unutmuştum. Bunun üzerine, traktörün oraya gidiyorum diye Mark’a seslendim ve tekerlek izleriyle yarılmış çamurda sendeleterek ilerlemeye davrandım.

Mark’ın eli, kolumu bir kısaç gibi yakaladı. “Neler oluyor, Ruth?”

“Sabah kalktım, Lucien yatağında değildi. Gitmiş Mark, gitmiş!”

Mark’ın yüzünde dehşet ifadesi vardı – eminim dehşete düşmüştü. “Peki, dün akşam iyi miydi? Eve döndüğünde kontrol ettin mi?”

“Tabii ettim. Ne sanıyorsun?..”

“Hiç anlamıyorum. Nerede olabilir ki? Buralarda olmalı.”

Mark'ın soğukkanlılığı yok olmuştu ve ben tekrar konuştuğumda kendim kadar onu da yatıştırmaya çabalıyordum. “Tamam, tamam, onu bulacağız. Yalnızca dolaşmaya çıkmış olmalı, o kadar. Böyle yapmak âdetidir, öyle değil mi? Angie ile beraberken çıkar gezerdi hep.”

“Haklısın.” Mark gazeteyi tekrar sürücü koltuğuna fırlattı. “Sistemli olmalıyız. İlk olarak, sen üstüne paltonu giymelisin.”

Kollarını bana doladı ve beni sımsıkı sardı. Kalbi hızlı ve sert çarpıyordu ve uzun deneyimime dayanarak, soluklarını kontrol etmek için kendini zorladığını anladım. Bu şekilde, zoraki bir beraberlik. Öyle de kısa ömürlü oldu ki.

“Yukarı çıkıp bir kazak daha alayım,” dedim, ama yatak odama gidince dizlerimin üstüne çöküp kaldım.

“Ben senin için bu kadar çok şey yaptım,” dedim yavaş yavaş, sözleri ağzımdan tek tek çıkararak. “Senin için her şeyden vazgeçtim: kocamdan, hayallerimden, her şeyden. Karşılığında senden hiçbir şey istemedim, ama şimdi istiyorum. Lucien'i bul. Lucien'i bana geri ver.”

Sözlerim şantaj ve tehdit hissi veriyordu. Ses, sözlerimi geri alsam iyi olacağını söyledi, bu tür talepler ileri sürecektir durumda değildim. Sonra beni teslim almış olan ve hakkında bu kadar az şey bildiğim bu kuraklık tanrısını kızdırmış olabileceğimden o kadar korktum ki, “Özür dilerim,” dedim, “o kadar endişeliyim ki. Her birimizi tek tek çok sevdiğini ve olan her şeyin senin planının bir parçası olduğunu biliyorum. Gül'e güvenmeme bu sabah yardım et. Amin.”

Bu amin boş odada çok yüksek perdeden çıkmıştı. Aminden sonra insan nereye gider? Ben Mark'a gittim. Telefonla konuşuyordum.

“Eşim sabah uyandığında torunum yatağında değilmiş. Çiftliğin içinde bir yerlerde gezindiğinden eminiz...”

Polisle konuşuyor.

“Neden?” diye tepindim. “Sadece tarlalarda falan bir yerdedir. Londra'nın ortasında değiliz ki sapıgını biri yakalayıp kaçırırsın veya kaybolsun. Neden bana sormadan polisi aradın? Ben dua ettim,” diye çılgılık çılgılığa bağırdım Mark'a. “Polisin Kuyu'ya burnunu sokmasından nefret ediyorum.”

“Bunun seninle ve Kuyu’yla bir ilgisi yok, Ruth; senin rezil Hemşirelerin ya da Gül ya da başka bir saçmalıklarla alakası yok. Lucien’i bulmaktan bahsediyoruz, başka bir şeyden değil. Herhalde polis senin dualarından birazcık daha yararlı olabilir.”

Bir anlığına, saatin tıkırtısını ve dışarıdaki tavukların gıdıklamasını duyabildik. Sonra Mark biraz daha sakin bir sesle devam etti ve bu tür durumlarda polise haber vermek için beklemektense erken davranmanın her zaman daha iyi olduğunu söyledi. Ona hak verdim, ama her şey, hızla ileri sarılan bir filme dönüşüyordu ve ben yalnızca durup seyrediyordum. Mark’a, Lucien’in onlarla birlikte olup olmadığını anlamak için Hemşirelerin yanına çıkacağımı söyledim. Mark, onlara henüz sormamış olduğuma çok şaşırdı.

Yürümeye başladık, bir yandan da Lucien’e sesleniyorduk. Seslerimiz, Kuyu’nun ardında uzanan, iş ve sudan yoksun vadilerde yükseliyordu. Biz oraya varmadan, Dorothy yola çıkmış, bayırı inmeye başlamıştı bile.

“Bir sorun mu var, Ruth? Duada yoktun.”

Karavanlara koştuk. Lucien’in orada olmadığı belliydi. Eve, gündeğumundan beri hepsinin ayakta olduklarını söyledi – Jack iyi değilmiş, başa çıkılması zorlaşmış; bu yüzden Amelia Hemşire onu Dorothy’nin karavanından kendi karavanına taşımış ve Jack’i yatıştırmak biraz zaman almış. Lucien oralarda olsaymış muhakkak görürlermiş. Mark, her ihtimale karşı, dedi, ben karavanlara bir bakayım. Ruth Hemşire karavanları kontrol edebilir, diye Mark’ın sözünü kesti Amelia ve Mark çamaşır sepetine bir tekme atıp tepyi tırmanmaya başladı. Lucien, Dorothy ile Jack’e hayrandı, ama Amelia ve Eve’e karşı temkinliydi; yine de hepsinin karavanlarına eşit derecede bayılırdı: yatakların katlanıp duvarın içine girmesi, sıraların oturma yerlerinin açılıp gizli sandıkların ortaya çıkması, tuvaletin buzdolabına benziyor olması. Hemşireler ve ben pencereleri buharlanmış, beden ve nem kokan, menteşeli masaların üzerine gizemli yazıların serili olduğu, bitki çayı dolu kupalardan çıkan buharın kış havasına karıştığı karavanları kontrol ettik. Jack, Amelia Hemşire’nin karavanındaki yatağın üzerinde, cenin pozisyonunda kıvrılmış, kapının gıcırtısının ve içeri giren soğuk havanın farkında olmadan yatıyordu. Dorothy bir battaniyeyle üzerini örttü, ama Jack hiç kıpırdamadı.

“Kusup duruyor,” diye fısıldadı Amelia Hemşire, “biraz uyumasına yardımcı olsun diye bir şey verdim. Uyandırmayalım. Bütün bunların yaratacağı gerginlik ona fazla gelecektir.” Amelia Hemşire masanın üzerinde duran bir bardağı alıp musluğun içine koydu, elinin tersiyle Jack’in alnını kontrol etti, yerdeki bir giysiyi alıp dışarıda, kış güneşinde kuruması için götürdü. “İyi olacak,” dedi ve Jack’i Gül işaretiyle takdis etti.

Lucien orada değildi, ama aramaktan başka yapacak bir şey yoktu. Dorothy dua çanını üç kere çaldı ve çan, olağanüstü teyak-kuz çağrısını sessiz sabahın içinde bir ölüm çanı gibi yankıladı. Hemşirelerin ormanı dolaşmak için iş bölümü yapmaları gerektiğini söyledi ve Gül’ün aramayı kutsamasını istedi; fakat Amelia, Eve’in merkez karavanda kalmasını ve daha önce kaydedilmiş bir okumanın, hazırlıkların yedinci gününü beklemekte olan izleyicilerle paylaşılması için web sitesini yenilemesini istedi.

“Herkesin yardımına ihtiyacımız var,” dedim.

“Gül’ün de ihtiyacı var,” diye cevap verdi. “Ben Kuyuormanı’nı ararım. Gül bizimle. Lucien’in başına bir şey gelmesine izin vermez.”

“Gül,” diye hıçkırdım, “Lucien’in başına bir şey gelmesine izin vermez, diyorsun. Nereden biliyorsun? Hele de sen – Gül’ün artık erkekleri istemediğini sen söylemiştin. Sen zaten onun gitmesini istiyorsun, o zaman Gül neden benim torunumu korusun?”

Amelia Hemşire kolunu benim kolumun üzerine koyup sükûnetle konuştu. “Olan her şeyin onun planı olduğunu ve bunun iyi bir plan olduğunu unutma. Tanrı da biricik oğlunu kaybetti.”

“Bildğin bir şey mi var, Amelia? Çünkü eğer bir şey biliyorsan bana söylemen lazım,” dediğimi hatırlıyorum. O da bana, “Neden bana soruyorsun, Ruth, neden Mark’a sormuyorsun?” dedi. Sonra bana sarılmaya ve beni ne kadar sevdiğini, şimdiye kadar yaptığı her şeyi benim seçilmiş olmamdan dolayı yaptığını söylemeye başladı.

• • •

“Yola çıkmaz, değil mi?” diye sordu Dorothy; Smithy’nin korusunu dolaşmış, bir şey bulamayınca, evin arkasında bizimle buluşmuştu. Artık baktığımız yerler, Lucien’in kendi isteğiyle gideceği yerler değildi. Gidebileceği her yere bakmıştık ve oralarda yoktu.

“Bu sabah o tarafa doğru gitmiştim arabayla, gazete almak için,” dedi Mark ve ayrıntılı bir şekilde, sabahın erken saatlerinde verilen haberleri işittiğini ve Yorkshire’da bir yağmur ve fırtınadan söz edildiğini duyduğunu ve ayrıntıları öğrenmek istediğini anlattı. “Artık o kadar önemli gelmiyor,” diye bitirdi sözlerini ve bir şey görmediğini de ekledi. Bu sözden anladığım, herhalde, kocaman yeşil kazağı içinde ana caddede yürüyen torunumu görmediğiydi. Lucien’i birinin kaçırmış olduğunu düşünmeye başlamıştım; Kuyu’yu çekemeyen birilerinin ya da basından birinin veya bize yazıp burayı satmamız için milyonlar teklif edenlerden birinin.

“Öyle bile olsa, yaşıyordur. Böyle birinin Lucien’e zarar vermesinin bir mantığı yok,” diyordum, ama Ses, bulduklarında arabanın ne halde olduğunu hatırlatıyordu bana (her tarafı yanmış ve kırılıp sökülmüş) ve onu bulduğumda Bru’nun ne vaziyette olduğunu, yumuşacık ağzından tükürük ve zehir geldiğini. “Ona zarar vermezler, değil mi?” diye soruyordum, tam polis sirenlerini duyduğumuz sırada.

Bu sessiz topraklarda mavi ışıklar ve sirenler. Bize bu yeri satın aldıran 360 derecelik görüntü, yanıp sönen ışıkla düzenli olarak dönmeye başlamıştı ve onun genişliği ve bizim önemsizliğimiz benimle alay ediyordu; şimdiye kadar, ona sahip olmayı hayal ettiğimiz andan beri, daima bu geniş toprakların üzerinde sürünen sineklerden ibarettik.

Polisin gelmesi her şeyi gerçek ama bir yandan da gerçek dışı bir hale getirdi. Mutfak, çizmeleriyle içeri girip çıkan, çay yapan, biraz daha çay yapan, hışırdayan ormanaltı bitkilerinden, parmak izinden, kırılmış çitlerden, yere düşürülmüş eldivenlerden, sonradan şahin inildemesi olduğu anlaşılmış olan ağlama sesinden söz eden bir sürü yabancıнын işgal ettiği bir tür karargâh haline geldi – sözler yerlere dökülüyor ve arkası gelmeyen her olasılıktan sonra süpürülüp çöp tenekesine atılıyordu. Polisler kocaman ve kara siluetlerdi, boşluğu telsizden gelen yapay seslerle ve helikopterle arama yapma tartışmalarıyla doldurmuş, başka hiçbir şeye yer bırakmamışlardı. Hemşireler de elleri boş döndüler. Polislerle, bir gece öncesi ve o sabahın üzerinden tekrar tekrar geçtik ve her tekrardan sonra, o andan önce yaşayıp yaşamadığımı, hatta herhangi bir şeyin gerçekten olup olmadığını gittikçe bilemez hale geliyordum.

Arka kapıyı kilitlemiş miydin?

Kocam neden ambarda kalıyordu?

Gerçekten Lucien'in nefes aldığını duymuş muydum?

Lucien genellikle bir erkek kazağı giyerek mi uyurdu?

Ne biçim bir anneanneydim?

Odasından kaybolan bir şey var mıydı?

Olmadığını düşünüyordum, ama emin olmak için bir bakmam lazımdı. Lucien'in odasında yalnız kalmak istedim, ama olmaz dediler (kendi güvenliğim için, olay yerinin aynen muhafazası için); onun için, düzen içinde çalışmaya gayret ettim. Ayın vurduğu ayna işte oradaydı, oyuncak sandığı, kapalı, ama içindeki her şey her zamanki gibi, yapboz parçaları dağınık vaziyette, yerde, ambarda defalarca A yazmak için kullandığı keçe kalemlerle birlikte masanın altına tıktırılmış. İşte, yerde, yatağının yanında en sevdiği oyuncacı, ördek. Ve sonra... parmağımı yere sürerek boşluğa baktım. Çok fazla elleme, dedi kadın polis. Eksik bir şey var mı? Amelia Hemşire yukarı gelmiş, kapı ağzından bakıyordu. Her ikisine de baktım, sonra tekrar masaya baktım, sonra döşemeyi ellerimle taradım, yatağın altına baktım ve elim kendi boynuma gitti.

"Eksik bir şey var," dedim. "Ama onu kesinlikle kendi başına takamazdı. Dügümü atamazdı. Fazlasıyla karışık bir şeydi."

"Nedir o?" diye sordu kadın polis nezaketle, ama sesi ısrarcıydı.

"Gül," dedi Amelia Hemşire, ama kadın polis onu duymazdan geldi ve bana baktı.

"Evet, bir gül. Benim yaptığım, bir deri ipe takılı, küçük tahta bir gül. Bazen takardı, yani her zaman – ama kendisi takamazdı, benden yardım etmemi isterdi. Dün gece yatırırken çıkarmıştım."

Gerçekten dün gece miydi?

İki polis daha merdivenlerden paldır küldür çıktı; sivil olanı Amelia Hemşire'yi yolundan çekilmesi için itip özür diledi.

"Ona neden bir gül verdiniz?"

"Gül'ün ona karşı sevgisinin simgesi olduğu için."

"Demek, çocuk sizin dininiz için özel biriydi?"

"Özel biridir. Hepimiz özeliz."

Polis memuru bir duvar gibi dirençliydi. "Ama kadınlar erkeklerden daha özel, haklı değil miyim – sizin dininizde demek istiyorum?"

"Farklılar," dedim umutsuzca, zihnim açıklama yapamayacak kadar endişeye batmış durumdaydı.

“O zaman, dün yaptığınız bu ayın,” diye devam etti, “bu ayın çocuğu da kapsıyor muydu? Bu amaçla gülü takmış olabilir mi?”

Anlamıyorsunuz, diyordum durmadan, öyle değil.

Hiç ara vermeden devam ettiler... bu adamlar soru sormaya. Polis sayısı katlanmış gibi görünüyordu. Onlar konuşuyor, ben aynı şeyleri tekrar ediyordum. Her şeyi tekrar tekrar söylemem gerekiyor gibi görünüyordu; ben mi kafamda yaratıyordum, yoksa gerçekten sadece Ses’ten ve sonsuz yankıdan başka hiçbir şeyin olmadığı bir dünyaya mı kapatılmıştım? Lucien, Lucien. Küçük bir tahta gül. Küçük bir tahta gül. Sekiz buçukta. Torunum, torunum. Bilmiyorum. Bilmiyorum. Bilmiyorum. Mark’a sorun, neden Mark’a sormuyorsunuz?

Polis, Angie’yle iletişim kurma imkânımızın olmadığını bir türlü kabul etmiyordu; günümüzde bir insanın cep telefonu olmadığına ve onun bizi aramasını beklediğimize inanmaları mümkün değildi; haklıydılar tabii, böyle bir şeyi kabul etmiş olmamız delilikti, ama Angie böyle olmasını istemişti. Şimdiye kadar yaptığım her şey kuşkulu görünüyordu. Etrafımda dolaşanları, tıpkı Japon balıklarının insanları gördükleri gibi görüyordum; eciş bücüş ve sessiz.

“Ne yapıyorsunuz burada, daireler halinde yüzüp duruyorsunuz?” diye çılgık çığlığa bağırđım. “Çıkın dışarı ve onu arayın!”

Kendime yol açıp mutfaktan çıktım, arka kapıdan dışarı, çit merdiveninin üstünden atlayıp dışarı.

“Hayır!” diye bağırđım, benimle gelmeğe davranan Mark’a. “Yalnız kalmak istiyorum.”

Birinci Tarla’yı tökezleyerek geçerken, kadın polisin nefes nefese arkamdan geldiğini işitiyordum. Yakınımda olmasını istemiş olmalılar; çünkü ne yapacağım belli olmazdı, değil mi?

Tarlanın tepesine ulaştığım anda, onu bulacağımı anladım. Yamacın yanından inerken hızlandım; bana seslenildiğini ve arada bir bir düdük sesi duyuyordum ve birinin onu bulduk, burada, güvende diye bağırđığını duymak, gerisin geri eve koşan ayaklarımı hissetmek istiyordum, ama bunları duymayacağımı biliyordum. Artık bu mümkün değildi. Arama günler sürebilirdi, ulusal kanalların haberleri beni gözü yaşlı ve çatlak sesle, bilen, gören var mı diye yalvarırken gösterebilirdi ve polis Angie’yi İskoçya’daki çiftlikte bulup bir polis arabasıyla, bomboş yollardan geçerek buraya getirebilirdi. Belki de köy bile büyü yapıldığı suçlamalarını

bir kenara bırakıp, çocuk için aramaya katılabiliirdi. Ama artık bunların olmayacağını biliyordum. Ona yaklaşmışım. Ayaklarım beni Lucien'e götürüyordu. Onun beni çağırdığını hissediyordum. Nasıl oldu da, nerede olduğunu bildim?

Kuyuormanı'nın sınırına ulaşınca, çit merdiveninin nerede olduğunu unutup dikenli teller ve çalılar boyunca orayı burayı eşleyerek ve geçtiğim yerlere parmaklarımdan kan akıtarak koştum. Umutsuzluğa kapılıp çitin üstünden tırmandım ve paltom telin dikenlerine takıldı, aşağı atlarken bacaklarım dermansızdı ve sonra ormanaltı bitkilerinin içinden kendime yol açtım. Köklere ve dolaşık çalılara takılıyordum, kurumuş ağaçların alçak dalları saçlarıma giriyor ve beni geri çekiyordu. Ama burası yalnızca bir koruluktı, her şeyden habersiz bir koruluk. Kendimi tekrar hac yolumuzda buldum, yine dar ama artık yürüne yürüne aşınmış; bu yol beni göle yaklaştırdı. Nem havaya yayılmıştı. Kışın bile yeşil kalan bitkileriyle burası neredeyse tropik bir yerdi; eğreltiotlarının üstünde zümrütümsü bir ışık vardı; yerlerdeki taş gibi sert orman toprağı, kabuklu yemişlerin çatırtısı ve kuru yaprak örtüsü yerini bir yumuşaklığa, yeryüzünün üst tabakasında bir gevşekliğe bıraktı. Yavaşladım.

Bedenler su üstünde yüzer, diye düşündüm, kolları açık, saçlarında yosundan çiçeklerle yüzerler, ama kapkara göle bakınca, durgun yüzeyin boş bakışları bana karşılık verdi ve derin bir rahatlamanın sancısını duydum. Yanılmışım. Birden karşı kıyıdan bir yaban ördeğı uçu ve yok oldu ve uzaklardaki bağırışlar bile sustu gibi geldi bana, bu katedrali gece yarısı sessizliğine gömdüler; üstündeki kocaman ağaçtan kemerler gökyüzünü taşıyor, ince siyah dallar, aralarındaki pencereleri yükseklere uzatıyordu. Bu pencerelerden sızan kış güneşi bunun üstünde, benim vaftiz kurnamın üstünde parlıyordu. Bir an için Lucien yanımda durdu, elimi tutup eliyle kurbağaları gösterdi, sonra gülümsedi ve elimden kurtulup suyun altında kayboldu. Ve sonra onu görebildim: suyun yüzeyinin altında, başı eğik, sallanıyor, zar zor görünüyor, sudan bir kefene nakşolmuş çıplak bir erkek çocuğunun solgun gölgesi.

Ağırlık. O günden sonraki günle ilgili hatırladığım, bu: Karanlığın kendisinin bir ağırlığı var, fakat adı yok ve bu ağırlığı kaldıracak ne zaman ne de insan var; başım gibi sözcükler de bir yastığın üstünde, külçe gibi; sessizlik bile katılaştı.

Yoğun siste, yamaçta yükselen bir yolda, annemin arabasının önünde yürüdüğüme ve bir el fenerini bir yandan öteki yana tuttuğuma dair yarım yamalak bir anı. “Dikkat et,” diye bağıryorum. “Uçuruma çok yakınsın.”

Susuzluk dilimi dudaklarıma yapıştırıyor.

Biri erkek, biri kadın (bazen yanımda oturan kadın değil), iki kişi konuşuyorlar. Diğer kadın çıkıp gitmiş. Biri daha gitmiş, ama kim olduğu zihnimde çok net değil, yalnızca onların da artık asla geri gelmeyeceklerine dair bir his var içimde. Angie hep gelip gidiyordu; ama bir konuda onunla iletişime geçmem gerekiyorsa da, eksik olan o değildi. Belki de Mark yapabiliirdi bunu, benim adıma. Odanın köşesindeki bu kadınla adam birbirlerine hiç kulak vermeden konuşuyorlardı. Değişik olan, koku, dedi adam. Bu yerle ilgili olarak haberlerde bunu söylediklerinde inanmamıştım, efendim. Sanki çocukluğumdan beri otlara sinmiş yağmuru koklamamışım gibi. Uyandığında bana haber ver. Uyanık olduğumu sanıyordum. Gözlerim bana burasının Kuyu'daki yatak odam olduğunu söyledi. Bu insanları (bir sürü insan) buraya getirecek bir şey olmuş; bir şeyi ya da birini kaybettikleri için tarlaların üstünde koşuşuyor ve bağıryorlardı. Sonra hatırladım. Lucien ölmüştü.

Alışılmadık sözcükler ve işlemler. Daireler, sorular, manşetler, saçma bir sıradanlıkla ve insanı takatsiz bırakan ve yerin ta en derinlerinden gelen kayıp hissinin sarsıntılarıyla dolu anlar zihnimin pul pul iç duvarları boyunca sivri uçlu, zik-zak çatlaklar bırakıyor.

Onu yatağa yatırmıştım. Uyandım. Gitmişti. Onu ölü buldum.

Onun Kuyupınarı'nda olacağını düşünmenin sebebi ne?

Bilmiyorum. Belki orası onu hep büyümüş olduğu içindir.

Bu tarikat içindeki yerin nedir?

Seçilmişlerden biriyim.

Kim seçti seni?

Bilmiyorum.

Seçilmiş olduğunu nereden bildin?

Bana söylendi.

Kim söyledi?

Gül. Ses. Amelia Hemşire. Bilmiyorum.

Ses kim?

Kimse değil. Sadece bir ses.

Amelia Hemşire'yi anlat. Kim bu Amelia Hemşire?

Bilmiyorum.

Mark'tan bahset.

Ne diyeceğimi bilmiyorum.

Kocan neden evi terk etti?

Bilmiyorum.

Kocan neden geri geldi?

Bilmiyorum.

Kocan hakkında daha önce ileri sürülmüş olan iddialardan haberin var mı?

Tabii.

Kızın nerede?

Bilmiyorum.

Torununu öldürdün mü?

Bilmiyorum.

Pek de bir şey biliyor gibi görünmüyorsun.

Mark nerede, diye sordum onlara, ama bana düzgün bir cevap vermediler.

• • •

Bildiğim tek şey, bugununmansetleri.com sitesine bağlanmaktı.

- “Kadınlar dünya mirasını kadınlardan devralacak”: Lucien bunun için mi öldü?
- Eriha Gülü mezhebi üyelerinden biri dün Amelia Hemşire diye bilinen kadının Lucien Ardingly'yi uzaklaştırmak gerektiğinden bahsettiğine dair kanıt sundu...
- Polis çocuğun ayin sırasında boğulduğundan kuşkuluyor.
- Bugün polis çocuğun cesedi bulunduğu zaman gözlerinin

bağlanmış olduğunu kabul veya reddetmedi. Polisler iz peşinde...

- Dinsel mezhebin yukarıdaki web sayfasından alınmış olan görüntüler göstermektedir ki...
- Kuraklık ve Ölüm el ele yürüyor: Johan Matzinsky, sürmekte olan iklim krizinin gizli maliyetlerini açıklıyor.
- Boğulan çocuk zihinsel özürlüydü.

Bağlantıya tıkladım.

BOĞULAN ÇOCUK ZİHİNSEL ÖZÜRLÜYDÜ

Bugün, tıp uzmanları, Kuyu'da Cuma günü boğulmuş olan Lucien Ardingly'nin (5) Alkollü Anne Sendromu ile doğduğunu ve önemli duygusal ve zihinsel sorunlara sahip olmuş olabileceğini tahmin ediyorlar. Bunlar çocuğu, kendine bilerek ya da kazara zarar vermeye itmiş olabileceğine işaret ediyor. Aile içi bakımın yetersizliği sürekli yolculuk durumuyla birleşince, bu etkenler pekâlâ çocuğu kendine güvensizliğe sürükleyebilir. Uzman çocuk psikoloğu Melanie Unwine şöyle diyor: "Böyle bir zihinsel yapının, annesi tarafından terk edilip zaten kendini dev aynasında görme sanrılarına kapılmış olan bir anneanneye emanet edilince daha da kötüleşmiş olma olasılığı büyüktür." (Bkz. s. 7: Neden Bu Kadar Çok Sayıda Çocuğumuz İntihar Ediyor?)

7. sayfaya bakmadım, web sayfasına döndüm.

- Anneanne uykusunda cinayet mi işledi?
- Büyükbaba mı, sübyancı baba mı?

Duraksadım, sonra manşetin altını okumaya başladım.

Olgu: Ardingly çocuğun gerçek büyükbabası değil.

Olgu: Ardingly ailenin oturduğu evden taşınmış, ıssız arazide, tek başına, ambarda kalmaya başlamıştı.

Olgu: Çocuğun öldürüldüğü geceden bir önceki gece, çocuğa nezaret ederken, Ardingly'nin çocuğun tüm giysilerini çıkarmış olmasından kuşkulaniılıyor.

Hepsinden daha korkunç olan olgu: Mark Ardingly bir yerel yönetim merkezinde çalışırken çocuk pornografisinden soruşturma geçirmiş ama HİÇBİR ZAMAN HÜKÜM GİYMEMİŞTİ.

Polisin sorular soruyor olması gerekiyor – GECİKMEDEN!

Kuşku tadı. Polis Kuyupınarı'nda yalnızca Hemşirelerin, Amelia Hemşire'nin, Mark'ın, Lucien'in ve benim ayak izlerimizin bulunduğunu doğruladı; kuraklıktan kendini yitirmiş yabancılar, intikam peşinde koşan yerel halk söz konusu değildi. Ya Mark, ya ben, demek ki. Ya da Hemşireler.

"Peki, Hemşirelere ne oldu? Amelia Hemşire'ye?" diye sordum kadın polise.

"Onlar da suçlama yapılmaksızın serbest bırakıldılar."

"Onlar da, derken, başka kim serbest bırakıldı?"

"Kocan da."

"O neredeymiş o sırada?"

"Kendisine sorun. Ben söylemeğe yetkili değilim.

Ben de sordum. Anlattı. Londra'dayken Mark'ı muhtemel bir sübyancı sapık olarak çizerek hayatımızı karmakarışık etmiş olan internet ortamı, bu sefer ona bir takım elbise ve kravat giydirmiş ve olay sırasında başka bir yerde bulunduğu dair bir gerekçe sunmuştu. Dizüstü bilgisayarının çözümlemesi, patoloğun tercih ettiği ifadeyle, "muhtemel ölüm anı"nda Mark'ın internette işlem yapmakta olduğunu göstermişti. Google'da kiralık apartman daireleri, İskoçya'daki Noel ağacı çiftlikleri ve avukatımızın adresini, Anonim Alkolikleri, insanın kendi kendini suda nasıl boğabileceğini aradığını gösteriyordu... ve besbelli bana yazdığı ve en son düzeltmenin sabaha karşı 2.07'de yapıldığı bir mektup da vardı ortada. Ona mektubu sormadım; bana yazmış olduğunu biliyordum. Mark'ın söylediğine göre, anlaşılan, bu tür bilgisayar kanıtları polisin ifadesiyle, "kesin delil" sayılmıyordu, ama şimdilik paçasını kurtarması için yeterliydi.

O akşamdan beri "kesin" olan hiçbir şey yok ama artık ilgilenmediğim tek şey kesinlik.

Hemşirelere de sormak istediğim şeyler vardı ve bir noktada onları ziyaret etmeme izin verdiler. Onları eskisi gibi, ama değişik buldum ve sorularım boğazımda düğümlendi. Amelia Hemşire merkez karavanda Eve ile beraber, web sitesini güncellemekteydi; çünkü takipçiler endişeliydiler, inançları sarsılmıştı ama yağmur umutları hiç sönmemişti. Bana, nasıl sorgulandıklarını anlattılar, ama Amelia Hemşire'nin bana söylediği gibi, nihayetinde, hiçbir Hemşire hiçbir zaman yalnız değildir. Her biri, bir diğeri için, suç

yerinde olmadığına dair kanıt sunuyordu – polis durumu böyle ifade etmişti; Gül'ün öğretisine göre, her biri, diğer hemşirelerin bekçisiydi. Daha sonra, bir süre, gözleri yaşlı, çökmüş görünen, bir battaniyeye sıkı sıkı sarılmış olan Dorothy'yle baş başa oturduk. Onu, yalnız kendisinin ne yaptığıyla ilgili olarak değil, diğerleri hakkında da defalarca sorguladıklarını söyledi. Kafası karışmıştı. Bazı şeyler, ancak geriye bakınca önemli görünüyordu; o zamana kadar hiç kendini yaşlı hissetmemiş olduğunu söyledi.

“Eve ve Amelia için her şey apaçıktı, her zamanki gibi dos-doğru yatmaya gitmişlerdi, ama ya Jack?” Dorothy gözlerini sildi ve bitki çayı yapmaya koyuldu. “Ne yapacağımı bilemedim. Bana yalvardı.”

“Sorun neymiş?” Küçük portatif masada oturmuş, önümde duran bloknottaki bitmemiş suluboya resme gözlerimi dikmiştim; resmin çıplak kavak ağaçları üzerine yağan kış yağmurunu yansıtıışından büyülenmiş, göğün resmedilişinden yansıyan kasvet hissiyle çarpılmışım.

Onu pek dinlemiyordum, ama Dorothy buna aldırış etmeden konuşmaya devam etti. “Uyumakta zorlanıyor. Çoğu zaman uyan-dığımda onu yerinde bulamıyorum, bu yüzden olağanüstü bir şey değildi. Ama o kadar hastalandı ki, Ruth. Polisler etrafta iken Jack tam bir çöküntü içindeydi, tam bir paranoya ve sanrı içinde. Acaba, dedim, bu olaylar onda kötü anıları mı canlandırdı, yani, çocukluğuyla ilgili. Polisin onu akıl hastanesine kapattıracağını söyleyip duruyordu.”

“Peki, neden endişeleniyorsun, Dorothy?”

“Dua ettim, Ruth. O kadar çok dua ettim, ama cevabı duya-madım. Bir keresinde bana, dua ettiğim zaman kimsenin duama karşılık verip vermediğini sorduğunu hatırlıyor musun? İşte bu sefer, hiçbir karşılık alamadım. Ama bir şey söylemem gerekiyordu. Onun için, Jack'in burada, benimle birlikte, bütün gece, sabah gün doğumunda kalkıp dua etmek için dışarı çıkıncaya kadar bu karavanda uyuduğunu söyledim.”

“Uyuyamadığı zaman nereye gidiyor?”

“Şimdi hava soğuk olduğundan, çoğunlukla merkez karavana. Yazın dışarıda oturur, tekrar sakinleşene kadar yıldızlara bakardı. Jack kimseye zarar veremez, Ruth, sen de, ben de bunu biliyoruz.”

Kupayı elinden aldım, insanı unutmaya davet eden tatlı la-vantasını ve insana hatırlaması gerekenleri hatırlatan biberiyesini kokladım. “Dorothy, sen gördüğüm en doğru sözlü insansın. En-dişelenme.”

“Herhalde onlara her şeyi söylemişimdir,” diye hıçkırdı.

Kapı açıldı ve soğuk hava içeri doldu. Battaniyelere biraz daha sıkı sarındık ve cevaplar uçmasın diye masanın üstündeki yazılara yapıştık. “Eminim söylemişsindir,” dedi Amelia Hemşire.

• • •

Oğulcuğum gitti mi? Artık benimle burada oturmayacak mı? Ka-nepenin üstünde, birlikte kitap okuyarak? Hiç mi?

• • •

Bir Otopsi Raporu – İçindekiler:

Otopsi Kapak Sayfası

Tarihsel özet

İncelemenin Türü, Tarihi, Yeri, Yardımcı Elemanlar, Hazır Bu-lunanlar

Sunum, Giysiler, Kişisel Eşyalar, İlgili kalemmler

Tıbbi Müdahale Kanıtları

Ölüm Sonrası Değişiklikler

Ölüm Sonrası Görüntü Alma Çalışmaları

Kimlik saptama

Hasar Kanıtları

Dıştan İnceleme

İçten İnceleme

Doku Takip Kaseti Listesi

Mikroskobik Tanımlar

Toksikoloji Sonuçları, Laboratuar Sonuçları, Yan İşlem So-nuçları

Patolojik Tanı

Özet ve Yorumlar

Ölüm Sebebi

Sistemik hipoksemiye yol açan tatlı su teneffüsü ve bunun sonucu olarak miyokardiyal depresyon; tepkisel akciğer damar büzülmesi ve akciğer ödemeine yol açan akciğer kılcal damar ge-

irgenliği; kafatası yüzeyinin sıyrılmasına yol açacak şekilde başın arkası üstüne düşme, kafatasının zarar görmüş olan kısımlarına sıvılaşmış yağ dolması.

Sorgu yargıcı tarafından bir ölüm ara kararı verilmiştir.

Resmi soruşturma ertelenmiştir

Cesedin gömülmesine izin verilmiştir.

Tarihler (25 Aralık, 31 Aralık, 1 Ocak) tümü geldi, geçti. Lucien'in cenazesinde hepimiz ilk ve son kez bir aradaydık: Mark, Angie ve ben. Şimdi, o gün eksik olan babaları düşünüyorum: Angie'nin babası, Lucien'in babası, Mark'ın babası. Kendi babam bile karşıma bir boşluk olarak çıkıyor, mavi perdelerin ardında, soyu devam ettirme çabası içinde, deney tüplerinde babalık. Orada olmayan anneler de vardı.

Polis sonunda Angie'nin izini bulmuştu, ama Angie benimle görüşmek istememiş, bana böyle söylediler.

"Buraya gelmek onun için zor olacak," dediğini hatırlıyorum Mark'ın. "Bunu anlamalısın. Kimsenin resmen suçlanmamış olması. Bu ona kaldıramayacağı kadar ağır gelecek."

Mark, ağlaması durunca, tıraş oldu, saçını kestirdi ve ambardan eve taşındı. Bana yakındı o sıralar, fiziksel olarak yakındı. Ben ayakta duramazken, bana sarılıp destek oldu, elini benimkinin üstüne koyup oturdu, geceleyin onun soluk aldığını duyabileyim diye kanepede yattı. Benim sessizliğime ve gürültüme, boğuk bir gırtlaktan ve zımpara kâğıdına dönmüş bir ruhtan çıkan hıçkırıklara kulak verdi. Ve Hemşireler ziyarete geldiğinde, yatak odamın penceresinden, onun benim adıma yalan söylediğini duydum: "Uyuyor. Hazır olunca gelip sizi bulur."

Mark benim adıma ve aynı zamanda benim hakkımda da yalan söyledi. "Affedersiniz," dedi, "ama mesajı bu. Ben yalnızca onun habercisiyim."

Beni kendine saklamak mı istiyordu? Lucien'in boğulmasından sonraki haftalarda beni bedensel olarak nasıl arzu etmiş olabilir – kıpkırmızı gözlü ve isterik durumdaydım, yanıp tutuştuğum tek bedensel temas, kendi kanımın köpürdüğünü görmek için tırnaklarımla kendimi tırmalamaktı. Torununu öldürmüş olabileceğini düşündüğü bir eşi nasıl arzulayabilirdi?

"Çoktandır bana ihtiyaç duymuyordun," dedi, yatağa yatmama yardım ederken.

“İçi paramparça,” diyorlardı Hemşireler internetteki blogda. “Günahsız bir yaşamın kaybından dolayı büyük keder içinde.”

• • •

Vakit aldı, ama sonunda, bir türlü sorulamayan soruyu dile getirdim.

Mark arazinin kapıları dışındaki dünyaya çıkmaya cesaret etmiş, uzakça bir süpermarkete gidip erzakı takviye etmişti. Bana biraz yemek yedirmeğe çalışıyordu, ama yiyecek kokusu alınca midem düğümleniyordu. Yine de, onunla birlikte oturuyordum, kuzinenin sıcaklığı bir kez daha mutfağı evin kalbine dönüştürebi-lecekmiş gibi davranarak. Mark, daha önce yapmış olduğumuz bir konuşmayı hatırlatıp, Lucien’in öldüğü gece avukatına yazdığını, Kuyu’nun yarı hissesini ipotek ettiğini ve aldığı avansı bir stüdyo daireye yatırdığını itiraf etti.

“Burada oturmak bize –sana– iyi gelmeyecek. Bunu görmelisin. Burada esir gibisin. Buradan ayrılmalısın.”

“Burasının iyilik ya da kötülük bakımından başka herhangi bir yerden farkı yok.”

“Haklısın, her yer zor gelecektir, ama buradan uzakta en azından iyileşme şansın olabilir.” Bu sözcüğün edilmesi bile odadan fırlayıp çıkmam için yeterliydi, ama Mark beni yakaladı ve tekrar oturttu. “Tamam, iyileşme değil. Affedersin. Ama en azından düşünecek bir alanın olur.”

Lastik gibi omlet, yeni yürüyen bir bebeğin oyuncak mutfak takımından alınmış bir plastik yiyecek parçasıymışçasına tabağım-da durup duruyordu. Bunu yapmak için kırılmış yumurtalarla, o yumurtaları yumurtlamış olan tavuklarımız arasında hiçbir bağlantı kuramıyordum. Ben gidersem birilerinin tavuklara bakması gereke-cekti. Bu kişinin kim olacağını bilmiyordum. Nereye gidecektim? Ama hücrelerimi unufak etmiş olan sorunla karşılaştırıldığında bunlar önemsiz şeylerdi.

“Benim yapmış olabileceğimi düşünüyor musun?”

“Şimdi olmaz, Ruth.”

Soruyu tekrarladım. Ağzım, Mark sanki dudak okurmuş gibi abartılı bir şekilde kasılıyordu. “Sana Lucien’i benim öldürdüğümü düşünüyor musun, diye soruyorum.”

Mark yemeğini bitirmişti. Ayağa kalktı ve sırtını kuzineye dönerek durdu. Elleri sobanın çevresini kuşatan gümüş parmaklığın etrafında kasılmış kalmıştı. Uzayan duraksaması bile yeterliydi.

Çatalın sivri uçlarını bileğimde hissettim. “Düşündüğün anlaşıyor.”

“Ne söylememi istiyorsun?”

“Doğruyu.”

Bu yüzden, Mark, karşılaştırma sıfatlarını ve matematikteki olasılık kuramını kullanarak doğru bir şekilde cevap verdi bana, ya da ben öyle düşündüm. Daha olası, daha az olası, pek mümkün değil. Tanıdığı ve yirmi yıldan fazla bir süredir evli olduğu Ruth, Lucien’i her şeyden fazla severdi – bunu kendi acı tecrübeleriyle öğrenmişti. Neredeyse her şeyden çok severdi.

“Neredeyse derken ne kastediyorsun?” Şimdi engizisyon bendim, nahoş cevapları duymayı müthiş bir hevesle bekliyordum.

“Hangisi senin için daha önemliydi, bana dürüstçe söyleyebilir misin – Lucien mi, Gül mü?”

“Şimdi biliyorum bunun cevabını,” dedim.

“Ama o zamanlar farklı bir kadındın. Bana, Ruth bunu Lucien’e yapabilir miydi, diye soruyorsan, sana hangi Ruth’u kastediyorsun, diye sormam gerekir.”

Ben kusarken Mark iskemlemi geri çekti.

Bana bunu onun yaptığını düşünüp düşünmediğimi hiçbir zaman sormadı.

Belki de sizin öldürmüş olduğunuz çocuğu nereye gömersiniz, ya da çocuğu alıp sanki ne olup bittiğini açıklayabilirlermiş gibi götürüp bir ilkokul sırasına uzatılmış bir kurbağa gibi içini çıkardıkları bedenden geriye ne kalır? Onu çarmıhtan indirebilir, kabrin önündeki taşı yuvarlayabilir ve oraya oturup ağlayabilirsiniz. Onu Kuyu’ya teslim edebilirsiniz; çünkü Kuyu onun mezarını sular, bu gayri tabii kümbetin üstünde düğünçiçekleri çıkarır. Amelia Hemşire dinsel törenin burada yapılması gerektiğini düşünüyordu. Anlaşılan, bana her gün yazmış: şarkılar, dualar, iyi dilekler, öğütler, ilahiler, şiirler, kıssadan hisseler, mektuplar, ama yalnızca birkaçı sansürcümü aşabilmiş.

Ruth’um,

O Lucien’in vefatını nasıl anmamızı isterse öyle, dualar ediyorum, Lucien’e. Gül’ün rahmetiyle uyusun ve bize, Gül nasıl çöl top-

rağında yatıp, gelip geçene tozlu topraklı bir yolda dağılmış birkaç sopa gibi ölmüş görünüyorsa, Lucien'in de o şekilde ölü göründüğünü, küçük bedeninin artık bizim bildiğimiz gibi nefes almadığını hatırlatsın. Ama Gül gibi, o da yaşıyor.

Bir keresinde sana yeryüzünde açan her şeyin tomurcuğunda zaten kayıtlı olduğunu söylemiştim; buna inan, huzuru bulacaksın. Senin dönüşünü bekliyoruz.

Amelia

Her türden metin yazdı bana, hiçbiri de doğru değildi. Mark mektubu buldu ve bana Amelia Hemşire'nin istediğinin, şeytanca bir zevkle keyif alacağı bir kurban mezarından başka bir şey olmadığını söyledi. Hangisi daha dehşet vericiydi bilmiyorum – Mark'ın sözlerinde yatan muhtemel gerçek mi, yoksa zihninin bunu düşünebilecek kadar rahatsız durumda olması mı.

Sonuçta, karar verecek olan ben değildim – ben karar verme hakkına sahip değildim. Benim istediğim Lucien'in bedenini yatağında tutmak ve çürüyen kemikleri zehrini benim yaşayan cismime akıtıp beni de kendisiyle birlikte götürene kadar orada kalmaktı. Bedenini Birinci Tarla'nın üst başındaki bir ateşte yakmak ve küllelerini bu ülkenin, kuraklığın kuruttuğu toprakları üzerinde rüzgâra savurmaktı isteğim, ta ki hepimiz umutsuzluk zerrelere ibaret kalana kadar. Sonra yeşil kuyuya sen insanları aldatıyorsun, diye bağıracaktım. Anneme ve babama yaptığım gibi, kırsal bir bölgedeki bir krematoryumun yavan tanrıtanımazlığı içinde durup trafiğin de, deodorantın da, mezarlıklardaki çakıl taşları arasında kuyruğa girmiş, ölülerini ve yabancı otları karıştırıp duran yaşlı ölü yakınlarının da olduğunu bilecektim, hepsi bu. Bunların hepsini istiyordum ve hiçbir şey istemiyordum. Onu gömmek istemiyordum hiç. Onu geri istiyordum. Siz insanların ve meleklerin dilleriyle konuşuyorsunuz, ama sevgi yok sizde, siz hiçsiniz. Siz çocukları çanlarla ve törenlerle gömüyor olsanız da, Lucien'iniz yok, hiçbir şeyiniz yok.

“Angie'yi arayacağım,” dedi Mark. “Cenazeye ilgili konuşmamız lazım.”

Mark, Angie'yi istasyondan almaya gitti. Ben pencereden, nefretlik yağmura bakarak bekledim. Bedensel olarak kendimi hasta hissediyordum. Sonunda, geldiler. Çiğ kuzey rüzgârına karşı durup, şimdi su birikintileriyle delik deşik olmuş, çamura bulanmış olan

yolda döne döne gelen arabayı izliyordum. Arabada bir sürücü, bir yolcu vardı. Kocam. Kızım. Gelmeleri uzun zaman almıştı, Middleton Parkway'den arabayla gelmek için gerekli olan zamandan çok daha uzun. Konuşuyorlardı, benim hakkımda, herhalde.

Arabadan önce Mark çıktı ve arkaya dolaşip Angie'ye kapıyı açtı. Angie, hastaneden eve gelmiş yaşlı bir kadın gibi arabadan indi. Bacaklarının onu o tanıdık ön kapıya kadar taşıyıp taşıyamayacağından ve her şey kapkara olmadan önce yaşadığı hayatı devam ettirip ettiremeyeceğinden emin değildi belli ki.

Dizlerimin üzerine köktüm. "Beni affet; beni affedeceğini söyle."

"Lütfen ayağa kalk, Ruth," dedi Mark. "Daha fazla diz çökmeye ihtiyacımız olduğunu sanmıyorum."

Diz çökmem bile yanlış yorumlanmıştı. Ayağa kalktım. Angie benim birkaç santim ötemde, benden, boş, ölçüsü olmayan bir mesafe uzakta, sanki bakışları aramıza bir cam pano yerleştirmiş gibi donmuş kalmıştı. Mark bahçe kapısına doğru yürüdü ve bulunduğu yerde bir misafir gibi durarak tarlalara baktı – bu yolculuk sırasında tüm yakınlığımız yok olmuştu. Bir zamanlar, Angie ilkokuldayken, bir ödev vermişlerdi, atasözleriyle ilgili. Ak akçeler, yorgana göre uzatılan ayaklar, damlaya damlaya dolan göller – bizden o zamanlar bilgelik akıyordu, ama o zamanlar bile, ağza alınamayacak olanı kimsenin telaffuz ettiğini sanmıyorum: Anlaşan iki kişiye bir üçüncüsü katılırsa fazlalık oluyor. Orada, araba yolunda dururken fark ettim, eski ittifaklar yerine yenileri kurulmuştu. Angie denetlenemez bir şekilde titremeye başladı, bu yüzden Mark onu içeri götürdü ve kanepeye oturttu. Şiş yüzünden, aşırı ilaçla yüklenilmiş bir kederin verdiği ifadesizlik okunuyordu. Ve bir şey daha, korktuğum bir şey: Gözleri kapkaraydı, durmadan dudaklarını yalıyordu – bağımlı kişiyi yakından tanıyorsanız, belirtileri de fark edersiniz, derler. Yanına oturunca lama yünü kazağının kolunu yukarı çektim. Ama kolunu çekip kurtardı ve onunla benim aramdaki koltuğu itip odanın öteki köşesine fırlayıp köşede titremeye başladı. Çığlık çığlığa bana bağılıyor, yastıkları didikliyordu.

"Ne halt edeceğimi sanıyordun, anne, Tanrı aşkına?"

Ve...

"Onu öldürdün. Ne olduysa oldu, ben sevdiğim tek şeyin yok olmasından hep, hep seni sorumlu tutacağım."

Ve...

“Onu o kadar çok seviyordum ki. Onu ne kadar sevdiğim hakkında hiçbir fikrin yok.”

Ve...

“O kahrolası gölde sen boğulmalıydın, boğulan sen olmalıydın.”

Ve ve ve... odanın köşesindeki yere düşmüş bozuk paralar ve toz toprak arasında gömülüp gözden kaybolmadan önce.

Mark sessizliği kolaçan ediyordu. Bir gün Kuyu’da çekilmiş olan resmimizi düzeltti, sobanın boru deliğini ayarladı ve soba gürül gürül yanmaya başladı, çalışma masasının üstünde parmağını gezdirdi ve içinde alışveriş fişleri, kurumuş tükenmez kalem ve *Alabalıkla Somon* dergisinin eski kopyaları olan çekmeceleri açıp kapattı. Sığındığı köşeden, alevlerin içinde kaybolduğu sobanın önüne kadar Angie’ye refakat etti.

Uzun bir süre sonra, çok uzun bir süre sonra Angie tekrar konuştu. “Affedersin, baba, ama söylemem lazım.”

Mark bana baktı ve sonra bize sırtını döndü. “Bunu yapman gerektiğini biliyorum,” dedi.

Angie yutkundu ve sonra robot gibi konuştu. “İstasyondan buraya gelirken Babamla ben cenaze hazırlıklarından başka bir şeyden söz etmeyeceğimize dair söz vermiştik birbirimize. Bundan başka şeyler konuşmak, kaldıramayacağım kadar zor gelecekti, böyle düşündüm.” Angie, oturmuş, tırnak etlerinden kan gelinceye kadar tırnaklarının kenarını didikleyip duruyordu, sonra kanı uzun eteğine sildi. “Ama kendime mani olamıyorum. Neler olduğunu bana anlatman lazım.”

Ellerimi zorla gözlerimden çekerek başımı salladım ve tam konuşmaya başlayacakken Angie yine atıldı.

“Polisin bana anlattıklarını biliyorum, Mark’ın söylediklerini, basın, bütün dünyanın, ama sen? Tek bir şey çıkmadı ağzından.” Madeni ses karmakarışık devam ediyordu. “Beni devre dışı bıraktın. Yeni telefon aldığımı öğrenince tek bir kere aradın, bataklıkta yüz üstü sallanan sanki senin oğlunmuşçasına ölüm perisi gibi avazın çıktığı kadar bağırdın, sonra sessizliğe gömüldün. Tek kelime duymadım senden.” Durdu. Kendi kendisine vurdu, başını yumrukladı, tekrar tekrar. “Şimdi, şu anda. Senden duymak istiyorum. Tek heceli sözcüklerle. Bana böyle bir borcun var. Orada neler oldu?”

Ben daha da büzüldüm. “Bilmiyorum.”

“Buna inanmıyorum. Derinlerde bir yerlerde, bir şeyler biliyor olmalısın.”

“Bilmiyorum. Sana yemin ederim, bilmiyorum. Beni aramadın. Sana nasıl açıklayacaktım? Neler hissettiğimi sanıyorsun? Herkes benim yaptığımı söylüyor, kendimden geçmişken yaptığımı..”

“Ne hissettiğini sormuyordu. Sana basit bir soru sordu. Bu konuşulanlar seninle ilgili değil.”

Mark parmağıyla bana işaret ederek hızla dönünce dirseğiyle yarın ay şeklindeki masanın üstündeki cam balıkçıl kuşuna çarpıp ve kuş yere düşüp kırılır kırılmaz, pencereden gelen ışık ahşap zeminin üzerindeki cam parçalarında yansıyıp saban demirinin üstündeki çiğ taneleri gibi parıltıdı.

Ağzım sulandı – bu şiddeti istiyordum. Ses bana Mark’ın beni dövmeye geldiğini söylüyor; ben de karşılık veriyordum, evet, döv beni, öyle şiddetli döv ki kesiklerden yüzüme kan boşalsın ve beni yaralasın; öyle ki, diğer insanlar alnımdaki bu lekeyi görerek, bak, azize olduğunu söyleyen ama sonunda cani olduğu ortaya çıkan kadın geçiyor, desinler. Bir kere yapmıştı. Şimdi de yapsın, engelleme. Cezalandırılma arzusuyla yanıp tutuşuyordum, ama özlemle beklediğim işkencecim koltuğa yığıldı, kavga ihtimali uçup gitmişti.

Cam kırıkları denizine eğilip parçaları bir bir toplamaya başladım. “Ne olduğunu bilmiyorum,” dedim eğilirken, en sonunda. “Bilseydim sana söyledim. Lütfen bana inan. Her anımı o gün, o geceyi yeniden yaşayarak geçiriyorum, farklı bir şey yapmış olabileceğim o anı bulmaya çalışıyorum ki Lucien, Lucien...”

“Şimdi burada olsun,” diye tamamladı cümlemi Angie, alaylı bir şekilde. “Bak sana ne diyeceğim, anne. Sen onun bende durmaması gerektiğini düşündün hep. Sen de öyle, Mark. Hamile ergen okullu bütün kızlar gibi, sessizce klinikten çıkıp gitmem gerektiğini düşündünüz. Eh, arzu ettiğiniz sonucu elde ettiniz, öyle değil mi?”

Bu doğru değildi. Lucien’i, olacağını öğrendiğim andan itibaren sevmiştim.

“Sonra da ona benden daha iyi bakacağını düşündün. Üzülme, Mark bana her şeyi anlattı, onu nasıl evden uzaklaştırdığını. Sen şu batasica dünyanın geri kalanı için dua ederken onun nasıl Lucien’e bakmak, banyosunu yaptırmak, onu beslemek zorunda kaldığını. Başka herkesin herkesten fazla sevdiği kutsal anası...”

Mark'ın gözleri benimkiyle buluştu. A, evet, arabada epeyce konuşmuşlardı gerçekten.

"Ayrıca, telefon ettiğinde cep telefonuna nasıl Lucien'in, oğlumun cevap verdiğini ve evde yalnız olduğu için ağladığını da anlattı." O da ağlamaya başladı. Bu dayanılmaz bir şeydi, söylediklerinden bir anlam çıkarmak hemen hemen imkânsızdı. "Sen onu seçeceğini söylemiştin. Söz vermiştin. Kuyu'da güvende olacağını söylemiştin, böyle söylediğini hatırlıyorum, tam olarak böyle söylemiştin. Eğer altından kalkamıyor idiysen, telefon ettiğimde bana söylemeliydin."

"Seninle iletişime geçebileceğimiz bir numara bırakmadan gitmene izin vermemeliydik..." diye söze başladı Mark.

Ama Angie onun sözünü kesti; öfkesi tutarlı düşünmesini sağlamıştı. "Nasıl oldu da, Lucien'i beni yetiştirdiğinizden daha iyi yetiştireceğinizi düşündüm!"

"Angie!" Mark yerinden kalktı ve biraz önce benim oturduğum, Angie'nin yanındaki yere oturup elini onun omzuna doladı. "Şimdi olmaz, yine o konulara girmeyelim. Şimdi cenazeyi konuşalım. Sonra gidersin. Buraya gelmenin sebebi bu."

Birbirleriyle sarmaş dolaş olan bu iki kişinin karşısında, bir avuç dolusu cam kırığıyla dururken, tüm bunların içindeki tek doğruyu söylemeden edemezdim. "Lucien'i sevdiğimi biliyorsun, Angie. Sağlığın bozukken..."

"Kafam yerinde değilken, uçarken, ağzıma sıcılmışken... Söyle, söyle, anne, olanı söyle."

"Uyuşturucu kullanırken, ona..."

"Annelik ettin."

Acı sözleri yavaş yavaş tükendi ve Angie ateşin önünde kıvrıldı. Üçümüz, oturduk, Mark ve Angie kanepede, ben arkamı duvara dayamış, yerde. Aynı şeyleri tekrar kurcalamamak için cenazeyle ilgili düşüncelerimizi birbirimize fısıldadık. Mark Little Lennisford'daki kiliseyi önerdi.

"Anglikan Kilisesi. Tek güvenli yer orası; çünkü hiçbirimizin inancına uymayan tek yer," dedi.

Dış dünyanın konuştukları bana esas olarak Mark ve kapıdaki polis memuru aracılığıyla ulaşıyordu. Anlaşılan, Gül'ün takipçilerinin ana yol boyunca kurdukları kamp (nazlı nazlı tomurcuğa durmakta olan akdiken dallarını kırarak çitlere bağladıkları mantar gibi bitivermiş olan çadırları, tekerlekleri ilk düşen kar tanelerini silip süpüren kampçı minibüsleri) tümüyle polis tarafından temizlenmişti. Polis arabasında karakola götürülürken onları kısa bir süre için görmüştüm ve arabada kimin olduğunu fark edince ilahi söylemeye başlamışlardı:

“Eriha Gül'ne selam olsun!”

Bir gün sonra, yine arabayla geri götürüldüğümde, Kuyu'nun girişi uyuşturucunun yarattığı sanrılardan fırlamış gibi bir görüntüye daha da çok yaklaşmıştı: Mabede, otoyol servis istasyonundan alınmış gülleriyle gelmiş olan günü birlik ziyaretçilerin oluşturduğu kalabalık bir yanda, bir çocuk katiline gününü göstermek için arabanın motor kapağına vurmaya çalışarak polisle dövüşenler öte yandaydı. Bazıları da, herhalde, hayatlarının başka açılardan durgun olan sularında yaşarken, olayın geçtiği çırpıntılı göle ayaklarını sokmaya gelmiş olmalıydılar. Polis arabasının arka koltuğunda oturan benim için ise bu, tam anlamıyla, bana ne yapacağımın söylenmediği bir “reality show” senaryosuydu.

Bana, elli kadar takipçinin “kriz döneminde bizimle birlikte olabilmek için” ülkenin bir ucundan kalkıp ta buralara kadar geldiğini söylediler. Bunlara, ana yolun diğer tarafındaki boş arazide kamp kurmaları için izin verilmişti. Bu insanların ya büyülerinden ya da paralarından kendilerine bir şeyler bulaşmasını umut eden çiftçi haksız mıydı? Evden çıkma cesareti gösterdiğim nadir durumlardan birinde, yaktıkları kamp ateşinin alevlerini uzaktan gördüm. İnternete bakılırsa, bu kişiler yalnız değillerdi. Belediyeye ait dikey su borularına yakın nerede bir avuç boş toprak varsa, orada minicik bir çadır kampı kurulmuştu. Televizyonlar, mangalların etrafına dizilmiş, günü birliğine uzaktan gelmiş olanlara güller uzatan kadınları, slogan yazılı pankartların asıldığı elektrik direklerini gösteriyordu:

Gül çünkü Yağmur Yağıyor! Bazılarında seçilmiş kişinin resmi vardı ve altında da şu slogan yazılıydı: “Safiyet Timsali.”

Meclistedun.com sitesi, milletvekillerinin baş sağlığı dilemek için yarıştıklarını bildiriyordu, ama belli ki bu tarikata göz yummayı da, ülkede yükselmekte olan dinsel coşku akımına kapılmış olanları gücendirmeyi de istemiyorlardı. Milletvekilleri, bir yandan Lucien Ardingly’nin trajik ölümüyle ilgili soruşturmayı hiçbir şekilde etkilemek istemiyorlar, öte yandan ise Kuyu’daki toprağın verimliliğinin sürmesini sağlayacak sebebi saptamak için elden gelen her şeyin yapıp yapılmadığını içtenlikle sorguluyorlardı; Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı’na, kırsal yörelerdeki ilkokullarda ev-okul bağlantısının ne derece etkin olduğu ve gezgin ailelerin çocuklarının eğitimini düzenlemek için ne gibi tedbirler alındığı hakkında sorular soruyorlardı; resmen akraba olmadıkları yakınları tarafından bakılmakta olan çocuklara dair sosyal hizmetlerle ilgili değerlendirmeler konusunda somut veriler talep ediyorlardı; Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bakanı’ndan, tek cinsiyete dayanan inanç gurupları hakkındaki görüşlerini kayıtlara geçmesi için belirtmesini istiyorlardı; ayrıca, İçişleri Bakanı’na, Lucien Ardingly’nin, ailenin de talep ettiği gibi, saygın bir özel törenle toprağa verilmesi için ne gibi hazırlıklar yapıldığını soruyorlardı. Her şeyden önemlisi de, Başbakan’dan, bu tür şeylerin olmasına bir daha izin verilmeyeceğine dair teminat istiyorlardı.

Saygınlık. Özel tören. Aile. Bu tür şeyler bu koşullarda nasıl sağlanabilirdi?

Lucien’in cenazesinin sabahında, henüz hava daha aydınlanmamışken, Middleton civarına barikatlar yerleştirilmişti bile. Eski Köprü pub’i ile nehir arasındaki dört dönümlük alanın tamamı, direkleri ve uydu gereçleriyle birlikte park ettikleri minibüslerin içinde oturan basın mensupları için ayrılmıştı. Anlaşılan, gece boyunca yayın yapmışlardı. Kime? Ön kapıda, ayaklarını yere vura vura görev yapan polise sordum. Bana, sabah erken saatte seyircilerin çok aç olduklarını anlattı. Cenazeye katılacak olanların, onaylı bir cenaze katılımcısı listesine kayıt olmaları gerekiyordu. Org çalan müzisyenden bile temiz kâğıdı istenmişti.

Kortejin aksaksız yürümesi gibi nankör bir işle görevlendirilmiş olan Komiser “Cenazeden önceki gece burada, Kuyu’da mı kalacaksınız?” diye sordu.

“Fark eder mi?” diye sordu Angie.

“Burada olursanız, sizi korumamız daha kolay olur da, onun için sordum – araziye inen yoldan anayola, oradan da kiliseye kadar temiz tuttuğumuz, eskortlu bir güzergâh var. Eğer hâlâ Middleton’daki Motor Lodge otelinde kalıyorsanız, işimiz daha zor olur, o kadar. Oradaki çift akışlı yolu kapatamayız.”

Angie burada kalamamıştı. Kimse burada uyuyamazdı.

Mark kararını verdi. “Ben Angie ile Motor Lodge’da kalacağım,” dedi. “Sabah erkenden buraya arabayla geliriz. Böylece hep beraber kiliseye gidebiliriz.”

“Hep beraber mi?” diye sordu Angie.

Mark ona dönüp başını salladı ve sonra Komisere “Böyle yapsak olur mu?” diye sordu.

Komiser de ayağa kalktı. “Olmasına gayret ederiz, efendim,” dedi.

O zaman, ben tek başıma kalacağım, diye düşündüm, bu gece ve hayatımın geri kalanında. Bana verdikleri ilaçlar hem hafızamı hem de beklenti yeteneğimi alıp götürmüştü; bu yüzden, rahatlama ve kusma karışımı duygularla uyandığım o sabah karşılaştığım ilk şey, gözümü alan araba farları ve çarpılan iki kapının çıkardığı ses oldu. Aşağıda birinin çaydanlığı doldurduğunu işittim. Hayatımın en çirkin sabahının doğuşuna tanıklık etmek için ilk iş olarak panjurları açtım. Mark Birinci Tarla’yı ayıran çit basamağına oturmuştu. Her şey planlandığı gibi gitseydi, şimdi kuzulama için hazırlanıyor olacaktı; ama dölsüz koyunlar, sanki amaçsız varoluşlarının farkındaymışçasına, çitlerin yanında dolanıyorlardı. Yağmur değil, kar yağıyordu. Doğumlar, düğünler, ölümler – hepsi karla örtülüydü. Kar taneleri Mark’ın siyah paltosunun koluna, kalkık yakasına, siyah saçlarına düşer, kısacık bir an için şekillerini korurken, neredeyse her birini sayabiliyordum, ama gördüğümü anlayabilecek kadar vakit geçmeden serpinti bitmiş, Mark içeri girmişti.

Merdivenlerin üst başına oturup kendi kocamla kendi kızımın konuşmalarına kulak misafiri oldum.

“Başında kar taneleri var.”

“Annen kalktı mı?”

Kaşığın fincana çarpma sesi.

“Oraya çıkamam bir daha.”

Bir akşam önce, Angie, aralıksız iki saat, iki saatten fazla, Lucien’in yatak odasında ağlayıp inlemişti. Mark kendini çalışma

odasına kapamıştı; ben, kuru gözlü geceyi izleyerek verandada duruyordum. Mark onu odadan çıkmaya ikna edinceye kadar, her ikimiz de kendi korkunç sessizliğimiz içinde Angie'yi dinledik. İrlanda'da buna "bıçaklama" derler, doğru sözcük de budur, bıçak gibi keskin acı için.

"Üzülme. Bir dakika sonra çıkarım yukarı. Henüz uyanmasına gerek yok. Zaten uzun bir gün olacak."

Yeni doldurulmuş çaydanlığın kuzineye konduğu zaman çıkardığı cazırtı.

"Ahıra dönmüş burası!"

Musluk açılıyor. Tencereler ve tavalar takır tukur dolaplara konuyor. Angie'nin, tıpkı benim gibi, temizleme hırsıyla etrafı ovaladığını canlandırıyorum gözümde. Yavaşça kalktım, yer döşemeleri ayağımın altında gıcırdadı.

"Bu, o."

Musluk açık bırakılmıştı; bu yüzden pompa gümbürtüyle harekete geçip Kuyu'dan su çekmeye başladı. Giyinme isteği hissetmediğimden, Mark'ın eski sabahlığını üstüme geçirdim ve mutfağın kapısına kadar gittim. Angie beni görmezden geldi. "Acaba musluğu uzun süre açık bıraksam su tükenir mi?" dedi. "Bu her şeyin sonu olurdu."

"Annen de bana bir kere bunu sormuştu." Mark, Angie'nin ellerini yavaşça musluktan ayırarak suyu kapattı ve Angie hıçkırarak ona sarıldı. Ancak onlar birbirlerinden ayrılınca bir adım atabildim.

Birisi resmi bir cenaze aracı ayarlamıştı.

Angie'nin bu şeye karşı nefretini sezen Mark, "Herhalde Lucien beğenirdi bunu," dedi. "Bir iş için doğru aracın kullanılmasını severdi."

"Pencereleri silecek olan adam postacının minibüsüne benzeyen bir arabayla gelince ne kadar bozulduğunu hatırlıyor musunuz?" dedim.

"Ne zamandı bu?" dedi Angie.

"Bilmem, hayatım. Londra'da yaşadığımız zamanlar. Ona bizim baktığımız sıralarda olmalı." Elinde sivri uçlu bahçıvan beliyle, şeytanın seçtiği sözcükler.

"Bunu yapamayacağım, Mark," diye hıçkırdı Angie. Mark'ın Angie'nin sivil görünüşlü eskort arabasının arka koltuğuna binmesi için yardım ettiği ve benden özür dileyip, yalnızca kiliseye kadar

diye seslenip Angie'nin yanına oturup kapıyı vurarak kapattığı âna kadar Angie'nin neden söz ettiğini ve polisle neler konuştuklarını bilmiyordum. Ben cenaze arabasına bindim ve üç kişi, biraz sıkışılırsa da dört kişi alacak büyüklükteki uzun, siyah sıranın orta yerine oturdum. Önümüzdeki motosikletli polis yolun anayolla birleştiği yerde, çamurda hafifçe kaydı ve arabalar biraz yavaşladı. O sırada onları gördüm, Hemşireleri, yalnız Amelia Hemşire'yi ve diğerlerini değil, yolun diğer yanındaki kampta kalan tüm hemşireleri. Hepsini beyaz giyinmişlerdi ve yolun iki yanına dizilmişlerdi. Önde, Mark arabanın camından sarkmış bağıyordu, ama ses tabutun içinde boğuldu.

Yanlarından ağır ağır geçtik, her birinin yüzünde yaş, elinde, yükseğe kaldırdığı bir Eriha gülü vardı, hepsinin dudakları sessiz bir duayla kıpırdıyordu. Dorothy, yaşlı bir kadın yas tutarken nasıl görünürse öyle görünüyordu; Jack'in titreyen ellerindeki Gül'den yapraklar ve toz-toprak dökülüyordu; her ikisi de Eve ile el ele tutuşmuşlardı ve Eve gözlerini geleceğe dikmek için elinden geleni yapıyordu. Birden, Amelia Hemşire önümüze geçti, kollarını iki yana açıp arabayı durmaya zorladı.

"Eriha Gülü'nün Seçilmişine selam!" diye bağırdı.

Sürücü kornasını çalıyordu, bir sürü polis Amelia'ya doğru koşup onu yoldan çekti. Uzun saçları polislerin ellerine dolanıyordu, beyaz giysisi kalçalarına kadar sıyrılmıştı ve çıplak ayakları çakılları sıyrıyordu. Hemşirelerden bazıları ona yardım etmek için koştular; polisleri tırmalıyor, çığlıklar atıyor, Amelia Hemşire'yi ellerinden tutup çekiştiriyorlardı; diğerleri ise ilahiyi kaldığı yerden alıp daha yüksek, daha yüksek sesle devam ettiriyorlardı.

"Seçilmiş selam, Eriha Gülü! Günahsız selam!"

Gözlerimi ellerimin arasına saklayıp, karanlık, yalnız oyuğumun içinde, bir ileri, bir geri sallandım. "Hayır! Hayır! Hayır!" diye üst üste tekrarlardım, ta ki yolculuğumuzun ritmi hızımızın arttığını ve Hemşireleri geride bıraktığımızı haber verene kadar. Kafamda, cenazeye gelmek isteyen Ses'le boğuşuyordum.

Kilisenin sıraları arasında uzanan bitmek bilmez koridor yalnızca bana aitti, Mark ve Angie kol kola önden yürümüşler ve oturmuşlardı bile. Yürüdükçe, cemaat içindeki yabancıların bana doğru yarı dönmüş yüzleri gözümün önünde eğrilip bükülüyordu. Çarmıha gerilmiş İsa ile gözlerimiz karşılaşmış, ben mihraba doğru çekilirken, iki dalga arasında geçen sessizlik gibi, fısıltıların

durulduğunu ve yeniden başladığını duyuyordum. Kızım ve kocam olan iki kişinin yanında oturmak üzere, mahcup, süzıldüm. Yas tutmak için gelmiş olan bütün bu insanlar ne düşünüyor olurlarsa olsunlar, onlarla tek bir ortak noktamız vardı: Hepimiz ölüm ve din konusunda rahatsızdık, bin yıllık taş ve vitrayın sunduklarından huzursuzduk. Gösterişsiz köy kilisesi zambaklarla doldurulmuştu ve zambak kokusu, rutubetli ilahi kitaplarının kokusuyla ve cila kokusuyla ve orgun alçak perdeden çıkardığı iniltiyle birleşmişti. Charley de dahil olmak üzere gezginlerden bazıları da gelmişti; Angie'nin uyuşturucuyu bırakmasına yardımcı olacak biri varsa, o da Charley olacaktır, diye düşündüm. Çocuklarını da getirmişlerdi. Kızlar yün taytlar, uzun etekler giymişler, ellerine demet demet kardelen çiçeği almışlardı. Erkek çocuklar kot pantolonlarıyla kıpırdanıp duruyorlardı. Henni, Angie'nin yanına geldi ve yanında Lucien'in bisikletinin resmini de getirdiğini söyledi. Resmi hafif bir yapıştırıcıyla tabuta yapıştırıvermeyi düşünüyordu; çünkü Lucien bundan hoşlanırdı, giderken bisikletinin resmini de götürmekten. Angie onun başını öperken başını salladı ve ona çok düşünceli olduğunu ve bunu mutlaka yapmasını söyledi. Böylece, rahip, tüm cemaat, kilisenin arkasındaki polisler, denenip org çalmak için buraya getirilmiş olan hanım, ben, Mark ve Angie, hepimiz Henni'nin sıraların arasındaki koridor boyunca gıcırdayan spor pabuçlarıyla yürüyüp sazdan örülmüş tabutun kapağına bisiklet resmini sıkıştırmasını izledik.

Tabut küçücüktü, inanılmayacak kadar küçüktü.

İlahiler okundu – bunları kimin seçtiğinden emin değilim. “Tüm umudun Efendisi, tüm neşenin Efendisi, güveni çocuğunki kadar sağlam olup, hiçbir endişenin silemeyeceği...” “Senin gözünün önünde geçen bin asır, bir akşam gibi geçer gider.” Ayağa kalkıyoruz. Gitti, diyor Ses. Oturuyoruz. Diz çöküyoruz. Gitti, gitti, gitti. Oturuyoruz. Bedenim bir robot, zihnim bir siyah ekran virüsü. Mark, Angie'ye sarılmış tutuyor, Angie ağlıyor, ağlıyor ve benim kuru göz çukurlarımdan kazınsa bile tek bir damla yaş çıkmıyor. Mezar kazıcıların sıkı, kuru toprağı kazmakta yardımcı olması için bir gün önce getirdikleri kazma makinesinin bulunduğu yerde bile; tabutu mezara indirdikleri zaman bile: Angie, Lucien'in kıymetli ördeğini öpüp kör mezara attığında bile; çocuklar boşluğa çiçeklerini fırlattıkları zaman bile.

Şimdi bile.

Angie tek bir söz etmeden mezarın başından ayrıldı. Arkama döndüm, Angie gitmişti. Ardında hiçbir vaat ya da bağışlama bırakmadı. Bir doktorla bir polis beni tekrar Kuyu'ya götürdü. Anlaşılan Mark gömü sonrası töreni için köy muhtarlığı binasını ayarlamıştı ve törenden sonra buraya uğramadan gitti. Doktor kibar bir insandı. Benimle kaldı, daha sonra, yapılan açıklamanın iyi bir fikir olduğunu, saygılarını sunmak için sıraya girmiş bekleyen insanların ayağını böyle kesebileceğimizi söyledi.

Açıklama mı?

Aile, son haftalarda sunulan destek ve anlayış için herkese teşekkür eder. Lucien'in ölümünün, hayatlarında bıraktığı boşluğu ifade edecek sözcük bulamamaktadırlar. O, ailesi için, harikulade bir evlat ve torundu ve tanıyan herkes tarafından sevilirdi. Aile, Kuyu hakkında ve çiftliğin geleceğiyle ilgili planları hakkında birçok faraziyenin dillerde dolaşmakta olduğunu farkındadır. Aile için önemli olan, bu özel toprakların, kuraklıktan büyük sıkıntı çekmekte olan ülkenin geri kalan kısmına en büyük yararı sağlayacak şekilde kullanılması ve Lucien'in böylece boş yere ölmemiş olmasıdır. Bu nedenle, kısa süre içinde çiftlikten ayrılacaklar ve kullanımını bir hayır kurumuna aktarmak için gerekli yasal girişimlere başlayacaklardır.

Ailenin ricası, bundan sonra, büyük kayıplarının derin acısını kendi başlarına yaşayabilmeleri için rahatsız edilmemektir.

"Mark'ın bunu yazması çok akıllıca olmuş," dedi doktor. "Sizin başınızda, basına açıklama yapamayacak kadar fazla dert olduğunu söyledi."

Bu Mark'ın kamuoyuna yazdığı bir veda konuşmasıydı. Bana ise farklı bir mesajı vardı.

Sevgili Ruth,

Bu, yazmak zorunda kalacağım tüm mektupların en zoru. Gi diyorum. Sen bunu okuduğunda, ben gitmiş olacağım ve dönmeyeceğim. Üzgünüm.

Kalmak istedim. Kuyu başlangıçta her ikimiz için de bir rüya idi. Sana da bana da ait değildi ve bizi ayırdı. Her seçeneği dene-dik. Önce evde birlikte yaşadık, sonra odaları ayırdık, sonra evleri ayırdık. Bir sonraki mantıklı adım birimizin çiftlikten gitmesiydi,

ama sonra da bütün bunlar oldu. Son birkaç haftadır yine bana ihtiyaç duyduğunu düşünerek kendimi aldatıyordum, ama yanılmışım. Sen uzun süredir bana ihtiyaç duymuyordun. Bir kızın, bir torunun, hemşirelerin ve tanrın vardı – ben çok uzun süredir senin listenin en sonundaydım. Lucien'in ölümünden sonra sana yemek yedirmeme, ilaçlarını içirmeme izin verdin, ama bu yeterli değil ve ben gidiyorum.

Eğer senin inançlarını paylaşabilseydim, paylaşırdım, ama bunu yapmam mümkün değil. Bana sık sık hatırlattığın gibi, başka cevaplarım da yok, ama yolumuzun neden ve niçin Kuyu'ya düştüğü sorusuna Tanrı merkezli bir açıklama getirmek güç belirtisi değil, zayıflıktır diye düşünüyorum. Bu bir sanrıdır. Pek çok kere, kötü niyetimden değil, sana olan sevgimden dolayı sana anlatmaya çalıştığım gibi, Amelia Hemşire tarafından sömürülüyorsun. Ondan uzak duracağını umuyorum. Tıbbi yardıma ihtiyacın var. Angie'den farklı düşünüyorum ve Hemşirelerin zararsız olmadığına inanıyorum.

Galiba bir konuda anlaşıyoruz – Kuyu'nun bizden büyük olduğu konusunda. Bir küçük çiftlik sahibi olarak her şeyimizi ona yatırdım, ama o küçük bir şey değil, değil mi? Burası hiçbir zaman gerçekten bizim olmadı ve hiçbir zaman da olmayacak – eğer burası kuraklığa çare olabilecekse, herkese ait demektir. Bu yüzden kendi payıma düşen kısmının kullanım hakkını devlete devreden evrakları imzaladım ve avukatımıza bıraktım. Bunun karşılığında henüz bir para almadım. Burası zaten hiçbir zaman parayla ilgili bir anlam taşımadı. Bu söylediğimin doğruluğuna inanacak kadar beni tanıdığından eminim. Önümüzdeki Mart'ta evlilik yıldönümümüz olacaktı. Sen benim her şeyimsin ve belki de bu yüzden, senin bir kısmına razı olamadım.

Bir kongreye gittiğin zaman Angie ve benim için yaptığın listeleri hatırlıyor musun? Perşembe günü caz müziğiyle dans, buzdolabındaki lazanyayı unutmayın, Angie'nin okuduğu kitap kütüphaneye Cuma günü iade edilecek –böyle şeyler. Ben de senin için bir liste yazacağım – koyuntırnağı hastalığı için koyunları her gün gözden geçir, domuzlar için ek yemler bitmek üzereydi, römorkun fren lambalarının tamir edilmesi lazım... Kendine iyi bakmanı, doğru dürüst yemek yemeni, arka kapıyı kilitlemeni, Land Rover'da takviye kablo kullanmamanı, internetten uzak durmanı

sana hatırlatmak istiyorum... Ama bunların hiçbirini aylardır yapmıyorsun, o zaman benim şimdi bunları söylememin ne anlamı var? Hepsi ölürse ne olur? Kendi akıl sağlığım için, arkamı dönüp gidebilmem lazım, bu yüzden artık kesiyorum. Kendi acımla başa çıkmam lazım. Sen de kendine bakabilirsin.

Bütün evrakları, mali bilgileri vb. çalışma masamda bıraktım. Kuyu'nun evraklarını senin bilgisayarında Giderayak adlı bir dosyaya kaydettim. Bankada biraz para var, ama sonsuza kadar dayanmaz – bir noktada bu konuyu konuşmamız lazım gelecek. Belki de avukatımdan seninle iletişime geçmesini rica ederim. Beni aramaya çalışma. Cevap vermeyeceğim. Artık bitti.

Ne yapacağımı bilmiyorum. Will, hukuk işleriyle ilgilenecek birine ihtiyacı olabilecek birinden söz etti, ama gönlüm böyle bir işte değil.

Sen de beni, benim seni bıraktığım kadar kesin bir şekilde bıraktın. Sana vurduğum için özür dilerim. Ben şiddet kullanan biri değilimdir, ama beni o kadar derinden yaraladın ki nefes alamadığım zamanlar oldu. Belki bütün bunlar yakında biter. Belki yine yağmur yağmaya başlar. Torunumuzu kimin öldürdüğünü öğrene kadar bağışlamadan söz etmek imkânsız. Bu kişinin sen olmadığını derinden umut ediyorum.

Bütün sevgim senin olsun, bana gerekmeyecek, başkasına verecek değilim.

Mark

Geçmişı anmanın bir bedeli vardır ve yanında başka şeyler de getirir. Uyandıgımda, yanında getirdiği refakatçi yanımda, havanın sıcaklığına rağmen, soğuk bedeni benimkine yapışmış, kokmuş nefesi ensemdedir. Bu, dizlerimi göğsüme çekmeme ve köpek gibi ulumama yol açıyor. Hugh'un ölümünden önce, bu yaratığın keder ve dalavere ile dolu kurşundan bavullarını toplayıp merdivenlerden aşağı sürükleyerek indirmiş ve çekip gitmiş olabileceğini düşünmeye başlamıştım. Ama bunca zamandır fırsat kolluyormuş ve işte yine çıkageldi.

Tavana bakarak küçük adımlarla ileri gider gibi yapıp geriye doğru geniş adımlar atıyorum. Sabahleyin bir ara yana dönüyor, Birinci Tarla'da devedikenlerinin arasında buğday başaklarının boy verdiğini, devlete ait kısımlarda da bölük bölük deneyysel ürünlerin ekili olduğunu görüyorum. İşte tüm canlıların işlevleri. Doğmak. Beslenmek. Dışkılamak. Büyümek. Üremek. Ölmek. Tabii gübre yığınının yakınında dolaşan sıçanlar, bütün bu işlevlerde, benim olup olacağımdan daha becerikliler. Bildiğim kadarıyla, kendilerini öldürmüyorlar.

Elim baldırıma doğru uzanıyor ve etime dağlanmış olan şeklin sertleşmiş izini fark ediyor; bunu sık sık yapıyor, elim, sanki bir şeyleri unutabileceğinden korkar gibi. Bu sırada, Lucien'i öldürmüş olmam mümkün görünüyor. Yüzü döşeme tahtalarının damarlı dokusunda beliriyor ve suçumu teyit ediyor, bir ahlaki sorumluluğu değil, fiziksel öldürme olayını: Sabahın erken saatlerinde onu uyandırmamı, parmağımı dudaklarıma koyarak şşştleyişimi, kulağına bir şafak vakti macerasına çıkacağımızı fısıldayışımı. Spor pabuçlarının bağlarını bağlıyorum, uçları düğümün içine sokarak çift düğüm. Lucien uykulu. Gülü boynuna takıyorum ve loş ışıktaki parmaklarım nasıl düğüm atacağını ezbere biliyor. Elim, uzun yeşil kazağın altındaki elini arıyor ve onu merdivenlerden aşağı doğru yönlendiriyorum. Artık uyanmış ve heyecanlı.

"Nereye gidiyoruz, R büyükanne ve niçin?"

“Bak, ne kadar karanlık, R Büyükanne.”

Hava çok karanlık ve çok soğuk. Hiç yıldız yok. El ele tutuşuyoruz, Lucien açısından gece karanlığında kaybolmamak için tutuyor elimi; keşke kaybetseydim onu. Arazinin tepe noktasına çıktığımızda, Cadogan Tepesi'ne doğru bakıyoruz; uzaktaki çiftlik evlerinde hiç ışık yok, hiç kimse kalkıp da bunu görmek istemiyor.

Ses bize acele etmemizi söylüyor. Yakında şafak sökecek.

“Kuyu'ya mı gidiyoruz, R Büyükanne, gittiğimiz yer orası mı?”

Kuyu'ya gidiyoruz.

Çit basamağından tırmanıp ormana geçerken Lucien artık korkuyor. Elimi yakalayan elinin ona zarar verecek olan tek varlığa sımsıkı sarıldığını hissediyorum. Kapkara suyun başına geliyoruz ve Lucien eğilip eliyle suyun yüzeyine dokunuyor. Su geç uyanıyor ve sazların arasında büzülmüş durduğu göl kenarına doğru uykulu uykulu çekiliyor; suyun kendisi bile kötülükle el sıkışmak istemiyor.

“Beni burada bırakmayacaksın, değil mi R Büyükanne?”

Hem evet, hem hayır.

“Ne kadar derindir burası, R Büyükanne, dibine değebilir misin?”

Evet ve sonra çıkarım.

Soğuk toprağa oturuyoruz ve Lucien biraz midesinin bulandığını söyleyerek bana dayanıyor ve artık eve dönebilir miyiz, daha sonra yine geliriz diyor, ama ona suyun her şeyi düzelteceğini söylüyorum.

“Büyüyü görecektir miyiz?”

Evet, diyorum, ama büyü'nün işe yaraması için her şeyi düzgün yapmalıyız. Peşimden gel.

Kuyupınarı'nın soğuk sularının içinde el ele duruyoruz, çamurlu bataklık bizi içine çekiyor, Lucien kıkırdıyor ve titriyor. Bir adım daha. Yolumuzda bir adım daha atıyoruz, bildiğim dünyada bir adım daha. Eski şeylerden yenilere doğru, seninle geleyim bu yolu. Ona alçak sesle şarkı söylemeye başlıyorum ve o da bana katılıyor, çünkü bu şarkıyı biliyor. Bir kız çocuğu gibi söylüyor. Saçları da kız çocuğu gibi, parmaklarımda hissediyorum. Ama bir erkek çocuğunun cinsel organlarına sahip. Ses, daha derine, diyor, daha derine gidin.

“Ne kadar soğuk, R Büyükanne.”

Ona, üşüdüğün zaman, yapacak en iyi şey daha derine gitmektir diyorum. Soğuk, midedeki acı, yumruklarında hissettiğin korku,

yeterince derinleşince, büyü lü bir şekilde uçar gider. Buna inanmalısın.

“İnanıyorum, R Büyükanne. Vallahi inanıyorum, ama çok üşüyorum.”

Bana güven.

Kollarımın üstünde sırtüstü yatıyor, ama su yüzüne çarpınca çığlık atıyor. Birden binlerce kolu ve parmağı oluyor ve hepsi de elbiselerimi koparıyor, saçımı çekiyor. Karanlıkta sendeleyerek ona doğru yalpalıyorum, bana vuruyor, göğsüme tekme atıyor, sarhoşlar gibi dövüşüyoruz, yarı ayakta duruyor, yarı kayıyor, başı geri savruluyor ve eski yosunlu basamaklara tak diye çarpıyor, sonra birden göçüyor ve suyun içine kayıyor. Onun kusursuz, kanayan başını suyun altında tutuyorum. Bir kez, belli belirsiz, elleri tutunacak bir şey arıyor, ama bir şey bulamayınca, çiçek gibi açılarak suya kapılıyor. Hareketsizleşiyor, tekrar güzelleşiyor ve solgun yüzünün su yüzeyine çıkıp ayla buluşmasına izin veriyorum. Dudakları bir gül goncası gibi büzülmüş.

Ses iyi bir iş çıkardığımı söylüyor ve sonra eve, yatağıma dönüyorum ve ev ağırlıksız, dışarıda şafak gökkuşağı renklerinde.

• • •

“Ruth, iyi misin?”

“Geri döndüğünü bilmiyordum.”

Çocuk alnıma elini koyuyor. “Çok ateşin var.”

Ondan uzağa doğru yuvarlanıp, titreyerek yorganın altına gömülüyorum. Hasta olduğumu sanıyor. Haklı, can evime kadar hastayım.

“Şu son hafta boyunca neler oldu? İşlem defterini okudum; hemen hiç yataktan kalkmamışsın...”

“Beni bırakman lazım.”

“Gidip ateş düşürücü getireceğim. Bir doktor lazım.”

“Hayır. Ateş düşürücü de istemiyorum. Ayrıca, bak ne diyeceğim, Çocuk, seni de istemiyorum. Garnizonuna geri dön.”

Çocuk başını ellerinin arasına alıyor. Kolunu yakalayıp ısrar ediyorum. “Tanrı aşkına, git. Acınası bir şey bu – ben menopozlu bir deli ve sen, hayatına bir amaç arayan bir ergen. Yanlış kişiyi seçtin. Üstelik de, sana söyleyeyim, er ya da geç, sen de düzene uyacaksın, bir evin, bir işin, bir eşin ve çocukların olacak ve bu

da senin akşam yemeği davetlerinde anlattığın bir öyküye dönü-
şecek.”

Yumruklarım onu sözcüklerim kadar şiddetle dövüyor, onun
“felaket geleneksel geçmiş olan” başarılı gençliğini, sıradanlığını,
geleceğini yumrukluyor, kaybedecek çok az şeyi, yaşayacak çok
uzun bir hayatı olduğu ve ben bunu zaten kaybetmiş olduğum – ve
Lucien’in denemeye bile fırsatı olmadığı için ondan nefret ediyor.
Ama Çocuk yumruklarımdan etkilenmiyor, bırakıp gitmiyor ve
ben de daha fazla devam edemiyorum, tükenmiş bir şekilde çö-
küyorum ve ona arkamı dönüyorum. Otur o zaman orada, diye
düşünüyorum, eğer istiyorsan. Hastalığım sana da geçsin. Sessiz-
likte, gerçekten de söylenmesi gereken şey midemde kabarıyor ve
sözcükler halinde diziliyor.

“Haftayı en kötü anları hatırlayarak geçirdim. Ama değdi. Sa-
nıyorum, Lucien’i ben öldürdüm,” diye anlatıyorum. “Her şeyi
hatırladım sanıyorum.”

Yine de gitmiyor. Omuzları biraz düşmüş, nefes alırken göğsü
biraz fazlaca kabarıyor. Konuşurken bana bakmıyor.

“Ne hatırlıyorsun?”

“Ayrıntılar. Ayakkabı bağlarını nasıl bağladığımı, başını nasıl
vurduğunu, onu nasıl suyun altında tuttuğumu, çamurda ayakları-
mın nasıl iz bıraktığını.” Bağdaş kurup oturuyorum. “Rahatladım.
Herkes söyleyebilirim artık, suçlama yapılabilir, hapse girebilirim.
Her şey artık dosdoğru olacak. Ama, yok...” Sözümü kesmesine
engel oluyorum: “Sen yapmadın deme, çünkü sen hiçbir zaman tam
olarak anlayamadın, ne kadar çılgın olduğumu, ne kadar zavallı,
sanrılar içinde ne kadar boğulmuş olduğumu. Aslında...” Galiba
bütün ömrümce doğru sözcüğü bulmaya çabalamışım ve birden
buluvermişim gibi geliyor: “Ne kadar bencil olduğumu.”

Çocuk uzaklaşıyor ve geniş pencere pervazına oturuyor. Ar-
kasından gelen ışık onu siluet haline çeviriyor ve gölgesi yatağa
düşüyor. Bu, onun yüzünü iyi göremeyeceğim anlamına geliyor,
ama sesi, onun bir mücadele içinde olduğu gerçeğini ele veriyor.

Çocuk, tane tane, ölçülü bir ses tonuyla konuşuyor. “Sen çok
güzel bir kadınsın, öyle demek istemedim, fiziksel olarak değil, bir
bütün olarak. Lucien’i öldürdün mü bilmiyorum, bundan hiçbir
zaman emin olamadım. Sen Lucien’in ayakkabı bağlarına hiç iki
düğüm atmazdın, öyle değil mi? Bir de kazak ve tahta gül var, bun-

ların nerede olduğunu hiçbir zaman hatırlayamadın. Ayak izleri hiçbir şey ifade etmez, herkes –Amelia, tüm Hemşireler, Mark, Lucien, sen– hepiniz o akşam Kuyupınarı’ndaydınız.”

“İnanmak istemiyorsun, Çocuk. Ama inanman lazım. Yığın halinde ıslak giysiler, benim sabah bitkin oluşum. Lucien başka kiminle dışarı çıkabilirdi, gecenin yarısında? Uyanırken bile çoğu zaman ne yaptığının farkında değildim, uyurken ne yapabileceğimi sen düşün. Kabul etmelisin, Çocuk, pekâlâ yapmış olabilirim.”

Çocuk, biraz hava girsin diye pencereyi ardına kadar açıyor, sonra yatak odasının diğer ucuna gidiyor ve meydan okurcasına dikiliyor. “Ama resmin içinde yalnız sen yoksun, Mark da var –haberlerden anladığım kadarıyla o zamana kadar o da şaşkına dönmüş durumdaydı. Ya Hemşireler?” Benim sessizliğimi fırsat bilip üsteliyor. “Öyle bir tarikat her şeyi yapabilir; tarih boyunca din adına yapılmış olan tüm inanılmaz şeyleri düşün. Sana söylemiştim, dinle aram yoktur. Bu Hemşirelerle hiç tanışmadım. İyi insanlar olduklarından kuşum yok, sen onlara güveniyordun gibi geldi bana, ama zaten mesele de bu, öyle değil mi? Teksas’taki o kitlesel intiharlar, intihar bombacıları, 11 Eylül olayı, mesela...”

“Nutuk atma, lütfen. Bunları ben de düşündüm. Evet, başka insanlar da var, öyküyü başka türlü anlatmak da mümkün,” diye kabul ediyorum. “Ama bu, benim kafamdaki halini daha az doğru kılmıyor.”

Çocuk dediklerime aldırılmıyor, tekrar yatağa oturuyor ve ellerimi ellerinin arasına alıyor. “Onu senin öldürüp öldürmediğini bilmiyorum. Öldürmüş olsan bile, bu hiçbir şeyi değiştirmez; çünkü o işi yapmış olan gerçek sen olamazsın. Nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum.”

“Eh, Çocuk, uğraşma boşuna, bu hiçbir şeyi değiştirmez.” Ellerimi çekiyorum, o ise bırakmıyor.

“Sanki annemi düşünüyor gibiyim, ya da ona benzer birini, insanların, feci bir şey yaptığını söyledikleri biri. Eğer yapmış olsa bile, bu onun benim annem olduğu gerçeğini değiştirmez. Onun harikulade bir insan olduğunu biliyorumdur. Anlıyor musun? O başka bir Ruth olmalı, gergin, hasta. Devletin toprağı almak istemesiyle çok büyük bir baskı altına alındın, evliliğin de dağılıyordu, Hemşireler ve tüm o saçmalık da cabası. Hep okuyup duruyoruz, hareketlerinden sorumlu olmayan insanları.”

Kısa bir sessizlik oluyor. İşte, ihtiyaçlarımızı giderebilmek için birbirimize kelepçelenmişiz. Ellerimi çekiyorum. “Eninde sonunda, nutuklarla değiştiremeyeceğimiz şeyler vardır, Çocuk, bunlardan biri de suçluluktur.”

Ertesi sabah uyandığımda Çocuk görevi başında değil. Çocuk yok. Dün onunla çok yakındık ve Üç buna kendi görmek istediği anlamı yükledi ve Çocuk’un görev yerinin değiştirilmesini sağladı diye korkuyla doluyorum – ama gereksiz yere telaşa kapılmışım. Adsız, Çocuk’un Hugh’un cenazesine gitmiş olduğunu hatırlatıyor bana. Cenazeye ben de gidip ondan af dileyecektim, ama izin isteme girişiminde bulunma zahmetine bile girmedim: Acayip bir yaratığın bir başkasının özel dünyasına ait kederi kullanarak gösteri yapması olacaktı benim gitmem. Bir iyi haber var. Anlaşılan, beni eve kapamış olan bildirim artık geçerli değilmiş. Tanrının takdirleri benim için hep anlaşılmaz olmuştur, ama bu devletin adalet teşkilatının kararları en az o kadar anlaşılmaz. Her neyse, bu benim için çok önemli. Bu demektir ki yasımı Hugh’la beraber saatlerce oturduğumuz meyve bahçesinde tutabileceğim; sıranın hemen arkasındaki çalılıklarda yetişen yabani ahududunu Hugh’un hiç tatmamış olmasından dolayı çok üzgünüm, ayrıca, eve gidince çok sevgili jersey ineğinin sütüyle yapılmış kremayla yemesi için ona bir torba dolusu Bektaşi üzümü verme fırsatım olmadığı için de üzülüyorum. Bana ne çok şey verdi ve ben ona hiçbir zaman teşekkür etmedim.

Bu ruh halindeyken cenazeden biraz sarhoş gibi dönen Çocuk’un tavırlarına hazırlıklı değilim, çünkü resmîyet unutulmuş. Anlaşılan, Hugh hatırı sayılır miktardaki İrlanda malt viskilerinden oluşan nadir koleksiyonunun cenazeye katılanlar tarafından silinip süpürülmesine izin verilmesini istemiş. Çocuk cenazeden sonra evde yapılan anma toplantısını gayet canlı tasvirlerle anlatarak toplantının oldukça neşeli geçtiğini söylüyor – iyi yaşanmış bir hayat için verilmiş bir şükran yemeği. Çocuk kendisinin de böyle postalanacağını umduğunu söyleyerek arka kapının yanındaki sıranın üzerine küfe gibi devriliyor. Ben de ona, içinde bulunduğu duruma bakılırsa, bu anın sandığından daha çabuk gelebileceğini söylüyorum.

“Bana minicik bir parça tadımlık getirmedin mi?” diye ekliyorum.

“Yok. Sadece biraz meyveli kek. Bir de bir inek.”

“İnek mi?”

“İnek.”

Sarhoşluktan böyle söylüyor olamaz. Hugh ölüm döşeğinde, sevgili ineğinin gelip Kuyu’da yaşaması için talimat vermiş ve Hugh’un kızı, izin aldığı takdirde ineği getirip bırakacakmış. Anlaşılan izin de alınmış.

“Güzelim ineğini bana mı bırakmış?”

“Tamamen senin.”

“Ben buna layık değilim.”

“Eh, istesen de istemesen de inek senin.”

“Ne zaman? Çocuk, aklını başına al! Ben ciddiym.”

“Yarın.” Çocuk’un yüzü soluyor ve ambara doğru koşturuyor.

Bu, tam Hugh’a yakışan, büyük bir iyilikseverlik. Bir süre için, bunu kabul edemeyeceğimi düşünüyorum ama sonra Hugh’a en büyük hakaretin bunu reddetmek olacağını fark ediyorum. Mark bakımını benden daha iyi becerirdi, ama ben de elimden geleni yapacağım. Ter içindeyim ve aşağı ahırdan ambara saman taşımaktan avuç içlerimde kırmızı kabarcıklar oluşmuş, otlığın çitini onarmaya çalışırken tırnakların kırılmış ve iki tane madeni kovayı ovalayıp temizlemek için bir saate yakın vakit ve büyük bir şişe mikrop kırıcı ilaç harcadığımdan umumi tuvalet kadar kötü kokuyorum, ama öğleden sonranın neredeyse tamamını bu işlerle geçirdiğimden, iki şeyi net olarak hissediyorum: yorgunluk ve açlık. Hugh’un armağanları her zaman gizli bir mesaj taşırdı zaten.

Sabahı kıpır kıpır geçiriyorum. Hafiften bir yağmur çiseliyor; bu yüzden verandada oturuyor, bir yandan da Mark’ın *Küçük Çiftçilerin Haftalık Bülteni*’ni karıştırarak çiftliğe alınan ilk süt ineği hakkındaki öğütleri okuyorum. Derken römork kapıya dayanıyor ve Hugh’un kızı adının Sam olduğunu söyleyerek kendini tanıtıyor. Belirli bir yaşa gelmiş iki kadın olarak güneşin altında durup tanışıyor, hal hatır soruyoruz.

“Babanıza çok üzüldüm,” diyorum. “Size yazmak istedim, ama bu olayın ağırlığına uygun söz bulamadım. Yazma alışkanlığımı da kaybetmişim.”

“Hiç önemli değil. Yüzlerce mektup aldık. Herhalde hepsini cevaplamam gerekecek. Babam buraya yaptığı ziyaretleri çok severdi. Onu yolun başında bırakırdım ve onun için zamanda yolculuğun başladığını söyleyerek şaka yapardı. Nedenini şimdi anlıyorum.

Burada, sanki son iki yıl hiç yaşanmamış gibi. Bu sabah burada yağmur yağdı mı?”

“Hafifçe serpiştirdi yalnızca.”

“Serpiştirdi.” Sam, tıpkı ağzında iyi cins bir şarap varmış gibi sözcüğü ağzında dolandırdı. “Ama yalnızca yer de değil, sizi görmek de. Size düşkündü.”

“Çok iyi bir insandı.”

“İyi işler yapan, iyi bir insan. Mezar taşına böyle yazılacak.” Bir an için başını çevirdi ve bir anda kadınlarla muhabbet etmeyi ne kadar özlemiş olduğumu fark ediyorum. Elimi onun dirseğinin üstüne koyuyorum. Bu tuhafıma gidiyor; acaba böyle şeylerden çok zamandır uzak olduğum için her şeyi yanlış mı yapıyorum diye kaygılanıyorum. Sanki yabancı bir ülkede, el kol hareketlerinin nasıl yorumlanacağından emin olmayan bir gezgin gibi hissediyorum kendimi – ama Sam gülümsüyor.

“Galiba ineği dışarı çıkarsak iyi olacak,” diyor.

Adsız, römorkun arka kısmının aşağı indirilmesinde Sam’a yardımcı oluyor. Arka tabla yere değince Çocuk’un tüm Noel’leri hep birlikte gelmiş gibi oluyor sanki: Sam ineği itip, rampadan aşağı geri gitmesi için ikna etmeye çalışırken, Çocuk elini ineğin altın böğrüne koyup dengesini kaybetmemesi için çalışıyor. Hayvanlar solunumunda sorun yarattığı için Adsız hızla ortadan kayboluyor. Aşağı inince inek uysal uysal etrafına bakıyor, kocaman gözleri yeni evini tanıyor.

“İnek cenneti,” diyor Sam.

Hugh’un da hep söylediği gibi, Annalisa oldukça güzel: Nefesini hafifçe elimin üzerinde hissediyorum. *Çocuklar İçin Çiftlik Rehberi*’ndeki gibi kokuyor. Çocuk ineğin boynundaki ipi bana uzatıyor ve ben ilk ineğimi beş yıldızlı ambarına doğru götürmeye başlıyorum. Keşke Mark burada olabilseydi; hayali planında, inek üçüncü yıl için düşünülmüştü. Çocuk ve Adsız römorkun arkasındaki rampayı kaldırıp zincirlemekle meşgul. Sam elinde bir çöp torbasıyla arkamdan ambara geliyor.

Yüksek sesle “İhtiyacın olabilecek ufak tefek şeyler var bunun içinde,” diyor. Sonra omzunun üstünden arkaya bakarak, daha alçak sesle konuşuyor. “Neye izin var, neyin yasak olduğundan emin değilim, hep bürokratik engellemelerden söz ediyordu; bu yüzden yem torbalarının içine sizi ilgilendirecek birkaç şey koy-

dum. Ölümünden önce, bir sürü araştırma yaptı aslında. Bunları size iletmek niyetinde miydi, değil miydi bilmiyorum. Bu karar benim vermem gerekti. Bunlar bir şey ifade etmiyor da olabilir.”

Sam veda ediyor ve bana sarılıyor; yine gelmesini arzu ediyorum, ama bunu söylemek ona baskı yapmak gibi olacak, bu yüzden bir şey demiyorum.

Bu akşam ineğin pek fazla sütü yok; yolculuğun sütünü etkilediğini düşünüyorum, üstelik ben de pek becerikli bir mandıracı değilim. Buna rağmen, tatlı süt pırıl pırıl parlayan madeni kovanın içinde köpük köpük kabarıyor ve ben Hugh’un ilk ziyareti aklımda, kovayı eve gururla taşıyorum. Ona samandan yatak yapmama Çocuk da yardım ediyor. Onun bedeniyle ısınmış, kendi çiftliğimizin lezzetli samanını çiğnemesinden çıkan tekdüze sesle yatışmış, durup onu seyrediyoruz. Acaba yalnızlık çeker mi diye merak ediyoruz.

Çocuk, bana yardımcı olmak için çöp torbasını sallıyor. Yere plastik bir cüzdan düşünce, “Burada bir şeyler var,” diyor.

“Önemli bir şey değil,” diye yalan söylüyorum, cüzdanı aceleyle yerden alırken. Bu cüzdan cevapları taşıyor olabilir, en azından bir bilgi, Angie’nin adresi, Mark’tan bir şey, Hemşireler’le ilgili son haberler. Çocuk’un iyi niyetli olduğunu biliyorum ama bunu kaybetmeyi göze alamam. “Daha sonra, kendi başımayken okurum.”

Çocuk’un, çocukça macerası yarıda kesildiği için biraz alındığı dikkatimi çekiyor. İsteksizce çıkıyor ve ben yalnız kalıyorum.

Yazıların sadece iki sayfa olduğu anlaşılıyor. İlk baktığım sayfanın başında, “Ruth için Notlar” diye yazıyor; sonra “Hemşireler?” yazılmış ve altı çizilmiş. O zaman, bu tamamen Hemşirelerle ilgili, Angie’mle, Mark’la ilgili bir şey yok. Bunun tek bir açıklaması var: Mark Hugh’la konuşmayı reddetti. Bu sonuç tahammül edilebilecek bir şey değil; Hemşireler’le ilgili yazıya dönüyorum.

Başlığın altında, Hugh bunları Google’da aramışçasına bazı internet sitesi adresleri var; Hugh bir tanesinin altını iki kez çizmiş, iyice vurgulamış: icdenizinhemsireleri.com. Bunun altında, yarım sayfa kadar, sanki siteyi incelerken bir yandan da notlar almış gibi bazı kısa karalamalar var: “Blog – çok benzer. Hemşirelerin denizde ayın yaparken resmi, uzun boylusu – Amelia. Kendilerini yeniden yaratmışlar.” Sonra “Norfolk” sözcüğüne doğru bir ok çizilmiş ve sayfanın soldaki boş kısmı boyunca aşağıdan yukarı doğru yazılmış, Hristiyan feminist geleneği ve Hz. Süleyman’ın

Şarkısı ve Eski Ahit'te ona yazılmış olan kitapla ilgili okunmayan birkaç İncil göndermesi var. Ayrıca, bir de, "Azizler Bayramı (???)” da yazmış, ama daha somut başka hiçbir şey eklememiş. Sayfaların arasında, Amelia'nın bir gazeteden kesilmiş bir resmi var. Resim siyah-beyaz olduğu halde Amelia'nın saçları bana yine de kestane kızılı gibi geliyor. Boyu her zamanki gibi uzun görünüyor. Bir kumsalda durmuş, üzerinde, rüzgârda yelken gibi savrulan beyaz, uzun bir giysi var; kolları, dua edermiş gibi uzatılmış. Resmi gözlerime yaklaştırıyorum, parmağımı kolunda dolaştırıyor, dokunuyorum. Kumaşın göğsünde aldığı şekil dikkatimi çekiyor, kolyesinin belli belirsiz izi boyunca parmağımı gezdiriyorum; ucundaki süs göğüs çatalında kayboluyor. Kôr bir insan Braille alfabesiyle yazılı bir yazıyı okuyorsa, ben burada gerçeği neden okumayayım? Amelia'nın arkasında görünen denizden gelen ince ışık demetlerine rağmen, resimde beni aydınlatacak hiçbir şey yok, ama açık olan bir şey var: Amelia Hemşire yeni bir yerde dükkân açmış. Kendi mucizemin bu derece başarılı bir fabrika imalatıyla çoğaltılmış olduğunu görmek moral bozucu ve kafa karıştırıcı olsa da, bu kişisel bir aşağılanmadan çok öte bir şey değil. Bir sonraki sayfaya bakıyorum.

Bu, yirmi dört saatin haberlerini veren bir site. Hugh, sadece haberi basmak yerine tüm sayfanın çıktısını almış. Sayfanın bir yanında bağlantılar var, diğer yanında ünlü sunucuların resimleri, köşede o anda canlı yayınlanmakta olan program görülüyor. Bunun sonucu olarak, haberin kendisi minicik bir puntuyla basılmış ve ambarın soluk ışığında yazıları çözümlemek epeyce güç. Burada biz her zaman bir el feneri bulundururduk. Mark kibritle samanın aynı yerde bulunmaması gerektiğini söylerdi. Kolum o hareketi hatırlıyor ve yukarı uzanıp kapının solundaki küçük ahşap rafı kurcalıyor ve işte, burada ve hâlâ çalışıyor. Feneri yakmadan önce, ihtiyatla, dışarı çıkıp etrafta kimse olup olmadığına bakıyorum. El fenerinin ışığı tatarcıkları aydınlatıyor ve yarasaları saptamayı kolaylaştırıyor, ama başka hiçbir şey daha net görünmüyor. Esas haber, Portsmouth'ta çıkan, bir evin yandığı, üç kişinin öldüğü bir yangın ve itfaiyenin su bulamaması nedeniyle yapılan gösteriler hakkında. Herhalde Hugh başka bir şeyin çıktısını almak istemişti; belki de yandaki bağlantılardan birinin ama sonra kafası karıştı. Gözlerimi, aşağıdan yukarı doğru, bağlantılarda gezdiriyorum: Piyasanın durumu – borsa düşük – burayı tıklayın; Kuraklıkta

son durum – teknik güçlükler, su arıtma sisteminde on aylık bir gecikmeye neden oluyor – burayı tıklayın; Ülke içi/Bölgesel/Doğu – deniz kıyısındaki bir kampta cinayete teşebbüs eden kadın tutuklandı – burayı tıklayın; Dış Haberler – uzun süredir gece gösterilerine sahne olan Paris’te sükunet hâkim – buraya tıklayın. Bunların hiçbiri bana anlamlı gelmiyor, bu yüzden sayfayı çevirip arkadaki inci gibi yazıyı incelemeye başlıyorum. Burada Exodus 20, D ve iki sözcük daha yazıyor: On Emir. Bu yazılar, bazen metnin ekranda soldan, sağdan, aşağıdan, yukarıdan, tek tek harfler olarak, büyütülmüş ya da küçültülmüş şekilde, rastgele çıktığı şu Power Point görselleri gibi kafama kazınıyor; büyüklük sırasıyla suçlarım gözümün önünde yanıp sönüyor.

Öldürmeyeceksin.

Zina yapmayacaksın.

Oyma-yontma nesnelere tapmayacaksın.

Benim yaptığım şeyler işte bunlar; yapıp da tamamlamadığım birçok başka şey de var.

Çok daha fazla şey bekliyordum, ama hayal kırıklığım, bu boş sayfaları Hugh’un bana yaptığı ziyaretlerden birinde getirmemiş olmasının verdiği rahatlamayla dengelendi. Getirseydi ona kızacaktım.

Hepsinin özeti şuydu: bir yılımı sahteliklerle kuşatılmış olarak geçirmiştım. Deniz kıyısında kamp yapmış olan Hemşireleri hayal etmeye çalışıyorum, Gül için yeni bir minber yapılmış, Eve siteyi güncelliyor, Amelia Hemşire bir başka kadını beşinci olarak tanımlıyor. Jack’i bilmiyorum. Dorothy değil tabii. D – işte D harfi bunu ifade ediyordu. Kâğıtları tekrar kontrol ediyorum. Dorothy’nin gördüğü o rahipten bir cevap gelmeliydi: Hani Dorothy’ye mektup yazacaktı? Dorothy mutlaka cevap yazardı. Ama ortada hiçbir şey yok. Diğerleri bir yere gitmediği halde Dorothy neden ayrıldı acaba? Belki de sadece inancını kaybetti, her şeyin nasıl bir göz boyamaca olduğunu gördü. Bana yalan söylediğini söylemişti; bana gerçeğin tümünü anlatmış mıydı? Yalancı tanıklık yapmayacaksın. Ya da belki de, burada olup bitenler yüzünden ayrılmıştı, her şeyin onlar için, bizim için nasıl sonuçladığını gördüğü için.

Hugh’un kâğıtları ambardaki çöp torbasının içine saklandı yine, el feneri söndü, karanlık deliksiz. Her şeyin nasıl bittiği – şimdi bunu anımsıyorum. Mark samanla kibritler hakkında hem haklıydı hem de haksız.

Ortaçağ mistikleri bir ad koymuşlardı böyle yerlere – metruk. Aralık dişler gibi dışarı doğru eğilmiş çürük döşeme tahtalarıyla, iç organları yalnızca paslı makinelerden ve aşınmış borulardan ibaret olan boş ahırları zihinde canlandıran iyi bir sözcüktür bu. Terk edilmişlik. İlgi görmediğini hissetme durumu. Cenazeden sonra, derin, takatimi kesen bir bunalım beni edilgen ve yetersiz kıldı. Mark olmayınca, köylülerin vebadan kaçarken ahırda bağlı bıraktıkları bir evcil hayvan gibiydim. Polis arazide devriye geziyor, kazak, tahta gül ve kanıt olarak kullanılabilecek diğer şeylerin korunabilmesi için arama yapmaya çalışıyordu. Polis köpekleri burunları aşağıda, kuyrukları yukarıda dağ yamacını ve çalılıkları tarıyorlardı: “Güneybatı rüzgârıyla bulutlu sema, kokuları yükseltir ta buruna” derlerdi buralarda, tilki peşine düşülmüş ve avcılar günün sonunda artık dönüş borusunu öttürmüşlerse. Hemşireler kapı önüne yiyecekler ve şifalı otlar bıraktılar, Amelia mesajlar yazdı, ama polise onlarla hiçbir işlem olmayacağını söyledim. Kapıyı kilitledim, onları hiçbir zaman içeri sokmadım, bana gönderdiklerini yemedim, Amelia’nın yazdıklarını okumadım. Bazen gündüzleri buhranlı uykuya dalıyordum, ama Knut misali, sanki gecenin dalgalarını engelleyebilirmişim gibi, yalnızca akşam karanlığında dışarı çıkmaya cesaret ediyordum. Sonra, gece çökünce, saatleri odayı arşınlayarak geçirmeye çalışıyordum. Kuzine benzinsizlikten söndü, sobayı yakmayı bile denemedim, bunun yerine, hem imrendiğim hem de aynen taklit ettiğim sıçanların ve kirpilerin kış uykusuna yattıkları zaman içine girdikleri hareketsizliği taklit ettim. Yalnızca var oldum, belki de benimle ilgili en fazla bu söylenebilirdi.

Bütün bağlarım kopmuştu. Saatlerce, saatlerce internette yaptığım saplantılı aramaların içinde kendimi kaybettim. Yeterli sayıda bağlantıyı izlersem, görecektim ki, o geceyle ilgili gerçek, oralarda, milyarlarca bitlik bilgi içinde bir yerlerde duruyor. Bir yığın ilgisiz bilgi karmaşası içinde, pusulasız dolaşıyordum. Uyandığımda kendimi, oğlu bir samuray kılıcıyla kafası kesilerek öldürülmüş

yaslı bir Japon annenin yazdığı bir blogun içinde veya Güney Avustralya'da, Adelaide'de işlenmiş suçların kurbanları için yazılmış mesajların sergilendiği bir panoda; on binden fazla ölü çocuğun resmini barındırmakla övünen bir sitede bulabiliyordum. Buralara nasıl ulaştığımı bilmiyorum; buralardan çıkmak daha da zordu. Lucien'in adına birden ortaya çıkıvermiş olan ve Lucien'in Angie ile yolculuk yaptığı sıralarda kuru bir dere yatağında taşlardan kale yaparken çekilmiş resminin yer aldığı bir sosyal ağa tekrar tekrar geri dönüyordum. Bu sayfaya üç binden fazla mesaj yazılmıştı. Bu mesajları okumaya bir başlayınca duramıyordum ve saatler sonra kendime geldiğimde, dizüstü bilgisayarımın pili bitmiş, benim de aklım başımdan gitmiş oluyordu.

Sonunda, iblislerimle yüzleşmeye karar verdim. Eriha Gülü'nün Hemşireleri sitesini buldum ve Amelia Hemşire'nin bloguna girdim.

*Seçilmiş Olan için dua et, zira Yehuda'ya av oldu!
Hain ona yön verir gibi yaptı!
Ona yiyecek ikram edip aç bıraktı!
Ona evlilik yemini etti ama gerçek sevenlerinden ayırdı!
Tüm erkekler gibi, bakıp gözetecekti ama fethedip efendi oldu!
Bilimin dilini kullandı ama Tanrı'yı unuttu!*

Haftanın başlarına denk gelen bir tarihin üzerine tıkladım.

Gül'ün Hemşireleri, dünya basınında okumakta olduğunuz propagandaya inanmayın. Resul, kendi ülkesinde hiçbir zaman kabul görmez! Yetkililer Seçilmiş Olan'ın suçlu olduğuna inanmanızı sağlamak istiyorlar, ama ben biliyorum ki, biz biliyoruz ki, o bir kadın sevgisi taşımaktadır. Yetkililer Gül'ün Hemşirelerine, Kuyu'yu erkek çocuklardan temizleme emri verdiğine inanmanızı istiyorlar, ama ben biliyorum, biz biliyoruz ki, bir çocuğu önce öpüp sonra öldürebilecek zehir ancak bir erkekte bulunur. Dua edin, Gül'ün Hemşireleri, dua edin ki Kuyu'nun hain Yehuda'sının maskesi düşsün!

Söz ettikleri kişinin Mark olduğu birden kafama dank etti. Mark'ın cenazeden önceki tepkili sesini duyar gibi oldum: "İnsanlar benim bir çocuk katili olduğumu söylerken yaşayamam." Çatlak bir sesle "Lucien'i seviyordum. Benim için herkesten farklı bir yeri vardı," demişti. Kendini öldürebileceğinden endişelendim, ama öldürmedi, öyle değil mi?

Ekranda, Kuyu'da çekilmiş bir videoda kendimi görüp gözlerimi alamadım: Avuçlarımla su alıyorum ve sular avuçlarımdan elmas taneleri gibi dökülüyor, gözlerim huşu içinde, kapalı. Bu hem benim, hem de ben değilim. Sözde ben. Benim bir kopyam. Benim yazdığım "Günün Sözü" bağlantısını tıkladım. Bu siteye son yazının Lucien'in ölümünden bir gün önce yüklenmiş olacağını bekliyordum, ama anlaşılan yazılarım devam etmiş.

Cuma: Şunları biliyorum, hemşirelerim – sevdiğim çocuk Gül'ün yanında ve yüreğimdeki kuraklığa yağmur yağacak!

Cumartesi: Analar bu acıya nasıl izin veriyor? Tsunami felaketinde oksüz kalan çocuk dalgalara soruyor. Kız kardeşini sıtmaya kurban vermiş olan çocuk sivrisineğe soruyor. Bir otobüste patlayan bombayla dul kalmış olan kadın politikacılara soruyor. Analar, bu acı neden? Buna hiçbir cevabım yok, ancak şunu söyleyebilirim ki, nasıl her biriniz acı çekiyorsanız ve acıyı tanımış iseniz, ben de sizinle birlikte acı çekiyorum!

Pazar: Hazırlanın Hemşirelerim, çünkü yakında size bir davet yayınlayacağım. Yağmur her zamankinden daha kuvvetle yağıyor! Hazırlanın Hemşirelerim, çağrı için uyanık kalın!

Bu saçmalıkları ben yazmamıştım. Emin olmadığım pek çok şeyden vardı, ama bundan emindim. Bunu yazmış olabilecek (beni taklit etmeye çalışacak) tek kişi Amelia Hemşire'ydi. Bu kadar zamandır, yazdığı uzun metinleri, nerede görsem üslubunu tanıyabilecek kadar okumuşluğum vardı, hepsinde birinci tekil kişi ve ünlem olurdu. Arka koridordaki eski paltolardan birini üstüme geçirip dışarı çıktım, yürümeye başladım, ta ki, aylar önce Hemşireleri ilk kez görmüş olduğum meşe ağacına gelinceye kadar. Otlaklarımı talan eden, çirkin ve şekilsiz, koyun sürüsüne benzeyen, soluk renkli bir karavan kümesi araziye yayılmıştı. Jack Hemşire ile Eve Hemşire'nin karavanında ışık vardı; Şarkı'yı okuduklarını hayal ettim. Oraya inip onlara katılabiliyim diye düşündüm, Calor marka gaz sobasının yaydığı sıcaklığın ve mide bulandırıcı kokunun içine ben de dahil olabiliyim. Jack bana bir fincan papatya çayı yapardı. Aralarına sıkışayım diye, Eve küçük sıranın üstünde biraz kıpırdanırdı ve pek de fazla bir şey değişmemiş olurdu. Konuşurduk. İnançları hâlâ güçlü müydü? Onların cennetleri de, benimki gibi solmuş ve çürümüş olmalıydı. Belki de orada, aşağıda, hücrelerin-

de yaptıkları buydu – kaçışlarını planlıyorlardı. Gözlerim merkez karavana kaydı. Burada ışık olmamakla birlikte, bilgisayar ekranının kolayca tanınabilecek beyaz ışığı dışarı yansıyor. O an artık Amelia Hemşire'yi bir gözetici değil, gözetleyici olarak düşündüm, kampanyasının kör edici projektörünü her bir kadının her bir kuşkusunun köşelerine tutan biri. Birden aklıma geldi: Amelia şu anda orada oturmuş, muhtemelen benim sözüme "Günün Sözü" diye bilinen yazımı bilgisayara geçiriyordu.

Benim için önemli olan onu durdurmaktı. Karanlıkta gitgide daha hızlanarak düşe kalka koşarken, ıslak otların üzerinde kaydım. Bileğimdeki ağrıya ve bir anlık baş dönmesine rağmen tekrar kalktım. Son sürat ileri atıldım, toprak bacaklarımın içini dövüyordu. Ve kapıyı açıp, boğucu merkez karavana daldım. Amelia, saçları açık, yatağının üstüne, yastıklara dayanarak arkası üstü uzanmıştı, çıplak dizlerinin üstüne bir dizüstü bilgisayar yerleştirmişti ve çıplak göğüslerinin üzerinden bol bir erkek gömleği sarkıyordu. Onun çektiği, ikimizin birlikte görüldüğü fotoğraf bir yapıştırıcıyla yanındaki duvara yapıştırılmıştı.

"Ruth, geldin. Bana döneceğini biliyordum."

Amelia gülüyor ve bana doğru kalkıyordu ki kendimi yatağa attım, resmi kapı yırttım, bilgisayarı yakaladım ve daracık yerde fırlattım. Bilgisayar masaya çarpıp yere düştü. Yataktan kalktım, bilgisayarı yerden aldım ve sil düğmesine üst üste basmaya başladım.

"Gitti! Gitti!" diye bağırdım.

Derken Eve, elleri yüzünde, kapı önünde belirdi. "Sorun ne?" diye bağırdı.

"Sorun bu!" diye çığlık çığlığa bağırdım, yazıcıdaki kâğıdı yerinden koparır, sayfaları buruştururken. "Sorun sizsiniz."

Amelia dimdik, kaskatı duruyordu, yüzü artık ifadesizdi.

"Sorun sensin!" diye tekrarladım, doğrudan Amelia'yı işaret ederek. "Sen bir yalancısın, göz boyayıcısın!"

Amelia ağır ağır konuştu. "Galiba anladım. 'Günün Sözü'yle ilgili olmalı."

"Onu ben yazmamıştım, öyle değil mi Amelia?"

Amelia, Eve'in arkasından kapıyı sıkıca kapadı, "içerisi soğumasın," dedi, "diğerleri de rahatsız olmasın." "Çok bitkinsin," diye açıklamada bulundu, "ruhsal olarak bu hepimiz için çok yorucu bir dönem oldu."

“Hadi, itiraf et. Eve’e söyle. Sen yazdın ve her şeyi uydurdun.”

“Hayır!” Amelia’nın sesi daha sertti, ama daha yüksek değildi. “Dua ettik, Ruth. Hepimiz. Yalnızca ben değil. Eve de aynı şeyi söyleyecektir. Hepimiz birlikteydik. Tek kişi gibiyiz.”

Eve sıraya oturmuş, yer açmak için masayı kapatmaya çalışıyordu, ama ben menteseleri eğmiştim ve masa kırık bir kanat gibi sarkmıştı. Eve başını salladı. “Dua ettik, Ruth, Gül bize senin sözcüklerini versin diye, çünkü sen susturulmuşsun. Amelia ile ben, birlikte dua ettik.”

“Neden bahsettiğinizi anlamıyorum,” dedim.

Eve Amelia’ya baktı, Amelia başını sallayınca, devam etti. Dedi ki, Hemşireler Mark’ın bir engel olarak hareket ettiğini biliyorlarmış; Mark, Lucien’in ölümünden sonra aralarından hiçbirinin beni ziyaret etmesine izin vermemiş. Yalnız ziyaret de değil, dedi, benim için her gün bir şeyler pişirmişler, iyileştirici otları şişelere doldurmuşlar ve benim için bırakmışlar, uyumama yardımcı olsun diye. Jack bana bir şiir yazmış – ama Mark’ın bunların hepsini çöpe attığını düşünüyorlarmış.

“Jack nerede?” diye sordum. “Gitti mi?”

“İyi değil,” diye açıkladı Eve. “Olanlardan sonra çok gerildi, sorunları depreşti – başını vurması, kollarını kesmesi, bütün gece ağlaması. Genellikle Amelia Hemşire bakıyor ona, kendi karavanında, sakinleştirmek için ışığın kökü içirerek. Diğerlerimiz de onun için dua ediyoruz, ama görmeğe gitmiyoruz.”

“Peki Dorothy nerede?”

“Dinleniyor.”

“Ama senin sorduğun şeye geri dönecek olursak,” dedi Amelia, artık daha yakına gelmiş, yatağın ayakucuna sırtı dimdik oturmuştu. “Bize, ülkenin her yanında beklemekte olan Gül’ün Hemşirelerine söylemek istediğin hiçbir şey de bize iletilmiyordu.”

“Ve hızımızı kaybetmememiz önemliydi,” dedi Eve. “Bu yüzden dua ettik; yağmur yağdı, Gül çiçek açtı ve ben de o sözleri yazdım: Sanki kalemi tutan, metni bana veren bir başkasıydı ve yine ayaklarımızın üstünde doğrulmuş, eski gücümüze kavuşmuştuk. Bir mucizeydi bu.”

Onun yanına oturdum. Yollarını bulamamış olabiliyorlardı, ama Amelia’nın (her ikisin de, hepsinin de) beni sevmekten ve yardıma ihtiyacım olduğunda bana bakmaktan başka herhangi bir şey

yaptıklarına dair elimde ne kanıtım vardı? Amelia yumuşadı, elini sırtımda, ceketimin içinde gezdirdi ve sırtımın alt kısmında durup sıcaklığını hissettirdi.

“Bize döndüğün için memnun olduk, öyle değil mi, Eve?” Başını omzuma koydu, saçları, bir dua şalı gibi omzuma yayıldı. “Ne zor günler geçirdiğini biliyorum. Ama atlatman için sana yardım edeceğiz, kız kardeşler bunun içindir.” Saçlarımı yüzümden çekti. “Ve şu anda Kuyu’da yalnızca biz varız, Ruth, ibadet etmek için özgür olan kadınlar, huzuru bulacağız, sana söz veriyorum. Gül’ün bize verdiğini boşa harcamamalıyız.”

Amelia su gibi üzerimden akıyordu, ama ben buz gibi bir taşım. Ellerim cebimdeydi ve cebimde, hayalimizden geriye kalmış olan kalıntılar duruyordu: kapıları bağladığımız sicim, koyun otlağındaki direklere tel takmak için raptiyeler, tavuk yemi topakları, doğu rüzgârına karşı yürürken yaşayan gözlerimi silmek için kâğıt mendil.

Ayağa kalktım. Amelia’nın başını yaslamış olduğu yeri omzumda, avuç içinin izini etimde hâlâ hissediyordum. “Bugün ben kendi yazımı yazacağım Amelia ve şöyle diyeceğim. Gül yok. Seçilmiş Olan yok. İkinci bir fırsat yok. Çiviler, tahtalar ve gözyaşları var. Bu tuhaf toprak parçasında bir fırtına çıkardınız ve evet, tüm bu fırtınanın ortasındaki siren sensin.”

Dorothy dışarıda, merdivenin dibinde oturuyordu. Onu görmezden geldim ve Amelia’nın karavanının yanından geçerken bir elin perdeleri çektiğini gördüm, o kadar ve esir tutulan Jack’e acıdım. Dorothy peşimden gelecekmiş gibi bir hamle yaptı; bana söyleyecek bir şeyi varmış gibi bana seslenmeye başladı ve nefes nefese meşe ağacına geldiğimde gördüm ki yamacın yarısına kadar arkamdan tırmanmış, ama sanki Araf’ın kararsızlığı içinde hapsolmuş gibi durmuş. Arkasında, diğer ikisi canlandırmak için ateşe odun atıyor, dumanın içinde birbirleriyle kucaklaşıyorlardı. Tekrar arkama dönmedim. Yıldızlara baktım, kararımı vermiştim.

Bir kere olsun, deliliğim içinde yöntemli davrandım. Kuzinenin yanındaki halkadan anahtarı, oturma odasındaki şöminenin üstünden kibriti ve arka koridordan da el fenerini aldım. Kendimi dışarı atınca, sundurmanın asma kilidini açtım ve el fenerini alet çantasının, tel örgü bobinlerinin ve yarısı kullanılmış boya tenekelerinin üstüne tuttum. Işık, Lucien'e beşinci yaş gününde hediye ettiğimiz, uzun bacaklı cambaz kostümünü ortaya çıkardı; gölgelerin arasında, kopmuş bacaklar gibi sallanıyordu. Ellerimi örümcek ağlarının arasından uzatıp, kanadı kopuk bir plastik uçak buldum, pervanesini çektim ve dönmesini seyrettim, sonra, Lucien'in, uçağın uçağına dair inancının kokusunu alabilirmişim gibi uçağı burnuma tuttum. Uçak öne atıldı, süzüldü ve balık ağlarının üzerine yumuşak bir iniş yaptı. Sonra elime, beş litrelik, dolu bir benzin tenekesi ile buraya taşındığımızdan kısa bir süre sonra, Lucien'in odasını süslediğimiz zamanlardan kalma mavi boya lekeleriyle dolu bir toz bezi aldım.

Bütün bunları, kibriti, toz bezini ve benzin tenekesini güçlkle tek başına duran meşeye kadar taşıdım. Karavanlardaki ışıklar artık sönmüştü, ama ateş eskisinden daha kuvvetli yanıyordu. Ateşi dualarını aydınlatması, dünyayı bu zifiri karanlıkta bile berrak bir şekilde gördüklerine dair güvenlerini tazelemesi için beslemiş olmalıydılar – Amelia muhtemelen onlara, azizlerin itibar görmeyişlerinin onların şan ve şerefe kavuşmalarının habercisi olduğunu anlatmıştı. Artık şana ve şerefe kavuşacaklardı.

Kampta yaratmakta olduğum şey, bir sanat eseriydi ve çoğu sanat eseri gibi, çok titiz bir çalışma gerektiriyordu. Saman yığınının içinden üç balyayı çeke çeke getirdim ve parçalara ayırdım. Sonra, samanı Hemşirelerin kampın ortasında yaktıkları ateşten, onu çevreleyen karavanlara doğru giden düz hatlar şeklinde dağıttım, bir yandan da üstlerine benzin döküyordum. Benzinin ekşi kokusu, samanın güzelim kokusunu siliyordu. Döşediğim yolların sonuncusu Amelia'nın karavanına gidiyordu. Bu yetmezdi. Karavanının altına

bir tilki gibi sızarak, toz bezini yırttım – toz ve boya zerreleri fenerin ışığında dans etti. Sonra, uzun beyaz pamuklu kumaş şeritlerini benzine batırdım. Amelia'yı bezin yırtılması uyandırmadıysa, benzin kokusu mutlaka uyandıracaktı; o uyandırmazsa, o zaman da kovayı gaz dolu şişeye çarptığım zaman çıkan tangirtı uyandırırdı; bu şekilde de uyanmazsa, kibriti yaktığımda, niyetlendiğim yangının yalazından uyanacaktı. Kumaş ateş almadı. Cebimden buruşturulmuş kâğıdı çıkardım ve onu tutuşturdum. Kâğıdı, alevler yukarıya doğru çıkacak şekilde tutuyordum. Gecenin esintisiyle körüklenen alevler bileğimi yaktı. Sonra bunu karavanın döşemesinin altına yerleştirdim. Kumaşın bir ucu alevlerle cilveleşiyordu, ardından alev aldı ve karavanın altındaki toprağın üzerine yerleştirilmiş olan tuğlaların üzerinde depolanmış karton kutu yığınlarını aydınlattı, güller ve el ilanlarıyla dolu olduğunu sandığım kutu yığınlarını. Tişörtler, afişler ve muhtemelen benim resimlerim de olmalıydı. Kıvrana kıvrana karavanın altından çıktım, kampın ortasına doğru koştum ve samanları, kamp ateşinin kenarlarındaki korların içine doğru çektim. Yapacak başka bir şey kalmamıştı. Meşe ağacına kadar tırmandım, sert gövdeye dayandım ve bunların hepsinden temizlenmiş olan bir çimenlik hayal ettim. Kuyu'da yalnızca ben kalmışım, tek başıma cezamı çekiyorum. Zaten böyle de oldu.

Yalnızca yanacaktı. Önceleri Amelia'nın karavanının altından kıvrıla kıvrıla yukarı çıkan bir duman vardı. Ateş sönecek diye öyle endişelendim ki neredeyse tekrar yakmak üzere aşağı inecektim, ama o sırada, direğe sarılıp dans eden dansözler gibi, karavanın madeni kenar direğini yalayan alevi gördüm. Aniden, el yapımı ortaçağ cehennemim dizginlerinden kurtuldu ve nefret oksijeniyle körüklenerek ve rüzgârın kamçısıyla şiddetlenerek bir yıkım ve esrime alemine savruldu. Öte yandan, kampın ortasına samandan döşediğim yollar da alev almıştı ve turuncu kıvılcımlar bu samandan yollar boyunca, alazlanmış fareler gibi koşuyordu.

Çok güzeldi (belleğimin pelikülüne bir fotoğraf gibi nakşoldu): gecenin en üstünde yıldızlar, sonra çıplak meşe ağacının silueti ve aşağıda, en dipte, alev alev yanan bir gül.

Dorothy. Eve'in karavanının yanından doğru koşup kapıya vurarak çılgınlık atan Dorothy olmalıydı. Amelia'nın karavanına doğru atıldı, basamaklara vardı ve hiç duraksamadı. Demirlerin arasındaki boşluklardan yükselen ateş sıcak dilleriyle lastik botlarının taban-

larını eritmiş olmalıydı. Dorothy'nin bunu yaşamasını istemezdim. Onu üzmeyi hiçbir zaman istemedim. Peki, Jack nerdeydi? Hâla Amelia'nın karavanında uyuyor muydu? Dorothy'nin tokmağa uzandığını, elini geri çektiğini, ama sonra kazağının koluyla parmaklarını sararak kapıyı şiddetle sarstığını gördüm.

“Dışarı çık! Amelia! Amelia, yangın var!” Küçük bir yarasa gibi gıcırtılı sesi, geceyi deldi.

Diğerleri de Dorothy'nin arkasından karavanlarından dışarı fırlamış, Victoria döneminden vahşi yerli resimleri gibi yanan izlerin üzerinde tepiniyorlardı. Günahkâr inançları gereği alevler içinde zıplayan, çılgın bir koreografi içinde paltolar ve battaniyelerle yerlere vuran yarı çıplak insanlarla dolu, önce kara kalem yapıp daha sonra boyanmış resimlere benziyorlardı.

Eve “Su!” diye bağıyor, her iki elinde birer plastik kovayla musluğa doğru koşuyordu. Yeryüzünün hiçbir yerinde, yağmur rahmetine mazhar olmuş Kuyu'da bile böyle bir yangını söndürmeye yetecek su yoktu.

Evet, sonunda Amelia ortaya çıktı. Dorothy onu yakalamış, metale basmadan yere atlaması gerektiğini bağıra bağıra anlatıyor. Sonra ikisi de tüten otların üzerindeler. Evini kapıdaki kızıl yabancıya bırakıp onu içerisini istediği gibi talan etmeye, kendi ırzına geçmeye davet etmiş olan başları eğik, ellerini ağızlarına kapatmış, kamburlaşmış bedenleriyle kendilerini alevler içindeki karavandan dışarı atmış olan iki kadın. İlk gaz tenekesinin patlaması her ikisini de yerlerinden fırlattı. Gazı unutmuşum. Bir patlama daha olacak diye düşündüm. İki tane teneke vardı. Koş Dorothy, koş. İkinci teneke onları diğer Hemşirelerin yanına vardıkları zaman yakaladı. Minberlerinin bu kadar yakınında, nasıl da birbirlerine sokuldular.

Eve oradaydı. Musluktan akan su karavanın tepesinden boşalıyor, Eve'in ayaklarına dökülüyor, tepeden aşağı, ay ışığının aydınlattığı bir nehir gibi süzülüyor, demet demet otların arasından sıyrılıp alev alev yanan kampa doğru ağır ağır yol alıyordu. Ama Eve yangına bakmıyordu; beni işaret ediyor, birine herhangi birine doğru çılgınlık atıyordu.

“Bakın, Ruth orada, yukarıda, Ruth'muş...”

Jack oradaydı, demek güvendeymiş, Eve'in koluna girip ya-ma-çtan aşağı sürükledi, ama bu cehennem ateşiyle kimse başa

çıkamazdı. Madeni kısımlar o kadar ısınmıştı ki, tuhaf, kasılmış şekillere girerken bazen acı içindeki bir hayvan gibi bağıyor, bazen de, sessiz bir boyun eğişle kendi üstüne katlanıyordu. Karavandan yukarı, keskin bir duman çiçeği yükselmişti, akşam gezmesine çıkarken ateş rengi, kimyasal renklere bürünmüş, gece kulübünde parıltılı mücevherler gibi ışıltılar saçıyordu. Hemşireler şimdi merkez karavana doğru çekilmişler, karavanın tekerleklerine engel olarak konmuş olan tuğlaları kaldırmaya uğraşıyorlardı, ama Amelia yanda durmuş, kolları başının üstünde, Gül'ü yükseğe kaldırmıştı. Gül iyi yanardı.

Yan tarafımda mavi ışıklar. İki itfaiye arabası, engebeli toprağın üzerinde zıplayarak bana doğru geliyor (Noel çorabının en altına koyması için Lucien'e alacağım oyuncaklar): itfaiyeciler, kaskları ve eldivenleri ve merdivenleri, hepsi Lego adamlar. Adamlar plastik kollarını Amelia'nın çıplak omuzlarına kilitlediler ve onu uzağa doğru itelediler. *Acil Yardım* dizisinin bir bölümünde battaniyeye sarılmış kenarda duran kadından hiçbir farkı kalmamıştı. Mavi ışıklar şimdi arkamda. Farların ışığında, birisi yokuş yukarı, yola doğru koşuyordu; iki ambulans, arkalarında bir polis minibüsü, fren yapıp dururken ellerini sallıyordu. Ambulanslar motorlarını çalışır bıraktılar. Minibüsün içinden, Amerikan macera filmlerindeki gibi kurşungeçirmez yelekler giymiş polis memurları çıktı. Bu filmlerde yaptıkları bu işin bir adı vardır: yayılma.

Oyun, tam da tanrılar katındaki yerimden tahmin ettiğim gibi gelişti: Oyuncular, dev yeryüzü, hava, ateş ve su sahnesinde minicik insancıklardı. Her şey buna indirgenmişti.

"Ruth!"

Tekrar tekrar seslendiler, ama cevap vermedim.

"Bana cevap vermen lazım, Ruth, beni duyduğunu bilmem lazım. Beni duyuyor musun, Ruth?"

Onları duyuyordum, ama artık sözcüklere ihtiyacım yoktu.

Adamın sesi, sinemada arka sıradakilerin yedikleri şekerin torbasının çıkardığı hışırtı gibiydi, insanın sinirine dokunur ama esas olayla ilgisi yoktur. İki, üç adam bana epeyce yakındı. Bulutlar ayın üstündeki perdeyi açtılar ve adamların gölgesi etrafımda uzadı.

Bedenimi yokuş yukarı çıkardılar, ama gözlerimi arkada bırakmıştım, bakmak için. Hemşireler neler olduğunu gördüler: Işıldaklara doğru ilerliyorlardı, bana ulaşabileceklermiş gibi kollarını

uzatmışlardı, ağlayarak yere düştüler. “Ruth!” diye ağlıyorlardı, “Gül’ün Seçilmiş Olanı.”

Kolları bana ilerisini gösteriyordu; aşağı, sırlıslık, boş kampa bakmak için başımı çevirdim. Amelia tek başınaydı, Gülü korların üzerinde tutuyordu.

Ambulansın kapıları açılıyor. Oyun bitti. Tiyatronun dışına çıktık.

Çıglık atıyorum. “Durdurun onları!”

Tepeden tırnağa öfkeye ve hırsa bulanmıştım, ama onların da kollarımı bacaklarımı bastıracak pek çok elleri var. Sular başımın üzerinde kavuşuyor.

İşte Kuyu bana böyle veda edip el salladı, elleri belinde durmuş, dengesiz, afyonlanmış bir şekilde üniformalı adamlarca alınıp götürüldüğümü seyrederek. Sonra, iki ayı çok geçmeden, dünyanın ve adalet sisteminin benimle işi bitince Kuyu'ya geri gönderildim. Kuyu, mutfak penceresini siper alıp hapishane minibüsünün araba yolundan aşağı hoplaya zıplaya inişini dikizledi, muhafızların kelepçeleri açışını izledi, sonra bana ön kapıyı açtı, yatağımı yaptı, beni eve buyur etti ve bugüne kadar tam yüz yirmi yedi gün muhafaza etti ve hastanede uzun kalacak bir hasta gibi sıkı sıkı koruyarak çok özel hastalığım hakkında tahminler yürütmekten kaçındı.

Adsız bana karşı güvenli uzaklığını koruyor. "Ateş etme, ben yalnızca haberciyim. Bahçıvan sebze bahçesiyle ilgili sizinle konuşmak istiyor, size söylememi istedi, bütün diyeceğim bu."

Tırmığı el arabasına dayayarak duraksıyorum. "Bahçıvan mı? Çocuk'u mu kastediyorsun?"

Adsız kendi yaptığı espriye uzun süre gülüyor; benim verimkâr Kuyu'ndaki işini tembel tembel yaparken o kadar kilo almış ki, gülerken göbeği hopluyor. "Hah, işte o," diyor ve hapşırıp öksürerek ve kafasını çevirmeden bağıra bağıra konuşarak ağır ağır uzaklaşıyor. "Kendisi orada şimdi."

Mesaj tuhafıma gidiyor, ahırnı bırakıp meyve bahçesindeki çite gitmemi sağlayacak kadar sıra dışı. Çocuk'a sesleniyorum, "Galiba bir sorunun varmış?"

Çocuk aceleyle dönüyor ve ayağa fırlıyor, beni görüyor, etrafına bakınıp işaretle beni içeri çağırıyor. "Daha yakından bakman lazım," diyor. "Umarım Adsız içeri girmiştir."

"Ben bahçe işi yapmıyorum, Çocuk, biliyorsun içeri girmem."

"Ama girdiğine degecek, söz veriyorum," diyor.

İstemeye istemeye, küçük tahta bahçe kapısını birazcık itiyorum. Uzun süre önce menteşeleri ters tarafa takmış olduğumuz için, kapının, yarıya kadar açılınca nasıl sıkıştığını unutmamışım.

Turuncu çiçekler açmış sıra sıra çalı fasulyesinin arasında bir yabancı gibi duruyorum. “Eee?”

Çocuk elime bir mektup tutuşturuyor. Mektup, tanıdık gelmeyen bir adreste oturan Bay ve Bayan A. Ranger’a yazılmış. Ama el yazısı, işte onu tanıyorum, kocaman halkalı R, doğum günü kartlarında fazlaca büyük olur, sözcüğün geri kalan kısmı dümdüz devam ederdi. Eğer Çocuk’un vefası hakkında kanıt gerekseydi, işte bu, kanıt olurdu; mektubu Mark’a gerçekten de yollamış ve aldığı cevabı da getirmiş.

“Bu, ailemin adresi,” diye açıklıyor Çocuk. “Senin mektuba bir not ekleyip Mark’a, mektubunun açılmasını istemiyorsa sana cevap yazmanın en iyi yolunun bu olduğunu söylemiştim. Annem eski kafalıdır, e-posta ona göre değil. Birkaç haftada bir bana hâlâ mektup yazar ve bir şeyler gönderir. Ondan, bir cevap gelirse bana yollamasını rica etmiştim.”

Çocuk’a teşekkür edecek zamanım olacak, ama şu anda el yazısı beni çekiyor ve adli patolojinin, mektubu yazarken Mark’ın neler hissettiğini, hatta kâğıdın üstüne ve Mark’ın muhtemelen yalamış olduğu zamka yapışmış mikroskobik boyutlarda polenler varsa, nerede olduğunu bile söyleyebileceğini düşünüyorum. Yaşlı bir kütüğün üstüne kendimi bırakıyorum. Mark’tan gelen mektubu okuyabileceğim pek çok yer varken, işte, onun çok sevdiği bahçesindeyim, ayaklarımın dibinde, çamurun içinde hâlâ, arkamdaki limonluğun duvarlarından arda kalmış olan ısıtılı cam parçacıkları var.

Şu anda sadece şu sözcükler var benim için.

Sevgili Ruth,

Mektubunu aldım. Haklısın, Northumberland’dayım. Andrew amca bir kalp krizinin ardından geçen ay vefat etti. Annie için feci bir şok oldu ve benim için de zor tabii. Bildiğin gibi, Andrew amca benim için bir baba gibiydi ve onca şeyden sonra kaldırabileceğim son şey yeni bir kayıptı. Ama hayat devam ediyor. Çiftlikten geriye ne kaldıysa, onlarla ilgili olarak Annie’ye yardım ediyorum. Buradaki koyunların durumu pek kötü değil, ayrıca Alp tipi İngiliz keçileri de almışlar ve tabii Annie tavuksuz yapamaz. Ayrıca, bölgedeki birkaç avukat için arada sırada bazı işler de yapıyorum.

Senin mektubuna cevap verecek olursam. Hepimiz Lucien'e ne olduğunu öğrenme ihtiyacı içindeyiz. Onu hiçbir şey geri getiremez, ama çok şey fark edecek, sana katılıyorum. Benim için biraz daha kolay, çünkü o gece nerede olduğum, ne yaptığım ve masum olduğum belli. Sen çok daha zor bir durumdasın, ama madem soruyorsun, düşüncelerimi yazıyorum.

1. Amelia Doğu Anglia'da bir tür kopya tarikat kurmuş ve bazı zavallı kuraklık kurbanlarını peşine takmayı başarmış. Basında biraz yazıldı, ama internette pek fazla çıkmadı. Anlaşılan, Dorothy Kanada'ya dönmüş. Kafası bulanık olan kız hakkında bir şey bilmiyorum. Geriye yalnız o iş kadını kaltak (Eve miydi?) kalıyor ve onsuz da bir şey yapamazlar.

2. Amelia'nın benim oradan çıkmamı istediği açık, başardı da. Sanıyorum bunun sebebi seni istemesiydi ve seni elde etti. Bunu başarabilmek için kim bilir neleri göze aldı. Onu işaret eden o kadar çok şey varken, polis hiçbirinin üzerine gitmedi. Hiç kanıt yok, başka yerde olduğuna dair pek çok beyan var. Polis basına Lucien öldüğü sırada Kuyu'da yaşamayan hiç kimseyle ilgili herhangi bir ipucu peşinde olmadıklarını söylüyor. Katilin Amelia olduğuna inanmak istiyorum, ama giderek bunun mümkün olmadığını anlıyorum.

3. Daha önce de senden, yardım almanı rica etmiştim, ama beni dinlemedin. Lütfen bu kez sözümü dinle. Geçmişten başlayarak olayların izini sürebilmene yardım edebilecek terapistleri araştırıyorum ve eğer sana yardımcı olacaksa bunlardan biriyle seni irtibata geçirebilirim. Bilirsin bu tür psikobilmemneler hiçbir zaman bana hitap etmedi, ama ben bile bir denemekte yarar olduğunu düşünüyorum. Yapmış olduğun şeylerle ilgili olarak ne öğrenirsen öğren, bilmemekten kötü olamaz.

Seninle iletişime geçmediğim için özür dilerim. Bir ara, seni ziyaret eden bir rahipten, eğer dediği doğruysa, senin talebin üzerine bir mektup almıştım. Bir ömür boyu yetecek kadar dinle uğraşmış olduğunu sanıyordum. Ben – onunla ilişki kurmak istemedim. Dürüst davranacak olursam, şunu söylemem lazım: Seninle yüz yüze gelemem.

Evet, Kuyu'yu gerçekten de özlüyorum. Orasını çok seviyordum. Diktiğim her ağacı, budadığım her dalı, kuzulattığım her koyunu, traktörün köşeleri dönerken nasıl hız kaybettiğini hatırlıyorum. Her şeyi.

Angie'yi soruyorsun. Sana Charley ile birlikte olduğunu, güven-
de olduğunu söyleyebilirim; eğer ona güvenilebilirse (sorun zaten
hep bu oldu) görünüşe göre artık uyuşturucu kullanmıyor. Cenaze
sırasında tekrar başladığını, ama Charley'in bırakmakta ona yar-
dım ettiğini söylüyor. Benden, sana nerede olduğunu söylemememi
istedi. Seninle iletişime geçmeye henüz hazır değil. Bu senin kal-
bini kıracak, biliyorum, ama onu da suçlayamıyorum. En azından
artık birbirimize yakınız ve ona biraz destek olduğumu sanıyorum.
Ona vakit tanı.

Senden yine haber almak isterim, senin için endişeleniyorum
ve seni özölüyorum. Bana ihtiyacın olduğu sırada seni bıraktığım
için vicdan azabıyla kıvranıyorum. Son zamanlarda senden pek
hoşlanmıyor olabilirim, ama seni sevmekten hiçbir zaman vazgeç-
meyeceğim. Hiçbir zaman başkasını sevmeyeceğim.

Mark

Demek yaşıyordu – ve iyiydi, diye kalıplaşmış bir söz vardır ya,
öyle. Ve Angie'm, başına korkunç şeyler gelmemiş. Yani başka kor-
kunç şeyler. Bu satırları tekrar tekrar okudum. "Angie güvende",
"hazır değil" ve "birbirimize yakınız". Peki ya ben ne olacağım?
Kuyu'da kalacağım, tabii. Çocuk'un da Kuyu'da olduğu aklıma
geliyor.

"Oku," diyorum Çocuk'a.

"Sakıncası yok mu?"

"Yok."

Ellerindeki çamuru kot pantolonuna siliyor ve mektubu alıyor.
O okurken yüzünü, sayfayı çevirişini, tekrar ön sayfaya dönüşünü,
başını sallayışını izliyorum.

Bir başkasının görüşüne ihtiyaç duyuyorum. "Ne diyorsun?"

"Ne demek istiyorsun?"

"Ne söylemeye çalışıyor?"

Çocuk mektubu tekrar bana veriyor ve ellerini saçlarından geçi-
riyor. "Söylediklerinde yeni bir şey yok, öyle değil mi? İzindeyken
Google'da biraz araştırma yaptım, farklı bir hesap kullanabileceğim
bir internet kafe buldum; fakat doğruyu söylemek gerekirse, değ-
mezmiş. Mark, Hugh, ben, hiçbirimiz, Kuyu'nun dışında, burada
kısılmış durumda olan sizden daha fazla bir bilgi edinemedik."

"Öyleyse, ne diyor yani?" diye tekrar ediyorum, ama cevabı
kafamda çok net.

“Nereye varmak istediğini bilmiyorum.” Çocuk küreği alıp toprağa saplıyor.

“Pekâlâ biliyorsun, Çocuk.” Mektubu defalarca katlıyorum. Bir kâğıdın, başlangıçta ne kadar büyük olursa olsun, en fazla altı kere katlanabilmesi çok ilginç; her şey sonunda daima aynı çözümsüz noktaya varıyor. “Hugh, şimdi de Mark, çok açık, herkes benim yaptığımı düşünüyor. Bunu söylüyor.”

“Bence, Mark senin yaptığını düşünmeni istiyor. Beni hep şaşırtmış olan şey ise, senin neden onun yaptığını hiç düşünmediğin.”

Cevap vermemi bekliyor, ama ben sessiz kalma hakkımı kullanıyorum, bu yüzden, devam ediyor: “Aslında onun yaptığını düşünüyorsun, değil mi? En azından, bazen. Sadece, yüksek sesle söylemeye cesaret edemiyorsun.”

Başımı sallayarak Çocuk’a hiçbir şey anlamadığını söylüyorum: Mark bu, onun gibi bir bahçıvan, sevdiği şey bu; çılgın gibi sakız kabaklarını, dolmalık kabakları işaret ediyorum. Mark deli değildi, kötü ruhlu da değildi, şiddet gösteren biri de değildi...

“Madem öyle, limonlukta olanlar neydi?” Çocuk kalıntılara bakıyor.

“Onu buna ben zorladım. Buraya gelmeden önce, çok farklıydı, şeydi...” Kekeliyorum.

“Sübyancı mı?”

Bu bahçeden çıkmam lazım. Bahçe kapısına gelince Çocuk’a şöyle diyorum: “Onun sübyancı olduğuna hiçbir zaman inanmadım!”

“O zaman.”

Bu sözcük Açık hava mahkeme salonundaki yerini alıyor, içinde gizli olan soru hâkimlerin kaşlarının kalkmasına neden oluyor, ama ses çıkmıyor.

Çocuk arkamdan geliyor, o da bahçeden çıkıyor, beni yakalıyor, mektubu elimden alıp cebine tıkarak gözden yok ediyor. Evin önüne kadar yürüyoruz; etrafta kimse yok ve hukuk tartışmamıza arka kapının önünde devam ediyoruz.

“Ruth, Mark’ın, bu söylenenlerin hepsi olduğunu nesnel olarak savunabilirim. Üstelik –yok, bırak devam edeyim– Lucien başka kiminle gitmeye razı olabilirdi? Yeşil kazağı, ıslak giysileri, gül kolyeyi gazete almak için çıktığı zaman atma şansına sahipti. Gazete için kasabaya inmesinin onun karakterine hiç uymadığını sen kendin söylemedin mi?”

“Kes şunu.” İçeri gireceğim, yürüttüğü mantığın üstüne kapıyı kapatacağım.

Çocuk ayağıyla engelliyor. “Neden?”

“Çünkü, neden bilmiyorum, sadece susmanı istiyorum.” Aca-ba Mark mıydı diye düşünmedim değil tabii, ama Çocuk haklı, bu kuşkunun yüksek sesle dillendirildiğini işitmek farklı bir şey. Mektubumu ondan geri almak için elimi uzatıyorum, ama mektubu uzanamayacağım kadar uzakta tutuyor.

“O yaptı demiyorum. Ama eğer o idiyse, seni deli gibi gösterip, suçlu olduğun konusunda seni ikna etmekten daha iyi bir üstünü örtme yolu var mı? Kimsenin suçu Hemşireler’e atma konusunda bir şey yapmayacağı çok açık.” Sırtını ambarlara doğru dönüp mektubumu geri veriyor. “Bu adamla hiç tanışmadım, Ruth, ama hep onu savunuyorsun. Emin ol, kimse o kadar iyi değildir; biz kıskanç bir türüz.”

Çocuk’un akıl almaz önermesini düşünmek, mektubu bir kez daha okumak, alt metni bulabilmek için kendime bir günlük yatak istirahatı veriyorum; öğretmem için bana para verildiği zamanlar-da dil çözümlemeleri yapmakta çok iyiydim, ama ödenecek olan bedelin daha farklı bir şey olması söz konusu olduğunda, bu işe uygun değilim. Mark’ı severdim. Çok uzun bir süre, iyi bir adam olduğunu düşündüm, başkaları öyle düşünmediği zaman bile. İnsanlara zarar verecek biri değildi, ama verdi. Bir kere, bana zarar verdi. Cinayet sırasında başka yerde olduğuna dair kanıtı vardı, ama insanlar bilgisayarlarda her türlü işi çevirebiliyorlardı ve hemen hiç yakalanmıyorlardı, bunu da çok iyi bilirdi. Onu severdim. Söylemeye dilimin varmamasının nedeni de şu: eğer o idiyse, eğer eski bilgisayar suçlamaları doğru idiyse ve o böyle bir insan idiyse, ben bir sapıkla yaşamışım ve bir sapığı sevmişim demekti; onunla o kadar iç içe geçmiştik ki, mikrobun bana bulaşmamış olması imkânsızdı. Bir anlamda, katilin ondan başka biri olmasını çok daha kolay karşılayacaktım. Hatta tuhaf bir şekilde, benim olmam bile daha kolay gelecekti.

Dışarıda tangirtılar duyuyorum. Pencereden bakınca, Çocuk’un piliç yetiştirme önerimi tuttuğunu ve iki büküm olmuş, toz kaldıran kuru rüzgâra karşı yakasını kaldırmış, küçük toprak sahibinin rüyası olan alet-edevatla kuşanmış, telleri çerçeveye çakarak kümesi onardığını görüyorum. Kimse o kadar iyi değildir.

Bugün 15 Ağustos. Tam bir yıl önce bugün, pasta yapmıştım. Anmak için bugün yine bir pasta yapacağım. Mutfak dolabının en alt çekmecesindeki kocaman sarı karıştırma kabını çıkaracağım. Belki de, en sonunda serbest bırakılınca, ünlülerin kitap yazma modasına uyup, *Ev Hapsi Yemek Kitabı* diye bir şey yayımlarım. Kitapta söyleyeceğim ilk şey, şu küçük ıvır zıvırlardan yeterince edinin, demek olacak: Bir kere, tencereler, karıştırma kapları, altı yaşında bir çocuğun doğum günü pastasını karıştırmaya yetecek kadar büyük, sarı bir karıştırma kabını bir kenarda bulundurmak iyi bir fikir olsa da, tek bir tavuk budunu alacak büyüklükte yapılmış güveç kaplarını da ihmal etmeyin. Öngörüde bulunup bunları ben baştan ısmarladım.

Adsız, alışveriş listesini görünce durumu sorguladı. “Özel bir durum gibi bir şey mi var?” diye sordu.

Terfi etmesine yetecek kadar meraklı değildi. Adsız, hayatı yeterli miktarda şey bilerek ama fazlasını merak etmeyerek yaşayacaktı, ki bu bir yaşam biçimidir (belki de iyi bir yaşam biçimidir), ama ısmarladıklarımla ilgili ne düşünmüş olursa olsun, elinden geldiğince, bulabildiği her şeyi getirmişti. Yiyecekler ilgisini çekiyor; belki de İngiltere’de, kuraklık sırasında kilo almış olan tek kişidir Adsız. Un, pahalı olsa da, hâlâ kolay bulunuyor; rafine edilmemiş olanına razı iseniz, şekerde de sorun yok; tavuklar ise, toz toprakta mutlu mesut yaşıyorlar; dolayısıyla, anlaşılan, şu dönemde serbest gezen tavuk yumurtasıyla beslenen bir milletiz. Annalisa’nın güzelim sütünden kendi tereyağını yapmaya da uğraştım.

Pastanın malzemeleri masaya serildi ve bana okuldaki yemek derslerini hatırlattı. Ellerimizi yıkar (üstünkörü yıkadık herhalde), dimdik duran plastik önlüklerimizi, muntazam olmayan fiyonklarla arkadan bağladık ve karşımızdaki beyaz tahtada yazılı olan tarifi baştan sona okurduk. Yemek pişirme eşim Diana Reid’di. Biz buraya taşınmadan çok önce irtibatımız kesilmişti. Acaba gazetelerde benimle ilgili haberleri okuyup, çalıştığı yerdeki insanlara, okulda

onun yemek pişirme eşiydim, demiş midir? Oradakiler de, kendini Seçilmiş sanan ve gölde torununu öldüren o tuhaf kadınla aynı okula gitmiş olan biriyle aynı yerde çalışıyorum diye düşünmüşlerdir. Bir deliye bu kadar yaklaşmış ama paçayı kurtarmış oldukları düşüncesi onları biraz ürpertmiştir ama.

Elime bir kaşık alıp içine bir topak tereyağı doldurarak çanağın içine sıyrıyorum. Tartı yok, onun için ölçemiyorum ve ne yapacağımı şaşıyorum. Şekeri ölçmek için çorba kaşığı kullanıyorum: Şeker için silme, un için tepeleme dolduracaksın – aşağı yukarı yirmi beş gramdır, diye öğretmişti annem. Ama aslında bana ölçüyü ons olarak söylemiştir herhalde, ben uyduruyorum. Artık sesi kulaklarımda değil. Aramızdaki tüm tartışmalara rağmen, bunu görecektik kadar yaşamadığına memnunum: kızının ölümleri için doğum günü pastası yaptığını.

Tereyağı ile şekeri krema haline getirmek zor iştir. Kırkmak için koyunları yatırdığım, meyve bahçesinin duvarını onarmak için getirdiğim bir el arabası dolu taşı dengeyi bozmadan taşıdığım zamanki kaslarım çoktan erimiş; işi kolaylaştırmak için tereyağını kuzinenin üstünde eritiyor, ağrıyan kollarımı dinlendirmek için tahta kaşığı bir elimden diğerine geçiriyorum. Krema yapımı tamamlanınca, yumurtaları bir çanağa kırıp hafif hafif çırpıttıktan sonra yavaş yavaş karışıma ekliyorum. Karışım önceleri çok güzel, hava kabarcıkları ve pürüzsüzlüğü bana hanımların bayramlarda bol reçel ve yumuşacık çöreklerle ikram ettikleri Cornwall kremasını ve üşüşen araları hatırlatıyor. Bugün ne kadar da anılarla doluyum. Ama sonra, yumurtaları fazlaca hızlı ekliyorum (savruk Ruth'çuk); dolayısıyla karışım kesilerek çanağın içinde gezinen ve kaynaşmayı reddeden yağlı adacıklara dönüşüyor. Un onları kurtarıyor, ama kabartma tozum olmadığı için, şimdi bu pastanın bisküviye benzeyeceğini, kabarmayacağını, cansız olacağını düşünüyorum. Pasta bir anda, bir sevgi mahsulünden bir nefret nesnesine dönüşüyor. Sarı karıştırma kabını ve içindeki acı veren, karışmayan karışımı duvara fırlatmanın eşiğindeyim.

Derken, yanımdaki iskemleye Lucien oturuyor. Tertemiz yıkanmış çamaşır kokuyor. Ah, orada olabilseydi, orada, bütün güzelliğiyle yanımdaki iskemlede olup yumurta kabuklarını tekrar birleştirmek ve kaşığı yalamak isteseydi, o zaman sürdürebilirdim bunu. Ellerimi, sıkıca kavradıkları çanağın kenarından ayırıyorum, unu

önce bir yöne, sonra diğer yöne doğru yedirmeğe devam ediyorum ve yavaş yavaş tekrar düzelmeye başlıyor. Hamuru atmamaya karar veriyorum. Karışımı yağlanmış pasta kalıbına kaşık kaşık dolduruyorum ve fırına koyuyorum, sonra evyenin başında durup hasadı yapılmamış buğdayların sıcak esen rüzgârda dalgalanıp uçuşmasını seyrediyorum ve Lucien'in saçlarını düşünüyorum. Şişman ve ne kadar talihli olduklarının farkında olmayıp bahçe kapısını tutan direğin yanındaki seyrek otları didikleyen sülünler bana araba yolundan aşağı kollarını açarak koşan, ellerini çırpın ve jumbo jetler kadar şişko olan sülünlerin uçuşarak kaçıştığını izleyen Lucien'i anımsattı. Çanağın içinde parmağımı gezdirip yalıyorum, bir kere onun için, bir kere de, ne için? Şans getirsin diye mi?

Üç, evime dalıyor.

"Ne istiyorsunuz?" Kendi mutfağında, pastamı sahtekârlara karşı savunmak üzere burada cesaretle, hazır duruyorum.

"Bir kere olsun, beni görmekten memnun olacağınızı düşünmüştüm. Ama eğer bir şeyi bölüyorsam..."

Çanağı ve kaşıkları evyenin içine koyarken beklentilerimi belli etmemeğe çalışıyorum. Suyu açıp kapları yıkamaya başlıyorum. "Ne söylemek istemiştiniz?"

"Bugün öğleden sonra için, size 9. Bölüm kategorisinde bir ziyaretçi izni tanındı. Saat on dört ile on altı arası."

Kozunu oynadı ve bunun farkında.

"Bugün mü?"

"Dediğim gibi, bugün saat on dört ile on altı arası."

"Bundan haberiniz vardı ve bana ancak şimdi söylüyorsunuz. Sen sadist piçin tekisin!" Çanağı bulaşıkları çıkardığım tepsiye çarpıyorum.

"Ruhsal olarak uygun durumda değilseniz, izni iptal etme yetkisini haiz olduğumun farkındasınızdır herhalde." Üç elindeki kâğıtla oynuyor.

Derin derin soluyarak elimi defalarca bir beze kuruluyor, tek bir sözcüğü ağzımdan çıkarmaya uğraşıyorum. "Kim?"

Üç, formu masanın üstüne çarpıyor, ben atılıp kapıyorum, okuyorum: Ad yok, sadece küçücük harflerle tarihler ve saatler yazılmış. "Kim olduğunu söyle!" diye yüzüne haykırırken o araba yolunda, ulaşamayacağım bir uzaklıkta kayboluyor. "Kim olduğunu biliyorsundur!"

İçeri girdiğimde, saat öğleden sonra 1.05'e yaklaşıyor. Kaç kere okusam da, resmi kâğıt parçasında hiçbir ipucu bulamıyorum. Bilseydi, ya da ilginç biri olsaydı, Çocuk bana söylerdi. Üç böyle işte, haberi bana bu şekilde veriyor ki, ben Angie'dir veya Mark'tır diye düşüneyim; böylece bana işkence etsin, ama aslında gelen sıkıcı bir yetkili ya da doktor olsun. Ziyaretçinin sevdiğim biri olma umudu içimde fırtınalar koparıyor, ama daha mantıklı açıklamalara tutunuyorum: Sam, mesela, ineğin nasıl olduğunu görmeye geliyor, belki bana acıdı. Bu düşünce, ziyaretçinin belki de bir yerlerden bulup çıkardıkları yeni bir rahip olduğu fikrini getiriyor aklıma.

Eğer biri gelirse, pastayı ne yapacağım?

Pişmekte olan pastanın kokusu mutfağı sarıyor ve acaba bir gün bir başkası için, çocuklar için, bir başkasının çocukları için, kimin çocuğu olduğunu bilmediğim çocuklar için bir pasta daha yapar mıyım diye düşünmeme yol açıyor. Angie ile birlikte daha çok yemek pişirmeli, daha az çalışmalıydım; o zaman belki her şey daha farklı olurdu. Belki de Angie'dir. Eğer Angie ise, bazı açılardan, başarabilirim diye düşünüyorum. Angie'yi tekrar görünce ne yapacağımı biliyorum. Ama ya Mark'sa – sevdiğim Mark mı, yoksa nefret ettiğim Mark mı?

Kronometre ötüyor. Zıplıyorum, ama pasta için, ziyaretçiler için değil. Eğilip, fırın kapağını açarak titreyen ellerle pastayı çıkarıyorum ve titreyerek masanın üstüne koyuyorum. Mükemmel. Kabarmış, altın gibi kızarmış, üstü çatlamış ama ancak içindeki ıslak, dumanı tüten süngerin görüneceği kadar. Soğurken bile inmiyor. Kalmış bir sürü reçel var: mürdümeriği, erik, elma jölesi, yaban elması jölesi... Bazılarında "1. Yıl" ya da "2. Yıl" gibi etiketler var, sanki hesabı şaşırırmışız gibi. Lucien çilek reçeli isterdi, ama çilek hiç yetişmedi. İlk tertip mürdümeriği reçelini Mark yapmıştı; Angie ise fıstık ezmesine tutkun çocuklardandı ki, hiç faydalı değildir. Neden bilmem, mürdümeriğini seçtim ve tekrar mutfaka gidip pasta hamurunu yatay olarak ikiye kestim. Sonunda doğru dürüst bir bıçak kullanmama izni vermişlerdi. Onlara sundurmaların kendimi asmak için uygun direklerle ya da geceleyin çalabileceğim ve arkalarından gizlice yaklaşıp boğazlarını kesmekte kullanabileceğim oraklar ve budama bıçaklarıyla dolu olduğunu, bu nedenle doğru dürüst bir mutfak bıçağı verilmemesinin oldukça saçma olduğunu belirtmiştim. Pasta hamurunun üstüne reçeli

sürdüm. Hamurun soğumasını bekleyemediğim için biraz ufalanıyor ama reçel meyve taneleriyle zengin. Hamurun iki parçasını birbirine yapıştırıyorum, sonra parmağımı kesik boyunca gezdirip yalıyorum. Tenimde kırmızı ve mor lekeler kalıyor. Mürdümeriği. Mark'ın en sevdiği meyve.

Saat 1.45. Ziyaretçiler on beş dakika sonra gelecek. Kâğıdı tekrar inceleyip Üç'ün ziyaretçi mi yoksa ziyaretçiler mi dediğini hatırlamaya çalışıyorum. Bir çoğul eki ne çok fark yaratıyor (iki üç kişi toplanınca) ve o zaman ziyaretçilerin Hemşireler olabileceğini düşünüyorum. Eğer Amelia izin istediye, onun buraya dönmesine izin vermişler miydi? Araba yolundan aşağı kimsenin geldiğine dair bir işaret yok. Adsız, gölgede kendi başına kâğıt oynuyor. Eğer Amelia ise, ona ne söyleyeceğimi düşünemiyorum. Yüzümden ter boşanıyor, dikkatimi toplayamıyorum ve oda yaz sıcaklığının içinde yüzmeye başlıyor. Bilmemenin yarattığı kargaşa içinde zihnim can havliyle cevap arıyor.

“Adsız!” diye sesleniyorum kapı önünden. “Beni ziyarete kimin geleceğini biliyor musun?”

“Maalesef bu bilgiyi benimle paylaşmadılar, ama biri gelir gelmez, mutlaka size haber veririm. Görevli benim. Çavuş çok gizli bazı güvenlik güncellemeleri veya öyle bir şeyler için deney bitkileri tarlalarına gitti.”

Land Rover orada değil ve Adsız, Çocuk'un kasabaya gittiğini söylüyor.

Bahçe kapısının yanındaki çitlerde böğürtlen yetişir. Böğürtlen zamanını kutlamak ve Lucien'i anmak için biraz böğürtlen topluyorum. Pastayı kapladığım kremanın üzerine özenle yerleştiriyorum, bir yandan da yaklaşan bu istila harekâtının ortasında Lucien'i gözden kaybetme tehlikesi olduğu için kızgınım. Pasta bittikten sonra onu ne yapacağımı aslında pek düşünmemiştim, ama şimdi pastayı bölüşme ihtimaliyle karşı karşıyaydım. Atasözlerinden bazı satırlar davetsiz bir şekilde aklıma geliyor. “Düşmanın açsa ona yiyecek ver; susamışsa, su ver.” Bu sözleri uzun bir zaman önce, şimdi bambaşka bir ülke gibi görünen başka bir bağlamda, Mark'la paylaşmıştım. Tam atasözünün nasıl bittiğini hatırlamaya çalışıyorum ki ambardaki zil çalıyor.

“Geldiler gibi görünüyor,” diye sesleniyor Adsız. Çoğul?

Tanımadık mavi bir araba, araba yolundan aşağı sarsılarak ilerliyor, meşenin altında manevra yapıyor ve böylece, sanki çarçabuk kaçmaya hazırlanmış gibi eve arkası dönük vaziyette park ediyor.

Davetiyesiz, balonsuz, mumları üfleyecek doğum günü çocuğunun kalmadığı bir doğum gününe kim gelmek ister?

Arabanın kapısı açılıyor.

Cevap Mark'mış.

Ziyaretçinin Mark olması Angie olmaması demek. Amelia da değil. Diğer olasılıkların hiçbiri de değil. Mark. Kim olduğu ve kim olmadığı eşit ölçüde dermanımı kesiyor.

İçeriye girince, keskin nişancının tüfeğini kaldırdığını gördüğü halde kaçamayan dişi geyik gibi donup kalarak pencereden bakıyorum. Bir parçam, zamanın bir çiçekdürbünü gibi parçalanıp yeniden şekillendiğini ve beş direkli bahçe kapısının yanında dikilip eve doğru bakan Mark'ın oldukça normal olduğunu ve içeri girip, çarşıdan aldıklarını paketlerinden çıkaracağını ve benim de ona kasabada işlerin nasıl gittiğini soracağımı ve onun da bana bir dakikaya kadar geliyor diyeceğini düşünüyor. Diğer parçam bunun Mark, ama gelecekte bir noktadaki Mark olduğunu ve benim de eskiden dolaştığım mekânları ziyarete, yıkılıp dökülmüş olan şeyleri incelemeye gelmiş bir hayalet olduğumu düşünüyor.

Hangi yoldan mantık aramaya çalışırsam çalışayım, bu şimdi olacak bir şey değil, tabii fikrini değiştirdiyse ve yine beni seviyorsa, o başka; yeni haberleri varsa, o zaman başka; kuşkuya yer bırakmayacak kanıtlar paylaşacaksa, o başka... katilin ben olduğumu gösteren. Ya da o. Ya da Amelia. Dönmek için bugünü seçmiş olması bir hata olamaz; doğum günlerini asla unutmaması onun olumlu yanlarından biriydi, eskiden. Benim kederli olduğumu biliyor olmalı, ama uzun zamandır kederliyim ve şimdiye dek beni teselli etmek için harekete geçmedi. Mark. Bir düşünün, ona sarılmak, onun döndüm demesi, sensiz yaşayamıyorum demesi. Kuşku bu yumuşak odaklı resmi çürütüyor. Gerçek, onun çok uzun bir süre uzak kalmış olması, beni sevmiyor olması, beni cezalandırmaya son vermemiş olması. Bu yüzden soru kendini tekrarlıyor: Buraya neden şimdi geldi? Zihnim hızla pedal çeviriyor, bilinçli düşüncelerle acı verici anılar arasında gidip geliyor, bu öngörülemez ortaya çıkışı anlamlandırmaya çalışıyor. Yavaş yavaş, olayların başka bir şekilde de okunabileceği aklıma geliyor. Aklıma geliveren bir bilgelik:

insanların suç mahalline döndükleri. Özel günler katiller için bir miknatis görevi yapar. Belki de, her şeye rağmen, bu deliliğimde bir mantık var. Bunu yüksek sesle söyleyen Çocuk oldu: Katilin Mark olduğunu neden hiç düşünmüyorsun?

Yatağın kenarında otururken dizlerim kontrolsüz bir şekilde titriyor ve ayağım döşemeye vuruyor. Nefesimi tutmuşum; tek duyabildiğim, kalbim ve sonra aşağıda, birisi kapıdan girince bir evin yaptığı minik değişiklikler, mutfak zemininde çıkan, hemen hemen duyulmayacak kadar hafif bir ayak sesi, onun geçmesine izin vermek için bir yana çekilen hava.

“Ruth, ben Mark.”

Bir kez daha sesleniyor, bu kez sesi biraz daha yakından geliyor. Merdivenlerin dibinde duruyor olmalı. Her bir kasımı sabitliyorum, hareketsizim, sanki saklambaç oynanıyor ve ben yatağın altına girmişim ve o etrafı sessizce kolaçan ediyor. Seni bulmaya geliyorum.

“Ruth? Biliyorum, bu senin için çok şaşırtıcı. Beş dakika yürüyüş yapıp geleyim. Kendini toparlamak için vaktin olsun.”

Öfke hayvanlar için yararlıdır, kanı beynin ön tarafına yönlendirir: İki içgüdüden ağır basanı savaş olur. Arka kapıdan çıkışını kulaklarımla takip ediyorum. Banyodan, güneşte kuruyan kabuk tutmuş inek gübresine basmamaya çalışarak arazide dolaştığını duyuyorum, sonra onu kaybediyorum ve onu gözetleyebilmem için tek yolun Lucien’in odasındaki pencereden bakmak olduğunu anlıyorum. Oraya hiç girmem, ama şimdi gireceğim. Kapıyı ardına kadar açıyorum, pencereye ulaşmak için üç adım yetiyor. Mark tepeye çıkmış, saçları daha kısa; yanmamış bir sigarayı kutusuna vuruyor. Bir zamanlar iyi bildiği bir yeri (tahrip olmuş olan her şeyi) gözden geçiren, aşına olmadığı bir adam bu. Sağımda oyuncak kutusu olan sandık var, arkamda boş yatak ve köşede polisler geri verdiğinden beri hiç açılmadan duran siyah bir çöp torbası.

Yeter.

Siyah plastik çabucak yırtılıyor ve sanki bir canavarı doğurtuyormuşum gibi elimi içine sokuyorum. Kırmızı bir tişört. Kapüşonlu ceket. Kot pantolonu. Hepsi temiz ve onun kokusunu değil, deterjan kokusu taşıyorlar; kuruma dolabından aldıkları giysiler bunlardı. Ellerim bir çift spor pabucun üstüne kapanıyor, onları alıp yanıma, yere koyuyorum. Bunlar artık ona küçük gelenler, cırt cırtlı olanlar, bağıcıklılar değil. Pantolonlar, daha başka tişörtler,

nefret ettiği bir anorak, bir yastık kılıfı. Lucien hepsinin içinden çıkarılmış. öp torbasını daha da yırtıyorum ve yeni beliren parçaları ortaya çıkartıyorum; kazakları elime alıp burnumu düğüneği ve arı desenlerine gömüyorum. Lucien bu işte, benzetmeleri aşan bir şekilde yok olmuş olan Lucien, çünkü benzetme arada bir ilişki içerir. Arkada herhangi başka bir acı ya da bilinçli bir düşüne ile sulandırılmadan onun yokluğuyla soluyorum, bu anın saflığı, katilin ben olmadığıma ikna olmama yetiyor.

“Yeter,” diyorum yüksek sesle.

Giysiler etrafa dağılınca, burası yine onun odasına benzedi; bu yüzden kapıyı açık bırakıyorum. Banyoya dönüp, sükunetle yüzümü yıkıyor, saçımı tanyor, Çocuk’un musluğuün üstüne yeni asımış olduğu aynada kendime bakıyorum ve karşımda yetkin birini görüyorum.

“Yapabilirsin,” diyorum yüksek sesle aynadaki kadına ve kadın bana inanıyor, bunu gözlerindeki kararlı bakışlarda ve dudağını ısırışında görüyorum. Aşağı inince oturma odasındaki kanepede konumumu alıp bekliyorum. Burası doğuya baktığından ve biraz daha karanlık olduğundan, başka yerlere göre biraz daha serince. Avuç ilerim soğuk değil ve nemli, ama buz gibi soğuk ve soğukkanlı görünmeye odaklanmışım. Mark’la yüz yüze görüşmeyi uzun zamandır bekliyordum, ama bunun sebebini ancak şimdi anlıyorum.

Arka kapıdan sesleniyor. “Ruth?”

“Merhaba, Mark.”

“Hah, buradasın. Beni korkuttun. Seni üst kat penceresinde gördüğümü sanmıştım.”

İleri bir adım atmak ister gibi, hatta bana sarılmak ister gibi görünüyor, ama duruyor. Cenazedeki eğik hali geçmiş; bu adam biraz dik yürüyor, ama yüzü gergin ve taşıdığı gerginlik çok bariz.

“Haksızdın.”

“Evet. Evet, haksızdım.” Aramızdaki zaman ve mekân yüzünden ne yapacağımızı bilmeden kıvranıyoruz. “Mektubumu aldın mı?” diye devam ediyor.

“Evet. Tek bir tane.”

Yanıma, kanepenin kenarına tünüyor ve riski tartarak elimi tutmasına izin veriyorum. Duyulur bir şekilde yutkunuyor. “ok üzgünüm, Ruth. Gerçekten üzgünüm.”

“Biliyorum.”

“Seninle bağlantı kurmak istedim, ziyaret etmek, ama yapamadım. Ama...” Elim tekrar bırakılıyor, ben de elimi geri alıyorum, önümü daha iyi görebilmek için saçımı yüzümden çekeyim diye.

Hâlâ orada oturuyor olduğum için gururluyum. Aşağı yukarı dolaşan o. Bir kaplan gibi gerilmiş. “Şimdi buradasın işte. Beni yanlış anlama. Konuşacak çok şey var. Bilmek istediğim çok şey var. Ama neden bugün, Mark?”

“Beni gördüğün için hiç memnun olmadın mı, Ruth?”

“Ne hissettiğimi bilmiyorum, hiç bilmiyorum. Sana bir soru sordum.”

Sırtı bana dönük cevap veriyor, pencerenin çerçevelediği tanıdık bir şekil, ışığı ve sıcaklığı engellemek için perdeler yarı kapalı. “Bir sebebi var,” diyor, sonra boğazını temizliyor. “Çok zor oldu,” diye devam ediyor, “Lucien’in, şey, yani Lucien’in ölümünden beri, şeyden beri...”

Şimdi ona saldırma sırası bende. Elimi boynunun arkasına koyuyorum, hafifçe masaj yapıyorum, nefesimi hissedeceği kadar yakın duruyor, irkilmesine, omuzlarının kalkmasına, çıplak kollarımdaki tüylerin kabarmasına yol açıyorum. “Seni özledim,” diye fısıldıyorum. “Senin için de çok zor olmuş olmalı. Herhalde yapman gerekeni yaptın.”

Bana dayanan bedeni kasılıyor, birbirimizi çok iyi tanıyoruz, bedenlerimizdeki kaslar da sahtekârlığı tanıyor. Pencereye dönük konuşmaya devam ediyor. “Umuyorum, bugün...”

Ellerim onun ensesinden aşağı doğru düşüyor ve arkasından ona sarılıp başımı ceketine yaslıyorum; saman ve kötü seçilmiş bir tıraş losyonu ve böyle olmasaydı olabilecek olan şeyler kokuyor ve bu beni hiçe saymak oluyor. Bir zamanlar birbirimiz için ifade ettiklerimizin yoldan çıkarıcı etkisine karşı direniyorum.

“Acelesi yok,” diye ona güvence veriyorum. “Bir yere gidecek değilim. Yalnız Adsız görevli, saatin bile kaç olduğunu bildiğinden emin değilim. Eskiden olduğu gibi mutfak masasında oturalım.” Onu yüzü bana bakacak şekilde çevirmek hatamı daha da katmerleştiriyor. Önümde duran, sevdiğim ve güvendiğimi varsaydığım Mark ve onun kuzu postuna bürünmüş kurt olduğuna inanmak imkânsız... neredeyse imkânsız. Kekelemeye başlar gibi oluyorum, ama o birkaç sözcükle işleri benim için kolaylaştırıyor.

“Fırında bir şeyler pişirmişsin,” diyor, “İçeri girdiğimde pasta kokusu almıştım. Özel bir olayı mı bölmüş oldum?”

Şaka yapar gibi konuşuyor ama artık anlıyorum. Bu tesadüf değil, bu zamanlama. Atasözünün devamı hatırıma geliyor. “Başına kor kömür koymuş olursun ve Tanrı seni ödüllendirir.” Suçluluğun tadını anlayacak.

Mutfığa gidip birkaç tabak çıkarıp masanın üstüne koyuyorum. Kuzine yakıcı Ağustos sıcakıyla birleşip içerisini fırına dönüştürmüş; onun için, Mark ceketini çıkarıp iskemlenin arkasına asıyor. Kareli gömleği hafifçe sırtına yapışmış ve gömleğinin kollarını sıvadığı zaman kolları hâlâ kuvvetli ve teni yanık görünüyor. İskemleye kendini bırakmış olmasına rağmen toprakta çalışıyor olmaktan dolayı hâlâ güçlü ve sağlıklı olduğu belli. Alnındaki teri siliyor ve kızarmış gözlerini ovuşturuyor.

“Tabii, ya. Lucien’in doğum günü.” Gözlerini birkaç saniye kapalı tutuyor.

“Unutmuş olamazsın,” diyorum, ama ağır ağır başını sallıyor ve bunun ne demek olduğunu anlamıyorum. “Su?” diye soruyorum.

“Evet, lütfen.”

Yudum yudum içip sessizce oturuyor, sonra sanki kendi kendine mırıldanır gibi, “Burası hâlâ ne kadar güzel,” diyor, “dünyanın en güzel yeri.” Bardağı yavaşça masanın üstüne koyuyor, hafifçe dokunuyor, içindeki suyun dalgalanmasını ve yerleşmesini seyrediyor. “Ve hâlâ yağmur yağıyor. Aslında, bunun ne demek olduğunu hiçbir zaman anlamamış olduğumuzu düşünüyorum. Ben anlamamışım. Buradan ayrılıp dünyanın geri kalan kısmı gibi yaşamaya başlayınca kadar. Bu çılgınlığı şimdi anlıyorum.”

Lucien’in pastasını bugünlerde durmadan vızıldayarak gezen sineklerden korumak için koyduğum örtüyü kaldırırken artık yığılmak üzereyim. Bu onun doğum günü pastası olacaktı ve o öldü. Şimdi artık tek bir affetmeyen, affedilemez gerçek var: Onu bir daha hiç ama hiç göremeyeceğim.

“Ruth.”

Ancak, Mark masamda oturmuş, bu pastanın kırıntılarına bile değmez o.

“Affedersin. Anılar canlandı. Buyur.”

Pasta aramızda duruyor. Hiç bozulmamış. Üstündeki kremayı mumlarla deliyorum. Bir. İki. Üç. Dört. Beş. Elimde bir tane daha

var. “Ne dersin? Altı yaşında olacağı için altıncı mumu da koyayım mı? Yoksa öldürüldüğü zaman beş yaşında olduğu için beşte mi bırakayım?”

Mark sorunun etrafından dolaşmak istercesine tabağı döndürdü. Sonunda, boğazı düğümlenerek cevap verdi. “Ben olsam beşte bırakırdım, o bizim mutlu, beş yaşındaki torunumuzdu. Bu anıyı saklayalım.”

“Bana kibrit izni yok. Tekrar sigaraya başlamadın herhalde?”

“Hayır.” Gözleri derhal ceketine kayıyor.

“Seni suçlayamam.” Ceketinin cebine uzanıyorum ve bir paket sigara ile üzerinde Manchester’daki bir otelin işareti olan ince bir kutu kibrit çıkarıyorum. “Yalana gerek yok artık, Mark.”

Her şeyi izah edebileceğine dair bir şeyler mırıldanıyor, ama ne diyeceğimi biliyorum. Artık beni hiçbir şey durduramaz.

Mumları yakmasını söylüyorum. Ağlamak üzere, ama ben ağlamayacağım. İlk kibrit yanmıyor. Gözlerim eline dalıp kalıyor – kilisede koluma girip beni götüren el; çocuğu Kuyu’ya doğru götüren de aynı el. Bir kere daha deniyor ve kibritler canlanmamakta direniyorlar. Bana zevk vermiş olan el; bir şifre numarası ve kredi kartıyla başka türlü bir zevki satın almış olan yine aynı el. Son kibrite gelmeden önce alev parmaklarına kadar yükseliyor. Başı suyun altında tutmuş olan el...

“Bana ver.” Son mumu ben yakıyorum ve masanın diğer kenarına oturuyorum. Mumların yanışını seyrediyoruz.

Önce Mark konuşuyor. “Nasılsın? Gerçekten yani?”

“Artık iyiyim, Mark. Mutlu Yıllar şarkısını söyleyelim mi?”

“Tanrı aşkına Ruth, ne oluyor?” Masaya eliyle bir şaplak atıyor ve mumların alevi titriyor, ama bunlar sönmeyen mumlardan.

“Buraya bugün gelen sensin, Mark. Doğum günü kutlamasına denk gelmiş oldun. Eğer önceden haber verseydin...”

“Tamam. Ah, Ruth, sana yardım almanı söylemiştim.”

“Artık yardıma ihtiyacım yok. Ne yaptığımı biliyorum. Üstelik de Mark, senin de ne yaptığını biliyorum.”

“Benim burada olmamın bir nedeni var!” diye bağıyor. “Angie’den dolayı.”

“Onu bu işe karıştırma. Şimdi olmaz, sonunda ikimiz yalnız kalmışken.”

Kocaman, keskin bıçağın uç noktasını pastanın en ortasına batıracakmış gibi elime alıyorum – ama duraksıyorum. Aramızda masa var. Dolaşp onun iskemlesinin arkasında, onun üzerinden eğilecek şekilde duruyorum. Ellerini bıçağın üzerine koyuyorum, kendi ellerimi de onunkilerin üzerine ve “Hadi bu işi birlikte yapalım, Mark, düğünümüzde yaptığımız gibi,” diyorum.

Eminim yine delirdiğimi ve beni oyalaması gerektiğini sanıyor, ama hata ediyor. Hayatımda hiç bu kadar aklım başımda olmamıştı. Bıçak pastayı tam kesecek gibi olunca, iskemleye bir tekme atıyorum. Boş bulunup sendeliyor, masaya yapışıyor ama parmakları kayıyor, yere düşüyor ve iskemle de üstüne düşüyor. İskemleyi yolunun üstünden itiyorum ve elimde bıçakla üstünde dikiliyorum.

“Ne yapıyorsun? Onu bırak elinden. Sana Angie’nin...”

Bir sürü şey söyleyecek, bir sürü şey de yapacaktır. Hiçbir şeyi riske atamam. Vur. Vur kafasına.

“Senden nefret ediyorum. Nefret ediyorum. Biliyorum sen yaptın, biliyorum!”

Ayağımı yakalıyor, ama sol ayağımı kuzinenin parmaklığına takmıştım, onun için beni yere düşüremiyor.

“Katil! Sapık!”

Dengemi kaybediyorum. İskemle yüzüne yıkılıyor. Onun üstüne doğru düşüyorum, elimde bıçak, vur, tekrar vur, kan yok, çığlıklar, tamam ama kan yok. Birisi kolumu tutmuş, tavana doğru zorluyor. Onları tırmalayp kurtulmaya çalışıyorum, bunun hesabını vermesi gerektiğini söylüyorum, ama Mark yerden kalkmış, kollarımı iki yanıma bastırıyor sıkıca. Parmaklarım zorlanıp açılıyor, etkisiz hale getiriliyorum, bıçağım alınıyor, sımsıkı tutuluyorum. Kan yok, yalnızca bğürtlenlerin mor suyu beyaz kremanın üstüne akmış. Tabak çatlamış, pasta bölünmüş, ama mumlar hâlâ yanıyor.

Çocuk beni çeke çeke mutfaktan çıkarıyor.

“Seninle konuşmak istiyor”

“Bana mani olmamalıydın.”

Çocuk beni meyve bahçesine getirmiş ve taş sıranın üzerine oturtmuş. Aradan biraz vakit geçmiş – ne kadar, emin değilim. Hava dayanılmaz sıcak ve ter ürperen sırtımdan aşağı süzülüyor.

Çocuk gölgeye çekilmemizi öneriyor (yumurta koysan pişer), ama başarısızlığım yüzünden sıraya mihlanmış haldeyim. Kendini kontrol etmeye çalışır gibi derin bir nefes alıyor. “Son altı aydır, tek istediğinizin cevap olduğunu söylüyorsunuz. Gerçek. Mark’ın buraya gelmesinin bir sebebi olmalı ve siz onunla konuşmuyorsunuz.”

Bu anlamsız bir tartışma. Bu akşam, cevap kılık değiştirmiş olarak, tepeden tırnağa acınma ve mazeret dolu, Kuyu’dan içeri girdi. Cevabın yine basıp gidecek olması benim başarısızlığım.

“Ruth, onu öldürebilirdin. Bunlar geçen gün söylediklerim yüzünden olduysa, kendimi hiç affetmem.”

“Özür dileme, çok yardımcı oldun.” Hem hâlâ donuyorum hem de zangır zangır titriyorum, böyle bir şey mümkünse.

“Mark geldiğinde burada olmadığım için özür dilerim.”

“Bunun için sana ihtiyacım yoktu, Çocuk. Bunun seninle bir ilgisi yok ve ayrıca, keşke çıkıp gelmeseydin. Sen araya girmeseydin, şimdi bitmiş olacaktı.”

“Dinle. Hiçbir yere gitmiyorum. Sana bir şey olmayacak. Eğer ondan korkuyorsan seninle burada kalırım ...”

“Korkmak mı?” Kahkahalarla güldüm. “Hayatta gerçekten korktuğumuz tek şey, Çocuk, bilinmeyendir. Korkacak ne kaldı ki benim için? Sonunda kendime imkânsız düşünme iznini de verdim. Sen çok gençsin, anlamazsın.”

Bu sıcakta hiçbir şey kıpırdamıyor. Dalları hışırdatan rüzgâr yok, hiç kuş yok; tarlada, güzelim ineğimiz bile otlamaya üşeniyor da gölgede yatmış uyuyor. Sinekler. Sinekleri işitebiliyorum. Bir yerlerde ölü bir şeyler olmalı.

Evin orada bir araba motoru çalışıyor.

Çocuk sığıyor. “Onu durdurmamız lazım, Ruth. Olanları bil-direcektir.” Meyve bahçesini boydan boya koşuyor. Mark ortadan kaybolmadan önce “Mark, bekle!” diye bağıyor ve bahçe kapısına çarpıp geçiyor. Bir an sonra motor kapatılıyor ve ben belirli, bilinçli bir amacı olmayan, bir noktaya yönlendirilmiş bir robot gibi, eve doğru yürüyorum. Çocuk arabanın yanında duruyor, sürücü kapısı açık. Adsız ambarın yanında dolaşüyor, araba yolunun üst başına doğru bakıyor. Üç’ün gelmesini ve onu bu olağandışı durumdan kurtarmasını ister, eminim. Mark arabanın içinde, başını direksiyona koymuş. Gömleğinin arkası baştan başa kir, pas, bulaşık olmuş, dirseği ise, çocuk bahçesinde kavgaya tutuşmuş bir çocuğunki gibi sıyrılmış. Başını kaldırıncaya yanığında kan olduğunu fark ediyor ve üstüne elini sürüyor.

“Bunun anlamsız olacağını biliyordum. Sana asla dönmeyeceğimi söylemiştim, keşke bu sözümünden dönmeseydim.” Mark ellerini pantolonuna siliyor, sonra tekrar direksiyona koyup hazırlanıyor, kolları gererek koltuğun sırtına yaslanıyor, kollarını tekrar serbest bırakıyor, sol elini vites koluna koyarken sağ eli anahtara uzanıyor.

Dimdik bana bakıyor. “Benden bu kadar nefret ettiğini hiç bil-miyordum.”

Gitmesini engellemek için kapının kulpunu tutuyorum.

“Kapat şunu. İçeri girelim.” Çocuk çözümlere inanacak kadar genç.

“Bir sorun yok ya?” diyor Adsız.

Mark şiddetle geri vites geçiyor. Araba dönüp araba yoluna doğru savrulurken Çocuk beni tam zamanında yoldan çekiyor. Sonra Mark pencereden sarkıyor. “Eğer doğrusunu söylemek gerekirse, ben bugün sadece Angie de geleceğini söylediği için ve hepimizin bir arada olmasını istediği için geldim.”

“Angie mi?”

“O zaman Lucien’in doğum günü olduğu aklıma gelmemişti. Ama hepsi bundan ibaret değil, sanıyorum. Bazı haberleri olduğunu ve bize göstermek istediği bir şey olduğunu söyledi.”

“Angie, buraya mı geliyor?”

“Evet.”

“Neden söylemedin?”

“Söylemeye çalıştım, Ruth, ama –ne tuhaf değil mi– sen din-lemiyordun.”

Araba geri gidiyor ve ben atılıp arabanın önüne geçiyor, ellerimi kaputun üstüne yayıyorum.

“En baştan söyleseydin.”

“Söylemek istemedim, çünkü belki gelmez diye seni ümitlendirmeyeyim dedim. Haklıymışım. Huylu huyundan vazgeçmez.”

“Gitme. Bize ne gösterecekmış?”

Ayağını gazdan çekiyor. “Bilmiyorum. Belki de hiç öğrenemeyiz. Belki de aslında pek bir şey de değildir.”

Uzayan bir an, yavaşlayan motor, ısı, hepsi, arkamızda alarm zilleri çalmaya başlayınca bir anda bölündü. Yüksek perdeli bu ses araziye çevreleyen çitin bir yerden kırıldığıнын işareti.

“Bu da ne böyle?”

“Ben hallederim!” diye bağılıyor Adsız ve ambardaki kontrol paneline doğru fırlıyor. Bu ziller çalıp duruyor. Adsız endişeli değil, rahatlamış; tellere bir geyik takılmıştır veya bir ağacın dalları bağlantı kutusuna doğru eğilmiştir, ama bu çınlama acımı dağlara kadar yayıyor ve kafamın karışıklığının ve elimden kaçan fırsatların yarattığı panikle nefesim kesiliyor.

Mark tekrar vitesine dönüyor. “Burası gerçekten bir tımarhane.”

“Benimle iletişim kurmasını rica et,” diye yalvarıyorum, arabanın yanında düşe kalka koşarken. “Yine gelecek misin?”

“Şunu kapa Adrian,” diye bağılıyor Çocuk.

Mark arabayı yavaşlatıyor. “Benim hakkımdaki gerçek fikirlerini öğrendikten sonra artık gelmem. Benim için kullandığın sıfatlar. Bir daha benimle bağlantı kurmaya çalışma. Asla.” Gaza basıp, araba yolundan çılgınca ilerliyor, pencereden geriye, bana doğru bakıyor. “Bu sefer ciddiym, Ruth.”

“Kuyuormanı, kısım üçte zorlama var!” diye ambardan sesleniyor Adsız ve elinde telsizi, silahıyla dışarı koşuyor. “Yanlış alarm değil.”

“Mark,” diye çığlık atıyorum arkasından, taşların üstünde sendeliyorum, “Mark!”

Araba yolda sarsılarak ilerliyor, arkasında bir toz bulutu kaldırıyor ve tepenin üstünde duruyor. Şimdi o gidiyor ya, geri dönmesini istiyorum, sanki bana şimdiye kadar yapmış olduğu bütün iyilikler bir dalganın üzerinde taşınıyormuş ve bu dalga şimdi bana doğru dönmüş ve üstüme boşalıyormuş gibi, anlaşılmaz bir şefkat duygusuyla doluyorum. Ona sesleneceğim, arkasından koşacağım, ama

benden çok uzakta. Aşkına, Kuyu'ya son bir kere bakıyor olmalı; çünkü araba ilerliyor, neredeyse gözden kayboldu, yok oldu. Mark gitti. Neler yapabileceğini düşününce, içim korku doluyor.

Çocuk bana dönüyor. "Adrian'la gitmem ve ne olduğunu kontrol etmem gerekiyor. Beş dakika sonra dönerim, fazla değil. Aptalca bir şey yapma."

Çit bütün ağırlığımı taşıyor, sonra bütün ağırlığımla çit basamağına yaslanıyorum, sirenin uzun, bunaltıcı çınlaması artık belirli aralıklarla yükselen kesik bir sese dönüşmüş durumda ve aklımı karıştırıyor. Çakıl taşlarının üzerindeki sürtünme ve tekerlek izlerine bakarken, terk edenler ve yitenlerle ilgili henüz sona ermemiş bir öykünün delillerini görüyorum. Mark'ın yokluğunda, katilin o olabileceğine inanmak kolaydı, ama şimdi, Mark olmadığından eminim. O zaman, kadınlar demek, geriye bunu yapabilecek bir tek kadınlar kalıyor.

Sağında Çocuk, solunda Adsız'la birlikte tarladan doğru getirilmekte olan, bir kadına benziyor. Muhafızlar kadını tutmuyorlar; omzunda bir çantayla özgürce yürüyor, elleri cebinde, uzun eteğinin altındaki çizimleri toprağa sürtünüyor. Ayakkabılarını eskiteceksin, derdim eskiden, ellerini cebinden çıkar, benim elimi tut. Angie yakınlaşınca, selamlarcasına sağ elini kaldırıyor. Sesler de duymuştum, sanrılar da görmüştüm; onun için yakınıma geldiğinde, dokunma mesafesindeyken bile buna inanmaya hazır değilim. Yakınımda, ama bana dokunmadan duruyor. Onu son gördüğüm zamanı hatırlıyorum, bir mezarın yanında ağlıyordu. Rüyadan uyanma korkusuyla, şüpheye sıkı sıkıya yapışıyorum.

"Davetsiz misafirimiz," diyor Çocuk.

"Buradaki bürokratik işlemlerle nasıl baş edeceğinden emin olamamış," diye makara gibi konuşuyor Adsız, sanki çağrı merkezlerinden yapılan aramalarda telefonun öbür ucunda duyduğumuz seslerden biri. "Ama yanlış alarm olarak kaydedebiliriz, sanıyorum. Ne de olsa, izniniz zaten var, hanımefendi, tek yaptığınız yanlış yoldan gelmek olmuş."

"Merhaba, anne," diyor Angie.

Buna nasıl bir cevap verebilirim? O benim kızım, ama elini değdiği her kanlı canlı şeyi toza çeviren, enkaz halindeki bu solmuş, kurumuş kadın onun annesi olduğunu nasıl iddia edebilir?

Sesim çıkmıyor, ama Angie, elini ellerimin arasına almama izin veriyor. Elini yanağıma sürüyor, onun yaşadığı yılları, doğumunu içime çekiyorum. "Angie."

Elini geri alıyor ama yavaşça; böylece sesim yeniden çıkabiliyor. "Mark geleceğini söyledi, ama o gitti, Angie, gitti ve geri gelmeyecek. Sen gelmedin diye o da gitti."

"Güvenilmez Angie," diye taklit yapıyor, "böyle dediğini duyar gibiyim. Ne zaman gitti?" Yokuş yukarı giden araba yoluna bakıyor.

"Birkaç dakika oldu ancak," diyorum ona.

"Charley'den beni biraz ileride bırakmasını rica ettim. Ormanı yürüyerek geçmek istedim, Kuyupınarı'na gidecek, işte, orada biraz vakit geçirecek, falan, cesareti toplamıştım. Böyle teller falan olacağını tahmin edemedim," diye açıklama yapıyor. Ambarda el kol işaretleriyle geziniyor, antenleri, hapisliğin gereği olan ıvır zıvırı görüyor ve bu onu şaşkınlığından çıkarıyor. "Onu bulup getirmelisin, anne,"

Gerçeği fark edince, başımı sallayıp ağlıyorum. "Geri gelmez, Angie, ona yaptıklarından sonra, gelmez"

"Cep telefonunu ara," diye üsteliyor, "birinde telefon vardır mutlaka."

Çocuk telefonunu uzatıyor. Angie çağır sesi geliyor mu diye dinleyip numarayı tuşluyor, çağırışı iptal ediyor, tekrar tuşluyor. "Tanrı aşkına," diyor, "şu telefonu aç!"

"Ona çok korkunç bazı şeyler söyledim, Angie. Beni asla affetmez."

"Aradığınız kişiye ulaşamıyor. Lütfen daha sonra tekrar deneyin," diye tekrarlıyor.

Bu korku uçurumuna daha önce de düşmüştüm. "Ne yapacağız?"

"Neyse," diyor Angie, "bu sırada hepimizin birlikte olmasını istemiştim, ama yalnız ikimiz olacaksak, öyle olsun. Korkunç görünüyorsun. Gidip bir yere oturalım."

Haberleri var, belki de cevaplar – onda bir şeyler değişmiş. Gözlerine bakma cesaretini gösteriyorum, ama bu gözler çökmüş ve bitkinlikten etrafında siyah halkalar var, hissettiğim herhangi bir umut varsa, onu da yutabilecek olan halkalar. Çocuk, meyve bahçesinde oturmamızı öneriyor, su getireyim, diyor. Çocuk büyümüş; kendisinin dahil olamayacağı ya da değiştiremeyeceği bir

şeyler olduğunu kabulleniyor. Adsız'la ikisi yanımızdan ayrılıyorlar ve dallarında sert yeşil elmaların büyüdüğü, yabani hanımelinin kokusunun kuşları uyuşturup sessizleştirdiği ağaçların arasında kızıyla birlikte yürüyoruz. Sıraya oturuyoruz, sadece ikimiz, annelerle kızların yaptığı gibi, ama tam da öyle değil. Ondan çok korkuyorum, onun ölmüş olan Lucien'in annesi olmasından. Ve ona sarılmak istiyorum, ama ona dokunduğum an yok olacak da diz dize oturduğumuz şu an kaybolacak diye korkuyorum. İşlemeli çantasına uzanıyor ve içinden bir kelebek çıkarıyor. Bir an için bunun sahici olduğunu sanıyorum, bu kadar büyük olmasına şaşıyorum, nasıl hâlâ avucunda durduğuna inanamıyorum, sonra simetrik kanatların üzerlerindeki gözlerin çivit mavisıyla halka şeklinde işlendiği ipek ipliğin dokusunu ve göğsüne iliştirilmiş payetlerin ışıltısını fark ediyorum.

“Lucien için bir doğum günü armağanı,” diyor. “Kuyupınarı'na bırakacaktım, ama sonra alarmlar çaldı ve fırsat bulamadım. Bir de bu.” Basit bir kaval gösteriyor ve onunla “Mutlu Yıllar” şarkısının ilk birkaç notasını çalıyor. “Bu, ona söz verdiğim Noel armağanıydı. Satın almıştım zaten, ama o sırada şey...” Arkamızdaki bir ardıc kuşu şarkıyı kaldığı yerden alıp devam ediyor ve iyi de oluyor, çünkü ikimiz de konuşamıyoruz. “Ben de onun yerine mezarına götüreceğim.”

Angie çantasından üçüncü bir armağan daha çıkarıyor; büyük, kahverengi bir zarf. “Ve bu,” diyor, “sana. Aç hadi.”

“İçinde ne olduğunu biliyor musun?”

“Bu kısmını biliyorum, evet. Sorun yok. Aç.”

Yine kapanması gerekebilir diye, kâğıdı yırtmadan yapışkanından ayırmaya çalışıyorum, ama ellerim titrek. İçinde beyaz bir zarf daha var, bir de mavi ince bir kâğıtla sarılmış bir paket.

“Paketi aç, ama açarken dikkatli ol,” diyor Angie.

İnce, örselenmeye hazır katmanlar, sert parmaklarımın arasında bir çiçek gibi, yaprak yaprak ortadan kenara doğru açılıyor ve sonunda, elimde kalan, bir şeridin ucuna takılmış, tahtadan oyulmuş bir gül. Şeridin düğümü duruyor, ama deri şerit hasar görmüş. Elime almaya davranıyorum, ama Angie elini koluma koyarak bana mani oluyor ve başını sallıyor. Gülü kâğıt beşiğiyle birlikte yüzüme doğru kaldırıyorum – Lucien'in banyo zamanı kokusu: talk pudrası ve temiz havlular, kaynatılmış, sıcak, frenküzümü,

nane ve düğünçiçeği. Bu buluntuyu aralıksız arayıp durdum. Buna elini sürmüş olan son kişi kimdi? Ben mi?

Gülü yine kâğıtlara sararken, parmaklarımla ince kâğıt üzerinde bıraktığı ıslak izleri fark ediyorum. “Kimdeymiş bu?” diye soruyorum en sonunda.

Angie sessiz sessiz ağlıyor ve söylediği ismi önce zar zor duyuyorum. “Jack Hemşire,” diyor.

İsim zihnimde ulaşamadığım bir noktaya savruluyor. “Jack Hemşire mi? Hayır Jack olamaz. Jack benim dostumdu, Angie.”

“Bilmiyorum. Her şeyi bilmiyorum.”

“Onunla konuştun mu?”

Beyaz bluzunun kollarına siyah göz boyasını sıvaştırarak koluyla gözlerini siliyor. “Onların izini sürdüm. Bir şeyler yapmam lazımdı. Aslında kendimi kaybetmişim, ama Charley kendimi toparlamamı sağladı ve onları bulmak için harekete geçtik. Her neyse, Norfolk’a gidip Hemşireleri bulduk. Hepsi orada değildi. İnternette onları aramış olduğum için bunu ben de tahmin ediyordum, web siteleri artık hemen hiç tıklanmıyor, insanlar inanmaktan vazgeçmişler gibi yani. Tanımadığım birkaç yeni kadın vardı ve o salak Amelia bizimle konuşmak istemedi, bu yüzden boşu boşuna gitmişiz gibi oldu.”

“Öyleyse bunu nasıl buldun?”

Angie artık huzursuz, ayağa fırlıyor. “Sürpriz bir şekilde, Eve’den. Hâlâ oradaymış. Onun ne işe yaradığını pek anlayamamıştım, ama işte, oradaydı, Amelia’nın karavanından çıkıyordu ve bu da gayet mantıklıydı. Her neyse, beni tanıdı, ben tam kamptan ayrılırken arkamdan yetişt, Lucien’le ilgili olarak ne kadar üzgün olduğunu, senin masum olduğuna inandığını ve bunun gibi bir sürü ıvır zıvır şey söyledi ve sonra da Jack’in akıl hastanesine kapatıldığını ve Hemşireler için bunun çok zor olduğunu; çünkü hiçbirinin, akıl hastanesine kapatılınca kadar bunu Jack’in yaptığına inanmamış olduğunu söyledi.”

“O zaman, demek Jack’miş.” O âna kadar, gerçeğin, suçlu olan kim olursa olsun, eşit derecede zor, kabul edilemeyecek kadar zor olabileceği aklıma gelmemişti.

“Dur biraz.” Angie benden biraz uzaklaşıyor, ağaçtan küçük bir dal koparıp kırıyor. “Bir kere olsun dinle beni. Jack’i ziyarete gittim. Kadınlara mahsus bir psikiyatri kliniğinde kalıyor, hapishane değil, hakkında suçlamada bulunulmamış en azından şöyle, burada

olanlarla ilgili olarak– ama kötü bir durumdaydı. Yanında sürekli bir hemşire bulunması gerekiyormuş, kendine zarar vermesin diye. Kolları... benimkini kötü buluyorsun... onunkiler paramparça.”

Oraya ben de gitmiştim, o yere, hem sözcüğün gerçek anlamıyla hem de mecazi olarak. İçgüdüsel tepkim, Jack’in güvenilmez bir kaynak olduğu ve Angie’nin ümitlerini deli bir kadının vereceği mesajlara bağlamış olduğu şeklindeydi. Bunu söylemeye çalışıyorum, ama Angie kuvvetle aksi tezi savunuyor.

“Bana epeyce akli başında geldi. Benden ertesi gün tekrar gelmemi istedi, düzenlemesi gereken bazı şeyler olduğunu söyledi ve gittiğimde benim için bu zarfı ve bunu sana getirmemi söyleyen bir not bıraktığını gördüm. Benimle tekrar görüşmedi. Ama bana gülü verdi, anne. Sana da bu mektubu yazmış.”

“Ne diyor?”

“Sana yazmış. Okumadım. Gülü açtım tabii, ne olduğunu söylemişti, elimizle tutmamamız gerektiğini de. Ama mektubu okumadım.” Yanıma oturuyor. Titriyor. “Şimdi de bunu yapmamız gerekiyor.” Sonra düzeltiyor: “Şimdi de bunu yapman gerekiyor.”

Beyaz zarf, sıranın üstünde, aramızdaki boşlukta duruyor, üstünde tek bir sözcük yazılı: “Ruth”. Bu bir şey. Bir nesne. Bir isim. Ama ya onu açmak?

“İçinde her türlü şey yazıyor olabilir, Angie.” Mektubu iki elimle alıyorum, köşelerinden tutarak. “Sen oku, ben okuyamayacağım.”

“Başka seçeneğin yok.”

Sevgili Ruth,

Nereden başlayacağımı bilmiyorum. Çok üzgünüm. Ne yapacağımı bilemedim. Kimse bana inanmayacaktı, zaten kimse inanmıyor, kendimi öldürsem ve bir not bıraksam, deli olduğumu söylerler. Benim gerçeği bildiğime kimse inanmıyor. Gerçeği bilen bir tek benim, ama senin bana inanacağını biliyorum.

Yazı şekilsiz, bir bloknottan yırtılarak koparılmış iki A4 kağıdının birincisine düzensiz kavisler şeklinde yazılmış. Sözcüklerin ardındaki duygular o kadar şiddetli ki, kırmızı tükenmez zaman zaman kağıdı delip geçmiş. Jack'in yazısının ardındaki sesi, bana tanıdık geliyor; korkarım, hastalığı da öyle. Angie, yanımda, beklentiyle dolu, ama bu bütünüyle paranoya ve sanrı. Bu benim alanım, gördüm mü tanırım.

"Ne diyor?"

"Bilmiyorum, Angie," diyorum. "Açıkça görölüyor ki, iyi değil."

"Tanrı aşkına, okusana şunu bana."

Ben de mektubu Angie'ye okuyorum; mektup, altı çizili, ayrı bir yere yazılmış bir sözcükle sona eriyor.

"Suçluyum."

İkimiz de susuyoruz. Angie acılarla dolu o korkunç yılları bana hatırlatan bir tonda konuşuyor; bana bakmıyor, saçları yüzünü kapamış, eteğindeki çiçekleri didikliyor. "Eh, devam et, bari," diyor en sonunda.

Sen uyurken, merdivenlerden sessizce çıkan bendim.

Odanın önünden parmaklarımın ucunda geçtim

Onu uyandırdım

Ona şşşt dedim

Pabucunun bağcıklarını bağladım

Boynuna Gül'ü taktım

Merdivenlerden aşağı indirdim

Onu geceye çıkardım

Bütün bunları yapan bendim, Ruth. Çok özür dilerim

Her “ben” sözcüğü daire içine alınmış. Bir liste ya da tuhaf bir şiir gibi yazılmış. “Buna inanma Angie.”

“Başka ne var?”

Mektup elimde, titriyor, alttaki satırlar işaretler, gözümün önünde karışan, sonra tekrar şekillenen semboller, hiyerogliflerle dolu. Yuvarlak sesli harfler boynuma dolanıyor ve nefesimi kesiyor; acımasız sessiz harflerin düz çizgileri beni delik deşik ediyor. Kızımın yüzüne bakmaya bile cesaretim yok, oğlunu kaybetmiş olan bu kızın yüzüne.

Amelia evin dışında meşe ağacının altında, tıpkı planladığımız gibi bizi bekliyordu. Lucien’in, Kuyupınarı’nda, ona kimse büyüü göstermediği için çok bozulduğunu hatırlıyor musun? O sırada Amelia bana demişti ki, o zaman, senle ben, hadi getirelim onu buraya, bu gece. Ve ben de bunun iyi bir fikir olduğunu düşünmüştüm, onun için bana söylediklerini yaptım ve söylememi söylediği şeyleri söyledim. Bunun bizim sırrımız olduğunu, sana ve Mark’a söylememesi gerektiğini, yoksa büyüünün tutmayacağını söyle demişti, söyledim. O kadar heyecanlıydı ki, herkese güvendi.

Lucien – o gece yatakta, ördeğiyle. “O kadar çok sırrım var ki, R Büyükanne ...”

Onu mutlu etmek istedim, gerçekten de. Sonra pabucunun bağcıkları açıldı, onları tekrar bağlayıp iki düğüm attım ve sonra üşüdüğünü söyledi, ben de ona bir palto getireyim dedim, ama Amelia paltoya ihtiyacı olmadığını; çünkü üstünde kocaman bir erkek kazağı olduğunu ve büyüünün onu ısıtacağını söyledi. Ama sonra senin onun için tahtadan oyduğun küçük gülün boynunda olmadığını fark etti ve karanlıkta bana tahta gül için kızmaya başladı ve ben de geri dönmeye, tekrar onun odasına girmeye mecbur kaldım. Benim parmaklarım çok üşümüştü, şeridin düğümünü atamadım ve Amelia elimden aldı ve o düğümlledi. Birinci Tarla’yı Lucien’in bir yanında ben, bir yanında Amelia, yürüyerek geçtik. Hava çok karanlık değildi. Lucien bana Orion Kemerini gösterdi; çünkü senin ona bütün yıldızları öğrettiğini söyledi ve Amelia büyüye doğru yürürken bize yolumuzu göstermek için ayın çıktığını söyledi, Lucien de hiç korkmadığını söyledi. Korktuğunu sanmıyorum. Sanıyorum, heyecanlıydı, Amelia bir yanında, ben bir yanında, ona

uçu uçu yaptık. Ben de mutluydum, çünkü Kuyupınarı'nda her şey muhteşem olacaktı ve Lucien'in Kuyu'ya ait olmadığı hakkında Amelia ile aranızdaki sorun da çözülmüş olacaktı. Bunu senin için ve Gül için istiyordum.

Bu yazdığı olabilir. Gerçekmiş gibi duruyor, ama mantıklı değil. "Ne oldu, sence, Angie?" diye fısıldıyorum. "Kuyupınarı'nda feci bir kaza olduysa, o sırada neden söylemediler?"

Angie cevap vermiyor. Dili tutulmuş. Bu sözü geçmişte çok basit şeyler için kullanmış olmalıyız ki, şimdi Angie'nin gerçekten dilinin tutulduğundan endişeleniyorum. Ama ona dokunayım, onu uyandırırım mı? Buna gerek yok. Neredeyse robot gibi, elimden mektubu alıyor, sıranın üstünde bağdaş kurup okumaya o devam ediyor. Gözlerim açıkken dinleyemiyorum.

Kuyuormanı'na açılan çit merdivenine vardığımızda, Amelia bana gitmemi söyledi. Anlamadım, ama Gül'ün bu özel şey için yalnızca onu ve Lucien'i istediğini söyledi, ama Lucien'in gitmemi istemediğini gördüm. Lucien elimi bırakmıyordu, ama ben Amelia'nın doğruyu söylediğini düşünerek Lucien'e bunun çok eğlenceli olacağını söyledim ve basamağı atlamasına yardım ettim, sonra başını çevirip bana el salladı.

Angie'nin sesi, dikenli tele takılmış yün gibi takıldı kaldı.

İki kere dönüp bana el salladı.

Bu benim zihin gözümdeki bir fotoğraf: Geceleyin çekilmiş, siyah-beyaz fotoğraflar; bir çocuk, ormanda yarı yola kadar gelmiş, solgun yüzü yarı yarıya bize doğru dönmüş, bir eli veda etmek için hafifçe havaya kalkmış. Lucien. Jack'in öyküsü hem son derece içten, hem de olayla bağlantısız: Her şeyi açıklayabilir ama hiçbir şeyi değiştirmez. Gözlerimi açıyorum. Angie yavaşça, sessizce, mektubu ikimizin de önüne seriyor; artık yüksek sesle okuyacak durumda değil.

Kafamda onu böyle bırakma diyen bir ses vardı. Bir zamanlar seninle, kafamızdaki sesleri konuşmuştuk, bu sesi dinlemeliydim. Ama dinlemedim. Onun yerine, Amelia'yı dinledim.

Angie, ismi sanki ilk defa duyuyormuş gibi tekrarlıyor: "Amelia! Amelia!"

Sayfanın sonuna gelmişim. “Bitirdin mi?” Angie başını sallıyor. Üstümdeki bluzu bir yerinden avucuyla yakalayıp sıkı sıkıya yapıyor. Sayfayı çeviriyorum. Arka sayfada Jack’in yazısı biraz daha okunaklı ve anlaşılır hale geliyor. Sanki olayları sıraya sokma süreci onu biraz rahatlatmış gibi.

Amelia’nın gitmesinin üstünden ne kadar geçti, bilmiyorum. Karavanlarda benim ne yapmamı beklediğini de bilmiyorum. Uyuyamadım. Çıldırıldım, bir şeyler duymaya, bir şeyler görmeye başladım. Amelia geri geldiğinde, onu görünce çok rahatladım. Zevkten kendinden geçmiş gibiydi. O böyleyken hiçbirimiz ona bir şey diyemedik, öyle değil mi? Onun karavanına gittik, mumu yaktık, ama o bir kaplan gibiydi, yerinde duramıyordu. Gölgesi bile insanı etkisi altına alıyordu. Islak giysisini başının üzerinden çıkarttım, gaz sobasının yanına oturttum, arkasında durup uzun, ıslak saçlarını fırçaladım. Hatta önüne diz çöküp ıslak ayaklarını kuruladım. Sonra bana yeşil kazağın dışarıda olduğunu ve ondan kurtulmamı söyledi. Ona neden diye sordum, Lucien’in nerede olduğunu sordum. Lucien’in Gül’le birlikte olduğunu söyledi. Onun neden söz ettiğini bir türlü anlayamamıştım. Ona Lucien’in de mi ıslandığını, pijamalarını giyip giymediğini ve eve geri gittiklerinde senin uyanıp uyanmadığını ve buna benzer sorular sorduğumu hatırlıyorum. Ama sanıyorum, korkunç bir şeyler olduğunu sezmeye başlamıştım. Ben konuşup duruyordum, o da orada son derece heyecanlı bir tavırla oturuyordu, sonra birden bileklerimi öyle sımsıkı yakaladı ki izi kaldı ve bana doğru şeyi yaptığımızı söyledi.

Biz. Böyle dedi. Biz.

Ona Lucien öldü mü diye sordum, evet dedi. Bir kere daha sordum, yani onu öldürdüm demek mi istiyorsun dedim, evet dedi, şimdi artık Gül’le barışık, şimdi Gül için, Kuyu için yol açıldı.

Burası için. Ayak bileklerimi çizen bu çalılar, ağaçların kabuklarını kemiren sincap için, bu sulak arazi için – onu öldürmüştü. “Ona Lucien öldü mü diye sordum, evet dedi.” Artık bilinecek bir şey kalmadı. Angie’nin kızarmış gözleri soldan sağa, soldan sağa oynuyor. Bir zamanlar Londra’da, soğuk bir prefabrike okulda öğretmenlik yapmıştım. Sessiz okuma sırasında sınıfı izler, kimin yazının sonuna kadar geldiğini gözlerdim. Şimdi, burada değilim,

başka her yerde olabilirim, ama burada, bunu okuyor olamam. Lütfen Tanrım, her şeye razıyım ama buna değil.

Böylece Lucien'in öldüğünü anladım, ama bu sanki başka bir yerde olan bir şey gibiydi. Amelia artık bitkin düşmüştü. Sanki hiçbir sorun yokmuş gibi, sanki ayinden sonra birlikte bir fincan çay içirmiş gibi gaz sobasının önünde oturduk. Yeşil kazağın ucundan çıkmış olan yünün bir ucunu çekti ve yün sökölmeğe başladı, çeke çeke kazağı söktü, ben de yünü sarıp yumak yaptım. Sonunda yeşil kazağı tamamen söktük ve kazaktan eser kalmadı. Sanıyorum Amelia ufak bir parça yünü cebinde sakladı, ama geri kalanı ateşte yaktık.

Küçük tahta gülü kendi boynuna astı ve onun uzun kızıl saçlarını kaldırıp deri şeride güvenli bir düğüm atan da ben oldum. O andan sonra Amelia bunu boynundan hiç çıkarmadı. Asla.

O sırada beni ele geçirmişti. Onun sözüne karşı benim sözüm, herkes ona inanacaktı. Ben de ona inandım. Neye inanacağımı bilmiyordum. Ama biliyordum. Lucien'i katletmişti, bunu biliyordum.

İkinci sayfanın sonuna ulaşmıştık.

Angie sayfanın diğer yüzünü çevirdi, sonra tekrar önceki yüzünü. "Ona inanıyor musun, anne?"

Hep, gerçeğin en azından net, açık olacağını düşünmüştüm. O yaptı, şu yaptı. Ama bu bir kargaşa. Her şey o kadar uzun bir süredir karmakarışık ki, bunların açık, net ve dürüst bir hale gelebilmesinin bir yolunu görmüyorum. "Ne düşüneceğimi hiç bilmiyorum." Angie'nin parmakları hâlâ bluzuma yapışmış durumda. Parmaklarını gevşetiyorum ve elini ellerimin arasına alıyorum. "Doğru olabilir. Ya da belki Jack'ti ve korktuğu için şimdi Amelia hakkında bunları uyduruyor. Tamamını uydurmuş da olabilir." Güneş şu anda bacanın arkasında; çitin öteki yanından, uzun otlak boyunca ilerleyen ineğin biteviye çiğneme sesini duyuyorum ve bunun gibi öğleden sonralarda Jack'in mercimekleri suya yatırdığını, Sylvia Plath'ten yüksek sesle mısralar okuduğunu, Lucien'e, parmaklarının arasına aldığı otlarla nasıl düdüğü sesi çıkartılacağını gösterdiğini hatırlıyorum. "Hastaydı, aslında, ama şiddet göstermezdi. Bazen aramızdaki en bilge kişinin o olduğunu düşünürdüm."

"Bir sayfa daha var," diyor Angie. İkinci sayfa siyah mürekkeple yazılmış ve daha yavaş yavaş yazılmış gibi görünüyor; belki sonradan eklemiştir.

Yazdıklarımı tekrar okuyunca, inanmakta zorlanacağınızı gördüm. Bunun sorun olacağını hep biliyordum. O benim bakıcımdı. Norfolk'a taşındığımızda kaçabilirdim, ama bunun bir yararı olmazdı. Geçmişte başıma gelenlerden biliyorum ki, olanları anlatmak, izleri taşımak yeterli değil. Kimse sana inanmaz, tek gerekli olan şeyin kanıt olduğunu söylerler. Lucien'i Amelia'nın öldürdüğüne dair kanıt ihtiyacım vardı ve bu kanıt elde edinceye kadar bekledim. Şimdi elinizde tuttuğunuz, kanıttır. Bu yüzden ona dokunmamalısınız. Yakından bakın.

Angie mektubu kucağına bırakıyor, eğiliyor ve ince bir kâğıtla hazırlanmış küçük paketi çantasından çıkarıyor, yapraklarını açıyor, dizine yaslıyor. Tahta gülü, deri şeridini inceliyoruz. Sonra Angie yutkunuyor. "Düğüme bak, anne, şuna bak."

Bükülmüş ve dolanmış deri şeridin arasında birkaç tane uzun kestane kızılı saç var. Odak, başka her şeyden uzaklaşıp, burada yoğunlaşıyor; kâğıttaki sözcükler, Angie'nin yüzü, gülün kendisi, her şey bulanıklaşıyor. Parmaklarımı bunun gibi saç tellerinin arasından geçirmişliğim var.

Birden, Angie benden daha soğukkanlı, daha yöntemli hareket etmeye başlıyor. Gülü tekrar ince kâğıda sarıyor, büyük bir dikkatle sıranın üstüne koyuyor ve bir kez daha Jack'in mektubunu eline alıyor, sesi biraz daha az titriyor.

Bunlar Amelia Hemşire'nin saçları. Gülü o uyurken kesip aldım. Eve onunla beraberdi. Amelia uyandı, elimde makasla beni gördü ve polisi çağırdılar. İşte akıl hastanesine böylece kapatıldım. Onlar Amelia'yı öldürmeğe çalıştığımı sandılar, ama istediğim, onun ölmesi değildi. Onun mahkûm olmasını istiyordum, ama bunu onlara söylemedim. Bana inanan birinin beni arayıp bulmasını beklemek zorundaydım. Bu arada gül kolyeyi, sizin beni bulmanızı bekleyerek bir sır olarak sakladım. Kendime bu oluncaya kadar yaşayacağımı söyledim. Amelia beni ziyaret etmeye çalıştı, ne istediğini biliyorum, ama kabul etmedim.

Angie şimdi bana yaklaşıyor. "Bu doğru, ben bu mektubu almaya gittiğimde, onu dışarıda, bir arabanın içinde beklerken gördüm."

"Amelia'yı mı gördün?"

"Ama onunla konuşmadım. Onun beni görüp görmediğini bilmiyorum. Hadi şunu bitirelim." Angie mektubu ikimizin de oku-

yabileceği şekilde tutuyor, birer elimiz mektubun birer kenarında, yüzlerimiz birbirine o kadar yakın ki nefeslerimiz bizden çıkıp meyve bahçesinin havasının yumuşaklığına kavuşurken tek bir nefes haline geliyor.

Umuyorum bu onu sonsuza kadar demir parmaklıklar arkasına kapamaya yeter. Bu beni de mahkûm ettirecektir, ama buna memnun olacağım. Amelia, Lucien'in onunla gitmeyeceğini biliyordu. Lucien onu hiç sevmezdi. Bu yüzden cadı kadın onu almak için beni kullandı. Her şeyi planlamıştı. Onu öldürmek niyetiyle hareket etmedim, ama fark etmez, öldürmüş oldum. Lütfen onu sevdiğimi bilin, tanıdığım en şeker çocuktuk ve eğer bunlar olmasaydı, erkeklerin en şefkatlisi olacaktı.

Eve hakkında bir şey bilmiyorum, ama Amelia'nın aleyhine hiçbir şey söylemez. Onun görüldüğü kadar güçlü olduğunu da sanmıyorum. Dorothy bir şeylerden kuşkulandı. O geceyle ilgili olarak benim için yalan söyledi ama sadece iyiliğinden.

Ben bunları yazarken deli değilim. Tek deliliğimiz inanmamız oldu.

Bir zamanlar, ben zayıfken beni kollarının arasına almıştın, şimdi sana borcumu ödüyorum.

Umuyorum bu seni özgürleştirir.

Jack

Angie, sonunda hıçkırmaya başlıyor, titriyor, neredeyse isterik denebilecek bir keder ciğerlerindeki havayı emip onu gözyaşlarında boğuyor. Mektup otların arasına kayıyor, yoncaların yanında duruyor; çiçeklerin üzerinde uçan arı mecburen yenilerini aramaya gidiyor. Kollarımı kısacık bir an için iki yana açıyorum; korku ve duraksamayla havada asılı kalıyorlar ve sonra annelerin kollarının ne yaptığını hatırlıyorlar. Kızıma sarılıyorum ve öylece birlikte duruyoruz, çok uzun bir süre böyle, dehşet ve keder ve bilmenin verdiği rahatlamayla sarılmış oturuyoruz. Ara ara sorulan sorular, tekrar okumalar, tekrarlar kanat çırparak sessizliğe girip çıkıyor, ama bunların hiçbirisi, bilmenin ağırlığında bir değişiklik yaratmıyor.

Angie, sonunda, nefesi kesilerek, "Mark!" diyor. "Ona ulaşmam lazım, anne, onun da bilmesi lazım." Gitmek için ayağa kalkıyor, ama onu biraz beklemeye, bu durumdayken acele etmemeye ikna ediyorum. Geçmişte bu sözünü kaç kere söyledim kim bilir, ama bu

sefer kabul ediyor. Son kâğıt mendiline burnunu siliyor, sonra elleri titreyerek kendine bir sigara sarıyor, tütünler sıranın üstüne saçılıyor; bense, uyuşmuş bir şekilde yanında oturuyorum.

“İyi misin, anne?” diye soruyor.

Başka bir şey yapamadığım için başımı sallıyorum.

“Emin misin? Çok solgun görünüyorsun.”

“Pek fazla dışarı çıkmıyorum da,” diye bir şaka yapmayı başarıyorum. Gitmesi gerektiğini biliyorum, gitmesini sağlamam gerektiğini de biliyorum.

Şaka yapma çabam Angie’nin çevresini yeniden fark etmesini sağlıyor. “Burası şimdi çok tuhaf. Ne kadar tuhaf olduğunu sen herhalde fark etmiyorsun.” Sıranın arkasındaki kelebek çalısını sallıyor ve birkaç lahana beyazı kelebek daireler çizerek mor çiçeklerden yukarı yükseliyor. “Kahrolası bir cennet, bir kere ben böyle söylemişim, öyle değil mi, seninle tartışırken? Hatırlıyorum. Lucien’i senin kahrolası cennetinde bırakmayacağımı söylemişim.”

Bu sözlerle karşı gözlerimi kapattım ve Angie’nin sesinin tekrar kırılıp söndüğünü duydum, ama yine bir ölçüde kendine hâkim olmayı başarıyor. “İşleri yoluna koyacağım, anne. Yakında döneceğim, söz veriyorum.”

Sarıлма, öpüşme, onu sevdiğime dair boğazıma düğümlenen sözler. Yürüyüp giderken omuzlarının kalkıp inişinden, derin bir nefes almış olduğunu anlıyorum. Sonra, çitteki boşluğa gelmeden hemen önce dönüyor. Kelebeği unutmuş.

“Bunu Kuyupınarı’na götürebilirim,” diyorum. “Lucien için. Bugün.”

Başını sallıyor. “Teşekkür ederim. Şimdi artık ben de yapabilirim,” diye fısıldıyor, zar zor duyulan bir sesle. “Ve özür dilerim anne, sen olduğunu düşündüğüm için özür dilerim.”

Tabii ki bendim. Ben olmasaydım bunların hiçbiri olmazdı. Ama yine de, ben değildim. Angie gidiyor, ama bu ayrılık armağanı paha biçilmez. Tekrar döneceğini bildiğim için onu bırakabiliyorum – çünkü onu seviyorum, onu gerçekten seviyorum. Charley de onu seviyor, Charley’in yanında olmasına çok seviniyorum – değeri bilinmesi gereken bir şey bu. Kelebek çalısının altındayken nasıl duruyordu, eli karnında, eteği biraz dar, acaba hamile mi diye bile endişelenmişim. Mektubu almış, polise gidecek – Angie artık güçlü, kederinin içinde amacına kilitlenmiş. Gözümün önüne ge-

tirmeye çalışıyorum, uzun boylu ve pişmanlık duymayan Amelia Hemşire karavanının kapısının önünde ve basamaklarda durup soru soran polisler. Neden, değdi mi, diye sormak için Amelia'yla yüz yüze gelebilecek miyim acaba? Beni kaç defa öpmüş, Seçilmiş olduğum için bana taptığını söylemişti; oysa durum bunun tam tersiydi.

Çavuş'un yolda olduğunu ve sınır çitindeki hasarı onarmaları gerektiğini evden bağıra bağıra bildiren Adsız düşüncelerimi dağıtıyor. Çocuk'un ona seslenerek cevap verdiğini, bir kapının çarpılarak kapatıldığını duyuyorum, bir şey unutulmuş olmalı, sonra sessizlik. Gittiler. Bu açıklamalarla tekrar baş başayım; tuhaf refakatçiler.

Ben değildim, Amelia Hemşire'ydi. Suçlu olduğum hissini o kadar uzun bir süre içimde taşıdım ki benliğimi yitirmiş gibiyim. Mark da değilmiş. Ama suçlunun o olabileceği düşüncesini geçmişte aklıma getirdiğim gerçeği hâlâ benimle. Düşünülmüş bir şeyi düşünülmemiş gibi yapmak mümkün değildir; bu, koca bir kuyu içinde bir damla zehir gibidir.

Kuyu. Lucien'in iki tane mezarı var. Angie küçük kavalı ile mezarlığa gidecek ve sonra, muhafızlar burada işlerini bitirince, bu sefer kelebekle ve yeni öğrendiğim şeylerle, tekrar Kuyupınarı'na gidebilecek gücü kendimde bulmalıyım.

İşleri uzun sürdü gibi görünüyor, ama nedenini bilmiyorum. Belki de, beklerken zamanın yavaş geçmesindendir. Annalisa'yı gece için hazırlarken, Çocuk'un elektrikli çiti tekrar çalışır hale getirip döndüğünü görüyorum. Annalisa'yı sağlamak zordu, ama şimdi şu asalak sinekleri kovalarken ve samanları silkelerken bir tür rahatlama hissediyorum. Kuyupınarı'nın ne durumda olduğunu soruyorum.

“Ne demek istiyorsun?” diyor.

“Ne demek istediğimi ben de bilmiyorum. Saçma bir şey, şimdi orada bir şeylerin değişmiş olabileceğini düşündüm, artık gerçeği bildiğimize göre.”

“Bana anlatabilir misin?” diye soruyor, nazikçe.

Anlatabilirim. Ona Jack'in mektubunda yazanları bir bir anlatıyorum; yüksek sesle söyledikçe, onun sorular sorması, fikir beyan etmesi, inanmama, kendi anlayışım içinde olayları netleştirmeme yardımcı oluyor.

Anlatmam bitince, “Senin yapmadığını her zaman biliyordum,” diyor, ben de yalanını yüzlemiyorum.

“Her neyse, demin bunu demek istemiştin,” diye tekrarlıyorum, “Kuyupınarı’nda durumun nasıl olduğunu sorduğumda.”

Çocuk ahırda kullandığımız kovayı dolduruyor, sonra musluğu kapatıyor, ama damlayan suyun çıkardığı ses, uçuşan düşüncelerle dolu akşamın bu erken saatlerinde bir dua nakaratı gibi bizi sessizliğin içinden geçiriyor.

Birkaç dakika sonra, Çocuk kovayı tahta engelin üstünden aşırıp ineğin önüne koyuyor. “Eğer bilmek istiyorsan, tuhaftı,” diyor.

“Tuhaf mı?”

“Lucien’in orada bulunmuş olduğunu bilmeme rağmen, orada hep kendimi iyi hissederdim. Ama bu akşam,” diyor ve sözcükleri bulmakta zorlanıyor, “sanki biri beni gözetliyormuş gibi hissettim, neredeyse.”

Bu akşam tuhaf bir huzursuzluk var, diye düşünüyorum. Ahırın dışında akşam karanlığı basıyor ve kargalar gümüşü gökyüzüne becerikli hamlelerle bir yazı yazıyorlar. Yazıda, anlayamadığım, yabancı bir alfabenin yuvarlakları, süsleri ve tuhaf harfleri var. Kuyu’ya gidip her şeyi düzeltereğim.

Arada farklar var. Bana göre, Ağustos akşamı hava sıcaktan ağır-
laşmış ve çiy damlaları bile ılık, ama ona buz gibi gelmiş olmalı.
Bu bir yaz seması, yıldızlar varla yok arası, kuzeybatıda Büyükayı
kendini gösterecek gibi, ama ufuk çizgisine yakın duran Orion
Kemerli Lucien'e bir çelik gibi keskin görünmüştür. Kuyupınarı'na
giden tanıdık patikanın her adımı şimdi farklı. Gecenin yarısında
kadınların kocaman ellerini sıkı sıkı tutarken, kadınların baldır-
larının kokusuyla, bacaklarını çizen çalılarla birleşince, o neler
hissetti kim bilir. Ve burada, bu çit basamağında çok korkmuş
olmalı, Jack'e veda edip el sallarken, bir kez değil, tam iki kez.
Çitin orada duruyorum. Sanki onu burada ben de son kez gör-
müş gibiyim; çünkü buranın ötesinde olan her şey tahmini, bir
tek sonuç kesin. Ormana girebileceğimi sanmıyorum, ama geri
de dönemiyorum; bir söz verdim, ilerlemekten başka çarem yok.
Arkamdaki arazide, günışığı sanki biraz evvel solmaya başlamış;
ışılta, Montford Ormanı'nın üzerindeki bulutlardan yavaş yavaş
çekiliyor ve kocaman bir ay ufkun tepesine konuyor. Önümde,
gece perdelerini kapatmış ve orman inanılmaz bir karanlığa bür-
rünmüş. İki farklı zamanın arasında duruyorum. Tökezleyerek
çit merdivenine tırmanıyorum ve göle doğru sıralanan ağaçların
arasındaki soruları izliyorum. Bir yandan, gözlerim karaltılara ve
gölgelere alışıyor ve oraya vardığımda ışık gümüşü suyu cilalıyor,
günbatımının sonu ya da ilk ay ışıkları, hangisi bilmiyorum, ama
her şey şimdiye kadar olduğu gibi – ve değişik.

Öykü artık ortaya çıkınca suyun bile kıvranıp inleyeceğini
düşünmüştüm, ama hayır, su hâlâ güzel. Durgun. Güzel. Yaban
ördekleri başlarını kanatlarının içine sokmuşlar ve su kenarında
uyuyorlar; etrafımdaki yapraklarla dalların arasında bir yerlerde
yusufçuklar ve sandal böcekleri tükenmekte olan hayatlarına sıkı
sıkıya yapışmışlar ve ağaçlar bile sanki daha ağır nefes alıyor. Böy-
lece, sessiz ormanı uyandırmamak için yumuşak yumuşak, hep

oturduğum kütüğü buluyorum. Burada olmam, o diğer günleri hatırlamak için bir başlangıç: Lucien kurbağa dolu bir reçel kavanozuyla göbeğinin üstüne yatmış; Lucien kızböceğini tutmaya çalışıyor; Lucien zehirli bitkiler kitabıyla şişman meşenin altında bağdaş kurmuş, şuna bak, R Büyükanne, bu gerçekten öldürücü olmalı! İpek kelebeği cebimden çıkarıyorum. Ona kavuşmak için neler yapmazdım, mümkün olsaydı, hâlâ var olabilseydi, ama olamaz, hiçbir zaman da olamayacak. Yakıcı, sahici keder mengenesi başımı sıkıştırıyor ve gözyaşları yeniden hücum ediyor ve kelebeğin Kuyupınarı'nın suyunda dalgalanmasını istiyorum, ama elimden bırakamıyorum, bu yüzden karanlıkta oturuyorum ve kelebeğin güzelliğiyle el ele tutuşuyorum, dua gibi.

Ördeklerin çığırması. Başımın üstünde görünmez kanat çırpışları. Hışırıyor. Bu yarım ışıktaki net bir şekilde göremiyorum. Ölü yaprakların üzerinde sesi boğulmuş bir ağırlık. Sincaptan ya da tilkiden daha büyük bir şey. Ayağa kalkıyorum ve kör bir adam kadar dikkat kesiliyorum. Kor rengi ağaç gövdelerine vurmuş solgun bir şeyin anlık görüntüsü – ve sonra yok oluyor, tek bir ses yok. Geceleyin böyle bir ormanda bu kadar beyaz ne olabilir diye zorluyorum zihnimi: Bir porsuk mu, dişi bir geyiğin kuyruğu mu, yoksa bir baykuş mu? Ne ise, hâlâ orada, gölün karşı yakasında ve yine hareket ediyor, kararsızca, sinsice ama şimdi çarpıyor, dalları kırıyor, arsızca bana yaklaşıyor. Ben bir sopa bulup önümde sallıyorum, kaçıp kaçmayacağımı, nereye saklanabileceğimi kestirmek için arkama bakıyorum. Korkmakta haklıyım. Bu Amelia.

Sık çalılıkların arasından iki büküm fırlayan bir hayvan gibi, sırtına takılmış dikenlerden kendini kurtarıp karşımdaki açıklıkta dimdik duruyor. Vahşi ve pejmürde bir varlık. Uzun, beyaz giysisi çamurlanmış, kestane kızılı saçları karışmış, ama yüzünü seçebiliyorum ve bu, tanıdığım bir kadının yüzü, Amelia. Açıklıkta bir curcuna var, canlı her şey kaçışıyor. Bir yandan sopayı kaldırırken, bir yandan geriliyorum ve kütüğe takılıp dengemi kaybetmemeğe çalışıyorum. Şimdiye kadar hiçbir katille karşılaşmışlığım yok, korkuyorum, hızla bilgi, cevap, hipotez, tepki üretiyorum: O bir katil, muhtemelen onun bir katil olduğunu bildiğimi biliyor, bana zarar vermeye çalışabilir, iyi görünmüyor, ben ondan daha hızlı koşabilirim, yardım getirebilirim, yakalanacaktır, bana bir şey olmayacak.

“Ruth, Ruth’um, nihayet döndün.” Adımı her zamanki gibi söylüyor, bu da uzun bir zaman alıyor, son derece sessizce beni kendine çekiyor.

Ve bütün bu savaş ve kaçışa rağmen o hâlâ Amelia, benim Amelia’m.

“Ruth. Sana zarar verebileceğimi düşünmüş olamazsın. Sen, sen benim için her şey demeksin.”

Bana zarar vermek istemiş olamaz.

Bana doğru yavaş yavaş geliyor. Sopyayı aşağı indiriyorum, sopa elimden kayıp düşüyor ve ellerim onu kucaklamak için serbest kalıyor. Birbirimize uzun süre sarılıyoruz. Gözlerim kapalı, saçlarını hissediyorum, eli sırtımda alev alev, derin derin birlikte soluk alıyoruz, soluğumuz birlikte hafifliyor, düzeliyor. Birbirimizden ayrılıyoruz, gülümsüyor, Gül’e teşekkür ediyor; biraz önce yaptığımdan dolayı şaşkınlık içindeyim. Kendimi de onu da, onun durumunu da, burada bulunmasını da açıklayamıyorum.

“Buraya nasıl girdin?”

“Daha önce girdiğim gibi. Kızın beni içeri aldı.”

Angie ondan söz etmemişti. Başımı sallıyorum. “Bu doğru olmaz, Amelia. Lütfen bana yalan söyleme.”

“Ben sana hiç yalan söylemedim, Ruth. Benim için önemli olan tek şey gerçektir. Gerçek ve Gül, bu ikisi birbirinden ayrılamaz.”

Gül. Bütün olanlardan sonra hâlâ Gül’den söz ediyor. Ondan uzaklaşıyorum, tekrar kütüğe oturuyorum, sallandığımı, ayağımın dibindeki çamurlara ve yosunlara gözümü diktiğimi fark ediyorum. Bundan hiçbir şey anlamıyorum. “O zaman, nasıl?” diyorum ve onun cevabını bekliyorum, fakat yüzüne bakmıyorum.

“Yalnız gelsem içeri alınıp alınmayacağımı bilmiyordum, senin benimle görüşüp görüşmeyeceğini bilmiyordum, onun için Angie’yi izledim. Çiti aşıp ormandan girerek beni şaşırttı, ama her zaman böyle mantıksızdı, öyle değil mi? Onun arkasından, çitteki boşluktan içeri girer girmez, doğrudan doğruya eve gitmeyeceğimi biliyordum, sana öykülerini anlatmasına izin verecek ve sana doğruyu anlatmak için yalnızca burada bekleyecektim. Senin eninde sonunda geleceğini biliyordum.” Onun hareket ettiğini işitiyorum, sonra diz çöküp yüzüne Kuyu gölünün suyunu çarptığını görüyorum. “Tek yapacağım, beklemek ve dua etmektir,” diyor.

“Bu saatler önceydi.” Sesimin olmasa bile bedenimin titrediğinin farkındayım. Benim haberim olmadan buraya, Kuyu’ya girmiş olması, ayağımı bastığım toprağı un ufak ediyor.

“Gelecek değildim, halsizdim. Sınandım ve neredeyse başaramıyordum. Ama bir dost bana yardım etti, onun ağzından Gül benimle konuştu ve yapılacak doğru şeyin bu olduğuna beni ikna etti.”

“Kim?”

Amelia Hemşire, hâlâ dizleri üzerinde, giysisinin önünden bir şey çekip çıkarıyor. “İnterneti, blogları, Twitter hesabını hiçbir zaman anlayamadı – bunların hiçbirini kafası almadı. Onunki eski moda bir inançtı, ama böyle olduğu için daha zayıf da değildi inancı,” diyor.

Kimden söz ettiğini anlamıyorum. Onun bilmeceleri beni hep şaşırtmıştır, şimdi bile kandırıyor.

“Dorothy Hemşire,” diyor, ayağa kalkarken, elinde mavi bir zarf.

Ben de ayağa kalkıyorum. “İzin ver okuyayım. Uzun zamandır ondan mektup bekliyorum.” Bu kadar zaman sonra Dorothy Amelia’ya mektup yazmış, bana değil ve ben bir kere daha dışarıda kalmışım, onların ayın çevresinin tam kenarında. Pek mümkün görünmüyor, ama işte Amelia burada ve işte bu da mektup. Mümkün değil, değil – tahammül edilemez bir şey. Aklıma bir şey geliyor. Aramızdaki mesafeyi kolumu uzatarak kapatıyorum. “Mektup bana yazılmış, değil mi? Bana ver onu, Amelia.”

“Hayır, sana cevap yazmadı, Ruth. Galiba etrafındaki erkeklerden dolayı biraz endişeliydi. Sana değil bana yazmakta haklıydı.”

Bu cenaze evi gibi ormanda Amelia’nın ifadesini okumak imkânsızdı. “Onunla iletişim kurmak istedim. Bana yardım eder diye düşünmüştüm...” diye söze başladım.

“Senin, cevap almak için giriştiğin umutsuz çabaları bana anlattı. Rahipler. Ruth, Gül her zaman senin için orada duruyordu, bunu unutmamalıydın. Ama Dorothy dedi ki, bakayım nasıl demişti...” Ağacın arkasında bir şeylerle uğraşüyor, elleriyle küçük çantasını buluyor ve elini bunun içine sokunca takır tukur sesler geliyor, sonra bir kibrit çakma sesi duyuluyor ve Amelia bir mum yakıyor; dua etmeye ve beklemeye hazırlıklı gelmiş. Alev yükseliyor ve Amelia’nın gözlerini aydınlatıyor. Bu gözler çok çok kocaman görünüyor; ışık, o okurken yanaklarındaki boncuk boncuk terleri de gösteriyor. “Gül’ün Hemşireleri doğruyu söylemenin gücüne ina-

nır.” Yok, kesme Ruth, bırak mektubun sonuna kadar okuyayım. O konuşurken ışık ondan uzaklaşıp büzülüyor sonra düzeliyor. “Ruth’a cevap verebilirdim, ama ona verebileceğim tek şey daha büyük kuşkuların getireceği acı ve güvenilmez delillerdi. Sen, Amelia, bilmemenin acısından onu kurtarabilecek olan yalnız sensin çünkü gerçeği bilen tek kişi sensin.” Mektubu okumama izin verecekmiş gibi bana doğru ilerliyor. “Dorothy hâlâ inanıyor, Ruth, bunu okuyana kadar, kim olduğumu neredeyse unutmuştum. Ama Dorothy bana hatırlattı. Ben, gerçeği bilenim.”

“Amelia mumu mektuba tutuyor, alevler parmaklarına ulaşıyor. Sonra mumu elinden bırakıyor ve mum yere düşüp, kıvrılıp sönüyor. Başım dönüyor, doğru dürüst göremiyorum. Karanlığın bu derece yoğun olduğunu daha önce hiç hissetmemiştim ve sonra beni düşmekten kurtaran Amelia’nın dokunuşunu hissediyorum. Beni tekrar oturtuyor. Onun kokusunu duyuyorum, yastığının üstündeki tanıdık lavanta kokusu, ama başka bir şey daha, sanki hasta bir çocuğun çıkarılmış yatak çarşafı gibi ekşi bir koku ve başımı kaldırıncı bana çok yakın durduğunu görüyorum.

“Hâlâ inanıyor mu diyorsun?” Dorothy’nin sözlerini tek tek ayırıp içlerindeki anlamı ve amacı okumaya çalışıyorum.

“Tabii ki inanıyor. Hepimiz inanıyoruz; sen de, Ruth. Yalnızca bir süre bu ıssız yerde tek başına kaldın.”

Tepemde dikiliyor. Ona soru sormak için başımı kaldırmam gerekiyor. “Dorothy burada neler olduğunu biliyor muydu?”

“Kendine eziyet etme. Dorothy seni seviyordu, sana saygısı vardı. Sana yardım edebilseydi, ederdi. Lucien’le ilgili her şeyi bilmesi gerekmiyordu.”

Onun adını söylüyor. Dili beni birçok şekilde baştan çıkardı ve bu konudaki suçumu kabul etmem gerekir. Ama bunu şimdi kulaklarımla duymak, dilinin Lucien’in adının sessiz harfleri etrafında yuvarlanmasını, sesli harfleri üzerinde uzamasını işitmek... Bunu bitirmenin vakti geldi. “Ama bilmem gerekiyor, Amelia. Senden bu sebeple nefret etsem de, bilmem gerekiyor.”

Bir peçeli baykuş Kuyuormanı’nın derinliklerinden doğru cayır-tıyla bağılıyor; bir yerlerde, belki Hedditch’te bir rakibi ona cevap veriyor. Amelia yanıma oturuyor. “Nefret, sevgi, aynı dairenin arka yüzüdür, Ruth. Titriyorsun. Hava soğuyor. İzin ver, sana sarılayım.”

“Daha fazla yaklaşma, elimden bir kaza çıkacak.”

“Hep öyle sandın. Bana güvenmeni istemiyorum senden, Gül’e güven. Elimi tut.” Büyükannenin ayak sesleri, körebe, elleri yavaşça yüzüme doğru kalkıyor, pislik içindeki tırnaklar yanağıma uzanıyor, avuç içi dışa dönük, tenimi yapış yapış parmaklarının tersiyle okşuyor, bir kez, iki kez. İrkiliyorum, yüzümü çeviriyorum ve saçlarımı tüy kadar hafif ve jilet kadar keskince karıştırmasını hissediyorum; içimi dışıma çıkaran acıyla gözlerimi kapatıyorum. Fısıldamak için bana doğru eğiliyor, o el şimdi enseme izleyip köprücük kemiğimin çizgisini takip ediyor. Aynı eller. Onay vermiyorum. Birden düşünce uçup gidiyor. Bedendeki sinir sisteminden ne eksik ne de fazla bir şeyim artık, beynimde anılarımın kodlandığı merkez bu kadını iyi tanıyor ve bedenimdeki her sinir hayır diye bağırıyor. Bacaklarım beni ayağa fırlatıyor, elim ona vuruyor, tokat atıyor, kolum onu itiyor, dişlerim, eğer yapabilseler onu ısıracaklar, gözlerim bu şeklin ayağa kalktığını, düştüğünü görüyor ve kulağım onun ölü toprağa düşerken çıkardığı kütürtüyü işitiyor.

O kadar uzun süre hareketsiz yatıyor ki, acaba gerçekten ona zarar mı verdim diye merak ediyorum. Mum ve onun bedeni bu buluşmayı bir ölüyü bekleme törenine çeviriyor. Bu da onun veda armağanı olacak. Bedeni donuk renkli yaprakların üzerinde yüzüstü yatıyor. İleriye doğru sürünüyorum, kalbim başımda çarpıyor, orada çömeliyorum ve evet, omuzlarının kesik soluklarla hızlı hızlı inip kalktığını görüyorum ve bu aşırı sıcak gecenin sessizliğinde yalnızca kulak tırmalayıcı soluk sesini duyuyorum. Sonunda, efsanelerde anlatılan bir hayvan gibi, uyanıyor. Kollarını tek tek hareket ettirerek çamur üzerinde doğrulup, bedenini yine kalçalarının üstüne yerleştiriyor, biraz sallanıyor ve dizlerinin üstüne kalkıyor.

“Nasil yaptığımı, niçin yaptığımı sormayacak mısınız?” diye fısıldıyor.

Dudaklarını yalıyor, yüzü kül gibi. Öğürüyor. Acı içinde. Güzelim saçlarını kusmuklu yüzünden çekebilir, sarsılan omuzlarına ellerimi koyabilirim. Birden o kadar zayıf görünüyor ki. Sonra yeniden eşelenip çantasını arıyor, sallıyor. Çantadan bir tıkırtı geliyor ve gözüme beyaz bir emaye nesne çarpıyor. Yanında bir kupa olduğunu fark ediyorum. Göle doğru sürünüyor, kupayı suya daldırıyor, içiyor, içiyor ve öğürüyor ve tekrar içiyor. Susuzluğunu yatıştırdıktan sonra Gül’e teşekkürlerini yolluyor ve kupayı bana uzatıyor.

Başımı sallayıp takdis törenini reddedince, besbelli bitkinlikten çöküyor ve benim de bir an düşünecek vaktim oluyor. Dorothy'nin benim için ne yaptığını şimdi anlıyorum. Dorothy bu ânı yarattı, uzaktan sahneye koydu ve yönetti; onun mektubu Amelia'ya bu rolü verdi ve o da aldı. Ben kendi rolümde ne yazdığını biliyorum; yapacağım tek şey, sahne korkusunu üzerimden atmak ve bu satırları söylemek.

“Neden?” diye soruyorum.

Kupadan tekrar Kuyupınarı'na dökülen suyun çıkardığı ses kulakları dolduruyor, ama sessizlik ona baskın çıkıyor. Ağır ağır, çok yavaşça ayağa kalkıyor, kupadaki son damlalar da akıyor ve mum sönüyor.

“Neden?” diye tekrar ediyorum, ama soru beni korkutuyor ve cevabından uzaklaşıp, benim için daha az tanıdık olan, gölün öteki yakasına geçiyorum. Burada kökler nerede, ya da porsuk yuvaları ayakların dibinde nerede açılır, bilmem.

Amelia beni izliyor ve sesleniyor. “Çünkü Gül böyle olmasını istedi. Çünkü gerçek buydu. Senin yüzünden.” Bana yetişiyor, ama kolumu uzattığım için orada duruyor ve sesini alçaltıyor, cümlelerini birer birer kuruyor. “Ben bir katil değilim, Ruth. Dünya, tek oğlunu kurban etti diye Tanrı'yı çocuk katili mi sayıyor?” Yutkunuyor, dudaklarını ıslatıyor, sözcükleri güçlkle ağzından çıkarıyor. “Ben Lucien'i öldürmedim, Ruth, ben onu özgürleştirdim. Acı çekmedi. Ben ona senin verebileceğinden çok fazla şey verdim. Sular üzerinde kapandığı an, Kuyu'nun özgür olduğu andı. Tıpkı Eriha Gülü gibi, ölmüştü ama sonra canlandı, çiçek açtı. Mutlu, Ruth, o şimdi çok mutlu, biliyorum. Gül beni bunun için seviyor.” Bir kere daha, duraksaması gerekiyor, bir kere daha nefes almaya çalışıyor. “Ve sen. Gül ikimizi de seviyor.”

Amelia Kuyupınarı adındaki siyah pınara dalıyor ve göl ona karşı koyuyor, rahatsız edildiği için, yosunlu taşları öfkeyle fırlatıyor. “Bugün Hazreti Meryem'in göğe yükseldiği gün.” Suyu defalarca eline alıyor, bekletiyor, havaya savuruyor, ama burası güneşsiz bir kilise ve düşen damlaları yakalayacak ışık yok ve bu saatte gökkuşağı da olmaz. “Ve sen, sen de özgürleştin, Ruth, olman gereken insan olmakta, zaten olmak için yaratıldığın şeye dönüşmekte özgürdün, benimle ve Gül ile beraber olmak için.” Bir çeşmede çürüyüp giden bir heykel gibi, o tanıdık zevkten kendinden geçme hali içinde,

değişken bir ay ışığının aydınlığı altında, elleri havaya kalkmış, başı nehir gibi saçlarının ağırlığıyla geriye çekilmiş duruyor.

“Ey yok olacak olan Babil’in kızı; senin bize yaptığın hizmetler gibi, seni ödüllendirecek olana ne mutlu!

Senin yavrularını alıp taşlara çarpmana ne mutlu!”

Sanki biri ipleri kesmiş gibi birden gösteri sona eriyor ve sendiliyor, arkasında parlayan ıslak bir iz bırakarak kendini gölden dışarı atıyor. Şimdi gölün dibindeki çamura bulanmış ve yosunlara dolanmış solgun bir kümbet. Elinde hiçbir silahı kalmamış; ben hâlâ ayaktayım.

“Amelia, o küçücük bir çocuktu.” Aşağıya, ona doğru bakıyorum; tiyatro bitmiş, ortada tek bir olgu kalmıştı.

“Bu doğru değildi. Hiçbir Tanrının yasaları bunu onaylamaz.”

Sudan elini uzatıp ayak bileklerimi tutmaya çalışıyor, ama ben erken davranıyorum.

“Üstelik, dinle, seninle karşılaştığımda bana ne oldu, sana karşı ne hissettim, bilmiyorum, ama sana söyleyeyim, bu hiçbir zaman sevgi değildi.” Şu anda hissettiğim de nefret olamaz, diye düşünüyorum, onun hıçkırıklarını dinlerken, aksi takdirde benden geriye bir şey kalmazdı. Yanına çömelıyorum. “Amelia,” diye söze başlıyorum, “hepimiz yanılmışız...”

Ama beni dinlemiyor. Beni aşıp karanlığa doğru bakıyor. Sözü-mü kesiyor. “Şu gelenlere bak, ağaçların arasından.”

Orada kimse yok, hiç kimse. Tek bir ses bile yok.

Amelia seslenmeye ve işaret etmeye devam ediyor. “Hepsi geliyor; çünkü inanıyorlar. Eriha Gülü onlar için açıyor. Bana hâlâ inanıyor musun?”

Ona aldırma, diyorum kendi kendime, bütün bunlar delilik, ama soruyu defalarca tekrarlıyor ve heyecanı gitgide artırıyor, bana doğru uzanıp tutuyor, sıkıca yapıyor.

“Hâlâ inanıyor musun?”

Onu ilk gördüğümde hissettiğim korku geri dönüyor. Yardıma ihtiyacım var, muhafızların burada olması lazım, ama onları almaya gitsem, hatta onlara bağırarak için tepenin üstüne kadar bile çıksam, onlar gelene kadar Amelia gitmiş olur. Gölün yüzeyinin altına kaysa, buraya gelmiş olduğuna bile kimse inanmaz. Buradan kaçıp kurtulabilmesi imkânsız görünüyor, ama şimdiye kadar yaptıklarının tümü imkânsız şeylerdi.

Onun sanrıları ile benim kararsızlığım arasında geçen sürede tuhaf bir ötüş duyuluyor, sıcak bir iklimde öten gece kurbağaları ya da cırcır böcekleri gibi, tanımadık, ilkel bir ses. Amelia'nın da tedirgin olduğunu sezebiliyorum ve ikimiz de bu yüksek, ısrarlı şarkıyla donakalıyoruz. Nereden geldiği açık değil. Yer değiştirdi. Önce başımızın üstündeydi, sonra kesildi, şimdi yine başladı. Ne ise bu, Kuyu'yu geri kalan dünyadan ayıran sınır çitinin üzerinde bir yerde ve inatçı çağırısı bir cankurtaran düdüğü gibi, aralıksız, bir yükselip bir alçalıyor. İşte ormanın ucunda, bir misafir gibi beliren şuymuş, bir kuş, karaltısı ayın üstüne düşüyor, uçuyor ve onun kaçış şarkısını tanıyorum, şahin gibi yükselmesinden ve süzülmesinden, bunun bir çobanaldatan olduğunu, yaramaz bir gece kuşu olduğunu anlıyorum. Gitti bile. Bir anda, ne yapmam gerektiğini anlıyorum. İçgüdüsel bir hareketle o açık alana, çite doğru koşuyorum, elektronik kelepçeli bileklerimi dikenli telin dışına uzatıyorum. Elektrik cereyanı beni fırlatıyor ve arka üstü düşürüyor, başım yere çarpıyor, kollarımda sıyrıklar ve kan var, ama bu acı ve kargaşanın arasından, önemli olan şeyi işitiyorum: Tarlalar boyu, gecenin içinden, alarm zilleri çalıyor.

Sersemlemiş ve dengemi kaybetmiş bir şekilde alçak bir dalı yerden kalkmak için kullanıyorum. Amelia hâlâ yerde. "Artık bitti, şimdi geliyorlar." Hissettiğim bulantı geri dönüyor ve kabarıyor ve kanım geçen yılın küf kızılı yapraklarının üzerine akmakta olsa da, tanıdık olmayan bir güç bulmuşum. Bağırıyorum, "Tutuklanacaksın." Onun geleceğini görüyorum, acınacak bir gelecek ve de bu acıma hissi içimden yükselen acımasızlığı besliyor. "O zaman sana ne olacak, anlatayım. Hapiste cezayı çekeceksin, ama bu şekilde değil." Kollarımı ormana doğru açıyorum, "Benim güzel hapishanem gibi değil. Yere çakılı bir klozet olacak ve yemeklerini plastik bir tepsiden yiyeceksin"

O gülüyor; ben haklıyım, onun için, ben ağlıyorum. Orman böyle kulak tırmalayıcı sesler duymadı: bir gölün kıyısında, karanlıkta iki kadın.

"Orada seni kimse iplemeyecek Amelia. Yıllarca. Unutulacaksın. Hiç ziyaretçin olmayacak. Kimsenin iplemediği biri olacaksın." Sesim zayıflıyor, başım dönüyor, ama kendimi kaybediyor gibi olsam da, hayal görmüyorum, bağırışlar var. Muhafızlar. En fazla iki dakika içinde burada olurlar. Böyle olabilmek için bir ilaç mı

almış, böyle yüksek sesle böyle hastalıklı gülebilmek için? Yaklaşıyorlar, el fenerlerinin ışıkları ağaçların arasından sürünerek geçiyor, onu bir aydınlatıyor, bir karanlığa gömüyor – onu bir görüyorsun, bir görmüyorsun. Onu götürecekler ve ben onu bir daha hiç görmeyeceğim.

Esas yapmak istediğim şeyin onunla son bir kez yüz yüze gelmek olduğunu fark ediyorum. Dalların ve taşların üzerinden ona doğru kayıp, onlar yanımıza varmadan yetişmeye çalışıyorum. Onun üzerine düşünüyorum, bileklerime onun uzun, ıslak saçlarını doluyorum, başını yerden kaldırıyorum, Hasta suratını yüzüme yaklaşıtıyorum.

Dudaklarına tükürüyorum. “Hain Yehuda.”

Açıklık o kadar kuvvetli bir ışıkla doldu ki başımı çevirmek zorunda kaldım. Işığın arkasında silahlarını doğrultmuş iki muhafızın şekli görünüyordu. Olduğum yerde kalmamı, onu bırakmamı emrediyorlardı. O kadar kolay değil: Bırakamıyorum. Gölgele-
rin arasından yardım etmek ister gibi bir erkek çocuğu çıkıyor, ama ben sesleniyorum, “Hayır!” Bırakacağım. Kanla lekelenmiş parmaklarımı saçlarından tek tek çıkarıyorum. Sonunda saçları serbest kalıyor ve ben elimde kalan kestane kızılı saç tomarlarına bakakalıyorum. Geriye bir tek bu kalmış. Onu bırakmışım. İkimiz de ayağa kalkıyoruz.

“Bu,” diyorum, “Amelia Hemşire.”

Bir kargaşa oluyor – Amelia hiçbir şey söylemiyor. Benim ise söyleyecek bir şeyim kalmamış. Çocuk, Adsız’ın sadece tek bir takım kelepçe getirdiğini açıklıyor (herhalde bunlar benim içindi), ama Üç’ün Talimatı üzerine Amelia’ya doğru ilerliyor.

“Dur!” diye emrediyor Amelia ve Adsız geri adım atıyor. Tabii. Amelia iyice eğiliyor. Ben geriliyorum. Erkekler gergin. Arkasındaki ormanaltı bitkilerinin ince dallarının uçlarını, oldukça işini bilir bir şekilde kırıp atıyor, neredeyse sofrası için çiçek toplayan bir kadına benziyor. Tekrar dikleşiyor, ama çok ağır ağır; heyecanı eskisi gibi dorukta. Şimdi yine bir seyircisi var, dualar ve ayinler sırasında olduğu gibi; tıpkı o zamanki gibi kıpırdamadan durduğumuzu, onun bir sonraki hareketini beklediğimizi görüyorum. Ben sahne kenarında kalmışım, tüm ışıklar onun üstünde, bembeyaz mermer yüzünü ve boynunun üstündeki kızıl saçları alevlendiriyor, ıslak giysisinin arasından geçip göğüslerini, kaburgalarını, kalçalarını ay-

dınlatıyor. Dallardan ufak, taneli bir meyve koparıyor, dudaklarına götürüyor, gözleri kapalı onları öpüyor ve sonra bana gülümsüyor, bana öpücük gönderiyor, uzun parmaklarını açıp meyveyi bana ikram ediyor. Kanayan yumruklarımı sıkıp, dudaklarımı sımsıkı kapalı tutuyorum. Kuyu'da nerede ne yetiştiğini bilirim.

“Elveda, Ruth,” diyor.

Taneli meyveleri Kuyupınarı'na fırlatıyor ve kısa bir an, birkaç hafif dalga ışığa yakalanıyor, parlıyor ve sonra su tekrar duruluyor ve loşlaşıyor. Diğer kolunu yukarı kaldırıyor ve bileklerini kelepçelere uzatıyor. Ben bir şey söyleyecek oluyorum, ama çok fazla bağırış çağırış var, etraf çok karışık ve söylemem gereken sözcükleri dizmek zor geliyor. Bana onları izlemem emrediliyor, ama ben geride kalıyorum. Çocuk duraksıyor, ondan gitmesini rica ediyorum. Üç, Çocuk'a kıpırdamasını söylüyor ve o an geçip gidiyor. Amelia itilip kakılarak açıklıktan götürülüyor, onların Kuyuormanı'ndan çıktıklarını işitiyorum ve sallanıp hareket eden el feneri ışığının solup gittiğini görüyorum. Amelia'nın, giderken şarkı söylediğini duyuyorum.

Sudan çıkınca ben neyim?

Ben akar gider benden aşağı

Ve ben gözden kaybolurum.

Ve Amelia gözden kayboluyor.

Gölde ilerlemeye çalışırken, suyun ne kadar ılık olduğuna şaşıyorum ve bu ılıklik baştan çıkarıcı. Belime kadar suyun içindeyim. Taneli meyvelere uzanıyorum ama benden uzağa kayıyorlar. Milim milim ilerliyorum, birini yakalıyorum, sonra diğerini, sonra diğerini ve başka kalmadığından emin olunca hepsini pınarın dışına fırlatıyorum. Sonra, derin bir soluk alıp tüm varlığımla suyun rahmine dalıyorum. Suyun ağırlığının ve örtüsünün başımın üzerine kapanıp beni bastırdığını hissedene, bu acının, bu baskının ve bu körlüğün sonunun gelmeyeceğini hissedene kadar kalıyorum ve sonra havanın mucizevi hafifliğine doğru fırlıyorum ve anlıyorum. Lucien için böyle olmuştu işte – sorum cevaplandı.

Çok sıcak bir öğle sonrası, evin kalın duvarları güneşi uzak tutmuştu, ama dışarıya adımımı attığımda sıcaklık nefesimi kesti. Sabahın geç saatlerine kadar derin derin uyudum. Beni yatağa kimin yatırdığını bilmiyorum, onu götürmelerinden sonrasıyla ilgili çok az şey hatırlıyorum, ama şimdi dışarıda, meşenin gölgesinde otuyorum. Çocuk küçük iskambil masasını kurmuş, bir kâse sıcak su hazırlamış, kollarımdaki kesiklere pansuman yapıyor. Bıraktım, yapsın; pansumanı yaparken dikkatli ve şefkatli ve pamuğu suya batırıp derimi silerken Angie'nin bir mesaj bıraktığını anlatıyor: Mark güvendeymiş. Çocuk ayrıca dün gece olanlar hakkında da bilgilerimi tamamlıyor, beni pınarın başında baygın bulduklarını, eve taşıdıklarını ve Amelia'yı zapt etmek için, hem de kelepçeliyken, iki kişi gerektiğini, onu bir polis minibüsüyle götürdüklerini anlatıyor.

İlk yardım canımı acıtıyor. "Bir ambulans daha uygun olurdu – aslında, hayır, bir cenaze arabası. Onun ihtiyacı olan şey buydu."

"Epeyce kötü durumdaydı," diyerek bana hak veriyor. "Taşıkardı, terleme, sanrılar. Sen de öyleydin ya aslında." Çanağı alıp, kirlenmiş suyu çitin dibine döküyor. "Ama elektrik çarpmasından sonra dikkatli olmak gerekir."

"Yok, yok, anlamıyorsun. O hiçbir zaman yargılanmaz." Lucien'in *Britanya Adalar'ındaki Zehirli Bitkiler* kitabını yanımda getirmişim ve aradığım sayfayı bulmak için kitabı karıştırıyorum. "Göle attığı buydu." Resim, turuncu üreme organı ve mosmor çiçekleri olan, asma benzeri gövdesinden sulu, koyu renkli küçük meyve taneleri sarkan bitkiyi etraflıca gösteriyordu.

"Öldürücü itüzümü mü? Emin misin?" Çocuk inanmayarak kitabın sayfalarını çevirdi.

"Köpeküzümü, tilkiüzümü, şeytanotu, büyücükirazı, adına ne dersen de. İnsanı susuzluktan delirtir." Kuyupınarı'nın başında bir kadın, elinde madeni bir kupa ve bir avuç dolusu meyve ile duruyor – gözümün önündeki görüntüyü silmek için gözlerimi kapatıyorum.

“Belladonna da aynı şey değil mi?”

“Aynı şey. Neden belladonna dendiğini biliyor musun? Kadınlar bu meyveyi yanakları kızarsın, gözleri çok büyük görünsün diye kullanırlarmış.”

“Haklısın, gözbebekleri gerçekten de büyümüştü.”

“Ama başka bir efsaneye göre, bu zehirli bitki son derece güzel ve bakması bile tehlikeli, öpmesi ise ölümcül olan bir büyücü şekline girermiş.” Bir de, dokunmayla ilgili bir anı: dudakların etrafında dolaşan, dudakları yalayan bir dil. Ağzımı kalan pamukla siliyorum. “Ölecek.”

Çocuk telefona gidiyor. “Polisi arayacağım. Bir panzehiri olmalı. Mahkemeye çıkması için yaşaması gerek.”

Masanın üstünden uzanıyor, elimi onun elinin üzerine koyuyorum. “Yapacak bir şey yok. Hiçbir zaman mahkeme karşısına çıkmaz, hiçbir zaman suçlu bulunmaz.”

Bundan da öte, bana saldırdı, soydu ve kaçtı, beni nefret içinde bıraktı ve onu bir gün affetme şansımı elimden çaldı – insanlar hayatlarına devam etmenin yolunun bu olduğunu söylerler, ama ölüleri affetmek de aynı etkiyi yapar mı bilmem. Elimden acıma olasılığını, bağışlama niteliğini aldı.

Çocuk masayı yumrukluyor. “Ama bunun olmasına izin verilemez, adalet bunun neresinde?” Bir aşağı, bir yukarı gidip geliyor. “Olayın sonuçlanması lazım, bitirilmesi lazım.”

“Sonuçlanması mı?” Çocuk sesimdeki gülümsemeyi işitmiyor. “Önce itiraf edecek, bunu yapacak kadar sever beni.”

“Ama bu hiçbir şeyi sonuçlandırmayacak.”

“Mahkemeye ben de çıktım, Çocuk, karar...”

Birden Çocuk ayağa fırlıyor; ben de, ikimiz de gördüğümüze inanamıyoruz çünkü Land Rover çılgınca bir hızla araba yolundan aşağı iniyor, çukurlara, tekerlek izlerine giriyor, korna avaz avaz bağırıyor, radyo sonuna kadar açık ve Üç pencereden sarkmış bağırıyor, “Gelin bunu dinleyin! Bunu dinlemeniz lazım!”

Araba bize birkaç santim kala kayarak duruyor.

“Tanrım! Şunu bir dinleyin.” Adsız başını pencereden dışarı çıkarmış, yolcu koltuğunda oturuyor.

Amelia’nın öyküsü bu kadar çabuk yayılmış olamaz. Zaten haber bu değil, 1960’lardan kalma aptalca bir şarkı: “Yağmur damlaları düşüyor başımaaa, çünkü özgürüm, hiçbir şeye aldırmaaaa.” Üç

şimdi Land Rover'dan dışarı atlamış, arabanın motor kapağına vurarak ritim tutup bir yandan da şarkıyı mırıldanıyor. Ben de ona ve Çocuk'a katılıyorum ve müzik hafiflerken dinlemeye başlıyorum:

"Şimdi Londra Meteoroloji Merkezi'ne gidiyor ve son güncellemeleri soruyoruz. George, bize ne söyleyeceksin?"

"Bazen bu sözcükleri bir daha hiç söylemeyeceğimi sanıyordum, Miles, ama işte, gerçekleşti. Yağmur yağıyor."

"Biraz daha yüksek sesle söyle de duyalım, George."

"Evet, Miles, yağmur yağıyor. Yalnız yağmakla kalmıyor, Kuzey İrlanda'da bardaktan boşanırcasına yağıyor, kuzeybatıda çiselemeye başladı ve hava tahminine göre bu fırtınalar önümüzdeki yirmi dört saat içinde Britanya adalarının tümünde etkili olacak."

"Yok artık, daha neler!" dedi Çocuk. "Yağmur!"

Üç, sesini kesmesini söyledi.

"Daha önce de gelmiştik buraya, öyle değil mi, George? Geçen yıl da fırtına geliyordu, ama sonra birden duruldu. Bu sefer farklı olan ne?"

"Bu sefer, Miles, hava durumu şemasında gerçek bir değişiklik var. Bundan yüzde 90 eminiz. Basında okumuşsunuzdur: Atlantik'te yapılan ısı ölçümleri hava akımlarında uzun vadeli değişiklikler gösteriyor ve bu, kuzeybatı yönünde esen rüzgârla da birleşmiş durumda. Gerçekten de tek bir sağanaktan fazlasının geldiğini düşünüyoruz. Ne kadar kalacak, her şeyin eski haline dönmesi ne kadar vakit alır gibi cevabı verilmemiş çok sayıda soru var, Miles, ama oldukça eminiz ki, en kötü günler geride kaldı."

Gökyüzüne bakıyorum. Burada yağmur yağmıyor.

"Ama dertsiz baş olmaz derler ya, George," diye devam ediyor meteoroloji uzmanı, "ülke şimdi de kendini ciddi su baskınlarına hazırlamak durumunda..."

Üç radyoyu kısıyor, Adsız dışarı fırlıyor, hepsi cep telefonlarına uzanıp mesaj yazıyorlar, gelen haberleri kontrol ediyorlar, sonra da ambara koşuyorlar. Televizyon açılıyor, pek çok küfür ve bir o kadar bağırış çağırış duyuluyor. Bağırın Adsız olmalı. Uzun bir süre önce, nefeslerinin kokusundan, patateslerimizi yasadışı içki yapımı için kullandıklarını tahmin etmişim zaten. Çok geçmez sarhoş olurlar ve benimle ilgili her şeyi unuturlar.

İzinli alanın dışına çıktığım zaman alarmin çalmaya başlayacağını bildiğimden, rahatsız bir şekilde araba yolunun başına doğ-

ru yürüyorum, ama alarmı kapatacaklarını ve haberleri izlemeye devam edeceklerini de biliyorum. Tekrar buraya getirildiğimden beri ilk kez araba yolunun tepesine kadar çıkabiliyorum, uzun zaman önce, arabayı durdurup nefesimizi tuttuğumuz bu yere. İlk kez Kuyu'ya yukarıdan bakıp, devlet araştırmacıları tarafından ekilmiş şerit şerit toprakları görebiliyorum. Bu alanlar, çizgili bir yorgan gibi iki yanıma düşüyor; renkleri, alçalan güneşin şiddetinin ve fırtına yüklü bulutların karanlığının yarattığı tuhaf ışıktan parlıyor. Gökyüzündeki çatlaklardan büyük güneş ışığı huzmeleri fışkırıyor ve Montford Ormanı ile Galler dağlarını aydınlatıyor. Rüzgâr şiddetleniyor ve ağaçlar hışırıyor, dedikodu yapıyor ve haberi kulaktan kulağa geçiriyor; meltem, köyde sanki bir düğünü müjdelere gibi, kulakları sağır edencesine yüksek perdeden, üst üste öten klakson seslerini beraberinde getiriyor ve Yalçınkaya'nın üstüne bir peçe indiğini görüyorum, bu orada yağmur yağıyor demek. Diz çöktüğünde, Amelia Hemşire'nin saçları, peçe gibi yüzünü kapatırdı. Gözlerine baktım, gerçekten baktım. Onun gözlerine bakan gözlerim, kör oldu.

Onca zaman önce, Angie ve Lucien'in kamp yaptıkları yere gidebilirdim. Ya da diğer tarafa gidip Hemşirelerin karavanlarının durduğu yerde yanık izlerinin yerinde ot bitmiş mi diye bakabilirdim. Bu Amelia Hemşire'ydi. Dolaşmaya devam edebilirdim, dış kapıya kadar gidip, sağa dönüp anayola çıkıp, ayağımın altındaki asfaltı hissedebilir, otoyola kadar yürüyüp trafiğin sesinin beni bariyerlere doğru itmesine razı gelebilirdim. Çok istersem, Land Rover'a atlar, anahtarı çevirir, arabayı sürüp gidebilirdim. Özgürüm, ya da yakında olacağım: Mark değilmiş. Kuraklık bitti. Ben değilmişim. Suçtan kurtulmuş değilim, ama suçlu değilim ve özgür olacağım. Mark'tan bağımsızım. Amelia'dan bağımsızım. Onun öldüğünü nasıl bileceğim? Belki öylece, kendiliğinden anlayacağım. Şimdi artık ben olan kendimi ne yapacağımı bilmek imkânsız. Yağmuru anlamak imkânsız.

Burada hâlâ yağmur yağmıyor, ama yakında yağar ve karşılama için hazırlanacağım. Gardırobumda aralarında seçim yapılacak pek fazla giysi yok, bu yüzden eski bir yazlık elbise giyiyorum, başka hiçbir şeye gerek yok, sahanlıktaki hasır seleden bir kilim alıyorum. Gün battıktan sonra yanıma alacaklarım yalnızca bunlar. El fenerine ihtiyacım yok, seçtiğim yere giden yolu çok iyi biliyo-

rum; ayakkabı da istemez, tabanlarımın altında toprağı hissetmek istiyorum; şampanya ya da müziğe veya süslemelere de gerek yok; yağmur ülkenin diğer yerlerine de yağacaksa, bu yeter.

Birinci Tarla'nın olduğu tepenin üst başına ulaştığımda, burası tahmin ettiğim gibi. Kilimi dikkatle yayıyorum ve tam ortasına oturuyorum, kollarımla bacaklarımı sarıyorum ve bekliyorum. Çocuk ambara girip çıkarken kapılar çarpılıyor; bir cep telefonu çalıyor; gecenin içinden biri bağıırıyor, bir cevap ve sonra sessizlik, tiyatrodaki seyirciler yerleştikten sonra, perdenin kalkmasına kadar geçen süre içindeki sessizlik gibi bir sessizlik. Bunun gibi dayanılmaz sıcak olan gecelerde, hatta sıradan sıcaklarda bile, Adsız'ın sigara içmek için dışarı çıkmak gibi bir âdeti var. Galiba Üç kendini uykuya vermiş. Sıcığa rağmen, ürperiyorum. Gül Çiftliği'ne doğru bir yerlerde, gecenin içinde bir köpek havlıyor ve işte yine o peçeli baykuş, Morgan'ın Ormanı'nda bir yerlerde kendi alanını çiziyor. Bunun dışında, Kuyu'nun ötesindeki topraklar da yağmur fikrine alışıyor gibi görünüyor – fırtına yüklü bulutlar batıdaki tepeleri kucaklayarak boğmuş, birlikteliğin tamamlanmasına hazırlık olarak ışıklar söndürülmüş.

Bulutlar olmasa bu akşam göktaşları ve kuyrukluyıldızlar olurdu, ama eğer hava raporu doğruysa, dilek dilemeğe hiç gerek yok. Sırtüstü yatmış, bulutlanan gökyüzünde hâlâ görünen birkaç yıldıza bakarak, bir kere olsun, kendi önemimi hissediyorum, Hemşirelerin üzerime yükledikleri kimliği değil, medyanın üzerime yüklediği kimliği de değil, hatta bir mahpus kimliğini de değil, ama benim kendi fiziksel varlığımın önemini. Meltem kuvvetleniyor ve eteğimin altında çıplak olan bacaklarımın tüylerini diken diken ediyor. Toprak başımın ağırlığını destekliyor ve tek tek yağmur damlaları, sanki her biri kendini bu işe adanmış gibi düşünüyor ve ince elbisemde iz bırakıyor. Bekleyip izliyorum.

İleride, uzakta, sanki birkaç yıldız zincirlerini koparıp hapisten kaçmış da burası toprağa düşmek için buldukları ilk yaylaymış gibi pıt pıt yanıp sönen ışıklar titreşerek karanlığı deliyorlar. Ve galiba bir şarkı sesi duyuyorum. Ben çoban değilim ve bunlar da melek değil, ama haberler iyi. Işıklar hareket ediyor, birbirlerinden ayrılıyorlar ve yine bir araya geliyorlar, daha güçlü bir ışığa koşan ateşböcekleri gibi güvenilmezler. Bunların insanların taşıdığı meşaleler olduğunu görüyorum, insanlar daire oluşturuyor,

dönüyorlar; bir açılış töreni için dans figürleri öğretilmiş yüzlerce değil belki, ama onlarca insan. Bu insanlarla birlikte müzik de başlıyor, davullar, tencerelere vurulan kaşıklar, düdükler ve şarkılar. Bu tür görüntüler benim kâbusum olmuştu, beni mahvetmişti; bu yüzden, bunda yine bir hile var korkusuyla tereddüt içinde ayağa kalkıyorum; bir yandan da beni kurtarmaya geldi diye umut içindeyim. Yağmur şiddetli değil, ama yine de istikrarlı bir şekilde yağmaya başlıyor. Başka ülkeden gelen bu yağmur, değişik görünüyor. Bunlar, bu kalabalıklar, şimdi uzaktaki araba yolundan aşağı doğru oluk oluk akıyorlar, tarlalara boşalıyorlar ve serbest kalmış nehirler gibi tepelerden aşağı koşuyorlar; bunlar halk, gerçek yağmuru kutlamaya gelmiş olan gerçek insanlar. Yayaların arkasından, farlarıyla ışıldayan otları aydınlatan, kornalarını çalan, radyoları avaz avaz açılmış arabalar geliyor. Kuyu bir parti veriyor. Benim olmayışımın köy halkının ya da yolun öteki yanındaki alandaki Hemşirelerin veya geri kalan çiftçilerin üzerinde, hatta ev sahibemiz Kuyu'nun üzerinde hiçbir etki yaratmadığı açık. Merkezi bu ev olan muazzam bir kutlama hayata geçmiş durumda ve ben tepenin üzerindeki tanınmazlığımdan dolayı çılgınca mutluyum. Saatler mi geçiyor? Galiba. Parti bir coşuyor, bir duruluyor; şimdi orada, aşağıda, nasılsa, bir orkestra var; herhalde mutfaktaki bir elektrik prizine takılmış olan basgitar tarlaları aşarak ritim tutuyor. Arada sırada herkes katılıyor ve tanıdık bir koro (yalnızca pop şarkılar, saçma şeyler) yükseliyor – bir çocuksuluk patlaması ve ben bu şarkı sözlerini başka bir hayattan tanıyorum ve kendi kendime şarkıyı mırıldanıyorum, dizlerime sarılıp ayaklarımı yere vuruyorum, herkes uyumlu bir şekilde dans ediyor, eller havada, çakmaklarını sallayarak. Çocuklar da var, pek çok çocuk, onların siluetlerini görüyorum, hep koşuşuyorlar, birbirlerini kovalıyorlar. Onların, bu ikinci vaftiz törenlerinde gülüşüklerini işitiyorum. Lucien de olsaydı, böyle koşar, güler ve severdi. Yeni işgalcilerin bazıları biraz yaklaşmışlar, ama benim burada, tepemin en üst noktasında, bulutlara sarılı olduğumu bilmiyorlar; bunlar yüksek çalılarının ay ışığına gölge yaptığı karanlık köşelerde öpüşen ergenler, onların sevişmelerinin ıslak ve muhteşem olduğunu bilirim.

Montford Ormanı üzerinde bir yerlerde fırtına toprakları havaya savuruyor ve yıldırım kararsız, duraksayan, ama kalabalık haberciyi tanımış, kahkahalarla karşılıyor. Kısa bir süre sonra yağmur gerçek-

ten başlıyor, şiddetli, tarlalara çaprazlama vuruyor ve oralarda toplanıveren mangallar, sığınacak bir yer bulmak için koşarken başlara örtülen ceketler ve su geçiren şemsiye altlarından dışarı bakma ve fırtınanın vurduğu güllerin yanına bırakılmış olan bardaklardaki şarapla karışan su birikintilerine dair anıları suluyor. Ama burada, şimdi, İngiltere yağmurda dans ediyor ve ben serbestim.

Aşağı gitmiyorum, battaniyeyi üstüme doluyorum ve bekliyorum. Sabahleyin her yanımda tutulmuş ve üşümüş olmama rağmen, bekliyorum. Yağmur durmuş, bulut gitmiş ve gri bir günışığı kalabalıkların, arkalarında tekerlek izleri, çöp ve bu zayıf, şahane, yıkanmış şafağımızın kalıntılarını bırakarak parça parça dağılmasına yol açıyor.

Adsız bana güncellenmiş takvimi bildiriyor. D n ak amki fırtınayı izleyen sel deneyssel ekim alanlarındaki mahsulün bir tanesinin yüzey tabakasını olduğu gibi önüne katıp g t rm   olmasına rağmen, bu alanlardaki muhafızlar bir yere gitmiyor. “Anlaşılan, devlet, Kuyu’nuzdan öğrenilecek dersler olduğunu düşünüyor,” diyor ve ben her zamanki gibi, alaycı bir cevap vermemek için kendimi tutuyorum;    nk  hiç anlamıyor ve de anlamayacak. Ayrıca bana, kuşkusuz m  hi  önemli bir yerde yeniden görevlendirildiği için  avu un erkenden gittiğini, ama benim için, mutfak masasının üstüne bir not bıraktığını söylüyor. Daha sonra okurum. Onun buradan gitmesi doğru olmuş; burası genç adamlara göre bir yer değil. Annesine bakacak, yakınlarda bir gün bir kız sevecek ve onu mutlu edecek, çocukları olacak, ama Kuyu’da altı ay geçirmiş olduğu için bütün bunlar birazcık farklı olacak – ve bu da benim ona veda armağanım. Onun gidi iyle, kendimi bir dağın tepesinde, balonunu göklere bırakan bir  ocuk gibi hissediyorum.

Adsız hâlâ konuşuyor, ama  u ana kadar, dikkate alınmamaya alı mı  olması gerekir. Bu ak ama kadar kendisinin de çıkışını yapmış olması gerektiğiyle ilgili bir şeyler söylüyor; sellerle ve Ulusal Uyarılama Planı adı verilen bir programla uğraşmak için başka yerlerde ona ihtiyaç var. Yerel polisten benim tutukluluğuma “nezaret etmeleri ve beni gözlemeleri”, alanın çevresini güven altına almaları istenmiş, Adsız da onların gelmesini bekleyerek geziniyor. Hükümet Acil Durum Komitesi, d n ülkeyi vurmu  olan çılgınlıkla ba a çıkmak için toplanıyor ve Parlamento da Kuraklık Takviye Mevzuatı’nda değişiklik yapmak için toplantıya çağırılacak. Adsız bu seferlik gerçek bir bilgi hazinesi ve konuşma arkadaşı.

“Herhalde siz yine  zg r bir kadın olursunuz.”

Özgür. Sözcük, di lerimin üstünde ince ve ağırlıksız bir his uyandırıyor; içinde daha tok sesliler olmalı, daha nefesli telaffuz edilmeliydi. Yine de, alıştırma olsun diye s zc Ğu tekrar kulla-

nıyorum. “Ben de senin, kısa zamanda özgür bir erkek olmanı diliyorum.”

“ABD’ye gitmeyi düşünüyorum,” diyor. “Karayolundan Vegas’a gitmek, her zaman istediğim buydu.”

Eh, bunu hiç belli etmedin.

Adsız’ın bana imzalatması gereken bir sürü küçük kâğıdı var. Araba yolundan aşağı tangirtılarla bir polis arabası iniyor, Kuraklık Toplum Polisleri’ne ait araçlardan biri. Adsız’a, beni artık pek önemli saymadıklarını söylüyorum.

“Sakin yanlış anlamayın,” diye özür diliyor ve ben de kahkahayı basıyorum.

Adsız, resmi kâğıtları kontrol etmek için dosyayı ambara götürüyor, sonra da gidecek. İnsanın muhafızına nasıl veda etmesi gerektiğine dair nezaket kurallarını bilmiyorum. Polis memuru arabasında oturuyor. Adsız sırt çantasıyla ambardan çıktığında ben amaçsızca dolaşıyorum.

“Bir şey daha,” diyor. “Eski eşinizden sizin için telefona bırakılmış bir mesaj var, kızınızla konuştuğunu ve kısa zamanda size yazacağını söylüyor. İyi haber gibi görünüyor.” Utangaç ve sallapati bir şekilde bana sarılıyor. “Tamam, anlaşılan, Ruth!” diyor. “Son defa da imzamı attım. Er Adrian Lambert – biter ve gider!”

“İyi şanslar Adrian, iyi şanslar!”

Verandanın saçağı altında, sessizce oturabilirim, oluklardan akan suyun hışırtısını dinleyerek, huzurdan daha fazla da, az da olmayan bir hisle. Mesajından, Mark’ın geri gelip gelmeyeceği anlaşılmıyor, ama onun olmayışıyla bir süre barışık kalabilirim ve o da kendini hazır hissedince bana yazacaktır. Çocuk’un notu burada, önümde ve tam beklediğim gibi, sorumluluk duygusu, harekete geçme vaatleri, insan hakları avukatlarıyla iletişim için telefon numaraları, cep telefonu numaraları, elektronik posta adresleri ve benden öğrendiğini ifade ettiği şeyler için, burada olduğu için bir sürü teşekkür. Bütün bunlar iyi niyetle yazılmış şeyler, ama benim için Luke diye attığı imza hepsinden daha çok şey ifade ediyor. Benim için bir tür hekim vazifesi gördü; onu özleyeceğim.

Kuyu’dan ayrılmaya –henüz– istekli olmadığımından günlerimi burada vakit nasıl geçirilmeliyse, öyle geçiriyorum: yapılması önemli olan ufak şeyleri yaparak. Annalisa’ya iyi bakıyorum ve onun sütü de bana iyi bakıyor. Malayı elime alıyorum ve Çocuk’un

bahçesine gidip onun ektiklerini bir aşağı bir yukarı dolaşıp orayı çapalıyor, buradaki zararlı otları ayıklıyor, şunun tadına bakıyorum. Yüzlerce çalı fasulyesi bambu piramitlerinden aşağı doğru sarkıyor; sakız kabakları ıslak çimenlerin üzerinde uyuyor ve toprak daha şimdiden kışa hazırlanıyor; havuç uçları, patates yaprakları, yaban havucu kökleri ve kırmızı pancar sapları geleceğe hazırlanmak için sıraya girmişler. Bir iki kabak, bir avuç domates bir de soğan seçiyorum ve öğle yemeğim için mutfaka götürüyorum ve yavaş yavaş, büyük bir özenle hazırlıyorum. Soğanı kendi tereyağında öldürüyorum, kabağı bıçağımla dilimliyorum, güveci tahta bir kaşıkla karıştırıyorum.

Yağmurda arazinin çevresini dolaşıyorum. Çirkin (her tarafı tellerle, dolum kutularıyla, kameralarla, kesilmiş dallar ve çiğnenmiş çalılıklarla dolu), ama bu da yakında önemini kaybedecek. Hemşirelerin olduğu yerdeki arazi bir tuhaf, yanmış olduğu için mi, yoksa karavanların altı aylarca güneş görmediği için mi bilmiyorum, ama yere çömelip otları sıvazlıyorum. Yakında bir gün Dorothy'ye mektup yazıp teşekkür etmeliyim; çünkü iyi bir kadındı ve bana iyi bir dost oldu. Jack'e yazacağım mektup için daha şimdiden kafamda sözcükleri seçiyorum. Karmaşık bir mektup olması gerekmez. Seni suçlamıyorum. Kötü bir şey olsun istemedin. Lütfen kendini affet. İlerleyip, Kuyuormanı'na açılan çit merdivenine tırmanırken artık korkmuyorum; Mark'ın kozalaklı ağaçları inceltip yayvan yapraklıların büyümesine izin verme planını hatırlıyorum ve onun diktiği meşe ve vişne fidanlarının nasıl artık plastik koruyucularından taşmakta olduklarını görüyorum, bu yüzden onları serbest bırakıyorum ve genç dallarının yayılmasına ve ilk kez ağaç olarak şekillerini bulmalarına izin veriyorum. Ülkeye yeniden can veren yağmur bu göle bile yeni bir tazelik getirdi; karanlık suyun üzerinde açmış olan tek bir beyaz nilüfer, yağmur damlalarıyla kırışan su yüzeyinde bir aynada gibi yansıyor, aşağıya sarkan ağaç dalları ve eğreltiotları da. Çalığışu da burada, bir an, başını bir yana eğmiş, bana bakarken sesi kesiliyor, sonra bu mihrapta, kırlangıçlar korosunun ve ilahilerinin eşliğinde, ayinine devam ediyor. Burada başka kimse yok, bakan kimse yok, bekleyen kimse yok, dolaşan kimse yok. Her yer sessiz, sakin. Suyun kenarına oturuyorum ve şimdiye kadar ağlamadığım gibi ağlıyorum: Lucien için ağlıyorum, ama yalnız onun için değil. Sonunda avucumu çukurlaştırıp

Kuyupınarı'nın suyuyla dolduruyorum ve suyu gözlerimi serinletmek için kullanıyorum.

“Öldürmenin bir zamanı ve sağaltmanın bir zamanı vardır,” diyorum yüksek sesle, “yas tutmanın bir zamanı ve dans etmenin bir zamanı vardır.” Bu mısralar Hugh'un bir başka armağanı. Doğru sırayla olmasa da, bunları şimdiye kadar ezberlemişim bile. Bir başkası geliyor aklıma. “Taşları serpiştirmenin bir zamanı, onları toplamanın da bir zamanı vardır.” Bu yüzden, işte ben de bunu yapıyorum: ormandan yosun tutmuş taşları, su kenarından parlak taşları topluyor, ellediğimde ne hissettiğime göre, diğerlerine uyup uymadığına göre her birini dikkatle seçiyorum ve bu taşlarla bir ipek kelebek için bir höyük mezar yapıyorum.

Daha sonra, ilk zamanlarda, günbatımının seyretmeğe değer olduğu zamanlarda, güneşin batışını seyrettiğimiz, evin yakınındaki bahçe kapısının üstüne oturuyorum. O zaman, bu, günlük hayatımızın bir parçasıydı. Alet-edevatı kilitle, tavukları kümese kapat, Lucien'i yatır, fırında pişen akşam yemeğini kontrol et, sonra da işte bu zaman arasına sıra gelir, bir bardak ev yapımı şarap ve çalışma günüyle dinlenme arasında biraz sessizlik. Her akşam değişik olurdu. Bazen, yaz ortasında, güneş matematik olarak mükemmel bir parabol çizerek Cadogan'a doğru süzülür ve ormanın inişli çıkışlı karaltılarıyla buluşurdu. Yılın daha önceki aylarında, daha yuvarlak bir rota çizer, tüy gibi incecik bulutlardan beyaz mendiller sallayarak Edward Kalesi'nin arkasından batardı. Daha başka zamanlarda bu kadar nazlı nazlı gitmez, cüretkâr ve saldırgan bulutlar bir rüzgârla birlikte güneybatıdan dalar, güneşi bir kenara atarlar ve bu karanlık saldırganlar nedeniyle, güneşin son bakışı daha da parlak görünürdü. En iyi günbatımı da bizi şaşırtanlar olurdu, düz ve özelliksiz bir gökyüzü bir şey vaat etmezken, güneş tüm günü tereddütle geçirmiş, işlevinde pek de başarılı olamadan tam çekilmek üzereyken, birden, tam alacakaranlıktan önce, dalga dalga son bir güzellik sergilerdi. O zamanlar şairimiz, ihtişamı ve “yaldızı” ile Hopkins'ti. Güneşin batmasındaki çeşitlilik kadar, birlikte bahçe kapısının üstünde karşıladığımız akşamlar da çeşit çeşitti. Bugünkü gibi hareketsiz günbatımları vardır, uçuşan gümüş rengi ve deniz alabalığı gibi pembe olanları da ve bu hep böyle olmuştur. Yalnız, şu ana kadar ne göreceğim gözlerim varmış, ne de onları içinde tutacak belleğim.

Tecrit, eğer bu eşsiz özgürlüğe verilecek uygun ad buysa, hemen hemen mutlak. Kafamın içindeki ses sustu. Tek bir ziyaretçi var, o da her sabah beni kontrol etmeye gelen polis memuru; bana bir şeyler almasını isteyip istemediğimi sordu. Dün gece bir dizüstü bilgisayar istesem mi diye düşünüyordum ve para durumum muhtemelen bunu karşılamaya yetecek olmasına rağmen, buna hazır olduğumdan emin değilim. Bu sabah çok daha iyi bir fikir canlandı kafamda. Ona bana bir dolmakalem, suluboya ve kocaman, albüm gibi bir defter alabilir mi diye sordum. Sırf bunları getirmek için bana ikinci bir ziyaret daha yapıyor ve bir itirazım olmayacağını umduğunu, bunlar için epeyce para harcadığını; çünkü söylediklerimden, güzel bir defter istediğim sonucunu çıkardığını söylüyor. Kasabada neler olup bittiğine, Lenn çayının nasıl biraz çekildiğine, kupkuru kesilmiş olan toprakta yerinden oynamış olan ve etrafı seller götürünce de altı oyulmuş olan köprünün tarihi taş temelinin nasıl onarılmakta olduğuna dair biraz sohbet ediyoruz.

“Her şey sil baştan,” diyor ve ardından, geçen cumartesi günü yapılmış olan şemsiye yürüyüşünü anlatmaya başlıyor. Tüm kasaba dışarı uğramış ve ana caddeden yukarı döne döne çıkmışlar, değişik renkli şemsiyeler ve Lenford Kasaba Bandosu da olunca tam bir karnaval yaşanmış.

“Bunun düzenli olarak yapılacağını söylüyorlar,” diyor, “her yıl, aynı tarihte, insanlar unutmasın diye.”

“Hepimiz bir miktar tarih olduk,” diyerek fikrine katılıyorum.

Taylor’ların Tenacre’i ekip dikmeğe başladıklarını fark ettiğini bile söylüyor.

Cesaret bulup, “Tom’un oğlu herhalde,” diyorum.

“Ya öyle, ya da kardeşi,” diye cevap veriyor polis memuru. “Şu günleri görmeğe ömrünün vefa etmemesi çok acı, ama hayatın devam ediyor olması dul eşi için iyi bir şey.”

İnsanların her gün yaptıkları şekilde felsefe yapıyoruz ve ben sıradanlığımın gurur duyuyorum. Sonunda, ona, hemen hiç harcamadığım haftalık harçlığımdan borcumu ödüyorum, o da yazdığım şeyi görmeyi dört gözle beklediğini söylüyor. Polis memuru çok iyi bir iş çıkarmış ve dümdüz beyaz kâğıtları olan işlemeli çok güzel bir defter almış. Ellerimi kâğıtların üzerine sürüyor, hazırlanıyorum. Patikayı yarı yarıya tırmanmışken, geri dönüyor ve yine pencereye vuruyor. Bana vermeyi unuttuğu bir şey daha varmış, sekizinci sayfa

üste gelecek şekilde kıvrılmış birkaç gün öncenin gazetesi: “Çocuk Cinayetiyle Suçlanan Rahibenin İtüzümüyle İntiharı ve Ölümü”. Hava durumu haberleri, sel haberleri ve hükümet bildirileriyle kenara itilmiş olan küçük haber, solgun bir resim ve beş santimetre kare kadar yer kaplamış olan yazının bana verdiği şaşkınlık hissi o kadar büyük ki yazı yabancı dilde yazılmış olsa ancak bu kadar anlaşılmaz olurdu. Gazeteyi mutfak masasının üstüne yayıyorum, sonbahar rüzgârına karşı da üstüne erik dolu bir çanak yerleştiriyorum. Ölümle ilgili resmi soruşturma yapılır da benden ifade vermem istenirse –istenince– ne diyeceğimi bilemeyeceğim. Bu gazete haberini kesip saklamak bana doğru gelmiyor; sanki bütün bunlar hiç olmamış gibi yakmak da doğru görünmüyor. Bu haberi ne yapmam gerektiğine bir gün karar vereceğim, mutlaka.

Okul başlarken yeni bir alıştırma kitabı alınmış bir çocuk gibi, albümüme dönüyorum ve ilk sayfanın başına tam ortaya “Kuyu” yazıyorum ve altını çizip bir de tarih atıyorum. Bekleyerek geçirdiğim günleri burasının katalogunu çıkararak geçireceğim. Bu topraklarda durum nedir, kim bilebilir, kuraklık yıllarında neler kayboldu, hangi türler, hangi adlar, hangi imgeler? Eğer ben bir kâtip olup yazmazsam, burasının gerçekten nasıl olduğunu kimse bilemeyecek. Sondaj deliklerinden elde edilen okumalar, grafikler, veriler ve devletin analistlerinin topladığı örnekler bir şeyler söylüyor, ama bu bambaşka bir dil.

Yöntemli çalışıyorum, sıcak hava kütlesi üzerinde dolaşan ve bizim suya sıkı sıkıya bağlı kalmış olan kuşların adlarını, şahinleri, kırlangıçları, serçeleri, kerkenezleri ve çit kuşlarını hatırlamaya çalışıyorum; yavrularını sırtında taşıyarak gölün üstünden aşırı büyük tepeli batağanı, iskelekuşunu, balıkçılı ve çobanaldatanı. Sonra, bırakıyorum, dilim burada yetişen çiçeklerin üzerinde dolaşsın. Geceler boyu, geç saatlere kadar çalışıyorum, onları suluboyalarım ile aydınlatıyorum, bir Ortaçağ papazı gibi, sessiz harfleri çiçek saplarıyla, sesli harfleri çiçeklerle süslüyorum: alfabenin bütün harflerinde, mor horozibiği, şebboy, düğünçiçeği, kırmızı karanfil – öldürücü itüzümü, krizantem, kovançiçekleri, çançiçekleri, kadife çiçekleri, yaprakları leopar desenli bataklık orkideleri, mor menekşeler. Akşam karanlığına karşı perdeleri kapadıktan sonra, ateş gürül gürül yanarken, tilkiyi kaydediyorum, çimenlerin üzerinde dans etmiş olan gelinciği, yabani tavşanımı, kelekleri, hatta

vızıldayarak bana arkadaşlık eden ve meyve bahçesinde ağaçtan ağaca polenleri taşıyan böcekleri ve arıları da. Ağaçlar. Bunca ağaç, bunca meyve çiçeği. Bir de mantarlar, onları da ihmal etmeyeceğim, hiçbirini, hatta köygöçüreni bile, çünkü tüm canlıların burada yeri var. Benim işim hiç bitmeyecek gibi ve günlerim çok verimli geçiyor. Geceleri güzel uyuyorum.

Polis memuru bana Britanya'nın kır çiçekleri üzerine bir kitap bulmayı vaat etti; çünkü gördüklerimden bazılarının adlarını bilmeyebileceğimi düşünüyorum ve bu nedenle, pencereden bakıp, yakında geleceğini umut ediyorum ve çamura bulanmış, kırmızı, tanıdık bir minibüs görüyorum. Sanki hiçbir şey değişmemiş gibi – postacı, arabanın kapısını açık, motoru çalışır bırakarak arabasından iniyor, bahçe kapısının bir menteşesine takılmış paslı mavi kutuya birkaç zarf tikiştiriyor ve arabayı geri alıp tekrar yola düşüyor. Bu postacı yeni olmalı. Mektuplar ta buraya, eve kadar en son ne zaman bırakılmıştı, hatırlamıyorum. Posta kutusunun küçük anahtarını kaybetmişim, bu yüzden, bir elbise askısını kıvrıp, yarım saatimi, meraktan çatlayarak mektupları avlamakla geçiriyorum. İlk avladığım mektup, avukatımdan, ikincisi, bana bir kanepa için faizsiz kredi öneren bir reklam, eh, belki ekonomi, her şeye rağmen yoluna girer, üçüncü balık ise hepsinden büyük bir ödül – Angie'den bir mektup. Paha biçilmez değeri, yalnız suçlunun ben olabileceğimi düşündüğü için tekrar özür dilediği için değil, yalnız Mark'tan haber verdiği için de değil, ama esas olarak aşağı bir not düştüğü için: “bir şey daha...” Konu Angie'ye, hep bir şey daha vardır.

“Charley ile ben kışı Kuyu'da geçirmemizin sizin için bir sakıncası olur mu diye merak ediyorduk. Ambarda oturabiliriz. Size yardımcı da oluruz ve kim bilir, belki bebeğimiz de orada doğar – Nisan başında bekliyoruz!”

Gecemin çoğunu aldı, ama Angie'ye de cevap yazdım; daha da zor olan, Mark'a mektubu da yazdım. Birinci Tarla'nın tepesinde durmuş, vadide çalan kilise çanını dinliyorum. Epeyce bir mesafe var ama çok da uzakta değil. Bugün Pazar olmalı. Eğer şimdi çıkarsam, Matins'e kadar on dakika çeker, Smithy's Tepesi'nden kestirme geçer, koyunların aşındırdığı patikadan Taylor'ların önüne kadar gider, yolun karşına geçer, kilise mezarlığının ferforje kapısından geçip, geniş döşeme taşlarına fısıldayan ağır meşe ka-

pıya, sonra da güneşin vurduğu sıralara ve sessizliğe varırım – şimdi yola çıkarsam, zamanında orada olurum, sonra da porsuk ağaçlarının ve mezar taşlarının arasında yürüyerek, üzerinde bir kaval olan mezarların en küçüğüne gider, orada dua ederim. Ya da, burada, Hugh'un Araf'ın bu yanındaki en güzel minber adını verdiği bu tepenin üzerinde diz çökerim. Artık kendime ait hiçbir sözüm kalmadığından, bir zamanlar, yağmurun altında, benimle ve elindeki bir avuç mısırla burada dururken onun seçtiği mısraları hatırlıyorum. Yeşil otlaklarda O beni sessiz sulara doğru yönlendiriyor... Bir başlangıç, diyorum kendi kendime, bu en azından bir başlangıç.

Eve geri dönünce, Mark'a yazdığım mektubu, ışığın altında duran elyazmamın içine koyuyorum ve paketi ertesi gün postaya atmak için hazırlıyorum. Bu, yeni dünyadaki ilk eylemim olacak.

Sevgili Mark,

Avukatıma, Kuyu'daki hissemi sana devretmesi talimatını vereceğim. Bütün dünyanın gördüğü, benimle burası arasındaki bağlantıydı, ama onların görmedikleri, burasının nasıl işlediğini, büyümesi, yetişmesi için neyin gerekli olduğunu bilen tek kişinin sen olduğundu. Yatak odalarında, ambarda, Kuyupınarı'nda, toprağa gizlenmiş, suyuyla yıkanmış feci anılar var – bunu inkâr edemeyiz, ama sen, burada farklı bir hasat elde etme yeteneğine sahipsin.

Rüyayı yeniden yaratmayı başaramadık; bu, bir anlamda, ilk hatamız oldu. Hiçbir şey aynen tekrarlanamaz, ancak değişik bir şekilde yapılabilir. Birbirimizi çok uzun bir süre gerçekten sevдик ve bu da önemli olmalı. Sen sebatkâr, ben ise istikrarsız bir eştim. Üzgünüm. Benim yanımda durduğun halde sana sırtımı döndüğüm her an için özür dilerim.

Dönüp seni tekrar görmek isterim, eğer beni davet edersen.

Angie ile Charley kışı geçirmek için ambarda kalmaya geliyorlar. Burası belki onlara ve doğacak bebeklerine yuva olabilir. Lucien'in mezarına düğünççekleri koymak için baharda birinin burada olması gerek.

Ev hapsim geçen hafta sona erdirildi. Ne tuhaf, çok uzun süredir arzuyla beklediğim pek çok tarihin farkında bile olmamışım, geçip gitmiş. Ormanların altın yaldızlandığı, tarlaların sürülmek için hazır olduğu Ekim ayı, buradan gitmek için iyi bir ay; neredeseyse

oturacağımdan emin değilim, ama nasıl yaşayacağıma dair bir şey öğrendim.

Zaman, doğru zaman. Bu mektupla birlikte sana bir defter yol-
luyorum. İçinde, bizim sırtımız dönükken burada gerçekleşmiş
olan mucizelerin kaydı var. Bu kitapla birlikte, Kuyu'yu da iade
ediyorum.

Ruth

Teşekkür

Yıllardır, bilerek ya da bilmeyerek, çok çeşitli şekillerde bana yardım etmiş olan o kadar çok kişi var ki, bu sayfada ancak onların çok küçük bir kısmına teşekkür edebileceğim.

Öncelikle, beni seçip, seven, bana kitaplar okuyan annemle babam ve gerçek bir Rönesans adamı olan harikulade insan, kardeşim Christopher var.

Sonra, Clifton, St. Anne's College, Oxford; Oxford Sürekli Eğitim Bölümü ve Oxford Brookes Üniversitesi'nde, çeşitli zamanlarda bana ilham vermiş olan ve hepsi de bana okumayı, yazmayı öğretmiş olan bazı hocalarım ve sınıf arkadaşlarım var.

Daha sonra, yeni yazarları desteklemek için çok şey yapan pek çok sayıda bağımsız yayıncı geliyor, özellikle de, Cinnamon Press'te çalışan Jan Fortune-Wood. Bu yayınevleri kısa öykülerimi ve şiirlerimi kabul ettiler ve böylece bana yazmaya devam edecek güveni verdiler.

Kuyu şekillenirken bazı dostlar, metni okuyup, süreç içinde yardımcı olma nezaketini gösterdiler. Bu kişiler arasında, kitap kulübümün güven veren üyeleri; Elephant Rock yazı dördlüsü; Anna Davis; Woodstock Kitabevi'nden Rachel Phipps de vardı. Bir de tabii, köpek olduğu için olayın tümüyle ilgili olarak koşulsuz bir şekilde olumlu bir tavır içinde olan Bella.

Cambridge Üniversitesi, Cavendish Koleji'ne, kitapları yayımlanmamış kadın kurgu yazarlarına verdikleri ödül için teşekkür ederim; bu ödülü kazanmak benim için çok büyük fark yarattı.

Sonuç olarak – bir menajer. Janelle Anndrew'a ve Peter, Frazer, Dunlop'taki, Rachel, Marilla ve Alexandra'nın da içinde oldukları inanılmaz ekibe yürek dolusu teşekkürler. Nelle'in sınırsız coşkusu, keskin zekâlı eleştirel gözü ve doğru sözlülüğü benim için paha biçilmez oldu ve kendisinin klonlanması gerektiğine kuvvetle inanıyorum.

Ve sonra, eşsiz Canongate ve o çok güzel kapağı tasarlayan Jamie, Jenny, Natasha, Vicki ve Rafi ile birlikte çalışma ayrıcalığı.

Bana eşit ölçülerde bilgelik, tecrübe, bilgi ve şefkât armağanları getirmiş olan editörüm Louisa Joyner'a özel teşekkürler.

Nisan 2014'de, Jamie Byng Kuyu'nun yabancı yayıncılarının çoğunu Notting Hill'deki The Shed lokantasında topladı. Hepsinden yemek listesini benim için imzalamalarını rica ettim, çünkü güzel kitaplara can vermeyi iş edinmiş olan bu kadar çok sayıda yetenekli insanla bir daha hiçbir zaman bir arada olabileceğimden emin değildim. Bu yayıncıların (ve o gün oraya gelme fırsatı bulamamış olanların da) her birine teşekkür ederim.

En sonunda da, dünyadan eve dönelim. Annelerinin ayaklarını sımsıkı toprağa basılı tutarken, bir yandan da sonsuz bir sevgi, destek ve ihmal edilmeye karşı hoşgörû dolu olmak gibi bir cam-bazlığı başarmış olan Christopher, Jeremy ve Jessica'ya. Ve Simon'a. Umarım, onunla tanışıp evlenmemiş olsaydım bu dünyada bir hiç olacağımı zaten biliyordur, ama yine de bunu bir kez daha söylemeye değer. Ve bir kez daha. Teşekkür ederim.

Catherine Chanter, bu ilk ve ödüllü kitabında; Ruth ve Mark çiftinin, şehrin krizlerinden kurtulup cennet hayallerini bir çiftlikte yani *Kuyu*'da yakalama arzularını anlatıyor. Yeni bir başlangıç yapmak için taşındıkları verimli arazi, ülkede yağmur alan tek bölge olunca, hem hayranlık hem de nefret nesnesi haline geliyorlar. Ve hayranlığın da, nefretin de bedeli ağır oluyor...

Henüz yayımlanmadan ödül kazanan *Kuyu*'da karanlık bir gelecek kurgusunu suç, aşk, inanç, yıkım ve yeniden doğuş temalarıyla müthiş bir beceriyle harmanlıyor. *Kuyu*'nun sırrı aydınlanırken, Chanter, okura her adımda yoğunlaşan bir duygusal deneyim yaşıyor.

Olağanüstü. Sürükleyici bir gizemle incelikli psikolojik dramı vurucu bir anlatımla harmanlayan, büyüleyici bir ilk roman.
Publishers Weekly

Kesinlikle güçlü bir metin, hem içerdiği fikirler hem de bunları işleyişi bakımından.
Guardian

Kuraklıkla kavrulan, isyan tehdidi altında bir ülke; meşum bir tarikat; çözilememiş bir cinayet ve giderek artan baskı. Catherine Chanter distopik bir kâbusun bütün bileşenlerini bir araya getirip müthiş sürükleyici bir anlatıya imza atmış.
Independent

ISBN 978-975-08-3718-0

26 TL